

Jyväskylän yliopisto

KASVATUSTIETEIDEN TIEDEKUNNAN OPINTO-OPAS 2007–2009

Jyväskylä 2007

Toimitettu kasvatustieteiden tiedekunnassa
Vastaava toimittaja opintoasianpäällikkö Riitta Kesonen

ISSN 0357-4806

Otavan Kirjapaino Oy
Keuruu 2007

SISÄLLYS

OHJEITA OPINTO-OPPAAN KÄYTTÄJÄLLE

1	KASVATUSTIETEIDEN TIEDEKUNNAN TOIMINTA	7
1.1	TIEDEKUNNAN TEHTÄVÄT, RAKENNE JA HALLINTO	7
1.2	KASVATUSTIETEIDEN LAITOS	9
1.2.1	Erityispedagogiikka	9
1.2.2	Kasvatustiede ja aikuiskasvatustiede	10
1.2.3	Varhaiskasvatustiede	11
1.2.4	Rehtori-instituutti	13
1.3	OPETTAJANKOULUTUSLAITOS	13
1.4	JYVÄSKYLÄN NORMAALIKOULU.....	15
1.5	KOKKOLAN YLIOPISTOKESKUS CHYDENIUS.....	15
2	OPISKELUA KOSKEVIA OHJEITA.....	16
2.1	OPISKELIJAKSI ILMOITTAUTUMINEN	16
2.2	LUKUVUODEN JAKSOT.....	17
2.3	KORPPI – KURSSI- JA OPINTOTIETOJÄRJESTELMÄ	17
2.4	OPINTO-OIKEUDET	18
2.4.1	Opiskeluajan rajoittaminen.....	18
2.4.2	Sivuaineiden opinto-oikeudet	18
2.4.3	Opinto-oikeudet tutkinnon suorittamisen jälkeen	19
2.5	OPISKELU ULKOMAILLA	19
2.6	VALMISTUMINEN.....	21
3	OPINTONEUVONTA JA OPINTO-OHJAUS.....	23
4	TENTIT JA OPINTOSUORITUSTEN ARVIOINTI.....	25
4.1	TIEDEKUNNAN YLEISET TENTIT	25
4.2	OPINTOSUORITUSTEN ARVIOINTI JA OPISKELIJAN OIKEUSTURVA	26
5	TUTKINNOT JA OPINNOT	31
5.1	TUTKINTORAKENNEUUDISTUS	31
5.2	TIEDEKUNNASSA SUORITETTAVAT TUTKINNOT JA OPINNOT.....	31
5.3	KASVATUSTIETEEN KANDIDAATIN JA KASVATUSTIETEEN MAISTERIN TUTKINNON RAKENNE	33
6	ERITYISPEDAGOGIIKAN OPETUSSUUNNITELMA	36
6.1	OPETUSSUUNNITELMAN RAKENNE.....	36
6.2	OPETUSSUUNNITELMAN TAVOITTEET	38
6.3	OPETUSSUUNNITELMAN SISÄLLÖT	39
6.3.1	Varhaiserityisopetuksen koulutus (VEO)	39
6.3.2	Erityisopetuksen koulutus (EO)	41
6.3.3	Aikuiserityiskasvatuksen koulutus (AEK).....	42
6.3.4	Erityiskasvatuksen asiantuntijakoulutus (EA)	44
6.4	KASVATUSTIETEEN KANDIDAATIN TUTKINTO.....	46
6.4.1	Kieli- ja viestintäopinnot sekä orientoivat opinnot	46
6.4.2	Kasvatustieteen opinnot.....	47
6.4.3	Erityispedagogiikan perusopinnot.....	50

6.4.4	Erityispedagogiikan aineopinnot.....	52
6.4.5	Työelämään tutustuminen ja harjoittelut.....	55
6.5	KASVATUSTIETEEN KANDIDAATIN TUTKINTO (EA).....	58
6.6	KASVATUSTIETEEN MAISTERIN TUTKINTO	60
6.6.1	Kieli- ja viestintäopinnot	60
6.6.2	Erityispedagogiikan syventävät opinnot.....	61
6.6.3	Syventävien opintojen harjoittelut.....	67
6.7	ERITYISOPETUKSEN TEHTÄVIIN AMMATILLISIA VALMIUKSIA ANTAVAT OPINNOT.....	69
6.7.1	Erillisten erityisopettajan opintojen opetussuunnitelma.....	70
7	KASVATUSTIETEEN JA AIKUISKASVATUSTIETEEN OPETUSSUUNNITELMA	73
7.1	KASVATUSTIETEEN KANDIDAATIN TUTKINTO	75
7.1.1	Yleisopinnot	76
7.1.2	Kasvatustieteen ja aikuiskasvatustieteen perusopinnot.....	78
7.1.3	Kasvatustieteen aineopinnot	80
7.1.4	Aikuiskasvatustieteen aineopinnot	86
7.1.5	Sivuaineopinnot ja vapaasti valittavat opinnot	91
7.2	KASVATUSTIETEEN MAISTERIN TUTKINTO	92
7.2.1	Yleisopinnot	92
7.2.2	Kasvatustieteen syventävät opinnot.....	93
7.2.3	Aikuiskasvatustieteen syventävät opinnot	102
7.2.4	Sivuaineopinnot ja vapaasti valittavat opinnot.....	105
8	VARHAISKASVATUKSEN KOULUTUKSEN OPETUSSUUNNITELMA	106
8.1	OPETUSSUUNNITELMAN PERUSTEET JA TAVOITTEET.....	106
8.2	KASVATUSTIETEEN KANDIDAATIN TUTKINTO.....	107
8.2.1	Tutkinnon laajuus ja rakenne	107
8.2.2	Lastentarhanopettajan suuntautumisvaihtoehto	109
8.2.3	Varhaiskasvatuksen yleinen suuntautumisvaihtoehto.....	111
8.3	KASVATUSTIETEEN MAISTERIN TUTKINTO	111
8.3.1	Opettajan pedagogiset opinnot	114
8.4	OPINTOJAKSOJEN KUVAUKSET	115
8.4.1	Yleisopinnot	115
8.4.2	Varhaiskasvatustieteen perusopinnot.....	118
8.4.3	Varhaiskasvatustieteen aineopinnot.....	120
8.4.4	Varhaiskasvatustieteen syventävät opinnot.....	125
8.4.5	Varhaiskasvatuksen tehtäviin ja esiopetukseen ammatillisia valmiuksia antavat opinnot	131
8.4.6	Taito- ja taideaineiden opinnot	141
9	OPETTAJANKOULUTUSLAITOKSEN OPETUSSUUNNITELMA.....	144
9.1	OPETTAJANKOULUTUKSEN LÄHTÖKOHDAT	144
9.1.1	Opettajankoulutuksen tausta ja tehtävät.....	144
9.1.2	Opetussuunnitelman lukuohje	146
9.2	LUOKANOPETTAJAKOULUTUKSEN RAKENNE.....	147
9.2.1	Luokanopettajakoulutuksen tavoitteet, opintokokonaisuudet ja -jaksot	147
9.2.2	Luokanopettajakoulutuksen opintokokonaisuuksien ajoitus.....	151
9.2.3	Luokanopettajakoulutuksessa käytettävät perusteokset.....	152
9.3	KASVATUSTIETEEN KANDIDAATIN TUTKINTO	153

9.3.1	Viestintä- ja orientoivat opinnot	153
9.3.2	Kasvatustieteen perusopinnot	155
9.3.3	Kasvatustieteen aineopinnot	157
9.3.4	Perusopetuksessa opettavien aineiden ja aihekokonaisuuksien monialaiset (POM) opinnot.....	161
9.4	KASVATUSTIETEEN MAISTERIN TUTKINTO	173
9.4.1	Kasvatustieteen syventävät opinnot	174
9.4.2	Luokanopettajakoulutuksen sivuaineopinnot	180
9.4.3	Viittomakielinen luokanopettajakoulutus.....	200
9.5	AINEENOPETTAJAKOULUTUKSEN OPETTAJAN PEDAGOGISTEN OPINTOJEN OPETUSSUUNNITELMA	202
9.5.1	Opintokokonaisuudet ja niiden ajoitus	203
9.5.2	Opettajan pedagogisten opintojen perusopinnot	206
9.5.3	Opettajan pedagogisten opintojen aineopinnot.....	208
9.5.4	Opettajan pedagogisten opintojen täydentäminen ja korvaavuudet	213
9.6	OPINTO-OHJAAJIEN KOULUTUS.....	217
10	KASVATUSTIETEIDEN TIEDEKUNNAN MAISTERIOHJELMAT	219
10.1	MASTER'S DEGREE PROGRAMME IN EDUCATIONAL LEADERSHIP	219
10.2	OHJAUSALAN MAISTERIOHJELMA	219
11	KASVATUSTIETEELLISET JATKOTUTKINNOT	221
12	OPINTOKOKONAISUUKSIEN OPINTOVAATIMUKSET SIVUAINEOPISKELIJOILLE	224
12.1	ERITYISPEDAGOGIIKKA	224
12.1.1	Erityispedagogiikan perusopinnot.....	224
12.1.2	Erityispedagogiikan aineopinnot.....	227
12.1.3	Erityispedagogiikan syventävät opinnot.....	230
12.2	KASVATUSTIEDE JA AIKUISKASVATUSTIEDE	235
12.2.1	Kasvatustieteen ja aikuiskasvatustieteen perusopinnot.....	235
12.2.2	Kasvatustieteen aineopinnot	237
12.2.3	Kasvatustieteen syventävät opinnot	243
12.2.4	Aikuiskasvatustieteen aineopinnot	251
12.2.5	Aikuiskasvatustieteen syventävät opinnot	257
12.3	VARHAISKASVATUSTIEDE	264
12.3.1	Varhaiskasvatustieteen perusopinnot.....	264
12.3.2	Varhaiskasvatustieteen aineopinnot.....	266
12.4	OPETUSTOIMEN HALLINTO JA JOHTAMINEN -PERUSOPINNOT	271
	LIITE 1 Asetus yliopistojen tutkinnoista	
	LIITE 2 Asetus yliopistojen koulutusvastuun täsmentämisestä, yliopistojen koulutusohjelmista ja erikoistumiskoulutuksista	

OHJEITA OPINTO-OPPAAN KÄYTTÄJILLE

Tämä opinto-opas on tarkoitettu kasvatustieteiden tiedekunnassa opiskelevan käsikirjaksi lukuvuosina 2007–2009. Oppaassa on esitetty tiedekunnan opetussuunnitelmat sekä oppiaineiden opintokokonaisuuksien vaatimukset. Oppaaseen on koottu myös jokaiselle opiskelijalle tarpeellista tietoa mm. kasvatustieteiden tiedekunnan toiminnasta, opinto-oikeuksista ja opintoneuvonnasta.

Oppaaseen tutustuttaessa kannattaa noudattaa seuraavia ohjeita:

1. Lue tarkkaan oppaan yleiset osat, jotka sisältävät kaikille tiedekunnan opiskelijoille välttämätöntä perustietoutta.
2. Lue oman koulutuksesi opetussuunnitelmat huolellisesti alusta loppuun saakka, jotta saat riittävän kokonaisvaltaisen kuvan tulevien vuosiesi työskentelystä ja tavoitteista.
3. Ota huomioon, että oppaassa esitettyihin tietoihin voi tulla muutoksia oppaan painatuksen jälkeen, tai että oppaassakin saattaa olla virheitä. Seuraa siksi tiedekunnan ja oppiaineiden www-sivuja ja ilmoitustauluja pysyäkseen ajan tasalla.

Muista myös tutustua huolellisesti muuhun Jyväskylän yliopistossa jaettavaan opintoinformaatioon. Esimerkiksi kieliopinnoista on tietoja kielikeskuksen www-sivuilla osoitteessa <http://kielikompassi.jyu.fi/>.

Oppaassa käytettyjen termien selityksiä:

Opetussuunnitelma: käytännössä tutuin ja tarpeellisin ohjeisto, joka julkaistaan tiedekuntien opinto-oppaina. Se määrittelee, miten opintokokonaisuudet muodostuvat opintojaksosta.

Opetus-ohjelma: vuosittain koottava kokonaisuus, josta ilmenee kyseisenä lukuvuonna järjestettävät opinnot. Ohjelma julkaistaan laitosten www-sivuilla.

Opintokokonaisuus: koostuu kahdesta tai useammasta opintojaksosta, jotka käsittelevät samaa aihepiiriä ja muodostavat tietyn kokonaisuuden, esimerkiksi jonkin tieteenalan perusopinnot.

Opintojakso: opintojen suorittamisen perusyksikkö, joka tarkoittaa yhtä asiakokonaisuutta käsittelevää kurssia.

1 KASVATUSTIETEIDEN TIEDEKUNNAN TOIMINTA

Kasvatustieteiden tiedekunnan juuret ulottuvat vuoteen 1863, jolloin perustettiin ensimmäinen suomalainen kansakoulunopettajaseminaari. Vuonna 1934 perustettiin Jyväskylän Kasvatusopillinen Korkeakoulu ja vuonna 1944 korkeakoulu sai oikeuden valmistaa kasvatustieteiden kandidaatteja ja kasvatustieteiden tohtoreita. Vuodesta 1958 yliopistomuotoisena toiminut Jyväskylän kasvatusopillinen korkeakoulu muuttui 30.6.1966 annetulla lailla Jyväskylän yliopistoksi. Aiempi kasvatustieteellinen osasto muutettiin vuonna 1966 kasvatustieteiden ja yhteiskuntatieteelliseksi tiedekunnaksi.

Opettajankoulutuksen organisaation uudelleenjärjestämisen yhteydessä muodostettiin opettajanvalmistuslaitoksesta ja osasta kasvatustieteiden tiedekuntaa yliopistomme viides tiedekunta, kasvatustieteiden tiedekunta vuonna 1973. Samalla opettajanvalmistuslaitoksen nimi muuttui opettajankoulutuslaitokseksi ja sen yhteyteen muodostui entisen harjoittelukoulun ja Jyväskylän Normaalilyseon yhdistävä peruskoulun ala- ja yläasteen sekä lukion kattava harjoittelukoulu, nykyinen Jyväskylän normaalikoulu. Kasvatustieteiden tiedekuntaan kuului lisäksi kaksi muuta laitosta, erityispedagogiikan laitos (vuodesta 1948) ja kasvatustieteen laitos (vuodesta 1945). 1.8.1995 aloitti toimintansa varhaiskasvatuksen yksikkö (myöhemmin varhaiskasvatuksen laitos).

1.8.2007 alkaen kasvatustieteiden tiedekuntaan kuuluu kaksi laitosta: kasvatustieteiden laitos ja opettajankoulutuslaitos. Toimintansa aloittaneen, uuden kasvatustieteiden laitoksen oppiaineita ovat aikuiskasvatustiede, erityispedagogiikka, kasvatustiede ja varhaiskasvatustiede. Lisäksi laitokseen kuuluu Rehtori-instituutti. Opettajankoulutuslaitoksen toiminta säilyy ennallaan.

Kasvatustieteiden tiedekunnassa on yhteensä 21 professorin virkaa sekä 30 dosentuuria. Muita opettajia tiedekunnassa on noin kaksisataa, joista normaalikoulun osuus on noin puolet. Läsnä oleviksi ilmoittautuneista tutkintoa varten opiskelevia tai erillisiä opintoja suorittavia (ts. varsinaisia opiskelijoita) on tiedekunnassa noin 2160.

1.1 TIEDEKUNNAN TEHTÄVÄT, RAKENNE JA HALLINTO

Jyväskylän yliopiston hallintojohtosäännön (hyväksytty 26.8.1998) mukaan yliopiston hallintoa hoitavat hallitus, rehtori, vararehtorit, hallintovirasto, tiedekuntaneuvostot, laitosneuvostot, tiedekuntien dekaanit ja laitosten johtajat, erillislaitosten johtokunnat ja johtajat sekä erikseen asetetut muut hallintoelimet.

Tiedekunnan hallintoa hoitavat tiedekuntaneuvosto, dekaani, varadekaani ja tiedekunnan kanslia. Kasvatustieteiden tiedekunnan tiedekuntaneuvostossa on neljätoista jäsentä ja yhtä monta varajäsentä. Näistä tiedekunnan professorin virkaan tai virkasuhteeseen nimetyt valitsevat keskuudestaan kuusi jäsentä ja yhtä monta varajäsentä ja tiedekunnan muu henkilökunta keskuudestaan neljä jäsentä ja yhtä monta varajäsentä. Jyväskylän yliopiston ylioppilaskunnan edustajisto valitsee tiedekunnan opiskelijoiden keskuudesta neljä jäsentä ja yhtä monta varajäsentä. Tiedekuntaneuvoston puheenjohtajana toimii dekaani ja varapuheenjohtajana varadekaani. Esittelijöinä ja asioiden valmistelijoina toimivat tiedekunnan virkamiehet, hallintopäällikkö ja opintoasiainpäällikkö.

Tiedekuntaneuvoston tehtävänä on arvioida, valvoa, ohjata, koordinoita ja kehittää tiedekunnassa annettavaa opetusta ja siellä tehtävää tutkimusta, käsitellä tutkintoja ja opintosuorituksia koskevat asiat, tehdä esityksiä taloudenhoidosta ja viran/toimenhaltijoiden ottamisesta, nimittää tiedekunnan virkaan ja virkasuhteeseen siltä osin kuin tiedekunnalla on päätäntävalta sekä päättää opiskelijavalintamenettelystä ja opetussuunnitelmista.

Kasvatustieteiden tiedekunnan tiedekuntaneuvoston kokoonpano 1.8.2005–31.7.2008 on seuraavanlainen:

Helena Rasku-Puttonen, professori, dekaani
Anneli Eteläpelto, professori, varadekaani
Leena Alanen, professori
Anneli Kauppinen, professori
Paula Määttä, professori
Timo Saloviita, professori
Kirsti Koski, lehtori
Marita Kontoniemi, lehtori
Jorma Ojala, lehtori
Leena Turja, lehtori
Opiskelija Sari Autio
Opiskelija Jonne Heikkinen
Opiskelija Elina Männikkö
Opiskelija Maria Toivonen

Tiedekunnan kanslia

<http://www.jyu.fi/edu/>

Käyntiosoite: Mattilanniemi 2, Agora (3 krs.)
Postiosoite: PL 35 (Agora), 40014 Jyväskylän yliopisto
Fax: (014) 260 1601
ktk.tdk@edu.jyu.fi

Dekaani: RASKU-PUTTONEN Helena, PsT, professori,
(014) 260 1812

Varadekaani: ETELÄPELTO Anneli, KT, professori, (014) 260 1669

Hallintopäällikkö: HASSINEN Paula, KM, (014) 260 1603,
paula.hassinen@edu.jyu.fi

Opintoasiainpäälikkö: KESONEN Riitta, KM, (014) 260 1604,
riitta.kesonen@edu.jyu.fi

Tutkimuskoordinaattori: PERÄLÄ-LITTUNEN, Satu, KT, (014) 260 1618
tutkimus- ja jatko-opintoasiat,
satu.perala-littunen@edu.jyu.fi

Suunnittelija: YLI-KOSKI-VELLONEN Johanna, KM vv.
tehtävää hoitaa:
HUTTUNEN, Anna-Leena, KM, (014) 260 1619,
kasvatustieteiden yhteiset perusopinnot,
anna-leena.huttunen@edu.jyu.fi

Osastosihteerit: LOUHI Päivi, yo-merkonomi, (014) 260 1600,
paivi.louhi@edu.jyu.fi
STRÖMMER Mira, yo-merkonomi, (014) 260 1605,
mira.strommer@edu.jyu.fi

1.2 KASVATUSTIETEIDEN LAITOS

Elokuun alussa 2007 aloitti toimintansa uusi kasvatustieteiden laitos, joka muodostettiin aiemmista erityispedagogiikan, kasvatustieteen ja varhaiskasvatuksen laitoksista. Laitoksen hallintoa hoitavat laitosneuvosto (1.8.2007–31.7.2008 välisenä aikana) sekä laitoksen johtaja ja varajohtajat. Kasvatustieteiden laitoksen johtajana toimii Anja-Riitta Lehtinen. Varajohtajia ovat Jouko Huttunen ja Markku Sassi. Laitosneuvoston kokoonpano on seuraava:

Paula Määttä, professori
Marja-Leena Laakso, professori
Anneli Eteläpelto, professori
Tapio Puolimatka, professori
Kaija Collin, tutkija
Tiina Erämies, amanuenssi
Anja-Riitta Lehtinen, lehtori
Tarja Liinamaa-Pihlajamäki, assistentti
Ritva Nikula, osastosihteeri
Piia Vilenius-Tuohimaa, lehtori
Panu Forsman, opiskelija
Tiia Viitasalo, opiskelija
Jenni Hattukangas, opiskelija
Anna Salo, opiskelija

1.2.1 Erityispedagogiikka

<http://www.jyu.fi/edu/laitokset/eri/>

Käyntiosoite: Rautpohjankatu 8, Viveca (1. ja 5 krs.)
Postiosoite: PL 35 (Viveca), 40014 Jyväskylän yliopisto
Puhelin: (014) 260 1640 opinto-ohjaus (maisterikoulutukset AEK, EO, VEO ja EA)
(014) 260 1622 opinto-ohjaus (sivuaineopiskelijat)
(014) 260 1751 opinto-ohjaus (erilliset erityisopettaja opinnot)
Fax: (014) 260 1621

Henkilökunnan sähköpostiosoitteet muodossa: etunimi.sukunimi@edu.jyu.fi

Erityispedagogiikan opiskelijat valitaan opiskelemaan pääaineenaan erityispedagogiikka: *aikuiserityiskasvatuksen koulutukseen (AEK)*, *erityisopetuksen koulutukseen (EO)* tai *varhaiserityisopetuksen koulutukseen (VEO)*. Lisäksi erityispedagogiikan laitoksella on mahdollista suorittaa erillisiä erityisopettajan opintoja. 2004 ja sitä aikaisemmin opinto-oikeuden saaneet *erityiskasvatuksen asiantuntijakoulutuksen (EA)* opiskelijat suorittavat opintonsa loppuun.

Erityispedagogiikan tavoitteena on ennaltaehkäistä, lieventää ja poistaa oppimisen esteitä. Tarkoituksena on yksilön oppimista tukemalla ehkäistä lapsen, nuoren ja aikuisen syrjäytymistä sekä edistää hänen liittymistään yhteisöön sen täysivaltaisena jäsenenä. Yksilöllisten kehitysresurssien mukaista kasvua pyritään tukemaan osallistavan kasvatuksen periaatteiden mukaisesti erilaisin kasvatuksellisin ja opetuksellisin keinoin, sopivin apuvälinein ja/tai oppimisympäristöä muuttamalla.

Erityispedagogiikan koulutuksesta valmistuneet maisterit sijoittuvat erityiskasvatuksen ja -opetuksen tehtäviin alle kouluikäisten ja esiopetusikäisten lasten, peruskouluikäisten lasten ja nuorten sekä aikuisten pariin. Elämänkulun eri vaiheiden ominaispiirteet ja niiden oppimiselle ja ohjaamiselle asettamat haasteet painottuvat eri tavoin erityispedagogiikan koulutuksissa.

Varhaiserityisopetuksen koulutuksesta valmistuneet saavat voimassa olevien kelpoisuussäädösten mukaan lastentarhanopettajan, erityislastentarhanopettajan ja erityisopettajan kelpoisuuden, erityisopetuksen koulutuksesta valmistuneet erityisopettajan, luokanopettajan ja erityisluokanopettajan kelpoisuuden sekä aikuiserityiskasvatuksen koulutuksesta valmistuneet sivuainevalintojensa mukaisen opettajan ja erityisopettajan kelpoisuuden. Erityiskasvatuksen asiantuntijakoulutuksesta valmistuneet sijoittuvat hallinto-, suunnittelu- tai järjestötoiminnan tehtäviin, myös muista erityispedagogiikan koulutuksista valmistuneilla on mahdollisuus suuntautua edellä mainittuihin tehtäviin.

Tutkimuksen ja koulutuksen kohteena on koko elämänkaaren kattava kehitys ja oppiminen. Tutkimuksen painopistealueet ovat:

- 1) Lapsen ja perheen arki erityiskasvatuksessa
- 2) Oppimisen ja osallistumisen erityispedagogiset ratkaisut
- 3) Erilaisuuden ja erityiskasvatuksen sosiokulttuurinen asema.

Kullakin tutkimusalueella painotetaan korkeatasoisten tutkimusryhmien muodostumista ja kansainvälistä yhteistyötä. Erityispedagogisella tutkimuksella on läheiset yhteydet moniin tieteenaloihin (esim. kasvatustiede, lääketiede, psykologia, sosiologia, terveystieteet). Uusien oppimisympäristöjen kehittämiseen pyritään monipuolisella ja poikkitieteellisellä tutkimuksella. Kansainvälinen tutkimus ja muu yhteistyö suuntautuu EU-maiden lisäksi mm. Balkanin ja Baltian maihin sekä Yhdysvaltoihin.

Erityispedagogiikan opiskelijoiden ainejärjestönä toimii Abakus. Lisää tietoa Abakuksen toiminnasta löydät osoitteesta: <http://groups.jyu.fi/abakus/Tervetuloa.html/>

1.2.2 Kasvatustiede ja aikuiskasvatustiede

<http://www.jyu.fi/edu/laitokset/kas/>

Käyntiosoite:	Seminaarinmäki, Kampus-alue, Educa-rakennus
Postiosoite:	PL 35, 40014 Jyväskylän yliopisto
Puhelin:	(014) 260 1660, (014) 260 1664
Fax:	(014) 260 1661

Jyväskylän yliopiston kasvatustieteiden laitoksen kasvatustieteen ja aikuiskasvatustieteen tutkimus ja opetus kohdentuvat erilaisiin kasvu- ja oppimisympäristöihin, kuten perheeseen, työelämään, koulutukseen ja vapaa-aikaan sekä niissä ilmenevään kasvatukseen ja kasvuun kuten myös opetukseen ja oppimiseen. Erityisesti suuntaudutaan seuraaville tutkimuksellisille vahvuusalueille:

- Yhteisöllinen oppiminen ja erilaiset oppimisympäristöt
- Kasvatusajattelu, vanhemmuus ja perhesuhteet
- Ammatillinen identiteetti ja aikuisena oppiminen

Kasvatustieteessä ja aikuiskasvatustieteessä on yhteensä viisi professuuria, joiden alat on määritelty seuraavasti: kasvatustiede (oppimisen ja kehityksen tutkimus), kasvatustiede (erityisesti kasvatopsykologia), kasvatustiede (erityisesti kasvatuksen teoria ja traditio), kasvatustiede (erityisesti aikuiskasvatuksen sosiologia) sekä aikuiskasvatus.

Opiskelija valitsee aineopintojensa alussa pääaineekseen joko *kasvatustieteen* tai *aikuiskasvatustieteen*. Pääaineen voi halutessaan vaihtaa maisteriopintojen alussa. Kandidaatin tutkinto on mitoitettu niin, että sen voi suorittaa kolmessa vuodessa. Maisterintutkinnon voi suorittaa kahdessa vuodessa.

Koulutuksen aikana opiskelija rakentaa perustaa akateemisen ja ammatillisen asiantuntijuutensa kehittymiselle. Akateeminen asiantuntijuus muodostuu tieteellisen ajattelun ja uuden tiedon tuottamisen taidoista sekä jatkuvan oppimisen valmiuksista. Oman alansa asiantuntijaksi kehittyminen on jatkuva oppimisprosessi, jonka pohja luodaan koulutuksen aikana.

Kasvatustieteen ja aikuiskasvatustieteen koulutuksessa opiskelevat voivat lisäksi hankkia yleisen opettajakelpoisuuden hakemalla erikseen aikuiskouluttajan pedagogisiin opintoihin joko opintojen aikana tai valmistuttuaan kasvatustieteen maisteriksi. Nämä pedagogiset opinnot merkitään tutkinnossa osaksi pääaineopintoja eivätkä ne siis korvaa vaadittavan sivuaineen aineopintoja. Maininta pedagogisten opintojen suorittamisesta merkitään tutkintotodistukseen.

Kasvatustieteen ja aikuiskasvatustieteen koulutuksesta valmistuneet sijoittuvat laajalle kentälle erilaisiin koulutuksen ja sen suunnittelun, arvioinnin, tutkimuksen ja hallinnon asiantuntijatehtäviin. Valmistuneet työllistyvät mm. erityyppisiin oppilaitoksiin, korkeakouluihin, järjestöihin, yrityksiin sekä valtion ja kuntien palvelukseen. Tyypillisiä ammattinimikkeitä ovat mm. koulutussuunnittelija, koulutuspäällikkö, henkilöstön kehittäjä, tutkija, kouluttaja ja kasvatus- ja yhteiskunnallisten aineiden opettaja.

1.2.3 Varhaiskasvatustiede

<http://www.jyu.fi/edu/laitokset/var/>

Käyntiosoite:	Seminaarinkatu 15, Seminaarinmäki, Kampus-alue, X-rakennus
Postiosoite:	PL 35, 40014 Jyväskylän yliopisto
Puhelin:	(014) 260 1762
	(014) 260 1760
Fax:	(014) 260 1761
	varhaiskasvatuksenlaitos@edu.jyu.fi

Jyväskylän yliopistossa voi ainoana yliopistona Suomessa opiskella pääaineena varhaiskasvatustiedettä. Varhaiskasvatustieteen keskeinen tehtävä on edistää koulutuksen, tutkimuksen ja yhteiskunnallisen palvelutehtävänsä kautta lasten hyvinvoinnin ja oikeuksien toteutumista varhaiskasvatuksessa ja sitä laajemmin lasten elinolosuhteissa ja yhteiskuntaan osallistumisessa.

Oppiaineen tutkimustoiminta sisältää kaksi päälinjaa: 1) sosiologisesti suuntautunut lapsuuden, lapsuuden instituutioiden ja lapsipolitiikan tutkimus sekä 2) psykologisesti ja pedagogisesti suuntautunut lasten varhaisvuosia koskeva tutkimus. Laitoksella käynnissä olevat tutkimushankkeet ryhmittyvät kolmelle sisältöalueelle: 1) lapsuus yhteiskunnallisena ilmiönä, 2) varhaisvuosien pedagogiikka, oppiminen ja kehitys sekä 3) varhaiskasvatustyön kehittäminen ja arviointi.

Vuodesta 2002 alkaen opiskelijat ovat saaneet opinto-oikeuden suoraan sekä kasvatustieteen kandidaatin että kasvatustieteen maisterin tutkintoon. Kasvatustieteen kandidaatin tutkinnon aiemmin tai muulta soveltuvalta tieteenalalta kandidaatin tutkinnon suorittanut henkilö voidaan valita myös suoraan suorittamaan kasvatustieteen maisterin tutkintoa. Opiskelija laatii kandidaatti- ja maisteriopintojen alkuvaiheessa henkilökohtaisen opintosuunnitelman (HOPS), jota päivitetään opintojen edetessä. Oppiaineessa on opiskelijoita noin 350.

Koulutuksessa korostetaan kasvatustoiminnan monitieteisen, laaja-alaisen tietoperustan hallintaa ja sen jatkuvaa ylläpitämistä. Koulutuksessa painotetaan asiantuntijuuden rakentamista seuraavilla alueilla:

- 1) lapsen kehitys, kasvu ja oppiminen sekä näiden tukeminen ja arviointi
- 2) kasvatuskumppanuuden rakentaminen ja
- 3) lapsen oikeuksien toteuttaminen sekä varhaiskasvatuksessa että laajemmin yhteiskuntaelämässä.

Toimintaa ohjaa jatkuvan oppimisen ja kehittymisen malli, jonka mukaan opetussuunnitelmaa, opetuksen toteutumista ja toimintakulttuuria arvioidaan ja kehitetään yhteisvastuullisesti opiskelijoiden kanssa.

Kasvatustieteen kandidaatin tutkinnon (180 op) pääaineena on varhaiskasvatustiede. Opiskelija voi suorittaa kandidaatin tutkinnon joko *lastentarhanopettajan koulutukseen* suuntautuen tai tiedepainotteisena *varhaiskasvatuksen yleisenä suuntautumisvaihtoehtona*. Lastentarhanopettajan koulutus antaa teoreettiset ja käytännölliset valmiudet toimia kasvattajana, ohjaajana ja opettajana lasten päivähoidossa ja esiopetuksessa sekä muilla varhaiskasvatuksen alueilla. Varhaiskasvatuksen yleisessä suuntautumisvaihtoehdossa opiskelija saa kasvatustieteellisen peruskoulutuksen, jonka varaan hän voi rakentaa varhaiskasvatuksen ja lapsuuden asiantuntijuuttaan. Sivuainevalinnat ohjaavat yleisessä suuntautumisvaihtoehdossa opiskelijan sijoittumista työelämään. Kandidaatin tutkinto luo perustan kasvatustieteen maisterin tutkintoon johtaville opinnoille.

Kasvatustieteen maisterin tutkinnossa (120 op) pääaineena on varhaiskasvatustiede. Koulutus antaa hyvän tietämyksen pääaineesta ja valmiudet tieteellisen tiedon ja tieteellisten menetelmien soveltamiseen. Varhaiskasvatuksen asiantuntijuuden lisäksi maisterikoulutus antaa valmiudet kasvatustieteen alan koulutustehtäviin ja tutkimukseen sekä johtamis- ja kehittämistyöhön. Maisterin tutkinto antaa jatko-opintokelpoisuuden tohtorin tutkinnon suorittamiseen varhaiskasvatustieteessä.

Syksystä 2005 alkaen varhaiskasvatuksen oppiaineessa on ollut mahdollisuus suorittaa opettajan pedagogiset opinnot osana kasvatustieteen maisterin tutkintoa. Opettajan pedagogisten opintojen suorittaminen maisteriopinnoissa edellyttää, että opiskelija on aloittanut opettajan pedagogisten opintojen suorittamisen Jyväskylän yliopiston varhaiskasvatuksen koulutuksessa suorittamassaan kandidaatin tutkinnossa (lastentarhanopettajakoulutus). Opintojen suorittaminen antaa yleisen pedagogisen opettajakelpoisuuden opetustehtäviin.

Varhaiskasvatuksen koulutuksesta valmistuneet kandidaatit ovat sijoittuneet valtaosin varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen opetus- ja kasvatustehtäviin. Maistereista suuri osa on sijoittunut erilaisiin opetustehtäviin (varhaiskasvatus, erityisopetus, aikuiskoulutus), mutta myös päivähoiton hallinnollisiin tehtäviin ja erilaisiin suunnittelu- ja tutkimustehtäviin.

Varhaiskasvatuksen opiskelijoiden ainejärjestönä toimii Varkaat ry. Lisätietoa Varkaiden toiminnasta löydät osoitteesta <http://groups.jyu.fi/varkaat/>.

1.2.4 Rehtori-instituutti

<http://www.jyu.fi/edu/laitokset/rehtori/>

Käyntiosoite: Seminaarinkatu, Kampus-alue, Athenaeum-rakennus (A)
Postiosoite: PL 35, 40014 Jyväskylän yliopisto
Puhelin: (014) 260 1844 (014) 260 1845

Kasvatustieteiden laitoksen yhteydessä toimii vuonna 1999 perustettu Rehtori-instituutti, joka järjestää Opetustoimen hallinnon ja johtamisen opintoja (perus- ja aineopinnot). Opintojen tavoitteena on vastata ajankohtaisiin koulutusorganisaatioiden johtamista koskeviin haasteisiin. Ne on tarkoitettu koulutuksen johtotehtäviin tähtääville henkilöille. Opinnoissa perehdytään opetushallintoon ja hankitaan valmiuksia toimia erilaisissa opetustoimen johdotehtävissä.

Rehtori-instituutissa käynnistyi syksyllä 2007 Suomen ensimmäinen kansainvälinen englanninkielinen maisteriohjelma oppilaitosten johdolle, *Master's Degree Programme in Educational Leadership*.

Maisteriohjelman opetussuunnitelma julkaistaan erikseen. Tarkempia tietoja puh. (014) 260 1612.

1.3 OPETTAJANKOULUTUSLAITOS

<http://www.jyu.fi/edu/laitokset/okl/>

Käyntiosoite: Mattilanniemi 2, Agora
Postiosoite: PL 35 (Agora), 40014 Jyväskylän yliopisto
Puhelin: (014) 260 1782, (014) 260 1703, (014) 260 1832 luokanopettajakoulutus (014) 260 1710, (014) 260 1641 aineenopettajakoulutus (014) 260 1830 opinto-ohjaajakoulutus
Fax: (014) 260 1701

Opettajankoulutuslaitos kouluttaa luokanopettajia, viittomakielisiä luokanopettajia, aineenopettajia ja opinto-ohjaajia.

Opettajaksi opiskelun kolme keskeistä elementtiä ovat teoria, käytäntö ja kokemus. Akateemisen opettajankoulutuksen tehtävänä on tutkia ja tarkastella näitä kolmea elementtiä ja niiden välistä suhdetta. Koulutuksessa kehitetään syvällistä ymmärrystä, jonka varaan opettajan työn käytännöllinen toiminta rakentuu. Koulutuksen tavoitteena on antaa valmiudet toimia yhteistyössä koulu yhteisön jäsenten, oppilaiden vanhempien sekä koulun eri sidosryhmien kanssa. Tavoitteena on myös tukea opiskelijan kasvua tutkivaan ja eettisesti vastuulliseen opettajuuteen sekä itsenäiseen, tietoiseen ja tavoitteelliseen ammatissa kehittymiseen.

Luokanopettajaksi opiskelevat suorittavat kasvatustieteen kandidaatin ja maisterin tutkinnot. Kasvatustieteen opinnot on jäsennetty neljäksi juonteeksi, joita ovat kasvatuksen kulttuurinen perusta, kehitys ja kasvu ympäristöt, koulu yhteisö ja yhteiskunta sekä kasvun ja oppimisen ohjaaminen. Näiden neljän juonteen lisäksi opintojen muita keskeisiä teemoja ovat osallistava kasvatustieteellinen ja monikulttuurinen opetus. Ohjattu opetusharjoittelu muodostaa opintojen keskiön, johon muut opinnot liittyvät. Opettajankoulutuslaitoksen omien sivuaineopintojen valikoima on runsas. Lisäksi sivuaineopintoja voi valita yliopiston laajasta tarjonnasta. Sivuaineopintojen laajuudesta riippuen tutkinto voi sisältää myös aineenopettajan kelpoisuuden.

Ainelaitosten opiskelijat, joiden tavoitteena on *aineenopettajan* pätevyys, suorittavat opettajankoulutuslaitoksessa opettajan pedagogiset opinnot. Niiden kautta opiskelija saa laaja-alaisen kelpoisuuden opettaa yleissivistävissä, ammatillisissa ja aikuiskoulutuksen oppilaitoksissa. Ainelaitokset vastaavat koulussa opettettavien aineiden opinnoista ja opettajankoulutuslaitos pedagogisista opinnoista. Koulutuksessa yhdistetään ainetietoa sekä kasvatukseen, oppimiseen ja opettamiseen liittyvää tietoa jäsennellyksi kokonaisuudeksi. Koulutuksen tarkoituksena on auttaa tulevaa opettajaa kehittymään opetuksen suunnittelun, toteuttamisen, arvioinnin ja kehittämisen ammattilaiseksi.

Kasvatustieteen maisterin tutkintoon johtavan *viittomakielisen luokanopettajien koulutuksen* tarkoituksena on taata viittomakielisten lasten oikeus omakieliseen peruskouluopetukseen pätevien viittomakielisten luokanopettajien avulla. Koulutus antaa valmiudet toimia viittomakielisten lasten perusasteen luokanopettajina.

Opinto-ohjaajaksi ja ohjauksen asiantuntijaksi voi valmistua kahden koulutusväylän kautta. *Ohjausalan maisteriohjelman* hakevalta edellytetään alempi korkeakoulututkinto tai ammattikorkeakoulututkinto. Koulutus johtaa kasvatustieteen maisterin tutkintoon ja opinto-ohjaajan kelpoisuuteen. *Opinto-ohjaajan erillisiin opintoihin* hakijalta edellytetään ylempi korkeakoulututkinto sekä opettajan pedagogiset opinnot. Ohjausalan koulutuksen lähtökohdaksi on laaja-alainen tutkiva ja kehittävä ohjauksen asiantuntijuus, jota jäsennetään seuraavien ydinkompetenssialueiden avulla: vuorovaikutus ohjauksessa, yhteiskunnallinen tietoisuus ja verkostoyhteistyö.

Luokanopettajiksi opiskelevien opiskelijoiden ainejärjestönä toimii Pedago ry. Lisää tietoa Pedagon toiminnasta löydät osoitteesta:
<http://www.cc.jyu.fi/yhd/pedago/>.

Aineenopettajaksi opiskelevien ainejärjestönä toimii puolestaan Jano ry. Lisää tietoa Janon toiminnasta löydät osoitteesta: <http://www.cc.jyu.fi/jano/>.

1.4 JYVÄSKYLÄN NORMAALIKOULU

<http://www.norssi.jyu.fi/>

Käyntiosoite:	Pitkäkatu 8 (alakoulu) Yliopistonkatu 1 (yläkoulu ja lukio)
Postiosoite:	PL 35, 40014 Jyväskylän yliopisto
Puhelin:	(014) 260 1850 (alakoulu) (014) 260 1900 (yläkoulu ja lukio)
Fax:	(014) 260 1851 (alakoulu) (014) 260 1901 (yläkoulu ja lukio)

Uno Cygnaeuksen suunnitelmien mukaan perustettiin Jyväskylään vuonna 1863 seminaari kansakoulunopettajien kouluttamista varten. Sen yhteyteen tarvittiin opetusharjoittelua varten koulu, jota kutsuttiin mallikouluksi. Mallikoulu sai myöhemmin nimekseen harjoittelukoulu, Jyväskylän kasvatusopillisen korkeakoulun harjoituskoulu, Kasvatusopillisen korkeakoulun opettajanvalmistuslaitoksen kansakoulu, yliopiston opettajanvalmistuslaitoksen koulu, Jyväskylän harjoittelukoulu ja vuonna 1976 Jyväskylän normaalikoulu. Nykyisin normaalikoulussa toimivat vuosiluokat 1-9 sekä lukio. Oppilaita koulussa on n. 900, henkilökuntaa n. 100 ja opetusharjoittelijoita vuosittain n. 900.

Jyväskylän normaalikoulu on Jyväskylän yliopiston harjoittelukoulu, jonka tehtäviin kuuluvat perusopetuksen lisäksi opettajaharjoittelun järjestäminen, kehittäminen ja tutkimustoiminta sekä täydennyskoulutus.

1.5 KOKKOLAN YLIOPISTOKESKUS CHYDENIUS

<http://www.chydenius.fi/>

Kokkolan yliopistokeskus Chydenius toimii Jyväskylän, Oulun ja Vaasan yliopistojen toiminnallisesti yhteisenä keskuksena. Se järjestää yhteistyössä Jyväskylän yliopiston kasvatustieteiden tiedekunnan kanssa kasvatustieteen maisterin tutkintoon ja luokanopettajan kelpoisuuteen johtavaa koulutusta. Koulutus on suunnattu erityisesti avoimen yliopiston väylää hyödyntäville, alaa vaihtaville sekä opetus- ja kasvatusalalla uudelleen suuntautuille opiskelijoille. Koulutusta kehitetään elinikäisen oppimisen periaatteiden mukaisesti ottaen huomioon sekä opiskelijan yksilölliset että muuttuvan yhteiskunnan tarpeet. Keskeisiä periaatteita koulutuksen toteuttamisessa ovat monimuotoisten opiskelutapojen käyttö sekä opiskelijälähtöisten, avointen ja verkostopohjaisten oppimisympäristöjen kehittäminen.

Luokanopettajien aikuiskoulutuksen opetussuunnitelma julkaistaan erikseen. Lisätietoja: Kokkolan yliopistokeskus Chydenius, Kasvatustieteiden yksikkö / Opettajankoulutus puh. (06) 8294 230

2 OPISKELUA KOSKEVIA OHJEITA

2.1 OPISKELIJAKSI ILMOITTAUTUMINEN

Kaikkien opiskelijoiden on ilmoittauduttava lukuvuoden alkaessa viimeistään 15.9. mennessä.

- Läsnäolevaksi ilmoittautuu opiskelija, joka aikoo seurata opetusta, osallistua harjoituksiin/tentteihin tai hänen tutkielmansa on hyväksyttävänä tiedekunnassa.
- Poissaolevaksi ilmoittautuu opiskelija, joka ei aio osallistua opetukseen. Mikäli opiskelija ei ilmoittaudu, hänet poistetaan opiskelijaluettelosta. Halutessaan myöhemmin jatkaa opiskeluaan, joutuu varsinainen ja täydentävä opiskelija maksamaan 35 euron uudelleenkirjaamismaksun (Opetusministeriön asetus yliopistojen suoritteista perittävistä maksuista 1200/2006, 3 §) joko opiskelijapalveluiden kassaan (T-rakennus, 2. krs, avoinna klo 9-15) tai tilille 166030-101488 viitteellä 9942114 ja esittämään siitä kuitin opiskelijapalveluissa ilmoittautumisen yhteydessä.

Huom! Ilmoittautuminen ja opintorahan maksatukset kytkeytyvät yhteen. Opintorahan maksamisen edellytyksenä on, että opiskelija on ilmoittautunut syyskuun 15. päivään mennessä läsnäolevaksi opiskelijaksi.

Uudet opiskelijat

Uudet opiskelijat ilmoittautuvat koko lukuvuodeksi läsnäolevaksi ja maksavat koko vuoden ylioppilaskuntamaksun (poikkeus: lykkäystä saaneet ilmoittautuvat poissaoleviksi eivätkä maksa ylioppilaskuntamaksua). Tarkemmat ilmoittautumishojeet toimitetaan heille hyväksymiskirjeen mukana.

Vanhat opiskelijat

Jyväskylän yliopistossa on otettu 1.8.2003 käyttöön passiivirekisteri. Sinne siirretään opiskelijat, jotka eivät ole suorittaneet opintoja kolmeen lukuvuoteen. Jatkaessaan opintoja, heidän tulee hyväksyttää tiedekuntansa opintoasiainpäälliköllä henkilökohtainen opintosuunnitelma (HOPS), mistä käy ilmi tutkinnosta puuttuvat opinnot ja missä aikataulussa hän tutkinnon suorittaa. HOPSin hyväksymisen jälkeen opiskelijapalvelut lähettää opiskelijalle tarkemmat ilmoittautumishojeet.

1. Ilmoittautuminen läsnäolevaksi tapahtuu maksamalla pankkiin henkilökohtaisella viitenumerolla ylioppilaskuntamaksu koko vuodeksi 15.9. mennessä. Henkilökohtaisen viitenumeron saat heinä-elokuun vaihteessa postitettavan opintosuoritusotteen mukana tulevissa ilmoittautumishojeissa (maksukuitissa). 15.9. jälkeen ilmoittautuva tai edellisenä vuonna ilmoittautumaton opiskelija ei voi käyttää enää henkilökohtaista viitettä, vaan maksaa ylioppilaskunnan jäsenmaksun Nordean tilille 158130-33935 yleisellä viitteellä 07922 sekä uudelleenkirjaamismaksun (35 euroa tilille Nordea 166030-101488 viitteellä 9942114) ja käy ilmoittautumassa opiskelijapalveluissa. Opinto-oppaat ja tarran opiskelijakorttiin saa opiskelijapalveluista. Perustelluista syistä opiskelija voi ilmoittautua läsnäolevaksi vain puoleksi lukuvuodeksi.

HUOM! Pankin kautta ilmoittautuminen on mahdollista tehdä vain koko lukuvuodeksi.

2. Ilmoittautuminen poissaolevaksi 15.9. mennessä tapahtuu sähköpostin välityksellä opiskelijapalvelut@juu.fi tai soittamalla numeroihin 260 1075, 260 1074 tai 260 1073 tai

käymällä opiskelijapalveluissa. Mikäli opiskelija haluaa jatkaa opintoja, hän voi muuttaa poissaoloilmoituksen läsnäolevaksi kesken lukukauden/lukuvuoden maksamalla ylioppi-laskuntamaksun ja esittämällä kuitin opiskelijapalveluissa.

3. Opintojensa keskeyttämistä harkitsevan opiskelijan on otettava ensin yhteyttä työvoimaviranomaiseen, joka kertoo menettelytavat ja seuraamukset.

Tarkemmat ohjeet ilmoittautumisesta opiskelijapalveluiden www-sivuilla osoitteessa <http://www.jyu.fi/hallinto/opiskelijapalvelut/opiskeluohjeita/ilmoittautuminen/>

2.2 LUKUVUODEN JAKSOT

Syksy 2007

1. jakso: 3.9. – 26.10.
2. jakso: 29.10. – 21.12.

Kevät 2008

1. jakso: 7.1. – 7.3.
 2. jakso: 10.3. – 16.5.
- pääsiäisloma 20. – 26.3.

Kesä 2008

- 19.5. – 19.6.

2.3 KORPPI – KURSSI- JA OPINTOTIETOJÄRJESTELMÄ

Korppi on monipuolinen opintotietojärjestelmä, joka tarjoaa tietoa ja työvälineitä opettajille, opiskelijoille ja sihteereille. Järjestelmän löydät osoitteesta <https://korppi.jyu.fi/>. Korpista löytyvät lähes kaikki yliopiston kurssien kuvaukset sekä näiden luento- ja harjoitusajat. Opiskelijan kannalta Korpin tärkein toiminto lienee kursseille ja tentteihin ilmoittautuminen. Huomionarvoista on, että opetusohjelma on hyvä keino tutustua laitosten kurssitarjontaan sekä ilmoittautua kursseille. Joidenkin kurssien opettajat täydentävät kurssien osasuorituksia (esim. harjoitustehtäviä) kurssitietoihin, joten opiskelija voi seurata reaaliaikaisesti omaa etenemistään kurssilla. Korpin opinto-ote -toiminnon avulla opiskelija näkee kaikki opintorekisterissä olevat suorituksensa.

Korppi-järjestelmässä olevalla HOPSien hallintaosalla (ns. eHOPS-sovellus) opiskelija voi suunnitella opintonsa kokonaisuudessaan kurssitasolle asti. Opinnot voi myös aikatauluttaa ja niihin voi liittää perusteluja. Opiskelija voi hyötyä myös muista Korpin toiminnoista kuten henkilökohtaisesta kalenterista, ohjausaikojen varaamisesta sekä henkilökohtaisesta opintosuunnitelmasta. Korpin kalenteri helpottaa aikataulujen suunnittelussa. Henkilökohtaiseen kalenteriin siirtyvät automaattisesti niiden kurssien tapaamiset, joille opiskelija on ilmoittautunut. Kalenteriin voi myös lisätä henkilökohtaisia menoja. Henkilökohtaisen kalenterin lisäksi Korppi tarjoaa henkilöryhmille mahdollisuuden yhteiseen kalenteriin sekä mahdollisuuden asettaa ja varata ohjausaikoja. Tämän lisäksi tapahtumakalenteri tarjoaa mahdollisuuden kertoa tilaisuuksista, jotka ovat kaikille Korpin käyttäjille vapaita.

2.4 OPINTO-OIKEUDET

Kasvatustieteiden tiedekuntaan valintakokeiden kautta hyväksytyt opiskelijat saavat oikeuden suorittaa kasvatustieteen kandidaatin tutkinnon ja kasvatustieteen maisterin tutkinnon. Sekä alemman että ylemmän korkeakoulututkinnon suorittajat ovat yliopiston varsinaisia opiskelijoita. Opiskelijavalinnan yhteydessä opiskelijoille on myönnetty oikeus ilman eri hakemusta suorittaa koulutukseensa kuuluvat opinnot. Ainoastaan sivuaineiden osalta on olemassa joitakin poikkeuksia tähän sääntöön.

2.4.1 Opiskeluajan rajoittaminen

Opiskeluajan rajoittamista koskeva laki tuli voimaan 1.8.2005. Lakia sovelletaan opiskelijoihin, jotka ovat aloittaneet opintonsa lukuvuonna 2005–2006 tai sen jälkeen. Alemman korkeakoulututkinnon tavoitteellinen suorittamisaika on kolme lukuvuotta ja ylemmän korkeakoulututkinnon kaksi lukuvuotta. Sekä alemmaa että ylempää korkeakoulututkintoa opiskelemaan otetulla opiskelijalla on oikeus suorittaa tutkinnot viimeistään kahta vuotta niiden yhteenlaskettua tavoitteellista suorittamisaikaa pitemmässä ajassa. Pelkästään alemmaa korkeakoulututkintoa opiskelemaan otetulla opiskelijalla on oikeus suorittaa tutkinto viimeistään yhtä vuotta sen tavoitteellista suorittamisaikaa pitemmässä ajassa. Pelkästään ylempää korkeakoulututkintoa opiskelemaan otetulla opiskelijalla on oikeus suorittaa tutkinto viimeistään kahta vuotta sen tavoitteellista suorittamisaikaa pitemmässä ajassa.

Tutkinnon suorittamisaikaan ei lasketa poissaoloa, joka johtuu vapaaehtoisen asepalveluksen tai asevelvollisuuden suorittamisesta taikka äitiys-, isyys- tai vanhempainvapaan pitämisestä. Opintojen enimmäisaikaan ei lasketa myöskään muuta enintään neljän lukukauden poissaoloa, jonka ajaksi opiskelija on ilmoittautunut poissaolevaksi. Yliopisto myöntää opiskelijalle, joka ei ole suorittanut tutkintoa säädetyssä ajassa, lisäaikaa opintojen loppuun saattamiseen. Lisäaikaa myönnetään, kun opiskelija esittää tavoitteellisen ja toteuttamiskelpoisen suunnitelman opintojen loppuun saattamisesta. Muutoin opiskelija menettää opiskeluoikeutensa. Jos opiskeluoikeuden menettänyt opiskelija haluaa myöhemmin jatkaa opintojaan, hänen on haettava yliopistolta oikeutta päästä uudelleen opiskelijaksi.

2.4.2 Sivuaineiden opinto-oikeudet

Tarkempia tietoja kunkin koulutuksen tutkintoihin soveltuvista sivuaineista löytyy ko. ope-
tussuunnitelmasta. Tutkintoon voi suorittaa ja suositellaan suoritettavaksi opintoja myös muiden tiedekuntien opintotarjonnasta. Osa opinnoista on vapaasti suoritettavissa (ks. <http://www.jyu.fi/hallinto/opiskelijapalvelut/opiskeluohjeita/sivuaineopas/> ja tiedekuntien [www-sivut](http://www.sivut)). Silloin kun opinto-oikeuksia on haettava (ns. sivuaineopinto-oikeuden hakeminen), täytetään tätä varten tehty lomake. Varsinaiset opiskelijat voivat hakea oikeuksia yleensä kaksi kertaa lukuvuodessa. Hakuajat päättyvät yleensä syksyllä lokakuun loppuun mennessä ja keväällä huhtikuun loppuun mennessä. Joissakin oppiaineissa saattaa olla hakumahdollisuus vain keväällä (seuraa ilmoituksia tiedekuntien ja opiskelijapalveluiden [www-sivuilta](http://www.sivuilta)). Opettajankoulutuslaitoksen opintokokonaisuuksien opinto-oikeuksia voi hakea yleensä vain keväällä (maaliskuun loppuun mennessä).

Jyväskylän yliopisto on solminut muiden yliopistojen kanssa JOO-sopimuksen (**JOO = joustava opinto-oikeus**). Sopimusosapuolet vastaavat sivuaineopintojen kustannuksista opiskelijan puolesta silloin, kun opinnot liitetään toisen korkeakoulun tutkintoon. JOO-hakuajat useimmissa yliopistoissa päättyvät 30.4. ja 31.10., mutta eivät kaikissa. Ne on syytä tarkistaa verkkopalvelusta www.joopas.fi tai ao. yliopistosta. Hakijan on ensiksi pyydettävä kyseisestä yliopistosta hakulomake JOO-opintoihin tai käytettävä yllä mainitusta internet-osoitteesta löytyvää JOO-verkkopalvelun lomaketta. JOO-puolto haetaan tälle lomakkeelle oman tiedekunnan opintoasiainpäälliköltä. Puolto ao. lomakkeella merkitsee, että Jyväskylän yliopisto maksaa kurssimaksut, jos opinto-oikeus myönnetään. Puollon saaminen edellyttää, että 1) haettavat opinnot ovat sellaisia, joita ei voi opiskella Jyväskylän yliopistossa, 2) opiskelija tarvitsee ko. opinnot sivuaineeksi tutkintoon, 3) opintojen tulee mahtua laskennalliseen tutkinnon opintopiste-/opintoviikko-määrään. Jyväskylän yliopiston käytännön mukaan puoltoa ei myönnetä opiskelijalle, jolla on opintoja riittävästi tutkinnon suorittamiseksi tai opiskelijalta puuttuu lähes kokonaan oman yliopiston opintosuoritukset. Puoltamisen kriteerejä mahdollisesti tarkistetaan, joten kannattaa kysyä tilanne tiedekunnan opintoasiainpäälliköltä. Opinto-oikeuden myöntämisestä päättää lopullisesti vastaanottava yliopisto.

Jos puoltoa ei saa, kannattaa ottaa yhteyttä asianomaiseen yliopistoon ko. tiedekuntaan ja kysyä, onko mahdollista opiskella sivuaineita omalla kustannuksella eli maksamalla erillispintojen maksu.

2.4.3 Opinto-oikeudet tutkinnon suorittamisen jälkeen

Opintojaan tutkinnon jälkeen täydentävät opiskelijat ilmoittautuvat joko läsnä- tai poissa-oleviksi sähköpostin välityksellä osoitteeseen opiskelijapalvelut@jyu.fi tai soittamalla numeroihin 260 1075, 260 1074 tai 260 1073 tai käymällä opiskelijapalveluissa. 15.9. jälkeen ilmoittauduttaessa menee uudelleenkirjaamismaksu, josta on toimitettava kuitti opiskelijapalveluihin. Heillä on kaikki samat oikeudet opiskella ja anoa uusia sivuaineita kuin ollessaan varsinaisena perustutkinto-opiskelijana ennen maisterin tutkintoa. Sitä vastoin heillä ei ole oikeutta liittyä ylioppilaskuntaan ja maksaa ylioppilaskunnan jäsenmaksua, ei saada matka- ja ateria-alennuksia eikä käyttää YTHS:n palveluja. Poikkeus: Opintotukeen oikeudet saavat opintotuesta Kelan todistuksen, jolla he saavat ateria-alennuksen.

2.5 OPISKELU ULKOMAILLA

<http://www.jyu.fi/hallinto/intl/>

Jyväskylän yliopistoon kirjoittautunut opiskelija voi hakeutua opiskelemaan ulkomaille joko yliopiston vaihto-ohjelmien puitteissa tai niiden ulkopuolella, ottamalla suoraan yhteyttä ulkomaisiin korkeakouluihin. Ulkomailta suoritettavat opinnot voidaan lukea hyväksi kotimaiseen tutkintoon. Ulkomaisista opinnoista kiinnostuneiden kannattaa ylläpitää kielitaitoaan ja/tai aloittaa hyvissä ajoin sellaiset kieliopinnot, jotka mahdollistavat opiskelun tietyssä maassa.

Vaihto-ohjelman kautta ulkomaille lähtevien ei tarvitse maksaa kohdeyliopistossa opinnoista. Kukin vaihtoon lähtijä saa yliopistolta matka-apurahan. Silloin, kun ulkomaiset opinnot voidaan sisällyttää täällä suoritettavaan tutkintoon, opiskelija voi saada ulkomaisista jaksoa varten valtion opintotukea yleensä enintään kahden lukukauden ajaksi. Jos opintojen ta-

voitteena on tutkinnon suorittaminen ulkomailla, myös näitä opintoja varten voi saada valtion opintotukea.

NORDPLUS

Nordplus on stipendijärjestelmä, jonka tavoitteena on tukea opiskelijavaihtoa Pohjoismaiden välillä. Apurahan voi saada myös pakollisen työharjoittelun suorittamiseen toisessa Pohjoismaassa. NORDPLUS ei ole tarkoitettu jatko-opiskeluun eikä tutkimuksen rahoittamiseen. Apuraha voidaan myöntää perustutkinto-opiskelijalle ulkomaisia opintoja tai työharjoittelua varten 1-12 kk ajaksi.

NORDPLUS-ohjelma perustuu oppiainekohtaisiin verkostoihin. NORDPLUS-stipendistä kiinnostuneen tulee siis ottaa yhteyttä oman laitoksen NORDPLUS-yhteyshenkilöön.

<http://www.jyu.fi/intl/opiskelijavaihto/nordplus.html>

NORDLYS

Nordlys on NORDPLUS-ohjelman alaohjelma, jonka kautta voivat hakea ne opiskelijat, joiden oma laitos ei ole mukana NORDPLUS-verkostoissa.

ERASMUS

Erasmus on eurooppalainen vaihto-ohjelma, jonka puitteissa perustutkinto- ja jatko-opiskelijat voivat saada tukea 3-12 kuukautta kestäviin opintoihin tai harjoitteluun toisessa Euroopan maassa. ERASMUS-opiskelijavaihto perustuu laitosten välisiin oppiainekohtaisiin vaihtosopimuksiin. Opiskelijat voivat hakeutua pääasiallisesti oman pää- tai sivuainelaitoksensa yhteistyöyliopistoihin, tai harjoitteluun haluamaansa eurooppalaiseen yritykseen tai organisaatioon. ERASMUS-vaihdosta kiinnostuneet voivat ottaa yhteyttä oman laitoksen kv. yhdyshenkilöön tai kv. palvelujen kv. suunnittelijaan (puh. 260 1069). Erasmus-vaihtopaikkojen haku lv:lle 2008 - 2009 päättyy 1.3.2008.

ISEP (International Student Exchange Program)

Jyväskylän yliopisto on mukana myös ISEP-ohjelmassa jossa on mukana korkeakouluja Yhdysvalloissa, Aasiassa, Etelä-Amerissa ja Afrikassa. Ohjelma käsittää kaikki tieteenalat. Vaihtoon osallistuva suomalainen opiskelija maksaa ennen lähtöään ISEP-maksun (2500 € / lukukausi) sekä ISEP-sijoitusmaksun, 315 USD (lv. 2007–2008). ISEP-maksu kattaa asumisen ja ruokailun vaihdon aikana. Englanninkielisiin ISEP-vaihtokohteisiin lähteminen edellyttää TOEFL-englanninkielen testin kokeen suorittamista (TOEFL - Test of English as a Foreign Language). Suomessa testin voi suorittaa Helsingissä Fulbright Centerissä (ks. www.fulbright.fi).

FIRST (Finnish-Russian Student Exchange)

FIRST on nimensä mukaisesti Suomen ja Venäjän välinen opiskelijavaihto-ohjelma. FIRST-vaihdossa suositellaan opiskeltavan erityisesti kulttuurienvälistä viestintää, yhteiskunta- ja taloustieteitä. Venäjän kieltä lukuun ottamatta myös muiden alojen opinnot voivat tulla kyseeseen. Lisätietoja FIRST-ohjelmasta saa kv. asiain opintoneuvojalta (puh. 260 1083) ja sivulta:

http://www.jyu.fi/hallinto/intl/opiskelijalle/opiskelu_ulkomailla/yhteistyoyliopistot/first/

Jyväskylän yliopisto on solminut lisäksi omia ns. kahdenvälisiä vaihtosopimuksiaan seuraavien yliopistojen kanssa:

Rheinische Friedrich-Wilhelms-Universität, Bonn (Saksa)

Universität Osna

Universidade de Santiago de Compostela (Espanja)

Warsaw University (Puola)

University of Debrecen (Unkari)

University of Tartu (Viro)

Herzen State Pedagogical University, Pietari (Venäjä)

Yaroslavl State University (Venäjä)

Macquarie University (Australia)

Victoria University (Australia)
University of Regina (Kanada)
Simon Fraser University (Kanada)
University of Toronto (Kanada)
Saint Mary's University (Kanada)
Pittsburg State University (USA)
University of Wisconsin - Whitewater (USA)
Kanazawa University (Japani)
Kanda University of International Studies (Japani)
Ewha Womans University (Korea)
Xi'an Jiaotong University (Kiina)
National Chiao Tung University (Kiina, Taiwan)
Universidad de Chile (Chile)

Laitosten omat vaihtosopimukset

Opettajankoulutuslaitos <http://www.jyu.fi/edu/laitokset/okl/kansainvalinentoiminta>

Varhaiskasvatustiede <http://www.jyu.fi/edu/laitokset/var/kansvt>

Itsenäisesti ulkomaille

Rehtori jakaa kahdesti lukuvuodessa matka-apurahoja itsenäisesti opiskelu- tai harjoittelu-paikan ulkomaille hankkineille. Hakuajat päättyvät syys-lokakuussa ja maaliskuussa vuosittain. Lisätietoja antaa kv. asiain sihteeri (puh. 260 1052). Myös erilaisia stipendejä ja apurahoja tulee yleensä hakea vähintään vuotta ennen opiskelun alkamista vaihtokohdeessa. Perustietoa eri maiden korkeakouluihin hakeutumisesta on saatavilla esim. kansainvälisen henkilövaihdon keskuksen CIMO:n www.maailmalle.net/ -sivuston maakohtaisista oppaista. Eri maiden yliopistojen kotisivuille pääsee mm. Braintrack-hakurobotin avulla (www.braintrack.com). Kannattaa myös tarkistaa, mitä yhteyksiä oman ainelaitoksen opettajakunnalla on ulkomaisiin korkeakouluihin, ja hyödyntää niitä.

2.6 VALMISTUMINEN

Kasvatustieteiden tiedekunnassa pääaineen aineopintoihin sisältyvä proseminarityö vastaa **kandidaatin tutkielmaa**. Proseminarityöskentelyssä perehdytään tutkimuksen tekemiseen: tiedonhankintaan, tieteelliseen ajatteluun ja argumentointiin sekä tieteelliseen viestintään. Opintojaksolla tehdään pienimuotoinen tutkimus, jonka toteutuksessa ja raportoinnissa noudatetaan yleisiä tieteellisen tutkimuksen teon ja raportoinnin ohjeita. Proseminarityöstään opiskelija kirjoittaa kandidaatin tutkinnon kypsyysnäytteen.

Kasvatustieteen maisterin tutkinnon syventäviin opintoihin sisältyy opinnäyte, **pro gradu -tutkielma**. Pro gradu -tutkielman tavoitteena on kehittää kykyä itsenäiseen tieteelliseen tiedonhakuun, olemassa olevan tiedon erittelyyn ja kriittiseen arviointiin sekä itsenäiseen tiedon tuottamiseen ja soveltamiseen. Tutkielma on osoitus opiskelijan kyvystä tieteelliseen ajatteluun, tutkittavan ilmiön problematisointiin, analysointiin ja raportointiin. Pro gradu -tutkielma voidaan tehdä yksin tai parityönä. Tutkielman suositeltava laajuus on työn luonteesta riippuen 60–90 sivua.

Laitoksen johtaja määrää pro gradu -tutkielmalle kaksi tarkastajaa, jotka kirjoittavat tutkielmasta lausunnon ja tekevät ehdotuksen arvolauseeksi. Tutkielma arvioidaan lomakkeella. Dekaanin päättää tutkielman hyväksymisestä ja arvolauseesta tarkastajien lausunnon perusteella. Pro gradu -tutkielman arvioinnista tarkemmin kohdassa 4.2.

Kypsyysnäyte eli maturiteetti on esseetyyppinen kirjoitelma, jossa opiskelija osoittaa suomen tai ruotsin kielen taitonsa ja oman alansa hallinnan. Se kirjoitetaan joko suomeksi tai ruotsiksi sen mukaan, kummalla kielellä on saanut koulusivistyksen. Maturiteetti kuuluu pakollisiin kandidaatin- ja maisterintutkinnon kieli- ja viestintäopintoihin (tutkintoasetus 794/2004). Se suoritetaan erikseen sekä kandidaatin- että maisterintutkintoa varten. Maturiteetti pohjautuu tavallisesti pääaineen tutkielmaan. Joskus kyseeseen voi tulla muu kuin tutkielma, yleensä opinnäytetyön alaan kuuluvan kirjallisuus. Maturiteettikirjoitelman aiheet antaa oppiaineen edustaja – normaalisti opinnäytetyön ohjaaja.

Maturiteetti arvioidaan joko hyväksytyksi tai hylätyksi. Sekä sisällön että kieliasun pitää olla hyväksytyjä. Maturiteetin arvioijia on kandidaattivaiheessa yleensä kaksi: sisällön osalta oppiaineen edustaja (yleensä opinnäytetyön ohjaaja) ja kieliasun osalta tiedekunnan määräämä kielentarkastaja. Mikäli kielitaito on osoitettu kandidaatin tutkinnon yhteydessä, maisterin tutkintoa varten ei tarvitse osoittaa enää kielitaitoa, vaan tällöin voi kirjoittaa oman pro gradu -tutkielman pohjalta 4-6 sivua pitkän katsauksen, jossa esitellään ja arvioidaan oman tutkielman tuloksia. Maisterintutkinnon maturiteetti voidaan suorittaa myös perinteisesti tenttitilaisuudessa kirjoittamalla ohjaajan antamasta aiheesta noin yhden konseptin mittainen kirjoitelma.

Maturiteettiin ilmoittaudutaan erillisellä lomakkeella, joka on saatavilla tiedekuntien, laitosten ja oppiaineiden www-sivuilta sekä paperiversiona laitoksesta tai oppiaineesta. Lisätietoja maturiteetista opintopiste- ja opintoviikko-opiskelijalle oppiaineiden www- sivuilla.

Tutkintoa hakiessaan opiskelija täyttää tutkintolomakkeen, jossa hän ilmoittaa tutkintoon sisällyttämänsä opinnot. Tutkintolomakkeita saa laitosten ja tiedekunnan kansliasta sekä opiskelijapalveluista hallintorakennuksessa tai sen voi tulostaa kasvatustieteiden tiedekunnan verkkosivuilta osoitteesta <http://www.iyu.fi/edu/opiskelu/valmis/>. Lomake palautetaan täytettynä laitokselle tai tiedekunnan kansliaan. Ennen tätä opiskelijan tulee käydä omalla laitoksella tarkistamassa, että pääaineen opinnot on kaikki suoritettu ja viety rekisteriin. Opiskelijan tulee huolehtia myös siitä, että opintorekisterissä on merkinnät myös sivuaineissa suoritetuista opintokokonaisuuksista (opintokokonaisuuden suorituspäivämäärä ja arvostelu).

Opiskelija saa todistuksen suorittamastaan tutkinnosta tiedekunnalta: tutkinnot julistetaan dekaanin päätöksellä. Opiskelijan tulee varautua siihen, että tutkintotodistukseen saamiseen menee vähintään viikko (loma-aikoina kauemmin) sen jälkeen, kun tutkintolomake on toimitettu tiedekuntaan. Tutkintotodistus voidaan lähettää postitse tai sen voi käydä hakemassa tiedekunnan kansliasta.

Tutkintotodistukseen merkitään pääaineen kokonaisopintopistemäärä ja arvosana sekä sivuaineiden opinnot opintopistemäärineen ja arvosanoineen. Lisäksi todistuksissa mainitaan, millä kielellä opiskelija on saanut koulusivistyksensä ja kirjoittanut kypsyysnäytteensä sekä opiskelijan osoittama kielitaito. Tutkintotodistuksen liitteessä mainitaan KK- ja KM-tutkintoihin sisältyvät opintokokonaisuudet ja opettajankelpoisuuden tuottavat opinnot. Tutkintotodistuksen mukana opiskelija saa opintorekisteriotteen, jossa on yksityiskohtainen selvitys tutkintoon suoritetuista opinnoista, sekä *diploma supplementin*, joka on kansainväliseen käyttöön tarkoitettu englanninkielinen tutkintotodistuksen liite. Siinä kerrotaan suomalaisesta tutkintorakenteesta, tutkinnon myöntäneestä yliopistosta, tutkinnon laajuudesta ja sisällöstä sekä opintojen tuottamasta kelpoisuudesta.

3 OPINTONEUVONTA JA OPINTO-OHJAUS

Opiskelua koskevaa ajantasaista tietoa on esimerkiksi tiedekuntien opinto-oppaissa sekä verkkosivuilla. Yleistä yliopisto-opintoihin liittyvää tietoa löytyy yliopiston pääsivulta kohdasta opiskelu. Kieli- ja viestintäopinnoista kerrotaan kielikeskuksen sivuilla <http://kielikompassi.jyu.fi/>. Kasvatustieteiden tiedekunnan sivut ovat osoitteessa <http://www.jyu.fi/edu/>. Opintojen suorittamista koskeva tarkempi informaatio on laitosten ja oppiaineiden verkkosivuilla.

Opintoneuvontaa antavat laitoksilla amanuenssit ja opintoasioita hoitavat osastosihteerit:

Kasvatustieteiden laitos

o *Erityispedagogiikka*

amanuenssi (014) 260 1640 opinto-ohjaus (maasterikoulutukset AEK, EO, VEO ja EA), osastosihteeri (014) 260 1622 opinto-ohjaus (sivuaineopiskelijat), osastosihteeri (014) 260 1751 opinto-ohjaus (erilliset erityisopettaja opinnot)

o *Kasvatustiede ja aikuiskasvatustiede*

amanuenssi (014) 260 1668, osastosihteeri (014) 260 1664

o *Varhaiskasvatustiede*

amanuenssi (014) 260 1762, osastosihteeri (014) 1735, koulutussihteeri (014) 2601764

Opettajankoulutuslaitos

amanuenssi (014) 260 1703, vastaa yleisestä opintoneuvonnasta. Opintoneuvontaa eri opinnoista antavat myös osastosihteerit: kansainväliset asiat, (014) 260 1707; aineenopettajakoulutus, (014) 260 1710; luokanopettajakoulutus, (014) 260 1782 ja opinto-ohjaajien koulutus, (014) 260 1830.

Tiedekunnan kansliassa yleistä opintoneuvontaa antavat opintoasiainpäällikkö, puh. (014) 260 1604, suunnittelija (014) 2601619, osastosihteeri (014) 260 1600.

Rekrytointipalvelu tukee opiskelijaa koko opiskelun ajan siten, ettei valmistumisen jälkeinen siirtyminen työelämään ole hyppy tuntemattomaan. Rekrytointipalvelusta saa apua kaikissa työelämään, työnhakuun ja työllistymiseen liittyvissä kysymyksissä. Rekrytointipalvelu on osa yliopiston ohjausjärjestelmää, ja täydentää ohjauspalveluillaan ainelaitoksen antamaa opintoneuvontaa. Rekrytointipalvelun kautta saa oppiainerajat ylittävää ja yhdistävää neuvontaa esimerkiksi sivuainevalinnoista ja niiden vaikutuksesta työllistymiseen. Vastaanottoajat: klo 9-15 hallintorakennuksen (T) 2. kerroksessa huoneissa 213 ja 214. Uraohjaajat: puh.(014) 2601084 ja puh. (014) 260 1057.

Jyväskylän yliopisto-opiskelijoiden **opintotukiasioita** hoidetaan Jyväskylän yliopistossa opintotukilain perusteella ja yliopiston ja Kansaneläkelaitoksen sopimuksen mukaan. Yliopistossa käsitellään opintotukihakemukset, olosuhdemuutosilmoitukset, tulovalvonta, opintotuen maksatukseen ja muut opintotukeen liittyvät asiat. Yliopistolla on opintotukilain 9 § mukainen opintotukilautakunta, jonka tehtävänä on määritellä kesäopintojen ja ulkomailla harjoitettavien opintojen päätoimisuus kriteerit sekä seurata opinnoissa edistymistä. Opintotukea koskevia asioita voi tiedustella opintotuen henkilökunnalta:

Sähköpostiosoite: opintotuki@jyu.fi

Asiointipalvelu on avoinna: klo 9.00–12.00

Puhelinpalveluaika: klo 13.00 - 16.15 (014) 260 1063, (014) 260 1065, (014) 260 1066, (014) 260 1067, (014) 260 1068

HOPS, henkilökohtainen opiskelusuunnitelma on opiskelijan itselleen laatima suunnitelma siitä, mitä, miten ja missä aikataulussa hän aikoo opiskella. HOPSin laatimiseen saa tukea omalta laitokselta esimerkiksi HOPS-ohjaajalta. Opiskelusuunnitelma laaditaan voimassa olevien opetussuunnitelmien ja yliopiston opetustarjonnan pohjalta. Tavoitteena on yksilöllinen opintopolku, jossa opiskelija rakentaa näköisensä kokonaisuuden opinnoista. Valintoja rajoittavat tutkintoihin liittyvät säädökset, siuvainemahdollisuudet sekä käytettävissä olevat resurssit. Viimeksi mainittu koskee esimerkiksi JOO-sopimusta sekä kansainvälistä vaihtoa.

Vähimmillään HOPS on suunnitelma siitä, mitä opintojaksoja tutkintoon kuuluu sekä missä aikataulussa opiskelija aikoo ne tehdä. Laajemmin ajateltuna HOPSiin voi sisällyttää oman identiteetin, erityisesti ammatillisen ja akateemisen identiteetin rakentamisen pohdintaa, urasuunnittelua. HOPS ei ole niinkään sitova sopimus vaan joustava ja prosessimainen tuotos, ”toteuttamiskelpoinen yhteistyösuunnitelma”, joka voi muuttua perustelluista syistä. HOPS voidaan laatia siten, että ensin laaditaan opintojen alkuvaiheen HOPS, sitten kandidatinopintojen HOPS ja vasta lopuksi sitä täydennetään maisteriHOPSilla. Oppiaineet voivat erota tässä toisistaan ja täsmälliset ohjeet löytyvät laitoksilta.

Jyväskylän yliopistossa on opintojen suunnittelun apuna käytössä Korppi -järjestelmään sijoitettu eHOPS -sovellus. KorppiHOPS perustuu opiskelijan pääaineen tutkintorakenteeseen, jonka pohjalta opiskelija voi tehdä oman henkilökohtaisen opintosuunnitelman. KorppiHOPSiin voidaan liittää muita opintoja, kuten sivuaineita ja muissa yliopistoissa suoritettuja opintoja. Ohjelman avulla opiskelija pystyy seuraamaan opintojensa etenemistä, muokata opintosuunnitelmaansa ja saada henkilökohtaista palautetta ohjaajalta.

Laitosten käytännöt saattavat hieman erota HOPSin laadinnan, ohjauksen ja toteutuksen suhteen. Tarkemmat ohjeet HOPSin laadintaan saa oman pääainelaitoksen opintooppaasta, verkkosivuilta, amanuenssilta, opintoneuvojalta tai opettajatutorilta. Joissakin oppiaineissa myös opiskelijatutorit auttavat ensimmäisen vuoden opiskelijoita mm. Korpin käytön opettelussa.

Ohjaus tarkoittaa edellisten lisäksi syvällisempää, henkilökohtaisempaa ja pitkäjänteisempää opiskelun suunnittelun ja toteuttamisen tukemista. Opintojen ohjausta saa yleensä omalta laitokselta tehtävään nimetyiltä henkilöiltä. Sen lisäksi mm. opiskelijatutorit, YTHS, rekrytointipalvelu sekä kansainväliset palvelut tarjoavat tukea opintoihin. Tarkat tiedot tarjolla olevista ohjauspalveluista löydät kunkin yksikön verkkosivuilta sekä painetuista oppaista.

4 TENTIT JA OPINTOSUORITUSTEN ARVIOINTI

4.1 TIEDEKUNNAN YLEISET TENTIT

Opetussuunnitelmaan merkittyjen opintokokonaisuuksien hyväksyttävä suorittaminen edellyttää opetukseen osallistumista, siihen liittyvien harjoitusten tai muiden vastaavien tehtävien huolellista suorittamista sekä mahdollisesti tentin hyväksyttävää suorittamista.

Luentojen tai demonstraatioiden päätteeksi järjestettävä tentti

Tentin ajankohta on normaalitapauksessa 1-2 viikon sisällä opetuksen päättymisestä. Tenttiin ei tarvitse tässä tapauksessa ilmoittautua erikseen, vaan siihen oletetaan ilman muuta osallistuvan kaikkien opetuksessa mukana olleiden opiskelijoiden. Joissakin tapauksissa edellytetään ilmoittautumista, joten kunkin opintojakson ohjeisiin kannattaa tutustua etukäteen. Luentotenttejä järjestetään yksi varsinainen ja vähintään yksi uusintatentti. Uusintatentteihin voidaan tarvittaessa määrätä ilmoittautumisvelvollisuus.

Tiedekunnan yleiset tentit järjestetään kerran kuukaudessa lukukausien aikana. Ne ovat tarkoitettuja pääasiassa koulutusten opetussuunnitelmiin ja opintokokonaisuuksien tutkintovaatimuksiin kuuluvien teosten tenttimistä varten. Osallistumisoikeus tiedekunnan yleiseen tenttiin on läsnäolevaksi ilmoittautuneella, opinto-oikeuden omaavalla kuulusteluun ajoissa ilmoittautuneella opiskelijalla.

Yleisiin tentteihin tulee ilmoittautua viimeistään tenttipäivää edeltävän viikon vastaavana viikonpäivänä klo 16:een mennessä. Ilmoittautuminen tapahtuu joko KOPRPI:n kautta tai tenttikuorella (= kirjekuoreen painettu ilmoittautumislomake). Tarkempia ilmoittautumisohjeita saa omalta laitokselta. Mikäli käytetään tenttikuorta, se tulee täyttää huolellisesti ja toimittaa ajoissa asianomaiselle laitokselle tarkoitukseen varattuun paikkaan.

Kahden aineen tenttiin samanaikaisesti osallistuvan tulee ilmoittautua Korpin kautta molempiin tentteihin tai hänen tulee merkitä tämä näkyvästi kumpaankin tenttikuoreen ja mainita kumman aineen tenttisaliin kysymykset toimitetaan.

Ilmoittauduttaessa tenttiin on huomioitava ohjeet ja määräykset, joita opetussuunnitelmassa on siitä, missä järjestyksessä ja millaisina kokonaisuuksina opetussuunnitelmien ja tutkintovaatimusten eri kohdat suoritetaan.

Tenttisalit ilmoitetaan päärakennuksen ala-aulassa sijaitsevalla ilmoitustaululla sekä tiedekunnan verkkosivuilla osoitteessa <http://www.jyu.fi/edu/opiskelu/tentit>.

Lukuvuoden 2007–2008 tiedekunnan yleiset tentit pidetään seuraavasti:

syyslukukausi 2007

pe 17.08. klo 12.00
pe 21.09. klo 12.00
pe 19.10. klo 12.00
pe 16.11. klo 12.00
pe 14.12. klo 12.00

kevätlukukausi 2008

pe 25.01. klo 12.00
pe 22.02. klo 12.00
pe 28.03. klo 12.00
pe 25.04. klo 12.00
pe 23.05. klo 12.00

kesä 2008

pe 13.06. klo 12.00
pe 11.07. klo 12.00
pe 22.08. klo 12.00

Lukuvuoden 2008–2009 yleisten tenttien ajankohdat ilmoitetaan ilmoitustauluilla ja www-sivuilla.

Opetushallinnon luentojen ajankohdista lukuvuonna 2007–2008 ilmoitetaan erikseen tiedekunnan verkkosivuilla.

Käyttäytyminen tenttitilaisuudessa

Kysymysten jako tapahtuu salin ovella, jolloin jokaiselle tenttiin osallistuvalla jaetaan kysymykset tenttikuoressa. Vastaukset ja kysymykset palautetaan tentin valvojalle samassa kuoressa tenttitilaisuudesta poistuttaessa. Vastauspaperit kuulustelussa jaetaan yliopiston puolesta.

Vastaamispaikalle tenttitilaisuuteen saa tuoda vain valvojan sallimat välineet.

Valvojan tehtävänä on taata tenttiin osallistuville työrauha. Mikäli opiskelijan saamissa kysymyksissä tai muissa tenttitilaisuuteen liittyvissä seikoissa ilmenee ongelmia, voi opiskelija kääntyä valvojan puoleen. Tenttitilaisuudesta ei saa poistua ennen kuin puoli tuntia on kulunut kuulustelun alkamisesta. Tentin alkamisen jälkeen saapuneelle opiskelijalle valvojan tulee antaa mahdollisuus osallistua tenttiin, mikäli kukaan samaan tenttiin osallistuva ei ole poistunut salista ja mikäli siitä ei aiheudu huomattavaa haittaa.

Tentissä todetusta vilpistä on voimassa, mitä Jyväskylän yliopiston opintosuoritusjohtosäännössä (23 §) on todettu: "Opiskelijan, joka tentissä syyllistyy vilppiin, voi valvoja välittömästi poistaa tenttitilaisuudesta, ja hänen suorituksensa hylätään. Opintosuoritus hylätään myös silloin, kun vilppi havaitaan vasta tenttitilaisuuden jälkeen. Myös muu opintosuoritus hylätään, mikäli opiskelijan voidaan todeta sitä suorittaessaan syyllistyneen vilppiin."

Yleisiin tentteihin osallistuvan on esitettävä tarvittaessa henkilöllisyyden osoittava asiakirja vastaukset luovuttaessaan tai todistettava henkilöllisyytensä valvojalle muuten.

Hylätyksi katsotaan opiskelija, joka vastausta jättämättä poistuu tentistä. Jos ilmoittautunut ei saavu tenttitilaisuuteen tai jos hän poistuu sieltä avaamatta tenttikuoorta, tentti katsotaan peruuntuneeksi.

Lisätietoja opintosuoritusjohtosäännöstä osoitteessa:

<http://www.jyu.fi/hallinto/opiskelijapalvelut/opintosuoritusjohtosaanto/>

4.2 OPINTOSUORITUSTEN ARVIOINTI JA OPISKELIJAN OIKEUSTURVA

Arvioinnin tarkoituksena on opiskelijan opintojen etenemisen seuranta ja opetustyön kehittäminen.

Opinnot arvioidaan 1.8.2005 alkaen kokonaislukuasteikolla 0–5:

erinomainen 5

kiitettävä 4

hyvä 3

tydyttävä 2

välttävä 1

hylätty 0

Tämän lisäksi voidaan opintosuoritukset arvioida käyttäen asteikkoa *hyväksytty – hylätty*.

Alla olevaa taulukkoa käytetään muunnettaessa arvosanoja uuden ja vanhan tutkintoasteikon välillä. Taulukkoon on merkitty myös vastaavuudet ECTS (the European Course Credit Transfer and Accumulation System) -asteikkoihin.

a) Numeerinen asteikko (ennen 1.8.2005)	b) Numeerinen asteikko (1.8.2005 alkaen *)	c) Numeerinen asteikko (1.8.2005 alkaen opintoviikkomitoituksen mukaan opiskelevilla)	d) Sanallinen asteikko	e) ECTS-asteikko vastaavuus	f) ECTS-sanallinen asteikko
3-2,75	5	3	erinomainen (E)	A	excellent
2,50 – 2,25	4	2,5	kiitettävä (K)	B	very good
2,00 – 1,75	3	2	hyvä (H)	C	good
1,5 – 1,25	2	1,5	tydyttävä (T)	D	satisfactory
1-0,75	1	1	välttävä (V)	E	sufficient
alle 0,75	0	0	ei hyväksytty	FX , F	fail

*Opintojen arvioinnissa käytetään numeerista asteikkoa 0–5 (b). Opintojaan vanhojen opetus suunnitelmien mukaisesti jatkavien opiskelijoiden opintojaksojen arvioinnit kuitenkin rekisteröidään arvosteluasteikolla 0–3 (c). Muuntaminen näiden asteikkojen välillä tapahtuu vastaavuustaulukon mukaisesti.

Opintosuoritusten tulokset on julkistettava kahden viikon kuluessa siitä kun opettaja on saanut suoritukset arvioitavakseen. Tutkielman tarkastajien on annettava lausunto tiedekunnalle kuukauden kuluessa siitä kun työ on jätetty lopullisessa muodossa tarkastettavaksi.

Opiskelijalla on arvostelun tuloksien lisäksi oikeus saada tieto arvosteluperusteiden soveltamisesta opintosuoritukseensa. Hänelle on myös varattava tilaisuus tutustua arvosteltuun kirjalliseen tai muuten tallennettuun opintosuoritukseen ja hänellä on oikeus saada omalla kustannuksellaan jäljennös suorituksestaan. Opintojaksosta vastuussa oleva opettaja tai opettajat voivat antaa palautteen opintojaksoon osallistuneille yksilöllisesti tai ryhmässä vaarantamatta mitä on säädetty tai määrätty opintosuoritusten julkisuudesta.

Opintosuorituksensa arvosteluun tyytymätön opiskelija voi pyytää siihen suullisesti tai kirjallisesti oikaisua arvostelun suorittaneelta opettajalta. Oikaisupyynnön johdosta tehtyyn päätökseen tyytymätön voi saattaa asian tutkintolautakunnan käsiteltäväksi 14 päivän kuluessa siitä, kun hän on saanut päätöksestä tiedon.

Perus- ja aineopintojen arvostelu

Perusopinnot arvostellaan asteikolla hyväksytty – hylätty, jolloin hyväksyttysuoritus vastaa opintojen suorittamista vähintään arvosanalla hyvä. Mikäli aineopintojen opintojakso on arvosteltu maininnalla hyväksytty ja tarvitaan numeerinen arviointi, tällöin numeroarvosanaksi tulee 3. Kandidaatin tutkielma arvioidaan asteikolla 1-5.

Pääaineen aineopinnot arvostellaan seuraavasti: Aineopintojen kokonaisarvosana saadaan keskiarvona seuraavista:

1. sisältöopintojen arvosanojen keskiarvo

2. laadullisten tutkimusmenetelmien ja määrällisten tutkimusmenetelmien arvosanojen keskiarvo + proseminaarin arvosana jaettuna kahdella.

Mikäli aineopintojen opintojakso on arvosteltu maininnalla hyväksyty ja tarvitaan numeerinen arviointi, tällöin opintojakson numeroarvosana on 3.

Syventävien opintojen arvostelu

Syventävien opintojen kokonaisarvosana saadaan keskiarvona seuraavista::

1. menetelmäopintojen keskiarvo + sisältöopintojen keskiarvo jaettuna kahdella
2. pro gradu -tutkielman arvolause numeeriseksi muutettuna.

Mikäli syventävien opintojen opintojakso on arvosteltu maininnalla hyväksyty ja tarvitaan numeerinen arviointi, tällöin opintojakson numeroarvosanaksi tulee 3.

Pro gradu -tutkielman arviointiperusteet

Pro gradu -tutkielma arvostellaan asteikolla approbatur, lubenter approbatur, non sine laude approbatur, cum laude approbatur, magna cum laude approbatur, eximia cum laude approbatur tai laudatur.

Pro gradu tutkielman arvioinnissa kiinnitetään huomiota seuraaviin pääasioihin, jotka arvioidaan asteikolla 1-5:

- Aihe
- Teoriatausta ja tutkittavan ilmiön käsitteellistäminen sekä lähteiden käyttö
- Tutkimustehtävät ja -ongelmat
- Tutkimusmenetelmät
- Tutkimusaineisto
- Tutkimusaineiston analyysi
- Tulosten esittäminen ja tutkimusongelmiin vastaaminen
- Tulosten tulkinta ja pohdinta
- Tutkimuksen luotettavuuden tarkastelu
- Tutkimuseettinen arviointi
- Kieliasu ja rakenteen johdonmukaisuus

Arvioinnissa tulee ottaa huomioon tutkielmien erilainen suuntautuminen ja soveltaa kriteerejä sen mukaisesti.

Approbatur, Lubenter approbatur

Tutkimus täyttää kasvatustieteellisen alan pro gradu-tutkielman vähimmäisvaatimukset. Tutkimuksen tausta on joko liian suppea tai liian laaja. Tutkimuksen tarkoitusta pohdiskellaan jonkin verran johdannossa, mutta liittyminen taustateorioihin ja aikaisempiin tutkimuksiin sekä kasvatusta- ja koulutusikäntöön jää selvittämättä. Referoidut teoriat ja tutkimukset liittyvät löyhästi tutkimusongelmiin. Tutkimusmenetelmien käyttö on puutteellista tai epäjohdonmukaista. Tulosten esittely on pintapuolista ja luettelomaista, tuloksissa tai johtopäätöksissä esiintyy puutteita ja epäjohdonmukaisuutta. Pohdinta on niukkaa eikä yllä yleisemmälle tulkintatasolle. Tutkielma on kieliasultaan heikohko ja viimeistelemätön.

Non sine laude approbatur

Tutkielman aihe on tavanomainen. Tutkielmassa on paneuduttu ilmiön teoreettiseen tai käytännölliseen taustaan ja esitelty aiheeseen liittyviä teorioita ja tutkimustuloksia. Luettelomaisesti ja mekaanisesti esitetty tausta on kokonaisuudessaan liian laaja tai sup-

pea. Tutkimuksen lähtökohtia, tutkimustehtäviä ja ongelmia on pyritty suhteuttamaan aikaisempaan tietoon siinä kuitenkaan onnistumatta. Osa tutkimustehtävistä liittyy vain löyhästi taustaan tai ne jäävät tuloksissa tarkastelematta.

Tutkimusmenetelmissä esiintyy puutteita, esimerkiksi metodisessa käsittelyssä. Tulosten esittely on kaavamaista, mutta loogista. Yhteys taustaan jää vaatimattomaksi. Tulosten tulkinnassa on nähtävissä yhteyksien työn lähtökohtiin ja aikaisempiin tuloksiin.

Cum laude approbatur

Tutkielman aihe suhteellisen tavanomainen, mutta sen merkitys on todettu ja osoitettu. Tutkimuksen teoriataustaan on paneuduttu ja se osoittaa aikaisempien tutkimusten tuntemusta. Valittu kirjallisuus on relevanttia tutkimusongelmien kannalta, ja vieraskielistä kirjallisuutta on käytetty oleellisena osana työtä. Tutkielman taustateoria tai ilmiön käytännölliset perusteet on eksplikoitu, ja tutkimustehtävän/-ongelmien liittyminen niihin on osoitettu, mutta sitä ei ole tehty perusteellisesti.

Tutkimusmenetelmän valinta on perusteltu tavalla, mikä osoittaa myös muiden menetelmien tuntemusta. Menetelmän soveltaminen on tavanomaista ja pääosin moitteetonta. Tulosten tulkinta ja johtopäätökset ovat hyväntasoisia, ja niissä on pyritty saamaan aikaan teorian ja empirian vuoropuhelua.

Pohdinta on hyväntasoinen ja siinä osoitetaan yhteyksiä kysymyksenasetteluun ja teoriataustaan. Tuloksia arvioidaan sekä esitetään jatkotutkimusehdotuksia tutkimusmenetelmän kehittelystä ja/tai uusista aiheeseen liittyvistä ongelmakokonaisuuksista. Tutkielman muodollinen puoli on lähes moitteeton, ja esitystapa on hyväntasoinen. Tutkielma osoittaa tekijän kehittymistä tutkimusprosessin keskeisten elementtien hallinnassa.

Magna cum laude approbatur

Tutkielma käsittelee uutta, kiinnostavaa tai tärkeää aihealuetta, jota koskevaa ongelmakokonaisuutta on hahmoteltu ja kehitelty itsenäisesti. Tutkielman teoriatausta ja lähtökohdat osoittavat hyvää teoreettista perehtyneisyyttä. Tutkimustehtävät/-ongelmat on kuvattu täsmällisesti ja perusteltu monipuolisesti sekä suhteutettu taidokkaasti teoriataustaan. Kotimaista ja ulkomaista tutkimuskirjallisuutta on käytetty monipuolisesti ja sen valinnassa, raportoinnissa ja dokumentoinnissa on tehty kriittistä ja huolellista työtä.

Tutkimusmenetelmän valinta perusteluineen on metodologisesti asiantuntevaa. Aineiston keruu- ja analysointimenetelmien käyttö on tavanomaista paremmin hallittua, niiden pätevyys tutkimustehtävän kannalta on arvioitu ja osoitettu. Valittu analyysimenetelmä on sopusoinnissa tutkimustehtävän ja aineiston kanssa. Tulosten tulkinta ja johtopäätökset ovat johdonmukaisia, perusteltuja ja palvelevat tutkimuskokonaisuutta. Tutkielma on kieliasultaan ja rakenteellisesti korkeatasoinen ja johdonmukainen kokonaisuus.

Eximia cum laude approbatur; Laudatur

Tutkielman aihe on selvästi tavanomaista vaativampi tai merkittävämpi. Tutkimus osoittaa tekijän sekä syvällistä perehtyneisyyttä alueensa teoriaan, metodologisiin ongelmiin ja tieteen käytäntöihin että tutkimustyön, käytännön ja esitystavan hyvää tuntemusta ja hallintaa. Itsenäistä, sisäistynyttä ajattelua ja näkemystä on saavutettu vähintään kahdella tutkimusprosessin osa-alueella:

- a) teorian ja aikaisempien tutkimusten uudelleen jäsentely ja synteesi uusia näkökulmia tuottavalla tavalla
- b) tutkimusaiheen ja -tehtävän tuoreus, merkittävyys ja innovatiivisuus

- c) tutkimuksen tavoitteiden, lähtökohdan ja ongelmien rajaus
- d) tiedonkeruu- ja/tai analyysimenetelmien valinta, kehittäminen, arviointi ja sovellukset
- e) tulosten tulkinta, johtopäätökset ja diskussio.

Tutkielma osoittaa itsenäistä, kriittistä ja innovatiivista tutkimusotetta sekä kykyä jäsentää teoreettisesti laajoja asia- ja ongelmakokonaisuuksia että kykyä toteuttaa käytännössä hankaliakin tutkimustehtäviä taitavasti asetettujen ongelmien ratkaisemiseksi.

Tutkimusmenetelmää on kehitetty ja arvioitu itsenäisesti. Metodologiset analyysit ovat korkeatasoisia, itsenäisiä ja tieteellisesti merkittäviä tuloksia. Monipuolinen, taidokkaasti eri asiat huomioonottava pohdinta osoittaa erinomaista kykyä perehtyä, jäsentää, toteuttaa ja raportoida tieteellistä tutkimusta.

Tuloksilla on tieteellistä arvoa sovelluksiin johtavina, laajempaa tutkimusta perustelevina, ja/tai teorian ja metodin kehittelyä mahdollistavina löydöksinä. Tutkielma on tyyllisesti erinomainen, rakenteeltaan selkeä ja johdonmukainen. Tutkielma on julkaistavissa lähes sellaisenaan tai muokattuna jossain alan tieteellisessä julkaisussa tai aikakauslehdessä.

Pro gradu-tutkielman arvosteluun tyytymätön opiskelija voi pyytää siihen kirjallisesti oikaisua arvostelupäätöksen tehneeltä monijäseniseltä hallintoelimeltä (tiedekuntaneuvosto). Oikaisupyynnön on tehtävä 14 päivän kuluessa siitä ajankohdasta, josta opiskelijalla on ollut tilaisuus saada arvostelun tulokset sekä arvosteluperusteiden soveltaminen omalta kohdaltaan tietoonsa.

Oikaisupyynnön johdosta tehtyyn päätökseen tyytymätön voi saattaa asian tutkintolautakunnan käsiteltäväksi 14 päivän kuluessa siitä, kun hän on saanut päätöksestä tiedon.

Mikäli opiskelija havaitsee virheitä tapahtuneen opintosuorituksensa arvostelussa tai muulla tavoin kokee tulleensa kohdelluksi epäoikeudenmukaisesti, kannattaa aina kääntyä joko suoraan ao. opettajan puoleen tai kysyä neuvoa opintoasiainpäälliköltä.

5 TUTKINNOT JA OPINNOT

5.1 TUTKINTORAKENNEUUDISTUS

Uusi tutkintojärjestelmä tuli voimaan 1.8.2005. Tutkintorakenne muuttui selkeästi kaksipuoliseksi siten, että opiskelijat suorittavat ensin kandidaatin tutkinnon ja sitten maisterin tutkinnon. Kandidaatin tutkinto on mitoitettu kolmivuotiseksi ja maisterin tutkinto kaksivuotiseksi. Syksyllä 2005 tai sen jälkeen aloittavat uudet opiskelijat suorittavat tutkintonsa uuden tutkintojärjestelmän mukaan. Ennen vuotta 2005 opintonsa aloittaneet voivat jatkaa tutkintonsa tekemistä vanhan tutkintojärjestelmän mukaan 31.7.2008 asti. Mikäli vanhan tutkintojärjestelmän mukaisesti opiskeleva ei ole saanut tutkintoaan valmiiksi 31.7.2008 mennessä, hänen on siirryttävä jatkamaan opintojaan uuden tutkintojärjestelmän mukaisesti. Ennen syksyä 2005 opintonsa aloittaneet opiskelijat voivat kuitenkin siirtyä suorittamaan opintojaan uuden tutkintojärjestelmän mukaisesti jo aiemmin. Uuteen tutkintojärjestelmään siirtyminen tapahtuu kirjallisesti hakemuksella, jota on saatavana tiedekunnan kansliasta ja tiedekunnan verkkosivuilta. Kun opiskelija on siirtynyt uuteen tutkintojärjestelmään, hän ei voi palata enää takaisin suorittamaan opintoja vanhan tutkintojärjestelmän mukaisesti.

Uudessa tutkintojärjestelmässä opinnot mitoitetaan opintopisteinä aiemman opintoviikon sijaan. Opintopisteellä tarkoitetaan sitä määrää opiskelijan työtä, jota opintojakson suorittaminen tarvitsee suhteessa koko lukuvuoden opintojen suorittamiseen tarvittavaan työmäärään. Lukuvuoden työmäärä tunteina on keskimäärin 1600 tuntia. Lukuvuoden työpanos vastaa 60 opintopistettä. Jos suoritettujen opintojaksojen ja -kokonaisuuksien mitoitusta ei ole muulla tavoin määritelty, näiden opintojen opintoviikkojen muuntamisessa opintopisteiksi käytetään kerrointa 1,8. Siirtymäkauden ajan (1.8.2005–31.7.2008) opintojaksojen laajuus ilmoitetaan koulutuksien opetussuunnitelmassa opintopisteinä ja opintoviikkoina. Suoritettut opinnot kirjataan opintorekisteriin sekä opintoviikkoina että opintopisteinä, mutta kullekin opiskelijalle tulee näkyviin vain joko opintoviikkoina tai opintopisteinä riippuen siitä minkä tutkintojärjestelmän mukaan opiskelija suorittaa opintojaan. Opintosuoritusotteita on kahdenlaisia: vanhan tutkintojärjestelmän mukaan opintojaan jatkavan opiskelijan opintosuoritusotteessa suoritukset ovat opintoviikkoina ja uuden tutkintojärjestelmän mukaan opiskelevan otteessa suoritukset näkyvät opintopisteinä.

5.2 TIEDEKUNNASSA SUORITETTAVAT TUTKINNOT JA OPINNOT

Yliopistojen tutkinnoista annetun asetuksen (794/2004) mukaan kasvatustieteellisen alan tutkintoja ovat

- 1) *kasvatustieteen kandidaatin (KK) tutkinto*, joka on alempi korkeakoulututkinto
- 2) *kasvatustieteen maisterin tutkinto (KM)*, joka on ylempi korkeakoulututkinto
- 3) *kasvatustieteen lisensiaatin tutkinto (KL)*, joka on tieteellinen jatkotutkinto
- 4) *kasvatustieteen tohtorin tutkinto (KT)*, joka on tieteellinen jatkotutkinto.

Kandidaatin tutkinnon laajuus on 180 opintopistettä ja se voidaan suorittaa päätoimisesti opiskellen kolmessa lukuvuodessa. Maisterin tutkinnon laajuus on 120 opintopistettä ja se on mahdollista suorittaa päätoimisesti opiskellen kahdessa lukuvuodessa.

Alemman korkeakoulututkinnon tavoitteet:

- Alempaan korkeakoulututkintoon johtavan koulutuksen tulee antaa opiskelijalle
- tutkintoon kuuluvien pää- ja sivuaineiden tai niihin rinnastettavien kokonaisuuksien taikka koulutusohjelmaan kuuluvien opintojen perusteiden tuntemus sekä edellytykset alan kehityksen seuraamiseen;
- valmiudet tieteelliseen ajatteluun ja tieteellisiin työskentelytapoihin tai taiteellisen työn edellyttämät tiedolliset ja taidolliset valmiudet;
- edellytykset ylempään korkeakoulututkintoon johtavaan koulutukseen ja jatkuvaan oppimiseen;
- edellytykset soveltaa hankkimaansa tietoa työelämässä; sekä
- riittävä viestintä- ja kielitaito.

Ylemmän korkeakoulututkinnon tavoitteet:

Koulutuksen tulee antaa opiskelijalle

- pääaineen tai siihen rinnastettavan kokonaisuuden hyvä tuntemus ja sivuaineiden perusteiden tuntemus taikka koulutusohjelmaan kuuluvien syventävien opintojen hyvä tuntemus;
- valmiudet tieteellisen tiedon ja tieteellisten menetelmien soveltamiseen;
- valmiudet toimia työelämässä oman alansa asiantuntijana ja kehittäjänä;
- valmiudet tieteelliseen jatkokoulutukseen; sekä
- hyvä viestintä- ja kielitaito.

Kasvatustieteiden tiedekunnassa ovat seuraavat kandidaatin ja maisterin tutkintoon johtavat koulutukset ja pääaineet:

- *Erityisopetuksen koulutuksen, varhaiserityisopetuksen koulutuksen ja aikuiserityiskasvatuksen koulutuksen* pääaineena on erityispedagogiikka.
- *Kasvatustieteen ja aikuiskasvatustieteen koulutuksessa* pääaineena voi olla joko kasvatustiede tai aikuiskasvatustiede.
- *Luokanopettajakoulutuksen* pääaineena on kasvatustiede.
- *Varhaiskasvatuksen koulutuksessa* pääaineena on varhaiskasvatustiede. Opiskelija voi suorittaa 180 opintopisteen kasvatustieteen kandidaatin tutkinnon joko lastentarhanopettajan koulutukseen suuntautuen tai tiedepainotteisena varhaiskasvatuksen yleisenä suuntautumismuutoksena. Varhaiskasvatuksen koulutuksen opiskelijat saavat opinto-oikeuden myös 120 opintopisteen kasvatustieteen maisterin tutkintoon.

Maisterin tutkintoon johtavat maisteriohjelmat:

- *Ohjausalan maisteriohjelma*, jossa pääaineena on ohjaukseen suuntautunut kasvatustiede.
- *Master's degree programme in educational leadership*, joka on englanninkielinen maisteriohjelma. Pääaineena on opetushallintoon ja oppilaitosjohtamiseen suuntautunut kasvatustiede.

Näiden maisteriohjelmien opetussuunnitelmat julkaistaan erikseen ja ne löytyvät tiedekunnan verkkosivuilta (ks. tämän oppaan luku 10).

Kasvatustieteiden tiedekunnassa järjestetään myös seuraavia opintoja:

- *erilliset erityisopetuksen tehtäviin ammatillisia valmiuksia antavat opinnot (ent. erilliset erityisopettajan opinnot)*
- *erilliset oppilaanohjauksen ja opinto-ohjauksen tehtäviin ammatillisia valmiuksia antavat opinnot (ent. erilliset opinto-ohjaajan opinnot)*
- *opettajan pedagogiset opinnot* (erillisinä maisterin tutkinnon suorittaneille ja sivuaineena yliopiston varsinaisille opiskelijoille)

- o *opetustoimen hallinto ja johtaminen* –opinnot (25 op ja 60 op) koulujen rehtoreiksi aikoville.

Jatko-opinnoista (lisensiaatin ja tohtorin tutkinnot) ks. luku 11. Jatko-opinto-opas julkaistaan erikseen ja se löytyy myös kasvatustieteiden tiedekunnan www-sivuilta.

5.3 KASVATUSTIETEEN KANDIDAATIN JA KASVATUSTIETEEN MAISTERIN TUTKINNON RAKENNE

Kandidaatin tutkinnon rakenne (laajuus 180 op):

- pääaineen perus- ja aineopinnot (vähintään 60 op)
- kieli- ja viestintäopinnot (vähintään 10 op)
- kirjallinen kypsyysnäyte
- muut opetussuunnitelmassa pakollisiksi määritellyt opinnot (ns. orientoivat opinnot, ks. kunkin laitoksen opetussuunnitelman kohdalta)
- sivuaineopinnot (ks. tarkemmat määräykset kunkin laitoksen opetussuunnitelman kohdalta tästä oppaasta).

Maisterin tutkinnon rakenne (laajuus vähintään 120 op):

- pääaineen syventävät opinnot (sisältää pro gradu –tutkielman) (vähintään 80 op)
- viestintäopinnot
- kirjallinen kypsyysnäyte
- sivuaineopinnot

Tutkintoihin sisältyvät opinnot on määritelty tarkemmin kunkin koulutuksen opetussuunnitelmassa.

Kasvatustieteen kandidaatin ja kasvatustieteen maisterin tutkintoon vaadittavat kieliopinnot:

Kasvatustieteen kandidaatin tutkintoon vaaditaan yhteensä 10 opintopistettä pakollisia kieliopintoja seuraavasti: äidinkielen viestintä 4 op, ruotsin kieli 3 op, vieras kieli 3 op. Maisterin tutkintoon voi myös sisältyä valinnaisia kieli- ja viestintäopintoja, joista tarkempaa tietoa laitospöytäkirjoissa opetussuunnitelmissa (esim. kasvatustieteen laitoksen opiskelijat suorittavat 3 op valinnaisia kieli- ja viestintäopintoja KM-tutkintoon). Kandidaatin tutkintoon on sisällyttävä seuraavat kieli- ja viestintäopinnot:

- puheviestintää 2 op,
- kirjoitusviestintää 2 op,
- toista kotimaista kieltä 3 op (laki 424/2003, asetus 481/2003)
- vierasta kieltä 3 op (suullinen ja kirjallinen taito)

Opinnot voit suorittaa kursseina, tentteinä tai hakemalla korvaavuus muussa korkeakoulussa suoritetuista opinnoista ks. kielikeskuksen www-sivuilta <http://kielikompassi.jyu.fi/>. Kieli- ja viestintäopintoja voi myös suorittaa joidenkin aineopintojen yhteydessä. Tästä mahdollisuudesta ilmoitetaan erikseen.

Äidinkielen viestintä (suomi)

Äidinkielen viestintään kandidaatin tutkinnossa kuuluu sekä kirjoitus- että puheviestintää, yhteensä 4 op. Luokanopettajakoulutuksen ja varhaiskasvatuksen koulutuksen opiskelijat suorittavat äidinkielen viestinnän opinnot omien opintojensa yhteydessä. Kasvatustieteen/aikuiskasvatustieteen ja erityispedagogiikan opiskelijat voivat suorittaa opinnot joillakin seuraavista kirjoitusviestinnän ja puheviestinnän kursseista. Suositellaan omaan oppiaineeseen integroituja kursseja, mikäli sellaisia järjestetään.

Kirjoitusviestintä

- XKV0012 Kielenhuollonkurssi (2-3 op)
- XKVX001 Kirjoituskurssi (2 op)
- XKV0022 Kirjoitusviestinnän kurssi (3 op)
- XKV0024 Kielenhuollon luennot (3 op)
- XKVX002 Työelämän tekstitaidot (3 op)
- XKV0801 Kirjoitusviestinnän tentti (2 op)

Maisterivaiheen kieliopintoja:

- XKVK001 Erityispedagogiikan tutkimusviestintä / maisteritaso (3 op)
- XKVK002 Kasvatustieteen tutkimusviestintä / maisteritaso (3 op)

Puheviestintä

- XPV0018 Puheviestinnän perusteet (2 op)
- XKPK001 Puheviestinnän perusteet erityispedagogeille /aineopintoihin integroitu (2 op)
- XPV0013 Opetusviestintä (3 op)
- XPV0024 Esiintymisvarmuuden kehittäminen (3 op)
- XPV0015 Esiintymistaito (3 op)
- XPV0011 Neuvottelu- ja kokoustaito (3 op)
- XPV0004 Ryhmäviestintä (3 op)
- XPV0012 Äänenkäyttö (3 op)
- XPV0029 Puhetaito (3 op)
- XPVX002 Työhyvinvointia vuorovaikutuksesta (3 op)
- XPVX003 Työelämän viestintätaidot (3 op)
- XPV0021 Työelämäviestintää monikulttuurisessa ryhmässä (3 op)

Toinen kotimainen kieli (ruotsi)

"Opiskelijan tulee alempaan tai ylempään korkeakoulututkintoon sisältyvissä opinnoissa tai muulla tavalla osoittaa saavuttaneensa (...) suomen ja ruotsin kielen taidon, joka julkisyhteisön henkilöstöltä vaadittavasta kielitaidosta annetun lain (424/2003) 6 §:n 1 momentin mukaan vaaditaan valtion henkilöstöltä kaksikielisessä viranomaisessa ja joka on tarpeen oman alan kannalta." (Asetus yliopistojen tutkinnoista 19.8.2004).

Toisen kotimaisen kielen opintojakson voit suorittaa kurssilla Akademisk svenska / skriftlig, muntlig (3 op). Mikäli kielitaitosi on riittävä, voit myös suorittaa sen korvaavana kokeena.

Ruotsin suullisen ja kirjallisen taidon suoritukset merkitään opintorekisteriin erillisinä arvosanoina (TT/HT). Korppi-järjestelmässä kurssi on tästä syystä jaettu kahdelle kurssinimikkeelle (XRU0502 Akademisk svenska/skriftlig ja XRU0503 Akademisk svenska/muntlig), vaikka kurssi suoritetaan yhtenä opintojaksona. Ilmoittautuminen vain kirjalliseen (skriftlig) osioon.

Vieras kieli

Vieraan kielen suoritat oman alan akateemisen tason suullisen ja tekstinymmärtämisen kursseilla tai korvaavilla kokeilla. Opintojakson suorittaminen edellyttää hyvää kielitaitoa. Mikäli vieras kielesi on jokin muu kuin englanti, niin ota yhteyttä ko. kielen lehtoriin kielikeskuksessa.

Englannin kielen voit suorittaa:

XENK002 Academic Reading and Communication Skills -kurssilla (3 op) tai korvaavana kokeena.

Valinnaiset kieli- ja viestintäopinnot

Pakollisten lisäksi voit suorittaa valinnaisia kieli- ja viestintäopintoja. Joissakin oppiaineissa (esim. kasvatustieteessä ja aikuiskasvatuksessa) maisterin tutkintoon voi sisältyä myös pakollisena kieli- ja viestintäopintoja. Valinnaisiin opintoihin käyvät pääsääntöisesti äidinkielen puhe- ja kirjoitusviestinnän, toisen kotimaisen kielen ja vieraiden kielten akateemisen tason kurssit, joita et ole suorittanut pakollisina. Näihin käyvät myös kielten valmentavat kurssit sekä alkeiskurssit niissä kielissä, joita et ole lukenut koulussa, ja jatkokurssit niissä kielissä, joita olet lukenut koulussa lyhyen oppimäärän. Valitse kurssisi siten, että saat mahdollisimman monipuolisen viestintätaidon ja aseta tavoitteesi työelämän vaatimuksia vastaaviksi.

Tarkemmat tiedot kieliopinnoista löytyvät kielikeskuksen www-sivuilta <http://kielikompassi.jyu.fi/>.

Opintojen vanheneminen

Kaikki keskeneräisten opintokokonaisuuksien suoritukset (opintojaksosuoritukset) vanhenevat 10 vuodessa ja ne tulee täydentää vastaamaan kulloinkin voimassa olevia tutkintovaatimuksia tentaattoreiden ohjeiden mukaisesti. Sääntö koskee myös avointa yliopistoa.

6 ERITYISPEDAGOGIIKAN OPETUSSUUNNITELMA

Erityispedagogiikan oppiaineen tehtävänä on vastata erityisopettajien ja erityiskasvatuksen asiantuntijoiden koulutuksesta sekä erityispedagogisesta tutkimuksesta ja tutkijankoulutuksesta. Tutkimuksen ja koulutuksen tavoitteena on oppimista tukemalla ehkäistä lapsen, nuoren ja aikuisen syrjäytymistä sekä edistää hänen liittymistään yhteisöön sen täysivaltaisena jäsenenä. Yksilöllisten kehitysresurssien mukaista kasvua pyritään tukemaan inklusiivisen/osallistavan kasvatuksen periaatteiden mukaisesti erilaisin kasvatuksellisin ja opetuksellisin keinoin, sopivin apuvälinein ja/tai oppimisympäristöä muuttamalla. Tutkimuksen painopistealueet ovat:

- 1) Lapsen ja perheen arki erityiskasvatuksessa
- 2) Oppimisen ja osallistumisen erityispedagogiset ratkaisut elämäntilanteissa
- 3) Erilaisuuden ja erityiskasvatuksen sosiokulttuurinen merkitys

Erityispedagogiikan koulutuksesta valmistuneet maisterit sijoittuvat erityiskasvatuksen ja -opetuksen tehtäviin alle kouluikäisten ja esiopetusikäisten lasten, peruskouluikäisten lasten ja nuorten sekä aikuisten pariin. Opetussuunnitelman sisällöissä perehdytään oppimiseen ja sen haasteisiin koko elämäntilanteissa sekä yksilön että kasvuympäristöjen ja palvelujärjestelmien näkökulmasta. Elämäntilanteiden eri vaiheiden ominaispiirteet ja niiden oppimiselle ja ohjaamiselle asettamat haasteet painottuvat eri tavoin erityispedagogiikan koulutuksissa:

- Varhaiserityisopetuksen koulutus (VEO)
- Erityisopetuksen koulutus (EO)
- Aikuiserityiskasvatuksen koulutus (AEK)
- Erityiskasvatuksen asiantuntijakoulutus (EA)

Varhaiserityisopetuksen koulutuksesta valmistuneet saavat voimassa olevien kelpoissuussäädösten mukaan lastentarhanopettajan, erityislastentarhanopettajan ja erityisopettajan kelpoisuuden. Erityisopetuksen koulutuksesta valmistuneet saavat erityisopettajan kelpoisuuden ja lisäksi luokanopettajan ja erityisluokanopettajan kelpoisuuden, jos he ovat suorittaneet perusopetuksessa opettavien aineiden ja aihekokonaisuuksien monialaiset opinnot (60 op). Aikuiserityiskasvatuksen koulutuksesta valmistuneet saavat sivuainevalintojensa mukaisen opettajan ja erityisopettajan kelpoisuuden. Lisäksi aikuiserityiskasvatuksen koulutuksen maisteriopinnoissa on mahdollista suuntautua hallinto-, suunnittelu- tai järjestötoiminnan tehtäviin.

6.1 OPETUSSUUNNITELMAN RAKENNE

Erityispedagogiikan opetussuunnitelman 180 opintopisteen laajuiset opinnot johtavat kasvatustieteen kandidaatin tutkintoon ja kandidaatintutkinnon jälkeiset 120 opintopisteen laajuiset opinnot maisterin tutkintoon. Kasvatustieteen kandidaatin ja maisterin tutkinnot suoritetaan erillisinä tutkintoina. Kolmeen maisterikoulutukseen (VEO, EO, AEK) sisältyvät tutkintoasetuksen 19 §:n mukaiset erityisopetuksen tehtäviin ammatillisia valmiuksia antavat opinnot (60 op) ja opettajan pedagogiset opinnot (60 op) siten, että osa opinnoista sisältyy kandidaatin tutkintoon ja osa maisterin tutkintoon.

Erityispedagogiikan pääaineopintojen sisälle rakentuvat erityisopetuksen tehtäviin ammatillisia valmiuksia antavat opinnot (60 op) on mahdollista suorittaa myös erillisenä opintokokonaisuutena (erilliset erityisopettajan opinnot). Erityispedagogiikan perusopinnot tehneille opintojen laajuus on 40 op.

Kasvatustieteen kandidaatin tutkinnon voi suorittaa päätoimisesti opiskellen kolmessa vuodessa ja kandidaatin tutkinnon jälkeisen maisterin tutkinnon kahdessa vuodessa. Kasvatustieteen maisteritutkinto on kasvatustieteellinen perustutkinto, jonka suorittaneella henkilöllä on kelpoisuus suorittaa jatkotutkintonaan kasvatustieteen lisensiaatin ja tohtorin tutkinnot.

Kasvatustieteen kandidaatintutkinnon (KK) ja maisterintutkinnon (KM) rakenteet

	KK	KM
KIELI- JA VIESTINTÄOPINNOT SEKÄ ORIENTOIVAT OPINNOT	20 op	5 op
KASVATUSTIETEEN PERUSOPINNOT Kasvatustieteiden yhteiset perusopinnot Muut kasvatustieteen perusopinnot	15 op 5 op	
ERITYISPEDAGOGIIKAN PÄÄAINEOPINNOT Perusopinnot Aineopinnot (VEO, EO, AEK) Aineopinnot (EA) Syventävät opinnot (VEO, EO, AEK, EA)	25 op 50 op 35op	90op
MUUT AMMATILLISIA VALMIUKSIA ANTAVAT OPINNOT TAI SIVUAINEOPINNOT VEO: Varhaiskasvatuksen tehtäviin ja esiopetukseen ammatillisia valmiuksia antavat opinnot EO: Perusopetuksessa opettavien aineiden ja aihekokonaisuuksien monialaiset opinnot / Sivuaineopinnot AEK: Opetettavan aineen opinnot / Sivuaineopinnot	60 op	
SIVUAINE- TAI VALINNAISET OPINNOT (VEO, EO, AEK) (EA)	5 op 80op	25 op 25op
YHTEENSÄ	180 op	120 op

Sivuaineopinnot voi suorittaa seuraavilla tavoilla 1.8.2007 alkaen, ellei koulutusohjelman kohdalla ole toisin mainittu:

Kasvatustieteen kandidaatin tutkinto

- Yhden sivuaineen perus- ja aineopinnot (60 op).
- Kahden sivuaineen perusopinnot (2 x 25 op) sekä tarpeellinen määrä valinnaisia opintoja.
- Yhden sivuaineen perusopinnot (25 op) sekä tarpeellinen määrä valinnaisia opintoja.

Kasvatustieteen maisterin tutkinto

- Yhden sivuaineen perusopinnot (25 op) tai tarpeellinen määrä valinnaisia opintoja.

6.2 OPETUSSUUNNITELMAN TAVOITTEET

Erityispedagogiikka on soveltava tieteenala, jonka toimintamallien teoreettinen perusta pohjautuu keskeisesti lähitieteisiin (esim. kasvatustieteisiin, yhteiskunta- ja lääketieteisiin, psykologiaan sekä logopediaan). Opetussuunnitelmassa näiden eri tieteenalojen tuottama tutkimus- ja teoretieto yhdistetään sekä erilaisia tieteellisiä lähestymistapoja käsitellään monipuolisesti painottaen kuitenkin kasvatustieteiden ja opetustyössä käyttökelpoisia sovelluksia. Opetussuunnitelmaa toteutetaan yhteistoiminnassa tiedekunnan eri laitosten kanssa. Nämä sekä harjoitteluista saadut kokemukset kehittävät opiskelijoiden valmiuksia moniammatilliseen yhteistyöhön perheiden, työyhteisön eri jäsenten ja muiden sidosryhmien kanssa.

Opetusharjoitteluista saatujen kokemusten liittäminen teoretietämykseen antaa aineksia oman käyttöteorian rakentamiseen. Henkilökohtainen opiskelusuunnitelma, ohjaussuhde nimetyn ohjaajan kanssa sekä opiskeluryhmässä saatu vertaispalautte tukevat opiskelijan omien toimintamallien rakentamista erityiskasvattajana. Tieteellisten ajattelutaitojen ja akateemisen asiantuntijuuden jatkuva kasvu ja kehittyminen kulminoituvat opiskelijan opiskeluaikaltaan laatimassa portfolioissa. Tutkivan opettajuuden myötä opiskelija oppii ratkaisemaan tieteellisiä ja ammatillisia ristiriitoja laajaperustaisesti sekä ymmärtämään ratkaisujen psykologisia, sosiaalisia ja yhteiskunnallisia seurauksia.

Tavoitteena on kouluttaa erityisopettajia ja erityiskasvatuksen asiantuntijoita, jotka toimivat tarkoituksenmukaisesti, perustellusti ja monipuolisesti eri näkökulmat huomioiden sekä pyrkivät toiminnassaan toisen ihmisen yksilöllisyyden ja ihmisyyden kunnioittamiseen. Koulutuksessa pyritään tukemaan opiskelijoiden kasvua ihmisten tasavertaiseen kohtaamiseen ja ihmisoikeuksien toteutumisen edistämiseen sekä laajentamaan näkemystä kasvatuksesta osana yhteiskunnallista vaikuttamista.

Kasvatustieteen kandidaatintutkinnon tavoitteet pääaineena erityispedagogiikka (180 op)

Kasvatustieteen kandidaatintutkinnon tavoitteena on saavuttaa perustiedot ihmisen psyykkisestä, fyysisestä ja sosiaalisesta kehityksestä sekä perehtyä yksilön elämäntapaan palvelu- ja koulutusjärjestelmissä. Opintojen tavoitteena on saada perusvalmiudet oppimisprosessin ymmärtämiseen ja oppimisen ohjaamiseen eri oppimisteorioiden näkökulmasta sekä niiden erityispedagogisesta soveltamisesta. Opinnot antavat aineksia oppijoiden moninaisuuden ja yksilöllisten tarpeiden kohtaamiseen eri oppimisympäristöissä sekä opetusjärjestelyiden joustavaan muokkaamiseen.

Kandidaatintutkinnon tavoitteena on antaa valmiudet tieteelliseen ajatteluun ja erityispedagogisen tutkimuksen tekemisen perusteisiin. Tavoitteen on luoda pohja tutkivan opettajuuden rakentumiselle ja moniammatillisten yhteistyötaitojen kehittymiselle.

Kasvatustieteen maisterintutkinnon tavoitteet pääaineena erityispedagogiikka (120 op)

Kasvatustieteen maisterintutkinnon tarkoituksena on asiantuntijuuden syventäminen ja omien toimintamallien rakentaminen erityiskasvattajana. Opintojen tavoitteena on saavuttaa ammatilliset ja tieteelliset valmiudet toimia erityisopettajana ja muissa erityispedagogista asiantuntemusta edellyttävissä tehtävissä. Opinnot rakentavat pohjan osallistua erityispedagogiseen ja yhteiskunnalliseen keskusteluun oman alan ja työn jatkuvana kehittäjänä.

Maisterintutkinto luo edellytykset tieteellisen tiedon tuottamiseen sekä tieteellisten menetelmien ja teoreettisen tietämyksen soveltamiseen ammattikäytäntöjen kehittämiseksi. Opinnot antavat valmiuden tieteelliseen jatkokoulutukseen.

6.3 OPETUSSUUNNITELMAN SISÄLLÖT

Opetussuunnitelma on rakennettu niin, että opintojen edetessä asiantuntijuus erityisopettajana ja alan asiantuntijana laajenee ja syvenee. Tiedekunnan yhteisissä kasvatustieteen perusopinnoissa tutustutaan kasvatustieteeseen, -psykologisiin ja -sosiologisiin perusteisiin sekä alan keskeisiin käsitteisiin ja toimintaympäristöihin. Eri-tyispedagogiikan perusopinnoissa perehdytään laajasti ja monitieteisesti oppijoiden moninaisuuteen, yksilöllisiin ominaisuuksiin ja oppimisen haasteisiin. Aineopinnoissa painopiste on pedagoginen ja keskittyy erityispedagogisten ratkaisujen ja menetelmien tarkasteluun sekä tieteellisen tutkimuksen perusteisiin. Opintojaksojen valinnaisuus syventävissä opinnoissa mahdollistaa opiskelijan erikoistumisen ja asiantuntijuuden syventämisen oman kiinnostuneisuuden pohjalta. Lisäksi syventävien opintojen tarkoituksena on tuoda esille erityiskasvatuksen historiallista, yhteiskunnallista ja filosofista perustaa sekä syventää omaa ammatillista kasvua ja kriittistä ajattelua tieteellisen ja käytännön tiedon soveltajana.

Opintojaksojen koodeissa kolme ensimmäistä kirjainta viittaavat opintojakson vastuoppiaineeseen (ERIP010) ja neljäs kirjain opintojakson tasoon (perusopinnot P, aineopinnot A ja syventävät opinnot S). Lyhenne ped.op. tarkoittaa opettajan pedagogisia opintoja ja erit.op. erityisopetuksen tehtäviin ammatillisia valmiuksia antavia opintoja. Yksityiskohtaisempi opetussuunnitelman toteutus ilmenee lukukausittain päivitettävästä opetusohjelmasta.

6.3.1 Varhaiserityisopetuksen koulutus (VEO)

Kasvatustieteen kandidaatin tutkinto 180 op

KIELI- JA VIESTINTÄOPINNOT SEKÄ ORIENTOIVAT OPINNOT (20 OP)

KTKO101	Johdatus yliopisto-opiskeluun ja henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman laatiminen	4 op
ERIO010	Tieto- ja viestintätekniikan opinnot	3 op
ERIO020	Johdatus tilastomenetelmiin	3 op
	Äidinkielen viestintä	4 op
	Ruotsin kieli	3 op
	Vieras kieli	3 op

KASVATUSTIETEEN OPINNOT (20 OP)

KTKP101	Johdatus kasvatustieteisiin (ped.op.)	5 op
KTKP102	Kasvatustieteen psykologiset perusteet (ped.op.)	5 op
KTKP103	Kasvatustieteen sosiologiset perusteet (ped.op.)	5 op
VARP002	Kehitys, oppiminen ja oppimisen ohjaaminen varhaisvuosina (ped.op.)	5 op

ERITYISPEDAGOGIIKAN PERUSOPINNOT (25 OP)

ERIP010	Eri-tyispedagogiikan peruskurssi (erit.op.)	5 op
ERIP020	Kommunikaation haasteet (erit.op.)	5 op

ERIP030	Käyttäytymisen haasteet (erit.op.)	5 op
ERIP040	Oppimisen haasteet (erit.op.)	5 op
ERIP051	Erilaisen oppijan haasteet kouluyhteisölle (erit.op.)	2 op
ERIP052	Elämänkulku erityiskasvatuksessa (erit.op.)	3 op

ERITYISPEDAGOGIIKAN AINEOPINNOT (50 OP)

ERIA207	Kommunikaation tukeminen opetuksessa (erit.op.)	4 op
ERIA214	Sosioemotionaalisen kasvun tukeminen (erit.op.)	3 op
ERIA216	Lukemisen ja kirjoittamisen erityisopetus (erit.op.)	3 op
ERIA217	Matematiikan ja vieraiden kielten oppimisvaikeudet (erit.op.)	2 op
ERIA225	Oppimisen ohjaamisen suunnittelu, toteutus ja arviointi (ped.op.)	4 op
ERIA233	Oppiva ja osallistava organisaatio (ped.op.)	4 op
ERIA265	Tutustuminen erityisopetuksen toimintaympäristöihin (ped.op.)	3 op
ERIA275	Harjoittelu: Varhaiserityisopetuksen toimintaympäristöt (erit.op.)	7 op
KTKA010	Laadulliset tutkimusmenetelmät	5 op
KTKA020	Määrälliset tutkimusmenetelmät	5 op
ERIA276	Kandidaatin tutkielma (proseminaari)	10 op
ERIA279	Kandidaatin kypsyysnäyte	

VARHAISKASVATUKSEN TEHTÄVIIN JA ESIOPETUKSEEN AMMATILLISIA VALMIUKSIA ANTAVAT OPINNOT (60 OP)

VALINNAISET OPINNOT (5 OP)

Kasvatustieteen maisterin tutkinto 120 op

KIELI- JA VIESTINTÄOPINNOT (5 OP)

XKVK001	Erytispedagogiikan tutkimusviestintä	3 op
XPVK002	Akateeminen puheviestintä – erityispedagogiikan pro gradu -seminaariin osallistuville	2 op

ERITYISPEDAGOGIIKAN SYVENTÄVÄT OPINNOT (90 OP)

ERIS316	Tutkimus erityiskasvatuksen kehittämisessä (ped.op.)	4 op
ERIS337	Arvioinnin teoreettiset perusteet ja ulottuvuudet erityiskasvattajan työssä (erit.op.)	3 op
ERIS341	Monikulttuurisuus (erit.op.)	3 op
ERIS342	Syventävät teoriaopinnot (ped.op.)	5 op
ERIS343	Valinnainen syventävä harjoittelu (ped.op.)	5 op
ERIS344	Päätöharjoittelu (ped.op.)	7 op
ERIS349	Oma ammatillinen kasvu ja asiantuntijuuden eettiset kysymykset (ped.op.)	3 op
ERIS351	Erytispedagogiikan ja yhteiskunta 2 (erit.op.)	4 op
ERIS379	Ammatillinen erikoistumisjakso (erit.op.), valitse 2 vähintään 3 op:n laajuista jaksoa	6 op
Syventävien opintojen tutkimusmenetelmäopinnot		10 op
KTKS010–KTKS029 Laadulliset erityispedagogiikan menetelmäopinnot		
KTKS030–KTKS049 Määrälliset erityispedagogiikan menetelmäopinnot		
ERIS323	Erytispedagogiikan tutkimusmenetelmien ohjauskurssi	7 op
ERIS330	Pro gradu -tutkielma	28 op
ERIS370	Maisterin kypsyysnäyte	
ERIS360	Portfolio (ped.op.)	5 op

SIVUAINE/VALINNAISET OPINNOT (25 OP)

6.3.2 Erityisopetuksen koulutus (EO)

Kasvatustieteen kandidaatin tutkinto 180 op

KIELI- JA VIESTINTÄOPINNOT SEKÄ ORIENTOIVAT OPINNOT (20 OP)

KTKO101	Johdatus yliopisto-opiskeluun ja henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman laatiminen	4 op
ERIO010	Tieto- ja viestintätekniikan opinnot	3 op
ERIO020	Johdatus tilastomenetelmiin	3 op
	Äidinkielen viestintä	4 op
	Ruotsin kieli	3 op
	Vieras kieli	3 op

KASVATUSTIETEEN OPINNOT (20 OP)

KTKP101	Johdatus kasvatustieteisiin (ped.op.)	5 op
KTKP102	Kasvatustieteen psykologiset perusteet (ped.op.)	5 op
KTKP103	Kasvatustieteen sosiologiset perusteet (ped.op.)	5 op
OKLP410	Kasvun ja oppimisen ohjaaminen (ped.op.)	5 op

ERITYISPEDAGOGIIKAN PERUSOPINNOT (25 OP)

ERIP010	Erityispedagogiikan peruskurssi(erit.op.)	5 op
ERIP020	Kommunikaation haasteet (erit.op.)	5 op
ERIP030	Käyttäytymisen haasteet (erit.op.)	5 op
ERIP040	Oppimisen haasteet (erit.op.)	5 op
ERIP051	Erilaisen oppijan haasteet kouluyhteisölle (erit.op.)	2 op
ERIP052	Elämänkulku erityiskasvatuksessa (erit.op.)	3 op

ERITYISPEDAGOGIIKAN AINEOPINNOT (50 OP)

ERIA205	Oppimisen ohjaamisen suunnittelu, toteutus ja arviointi (ped.op.)	4 op
ERIA207	Kommunikaation tukeminen opetuksessa (erit.op.)	4 op
ERIA214	Sosioemotionaalisen kasvun tukeminen (erit.op.)	3 op
ERIA216	Lukemisen ja kirjoittamisen erityisopetus (erit.op.)	3 op
ERIA217	Matematiikan ja vieraiden kielten oppimisvaikeudet (erit.op.)	2 op
ERIA233	Oppiva ja osallistava organisaatio (ped.op.)	4 op
ERIA263	Tutustuminen erityisopetuksen toimintaympäristöihin (ped.op.)	3 op
ERIA273	Harjoittelu: Erityisopetuksen toimintaympäristöt (erit.op.)	7 op
KTKA010	Laadulliset tutkimusmenetelmät	5 op
KTKA020	Määrälliset tutkimusmenetelmät	5 op
ERIA276	Kandidaatin tutkielma (proseminaari)	10 op
ERIA279	Kandidaatin kypsyysnäyte	

PERUSOPETUKSESSA OPETETTAVIEN AINEIDEN JA AIHEKOKONAISUUKSIEN MONIALAISET OPINNOT (60 OP) TAI AINEOPINTOTASOISET SIVUAINEOPINNOT (60 OP)

VALINNAISET OPINNOT (5 OP)

Kasvatustieteen maisterin tutkinto 120 op

KIELI- JA VIESTINTÄOPINNOT (5 OP)

XKVK001	Erityispedagogiikan tutkimusviestintä	3 op

XPVK002	Akateeminen puheviestintä – erityispedagogiikan pro gradu -seminaariin osallistuville	2 op
ERITYISPEDAGOGIIKAN SYVENTÄVÄT OPINNOT (90 OP)		
ERIS316	Tutkimus erityiskasvatuksen kehittämisessä (ped.op.)	4 op
ERIS337	Arvioinnin teoreettiset perusteet ja ulottuvuudet erityiskasvattajan työssä (erit.op.)	3 op
ERIS341	Monikulttuurisuus (erit.op.)	3 op
ERIS342	Syventävät teoriaopinnot (ped.op.)	5 op
ERIS345	Valinnainen syventävä harjoittelu (ped.op.)	5 op
ERIS346	Päättöharjoittelu (ped.op.)	7 op
ERIS349	Oma ammatillinen kasvu ja asiantuntijuuden eettiset kysymykset (ped.op.)	3 op
ERIS351	Erytyiskasvatus ja yhteiskunta 2 (erit.op.)	4 op
ERIS379	Ammatillinen erikoistumisjakso (erit.op.), valitse 2 vähintään 3 op:n laajuista jaksoa	6 op
Syventävien opintojen tutkimusmenetelmäopinnot		10 op
KTKS010–KTKS029 Laadulliset erityismenetelmäopinnot		
KTKS030–KTKS049 Määrälliset erityismenetelmäopinnot		
ERIS323	Erytyispedagogisen tutkielman ohjauskurssi	7 op
ERIS330	Pro gradu -tutkielma	28 op
ERIS370	Maisterin kypsyysnäyte	
ERIS360	Portfolio (ped.op.)	5 op
SIVUAINE / VALINNAISET OPINNOT (25 OP)		

6.3.3 Aikuiserityiskasvatuksen koulutus (AEK)

Kasvatustieteen kandidaatin tutkinto 180 op

KIELI- JA VIESTINTÄOPINNOT SEKÄ ORIENTOIVAT OPINNOT (20 OP)

KTKO101	Johdatus yliopisto-opiskeluun ja henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman laatiminen	4 op
ERIO010	Tieto- ja viestintätekniikan opinnot	3 op
ERIO020	Johdatus tilastomenetelmiin	3 op
	Äidinkielen viestintä	4 op
	Ruotsin kieli	3 op
	Vieras kieli	3 op

KASVATUSTIETEEN OPINNOT (20 OP)

KTKP101	Johdatus kasvatustieteisiin (ped.op.)	5 op
KTKP102	Kasvatustieteen psykologiset perusteet (ped.op.)	5 op
KTKP103	Kasvatustieteen sosiologiset perusteet (ped.op.)	5 op
KASP020	Kasvatusajattelu ja koulutuspolitiikka (ped.op.)	5 op

ERITYISPEDAGOGIIKAN PERUSOPINNOT (25 OP)

ERIP010	Erytyispedagogiikan peruskurssi (erit.op.)	5 op
ERIP020	Kommunikaation haasteet (erit.op.)	5 op
ERIP030	Käyttäytymisen haasteet (erit.op.)	5 op
ERIP040	Oppimisen haasteet (erit.op.)	5 op
ERIP051	Erilaisen oppijan haasteet kouluyhteisölle (erit.op.)	2 op
ERIP052	Elämäntietä erityiskasvatuksessa (erit.op.)	3 op

ERITYISPEDAGOGIIKAN AINEOPINNOT (50 OP)

ERIA207	Kommunikaation tukeminen opetuksessa (erit.op.)	4 op
ERIA214	Sosioemotionaalisen kasvun tukeminen (erit.op.)	3 op
ERIA215	Oppimisen ohjaamisen suunnittelu, toteutus ja arviointi (ped.op.)	4 op
ERIA216	Lukemisen ja kirjoittamisen erityisopetus (erit.op.)	3 op
ERIA217	Matematiikan ja vieraiden kielten oppimisvaikeudet (erit.op.)	2 op
ERIA233	Oppiva ja osallistava organisaatio (ped.op.)	4 op
ERIA285	Tutustuminen nuorten ja aikuisten opettamiseen (ped.op.)	3 op
ERIA296	Harjoittelu: Harjoittelu aikuisopetuksessa (erit.op.)	7 op
KTKA010	Laadulliset tutkimusmenetelmät	5 op
KTKA020	Määrälliset tutkimusmenetelmät	5 op
ERIA276	Kandidaatin tutkielma (proseminaari)	10 op
ERIA279	Kandidaatin kypsyysnäyte	

SIVUAINEOPINNOT (65 OP)

Kasvatustieteen maisterin tutkinto 120 op

KIELI- JA VIESTINTÄOPINNOT (5 OP)

XKVK001	Erytispedagogiikan tutkimusviestintä	3 op
XPVK002	Akateeminen puheviestintä – erityispedagogiikan pro gradu -seminaariin osallistuville	2 op

ERITYISPEDAGOGIIKAN SYVENTÄVÄT OPINNOT (90 OP)

ERIS316	Tutkimus erityiskasvatuksen kehittämisessä (ped.op.)	4 op
ERIS337	Arvioinnin teoreettiset perusteet ja ulottuvuudet erityiskasvattajan työssä (erit.op.)	3 op
ERIS341	Monikulttuurisuus (erit.op.)	3 op
ERIS342	Syventävät teoriaopinnot (ped.op.)	5 op
ERIS347	Valinnainen syventävä harjoittelu (ped.op.)	5 op
ERIS348	Päätöharjoittelu (ped.op.)	7 op
ERIS349	Oma ammatillinen kasvu ja asiantuntijuuden eettiset kysymykset (ped.op.)	3op
ERIS351	Erytiskasvatus ja yhteiskunta 2 (erit.op.)	4 op
ERIS379	Ammatillinen erikoistumisjakso (erit.op.), valitse 2 vähintään 3 op:n laajuista jaksoa	6 op
Syventävien opintojen tutkimusmenetelmäopinnot		10 op
KTKS010–KTKS029 Laadulliset erityismenetelmäopinnot		
KTKS030–KTKS049 Määrälliset erityismenetelmäopinnot		
ERIS323	Erytispedagogisen tutkielman ohjauskurssi	7 op
ERIS330	Pro gradu -tutkielma	28 op
ERIS370	Maisterin kypsyysnäyte	
ERIS360	Portfolio (ped.op.)	5 op

SIVUAINE / VALINNAISET OPINNOT (25 OP)

6.3.4 Erityiskasvatuksen asiantuntijakoulutus (EA)

Kasvatustieteen kandidaatin tutkinto 180 op

EA-opinto-oikeuden ennen vuotta 2005 saaneet opiskelijat suorittavat KM-opinnot vastaavuustaulukkojen mukaisesti 31.7.2008 mennessä. Jos opinnot eivät ole valmistuneet tähän mennessä, opiskelija siirtyy opintopisteopiskelijaksi ja suorittaa opintonsa loppuun uuden järjestelmän mukaan.

KIELI- JA VIESTINTÄOPINNOT SEKÄ ORIENTOIVAT OPINNOT (20 OP)

KTK101	Johdatus yliopisto-opiskeluun ja henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman laatiminen	4 op
ERIO010	Tieto- ja viestintätekniikan opinnot	3 op
ERIO020	Johdatus tilastomenetelmiin	3 op
	Äidinkielen viestintä	4 op
	Ruotsin kieli	3 op
	Vieras kieli	3 op

KASVATUSTIETEEN OPINNOT (20 OP)

KTKP101	Johdatus kasvatustieteisiin	5 op
KTKP102	Kasvatustieteen psykologiset perusteet	5 op
KTKP103	Kasvatustieteen sosiologiset perusteet	5 op
KASP020	Kasvatusajattelu ja koulutuspolitiikka	5 op

ERITYISPEDAGOGIIKAN PERUSOPINNOT (25 OP)

ERIP010	Eryityspedagogiikan peruskurssi	5 op
ERIP020	Kommunikaation haasteet	5 op
ERIP030	Käyttäytymisen haasteet	5 op
ERIP040	Oppimisen haasteet	5 op
ERIP051	Erilaisen oppijan haasteet koulu yhteisölle	2 op
ERIP052	Elämäntietä erityiskasvatuksessa	3 op

ERITYISPEDAGOGIIKAN AINEOPINNOT (35 OP)

KTKA010	Laadulliset tutkimusmenetelmät	5 op
KTKA020	Määrälliset tutkimusmenetelmät	5 op
ERIA286	Eryityspedagogiikan proseminaari	10 op
ERIA202	Oppimisen ohjaaminen erityiskasvatuksessa	5 op
ERIA207	Kommunikaation tukeminen opetuksessa	5 op
ERIA209	Pedagogiikka sosioemotionaalisen kasvun ja yhteisöön liittymisen tukena	5 op
ERIA283	Harjoittelu: tutustuminen erityiskasvatuksen toimintaympäristöihin	5 op
ERIA279	Kandidaatin kypsyysnäyte	

SIVUAINEOPINNOT/VALINNAISET OPINNOT (80 OP)

Kasvatustieteen kandidaatin tutkinto

- Yhden sivuaineen perus- ja aineopinnot (60 op) sekä tarpeellinen määrä valinnaisia opintoja.
- Kahden sivuaineen perusopinnot (2 x 25 op) sekä tarpeellinen määrä valinnaisia opintoja.

- Yhden sivuaineen perusopinnot (25 op) sekä tarpeellinen määrä valinnaisia opintoja.

Kasvatustieteen maisterin tutkinto

- Yhden sivuaineen perusopinnot (25 op) tai tarpeellinen määrä valinnaisia opintoja.

Kasvatustieteen maisterin tutkinto 120 op

KIELI- JA VIESTINTÄOPINNOT (50P)

XKVK001	Erityispedagogiikan tutkimusviestintä	3 op
XPVK002	Akateeminen puheviestintä – erityispedagogiikan pro gradu -seminaariin osallistuville	2 op

ERITYISPEDAGOGIIKAN SYVENTÄVÄT OPINNOT (90 OP)

ERIS316	Tutkimus erityiskasvatuksen kehittämisessä	4 op
ERIS337	Arvioinnin teoreettiset perusteet ja ulottuvuudet erityiskasvattajan työssä	3 op
ERIS341	Monikulttuurisuus	3 op
ERIS342	Syventävät teoriaopinnot	5 op
ERIS349	Oma ammatillinen kasvu ja asiantuntijuuden eettiset kysymykset	3 op
ERIS351	Erityiskasvatus ja yhteiskunta 2	4 op
ERIS393	Erityiskasvatuksen hallinto ja suunnittelu	3 op
ERIS379	Ammatillinen erikoistumisjakso	3 op
ERIS352	Päätösharjoittelu (EA)	12 op
Syventävien opintojen tutkimusmenetelmäopinnot		10 op
KTKS010–KTKS029 Laadulliset erityismenetelmäopinnot		
KTKS030–KTKS049 Määrälliset erityismenetelmäopinnot		
ERIS323	Erityispedagogisen tutkielman ohjauskurssi	7 op
ERIS330	Pro gradu -tutkielma	28 op
ERIS370	Maisterin kypsyysnäyte	
ERIS360	Portfolio	5 op

SIVUAINE/VALINNAISET OPINNOT (25 OP)

6.4 KASVATUSTIETEEN KANDIDAATIN TUTKINTO

6.4.1 Kieli- ja viestintäopinnot sekä orientoivat opinnot

KTKO101 JOHDATUS YLIOPISTO-OPISKELUUN JA HENKILÖKOHTAISEN
OPISKELUSUUNNITELMAN LAATIMINEN

Laajuus: 4 op / 2 ov

Tavoite: Opiskelija tutustuu opiskeluympäristöön ja yliopisto-opiskeluun. Opiskelija laatii suunnitelman opintojensa tarkoituksenmukaisista sisällöistä ja toteuttamisesta sekä omista ammatillisista tavoitteistaan (HOPS). Opiskelija päivittää ja työstää suunnitelmaa ja pohtii ammatillista kasvuaan osaksi omaa portfolioaan.

Arviointi: Hyväksytty / hylätty

Vastuulaitos: Kasvatustieteiden tiedekunta ja kasvatustieteiden laitos

ERIO010 TIETO- JA VIESTINTÄTEKNIIKAN OPINNOT

Laajuus: 3 op / 2 ov

Tavoite: Opiskelija perehtyy tieto- ja viestintätekniikan merkitykseen ja käyttöön opiskelussa ja opetuksessa. Opiskelija oppii hakemaan tietoa uusien tietoteknisten ohjelmien ja välineiden avulla sekä käyttämään tieto- ja viestintätekniisiä välineitä omassa opiskelussaan ja opetuksessaan.

Arviointi: Hyväksytty / hylätty

Vastuulaitos: Kasvatustieteiden laitos / Erityispedagogiikka

ERIO020 JOHDATUS TILASTOMENETELMIIN

Laajuus: 3 op / 2 ov

Tavoite: Opiskelija saa perustiedot tilastotieteen menetelmistä ja niiden sovellusmahdollisuuksista kasvatustieteissä. Opiskelija saa myös valmiudet tilastollisten perusmenetelmien ja –testien käyttämiseen kasvatustieteellisessä tutkimuksessa. Opintojakso integroidaan aineopintovaiheen tutkimusmenetelmäopintoihin.

Arviointi: Hyväksytty / hylätty

Vastuulaitos: Kasvatustieteiden laitos / Erityispedagogiikka

ÄIDINKIELEN VIESTINTÄ

Laajuus: 4 op

Tavoite: Opiskelija hallitsee äidinkielen viestinnän perusasiat. Hän perehtyy *puheviestinnän* käsitteisiin, ilmiöihin ja erilaisiin lähestymistapoihin. Opiskelija oppii ymmärtämään viestinnän ja vuorovaikutuksen merkityksen opettajaksi kehittymisessään ja opettajan ammattitaidossa sekä kehittää omia viestintä-, havainnointi- ja vuorovaikutustaitojaan. *Kirjoitusviestinnässä* opiskelija perehtyy keskeisiin kirjoitusviestinnän asiatyylin kirjoitelmatyyppeihin, prosessikirjoittamiseen tiedon jäsentämisen välineenä ja keskeisiin oikeakielisyyskäytänteisiin sekä oman alan tieteelliseen viestintään.

Vastuulaitos: Kielikeskus

RUOTSIN KIELI

Laajuus: 3 op

Tavoite: Opiskelija saavuttaa sellaisen ruotsin kielen taidon, joka julkisyhteisöjen henkilöstöltä vaadittavasta kielitaidosta annetun lain (424/2003) 6 §:n 1 momentin mukaan vaaditaan valtion henkilöstöltä kaksikielisessä viranomaisessa ja joka on tarpeen oman alan kannalta.

Vastuulaitos: Kielikeskus

VIERAS KIELI

Laajuus: 3 op (suullinen ja kirjallinen taito)

Tavoite: Opiskelija saavuttaa vähintään sellaisen vieraankielen taidon, joka mahdollistaa oman alan kehityksen seuraamisen ja kansainvälisessä ympäristössä toimimisen.

Vastuulaitos: Kielikeskus

6.4.2 Kasvatustieteen opinnot

KTKP101 JOHDATUS KASVATUSTIETEISIIN (PED.OP.)

Laajuus: 5 op / 3 ov

Tavoite: Opintojaksolla perehdytään seuraaviin kysymyksiin: Mitä ovat kasvatuksen kulttuuriset tehtävät? 2. Miten kasvatustieteissä tutkitaan kasvatuksen erilaisia toimintakenttiä ja – käytäntöjä? 3. Mitä ovat kasvatustieteille ominaiset teoriat, sanastot ja käsitteet?

Kirjallisuus:

Valitaan yksi seuraavista yleisteoksista:

HIRSJÄRVI, S. & HUTTUNEN, J. 1995 tai uudemmat. Johdatus kasvatustieteeseen. Helsinki: WSOY. **TAI**

RINNE, R., KIVIRAUMA, J. & LEHTINEN, E. 2000 tai uudemmat. Johdatus kasvatustieteisiin. Helsinki: WSOY. **TAI**

SILJANDER, P. 2002. Systemaattinen johdatus kasvatustieteeseen. Helsinki: Otava.

sekä koulutuksittain vaihtelevat erityisteokset:

VEO: KARILA, K., KINOS, J. & VIRTANEN, J. (toim.) 2001. Varhaiskasvatuksen teoriasuuntauksia. Jyväskylä: PS-kustannus. **JA**

Artikkeleita sopimuksen mukaan.

EO: Artikkeleita opettajan ammatin historiasta Suomessa.

AEK: COLLIN, K. & PALONIEMI, S. 2007. Aikuiskasvatus tieteenä ja toimintakenttänä. Jyväskylä: PS- kustannus. **TAI** LAURINEN, L. (toim.) 1998 tai uudemmat. Koti kasvatustajana, elämä opettajana: kasvatus- ja oppimiskulttuurit tutkimuskohteina. Jyväskylä: Ateena.

Arviointi: Hyväksytty / hylätty

KTKP102 KASVATUSTIETEEN PSYKOLOGISET PERUSTEET (PED.OP.)

Laajuus: 5 op / 3 ov

Tavoite: Opintojaksolla perehdytään kehitys- ja kasvatopsykologian keskeisiin käsitteisiin ja teoreettisiin perusteisiin elämänkaariperspektiivissä sekä kehitykseen ja oppimiseen eri ympäristöissä.

Kirjallisuus:

Valitaan yksi seuraavista yleisteoksista:

KUUSINEN, J. (toim.) 1995. Kasvatopsykologia. Helsinki: WSOY.

LEHTINEN, E. & KUUSINEN, J. 2001. Kasvatopsykologia. Helsinki: WSOY.

LEHTINEN, E., KUUSINEN, J. & VAURAS, M. 2006. Kasvatopsykologia (luvut 1–8). Helsinki WSOY.

Sekä koulutuksittain vaihtelevat erityisteokset:

VEO: KARILA, K., ALASUUTARI, M., HÄNNIKÄINEN, M., NUMMENMAA, A.-R. & RASKU-PUTTONEN, H. (toim.). 2006. Kasvatusvuorovaikutus. Tampere: Vastapaino. (s. 1–16, 70–146) **JA**

LYYTINEN, P., KORAKIANGAS, M. & LYYTINEN, H. (toim.) 2003. Näkökulmia kehityopsykologiaan: kehitys kontekstissaan. Helsinki: WSOY. (s. 1–398)

EO: LYYTINEN, P., KORAKIANGAS, M. & LYYTINEN, H. (toim.) 2003. Näkökulmia kehityspsykologiaan: kehitys kontekstissaan. Helsinki: WSOY. (soveltuvin osin).

KARILA, K., KINOS, J. & VIRTANEN, J. 2001. Varhaiskasvatuksen teoriasuuntauksia. Jyväskylä: PS-kustannus.

AEK: ETELÄPELTO, A., COLLIN, K. & SAARINEN, J. (toim.) 2007. Työ, oppiminen ja identiteetti. Helsinki: WSOY. **TAI**

ETELÄPELTO, A. & TYNJÄLÄ, P. (toim.) 1999 tai uudemmat. Oppiminen ja asiantuntemus: työelämän ja koulutuksen näkökulmia. Helsinki: WSOY. **TAI**

HAKKARAINEN, K., LONKA, K. & LIPPONEN, L. 1999 tai uudemmat. Tutkiva oppiminen: Älykkään toiminnan rajat ja niiden ylittäminen. Helsinki: WSOY. **TAI**

JÄRVINEN, A., KOIVISTO, T. & POIKELA, E. 2000 tai uudemmat. Oppiminen työssä ja työyhteisössä. Helsinki: WSOY. **TAI**

LYYTINEN, P., KORAKIANGAS, M. & LYYTINEN, H. (toim.) 1995 tai uudemmat. Näkökulmia kehityspsykologiaan: kehitys kontekstissaan. Helsinki: WSOY.

Arviointi: Hyväksytty / hylätty

KTKP103 KASVATUSTIETEEN SOSIOLOGISET PERUSTEET (PED.OP.)

Laajuus: 5 op / 3 ov

Tavoite: Opintojaksolla perehdytään erilaisiin kasvatuksen ja koulutukseen liittyviin sosiaalisiin ilmiöihin sekä kasvatussosiologian teoreettisiin perusteisiin mm. perhettä, lapsuutta, nuoruutta, aikuisuutta, koulua ja opettajuutta käsittelevien teemojen kautta.

Kirjallisuus:

Valitaan yksi seuraavista yleisteoksista:

ANTIKAINEN, A. 1998. Kasvatus, elämäkulku ja yhteiskunta. Helsinki: WSOY. **TAI**

ANTIKAINEN, A., RINNE, R. & KOSKI, L. 2000 tai uudemmat. Kasvatussosiologia. Helsinki: WSOY. (luvut 1-2, 5-6, 8, 11) **TAI**

TAKALA, T. (toim.) 1995 tai uudemmat. Kasvatussosiologia. Helsinki: WSOY.

Sekä koulutuksittain vaihtelevat erityisteokset:

VEO: STRANDELL, H. 1995. Päiväkoti lasten kohtaamispaikkana. Helsinki: Gaudeamus. **JA**

Artikkeleita sopimuksen mukaan.

EO: LAINE, K. 1998. Ameba pulpetissa. Koulun arkikulttuurin jännitteitä. Jyväskylä: Sophi. **TAI**

LAINE, K. 2001. Koulukuvia. Koulu nuorten kokemistilana. Jyväskylä: Sophi. **TAI**

SAHLBERG, P. 1998. Opettajana koulun muutoksessa. Helsinki: WSOY. **TAI**

TOLONEN, T. 2001. Nuorten kulttuurit koulussa: ääni, tila ja sukupuolten arkiset järjestykset. Helsinki: Gaudeamus.

AEK: ANTIKAINEN, A., RINNE, R. & KOSKI, L. 2000 tai uudemmat. Kasvatussosiologia. Helsinki: WSOY. (luvut 3-4, 7, 9-10) **TAI**

RINNE, R. & SALMI, E. 1998 tai uudemmat. Oppimisen uusi järjestys: uhkien ja verkostojen maailma koulun ja elämänmittaisen opiskelun haasteena Tampere: Vastapaino. **TAI**

SALLILA, P. (toim.) 2003. Elämänlaajuinen oppiminen ja aikuiskasvatus. Helsinki: Kansanvalistusseura.

Arviointi: Hyväksytty / hylätty

VARP002 KEHITYS, OPPIMINEN JA OPPIMISEN OHJAAMINEN
VARHAISVUOSINA (VEO) (PED.OP.)

Laajuus: 4 op / 2 ov

Tavoite: Opintojaksolla luodaan perustaa lapsituntemuksesta lähtevän kasvatusajattelun rakentumiselle. Perehdytään lapsen varhaisvuosien kehitykseen ja erityisesti lapsen persoonallisuuden, sosioemotionaalisen kehityksen ja kognitiivisen kehityksen tarkasteluun. Tavoitteena on luoda käsitystä lapsen kokonaiskehityksen tukemisesta ja

oppimisen ohjaamisesta, joka perustuu lapsen ja lapsiryhmän systemaattiseen havainnointiin.

Kirjallisuus:

SMITH, P. K., COWIE, H. & BLADES, M. 2003. Understanding children's development. 4. painos. Malden, MA.: Blackwell Pub. (s. 136-164, 175-203, 243-256, 501-516)

KELTIKANGAS-JÄRVINEN, L. 2004. Temperamentti: Ihmisen yksilöllisyys. Helsinki: WSOY. (s. 45-172, 207-235)

DOWLING, M. 2000. Young children's personal, social and emotional development. London : Paul Chapman. (sopimuksen mukaan)

Artikkeleita sopimuksen mukaan.

Arviointi: Hyväksytty / hylätty

Edeltävät opinnot: KTKP102 Kasvatustieteen psykologiset perusteet. Opintojakso suoritetaan ennen VARH014 Orientoivaa harjoittelua.

Vastuulaitos: Kasvatustieteiden laitos / Varhaiskasvatus

OKLP410 KASVUN JA OPPIMISEN OHJAAMINEN (EO) (PED.OP.)

Laajuus: 5 op / 3 ov

Tavoite: Tutkitaan koulun opettamis- ja oppimiskäsityksiä sekä ihmis- ja tiedonkäsitystä oppilaan ja opettajan näkökulmista. Tutkitaan näiden käsitysten yhteyttä opettajan ja oppilaan toimintaan. Opetellaan jäsentämään pedagogista vuorovaikutusta. Tutkitaan vuorovaikutuksen havainnoinnin subjektiivisia ehtoja.

Kirjallisuus:

KANSANEN, P. 2004. Opetuksen käsitemaailma. Jyväskylä: PS-Kustannus.

SALOVIITA, T. 2006. Yhteistoiminnallinen oppiminen ja osallistava kasvatus. Jyväskylä: PS-Kustannus.

SALOVIITA, T. Koulun työrauha. Opettajan toimintamallit.

WOOLFOLK, A. 2007. Educational psychology. 10. painos. Boston: Allyn & Bacon.

Edeltävät opinnot: Rinnakkain monialaisten opintojen johdannon kanssa

Arviointi: Hyväksytty / hylätty

Vastuulaitos: OKL

KASP020 KASVATUSAJATTELU JA KOULUTUSPOLITIikka (AEK) (PED.OP.)

Laajuus: 5 op / 3 ov

Tavoite: Tutustua kasvatusajattelun ja koulutuspolitiikan sisällöllisiin kysymyksiin eri aikoina.

Kirjallisuus:

Valitaan toinen seuraavista teoksista:

Aikuiskasvatustieteellinen ajattelu:

AIKUISKASVATUS: aikuiskasvatustieteellinen aikakauslehti / Kansanvalistusseura, Aikuiskasvatuksen tutkimusseura 4/2006.

Kansanomainen kasvatusajattelu:

HIRSJÄRVI, S. & LAURINEN, L. 2004. Lempeästi mutta lujasti: suomalaisia sanontoja ja arkiuskomuksia kasvatuksesta. Helsinki: WSOY.

ja yksi seuraavista teoksista:

Koulutuspoliittinen ajattelu:

AHONEN, S. 2003. Yhteinen koulu – tasa-arvoa vai tasapäisyyttä? Koulutuksellinen tasa-arvo Suomessa Snellmanista tähän päivään. Tampere: Vastapaino.

Tieteellinen ajattelu:

KAKKURI-KNUUTTILA, M. (toim.) 1998. Argumentti ja kritiikki: lukemisen, keskustelun ja vakuuttamisen taidot. Luvut 1-3, 5-7. Helsinki: Gaudeamus.

Kasvatusfilosofinen ajattelu:

PUOLIMATKA, T. 2004. Kasvatus, arvot ja tunteet. Helsinki: Tammi.

Arviointi: Hyväksytty / hylätty

Vastuulaitos: Kasvatustieteiden laitos / Kasvatustiede ja aikuiskasvatus

6.4.3 Erityispedagogiikan perusopinnot

ERIP010 ERITYISPEDAGOGIIKAN PERUSKURSSI (ERIT.OP.)

Laajuus: 5 op / 3 ov

Tavoite: Opintojaksolla tutustutaan erityispedagogiikkaan tieteenä, erilaisuuden ja erityispedagogiikan arvoperustaan sekä erityispedagogiikan keskeisiin käsitteisiin ja luokitteluperusteisiin. Lisäksi perehdytään erityispedagogiikan historiaan sekä erityiskasvatukseen ja erityispedagogiseen toimintaan käytännössä.

Kirjallisuus:

1) VEHMAS, S. 2005. Vammaisuus: Johdatus historiaan, teoriaan ja etiikkaan. Helsinki: Gaudeamus. (250 s.)

2) HAUTAMÄKI, J., LAHTINEN, U., MOBERG, S. & TUUNAINEN, K. 2003. Erityispedagogiikan perusteet. Helsinki: WSOY. (263 s.)

Oheiskirjallisuus:

JAHNUKAINEN, M. (toim.) 2001 tai uudempi painos. Lasten erityishuolto ja -opetus Suomessa. Helsinki: Lastensuojelun keskusliitto. (437 s.)

PERUSOPETUSLAKI. <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1998/19980628>

HOJKS, <http://www.edu.fi/pageLast.asp?path=498,527,6980,33197,33213,33215>

Arviointi: Hyväksytty / hylätty

Vastuulaitos: Kasvatustieteiden laitos / Erityispedagogiikka

ERIP020 KOMMUNIKAATION HAASTEET (ERIT.OP.)

Laajuus: 5 op / 3 ov

Tavoite: Opintojaksolla tutustutaan puheen, kielen ja kuulon vaikeuksiin, niiden ilmenemiseen ja taustatekijöihin lapsuudessa, nuoruudessa ja aikuisuudessa. Lisäksi perehdytään alan keskeisiin käsitteisiin ja logopedian terminologiaan.

Kirjallisuus:

1) LAUNONEN, K. & KORPIJAAKKO-HUUHKA, A-M. (toim.) 2002. Kommunikoinnin häiriöt: syitä, ilmenemismuotoja ja kuntoutuksen perusteita. Helsinki: Palmenia. (277 s.)

2) MÄÄTTÄ, P., LEHTO, E., HASAN, M. & PARKAS, R. (toim.) 2005. Lapsi kuulolla. Opas kuulovammaisen lapsen opettajille ja kasvattajille. Jyväskylä: PS-kustannus. (150 s.)

sekä valitaan yksi teos seuraavista:

3) SIISKONEN, T., ARO, T., AHONEN, T. & KETONEN, R. (toim.) 2003. Joko se puhuu? Kielen kehityksen vaikeudet varhaislapsuudessa. Jyväskylä: PS-kustannus. (393 s.)

TAI AHONEN, T., SIISKONEN, T. & ARO, T. (toim.) 2004. Sanat sekaisin? Kielelliset oppimisvaikeudet ja opetus kouluiässä. Jyväskylä: PS-kustannus. (264 s.)

TAI ARO, T., SIISKONEN T. & AHONEN, T. (toim.) 2007. Ymmärsinkö oikein? Kielelliset vaikeudet nuoruusiässä. Jyväskylä: PS-kustannus. (400 s.)

Arviointi: Hyväksytty / hylätty

Vastuulaitos: Kasvatustieteiden laitos / Erityispedagogiikka

ERIP030 KÄYTTÄYTYMISEN HAASTEET (ERIT.OP.)

Laajuus: 5 op / 3 ov

Tavoite: Käyttäytymisen haasteita kasvatusjärjestelmässä tarkastellaan kehityksellisestä ja yhteiskunnallisesta näkökulmasta. Opiskelija perehtyy haastavan käyttäytymisen käsitteisiin, diagnostiikkaan, arviointiin ja tulkintoihin.

Kirjallisuus:

1) JÄRVENTIE, I. & SAULI, H. (toim.) 2001. Eriarvoinen lapsuus. Helsinki: WSOY. (208 s.)

2) HONKATUKIA, P. & KIVIVUORI, J. (toim.) 2006. Nuorisoriikollisuus. Määrä, syyt ja kontrolli. Helsinki: Oikeuspoliittisen tutkimuslaitoksen julkaisuja 221.

<http://www.optula.om.fi/37148.htm> TAI LAITINEN, A. & AROMAA, K. 2005. Rikollisuus ja kriminologia. Tampere: Vastapaino. (280 s.).

3) SALMIVALLI, C. 2005. Kaverien kanssa: vertaissuhteet ja sosiaalinen kehitys. Jyväskylä: PS-kustannus.(240 s.)

sekä:

VEO ja EO: MOILANEN, I., RÄSÄNEN, E., TAMMINEN, T. ALMQVIST, F., KUMPU-LAINEN, K. & PIHA, J. (toim.) 2004. Lasten- ja nuorisopsykiatria. Helsinki: Duodecim. (477 s.)

AEK: LÖNNQVIST, J., HEIKKINEN, M., HENRIKSSON, M., MARTTUNEN, M. & PARTONEN, T. 2001. Psykiatria. Helsinki: Duodecim. (soveltuvin osin)

Arviointi: Hyväksytty / hylätty

Vastuulaitos: Kasvatustieteiden laitos / Erityispedagogiikka

ERIP040 OPPIMISEN HAASTEET (ERIT.OP.)

Laajuus: 5 op / 3 ov

Tavoite: Opintojaksolla tarkastellaan oppimisvaikeuksia yksilön elämänkulussa ja oppimisympäristöissä eri tieteenalojen näkökulmasta. Perehdytään myös oppimisvaikeuksien ja lahjakkuuden eri ilmenemismuotoihin.

Kirjallisuus:

1) AHVENAINEN, O. & HOLOPAINEN, E. 2005. Lukemis- ja kirjoittamisvaikeudet. Teoreettista taustaa ja opetuksen perusteita. (209 s.)

2) LYYTINEN, H., AHONEN, T., KORHONEN, T., KORKMAN, M & RIITA, T. (toim.) 2002. Oppimisvaikeudet. Neuropsykologinen näkökulma. Helsinki: WSOY. (340 s.)

3) KASKI, M., MANNINEN, A., MÖLSÄ, P. & PIHKO, H. 2002. Kehitysvammaisuus. Helsinki: WSOY. (408 s.), (soveltuvin osin) TAI Mental retardation: Definition, Classification, and Systems of Supports. 2002. Washington (D.C.): American Association on Mental Retardation, cop. (238 s.)

4) UUSIKYLÄ, K. 1994. Lahjakkaiden kasvatus. Helsinki: WSOY. (218 s.)

Oheiskirjallisuus:

PERUSOPETUSLAKI. <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1998/19980628>

OPETUSSUUNNITELMAN PERUSTEET http://www.oph.fi/info/ops/pops_web.pdf

Arviointi: Hyväksytty / hylätty

Vastuulaitos: Kasvatustieteiden laitos / Erityispedagogiikka

ERIP051 ERILAISEN OPPIJAN HAASTEET KOULUYHTEISÖLLE (ERIT.OP.)

Laajuus: 2 op / 1 ov

Tavoite: Opintojaksolla tarkastellaan koulua erilaisten oppijoiden toimintaympäristönä. Perehdytään kouluyhteisön haasteisiin vastata monenlaisten lasten kehityksellisiin tarpeisiin.

Kirjallisuus:

1) IKONEN, O. & VIRTANEN, P. (toim.) 2007. Erilainen oppija – yhteiseen kouluun. Kokemuksia yksilöllisyyden ja yhteisöllisyyden kehittämiseksi. Jyväskylä: PS-kustannus. (350 s.)

2) TALIB, M-T. 2002. Monikulttuurinen koulu: haaste ja mahdollisuus (149 s.)

Arviointi: Hyväksytty / hylätty

Vastuulaitos: Kasvatustieteiden laitos / Erityispedagogiikka

ERIP052 ELÄMÄNKULKU ERITYISKASVATUKSESSA (ERIT.OP.)

Laajuus: 3 op / 2 ov

Tavoite: Opintojaksolla tutustutaan erityiskasvatuksen kehityslinjoihin varhaislapsuudessa ja aikuisuudessa. Perehdytään perheen rooliin erityiskasvatuksen moniammatillisissa toimintaympäristöissä.

Kirjallisuus:

- 1) PIHLAJA, P. & VIITALA, R. (toim.) 2004. Erityiskasvatus varhaislapsuudessa. Helsinki: WSOY. (373 s.)
- 2) LADONLAHTI, T. & PIRTTIMAA, R. 2000. Erityispedagogiikka ja aikuisuus. Helsinki: Palmenia-kustannus. (221 s.)
- 3) MÄÄTTÄ, P. 1999. Perhe asiantuntijana. Erityiskasvatuksen ja kuntoutuksen käytännöt. Jyväskylä: Atena. (155 s.)

Arviointi: Hyväksytty / hylätty

Vastuulaitos: Kasvatustieteiden laitos / Erityispedagogiikka

HUOM! Opiskelijat, jotka ovat suorittaneet erityispedagogiikan perusopinnot ennen 1.8.2005 tai ovat suorittaneet perusopinnot muiden kuin Jyväskylän yliopiston opintovaatimusten mukaisesti täydentävät perusopinnot seuraavilla opintojaksoilla: ERIA277 Lukemisen ja kirjoittamisen vaikeudet (2 op) ja ERIA278 Puheen, kielen ja kuulon vaikeudet (2 op). Nämä opintojaksot luetaan hyväksi kandidaatin tutkinnon vapaavalintaisissa opinnoissa.

ERIP110 AMMATILLISEN ASiantuntijuuden Kehittäminen (EOK)
(ERIT.OP.)

Laajuus: 6 op / 3 ov

Tavoite: Opintojaksolla opiskelija lisää tietämystään erityisopettajan työhön vaikuttavista ammatilliseettisistä perusteista. Opintojaksolla perehdytään myös lukemisen ja kirjoittamisen sekä puheen, kielen ja kuulon vaikeuksiin. Ammatillisesti syventävä seminaari suunnitellaan osittain ryhmän tarpeita ja toiveita huomioiden. Kurssiin sisältyy orientoituminen erillisten erityisopettajan opintoihin ja oman opintosuunnitelman työstäminen (HOPS) sekä yksilöohjaus vastuulehtorin kanssa.

Kirjallisuus: Kirjallisuus sovitaan kurssin vetäjän kanssa ryhmäkohtaisesti erikseen.

Arviointi: Hyväksytty / hylätty

Vastuulaitos: Kasvatustieteiden laitos / Erityispedagogiikka

6.4.4 Erityispedagogiikan aineopinnot

ERIA205 OPPIMISEN OHJAAMISEN SUUNNITTELU, TOTEUTUS JA
ARVIOINTI (EO) (PED.OP.)

Laajuus: 4 op / 3 ov

Tavoite: Tarkastellaan oppimisen ohjaamista ja opetussuunnitelmia eri näkökulmista. Opitaan ymmärtämään opetussuunnitelman ja oppimisteorioiden välistä suhdetta. Opitaan ymmärtämään yksittäisten oppituntien ja oppiaineiden merkitys oppilaan kokonaisvaltaisessa oppimisessa. Suunnitellaan, toteutetaan ja arvioidaan oppimisen ohjaamista niin, että oppijoiden moninaisuus tulee huomioon otetuksi mm. opetuksen järjestämistä koskevan suunnitelman (hojks) ja oppimissuunnitelman laatimisen avulla. Pohditaan arvioinnin hyödyntämistä ja oman toiminnan merkitystä oppilaan oppimiselle. Tarkastellaan yhteisöllisyyden rakentumista.

Kirjallisuus (soveltuvien osin):

- 1) PETERSON, J. M. & HITTIE, M. 2003. Inclusive teaching. Creating effective schools for all learners. Boston: Allyn & Bacon.
- 2) Perusopetuksen ja lukion opetussuunnitelmien perusteet 2004/ 2003.
- 3) JAKKU-SIHVONEN, R. & KOMULAINEN, E. 2004. Perusopetuksen oppimistuloksen meta-arviointi. OPH.
- 4) Tutkimuskirjallisuutta.

Arviointi: Hyväksytty / hylätty

Vastuulaitos: Kasvatustieteiden laitos / Erityispedagogiikka ja OKL

ERIA207 KOMMUNIKAATION TUKEMINEN OPETUKSESSA (ERIT.OP.)

Laajuus: 4 op / 4 ov

Tavoite: Opintojaksolla perehdytään puheen, kielen ja kuulon vaikeuksien arviointiin sekä opetus- ja kuntoutusmenetelmiin lapsuudessa, nuoruudessa ja aikuisuudessa, (artikulaatio ja fonologia). Lisäksi tutustutaan puhetta korvaaviin ja tukeviin kommunikaatiomenetelmiin (vaihtoehtoiset kommunikaatiomenetelmät).

a) Artikulaatio ja fonologia:

1) KUNNARI, S. & SAVINAINEN-MAKKONEN, T. (toim.) 2004. Mistä on pienten sanat tehty? Lasten äänteellinen kehitys. Helsinki: WSOY. (soveltuvin osin)

2) HAYNES, W., MORAN, M & PINDZOLA, R. 2006 Communication Disorders in the Classroom. An Introduction for Professionals in School Settings. Sudbury, Massachusetts: Jones and Bartlett. (411 s.)

b) Vaihtoehtoiset kommunikaatiomenetelmät:

3) TETZCHNER, S. & MARTINSEN, H. 2000. Johdatus puhetta tukevaan ja korvaavaan kommunikointiin. Helsinki: Kehitysvammaliitto. (360 s.)

Arviointi: 0–5

Vastuulaitos: Kasvatustieteiden laitos / Erityispedagogiikka

ERIA214 SOSIOEMOTIONAALISEN KASVUN TUKEMINEN (ERIT.OP.)

Laajuus: 3 op / 3 ov

Tavoite: Opintojaksolla perehdytään sosioemotionaalisen kasvun tukemiseen pedagogisin ratkaisuin elämänkulun, kulttuurin ja kasvuyhteisön näkökulmasta. Lisäksi perehdytään pedagogisten toimintatapojen taustateorioihin.

Kirjallisuus:

KAUFFMAN, J. M. 1997/2001/2004. Characteristics of emotional and behavioural disorders of children and youth. Upper Saddle River, New Jersey: Prentice-Hall Inc. (612 s.). Suoritetaan sovitulla tavalla.

Oheiskirjallisuus:

COOPER, P. (toim.) 2000. Understanding and supporting children with emotional behavioural difficulties. London: Jessica Kingsley Publishers. (272 s.)

Arviointi: 0–5

Vastuulaitos: Kasvatustieteiden laitos / Erityispedagogiikka

ERIA215 OPPIMISEN OHJAAMISEN SUUNNITTELU, TOTEUTUS JA ARVIOINTI (AEK) (PED.OP.)

Laajuus: 4 op / 3 ov

Teema 2a Aikuinen oppijana

Tavoite: Opintojaksolla perehdytään aikuisen oppimisen, ajattelun ja oppijana olemisen ominaispiirteisiin. Lisäksi tarkastellaan aikuisten ohjaamisen ja ihmisenä kasvun tukemisen yleisiä periaatteita tutustumalla vuorovaikutuksen ja ryhmän ohjaamisen perusteisiin sekä hiljaisen tiedon, aikaisempien kokemusten ja tunteiden merkitykseen oppimisessa. Kurssilla käsiteltävät teoreettiset näkökulmat liitetään opiskelijan omien oppimiskokemusten ja -näkemysten pohdintaan.

Teema 2b Aikuisopetuksen pedagogiset lähtökohdat

Tavoite: Kurssilla perehdytään kokeilemalla oppimisen kautta erilaisiin pedagogisiin suuntauksiin sekä niiden teoreettisiin lähtöoletuksiin ja käytännön toteutukseen aikuisopetuksessa. Samalla opiskelijat kokeilevat opetuksen suunnittelua, toteutusta ja arviointia opettamalla valitsemansa pedagogisen suuntauksen perusteet omalle opiskelijaryhmälle ko. suuntauksen opetuksellisten periaatteiden mukaisesti. Kurssilla syvennytään opiskelijoiden valinnan mukaan esimerkiksi seuraaviin pedagogisiin lähtökohtiin: ongelmalähtöinen oppiminen, tutkiva oppiminen, kriittinen pedagogiikka, narratiivinen lähestymistapa, radikaali konstruktivismi, kokemuksellinen oppiminen, dialoginen op-

piminen, yhteistoiminnallinen oppiminen tai realistiseen teoriaan pohjautuvat opetusmallit.

Kirjallisuus: Kirjallisuuslista annetaan seminaarin yhteydessä.

Arviointi: Hyväksytty / hylätty

Vastuulaitos: Kasvatustieteiden laitos / Erityispedagogiikka

ERIA216 LUKEMISEN JA KIRJOITTAMISEN ERITYISOPETUS (ERIT.OP.)

Laajuus: 3 op / 3 ov

Tavoite: Opintojaksolla perehdytään kielellisen tietoisuuden, lukemisen ja kirjoittamisen sekä luetun ymmärtämisen erityisopetukseen teoreettisista ja pedagogisista näkökulmista.

Kirjallisuus:

1) AHONEN, T. & ARO, T. (toim.) 1999. Oppimisvaikeudet. Kuntoutus ja opetus yksilöllisen kehityksen tukena. Jyväskylä: Atena

sekä valitaan yksi teos seuraavista:

2) LEPOLA, J. & HANNULA, M. M. (toim.) 2006. Kohti koulua – kielellisten, matemaattisten ja motivationaalisten valmiuksien kehitys. Turun yliopisto.

LERKKANEN, M.-K. 2006. Lukemaan oppiminen ja opettaminen esi- ja alkuopetuksessa. Helsinki: Wsoy.

TAKALA, M. & KONTU, E. (toim) 2006. Lukivaikeudesta lukitaitoon. Yliopistopaino Kustannus. Palmenia-sarja.

Arviointi: 0–5

Vastuulaitos: Kasvatustieteiden laitos / Erityispedagogiikka

ERIA217 MATEMATIIKAN JA VIERAIDEN KIELTEN OPPIMISVAIKEUDET (ERIT.OP.)

Laajuus: 2 op / 1 ov

Tavoite: Opintojaksolla tutustutaan matemaattisen ajattelun kehittymiseen sekä matemaattisten taitojen arviointiin ja harjaanuttamiseen. Lisäksi tarkastellaan vieraan kielen oppimisvaikeuksia.

a) Matematiikan oppimisvaikeudet

Oheiskirjallisuus:

1) RÄSÄNEN, P., KUPARI, P., AHONEN, T. & MALINEN, P. (toim.) 2004. Matematiikka –näkökulmia opettamiseen ja oppimiseen. Niilo Mäki Instituutti.

b) Vieraan kielen oppimisvaikeudet

Kirjallisuus:

2) MOILANEN, K. 2002. Yli esteiden – oppimisvaikeudet ja vieraat kielet. Helsinki: Tammi.

Arviointi: 0–5

Vastuulaitos: Kasvatustieteiden laitos / Erityispedagogiikka

ERIA225 OPPIMISEN OHJAAMISEN SUUNNITTELU, TOTEUTUS JA ARVIOINTI (VEO) (PED.OP)

Laajuus: 4 op / 3 ov

Tavoite: Tarkastellaan oppimisen ohjaamisen erilaisia näkökulmia. Opitaan ymmärtämään arvioinnin, erilaisten suunnitelmien ja pedagogisten lähestymistapojen keskinäisiä yhteyksiä. Opitaan huomioimaan lasten moninaisuus yksilöllisten ja muiden suunnitelmien laatimisen avulla. Pohditaan aikuisen ohjauksen merkitystä lapsen kasvuun, kehitykselle ja oppimiselle. Tarkastellaan yhteisöllisyyden rakentumista.

Kirjallisuus:

1) ODOM, S. L. (ed.) 2002. Widening the circle. Including Children with Disabilities in Preschool Programs. New York: Teachers College Press, cop.

2) Artikkelikokoelma.

Arviointi: Hyväksytty / hylätty

Vastuulaitos: Kasvatustieteiden laitos / Erityispedagogiikka

ERIA233 OPPIVA JA OSALLISTAVA ORGANISAATIO (PED.OP.)

Laajuus: 4 op / 3 ov

Tavoite: Tarkastellaan yhteisön ja yhteiskunnan organisaatiolle ja koulu yhteisölle asettamia ehtoja (mm. opetushallinto) ja oppivan organisaation luonnetta. Perekäytään moniammatilliseen yhteistyöhön, verkostoitumiseen ja perheen kanssa tehtävään yhteistyöhön.

Kirjallisuus:

1) KARJALAINEN, V. & VILKKUMAA, I. 2004. Kuntoutus kanssamme: ihmisen toimijuuden tukeminen. Helsinki: Stakes. (223 s.)

Oheiskirjallisuus:

LAHTINEN, M., LANKINEN, T., PENTTILÄ, A. & SULONEN, A. 2004. Koulutuksen lainsäädäntö käytännössä. Helsinki: Tietosanoma OY. (soveltuvien osien)

Arviointi: Hyväksytty / hylätty

Vastuulaitos: Kasvatustieteiden laitos / Erityispedagogiikka ja OKL

6.4.5 Työelämään tutustuminen ja harjoittelut

ERIA265 TUTUSTUMINEN ERITYISOPETUKSEN TOIMINTAYMPÄRISTÖIHIN (VEO) (PED.OP.)

Laajuus: 3 op / 2 ov

Tavoite: Tutustutaan päiväkotiin, kouluun ja perusopetuksen jälkeiseen koulutukseen havainnoimalla eri-ikäisten oppijoiden vuorovaikutus-, opetus- ja oppimistilanteita. Opiskelija voi osallistua oppimisen ohjaamiseen. Ohjausseminaarissa tutustutaan observoinnin lähtökohtiin ja vertaillaan harjoittelussa saatuja havaintoja ja kokemuksia suhteessa kirjallisuuteen.

Arviointi: Hyväksytty / hylätty

Vastuulaitos: Kasvatustieteiden laitos / Erityispedagogiikka

ERIA275 HARJOITTELU (VEO): VARHAISERITYISOPETUKSEN TOIMINTAYMPÄRISTÖT (ERIT.OP.)

Laajuus: 7 op / 4 ov

Tavoite: Opetusharjoittelussa rakennetaan omaa tietoisuutta ja toimintamallia ryhmässä toimivana varhaiserityisopettajana. Opetusta suunnitellaan, toteutetaan ja arvioidaan integroidussa erityisryhmässä huomioiden sekä yleiset opetussuunnitelmat että lasten henkilökohtaiset suunnitelmat. Harjoitellaan lasten ohjaamista ryhmässä siten, että lasten yksilölliset tavoitteet tulevat huomioituiksi. Myös lapsilähtöisyyteen ja perheiden kanssa tehtävään yhteistyöhön kiinnitetään huomiota. Harjoittelussa varhaiserityisopettajana saadut kokemukset sekä vertaispalaute ja ohjaus antavat aineksia oman opettajuuden rakentamiseen. Opetusharjoittelu suoritetaan Jyvässeudulla.

Arviointi: Hyväksytty / hylätty

Vastuulaitos: Kasvatustieteiden laitos / Erityispedagogiikka

ERIA263 TUTUSTUMINEN ERITYISOPETUKSEN TOIMINTAYMPÄRISTÖIHIN (EO) (PED.OP.)

Laajuus: 3 op / 2 ov

Tavoite: Tutustutaan päiväkodin, koulun ja perusopetuksen jälkeisen koulutuksen toimintaympäristöihin havainnoimalla oppijoiden vuorovaikutus-, opetus- ja oppimistilanteita. Opiskelija voi osallistua oppimisen ohjaamiseen. Ohjausseminaarissa tutustutaan observoinnin lähtökohtiin ja vertaillaan harjoittelussa saatuja havaintoja ja kokemuksia suhteessa kirjallisuuteen.

Arviointi: Hyväksytty / hylätty

Vastuulaitos: Kasvatustieteiden laitos / Erityispedagogiikka

ERIA273 HARJOITTELU (EO): ERITYISOPETUKSEN TOIMINTAYMPÄRISTÖT (ERIT.OP.)

Laajuus: 7 op/ 4 ov

Tavoite: Opetusharjoittelussa rakennetaan luokanopettajan ja erityisopettajan asiantuntijuutta ja toimintamallia työskentelemällä luokanopettajaharjoittelijoiden ja erityisopettajaharjoittelijoiden muodostamassa tiimissä. Harjoittelussa suunnitellaan, toteutetaan ja arvioidaan opetustunteja, jotka pohjautuvat sekä yleisopetuksen että erityisopetuksen opetussuunnitelmiin. Opetusharjoittelu suoritetaan Jyvässeudulla. Opiskelijan suuntautuessa erityisopettajan tehtäviin (ei-luokkamuotoinen) opetusharjoittelun voi suorittaa yläkoulun erityisopetuksessa.

Arviointi: Hyväksytty / hylätty

Vastuulaitos: Kasvatustieteiden laitos / Erityispedagogiikka

ERIA285 TUTUSTUMINEN NUORTEN JA AIKUISTEN OPETTAMISEEN (AEK) (PED.OP.)

Laajuus: 3 op / 2 ov

Tavoite: Harjoittelussa hankitaan havainnoinnin kautta käytännön kokemusta nuorten ja aikuisten oppimisesta ja sen ohjaamisesta, erilaisista pedagogisista ratkaisuksista sekä ohjaajan/opettajan ja oppijan välisestä vuorovaikutuksesta vaihtelevissa oppimisympäristöissä. Yhteisissä seminaari-istunnoissa orientoidutaan teoreettisesti ja käytännöllisesti opetuksen ja organisaation toimintakäytäntöjen havainnointiin sekä vaihdetaan harjoittelusta saatuja kokemuksia.

Arviointi: Hyväksytty / hylätty

Vastuulaitos: Kasvatustieteiden laitos / Erityispedagogiikka

ERIA296 HARJOITTELU (AEK): HARJOITTELU AIKUISOPETUKSESSA (ERIT.OP.)

Laajuus: 7 op / 4 ov

Tavoite: Harjoittelussa opetellaan suunnittelemaan, toteuttamaan ja arvioimaan oppimisen ohjausta yksilöllisesti kunkin oppijan tarpeiden, kasvatuksellisen tuen, mahdollisuuksien ja opetukselle / ohjaukselle asetettujen tavoitteiden pohjalta. Ryhmässä tapahtuvan yksilöllistämisen lisäksi Opiskelija paneutuu harjoittelussa erityisesti yhden aikuisen oppijan oppimis- ja ohjausprosessiin, oppimishistoriaan ja vuorovaikutuksen muodostamiseen hänen kanssaan. Harjoittelu suoritetaan aikuiserityisopetuksessa tai – kasvatuksessa tai inklusiivisissa toimintaympäristöissä.

Arviointi: Hyväksytty / hylätty

Vastuulaitos: Kasvatustieteiden laitos / Erityispedagogiikka

AINEOPINTOJEN TUTKIMUSMENETELMÄOPINNOT

Laajuus: 10 op / 6 ov

Tavoite: Aineopintojen menetelmäopinnoissa perehdytään tieteelliseen päättelyyn, argumentointiin ja kasvatustieteellisen tutkimuksen perusteisiin. Opiskelija omaksuu perusvalmiudet niin määrällisen kuin laadullisen tutkimusprosessin suunnitteluun ja toteutukseen sekä aikaisempien tutkimusten menetelmälliseen arviointiin. Menetelmäopinnot jakautuvat määrällisen ja laadullisen tutkimuksen perusteisiin (5 op +5 op). Opintojaksoilla tutustutaan alustavasti alan keskeisiin tutkimusmetodeihin ja keskitytään erityisesti tutkimusaineistojen keräämisen harjoitteluun. Opintojaksot antavat menetelmälliset valmiudet kandidaatin työn tekemiseen. Tutkimusmenetelmäopinnot koostuvat seuraavista opintojaksoista (KTKA010 ja KTKA020).

KTKA010 LAADULLISET TUTKIMUSMENETELMÄT

Laajuus: 5 op / 3 ov

Tavoite: Opintojakson tavoitteena on oppia laadullisen tutkimuksen perustiedot ja -taidot sekä antaa menetelmälliset valmiudet kandidaatin tutkielman tekemiseen.

Kirjallisuus:

- 1) PATTON, M. Q. 2002. Qualitative research and evaluation methods. 3. painos. Thousand Oaks: Sage. Soveltuvien osien JA
- 2) TUOMI, J. & SARAJÄRVI, A. 2002. Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. Helsinki: Tammi.

Arviointi: 0–5

Vastuulaitos: Kasvatustieteiden laitos ja OKL. Opiskelija voi suorittaa KTKA010 kurssin tilalla myös OKL:n järjestämän kurssin OKLA610 Tutkimusmetodiikka- ja viestintä.

KTKA020 MÄÄRÄLLISET TUTKIMUSMENETELMÄT

Laajuus: 5 op / 3 ov

Tavoite: Opintojakson tavoitteena on oppia määrällisen tutkimuksen perustiedot ja -taidot sekä antaa menetelmälliset valmiudet kandidaatin tutkielman tekemiseen.

Kirjallisuus:

- 1) METSÄMUURONEN, J. 2003. Tutkimuksen tekemisen perusteet ihmistieteissä. Helsinki: International Methelp KY. (soveltuvien osien)
- 2) BORG, W. R. & GALL, M. D. 1989 (tai uudemmat) Educational research: an introduction. New York: Longman. (soveltuvien osien)

TAI GALL, M. D., GALL, J. P. & BORG, W. R. 2003. Educational research: an introduction. Boston, MA: Allyn and Bacon.

Arviointi: 0–5

Vastuulaitos: Kasvatustieteiden laitos

ERIA276 KANDIDAATIN TUTKIELMA (PROSEMINAARI)

Laajuus: 10 op / 5 ov

Tavoite: Proseminarityöskentelyssä perehdytään tiedonhankintaan, tieteelliseen ajatteluun ja argumentointiin sekä tieteelliseen viestintään. Opintojaksolla tehdään pieni- tai muotoinen tutkimus, jonka toteutuksessa ja raportoinnissa noudatetaan yleisiä tieteellisen tutkimuksen teon ja raportoinnin ohjeita. Opiskelijoita kannustetaan sitoutumaan laitoksen tutkimushankkeisiin. Proseminarityöstään opiskelija kirjoittaa kypsyysnäytteen.

Oheiskirjallisuus:

HIRSJÄRVI, S., REMES, P. & SAJAVAARA, P. 1997 (tai uudemmat) Tutki ja kirjoita. Helsinki: Tammi.

Arviointi: 0–5

Vastuulaitos: Kasvatustieteiden laitos / Erityispedagogiikka

ERIA279 KANDIDAATIN KYPSYYSNÄYTE (MATURITEETTI)

Tavoite: Kirjoitetaan tutkintoasetuksen 10 §:n mukainen kirjallinen kypsyysnäyte, joka osoittaa suomen tai ruotsin kielen taitoa ja perehtyneisyyttä opinnäytteen (kandidaatin tutkielman) alaan.

Maturiteetti kirjoitetaan tiedekunnan yleisessä tenttitilaisuudessa. Maturiteetti tarkastetaan sekä asiasisällön että kielen osalta.

Arviointi: Hyväksytty / hylätty

Vastuulaitos: Kasvatustieteiden laitos / Erityispedagogiikka

Varhaiskasvatuksen tehtäviin ja esiopetukseen ammatillisia valmiuksia antavat opinnot (60 op)

ks. varhaiskasvatuksen opetusohjelma

Perusopetuksessa opettavien aineiden ja aihekokonaisuuksien monilaiset opinnot (60 op)

ks. luokanopettajakoulutuksen opetusohjelma

Aineopintotasoiset sivuaineopinnot (60 op)

ks. muiden laitosten ja tiedekuntien opetusohjelma

6.5 KASVATUSTIETEEN KANDIDAATIN TUTKINTO (EA)

AINEOPINTOJEN TUTKIMUSMENETELMÄOPINNOT

Laajuus: 10 op / 6 ov

Tavoite: Aineopintojen menetelmäopinnoissa perehdytään tieteelliseen päättelyyn, argumentointiin ja kasvatustieteellisen tutkimuksen perusteisiin. Opiskelija omaksuu perusvalmiudet niin määrällisen kuin laadullisen tutkimusprosessin suunnitteluun ja toteutukseen sekä aikaisempien tutkimusten menetelmälliseen arviointiin. Menetelmäopinnot jakautuvat määrällisen ja laadullisen tutkimuksen perusteisiin (5 op +5 op). Opintojaksoilla tutustutaan alustavasti alan keskeisiin tutkimusmetodeihin ja keskitytään erityisesti tutkimusaineistojen keräämisen harjoitteluun. Opintojaksot antavat menetelmälliset valmiudet kandidaatin työn tekemiseen. Tutkimusmenetelmäopinnot koostuvat seuraavista opintojaksoista (KTKA010 ja KTKA020).

KTKA010 LAADULLISET TUTKIMUSMENETELMÄT

Laajuus: 5 op / 3 ov

Tavoite: Opintojakson tavoitteena on oppia laadullisen tutkimuksen perustiedot ja -taidot sekä antaa menetelmälliset valmiudet kandidaatin tutkielman tekemiseen.

Kirjallisuus:

- 1) PATTON, M. Q. 2002. Qualitative research and evaluation methods. 3. painos. Thousand Oaks: Sage. Soveltuvin osin JA
- 2) TUOMI, J. & SARAJARVI, A. 2002. Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. Helsinki: Tammi.

Arviointi: 0–5

Vastuulaitos: Kasvatustieteiden laitos

KTKA020 MÄÄRÄLLISET TUTKIMUSMENETELMÄT

Laajuus: 5 op / 3 ov

Tavoite: Opintojakson tavoitteena on oppia määrällisen tutkimuksen perustiedot ja -taidot sekä antaa menetelmälliset valmiudet kandidaatin tutkielman tekemiseen.

Kirjallisuus:

- 1) METSÄMUURONEN, J. 2003. Tutkimuksen tekemisen perusteet ihmistieteissä. Helsinki: International Methelp KY. (soveltuvin osin)
- 2) BORG, W. R. & GALL, M. D. 1989 (tai uudemmat) Educational research: an introduction. New York: Longman. (soveltuvin osin)

TAI GALL, M. D., GALL, J. P. & BORG, W. R. 2003. Educational research: an introduction. Boston, MA: Allyn and Bacon.

Arviointi: 0–5

Vastuulaitos: Kasvatustieteiden laitos

ERIA286 ERITYISPEDAGOGIIKAN PROSEMINAARI

Laajuus: 10 op / 5 ov

Tavoite: Proseminaarityöskentelyssä perehdytään tiedonhankintaan, tieteelliseen ajatteluun ja argumentointiin sekä tieteelliseen viestintään. Opintojaksolla tehdään pieni-muotoinen tutkimus, jonka toteutuksessa ja raportoinnissa noudatetaan yleisiä tieteellisen tutkimuksen teon ja raportoinnin ohjeita.

Kirjallisuus:

1) Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. 2002/2005. Tutki ja kirjoita. Helsinki: Tammi.

Arviointi: 0–5

Vastuulaitos: Kasvatustieteiden laitos

ERIA202 OPPIMISEN OHJAAMINEN ERITYISKASVATUKSESSA

Laajuus: 5 op / 3 ov

Tavoite: Opiskelija tutustuu oppimisvaikeuksiin, näkövammaisuuteen ja vaikeavammaisuuteen liittyviin ohjaamisen käytänteisiin ja opetusmenetelmiin.

Kirjallisuus:

1) AHONEN, T. & ARO, T (toim.) 1999 / 2002 / 2003. Oppimisvaikeudet. Kuntoutus ja opetus yksilöllisen kehityksen tukena. Jyväskylä: Atena. (411 s.)

2) MASON, H. & McCALL, S. (toim.) 1999. Visual impairment. Access to education for children and young people. London: David Fulton Publisher. (sivut 1-204 ja 311-432) (326 s.)

3) SNELL, M.E. & BROWN, F. 2000. Instruction of students with severe disabilities. New Jersey: Pearson Education. (luvut 1-4 ja 10-16) (475 s.) **TAI MÄLKIÄ, E. & RINTALA, P.** 2002. Uusi erityisliikunta. Liikunnan sovellukset erityisryhmille. Helsinki: Liikuntatieteellinen seura ry. (441 s.)

Arviointi: 0–5

Vastuulaitos: Kasvatustieteiden laitos

ERIA207 KOMMUNIKAATION TUKEMINEN OPETUKSESSA

Laajuus: 5 op / 3 ov

Tavoite: Opintojaksolla perehdytään puheen, kielen ja kuulon vaikeuksien arviointiin sekä opetus- ja kuntoutusmenetelmiin lapsuudessa, nuoruudessa ja aikuisuudessa. Lisäksi tutustutaan puhetta korvaavien ja tukevien kommunikaatiomenetelmien käyttöön opetuksessa.

Kirjallisuus:

1) HAYNES, W., MORAN, M & PINDZOLA, R. 2006 Communication Disorders in the Classroom. An Introduction for Professionals in School Settings. Sudbury, Massachusetts: Jones and Bartlett. (411 s.)

2) KUNNARI, S. & SAVINAINEN-MAKKONEN, T. (toim.) 2004. Mistä on pienten sanat tehty? Lasten äänteellinen kehitys. Helsinki: WSOY. (314 s.)

3) POUSSU-OLLI, H-S. 2003. Kuulovammaisuus. Arviointi ja interventio. Naantali: Scribeo. (209 s.) **TAI LONKA, E. & KORPIJAAKKO-HUUHKA, A-M.** (toim.) 2000/2005. Kuulon ja kielen kuntoutus: vuorovaikutuksesta kommunikointiin. Helsinki: Palmenia. (399 s.)

4) TETZCHNER, S. & MARTINSEN, H. 2000. Johdatus puhetta tukevaan ja korvaavaan kommunikointiin. Helsinki: Kehitysvammaliitto. (360 s.)

Arviointi: 0–5

Vastuulaitos: Kasvatustieteiden laitos

ERIA209 PEDAGOGIIKKA SOSIOEMOTIONAALISEN KASVUN JA YHTEISÖÖN
LIITTYMISEN TUKENA

Laajuus: 5 op / 3 ov

Tavoite: Opiskelija tutustuu sosioemotionaalisen kasvun ja oppimisen haasteiden arviointiin, ilmenemismuotoihin ja pedagogisiin ratkaisuihin. Hän ymmärtää myös oppijoiden heterogeenisyyden ja pedagogisten ratkaisujen merkityksen yhteisöön liittymisen tukemisessa.

Kirjallisuus:

1) KAUFFMAN, J. M. 1997 / 2001 / 2004 / 2005. Characteristics of emotional and behavioral disorders of children and youth. Upper Saddle River, New Jersey: Prentice-Hall Inc. (624 s.)

2) PETERSON, J.M. & HITTIE, M. 2003. Inclusive teaching. Creating effective schools for all learners. Boston: Ally & Bacon. (533 s.)

Arviointi: 0–5

Vastuulaitos: Kasvatustieteiden laitos

ERIA283 HARJOITTELU: TUTUSTUMINEN ERITYISKASVATUKSEN
TOIMINTAYMPÄRISTÖIHIN

Laajuus: 5 op / 3 ov

Tavoite: Harjoittelussa hankitaan käytännön kokemuksia yhdestä erityiskasvatuksen toimintaympäristöstä. Opiskelija voi suuntautua valitsemassaan ja kasvatustieteiden laitoksen hyväksymässä erityiskasvatuksen toimintaympäristössä opetuksen, ohjauksen, konsultaation, hallinnon, suunnittelun tai tutkimuksen tehtäviin. Harjoittelussa sovelletaan hankittuja tietoja ja taitoja käytäntöön.

Arviointi: Hyväksytty / hylätty

Vastuulaitos: Kasvatustieteiden laitos

6.6 KASVATUSTIETEEN MAISTERIN TUTKINTO

6.6.1 Kieli- ja viestintäopinnot

XKVK001 ERITYISPEDAGOGIIKAN TUTKIMUSVIESTINTÄ

Laajuus: 3 op

Tavoite: Opiskelija hallitsee tutkimusviestinnän konventiot seuraavilta osa-alueilta: 1. Tutkielman luonne ja tarkoitus; tutkielman rakenne ja sisältö; tutkielman laatimis- ja kirjoitusprosessi; tutkielman viittaamistekniikka ja lähdeluettelo. 2. Tieteestä tiedottaminen artikkelina. 3. Kielen- ja tekstinhoito: kielitekniikka sekä tyyli- ja kieliasu.

Kirjallisuus ja muu aineisto (soveltuvien osin):

1) HIRSJÄRVI, S, REMES, P. & SAJAVAARA, P. (2004) Tutki ja kirjoita. 10. painos, osin uudistettu laitos (tai uudempi): luku III Tutkimuksesta julkaisuksi. Helsinki: Tammi.

2) TUTKIMUSVIESTINNÄN VERKKOKURSSIAINEISTO:

<http://terra.chydenius.fi/avoinyo/tutkimusviestinta>

Vastuulaitos: Kielikeskus

XPVK002 AKATEEMINEN PUHEVIESTINTÄ – ERITYISPEDAGOGIIKAN PRO
GRADU -SEMINAARIIN OSALLISTUVILLE

Laajuus: 2op

Tavoite: Kurssin aikana opiskelija kehittää omia tieteellisen argumentoinnin ja keskustelemisen taitojaan.

Vastuulaitos: Kielikeskus

6.6.2 Erityispedagogiikan syventävät opinnot

ERIS316 TUTKIMUS ERITYISKASVATUKSEN KEHITTÄMISESSÄ (PED.OP.)

Laajuus: 4 op / 3 ov

Tavoite: Perehdytään erityiskasvatuksen tutkimus- ja kehittämistyöhön oman kiinnostuksen pohjalta sisältöjä ja/ tai tutkimusmenetelmiä syventäen. Mahdollisuus integroida oppinnäytetyöhön.

Kirjallisuus:

Henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman mukaan (opiskelija voi valita vielä yhden syventävien opintojen valinnaisen erityismenettelmäkurssin lisää tai lukea 2-3 teosta, esim. väitöskirjoja tai vastaava määrä tieteellisiä artikkeleita)

Arviointi: 0–5

Vastuulaitos: Kasvatustieteiden laitos / Erityispedagogiikka

ERIS300 YHTEISTYÖ JA YKSILÖLLISTÄMINEN YHDESSÄ OPPIMISEN TUKENA

Laajuus: 3 op / 2 ov

Tavoite: Opintojaksolla perehdytään perheiden kanssa tehtävään yhteistyöhön sekä moniammatilliseen työskentelyyn ja verkostoitumiseen. Keskeisenä näkökulmana on inklusioon pohjautuva yhdessä oppiminen. Opintojaksolla perehdytään myös yksilöllistämiseen elämänkaareissa, yksilöllistämisen perusteisiin, merkityksiin ja käytännön ratkaisuihin.

Arviointi: Hyväksytty / hylätty

Vastuulaitos: Kasvatustieteiden laitos / Erityispedagogiikka

ERIS337 ARVIOINNIN TEOREETTISET PERUSTEET JA ULOTTUVUUDET ERITYISKASVATTAJAN TYÖSSÄ (ERIT.OP.)

Laajuus: 3op / 2 ov

Tavoite: Opintojaksolla perehdytään laajasti arviointiin erityiskasvatuksessa, ja – opetuksessa: arvioinnin ulottuvuuksiin, tehtäviin ja kysymyksenasetteluun perusteluihin. Jaksolla opiskelijat syventävät tietoaan arvioinnin erilaisista lähestymistavoista ja oppivat ymmärtämään arviointikäytäntöjen ja –menetelmien sovellusta, mahdollisuuksia ja rajoituksia.

Kirjallisuus:

1) ARTIKKELIPAKETTI (ennakkotehtävää varten).

2) ARTIKKELIMATERIAALI (tarvittaessa ajankohtaista arvioinnista pienryhmätyöskentelyyn)

Oheiskirjallisuus:

HOLOPAINEN, P., IKONEN, O. & OJALA, T. 2001. Arviointi opetuksen ja oppimisen ohjausta tukevana toimintana. Tukea tarvitsevien opetuksen kehittäminen kunnissa ja oppilaitoksissa. Kehittyvä koulutus 1. Helsinki: Opetushallitus.

TZURIEL, D. 2001. Dynamic assessment of young children. New York: Kluwer Academic/ Plenum Publishers.

SIMEONSSON, R.J. & ROSENTHAL, S.L. 2001. Psychological and developmental assessment. New York: Guilford Press.

Arviointi: Hyväksytty / hylätty

Vastuulaitos: Kasvatustieteiden laitos / Erityispedagogiikka

ERIS341 MONIKULTTUURISUUS (ERIT.OP.)

Laajuus: 3 op / 2 ov

Tavoite: Perehdytään monikulttuurisuuteen ja kulttuurien väliseen viestintään sekä maahanmuuttajien identiteetin rakentumiseen kasvatuksen ja opetuksen näkökulmasta.

Kirjallisuus/Oheiskirjallisuus:

- 1) LIEBKIND, K. (toim.) 2000. Monikulttuurinen Suomi: etniset suhteet tutkimuksen valossa. Helsinki: Gaudeamus. (200 s.)
- 2) GOLLNICK, D. & CHINN, P. C. 2002. Multicultural education in a pluralistic society. Upper Saddle River (N.J.) : Merrill. (362 s.)
- 3) Artikkelipaketti

Arviointi: 0–5**Vastuulaitos:** Kasvatustieteiden laitos / Erityispedagogiikka

ERIS342 SYVENTÄVÄT TEORIAOPINNOT (PED.OP.)

Laajuus: 5op / 3 ov**Tavoite:** Syvennyttään erityispedagogiikan ja sen lähitieteiden teoreettisiin suuntauksiin. Mahdollisuus integroida oppinäytetyöhön.**Kirjallisuus:** Henkilökohtaisen opintosuunnitelman mukaan 3-4 englanninkielistä teosta tai kaksi englanninkielistä ja 2-3 suomenkielistä teosta. Valittava kirjallisuus ilmoitetaan syyslukukauden alussa.**Arviointi:** 0–5**Vastuulaitos:** Kasvatustieteiden laitos / Erityispedagogiikka

Kasvatustieteiden tiedekunnan eri oppiaineiden opiskelijat voivat suorittaa tämän opintojakson.

ERIS349 OMA AMMATILLINEN KASVU JA ASiantuntijuuden eettiset kysymykset (PED.OP.)

Laajuus: 3 op / 2 ov**Tavoite:** Opintojaksossa tunnistetaan ja arvioidaan kriittisesti omia kasvatuskäsityksiä sekä arvo-, moraal- ja ihmiskäsityksiä erityiskasvattajana. Erityiskasvattajan työssä ilmeneviä ristiriitatilanteita ja niiden herättämiä tunteita eritellään omien harjoittelukokemusten sekä erilaisten kasvat- ja moraalifilosofisten näkemysten pohjalta. Eri toimintavaihtoehtojen teoreettisia perusteluja ja käytännöllisiä seurauksia punnitaan konkreettisten tapausesimerkkien avulla. Ammattieettisiä kysymyksiä lähestytään mm. seuraavien käsitteiden kautta: autonomia, valta, auktoriteetti, tasa-arvo, oikeudenmukaisuus, moniarvoisuus, vammaisuus, dialogisuus, luottamus ja hyve-etiikka.**Kirjallisuus (soveltuvin osin oheismateriaalina):**

- 1) CAMPBELL, E. 2003. The ethical teacher. Maidenhead: Open University Press.
- 2) HUHMARNIEMI, R., SKINNARI, S. & TÄHTINEN, J. (toim.) 2001. Platonista transmoderniin: juonteita ihmisyyteen, ihmiseksi kasvamiseen, oppimiseen, kasvatukseen ja opetukseen. Turku: Suomen Kasvatustieteellinen seura.
- 3) PUOLIMATKA, T. 1996. Kasvatus ja filosofia. Helsinki: Kirjayhtymä.
- 4) ARTIKKELIMATERIAALI (ilm. myöh.)

Arviointi: Hyväksytty / hylätty**Vastuulaitos:** Kasvatustieteiden laitos ja OKL

ERIS351 ERITYISKASVATUS JA YHTEISKUNTA 2 (ERIT.OP.)

Laajuus: 4 op / 3 ov**Tavoite:** Opintojaksossa luodetaan erityiskasvatuksen yhteiskunnallista perustaa ja vammaisuudelle annettavia merkityksiä sosiaalisesta, kulttuurisesta, historiallisesta ja filosofisesta näkökulmasta. Opintojakson teemoina ovat mm. vammaisuuden instituutio-naalinen kohtaaminen, yhteiskunnan erityispedagogiikalle antamat merkitykset, yleiset kulttuuriset käsitykset erilaisuudesta ja yhteiskunnallinen vaikuttaminen. Samalla tutustutaan uusimpaan sosiaaliseen vammaistutkimukseen ja sen pedagogisiin sovelluksiin.**Kirjallisuus:**

- 1) BARNES, C., MERCER, G. & SHAKESPEARE, T. 1999. Exploring disability: A sociological introduction. Cambridge, UK: Polity.
- 2) CLARK, C., DYSON, A. & MILLWARD, A. (toim.). 1998. Theorising special education. London: Routledge. Luvut 1, 3, 5, 6, 7, 9, 11 ja 12.
- 3) PRIESTLEY, M. 2003. Disability: a life course approach. Cambridge, UK: Polity.

Arviointi: 0–5

Vastuulaitos: Kasvatustieteiden laitos / Erityispedagogiikka

Kasvatustieteiden tiedekunnan eri oppiaineiden opiskelijat voivat osallistua ERIS351 opintojaksolle.

ERIS379 AMMATILLINEN ERIKOISTUMISJAKSO (ERIT.OP.) (ERIS381-)

Laajuus: 6 op / 3 ov (EOK-opiskelijoilla 9 op / 6 ov)

Tavoite: Opiskelija perehtyy syvemmin kahteen (3 op laajuiseen) valitsemaansa aihealueeseen. Tarjolla olevat erikoistumisjaksot voivat lukuvuosittain vaihdella. Aihealueet voivat sisältää syventymistä tiettyihin oppimisen haasteisiin tai tiettyihin pedagogisiin lähestymistapoihin, hallintoon ja suunnitteluun tai tutkimusmetodiikkaan. Aihealueita voivat olla esimerkiksi: näkövammaisuus ja opetusmenetelmät, moni- ja vaikeavammaisuus ja opetusmenetelmät, monikulttuurisuus opetuksessa, erityiskasvatuksen hallinto ja suunnittelu, kuntoutus oppimisena, ryhädynamiikka ja –prosessit opetuksessa, neuropsykologiset kuntoutusmenetelmät, yhteisökasvatus, yhteistoiminnallinen oppiminen, erityismetodikurssi jne. Erityiskasvatuksen asiantuntijakoulutuksessa (EA) pakollisena ERIS393, toinen erikoistumisjakso on valinnainen.

Arviointi: 0–5

Vastuulaitos: Kasvatustieteiden laitos / Erityispedagogiikka

Kasvatustieteiden tiedekunnan eri oppiaineiden opiskelijat voivat osallistua seuraaville ammatillisille erikoistumisjaksoille: ERIS381 – ERIS391 ja ERIS393 – ERIS394 ja ERIS396. Etusijalla ovat erityispedagogiikan pääaineopiskelijat.

Ammatillisten erikoistumisjaksojen aihealueet ja opetustarjonta vaihtelee lukuvuosittain.

ERIS381 TARKKA-AVAISUUS- JA KÄYTTÄYTYMISHÄIRIÖISET LAPSET JA NUORET KOULUSSA

Laajuus: 3 op / 2 ov

Tavoite: Opiskelija perehtyy syvällisemmin tarkkaavaisuus- ja käyttäytymishäiriöihin ja niiden mukanaan tuomiin haasteisiin koulun arjessa. Jakson kuluessa opiskelija hankkii itsenäisesti perustiedot jostakin tietystä häiriöihin puuttumisen strategiasta tai pedagogisesta lähestymistavasta.

Arviointi: 0–5

Vastuulaitos: Kasvatustieteiden laitos / Erityispedagogiikka

ERIS382 OPPIMISTAITOJEN OHJAAMINEN OHJAAVALLA OPETUSTYYLILLÄ

Laajuus: 3 op / 2 ov

Tavoite: Kurssilla perehdytään oppimistaitojen (esim. havainnointi ja muististrategioiden sekä toiminnanohjauksen) kehittämiseen varhaislapsuudesta aikuisuuteen saakka. Tavoitteena on oppia analysoimaan oppimis- ja ohjausprosessia sekä soveltamaan ohjaustyyliä yksilö- ja ryhmäkohtaisesti. Keskeistä on myös perehtyminen erilaisiin opetusohjelmiin, materiaaleihin sekä niiden merkitykseen kokemusten ja tutkimusten valossa.

Arviointi: 0–5

Vastuulaitos: Kasvatustieteiden laitos / Erityispedagogiikka

ERIS383 ALLE KOULUIKÄISEN ERITYISTÄ TUKEA TARVITSEVAN LAPSEN SOSIOEMOTIONAALISEN KEHITYKSEN TUKEMINEN

Laajuus: 3 op / 2 ov

Tavoite: Opintojaksolla syvennetään tietoa alle kouluikäisen erityistä tukea tarvitsevan lapsen sosioemotionaalisen kehityksestä sekä haasteita tällä kehityksen osa-alueella. Asiaa tarkastellaan erilaisista teoreettisista näkökulmista (psykologisesti, lapsuuden sosiologian mukaisesti tai erityispedagogisesta painottuneet näkökulmat). Lisäksi perehdytään keinoihin, joilla voi käytännössä tukea erityistä tukea tarvitsevan lapsen sosioemotionaalista kehitystä.

Arviointi: 0–5

Vastuulaitos: Kasvatustieteiden laitos / Erityispedagogiikka

ERIS384 VARHAISERITYISOPETUKSEN PEDAGOGIIKKA

Laajuus: 3 op / 2 ov

Tavoite: Opintojaksolla syvennetään opiskelijoiden tietoa varhaiserityisopetuksen pedagogiikasta. Tavoitteena on hahmottaa varhaiserityisopetuksessa keskeisten teoreettisten lähestymistapojen heijastuminen käytännön kasvatustoimintaan. Jakson kuluessa opiskelija syventää tietoaan vähintään yhdestä pedagogisesta lähestymistavasta.

Arviointi: 0–5

Vastuulaitos: Kasvatustieteiden laitos / Erityispedagogiikka

ERIS385 KOMMUNIKAATION KUNTOUTUS OPETUKSESSA

Laajuus: 3 op / 2 ov

Tavoite: Opintojaksolla perehdytään kielen ja puheen häiriöiden erityiskysymyksiin sekä niiden kuntouttamiseen esim. puheen sujuvuus, äänen ongelmat, autismi ja dysfasia. Opintojaksolla opiskelija perehtyy myös itse valitsemaansa teema-alueeseen artikkeleiden ja kirjallisuuden pohjalta.

Arviointi: 0–5

Vastuulaitos: Kasvatustieteiden laitos / Erityispedagogiikka

ERIS386 KASVUYHTEISÖ OPPIMISEN, SOSIAALISTEN TAITOJEN JA HYVINVOINNIN EDISTÄJÄNÄ

Laajuus: 3 op / 2 ov

Tavoite: Opiskelija perehtyy syvällisemmin erityisopettajan työssä tarvittaviin sosiaalisen kasvatuksen teorioihin, ryhmädynamiikan hyödyntämiseen sekä ryhmän ja yhteisön sisäisten vuorovaikutussuhteiden merkitykseen. Kurssilla keskitytään oppimisen ja sosiaalisen kasvun tukemisen työmalleihin sekä erityisopettajan työnkuvaan liittyvien vuorovaikutustapahtumien teoreettiseen pohdintaan. Erityisinä teemoina kurssilla voi olla: ryhmäprosessien hyödyntäminen, yhteisökasvatus, työyhteisön toimintakulttuurit, tiimityön toimintamallit, avustavan henkilöstön kanssa toimiminen, johtamiseen liittyvät kysymykset sekä erityisopettajan työn arvopohja yms. yhteistyökysymykset, jotka liittyvät lasten ja nuorten osaamisen ja hyvinvoinnin edistämiseen.

Arviointi: 0–5

Vastuulaitos: Kasvatustieteiden laitos / Erityispedagogiikka

ERIS387 MONIAISTISUUDEN HUOMIOIMINEN OPETUKSESSA

Laajuus: 3 op / 2 ov

Tavoite: Kurssilla tutustutaan moniaistiseen lähestymistapaan ja eri aistikanavien hyödyntämiseen opetustilanteissa. Opiskelija saa tietoa eri aistivammaisten oppilaiden opettamisesta (mm. näkö-, kuulo- ja liikuntavammaiset oppilaat) sekä kompensoivine aistikanavien huomioimisessa opetuksessa.

Arviointi: 0–5

Vastuulaitos: Kasvatustieteiden laitos / Erityispedagogiikka

ERIS388 ERITYISOPETUS VARHAISNUORUUDESTA PERUSKOULUN
PÄÄTTÖVAIHEESEEN

Laajuus: 3 op / 2 ov

Tavoite: Opiskelija perehtyy erityisopettajan työhön varhaisnuorten ja nuorten parissa. Kurssilla keskitytään nuoruusiän mukanaan tuomiin oppimisympäristöihin ja kasvun haasteisiin. Käsiteltäviä aihepiirejä ovat mm. nivelvaiheiden yhteistyö, varttuvan oppilaan oppimisen ja kasvun tukeminen, erityisoppilaan ammatin valinnan erityiskysymykset, erityisopetus aineenopetuksen yhteydessä sekä erityisopettajan työnkuvan rakentaminen ja työssä jaksaminen.

Arviointi: 0–5

Vastuulaitos: Kasvatustieteiden laitos / Erityispedagogiikka

ERIS389 MONI- JA VAIKEAVAMMAISTEN OPETUKSEN TAUSTAOLETUKSET,
TUKIPALVELUT JA PEDAGOGISET RATKAISUT

Laajuus: 3 op / 2 ov

Tavoite: Opiskelija perehtyy moni- ja vaikeavammaisten opetukseen. Hän oppii tarkastelemaan kriittisesti opetukseen liittyviä taustaoletuksia ja soveltamaan erilaisia pedagogisia ratkaisuja. Hän tutustuu myös moni- ja vaikeavammaisten henkilöiden tukipalveluihin, kommunikaation merkitykseen ja käyttäytymisen haasteiden taustalla oleviin tekijöihin.

Arviointi: 0–5

Vastuulaitos: Kasvatustieteiden laitos / Erityispedagogiikka

ERIS390 YHTEISTYÖ PERHEIDEN KANSSA

Laajuus: 3 op / 2 ov

Tavoite: Opintojaksolla perehdytään perheiden tuen tarpeisiin arjessa. Tavoitteena on oppia kohtaamaan ammatillisesti päivähoito- ja kouluikäisten lasten perheitä. Lähtökohdana on perheitä kunnioittava, voimavaralähtöinen ajattelu.

Arviointi: 0–5

Vastuulaitos: Kasvatustieteiden laitos / Erityispedagogiikka

ERIS391 VARHAINEN ARVIOINTI JA SUUNNITTELU

Laajuus: 3 op / 2 ov

Tavoitteet: Opiskelija syventää tietämystään arviointitiedon luonteesta ja tiedon käytöstä osana lapsen ohjauksen suunnittelua. Opiskelija kehittää taitoaan havainnoida lapsen osaamista ja ohjauksen tarvetta. Lisäksi opiskelija perehtyy siihen, miten arviointi- ja suunnitteluprosessi sekä ohjauksen perusteet vaikuttavat käytännön toimintatapoihin. Jakso perehdyttää samalla Varhaisen oppimaan ohjaamisen suunnitelman, VARSUn, käyttöön.

Arviointi: 0–5

Vastuulaitos: Kasvatustieteiden laitos / Erityispedagogiikka

ERIS392 KUNTOUTUS OPPIMISENA (VAIN ERITYISPEDAGOGIIKAN
PÄÄAINEOPISKELIJOILLE)

Laajuus: 5 op / 3 ov

Tavoite: Tavoitteena on perehtyä kuntoutukseen oppimisen ja ohjauksen näkökulmasta poikkitieteellisesti sekä teoriassa ja käytännössä. Opiskelijat perehtyvät kuntoutusta ja oppimista tarkastelemaan kirjallisuuteen ja tutkimukseen. Oppimista ja ohjausta havainnoidaan kuntoutuksen ja opetuksen käytännön tilanteissa. Opiskelija osaa analysoida havaintojaan sekä arvioida ja perustella niitä teoriaan/ tutkimukseen pohjautuen.

Arviointi: 0–5

Vastuulaitos: Kasvatustieteiden laitos ja Terveystieteiden laitos

ERIS393 ERITYISKASVATUKSEN HALLINTO JA SUUNNITTELU (PAKOLLINEN EA-OPISKELIJOILLE)

Laajuus: 3 op / 2 ov

Tavoite: Opiskelija hankkii kuvan siitä, mikä suomalainen hallintojärjestelmä on, miten erityiskasvatus on osa sitä, ja millä tavoin oma ammatillisuus kytkeytyy tähän.

Arviointi: 0–5

Vastuulaitos: Kasvatustieteiden laitos / Erityispedagogiikka

ERIS394 VIITTOMAKIELI

Laajuus: 4 op / 3 ov

Tavoite: Kurssin aikana opiskellaan arkielämän tilanteisiin liittyviä viittomia ja tutustutaan kuurojen kulttuuriin. Kurssin jälkeen opiskelija selviytyy helpoista keskustelutilanteista, joissa hän osaa kertoa itsestään, perheestään, harrastuksistaan jne.

Vastuulaitos: Kasvatustieteiden laitos / Erityispedagogiikka

ERIS396 YHDESSÄ OPETTAMINEN KOULUYHTEISÖSSÄ

Laajuus: 3 op / 2 ov

Tavoite: Kurssin tavoitteena on tutustua yhdessä opettamiseen (co-teaching) kouluyhteisössä. Tulevaisuuden kouluissa painottuvat yhteistyövalmiudet ja kyky yhdistää opetuksessa luontevasti erityisopetuksen ja yleisopetuksen välisiä resursseja. Kurssin voi suorittaa samanaikaisesti aineopintotasoisten harjoitteluiden kanssa. Kurssilla saadaan valmiuksia toimia samanaikaisopettajana yleisopetuksen luokassa. Kurssilla tutustutaan toimiviin malleihin ja strategioihin heterogeenisen oppijaryhmän ohjaajana. Kurssilla opiskellaan opetuksen eriyttämistä, yhdessä opettamisen eri muotoja ja malleja sekä uusia sovelluksia uusimman tutkimustiedon pohjalta.

Arviointi: 0–5

Vastuulaitos: Kasvatustieteiden laitos / Erityispedagogiikka

SYVENTÄVIEN OPINTOJEN TUTKIMUSMENETELMÄOPINNOT

Laajuus: 10 op / 7 ov

Tavoite: Opintojakson tavoitteena on syventää tutkimusmetodiikan osaamista ja saavuttaa pro-gradu työn edellyttämä tutkimusmenetelmien hallinta. Opintojakso jakautuu määrällisiin ja laadullisiin erityismenetelmäkursseihin (määrällisen metodiikan kurssit 4 op ja laadullisen metodiikan kurssit 3 op) sekä teoreettisen ja historiallisen tutkimuksen menetelmien kursseihin (3 op). Laadullisten erityismenetelmäkurssien kautta opiskelija tutustuu valitsemiinsa laadullisen tutkimuksen koulukuntiin (esim. etnografia, narratiivisuus, fenomenologia, grounded teoria, toimintatutkimus ja diskurssi- ja keskusteluanalyttiset menetelmät) ja oppii soveltamaan valitsemansa tutkimussuuntauksen periaatteita aineiston keruussa, analyysissa ja tulosten raportoinnissa. Määrällisten erityismenetelmäkurssien kautta opiskelija perehtyy valitsemiinsa ihmistieteissä käytettyimpiin määrällisiin tutkimusasetelmiin ja monimuuttujamenetelmiin (esim. kokeelliset tutkimusasetelmat, pitkittäisaineistojen analyysi, pienten aineistojen määrälliset analysointimenetelmät), oppii niiden sovellusalan ja osaa tehdä tutkimusaiheen kannalta tarkoituksenmukaisia menetelmällisiä ratkaisuja. Kurseilla harjaannutaan käsittelemään myös tutkimuseettisiä kysymyksiä ja ottamaan ne huomioon tutkimuksen teossa. Opiskelija valitsee kolme erityismenetelmäkurssia, joista vähintään yhden on oltava laadullinen ja yhden määrällinen menetelmäkurssi. Opiskelijalle tarjotaan tilaisuus osallistua myös määrällisen metodiikan perusteita kertaavalle kurssille ja mahdollisesti järjestettävälle jatko-opiskelijoille suunnatuille erityismenetelmäkurseille.

KTKS010 – KTKS029 LAADULLISET ERITYISMENETELMÄOPINNOT

Kirjallisuus: Katso erityismenetelmäkurssit Korpista

Arviointi: 0–5

Vastuulaitos: Kasvatustieteiden laitos

KTKS030 – KTKS049 MÄÄRÄLLISET ERITYISMENETELMÄOPINNOT

Kirjallisuus: Katso erityismenetelmäkurssit Korpista

Arviointi: 0–5

Vastuulaitos: Kasvatustieteiden laitos ja OKL

ERIS323 ERITYISPEDAGOGISEN TUTKIELMAN OHJAUSKURSSI

Laajuus: 7 op / 4 ov

Tavoite: Opintojakson aikana opiskelija laatii ohjauksen tukemana tutkimussuunnitelman, joka sisältää aiheen valinnan perustelun, teoreettisesti jäsennetyt tutkimustehtävät ja riittävän kirjallisuuskatsauksen. Hyväksytyt tutkimussuunnitelman perusteella opiskelija kerää tutkimusaineiston ja aloittaa sen analysoinnin ohjaajan tukemana. Laitoksen tavoitteena on, että tutkielmien aiheet kytketään tiukasti laitoksen tutkimushankkeisiin ja -alueisiin.

Oheiskirjallisuus:

HIRSJÄRVI, S., REMES, P. & SAJAVAARA, P. 1997 (tai uudemmat) Tutki ja kirjoita. Helsinki: Tammi.

Arviointi: Hyväksytty / hylätty

Vastuulaitos: Kasvatustieteiden laitos / Erytispedagogiikka

ERIS330 PRO GRADU -TUTKIELMA

Laajuus: 28 op / 16 ov

Tavoite: Opiskelija tekee erityispedagogiikan alueeseen kuuluvasta aihepiiristä tieteellisen tutkimuksen kriteerit täyttävän tutkielman. Tutkielma-aiheet pyritään kytkemään tiukasti laitoksen tutkimushankkeisiin ja tutkimusalueisiin. Opiskelija kirjoittaa tutkielmansa pohjalta maisterin kypsyysnäytteen (maturiteetti).

Vastuulaitos: Kasvatustieteiden laitos / Erytispedagogiikka

ERIS370 MAISTERIN KYPYYSNÄYTE (MATURITEETTI)

Tavoite: Kirjoitetaan tutkintoasetuksen 16 §:n mukainen kirjallinen kypsyysnäyte, joka osoittaa perehtyneisyyttä pro gradu -tutkielman alaan. Maturiteetissa kirjoitetaan oman pro gradutyön pohjalta 4-6 sivua pitkä katsaus, jossa esitellään ja arvioidaan oman tutkielman tuloksia. Maturiteetti voidaan suorittaa myös tenttitilaisuudessa kirjoittamalla aiheesta noin yhden konseptin mittainen kirjoitelma.

Arviointi: Hyväksytty / hylätty

Vastuulaitos: Kasvatustieteiden laitos / Erytispedagogiikka

6.6.3 Syventävien opintojen harjoittelut

ERIS343 VALINNAINEN SYVENTÄVÄ HARJOITTELU (VEO) (PED.OP.)

Laajuus: 5 op / 3 ov

Tavoite: Opiskelija syventää tietouttaan varhaiserityisopetuksesta tai perehtyy oman valintansa mukaan muuhun erityisopetukseen ja/tai lasten/nuorten erityiskasvatukseen toimintaan.

Arviointi: Hyväksytty / hylätty

Vastuulaitos: Kasvatustieteiden laitos / Erytispedagogiikka

ERIS344 PÄÄTTÖHARJOITTELU (VEO) (PED.OP)

Laajuus: 7 op / 4 ov

Tavoite: Opetusharjoittelussa perehdytään inklusiiviseen kasvatukseen lastentarhanopettajan työparina (resurssierityislastentarhanopettaja tai muu inklusiivisen kasvatuksen periaatteiden mukaisesti toimiva varhaiserityisopettaja) sekä konsultoivassa työssä (kiertävä erityislastentarhanopettaja). Suunnittelun pohjaksi opiskelija valitsee vähintään yhden pedagogisen suuntauksen, jonka hän toteuttaa ja arvioi. Harjoittelussa tutustutaan myös moniammatilliseen yhteistyöhön.

Arviointi: Hyväksytty / hylätty

Vastuulaitos: Kasvatustieteiden laitos / Erityispedagogiikka

ERIS345 VALINNAINEN SYVENTÄVÄ HARJOITTELU (EO) (PED.OP.)

Laajuus: 5 op / 3 ov

Tavoite: Opiskelija perehtyy oman valintansa mukaan erityisopetukseen ja/tai lasten/nuorten erityiskasvatukselliseen toimintaan.

Arviointi: Hyväksytty / hylätty

Vastuulaitos: Kasvatustieteiden laitos / Erityispedagogiikka

ERIS346 PÄÄTTÖHARJOITTELU (EO) (PED.OP)

Laajuus: 7 op / 4 ov

Tavoite: Opetusharjoittelussa syvennetään omaa opetus- ja toimintafilosofiaa sekä asiantuntijuutta perehtymällä tarkemmin johonkin erityisopetuksen toteutustapaan. Opiskelija suunnittelee ja toteuttaa opetusta yhä itsenäisemmin huomioiden oppijoiden moninaiset tuen tarpeet.

Arviointi: Hyväksytty / hylätty

Vastuulaitos: Kasvatustieteiden laitos / Erityispedagogiikka

ERIS347 VALINNAINEN SYVENTÄVÄ HARJOITTELU (AEK) (PED.OP.)

Laajuus: 5 op / 3 ov

Tavoite: Harjoittelussa pyritään tiedostamaan, kehittämään ja arvioimaan omaa pedagogista ajattelu- ja toimintatapaa aikuiserityiskasvattajana. Opiskelijan henkilökohtainen käsitys omasta ammatillisesta identiteetistä ja erikoistuminen itselle soveltuviin toimintaympäristöihin vahvistuu. Harjoittelusta saadut kokemukset aikuispedagogina toimimisesta yhdistetään kasvattajuuden teoreettiseen jäsentämiseen, mistä muokkautuu kunkin opiskelijan oma opetus- ja toimintafilosofia.

Arviointi: Hyväksytty / hylätty

Vastuulaitos: Kasvatustieteiden laitos / Erityispedagogiikka

ERIS348 PÄÄTTÖHARJOITTELU (AEK) (PED.OP.)

Laajuus: 7 op / 4 ov

Tavoite: Harjoittelussa hankitaan valmiuksia aikuisille suunnattujen opetustilanteiden suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin opetuksen havainnoinnin, opetuksessa avustamisen sekä oman opettamisen kautta. Opiskelija valitsee oman opetuksen suunnittelun pohjaksi vähintään yhden pedagogisen suuntauksen (esim. tutkiva oppiminen, yhteistoiminnallinen oppiminen, kriittinen pedagogiikka, radikaali konstruktivismi), jota soveltamalla hän toteuttaa opetuksen sekä arvioi ohjaavan teorian ja käytännön toteutuksen välistä suhdetta. Harjoittelu toteutetaan perusopetuksen jälkeisessä koulutuksessa, ja opetettava aine voi vaihdella opiskelijan sivuainevalintojen ja harjoittelupaikan tarpeiden mukaan.

Arviointi: Hyväksytty / hylätty

Vastuulaitos: Kasvatustieteiden laitos / Erityispedagogiikka

ERIS355 HARJOITTELU ERITYISOPETUKSESSA (EOK)

Laajuus: 7 op / 4 ov

Tavoite: Opetusharjoittelussa syvennetään omaa opetus- ja toimintafilosofiaa sekä asiantuntijuutta perehtymällä erilaisiin erityisopetuksen toteutustapoihin. Opiskelija suunnittelee ja toteuttaa opetusta yhä itsenäisemmin huomioiden oppijoiden moninaiset tuen tarpeet. Omaa opettajuutta syvennetään vertaamalla kokemuksia.

Arviointi: Hyväksytty / hylätty

Vastuulaitos: Kasvatustieteiden laitos / Erityispedagogiikka

ERIS352 PÄÄTTÖHARJOITTELU (EA)

Laajuus: 12 op / 8 ov

Tavoite: Harjoittelussa hankitaan käytännön kokemuksia yhdestä erityiskasvatuksen toimintaympäristöstä ja sovelletaan sisältöopinnoissa hankittuja tietoja ja teoreettisia lähestymistapoja käytäntöön. Opiskelija voi suuntautua valitsemassaan ja erityispedagogiikan laitoksen hyväksymässä erityiskasvatuksen toimintaympäristössä opetuksen, ohjauksen, konsultaation, hallinnon, suunnittelun tai tutkimuksen tehtäviin.

Arviointi: Hyväksytty / hylätty

Vastuulaitos: Kasvatustieteiden laitos / Erityispedagogiikka

ERIS360 PORTFOLIO

Laajuus: 5 op / 2 ov

Tavoite: Opintojakso on jatkoa kandidaatin tutkintoon sisältyneiden opintojen HOPS-opinnoille. Opintojen aikana laaditaan omaa ammatillista kehittymistä ja kasvua kuvaava portfolio. Portfoliotyöskentelyssä tarkastellaan, jäsennetään ja kehitetään omaa pedagogista ajattelua ja opetusfilosofiaa sekä rakennetaan ja kuvataan omaa persoonallista ja ammatillista opettajaidentiteettiä.

Arviointi: Hyväksytty / hylätty

Vastuulaitos: Kasvatustieteiden laitos / Erityispedagogiikka

6.7 ERITYISOPETUKSEN TEHTÄVIIN AMMATILLISIA VALMIUKSIA ANTAVAT OPINNOT

Jyväskylän yliopiston kasvatustieteiden tiedekunnan erityispedagogiikan laitoksella järjestetään erilliset erityisopetuksen tehtäviin ammatillisia valmiuksia antavat opinnot (60 opintopistettä). Koulutus toteutetaan monimuoto-opetuksena ja suosituksena pidetään, että opinnot suoritetaan lukuvuodessa.

Opintoihin voidaan ottaa osa-alueesta riippuen opiskelijoita, joilla on peruskoulun luokanopettajan kelpoisuus tai jotka ovat suorittaneet vähintään korkeakoulututkinnon tai lastentarhanopettajan tutkinnon.

Opinnoissa opiskelijalle annetaan valmius erityisopetuksen kohteina olevien oppilaiden ja oppilasryhmien opetukseen. Opintojen ammatillisena perustana ovat erityisluokanopettajan ja erityisopettajan tehtävät.

Tehtäväalueisiin kuuluva koulutus jaotellaan seuraavasti:

- 1) Alle kouluikäisten ja esiasteen erityisopetus
- 2) Kehitysvammaisten oppilaiden erityisopetus
- 3) Erityisopettaja ja erityisluokanopettaja (luokanopettajapohjainen)
- 4) Erityisopettaja (maisteripohjainen, ei luokanopettajakelpoisuutta)

Kullekin opiskelijalle laaditaan henkilökohtainen opetussuunnitelma, johon vaikuttavat erityisopetuksen alue sekä opiskelijan pohjakoulutus ja aikaisemmat opinnot. Opintojaksot valitaan erityispedagogiikan laitoksen opetussuunnitelman opinnoista. Koulutus järjestetään monimuoto-opetuksena.

Lisätietoja erillisistä erityisopettajan opinnoista löytyy erityispedagogiikan www-sivuilta osoitteesta: <http://www.jyu.fi/edu/laitokset/eri/>.

6.7.1 Erillisten erityisopettajan opintojen opetussuunnitelma

Erityispedagogiikan perusopinnot (15 ov / 25 op) suorittaneet opiskelijat suorittavat 6 opintopisteen laajuisen opintojakson ERIP110 Ammatillisen kasvun opinnot sekä aineopintojen 12 op:n ja syventävien opintojen 22 op:n laajuiset opinnot.

ERITYISPEDAGOGIIKAN PERUSOPINTOJA 6 OP

ERIP110 Ammatillisen asiantuntijuuden kehittäminen 6 op

ERITYISPEDAGOGIIKAN AINEOPINTOJA 12 OP

ERIA207 Kommunikaation tukeminen opetuksessa 4 op

ERIA214 Sosioemotionaalisen kasvun tukeminen 3 op

ERIA216 Lukemisen ja kirjoittamisen erityisopetus 3 op

ERIA217 Matematiikan ja vieraiden kielten oppimisvaikeudet 2 op

ERITYISPEDAGOGIIKAN SYVENTÄVIÄ OPINTOJA 22 OP

ERIS300 Yhteistyö ja yksilöllistäminen yhdessä oppimisen tukena 3 op

ERIS337 Arvioinnin teoreettiset perusteet ja ulottuvuudet erityiskasvattajan työssä 3 op

ERIS379 Ammatillinen erikoistumisjakso 9 op

ERIS355 Harjoittelu erityisopetuksessa 7 op

ERIP110 AMMATILLISEN ASIAANTUNTIJUUDEN KEHITTÄMINEN

Laajuus: 6 op

Tavoite: Opintojaksolla opiskelija lisää tietämystään erityisopettajan työhön vaikuttavista ammatilliseettisistä perusteista. Opintojaksolla perehdytään myös lukemisen ja kirjoittamisen sekä puheen, kielen ja kuulon vaikeuksiin. Ammatillisesti syventävä seminaari suunnitellaan osittain ryhmän tarpeita ja toiveita huomioiden. Kurssiin sisältyy orientoituminen erillisten erityisopettajan opintoihin ja oman opintosuunnitelman työstäminen (HOPS) sekä yksilöohjaus vastuulehtorin kanssa.

Kirjallisuus: Kirjallisuus sovitaan kurssin vetäjän kanssa ryhmäkohtaisesti erikseen.

Arviointi: Hyväksytty / hylätty

ERIA207 KOMMUNIKAATION TUKEMINEN OPETUKSESSA

Laajuus: 4 op

Tavoite: Opintojaksolla perehdytään puheen, kielen ja kuulon vaikeuksien arviointiin sekä opetus- ja kuntoutusmenetelmiin lapsuudessa, nuoruudessa ja aikuisuudessa, (artikulaatio ja fonologia). Lisäksi tutustutaan puhetta korvaaviin ja tukeviin kommunikaatiomenetelmiin (vaihtoehtoiset kommunikaatiomenetelmät).

Kirjallisuus:

a) Artikulaatio ja fonologia:

KUNNARI, S. & SAVINAINEN-MAKKONEN, T. (toim.) 2004. Mistä on pienten sanat tehty? Lasten äänteellinen kehitys. Helsinki: WSOY. (soveltuvin osin)

2) HAYNES, W., MORAN, M & PINDZOLA, R. 2006 Communication Disorders in the Classroom. An Introduction for Professionals in School Settings. Sudbury, Massachusetts: Jones and Bartlett. (411 s.)

TAI mahdollisesti luennolla jaettava materiaali.

b) Vaihtoehtoiset kommunikaatiomenetelmät:

TETZCHNER, S. & MARTINSEN, H. 2000. Johdatus puhetta tukevaan ja korvaavaan kommunikointiin. Helsinki: Kehitysvammaliitto. (360 s.)

Arviointi: 0–5

ERIA214 SOSIOEMOTIONAALISEN KASVUN TUKEMINEN

Laajuus: 3 op

Tavoite: Opintojaksolla perehdytään sosioemotionaalisen kasvun tukemiseen pedagogisin ratkaisuin elämänkulun, kulttuurin ja kasvuyhteisön näkökulmasta. Lisäksi perehdytään pedagogisten toimintatapojen taustateorioihin.

Kirjallisuus:

COOPER, P. (toim.) 2000. Understanding and supporting children with emotional behavioural difficulties. London: Jessica Kingsley Publishers. (272 s.) Oheiskirjallisuus luentoihin ja oppimistehtävään.

KAUFFMAN, J. M. 1997/2001/2004. Characteristics of emotional and behavioural disorders of children and youth. Upper Saddle River, New Jersey: Prentice-Hall Inc. (612 s.). Suoritetaan sovitulla tavalla.

Arviointi: 0–5

ERIA216 LUKEMISEN JA KIRJOITTAMISEN ERITYISOPETUS

Laajuus: 3 op

Tavoite: Opintojaksolla perehdytään kielellisen tietoisuuden, lukemisen ja kirjoittamisen sekä luetun ymmärtämisen erityisopetukseen teoreettisista ja pedagogisista näkökulmista.

Kirjallisuus:

AHONEN, T. & ARO, T. (toim.) 1999. Oppimisvaikeudet. Kuntoutus ja opetus yksilöllisen kehityksen tukena. Jyväskylä: Atena

sekä valitaan yksi teos seuraavista:

LEPOLA, J. & HANNULA, M. M. (toim.) 2006. Kohti koulua – kielellisten, matemaattisten ja motivationaalisten valmiuksien kehitys. Turun yliopisto.

LERKKANEN, M.-K. 2006. Lukemaan oppiminen ja opettaminen esi- ja alkuopetuksessa. Helsinki: Wsoy.

TAKALA, M. & KONTU, E. (toim) 2006. Lukivaikeudesta lukitaitoon. Yliopistopaino Kustannus. Palmenia-sarja.

Arviointi: 0–5

ERIA217 MATEMATIIKAN JA VIERAIDEN KIELTEN OPPIMISVAIKEUDET

Laajuus: 2 op

Tavoite: Opintojaksolla tutustutaan matemaattisen ajattelun kehittymiseen sekä matemaattisten taitojen arviointiin ja harjaanuttamiseen. Lisäksi tarkastellaan vieraan kielen oppimisvaikeuksia.

a) Matematiikan oppimisvaikeudet

Oheiskirjallisuus:

RÄSÄNEN, P., KUPARI, P., AHONEN, T. & MALINEN, P. (toim.) 2004. Matematiikka – näkökulmia opettamiseen ja oppimiseen. Niilo Mäki Instituutti.

b) Vieraan kielen oppimisvaikeudet

Kirjallisuus:

MOILANEN, K. 2002. Yli esteiden – oppimisvaikeudet ja vieraat kielet. Helsinki: Tammi.

Arviointi: 0–5

ERIS300 YHTEISTYÖ JA YKSILÖLLISTÄMINEN YHDESSÄ OPPIMISEN
TUKENA

Laajuus: 3 op

Tavoite: Tavoite: Opintojaksolla perehdytään perheiden kanssa tehtävään yhteistyöhön sekä moniammatilliseen työskentelyyn ja verkostoitumiseen. Keskeisenä näkökulmana on inklusioon pohjautuva yhdessä oppiminen. Opintojaksolla perehdytään myös yksilöllistämiseen elämänkaareissa, yksilöllistämisen perusteisiin, merkityksiin ja käytännön ratkaisuihin.

Kirjallisuus: Oheiskirjallisuus ilmoitetaan luentojen yhteydessä.

Arviointi: 0-5

ERIS337 ARVIOINNIN TEOREETTISET PERUSTEET JA ULOTTUVUUDET
ERITYISKASVATTAJAN TYÖSSÄ

Laajuus: 3op

Tavoite: Opintojaksolla opiskelija syventää tietämystään erityiskasvatukseen ja – opetukseen liittyvästä arvioinnista. Opiskelija perehtyy arvioinnin taustalla oleviin erilaisiin teoreettisiin lähestymistapoihin. Hän oppii myös ymmärtämään arvioinnin, arviointikäytänteiden ja -välineiden taustalla olevia oletuksia, niiden erilaisia sovellusmahdollisuuksia ja rajoituksia sekä soveltamaan arvioinnin tuottamaa tietoa omiin pedagogisiin ratkaisuihinsa.

Arviointi: 0-5

ERIS379 AMMATILLINEN ERIKOISTUMISJAKSO

Laajuus: 9 op

Tavoite: Opiskelija perehtyy syvemmin kolmeen valitsemaansa aihealueeseen. Aihealueet voivat sisältää syventymistä tiettyihin oppimisen haasteisiin tai tiettyihin pedagogisiin lähestymistapoihin, hallintoon ja suunnitteluun tai tutkimusmetodiikkaan. Tarjolla olevat kurssit ja niiden suoritustapa ilmoitetaan lukukauden alussa.

Arviointi: 0-5

ERIS355 HARJOITTELU ERITYISOPETUKSESSA

Laajuus: 7 op

Tavoite: Opetusharjoittelussa syvennetään omaa opetus- ja toimintafilosofiaa sekä asiantuntijuutta perehtymällä erilaisiin erityisopetuksen toteutustapoihin. Opiskelija suunnittelee ja toteuttaa opetusta yhä itsenäisemmin huomioiden oppijoiden moninaiset tuen tarpeet. Omaa opettajuutta syvennetään vertaamalla kokemuksia.

Arviointi: Hyväksytty / hylätty

7 KASVATUSTIETEEN JA AIKUISKASVATUSTIETEEN OPETUSSUUNNITELMA

Kasvatustieteen ja aikuiskasvatustieteen opetussuunnitelman pohjana on valtioneuvoston asetus yliopistojen tutkinnoista (794/2004), ks. Liite 1.

Kasvatustieteen laitoksen profiloituminen:

Jyväskylän yliopiston kasvatustieteen laitoksen kasvatustieteen ja aikuiskasvatustieteen tutkimus ja opetus kohdentuvat monipuolisesti yhteiskunnan muutoksen ja elämäntilanteen tarkasteluun sekä erilaisiin kasvu- ja oppimisympäristöihin, kuten vapaa-aikaan sekä perheen ja työelämän kasvatusta ja koulutuskysymyksiin. Kasvatustieteen laitoksella suuntaudutaan erityisesti seuraaville tutkimuksellisille vahvuusalueille:

- Yhteisöllinen oppiminen ja erilaiset oppimisympäristöt
- Kasvatusajattelu, vanhemmuus ja perhesuhteet
- Ammatillinen identiteetti ja aikuisena oppiminen

Pääaineen valinta:

Kasvatustieteen ja aikuiskasvatustieteen kandidaatin koulutuksessa valitaan pääaineeksi joko kasvatustiede tai aikuiskasvatustiede aineopintojen alussa. Pääaineen voi halutessaan vaihtaa maisteriopintojen (syventävien opintojen) alussa. Kandidaatin tutkinto on mitoitettu niin, että sen voi suorittaa kolmessa vuodessa. Maisteritutkinnon voi suorittaa kahdessa vuodessa.

Asiantuntijaksi kehittyminen:

Kasvatustieteen ja aikuiskasvatustieteen koulutuksen aikana opiskelija rakentaa perustaa akateemisen ja ammatillisen asiantuntijuuden kehittymiselle. Akateeminen asiantuntijuus muodostuu tieteellisen ajattelun ja uuden tiedon tuottamisen taidoista sekä jatkuvan oppimisen valmiuksista. Koulutus antaa lisäksi valmiuksia ammatillisen asiantuntijuuden rakentamiseen. Oman alansa asiantuntijaksi kehittyminen on jatkuva oppimisprosessi, jonka pohja luodaan koulutuksen aikana.

Akateeminen asiantuntijuus rakentuu koulutuksen aikana vähitellen. Alkuvaiheessa painottuvat kasvatustieteen ja aikuiskasvatustieteen keskeisten teorioiden tuntemus, alan käsitteiden ymmärtäminen ja niiden hallinta sekä kasvatustieteen ja aikuiskasvatustieteen historialliset lähtökohdat. Keskeistä ovat myös tieteellisen toiminnan perusteet kuten käsitykset tieteellisen tiedon ja tiedonhankinnan sekä tieteellisen kirjoittamisen ja viestinnän luonteesta. Lisäksi opiskelija kehittää koko koulutuksen ajan yhteiskunnallista herkkyyttään havaita ja tulkita ajankohtaisia yhteiskunnallisia ja kulttuurisia muutoksia ja niiden heijastumia yhteiskunnan toimintaan. Ihmisen kehitystä ja oppimista koskevat sisällöt antavat perustaa ohjauksellisille valmiuksille sekä kehityksen ja oppimisen ymmärtämiselle koko elämänkaaren näkökulmasta. Opiskelija rakentaa akateemista asiantuntemustaan ja työelämän tehtävärooleihin orientoituvaa identiteettiään läpi koulutuksen.

Yliopisto-opiskelun alussa opiskelija osallistuu orientaatiojaksoon, jossa tutustutaan akateemiseen maailmaan ja luodaan perustaa omalle akateemiselle identiteetille. Aineopintojen loppuvaiheessa opiskelija saa valmiuksia ammatillisen identiteetin luomiseen tutustumalla työelämään kasvatusta ja aikuiskasvatustieteilijöiden näkökulmasta. Kandidaatin tutkinnon päätteeksi opiskelija tekee itsenäisen tieteellisen kirjoittamisen sääntöjä noudattavan kandidaatin tutkielman (proseminaari) ja kirjoittaa sen pohjalta kypsyysnäytteen (maturiteetti).

Maisteriopinnoissa opiskelija syventää ymmärrystään kasvatustieteellisistä ilmiöistä ja orientoituu pohtimaan yliopiston tuottaman asiantuntemuksen erityislaatua sekä tieteellisen tiedon asemaa erityisesti kasvatustieteissä ja aikuiskasvatustieteissä. Maisteriopinnossa opiskelija syvenee tutkimusmenetelmien käyttöön, tieteellisen tiedon tuottamiseen ja tiedon kriittiseen analysointiin. Syventäviin opintoihin sijoittuva harjoittelujakso rakentaa opiskelijan henkilökohtaista ammatillista asiantuntijuutta. Opintojen loppuvaiheessa opiskelija tekee tieteellisen tutkimuksen kriteerit täyttävän pro gradu -tutkielman, jonka pohjalta kirjoitetaan maturiteetti.

HOPS ja orientoivat opinnot:

Orientaatio-opinnot muodostavat jatkumon, jossa opintojen alussa sekä aine- ja syventävissä opinnoissa tarkastellaan kullekin opiskeluvaiheelle tärkeitä sisällöllisiä teemoja. Huomiota kiinnitetään mm. akateemisen identiteetin rakentamiseen, opiskelutaitojen kehittämiseen sekä oman osaamisen suunnitteluun ja arviointiin. Lisäksi orientaatio-opinnoissa tutustutaan työelämään, pohditaan omaa ammatillista identiteettiä ja asiantuntijuutta sekä perehdytään tieteellisen tiedon piirteisiin ja tieteellisen tiedon tuottamiseen.

Opiskelija laatii henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman (HOPS) aloittaessaan opinnot ja päivittää sitä vuosittain lukuvuoden alussa. Maisteriopintojen alussa laaditaan laajempi HOPS koko maisteriopintojen ajalle. HOPS-työskentelyyn sisältyvät myös keskustelut opettajatutorin kanssa. HOPS laatiminen ja päivittäminen antaa opiskelijalle mahdollisuuden pohtia oman akateemisen identiteetin ja asiantuntijuuden kehittymistä sekä omia tavoitteita ja toiveita ammatillisesta urasta.

Työelämään sijoittuminen:

Kasvatustieteen ja aikuiskasvatustieteen koulutuksesta valmistuneet sijoittuvat laajalle kentälle erilaisiin koulutuksen suunnitteluun, arvioinnin, tutkimuksen ja hallinnon asiantuntijatehtäviin. Valmistuneet työllistyvät mm. korkeakouluihin, erilaisiin järjestöihin, yrityksiin sekä valtion ja kunnan palvelukseen. Tyypillisiä ammattinimikkeitä ovat mm. koulutussuunnittelija, koulutuspäällikkö, henkilöstön kehittäjä, tutkija, kouluttaja ja kasvatustieteiden ja yhteiskunnallisten aineiden opettaja.

Opintosuoritusten arviointi

Kasvatustieteen ja aikuiskasvatustieteen opintosuoritusten arviointi perustuu Jyväskylän yliopiston opintosuoritusjohtosääntöön <http://www.jyu.fi/hallinto/opiskelijapalvelut>. Opintosuoritukset arvioidaan asteikolla hyväksytty–hylätty tai numeerisella arvosteluasteikolla 0–5. Pro gradu -tutkielma arvioidaan 7-portaisella asteikolla.

Numeerinen kokonaisluvusta koostuva arvosteluasteikko:

- erinomainen 5
- kiitettävä 4
- hyvä 3
- tyydyttävä 2
- välttävä 1
- hylätty 0

Perusopinnot

hyväksytty–hylätty (hyväksytty = vähintään 3, hyvä)

Aineopintojen suoritustaso saadaan keskiarvona seuraavista:

1. sisältöopintojen arvosanojen keskiarvo (yhteensä 18 op)
2. laadullisten tutkimusmenetelmien ja määrällisten tutkimusmenetelmien (5op + 5 op) arvosanojen keskiarvo + proseminaarin arvosana 10 op (yhteensä 20 op) jaettuna kahdella

Syventävien opintojen suoritustaso saadaan keskiarvona seuraavista:

1. tutkimusmenetelmäopintojen arvosanojen keskiarvo + orientaatio- ja sisältöopintojen arvosanojen keskiarvo (yhteensä 30 op) jaettuna kahdella
2. pro gradu -tutkielman arvolause numeeriseksi muunnettuna (28 op)

Hyväksyty–hylätty -asteikolla hyväksytyksi arvioitu suoritus voidaan muuntaa tentaattorin päätöksellä (esim. korvaavuustapauksissa) numeeriselle asteikolle arvosanalla 3.

7.1 KASVATUSTIETEEN KANDIDAATIN TUTKINTO

Kasvatustieteen kandidaatin tutkinto (180 op) pohjautuu asetukseen yliopistojen tutkinnoista (794/2004, § 7–10).

YLEISOPINNOT (24 OP)

Orientaatio-opinnot:

KASY001	Orientaatio yliopisto-opiskeluun	4 op (2 ov)
KASY005	Orientaatio työelämään	4 op (2 ov)

Tiedonhankintaopinnot:

KASY002	Tieto- ja viestintätekniikan kurssi	2 op (1 ov)
KASY003	Kirjastokurssi	2 op (1 ov)
TILP350	SPSS-kurssi	2 op (1 ov)

Kieli- ja viestintäopinnot:

Äidinkielen kirjoitus- ja puheviestintä	4 op (2 ov)
Ruotsin kieli (suullinen ja kirjallinen taito)	3 op (2 ov)
1. vieras kieli (suullinen ja kirjallinen taito)	3 op (2 ov)

KASVATUSTIETEEN JA AIKUISKASVATUSTIETEEN PERUSOPINNOT (25 OP)

KTKP101	Johdatus kasvatustieteisiin	5 op (3 ov)
KTKP102	Kasvatustieteen psykologiset perusteet	5 op (3 ov)
KTKP103	Kasvatustieteen sosiologiset perusteet	5 op (3 ov)
KASP010	Kasvatustieteellinen tutkimus I	5 op (3 ov)
KASP020	Kasvatusajattelu ja koulutuspolitiikka	5 op (3 ov)

KASVATUSTIETEEN/AIKUISKASVATUSTIETEEN AINEOPINNOT (38 OP)

Valitaan pääaineeksi joko kasvatustiede tai aikuiskasvatustiede.

Tutkimusmenetelmäopinnot Kasvatustieteellinen tutkimus II

KTKA010	Laadulliset tutkimusmenetelmät	5 op (2 ov)
KTKA020	Määrälliset tutkimusmenetelmät	5 op (2 ov)

Kasvatustieteen **tai** aikuiskasvatustieteen sisältöopinnot:

KASA020–040	Kasvatustieteen sisältöopinnot	18 op (12 ov)
AIKA020–050	Aikuiskasvatustieteen sisältöopinnot	18 op (12 ov)

Tutkielmaopinnot:

KAS/AIKA098	Proseminaari (pääaineopiskelijoilla samalla kandidaatin tutkielma)	10 op (4 ov)

KAS/AIKA099 Maturiteetti (pääaineopiskelijoiden kypsyysnäyte KK-tutkintoa varten)

SIVUAINEOPINNOT JA VAPAASTI VALITTAVAT OPINNOT (93 OP)

KK-tutkintoon tulee sisältyä ainakin yhden sivuaineen perus- ja aineopinnot (vähintään 60 op), ks. 7.1.5 *Sivuaineopinnot ja vapaasti valittavat opinnot*.

7.1.1 Yleisopinnot

Orientaatio-opinnot (8 op)

KASY001 ORIENTAATIO YLIOPISTO-OPISKELUUN

Laajuus: 4 op (2 ov)

Suoritustavat: luennot + tutorryhmät + opiskelusuunnitelma

Tavoite: Opintojakson tavoitteena on auttaa opiskelijoita tutustumaan yliopistoympäristöön, integroitumaan yliopistoon ja sitoutumaan yliopisto-opintoihin laatimalla henkilökohtainen opiskelusuunnitelma (HOPS).

Kirjallisuus:

HARJULA, L. & HYTÖNEN, M.-L. 2004. Harvinaisesta moninaiseksi. Jyväskylän yliopisto.

JAKKU-SIHVONEN, R. 2005. Uudenlaisia maistereita: kasvatusalan koulutuksen kehittämislinjoja. Jyväskylä: PS-kustannus. (sivut 1–184)

TYNJÄLÄ, P., VÄLIMAA, J. & MURTONEN, M. (toim.) 2004. Korkeakoulutus, oppiminen ja työelämä. Jyväskylä: PS-kustannus.

YLIJOKI, O.-H. 1998 (tai uudemmat). Akateemiset heimokulttuurit ja noviisien sosiaalisuus. Tampere: Vastapaino.

Ajoitus: 1. opintovuoden syyslukukausi

Vastuulaitos: kasvatustieteiden tiedekunta, kasvatustieteiden laitos, yliopiston kirjasto, yliopiston kielikeskus, tietohallintokeskus, opintotuki, ylioppilaskunta, ylioppilaiden terveydenhuolto, yliopistoliikunta

Arviointi: hyväksyty–hylätty

KASY005 ORIENTAATIO TYÖELÄMÄÄN

Laajuus: 4 op (2 ov)

Suoritustavat: seminaarit (10 t) + työelämään tutustuminen + kirjallinen raportti Erityisestä syystä vaihtoehtoisena suoritustapana esseemahdollisuus.

Tavoite: Työelämäopinnot tavoitteena on antaa opiskelijoille näkemys työelämästä ja kasvatustieteilijän mahdollisista työtehtävistä ja rooleista. Opintojakson aikana opiskelija rakentaa kuvaa omasta ammatillisesta asiantuntijuudestaan ja mahdollisista työuristaan. Opintojakso antaa opiskelijalle valmiuksia oman ammatillisen identiteetin pohdintaan ja opintojen suunnitteluun. Orientoivassa seminaarissa opiskelija määrittelee perehtymisen kohteensa sekä ne kysymykset, joihin hän lähtee etsimään vastauksia kentältä esim. haastatteluin tai osallistuvien havainnoinnein. Lopuksi opiskelija kirjoittaa raportin, jota käsitellään yhdessä loppuseminaarissa.

Kirjallisuus: sovitaan opintojakson yhteydessä.

Arviointi: hyväksyty–hylätty

Vastuulaitos: kasvatustieteiden laitos

Ajoitus: suositellaan suoritettavaksi aineopinnot sisältöopinnot valmistuttua.

Tiedonhankintaopinnot (6 op)

Tiedonhankintaopinnot tavoitteena on antaa opiskelijoille valmiuksia tiedon etsimiseen ja käyttämiseen. Opiskelija tutustuu tietotekniikan perusteisiin ja erilaisten tieto-

kantojen käyttöön, perehtyy yliopiston kirjaston toimintaan sekä tilastolliseen tietojenkäsittelyohjelmaan (SPSS).

KASY002 TIETO- JA VIESTINTÄTEKNIIKAN KURSSI

Laajuus: 2 op (1 ov)

Suoritustavat: demonstraatiot (12 t), tai korvaavia opintoja

Tavoite: Tieto- ja viestintätekniikan kurssi perehdyttää tietotekniikan perusteisiin ja resurssienhallintaan sekä tarkoituksenmukaisten sovellusohjelmien käyttöön. Harjoituksissa keskitytään työvälinohjelmistojen käytön harjoitteluun (tekstinkäsittely, taulukkolaskenta, esitysgrafiikka), Optima-oppimisympäristöön sekä kurssi- ja opintotietojärjestelmään (Korppi).

Arviointi: hyväksyty–hylätty

Vastuulaitos: kasvatustieteiden laitos

Ajoitus: suositellaan suoritettavaksi 1. opintovuoden syyslukukautena

KASY003 KIRJASTOKURSSI

Laajuus: 2 op (1 ov)

Edeltävät opinnot: Tutustuminen yliopiston kirjastoon KASY001-orientaatioluentojen yhteydessä tai yliopiston kirjaston yleisillä tiedonhallinnon kursseilla.

Suoritustavat: lähiopetus (4 t) + verkkokurssi (12 t), tai korvaavia opintoja

Tavoite: tutustuminen kirjaston tietokantojen käyttöön ja tiedonhakumenetelmiin

Arviointi: hyväksyty–hylätty

Vastuulaitos: yliopiston kirjasto

Ajoitus: suositellaan suoritettavaksi aineopintojen loppuvaiheessa, mieluiten proseminaarin yhteydessä

TILP350 SPSS-KURSSI

Laajuus: 2 op (1 ov)

Edeltävät opinnot:

Joko matematiikan ja tilastotieteen laitoksen kurssit Tilastotieteen peruskurssit 1 ja 2 **tai** Tilastomenetelmien peruskurssi **tai** kasvatustieteen laitoksen kurssit KASA010 Kasvatustieteellinen tutkimus II **tai** KTKA020 Määrälliset tutkimusmenetelmät (5 op).

Suoritustavat:

a) osallistuminen kurssille = luentoja ja harjoituksia 12 t tai

b) itsenäisesti tehty harjoitustyö

Tavoite: Tilastollisen tietojenkäsittelyn (SPSS) kurssilla perehdytään seuraaviin asioihin: Ohjelman rakenne. Aineistotaulukon muodostaminen ja muokkaaminen. Havaintoyksikköjen ryhmittely, osajoukon poimiminen. Havaintoaineistojen yhdistely. Tilastomenetelmien peruskurssin sisältämiä tunnuslukuja, testejä ja analyyssejä. Kuvioiden ja taulukoiden muokkaaminen. Yhteydet muihin sovelluksiin.

Arviointi: hyväksyty–hylätty

Vastuulaitos: matematiikan ja tilastotieteen laitos

Ajoitus: viimeistään proseminaarin aikana.

Kieli- ja viestintäopinnot (10 op)

Kieli- ja viestintäopinnot on antaa opiskelijalle riittävät valmiudet tieteelliseen viestintään sekä mahdollisuudet oman alan kehityksen seuraamiseen opiskelemissään kielillä. Tarkoituksenmukaista on integroida opinnot mahdollisuuksien mukaan kasvatustieteiden ja aikuiskasvatustieteen aineopintoihin. Viestintäopintoihin sisältyy opintoja suomen ja ruotsin kielellä sekä yhdellä vieraalla kielellä. Viestintäopinnot sisältävät sekä suullisen että kirjallisen taidon opiskelun. Ylimääräisiä kieli- ja viestintäopintoja voi liittää myös osaksi vapaasti valittavia opintoja.

Opiskelijan tulee asetuksen (Valtioneuvoston asetus yliopistojen tutkinnoista 19.8.2004) mukaan alempaan tai ylempään korkeakoulututkintoon sisältyvissä opinnoissa tai muulla tavalla osoittaa saavuttaneensa:

1. suomen ja ruotsin kielen taidon, joka julkisyhteisöjen henkilöstöltä vaadittavasta kieli- taidosta annetun lain (424/2003) 6 §:n 1 momentin mukaan vaaditaan valtion henkilöstöltä kaksikielisessä viranomaisessa ja joka on tarpeen oman alan kannalta; sekä
2. vähintään yhden vieraan kielen sellaisen taidon, joka mahdollistaa oman alan kehityksen seuraamisen ja kansainvälisessä ympäristössä toimimisen.

Kasvatustieteiden tiedekunnan yhteisten periaatteiden mukaisesti kieli- ja viestintäopin- toja suoritetaan seuraavasti: Kieli- ja viestintäopin- toja tulee olla yhteensä 13 op, joista kandidaatin tutkintoon vaaditaan yhteensä 10 op:

- äidinkielen puhe- ja kirjoitusviestintä 4 op
- toisen kotimaisen kielen kirjallinen ja suullinen taito 3 op ja
- vieraan kielen suullinen ja kirjallinen taito 3 op

Ohjelmatiedot ja arviointi: Ks. tarkemmin yliopiston kielikeskuksen www-sivut <http://kielikompassi.jyu.fi/> ja Korppi-opintotietojärjestelmässä olevat kielikeskuksen ope- tusohjelmatiedot.

7.1.2 Kasvatustieteen ja aikuiskasvatustieteen perusopinnot

Opintokokonaisuus koostuu viidestä opintojaksosta, jotka suoritetaan 5 op:n kokonai- suuksina:

Kasvatustieteiden yhteiset opintojaksot:

KTKP101	Johdatus kasvatustieteisiin	5 op (3 ov)
KTKP102	Kasvatustieteen psykologiset perusteet	5 op (3 ov)
KTKP103	Kasvatustieteen sosiologiset perusteet	5 op (3 ov)

Kasvatustieteen ja aikuiskasvatustieteen opintojaksot:

KASP010	Kasvatustieteellinen tutkimus I	5 op (3 ov)
KASP020	Kasvatusajattelu ja koulutuspolitiikka	5 op (3 ov)

Arviointi: hyväksytty–hylätty (hyväksytty = vähintään 3 = hyvä)

Kasvatustieteiden tiedekunnan 20.6.2005 tekemän päätöksen mukaan kaikki kesken- eräisten opintokokonaisuuksien suoritukset vanhenevat 10 vuodessa ja ne tulee täy- dentää vastaamaan kulloinkin voimassa olevia tutkintovaatimuksia tentaattoreiden oh- jeiden mukaisesti. Sääntö koskee myös avointa yliopistoa.

KTKP101 JOHDATUS KASVATUSTIETEISIIN

Laajuus: 5 op (3 ov)

Suoritustavat: pääaineopiskelijat: luennot (10 t) + tutorryhmä, sivuaineopiskelijat: lu- ennot (10 t) + tentti (2 teosta)

Tavoite: Opintojaksossa perehdytään seuraaviin kysymyksiin: 1. Mitä ovat kasvatuk- sen kulttuuriset tehtävät? 2. Miten kasvatustieteissä tutkitaan kasvatuksen erilaisia toi- mintakenttiä ja -käytäntöjä? 3. Mitä ovat kasvatustieteille ominaiset teoriat, sanastot ja käsitteet?

Kirjallisuus:

Valitaan yksi seuraavista yleisteoksista:

HIRSJÄRVI, S. & HUTTUNEN, J. 1995 (tai uudemmat). Johdatus kasvatustieteeseen. Helsinki: WSOY.

RINNE, R., KIVIRAUMA, J. & LEHTINEN, E. 2000 (tai uudemmat). Johdatus kasvatustieteisiin. Helsinki: WSOY.

SILJANDER, P. 2002. Systemaattinen johdatus kasvatustieteeseen. Helsinki: Otava.

ja yksi seuraavista erityisteoksista:

COLLIN, K. & PALONIEMI, S. 2007. Aikuiskasvatus tieteenä ja toimintakenttänä. Jyväskylä: PS-kustannus.

LAURINEN, L. (toim.) 1998 (tai uudemmat). Koti kasvattajana, elämä opettajana: kasvatus- ja oppimiskulttuurit tutkimuskohteina. Jyväskylä: Atena.

KTKP102 KASVATUSTIETEEN PSYKOLOGISET PERUSTEET

Laajuus: 5 op (3 ov)

Suoritustavat: pääaineopiskelijat: luennot (10 t) + tentti (2 teosta), sivuaineopiskelijat: luennot (10 t) + tentti (2 teosta)

Tavoite: Opintojaksossa perehdytään kehitys- ja kasvatopsykologian keskeisiin käsitteisiin ja teoreettisiin perusteisiin elämänkaariperspektiivissä sekä kehitykseen ja oppimiseen eri ympäristöissä.

Kirjallisuus:

Valitaan yksi seuraavista yleisteoksista:

KUUSINEN, J. (toim.) 1995. Kasvatopsykologia. Helsinki: WSOY.

LEHTINEN, E. & KUUSINEN, J. 2001. Kasvatopsykologia. Helsinki: WSOY.

LEHTINEN, E., KUUSINEN, J. & VAURAS, M. 2006. Kasvatopsykologia. Helsinki: WSOY. (luvat 1-8)

ja yksi seuraavista erityisteoksista

ETELÄPELTO, A., COLLIN, K. & SAARINEN, J.(toim.) 2007. Työ, oppiminen ja Identiteetti. Helsinki: WSOY.

ETELÄPELTO, A. & TYNJÄLÄ, P. (toim.) 1999 (tai uudemmat). Oppiminen ja asiantuntijuus: työelämän ja koulutuksen näkökulmia. Helsinki: WSOY.

HAKKARAINEN, K., LONKA, K. & LIPPONEN, L. 1999 (tai uudemmat). Tutkiva oppiminen: älykkään toiminnan rajat ja niiden ylittäminen. Helsinki: WSOY.

JÄRVINEN, A., KOIVISTO, T. & POIKELA, E. 2000 (tai uudemmat). Oppiminen työssä ja työyhteisössä. Helsinki: WSOY.

LYYTINEN, P., KORKIAKANGAS, M. & LYYTINEN, H. (toim.) 1995 (tai uudemmat). Näkökulmia kehityopsykologiaan: kehitys kontekstissaan. Helsinki: WSOY.

KTKP103 KASVATUSTIETEEN SOSIOLOGISET PERUSTEET

Laajuus: 5 op (3 ov)

Suoritustavat: pääaineopiskelijat: luennot (10 t) + tutorryhmä, sivuaineopiskelijat: luennot (10 t) + tentti (2 teosta)

Tavoite: Opintojaksossa perehdytään erilaisiin kasvatukseen ja koulutukseen liittyviin sosiaalisiin ilmiöihin sekä kasvatussosiologian teoreettisiin perusteisiin mm. perhettä, lapsuutta, nuoruutta, aikuisuutta, koulua ja opettajuutta käsittelevien teemojen kautta.

Kirjallisuus:

Valitaan yksi seuraavista yleisteoksista:

ANTIKAINEN, A. 1998. Kasvatus, elämäkulku ja yhteiskunta. Helsinki: WSOY.

ANTIKAINEN, A., RINNE, R. & KOSKI, L. 2000 (tai uudemmat). Kasvatussosiologia. Helsinki: WSOY. (luvat 1–2, 5–6, 8, 11)

TAKALA, T. (toim.) 1995 (tai uudemmat). Kasvatussosiologia. Helsinki: WSOY.

ja yksi seuraavista erityisteoksista:

ANTIKAINEN, A., RINNE, R. & KOSKI, L. 2000 (tai uudemmat). Kasvatussosiologia. Helsinki: WSOY. (luvat 3–4, 7, 9–10)

RINNE, R. & SALMI, E. 1998 (tai uudemmat). Oppimisen uusi järjestys: uhkien ja verkostojen maailma koulun ja elämänmittaisen opiskelun haasteena. Tampere: Vastapaino.

SALLILA, P. (toim.) 2003. Elämänlaajuinen oppiminen ja aikuiskasvatus. Helsinki: Kansanvalistusseura.

KASP010 KASVATUSTIETEELLINEN TUTKIMUS I

Laajuus: 5 op (3 ov)

Suoritustavat: pääaineopiskelijat: luennot (10 t) + tutorryhmä, sivuaineopiskelijat: luennot (10 t) + tentti (2 teosta)

Tavoite: Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija oppii ymmärtämään tieteellisen ajattelun perusteet, tutkimusprosessin vaiheet sekä tilastollisen ja laadullisen tutkimuksen lähtökohdat.

Kirjallisuus:

Suoritetaan teos:

ESKOLA, J. & SUORANTA, J. 1998 (tai uudemmat). Johdatus laadulliseen tutkimukseen. Tampere: Vastapaino.

ja toinen seuraavista teoksista:

ALKULA, T., PÖNTINEN, S. & YLÖSTALO, P. 1994 (tai uudemmat). Sosiaalitutkimuksen kvantitatiiviset menetelmät. Helsinki: WSOY. (sivut 1–219)

VALLI, R. 2001. Johdatus tilastolliseen tutkimukseen. Jyväskylä: PS-kustannus.

Oheislukemistona pääaineopiskelijoille:

HIRSJÄRVI, S., REMES, P. & SAJAVAARA, P. 1997 (tai uudemmat). Tutki ja kirjoita. Helsinki: Tammi.

KASP020 KASVATUSAJATTELU JA KOULUTUSPOLITIikka

Laajuus: 5 op (3 ov)

Suoritustavat: pääaineopiskelijat: luennot (10 t) + tentti (2 teosta), sivuaineopiskelijat: luennot (10 t) + tentti (2 teosta)

Tavoite: Opintojaksossa tutustutaan kasvatustieteen ja koulutuspolitiikan sisällöllisiin kysymyksiin eri aikoina.

Kirjallisuus:

Valitaan toinen seuraavista teoksista:

Aikuiskasvatustieteellinen ajattelu:

AIKUISKASVATUS: aikuiskasvatustieteellinen aikakauslehti / Kansanvalistusseura, Aikuiskasvatuksen tutkimusseura 4/2006.

Kansanomainen kasvatustieteen ajattelu:

HIRSJÄRVI, S. & LAURINEN, L. 2004. Lempeästi mutta lujasti: suomalaisia sanontoja ja arkiuskomuksia kasvatuksesta. Helsinki: WSOY.

ja yksi seuraavista teoksista:

Koulutuspoliittinen ajattelu:

AHONEN, S. 2003. Yhteinen koulu – tasa-arvoa vai tasapäisyyttä? Koulutuksellinen tasa-arvo Suomessa Snellmanista tähän päivään. Tampere: Vastapaino.

Tieteellinen ajattelu:

KAKKURI-KNUUTTILA, M. (toim.) 1998. Argumentti ja kritiikki: lukemisen, keskustelun ja vakuuttamisen taidot. Luvut 1–3, 5–7. Helsinki: Gaudeamus.

Kasvatustieteen filosofinen ajattelu:

PUOLIMATKA, T. 2004. Kasvatus, arvot ja tunteet. Helsinki: Tammi.

7.1.3 Kasvatustieteen aineopinnot

Edeltävät opinnot:

- pääaineopiskelijoilla kasvatustieteen ja/tai aikuiskasvatustieteen perusopinnot
- sivuaineopiskelijoilla kasvatustieteen ja/tai aikuiskasvatustieteen perusopinnot sekä kasvatustieteen aineopintojen opinto-oikeus

Kasvatustieteen aineopintojen tavoitteena on, että opiskelija perehtyy kasvatustieteen teoreettisiin näkökulmiin, joiden avulla tarkastellaan laaja-alaisesti kasvatustieteen tutkimuskohteita ja kasvatustieteellisiä ilmiöitä.

Kasvatustieteen aineopinnot koostuvat sisältöopinnoista sekä tutkimusmenetelmä- ja tutkielmaopinnoista. Aineopintojen **sisältöopinnoista** suoritetaan yhteensä 18 op. Perusosien (3 x 3 op = 9 op) lisäksi valitaan jokaiselta osa-alueelta (historia, psykologia, sosiologia) yksi lisäosa (3 x 3 op = 9 op). Lisäosan voi suorittaa myös ennen perusosaa.

Sisältöopinnojen vaihtoehtoisia suoritustapoja ovat opetukseen osallistuminen, kirjallisen tiedekunnan yleisinä kuulustelupäivinä tai vastuuolettajan kanssa sovittava essee-tehtävä. Myös muun kuin teosluettelossa mainitun kirjan valitseminen on mahdollista (sovitaan vastuuolettajan kanssa). Perus- ja lisäosat suoritetaan kokonaisuuksina, ei yksittäisinä teoksina. Laitoksen järjestämä opetus vaihtelee lukukausittain.

Tutkimusmenetelmä- ja tutkielmaopinnot antavat valmiuksia tehdä tieteellisen kirjoittamisen sääntöjä noudattava proseminaari (pääaineopiskelijoilla samalla kandidaatin tutkielma). Pääaineopiskelijat kirjoittavat kandidaatin tutkielman pohjalta maturiteetin eli kypsyysnäytteen KK-tutkintoa varten.

Kasvatustieteiden tiedekunnan 20.6.2005 tekemän päätöksen mukaan kaikki kesken-eräisten opintokokonaisuuksien suoritukset vanhenevat 10 vuodessa ja ne tulee täydentää vastaamaan kulloinkin voimassa olevia tutkintovaatimuksia tenttaattoreiden ohjeiden mukaisesti. Sääntö koskee myös avointa yliopistoa.

Tutkimusmenetelmäopinnot (10op)

KASVATUSTIETEELLINEN TUTKIMUS II

Laajuus: 10 op

Tavoite: Aineopintojen tutkimusmenetelmäopinnoissa perehdytään tieteelliseen päätelyyn, argumentointiin ja kasvatustieteellisen tutkimuksen perusteisiin. Opiskelija saa perusvalmiudet niin määrällisen kuin laadullisen tutkimusprosessin suunnitteluun ja toteutukseen sekä aikaisempien tutkimusten menetelmälliseen arviointiin. Tutkimusmenetelmäopinnot jakautuvat määrällisen ja laadullisen tutkimuksen perusteisiin (5 op + 5 op). Opintojaksoilla tutustutaan alustavasti alan keskeisiin tutkimusmenetelmiin ja keskitytään erityisesti tutkimusaineistojen keräämisen harjoitteluun. Opintojaksot antavat menetelmälliset valmiudet proseminarin (kasvatustieteen kandidaatin tutkielman) tekemiseen.

Ajoitus: Ennen proseminariin osallistumista tulee olla suoritettuna vähintään joko opintojakso KTKA010 Laadulliset tutkimusmenetelmät (5 op) tai KTKA020 Määrälliset tutkimusmenetelmät (5 op).

KTKA010 LAADULLISET TUTKIMUSMENETELMÄT

Laajuus: 5 op (2 ov)

Tavoite: Opintojakson tavoitteena on antaa laadullisen tutkimuksen perustiedot ja -taidot sekä antaa menetelmälliset valmiudet proseminarin tekemiseen.

Suoritustavat: Luennot 20 t, demonstraatiot 8 t siihen liittyvine harjoituksineen sekä kirjallisuus suoritetaan saman periodin aikana joko syys- tai kevätlukukaudella. Muiden tiedekuntien sivuaineopiskelijoilla näyttökoemahdollisuus. Tarkemmat ohjeet www-sivuilla.

Kirjallisuus (kaksi teosta):

1. PATTON, M. Q. 2002. Qualitative research and evaluation methods. 3. painos. Thousand Oaks: Sage. (soveltuvin osin) **JA**

2. TUOMI, J. & SARAJÄRVI, A. 2002. Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. Helsinki: Tammi.

Arviointi: 0–5

Vastuulaitos: kasvatustieteiden laitos tai OKL: opiskelija voi suorittaa KTKA010 kurssin tilalla myös kurssin OKLA610 Tutkimusmetodiikka- ja viestintä.

KTKA020 MÄÄRÄLLISET TUTKIMUSMENETELMÄT

Laajuus: 5 op (2 ov)

Tavoite: Opintojakson tavoitteena on antaa määrällisen tutkimuksen perustiedot ja -taidot sekä antaa menetelmälliset valmiudet proseminaarin tekemiseen.

Suoritustavat: Luennot 20 t, demonstraatiot 8 t siihen liittyvine harjoituksineen sekä kirjallisuus suoritetaan saman periodin aikana joko syys- tai kevätlukukaudella. Muiden tiedekuntien sivuaineopiskelijoilla näyttökoemahdollisuus. Tarkemmat ohjeet www-sivuilla.

Kirjallisuus (kaksi teosta):

1. METSÄMUURONEN, J. 2003. Tutkimuksen tekemisen perusteet ihmistieteissä. Helsinki: International Methelp KY. (Soveltuvin osin)

2. BORG, W. R. & GALL, M. D. 1989 (tai uudemmat). Educational research: an introduction. New York: Longman. (Soveltuvin osin)

3. GALL, M. D., GALL, J. P. & BORG, W. R. 2003. Educational research: an introduction. Boston, MA: Allyn and Bacon. (Soveltuvin osin)

Arviointi: 0–5

Vastuulaitos: kasvatustieteiden laitos

Sisältöopinnot (18 op)

Opintojaksot arvioidaan asteikolla 0–5.

KASA020 KASVATUKSEN HISTORIA

KASA021 KASVATUSTIETEEN HISTORIALLISET PERUSTEET

Tyyppi: Perusosa

Laajuus: 3 op (2 ov)

Tavoite: Opintojaksossa perehdytään kasvatuksen historian keskeisiin sisältöihin ja lähtökohtiin sekä pedagogisiin suuntauksiin aatteellisessa ja yhteiskunnallisessa kontekstissaan.

Kirjallisuus:

Suoritetaan teos:

HUHMARNIEMI, R., SKINNARI, S. & TÄHTINEN, J. (toim.) 2001. Platonista transmodernismiin: juonteita ihmisyyteen, ihmiseksi kasvamiseen, oppimiseen, kasvatukseen ja opetukseen. Turku: Suomen kasvatustieteellinen seura (alkuosa 1–232.)

sekä toinen seuraavista teoksista:

BAKKE, O. M. 2005. When children became people: the birth of childhood in early Christianity / O. M. Bakke; translated by Brian McNeil. Minneapolis, Minn.: Fortress Press, cop.

BOWEN, J. 1975 (tai uudemmat). A history of Western education. Vol III: the modern west. Lontoo: Methuen tai New York: St. Martin's. (luvut 1,2,3,6,7,11 ja 12).

Perusosan lisäksi valitaan toinen seuraavista lisäosista:

KASA025 SUOMALAISEN KOULUTUKSEN JA KASVATUKSEN HISTORIA

Tyyppi: Lisäosa

Laajuus: 3 op (2 ov)

Tavoite: Opintojaksossa perehdytään suomalaisen koulutuksen ja kasvatuksen historiallisiin lähtökohtiin ja kehityslinjoihin yhteiskunnallisessa ja aatteellisessa kontekstissaan.

Kirjallisuus:

Valitaan kaksi teosta:

HÄGGMANN, K. 1994. Perheen vuosisata: perheen ihanne ja sivistyneistön elämäntapa 1800-luvun Suomessa. Helsinki: Suomen historiallinen seura.

LAUNONEN, L. 2000. Eettinen kasvatustieteen tutkimus suomalaisen koulun pedagogisissa teksteissä 1860-luvulta 1990-luvulle. Jyväskylä: Jyväskylän yliopisto.

RINNE, R. & KIVIRAUMA, J. 2003. Koulutuksellista alaluokkaa etsimässä: matala koulutus yhteiskunnallisen aseman määrittäjänä Suomessa 1800- ja 1900-luvuilla. Helsinki: Suomen kasvatustieteellinen seura.

SYVÄOJA, H. 2004. Kansakoulu – suomalaisten kasvattaja. Jyväskylä: PS-kustannus.

TÄHTINEN, J. & SKINNARI, S. (toim.) 2006. Kasvatus- ja koulukysymys Suomessa vuosisatojen saatossa. Suomen kasvatustieteellinen seura, 29.

TAI

KASA026 KASVATUSAJATTELIJOIDEN KLASSIKOT

Tyyppi: Lisäosa

Laajuus: 3 op (2 ov)

Tavoite: Opintojaksossa perehdytään kahden edelleen merkittävän kasvatustieteilijän pedagogisiin näkemyksiin ja niiden lähtökohtiin.

Kirjallisuus:

Suoritetaan teos:

DEWEY, J. 1957. Koulu ja yhteiskunta. Helsinki.

sekä yksi seuraavista teoksista:

COMENIUS, J. A. 1928. Suuri opetusoppi. Porvoo: WSOY.

FREIRE, P. 2005. Sorrettujen pedagogiikka; suomentanut Joel Kurtti; toimittanut Tuukka Tomperi; johdanto ja jälkisanat: Tuukka Tomperi & Juha Suoranta. Tampere: Vastapaino.

ROUSSEAU, J-J. 1905. Émile eli kasvatuksesta. Helsinki: Suomalaisen kirjallisuuden seura.

KASA030 KASVATUSSOSIOLOGIA

KASA031 KASVATUSSOSIOLOGIAN TEOREETIKOITA

Tyyppi: Perusosa

Laajuus: 3 op (2 ov)

Tavoite: Opintojaksossa tutustutaan koulutuksen ja yhteiskunnan välisten suhteiden tarkasteluun kasvatussosiologisesta näkökulmasta.

Kirjallisuus:

Valitaan toinen seuraavista teoksista:

AITTOLA, T. (toim.) 1999. Kasvatussosiologian teoreetikoita: uudesta kasvatussosiologiasta oppimisen kriittiseen tarkasteluun. Helsinki: Gaudeamus.

DEMAINE, J. (toim.) 2001. Sociology of education today. Basingstoke: Palgrave.

sekä yksi seuraavista teoksista:

GIROUX, H. & MCLAREN, P. 2001. Kriittinen pedagogiikka. Tampere: Vastapaino.

WILLIS, P. 1984. Koulun penkiltä palkkatyöhön. Tampere: Vastapaino.
ZIEHE, T. 1991. Uusi nuoriso: epätavanomaisen oppimisen puolustus. Tampere: Vastapaino.

Perusosan lisäksi valitaan toinen seuraavista lisäosista:

KASA035 KASVATUS JA MODERNISAATIO

Tyyppi: Lisäosa

Laajuus: 3 op (2 ov)

Tavoite: Opintojaksossa tutustutaan yhteiskunnalliseen ja kulttuuriseen modernisoitumiseen sekä niiden seurausvaikutuksiin koulutukselle ja oppimiselle sekä erilaisille elämäntilanteille.

Kirjallisuus:

Valitaan toinen seuraavista teoksista:

COFFEY, A. 2001. Education and social change. Buckingham: Open University.

KINCHELOE, J. L. 2004. Critical pedagogy primer. New York: P. Lang.

sekä yksi seuraavista teoksista:

ANTIKAINEN, A. & HUOTELIN, H. (toim.) 1996. Oppiminen ja elämäntarhistoria. Helsinki: BTJ Kirjastopalvelu.

KIILAKOSKI, T., TOMPERI, T. & VUORIKOSKI, M. (toim.) 2005. Kenen kasvatus? : kriittinen pedagogiikka ja toisinkasvatuksen mahdollisuus. Tampere: Vastapaino.

SUORANTA, J. 2005. Radikaali kasvatus: kohti kasvatuksen poliittista sosiologiaa. Helsinki: Gaudeamus.

TOLONEN, T. (toim.) 1999 (tai uudemmat). Suomalainen koulu ja kulttuuri. Tampere: Vastapaino.

TAI

KASA037 PERHE JA VANHEMMUUS

Tyyppi: Lisäosa

Laajuus: 3 op (2 ov)

Tavoite: Opintojaksossa tutustutaan perhetutkimuksen ja vanhemmuuden peruskysymyksiin ja niiden ajallisiin muutoksiin.

Kirjallisuus:

Valitaan toinen seuraavista teoksista:

BJÖRNBERG, U. (toim.) 1992. European parents in the 1990s: contradictions and comparisons. New Brunswick: Transaction.

GITTINS, D. 1986 (tai uudemmat). The family in question: changing households and familiar ideologies. Basingstoke: Macmillan.

sekä yksi seuraavista teoksista:

ALASUUTARI, M. 2003. Kuka lasta kasvattaa? Vanhemmuuden ja yhteiskunnallisen kasvatuksen suhde vanhempien puheessa. Helsinki: Gaudeamus.

HUTTUNEN, J. 2001. Isänä olemisen uudet suunnat. Jyväskylä: PS-kustannus.

RÖNKÄ, A. & KINNUNEN, U. (toim.) 2002. Perhe ja vanhemmuus: suomalainen perhe-elämä ja sen tukeminen. Jyväskylä: PS-kustannus.

KASA040 KASVATUSPSYKOLOGIA

KASA041 KEHITYKSEN JA OPPIMISEN PERUSTEET

Tyyppi: Perusosa

Laajuus: 3 op (2 ov)

Tavoite: Opintojaksossa perehdytään emotionaalista, sosiaalista ja kognitiivista kehitystä kuvaaviin teorioihin.

Kirjallisuus:**Suoritetaan molemmat teokset:**

CRAIN, W. C. 1992 (tai uudemmat). Theories of development: concepts and applications. Englewood Cliffs, Upper Saddle River: Prentice Hall.

DRISCOLL, M. 1994. Psychology of learning for instruction. Boston: Allyn and Bacon.

Perusosan lisäksi valitaan toinen seuraavista lisäosista:

KASA045 KASVU JA KEHITYS

Tyyppi: Lisäosa

Laajuus: 3 op (2ov)

Tavoite: Opintojaksossa perehdytään sosiaalisen ja emotionaalisen kasvun ja kehityksen sekä sosiaalisen vuorovaikutuksen teoriaan ja tutkimukseen.

Kirjallisuus:**Valitaan kaksi seuraavista teoksista:**

HELKAMA, K., MYLLYNIEMI, R. & LIEBKIND, K. 1998 (tai uudemmat). Johdatus sosiaalipsykologiaan. Helsinki: Edita.

KROGER, J. 1989 (tai uudemmat). Identity in adolescence: the balance between self and other. Lontoo: Routledge.

SUGARMAN, L. 1986 (tai uudemmat). Life-span development: concepts, theories and interventions. Lontoo: Methuen. 2. painos. Lontoo: Routledge.

TAI

KASA047 OPPIMINEN JA VUOROVAIKUTUS

Tyyppi: Lisäosa

Laajuus: 3 op (2 ov)

Tavoite: Opintojaksossa perehdytään oppimiskäsityksissä tapahtuneisiin muutoksiin ja niiden vaikutuksiin opetus- ja kasvatustyössä.

Kirjallisuus:**Valitaan kaksi seuraavista teoksista siten, että vähintään yksi on englanninkielinen:**

JARVIS, P. HOLFORD, J. & CRIFFIN, C. 2003 (tai uudemmat). The theory and practice of learning. Lontoo: Kogan Page. Uudemmat painokset. Lontoo: RoutledgeFalmer.

KARILA, K., ALASUUTARI, M., NUMMENMAA, A. R. & RASKU-PUTTONEN, H. 2006. Kasvatusvuorovaikutus. Tampere: Vastapaino.

MIELL, D. & LITTLETON, K. (toim.) 2004. Collaborative creativity. Contemporary perspectives. Lontoo: Free Association Books.

TYNJÄLÄ, P. 1999 tai uudemmat. Oppiminen tiedon rakentamisena: konstruktivistisen oppimiskäsityksen perusteita. Helsinki: Kirjayhtymä.

Tutkielmaopinnot (10 op)

KASA098 PROSEMINAARI

Laajuus: 10 op (4 ov)

Pääaineopiskelijoiden edeltävät opinnot:

KTKA010 Laadullinen tutkimus (5 op) tai KTKA020 Määrällinen tutkimus (5 op), puuttuva kurssi suoritetaan viimeistään proseminaarin aikana. Edeltäväksi opinnoksi soveltuu myös KASA010 Kasvatustieteellinen tutkimus (10 op).

Yleisopinnoista kirjasto-, SPSS- sekä kirjoitus- ja puheviestinnän kurssit tulee suorittaa viimeistään proseminaarin aikana.

Sivuaaineopiskelijoiden edeltävät opinnot:

KTKA010 Laadullinen tutkimus (5 op) tai KTKA020 Määrällinen tutkimus (5 op), puuttuva kurssi suoritetaan viimeistään proseminaarin aikana. Edeltäväksi opinnoksi soveltuu myös KASA010 Kasvatustieteellinen tutkimus (10 op) tai näyttökoe.

Suoritustavat: seminaari 30 t ja proseminarityö (pääaineopiskelijoilla samalla kandidaatin tutkielma)

Tavoite: Proseminarityön tekeminen perehdyttää opiskelijaa tutkimusprosessiin ja oman pienimuotoisen tutkielman suunnitteluun ja toteuttamiseen. Opintojakson aikana osallistutaan seminaarityöskentelyyn, jonka aikana ohjaajan lisäksi myös ryhmän muut jäsenet kommentoivat toistensa tutkielmia. Lisäksi ohjaajat antavat lukukauden aikana yksilöllistä ohjausta vastaanottoaikanaan. Proseminariin ilmoittaudutaan pääsääntöisesti edellisen lukukauden lopussa.

Oheiskirjallisuus:

HIRSJÄRVI, S. REMES, P. & SAJAVAARA, P. 2000 (tai uudemmat). Tutki ja kirjoita. Helsinki: Tammi.

Sekä proseminaarin aikana jaettava kirjallisuusviitelista.

Arviointi: 0–5

KASA099 MATUREETTI (PÄÄAINEOPISKELIJOIDEN KYPSYYSNÄYTE KK-TUTKINTOA VARTEN)

Kirjoitetaan tutkintoasetuksen 10 §:n mukainen kypsyysnäyte, joka osoittaa suomen tai ruotsin kielen taitoa ja perehtyneisyyttä opinnäytteen (kandidaatin tutkielman) alaan.

Matureetti kirjoitetaan tiedekunnan yleisessä tenttitilaisuudessa ja se tarkastetaan asiasisällön ja kielen osalta. **Lisätietoja matureetista laitoksen [www-](#) sivuilla.**

Arviointi: hyväksytty-hylätty

7.1.4 Aikuiskasvatustieteen aineopinnot

Edeltävät opinnot:

- pääaineopiskelijoilla kasvatustieteen ja/tai aikuiskasvatustieteen perusopinnot
- sivuaineopiskelijoilla kasvatustieteen ja/tai aikuiskasvatustieteen perusopinnot sekä aikuiskasvatustieteen aineopintojen opinto-oikeus

Aikuiskasvatustieteen opinnoissa korostuvat aikuisten kasvuun, kehitykseen, oppimiseen ja identiteetin rakentamiseen sekä niiden tukemiseen liittyvät sisällöt niin yksilöllisellä, yhteisöllisellä kuin yhteiskunnallisellakin tasolla. Tarkastelun keskiössä ovat aikuisten elämänalueet kuten työ, koulutus ja yhteiskunnallisilla foorumeilla tapahtuva toiminta. Koulutuksen tavoitteena on aikuiskoulutuksen ja -kasvatuksen haasteiden ymmärtämiseksi kehittää maailmankuvaltaan laaja-alaisia ja sosiaalista todellisuutta tulkitsemaan kykeneviä asiantuntijoita, jotka hallitsevat syvällisesti aikuisten kasvuun, kehitykseen ja identiteetin rakentamiseen liittyvän tietoperustan.

Aikuiskasvatustieteen aineopinnot koostuvat sisältöopinnoista sekä tutkimusmenetelmä- ja tutkielmaopinnoista.

Sisältöopinnoissa tarkastellaan aikuiskasvatuksen käytäntöjen historiaa, yhteiskunnallisia reunaehtoja, aikuisuutta elämänvaiheena, aikuisten oppimista ja kehitystä kuvaavia lähestymistapoja, yhteisöllisiä oppimisprosesseja sekä aikuiskasvatuksen tehtäviä- ja toimintakenttiä. Sisältöopinnoita suoritetaan yhteensä 18 op.

Sisältöopinnojen vaihtoehtoisia suoritustapoja ovat opetukseen osallistuminen, kirjaintentti tiedekunnan yleisinä kuulustelupäivinä tai vastuuopettajan kanssa sovittava essee tehtävä. Myös muun kuin teosluettelossa mainitun kirjan valitseminen on mahdollis-

ta (sovitaan vastuupettajan kanssa). Opintojaksot suoritetaan kokonaisuuksina, ei yksittäisinä teoksina. Laitoksen järjestämä opetus vaihtelee lukukausittain.

Tutkimusmenetelmä- ja tutkielmaopinnot antavat valmiuksia tehdä tieteellisen kirjoittamisen sääntöjä noudattava proseminaari (pääaineopiskelijoilla samalla kandidaatin tutkielma). Pääaineopiskelijat kirjoittavat kandidaatin tutkielman pohjalta maturiteetin eli kypsyysnäytteen KK-tutkintoa varten.

Kasvatustieteiden tiedekunnan 20.6.2005 tekemän päätöksen mukaan kaikki kesken-eräisten opintokokonaisuuksien suoritukset vanhenevat 10 vuodessa ja ne tulee täydentää vastaamaan kulloinkin voimassa olevia tutkintovaatimuksia tentaattoreiden ohjeiden mukaisesti. Sääntö koskee myös avointa yliopistoa.

Aikuiskasvatustieteen aineopintojen opintojaksokuvaukset:

Tutkimusmenetelmäopinnot (10 op)

KASVATUSTIETEELLINEN TUTKIMUS II:

KTKA010 JA KTKA020

Katso 7.1.3 Kasvatustieteen aineopinnot

Sisältöopinnot (18 op)

Aikuiskasvatustieteen sisältöopinnot suoritetaan yhteensä 18 op. Opintojaksot arvioidaan asteikolla 0–5.

Opiskelija perehtyy kaikille yhteisiin opintojaksoihin (9 op):

- AIKA021 Aikuiskasvatuksen historia (3 op)
- AIKA031 Aikuiskasvatuksen yhteiskunnalliset haasteet (3 op)
- AIKA043 Aikuisen oppiminen (3 op)

Lisäksi opiskelija valitsee yhteensä 9 op (3 x 3 op) valinnaisia opintojaksoja siten, että jokaiselta kolmelta osa-alueelta valitaan yksi opintojakso:

1. Ammatillisuus ja työ

- AIKA051 Ammatillinen aikuiskoulutus ja työssä oppiminen (3 op)
- AIKA057 Henkilöstön kehittäminen yhteisöissä ja työorganisaatioissa (3 op)

2. Koulutuksen suunnittelu ja oppimisen ohjaaminen

- AIKA054 Koulutuksen suunnittelu ja arviointi (3 op)
- AIKA055 Oppimisen ohjaaminen (3 op)

3. Aikuiskasvatuksen sosiaaliset ja kulttuuriset kentät

- AIKA058 Identiteettien rakentaminen aikuisten elämäntilanteilla (3 op)

AIKA021 AIKUISKASVATUKSEN HISTORIA

Laajuus: 3 op (2 ov)

Tavoite: Opintojaksossa tarkastellaan aikuiskasvatuksen historiallisia lähtökohtia sekä aikuiskasvatukseen ja sen keskeisiin kenttiin liittyviä kysymyksiä.

Kirjallisuus:

Valitaan toinen seuraavista teoksista:

JACQUES, R. 1996. Manufacturing the employee: management knowledge from the 19th to 21st centuries. Lontoo: Sage.

LINDEMAN, E. C. 1989. The meaning of adult education. Norman: Oklahoma Research Center for Continuing Professional and Higher Education.

sekä toinen seuraavista teoksista:

DEWEY, J. 1957. Koulu ja yhteiskunta. Helsinki.

FREIRE, P. 2005. Sorrettujen pedagogiikka; suomentanut Joel Kurtti; toimittanut Tuukka Tomperi; johdanto ja jälkisanat: Tuukka Tomperi & Juha Suoranta Tampere: Vastapaino.

AIKA031 AIKUISKASVATUKSEN YHTEISKUNNALLISET HAASTEET

Laajuus: 3 op (2 ov)

Tavoite: Opintojaksossa tarkastellaan aikuiskasvatuksen yhteiskunnallisia reunaehtoja ja haasteita sekä aikuiskasvatuspolitiikkaa, työelämän muutosta ja hyvinvointia.

Kirjallisuus:

Valitaan toinen seuraavista teoksista:

BECK, U. 2000. The brave new world of work. Oxfort: Polity.

GIDDENS, A. 2007. Europe in the global age. Cambridge: Polity.

sekä yksi seuraavista teoksista:

MÄKINEN, J., OLKINUORA, E., RINNE, R. & SUIKKANEN, A. (toim.) 2006. Elinkautisesta työstä elinikäiseen oppimiseen. Jyväskylä: PS-kustannus.

RAUTIO, P. & SAASTAMOINEN, M. (toim.) 2006. Minuus ja identiteetti: sosiaalipsykologinen ja sosiologinen näkökulma. Tampere: Tampere University Press.

SENNETT, R. 2002. Työn uusi järjestys: miten uusi kapitalismi kuluttaa ihmisen luonnetta. Tampere: Vastapaino.

AIKA043 AIKUISEN OPPIMINEN

Laajuus: 3 op (2 ov)

Tavoite: Opintojaksossa tarkastellaan aikuisen kehitystä elämänkaariteorioiden näkökulmasta ja aikuista oppijana erilaisten oppimiskäsitysten ja teoreettisten näkökulmien valossa.

Kirjallisuus:

Valitaan toinen seuraavista teoksista:

JARVIS, P., HOLFORD, J. & GRIFFIN, C. 2003. The theory and practice of learning. Lontoo: Kogan Page.

MERRIAM, S.B. & CAFFARELLA, R. S. 1991 (tai uudemmat). Learning in adulthood: A comprehensive guide. San Francisco: Jossey-Bass.

sekä toinen seuraavista

HÄNNINEN, V., PARTANEN, J. & YLIJOKI, O.-H. (toim.) 2001.

Sosiaalipsykologian suunnannäyttäjiä. Tampere: Vastapaino.

HÄNNINEN, V. & YLIJOKI, O.-H. (toim.) 2004. Muuttuuko ihminen? Tampere: Tampere University Press.

Valinnaiset opintojaksot (3 x 3 op)

1. Ammatillisuus ja työ

AIKA051 AMMATILLINEN AIKUISKOULUTUS JA TYÖSSÄ OPPIMINEN

Laajuus: 3 op (2 ov)

Tavoite: Opintojaksossa perehdytään ammatillisen aikuiskoulutuksen kenttään sekä erityisesti työssä oppimisen kysymyksiin.

Kirjallisuus:

Ammatillisen aikuiskoulutuksen alueelta suoritetaan:

PELLINEN, P. 2001. Aikuiskasvatuksen ammatillistuminen. Katsaus aikuisoppilaitosten tehtävänkuvan historialliseen muotoutumiseen 1900-luvulla. Turun yliopiston kasvatus-tieteiden tiedekunnan julkaisuja B: 68.

tai seuraavat kaksi teosta:

POHJONEN, P. 2005. Työssäoppiminen: ammatillisen osaamisen perusta. Jyväskylä: PS-Kustannus. **JA**

TYNJÄLÄ, P., VIRTANEN, A. & VALKONEN, S. 2005. Taitava Keski-Suomi -tutkimus. Osa I: Työssäoppiminen Keski-Suomessa. Koulutuksen tutkimuslaitos, Tutkimusselosteita 23. Jyväskylän yliopisto. (sivut 5–52 ja 203–215) Tutkimusraportti on luettavissa osoitteessa: http://ktl.jyu.fi/img/portal/5124/Taitava_Keski-Suomi_osa_I.pdf

Työssä oppimisen alueelta suoritetaan lisäksi yksi teos:

ANTONACOPOULOU, E., JARVIS, P., ANDERSEN, V., ELKJAER, B. & HØYRUP, S. 2005. Learning, working and living. Mapping the terrain of working life learning. Basingstoke: Palgrave Macmillan New York.

BILLET, S.R. 2001. Learning in the workplace: strategies for effective practice. Sydney: Allen and Unwin.

COLLIN, K. 2005. Experience and shared practice: design engineers' learning at work. Jyväskylä Studies in Education, Psychology and Social Research 261. University of Jyväskylä. (sivut 1–124)

RAINBIRD, H., FULLER, A. & MUNRO, D. (toim.) 2004. Workplace learning in context. Lontoo: Routledge.

AIKA057 HENKILÖSTÖN KEHITTÄMINEN YHTEISÖISSÄ JA TYÖORGANISAATIOISSA

Laajuus: 3 op (20v)

Tavoite: Opintojaksossa tarkastellaan aikuisten sosiaalista oppimista, tiedon muodostusta ja identiteetin rakentamista aikuisuuden keskeisillä elämäntilanteilla kuten yhteisöissä, organisaatioissa ja työkäytännöissä. Tavoitteena on perehtyä henkilöstön kehittämisessä vallitseviin käytänteisiin ja malleihin sekä henkilöstön kehittäjän rooleihin.

Kirjallisuus:

Valitaan yksi seuraavista teoksista:

EVANS, K., HODKINSON, P., HODKINSON, H. & UNWIN, L. 2006. Improving workplace learning. Lontoo: Routledge.

LAVE J. & WENGER, E. 1991. Situated learning. Legitimate peripheral participation. Cambridge: Cambridge University.

NICOLINI, D., GHERARDI, S. & YANOE, D. (toim.) 2003. Knowing in organizations. A practice-based approach. Armonk, NY: ME Sharpe.

sekä toinen seuraavista teoksista:

ISAACS, W. 2001. Dialogi ja yhdessä ajattelemisen taito: urauurtava lähestyminen liike-elämän viestintään. Helsinki: Kauppakaari.

SYDÄNMAANLAKKA, P. 2000 (tai uudemmat). Älykäs organisaatio: tiedon, osaamisen ja suorituksen johtaminen. Helsinki: Kauppakaari.

2. Koulutuksen suunnittelu ja oppimisen ohjaaminen

AIKA054 KOULUTUKSEN SUUNNITELU JA ARVIOINTI

Laajuus: 3 op (2 ov)

Tavoite: Opintojaksossa tarkastellaan koulutuksen suunnittelun ja arvioinnin perusteita sekä tutustutaan suunnittelussa ja arvioinnissa käytettäviin toimintamuotoihin.

Kirjallisuus:

Suoritetaan teos:

FETTERMAN, D. M. & WANDERSMAN, A. 2004. Empowerment evaluation principles in practice. New York: Guilford.

sekä toinen seuraavista teoksista:

JAKKU-SIHVONEN, R. & HEINONEN, S. 2001. Johdatus koulutuksen uudistuvaan arviointikulttuuriin. Helsinki: Opetushallitus.
LYYTINEN, H. K. & RÄISÄNEN, A. (toim.) 2005. Kehittämissuuntaa arvioinnista. Koulutuksen arviointineuvoston julkaisuja 6. Jyväskylä: Jyväskylän yliopistopaino.

AIKA055 OPPIMISEN OHJAAMINEN

Laajuus: 3 op (2 ov)

Tavoite: Opintojaksossa perehdytään aikuisen oppijan ohjaamisen ja opettamisen problematiikkaan. Ohjausta, ohjauksen menetelmiä ja työtapoja sekä ohjaajan roolia tarkastellaan erityisesti kokemuksellisen oppimisen ja yhteistoiminnallisen oppimisen näkökulmista.

Kirjallisuus:

Valitaan toinen seuraavista teoksista:

BROOKFIELD, S. D. 1995. Becoming a critically reflective teacher. San Francisco: Jossey-Bass.

JARVIS, P. 2004. Adult education and lifelong learning: theory and practice. 3rd edition. Lontoo: Routledge.

sekä yksi seuraavista teoksista:

MATIKAINEN, J. & MANNINEN, J. (toim.) 2000. Aikuiskoulutus verkossa: verkkopohjaisten oppimisympäristöjen teoriaa ja käytäntöä. Lahden tutkimus- ja koulutuskeskus. Helsingin yliopisto.

ONNISMAA, J. 2007. Ohjaus- ja neuvontatyö: aikaa, huomiota ja kunnioitusta. Helsinki: Gaudeamus.

SALLILA, P. & MALINEN, A. (toim.) 2002 (tai uudemmat). Opettajuus muutoksessa. Aikuiskasvatuksen 23. vuosikirja. Helsinki: Kansanvalistusseura.

3. Aikuiskasvatuksen sosiaaliset ja kulttuuriset kentät

AIKA058 IDENTITEETTIEIEN RAKENTAMINEN AIKUISTEN ELÄMÄNKENTILLÄ

Laajuus: 3 op (2 ov)

Tavoite: Opintojakson tavoitteena on auttaa opiskelijaa tunnistamaan niitä yhteiskunnallisia rakenteita, jotka kapeuttavat aikuisen ihmisyyden moniulotteista toteutumista.

Kirjallisuus:

Suoritetaan teos:

ETELÄPELTO, A. & ONNISMAA, J. (toim.) 2006. Ammatillisuus ja ammatillinen kasvu. Helsinki: Kansanvalistusseura.

sekä valitaan yksi teos joko A, B tai C alueelta:

A) Ikä ja ikääntyminen

JULKUNEN, R. 2003. Kuusikymmentä ja työssä. Jyväskylä: SoPhi.

JULKUNEN, R. & PÄRNÄNEN, A. 2005. Uusi ikäsopimus. Jyväskylä: SoPhi.

PALONIEMI, S. 2004. Ikä, kokemus ja osaaminen työelämässä: työntekijöiden käsityksiä iän ja kokemuksen merkityksestä ammatillisessa osaamisessa ja sen kehittämisessä. Jyväskylä Studies in Education, Psychology and Social Research 253. Jyväskylän yliopisto.

B) Monikulttuurisuus

FORSANDER, A. ym. 2001. Monietnisuus, yhteiskunta ja työ. Helsinki: Palmenia.

SIHVOLA, J. 2004. Maailmankansalaisen etiikka. Helsinki: Otava.

TALIB, M-T. (toim.) 2006. Diversity: a challenge for educators. Helsinki: Finnish Educational Research Association.

C) Sukupuoli

KINNUNEN, M. 2001. Luokiteltu sukupuoli. Tampere: Vastapaino.

KOSONEN, U. 2003. Naisia työn reunoilla: elämäkokemusta ja ikäsyrrjintää. Jyväskylä: SoPhi.

WEEDON, C. 1997. Feminist practice and poststructuralist theory. 2nd ed. Oxford: Blackwell.

AIKUISKASVATUS. Aikuiskasvatus-lehden teemanumero. Aikuiskasvatus ja sukupuoli. 4/2001. **JA**

KASVATUS. Kasvatus-lehden teemanumero. Kasvatus ja sukupuoli 2/2007.

Tutkielmaopinnot (10 op)

AIKA098 PROSEMINAARI

Ks. Kasvatustieteen aineopintojen vaatimukset KASA098

AIKA099 MATURITEETTI (PÄÄAINEOPISKELIJOIDEN KYPSYYSNÄYTE KK-TUTKINTOA VARTEN)

Ks. Kasvatustieteen aineopintojen vaatimukset KASA099

7.1.5 Sivuaineopinnot ja vapaasti valittavat opinnot

Sivuainevalinnoilla ja niiden sisällöllisillä ja käytäntöön suuntautuvilla painotuksilla opiskelija rakentaa yksilöllistä uraansa tukevan opintopolun. Opiskelija laatii henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman (HOPS) ja voi päivittää sitä vuosittain opettajatutorin avustuksella.

Kasvatustieteen kandidaatin tutkintoon tulee sisältyä ainakin yhden sivuaineen perus- ja aineopinnot (vähintään 60 op) ja 33 op muita, vapaasti valittavia opintoja. Yleisperiaatteena on, että sellaiset opintokokonaisuudet hyväksytään, joiden opetussuunnitelmat jonkin yliopiston jokin tiedekunta on vahvistanut.

Tutkintoon hyvin soveltuvia sivuaineiden aineopintokokonaisuuksia (vähintään 60 op) ovat psykologia, sosiologia, yhteiskuntapolitiikka, valtio-oppi ja filosofia sekä mm. taloustieteen, tietotekniikan, tilastotieteen tai taideaineiden opinnot sekä kieli- ja viestintäopinnot. Kasvatustieteiden tiedekunnasta sivuaineen aineopintokokonaisuudeksi soveltuvat ainoastaan erityispedagogiikan ja draamakasvatuksen perus- ja aineopinnot.

Tutkinnon laaja-alaisuuden varmistamiseksi sivuaineen aineopinnoiksi eivät sovellu ammatillisia valmiuksia antavat erityyppiset pedagogiset opinnot, mm. opettajan pedagogiset aineopinnot, aikuiskouluttajan pedagogiset opinnot (APO), opinto-ohjaajan opinnot (OPO) tai perusopetuksessa opetettävien aineiden opinnot (POM).

Vähintään yhden aineopintokokonaisuuden lisäksi opiskelija valitsee tutkintoonsa **kiinnostuksensa mukaan muita, vapaasti valittavia opintoja** (33 op joko opintokokonaisuuksia tai yksittäisiä opintojaksoja) tarjolla olevista, tiedekuntien vahvistamista oppiaineista. Vapaasti valittaviin opintoihin voi sisällyttää myös kasvatustieteiden tiedekunnan opintokokonaisuuksia tai yksittäisiä opintojaksoja sekä ylimääräisiä kieli- ja viestintäopintoja.

Tutkintoon soveltuvat myös muiden yliopistojen, täydennyskoulutuskeskuksen, virtuaaliyliopiston, avoimen yliopiston tai kesäyliopiston järjestämät opinnot (myös vieraskieliset tai monitieteiset) edellyttäen, että ne ovat jonkin tiedekunnan vahvistamia. Opinnot voivat olla perus- tai aineopintoja sekä yksittäisiä opintojaksoja (myös vieraskielisiä tai monitieteisiä).

7.2 KASVATUSTIETEEN MAISTERIN TUTKINTO

Kasvatustieteen maisterin tutkinto (120 op) pohjautuu asetukseen yliopistojen tutkinnoista (794/2004, § 12–16).

Edeltävät opinnot:

- pääaineopiskelijoilla kasvatustieteen tai aikuiskasvatustieteen aineopinnot tai siihen rinnastettava opintokokonaisuus vähintään arvosanalla hyvä
- sivuaineopiskelijoilla kasvatustieteen tai aikuiskasvatustieteen aineopinnot tai siihen rinnastettava opintokokonaisuus vähintään arvosanalla hyvä sekä kasvatustieteen tai aikuiskasvatustieteen syventävien opintojen opinto-oikeus.

Valitaan pääaineeksi joko kasvatustiede tai aikuiskasvatustiede.

YLEISOPINNOT (5 OP)

KASY004	Maisteri-HOPS	2 op (1 ov)
Vapaavalintaiset kieli- ja viestintäopinnot		3 op (2 ov)

KASVATUSTIETEEN TAI AIKUISKASVATUSTIETEEN SYVENTÄVÄT OPINNOT (80 OP)

Orientaatio-opinnot:

KASS001	Orientaatio tieteellisen ja asiantuntijatiedon tuottamiseen	4 op (2 ov)

Tutkimusmenetelmäopinnot

KASVATUSTIETEELLINEN TUTKIMUS III		10 op (4 ov)
KTKS010–029	Laadulliset erityismenetelmäopinnot	
KTKS030–049	Määrälliset erityismenetelmäopinnot	

*Kasvatustieteen **tai** aikuiskasvatustieteen sisältöopinnot:*

KASS020–040	Kasvatustieteen sisältöopinnot	16 op (à 2 ov)
AIKS020–050	Aikuiskasvatustieteen sisältöopinnot	16 op (à 2 ov)

Työelämäopinnot:

KASS090	Harjoittelu	10 op (6 ov)
KASS091	Harjoitteluseminaari	-

Tutkielmaopinnot:

KASS095	Pro gradu -opinnot I	6 op (4 ov)
KASS096	Pro gradu -opinnot II	6 op (4 ov)
KAS/AIKS098	Pro gradu –tutkielma	28 op (12 ov)
KAS/AIKS099	Maturiteetti (kypsyysnäyte KM-tutkintoa varten)	-

SIVUAINEOPINNOT JA VAPAASTI VALITTAVAT OPINNOT (35 OP)

7.2.1 Yleisopinnot

KASY004 MAISTERI-HOPS

Laajuus: 2 op (1 ov)

Suoritustavat: HOPS-työskentelyyn sisältyvät keskustelut opettajatutorin kanssa ja henkilökohtainen opiskelusuunnitelma.

Tavoite: Henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman avulla opiskelija suunnittelee opintojaan, pohtii opintotavoitteitaan sekä akateemisen ja ammatillisen asiantuntijuutensa kehittymistä.

Arviointi: hyväksytyt–hylätty

Ajoitus: maisteriopintojen alussa, ensimmäisenä lukukautena

VAPAAVALINTAISET KIELI- JA VIESTINTÄOPINNOT

Kieli- ja viestintäopinnot tavoitteena on antaa opiskelijalle riittävät valmiudet tieteelliseen viestintään sekä mahdollisuudet oman alan kehityksen seuraamiseen opiskelemissaan kielillä. Kasvatustieteiden tiedekunnan yhteisten periaatteiden mukaisesti kasvatustieteen maisterin tutkintoon suoritetaan 3 op valinnaisia kieli- ja viestintäopintoja. Erityisesti suositellaan **pro gradu**

-opintojen vaiheessa opintojaksoa *Kasvatustieteen tutkimusviestintä* (3 op).

Ylimääräisiä kieli- ja viestintäopintoja voi liittää myös osaksi vapaasti valittavia opintoja.

Ohjelmatiedot ja arviointi: ks. tarkemmin tämän oppaan luku 2 sekä yliopiston kielikeskuksen www-sivut <http://kielikompassi.jyu.fi/> ja Korppi-opintotietojärjestelmässä olevat kielikeskuksen opetusohjelmatiedot.

7.2.2 Kasvatustieteen syventävät opinnot

Edeltävät opinnot:

- pääaineopiskelijoilla kasvatustieteen tai aikuiskasvatustieteen aineopinnot tai siihen rinnastettava opintokokonaisuus vähintään hyvin tiedoin
- sivuaineopiskelijoilla kasvatustieteen tai aikuiskasvatustieteen aineopinnot tai siihen rinnastettava opintokokonaisuus vähintään hyvin tiedoin sekä kasvatustieteen tai aikuiskasvatustieteen syventävien opintojen opinto-oikeus

Kasvatustieteen syventävien opintojen tavoitteena on lisätä opiskelijan kasvatustieteellistä asiantuntemusta.

Kasvatustieteen syventävät opinnot koostuvat orientaatio-opinnoista, sisältöopinnoista, tutkimusmenetelmä- ja tutkielmaopinnoista sekä työelämäopinnoista.

Orientaatio-opinnoissa luodaan pohjaa tieteelliseen tietoon ja tiedon tuottamiseen.

Sisältöopinnot (4 x 4 op = 16 op) rakentuvat tutkimuksellisten vahvuusalueiden (KASS020, KASS030, KASS040) mukaan. Suositellaan, että opiskelija keskittyy tutkielmansa aihepiiriin kannalta relevanttiin vahvuusalueeseen eri näkökulmista (kasvatustieteellinen, kasvatustieteellinen ja kasvatustieteellinen näkökulma).

Sisältöopinnot vaihtoehtoisia suoritustapoja ovat opetukseen osallistuminen, kirjallisen tiedekunnan yleisissä kuulustelupäivinä tai vastuuopettajan kanssa sovittava essee-tehtävä. Myös muun kuin teosluettelossa mainitun kirjan valitseminen on mahdollista (sovitaan vastuuopettajan kanssa).

Opintojaksot suoritetaan kokonaisuuksina, ei yksittäisinä teoksina. Laitoksen järjestämä opetus vaihtelee lukukausittain.

Tutkimusmenetelmäopinnoissa syvennytään kasvatustieteellisen tutkimuksen menetelmiin ja tieteentutkimukseen kysymyksiin. **Työelämäopinnoissa** opiskelija tekee harjoittelun, jossa hän tutustuu kasvatustieteellisten työtehtäviin käytännössä. **Tutkielmaopin-**

noissa opiskelija tekee tieteellisen tutkimuksen kriteerit täyttävän pro gradu - tutkielman. Pääaineopiskelijat kirjoittavat tutkielman pohjalta maturiteetin eli kypsyysnäytteen KM-tutkintoa varten.

Kasvatustieteiden tiedekunnan 20.6.2005 tekemän päätöksen mukaan kaikki kesken-eräisten opintokokonaisuuksien suoritukset vanhenevat 10 vuodessa ja ne tulee täydentää vastaamaan kulloinkin voimassa olevia tutkintovaatimuksia tentaattoreiden ohjeiden mukaisesti. Sääntö koskee myös avointa yliopistoa.

Orientaatio-opinnot (4 op)

KASS001 ORIENTAATIO TIETEELLISEN JA ASIAANTUNTIJATIEDON TUOTTAMISEEN

Laajuus: 4 op (2 ov)

Suoritustavat: luento + seminaari (10 t) + kirjallinen raportti. Erityisestä syystä vaihtoehtoisena suoritustapana esseemahdollisuus.

Tavoite: Syventävien opintojen alkuun sijoittuva opintojakso, jonka tavoitteena on syventää opiskelijoiden ymmärrystä yliopistokoulutuksen erityispiirteistä, asemasta nyky-yhteiskunnassa sekä yliopiston tuottaman akateemisen ja ammatillisen asiantuntijuuden erityislaadusta ja tieteellisen tiedon ja ajattelutavan rakentumisesta kasvatustieteessä.

Kirjallisuus:

Asiantuntijuus:

CASEY, C. 1995. *Work, self and society after industrialism*. Lontoo: Routledge.

FLORIDA, R. 2002. *The rise of creative class: and how it's transforming work, leisure, community and everyday life*. New York: Basic Books.

SYMES, C. & MCINTYRE, J. (toim.) 2000. *Working knowledge: the new vocationalism and higher education*. Buckingham: SRHE & Open University.

Tieteellisen tiedon tuottaminen ja tietoinstituutiot:

AITTOLA, H. & YLIJOKI O.-H. (toim.) 2005. *Tulosohjattua autonomiaa: akateemisen työn muuttuvat käytännöt*. Helsinki: Gaudeamus [Jyväskylä]: Korkeakoulututkimuksen seura.

DELANTY, G. 2001. *Challenging knowledge: the university in the knowledge society*. Buckingham: Society for Research into Higher Education.

GIBBONS, M. ym. 1994. *The new production of knowledge: the dynamics of science and research in contemporary societies*. Lontoo: Sage.

HAKALA, J., KAUKONEN, E., NIEMINEN, M. & YLIJOKI, O.-H. 2003. *Yliopisto: tieteen kehdestä projektimylyksi? Yliopistollisen tutkimuksen muutos 1990-luvulla*. Helsinki: Gaudeamus.

URSIN, J. & VÄLIMAA, J. (toim.) 2006. *Korkeakoulutus teoriassa. Näkökulmia ja keskustelua*. Jyväskylän yliopisto: Koulutuksen tutkimuslaitos.

Kriittinen ajattelu ja argumentaatio

FISHER, A. 2001. *Critical thinking. An introduction*. Cambridge University Press.

KAKKURI-KNUUTTILA, M.-L. & HEINLAHTI, K. 2006. *Mitä on tutkimus? Argumentaatio ja tieteenfilosofia*. Helsinki: Gaudeamus.

Arviointi: 0–5

Tutkimusmenetelmäopinnot (10 op)

KASVATUSTIETEELLINEN TUTKIMUS III

Laajuus: 10 op

Tavoite: Opintojakson tavoitteena on syventää tutkimusmenetelmien osaamista ja saavuttaa pro gradu -tutkielmalta edellytettävä tutkimusmenetelmien hallinta. Opintojakso jakautuu määrällisiin ja laadullisiin erityismenetelmäkurseihin (määrällisten menetel-

mien kurssit 4 op ja laadullisten menetelmien kurssit 3 op) sekä teoreettisen ja historiallisen tutkimuksen menetelmien kursseihin (3 op).

Laadullisten erityismenetelmäkurssien kautta opiskelija tutustuu valitsemiinsa laadullisen tutkimuksen koulukuntiin (esim. etnografia, narratiivisuus, fenomenologia, grounded teoria, toimintatutkimus ja diskurssi- ja keskusteluanalyttiset menetelmät) ja oppii soveltamaan valitsemansa tutkimussuuntauksen periaatteita aineiston keruussa, analyysissä ja tulosten raportoinnissa.

Määrällisten erityismenetelmäkurssien kautta opiskelija perehtyy valitsemiinsa ihmistieteissä käytetyimpiin määrällisiin tutkimusasetelmiin ja monimuuttujamenetelmiin (esim. kokeelliset tutkimusasetelmat, pitkittäisaineistojen analyysi, pienten aineistojen määrälliset analysointimenetelmät), oppii niiden sovellusalan ja osaa tehdä tutkimusaiheen kannalta tarkoituksenmukaisia menetelmällisiä ratkaisuja. Kursseilla harjaannutaan käsittelemään myös tutkimuseettisiä kysymyksiä ja ottamaan ne huomioon tutkimuksen teossa.

Opiskelija valitsee kolme erityismenetelmäkurssia, joista vähintään yhden on oltava laadullinen ja yhden määrällinen menetelmäkurssi. Kolmannelle menetelmäkurssille vaihtoehtoisena suoritustapana opiskelija voi sopia tutkielmansa ohjaajan kanssa myös muusta, omaa opinnäytettään tukevan tutkimusmenetelmän kirjallisesta suorituksesta. Opiskelijalle tarjotaan tilaisuus osallistua myös jatko-opiskelijoille suunnatuille erityismenetelmäkurseille.

Ajoitus: Ennen pro gradu -opintoihin osallistumista tulee olla suoritettuna vähintään kaksi erityismenetelmäkurssia.

KTKS010 – KTKS029 LAADULLISET ERITYISMENETELMÄOPINNOT

Tavoite ja suoritustavat: ks. erityismenetelmäkurssit (ohjelma Korpissa)

Arviointi: 0–5

Vastuulaitos: kasvatustieteiden laitos tai OKL

KTKS030 – KTKS049 MÄÄRÄLLISET ERITYISMENETELMÄOPINNOT

Tavoite ja suoritustavat: ks. erityismenetelmäkurssit (ohjelma Korpissa)

Arviointi: 0–5

Vastuulaitos: kasvatustieteiden laitos tai OKL

Sisältöopinnot (16 op)

KASS020 PERHE, VANHEMMUUS JA LAPSUUDEN KASVUYMPÄRISTÖT

KASS022 PERHEMUODOT JA -MALLIT

Laajuus: 4 op (2 ov)

Tavoite: Opintojaksossa tarkastellaan viimeaikaisia perhe-elämässä ja perheenjäsenten välisissä suhteissa tapahtuneita muutoksia sekä erilaisia kulttuurisia perhekäsityksiä.

Kirjallisuus:

Valitaan 2 englanninkielistä teosta tai 1 englanninkielinen ja 2 suomenkielistä teosta:

BECK-GERNSHEIM, E. 2002. Reinventing the family: in search of new life styles. Cambridge: Polity.

SILVA, E. B. & SMART, C. (toim.) 1999. The new family? Lontoo: Sage.

SMART, C., NEALE, B. & WADE, A. 2001. The changing experience of childhood: families and divorce. Cambridge: Polity.
JALLINOJA, R. 2006. Perheen vastaisuus. Familistista käännettä jäljittämässä. Helsinki: Gaudeamus. **JA**
VUORI, J. 2001 tai uudemmat. Äidit, isät ja ammattilaiset: sukupuoli, toisto ja muunnelmat asiantuntijoiden kirjoituksissa. Tampereen yliopisto.

KASS026 LÄHTÖKOHTIA PERHEIDEN TUTKIMISEEN

Laajuus: 4 op (2 ov)

Tavoite: Opintojaksossa tarkastellaan perheen, kasvatuksen ja lapsuuden filosofisia ja teoreettisia lähtökohtia ja niihin liittyviä ajankohtaisia aihepiirejä.

Kirjallisuus:

Valitaan 2 englanninkielistä teosta tai 1 englanninkielinen ja 2 suomenkielistä teosta:

BENGTSON, V. L., BIBLARZ, T. J. & ROBERTS, R. E. L. 2002. How families still matter: a longitudinal study of youth in two generations. Cambridge: Cambridge University.
FINCH, J. 1994. Family obligations and social change. Cambridge: Polity Press.
FORSBERG, H. & NÄTKIN, R. 2003. Perhe murroksessa. Kriittistä näkökulmaa etsimässä. Tampere: Vastapaino.
MORGAN, D. 1996. Family connections: an introduction to family studies. Cambridge: Polity Press.
OJAKANGAS, M. 1997. Lapsuus ja auktoriteetti: pedagogisen vallan historia Snellmanista Koskenniemeen. Helsinki: Tutkijaliitto.
VÄRRI, V.-M. 1997 (tai uudemmat). Hyvä kasvatus – kasvatus hyvään: dialogisen kasvatuksen filosofinen tarkastelu erityisesti vanhemmuuden näkökulmasta. Tampereen yliopisto.

KASS027 YHTEISKUNTA JA PERHE

Laajuus: 4 op (2 ov)

Tavoite: Opintojakso kohdistuu perheen ja yhteiskunnan välisen suhteen tarkasteluun yhteiskunnan eri konteksteissa.

Kirjallisuus:

Valitaan 2 englanninkielistä teosta tai 1 englanninkielinen ja 2 suomenkielistä teosta:

ELLINGSÆTER, A. L. & LEIRA, A. (toim.) 2006. Politicising parenthood in Scandinavia: gender relations in welfare states. Bristol: The Policy Press.
MAYALL, B. & ZEIHNER, H. (toim.) 2003. Childhood in generational perspective. Lontoo: Institute of Education.
WALKERDINE, V. & LUCEY, H. 1989. Democracy in the kitchen: regulating mothers and socialising daughters. Lontoo: Virago.
SALMI, M. & LAMMI-TASKULA, J. (toim.) 2004. Puhelin, mummo vai joustava työaika? Työn ja perheen yhdistämisen arkea. Helsinki: Stakes. **JA**
VUORI, J. & NÄTKIN, R. 2007. Perhetyön tieto. Tampere: Vastapaino.

KASS028 VANHEMMUUS ÄITIYTENÄ JA ISYYTENÄ

Laajuus: 4 op (2 ov)

Tavoite: Opintojaksossa kiinnitetään huomiota erilaisiin perhekäytäntöihin ja vanhempana toimimiseen, joissa äitiyteen ja isyyteen liittyviä vaihtelevia merkityksiä tuotetaan.

Kirjallisuus:

Valitaan 2 englanninkielistä teosta tai 1 englanninkielinen ja 2 suomenkielistä teosta seuraavista:

HAWKINS, A. J. & DOLLAHITE, D. C. 1997. Generative fathering. Lontoo: Sage.
HAYS, S. 1996. The cultural contradictions of motherhood. New Haven: Yale U.P., cop.

HOBSON, B. (toim.) 2002. Making men into fathers: men, masculinities and the social politics of fatherhood. Cambridge: Cambridge University.
MILLER, T. 2005. Making sense of motherhood. A narrative approach. Cambridge: Cambridge University Press.
MUNCIE, J., WETHERELL, M., LANGAN, M., DALLOS, R. & COCHRANE, A. 1995 (tai uudemmat). Understanding the family. Lontoo: Sage.
AALTO, I. & KOLEHMAINEN, J. (toim.) 2004. Isä-kirja: mies, vanhemmuus ja sukupuoli. Tampere: Vastapaino. **JA**
JOKINEN, E. 1996. Väsynyt äiti: äitiyden omaelämäkerrallisia esityksiä. Helsinki: Gaudeamus.

KASS030 KOULUTUS, YHTEISKUNNAN MUUTOS JA ELÄMÄNKULKU

KASS031 MYÖHÄISMODERNI ELÄMÄ

Laajuus: 4 op (2 ov)

Tavoite: Opintojakso perehdyttää erilaisiin filosofisiin ja teoreettisiin tulkintoihin myöhäismodernista elämästä, etiikasta, elämänpolitiikasta ja kasvatuksesta.

Kirjallisuus:

Valitaan kaksi seuraavista teoksista:

BAUMAN, Z. 1993. Postmodern ethics. Oxford: Blackwell.

BAUMAN, Z. 2005. Liquid life. Cambridge: Polity.

BENNETT, A. 2005. Culture and everyday life. Lontoo: SAGE.

FORNÄS, J. 1998. Kulttuuriteoria: myöhäismodernin ulottuvuuksia. Tampere: Vastapaino.

FORNÄS, J. & BOLIN, G. 1995. Youth culture in late modernity. Lontoo: Sage.

GIDDENS, A. 1991 (tai uudemmat). Modernity and self-identity: self and society in the late modern age. Cambridge: Polity.

KASS032 ELÄMÄNKULKU JA IDENTITEETTI MYÖHÄISMODERNISSA

Laajuus: 4 op (2 ov)

Tavoite: Opintojakso kuvaa erilaisten tutkimusten avulla nuorten elämäntapaa ja sosiaalistumista myöhäismoderniin yhteiskuntaan. Tarkastelun kohteena ovat erityisesti koulutukseen ja työelämään liittyvät ongelmat sekä erilaiset elämäntavat.

Kirjallisuus:

Valitaan kaksi seuraavista teoksista:

ALHEIT, P. 1994. Taking the knocks: youth unemployment and biography – a qualitative analysis. Lontoo: Cassell.

ANTIKAINEN, A. (toim.) 2004. Transforming a learning society: the case of Finland. Bern: Peter Lang.

BECK, U. & BECK-GERNSHEIM, E. 2002. Individualization: institutionalized individualism and its social and political consequences. Lontoo: Sage.

HURRELMANN, K. 1988. Social structure and personality development. Cambridge: Cambridge University.

LINNAKANGAS, R. (toim.) 1999. Koulutus ja elämäntapaa: näkökulmia koulutuksen vaikuttavuuteen. Rovaniemi: Lapin yliopisto.

WOODWARD, K. 2002. Understanding identity. Lontoo: Arnold.

KASS034 KASVU JA KEHITYS ELÄMÄNKAAREN NÄKÖKULMASTA

Laajuus: 4 op (2 ov)

Tavoite: Opintojaksossa perehdytään emotionaalisen, sosiaalisen ja kognitiivisen kasvun ja kehityksen teoriaan ja tutkimukseen ihmisen koko elämäntapaa näkökulmasta.

Kirjallisuus:

Valitaan kaksi seuraavista teoksista:

BIRREN, J. E. & SCHAIE, K. W. (toim.) 1996. Handbook of the psychology of aging. San Diego: Academic Press. (luvut: 1–3, 8, 12–13, 15–18 ja 20–21)
MAHLER, M., PINE, F. & BERGMAN, A. 1985. The psychological birth of the human infant: symbiosis and individuation. Lontoo: Maresfield Library.
MCADAMS, D. P., JOSSELYN, R. & LIEBLICH, A. (toim.) 2001 (tai uudemmat). Turns in the road: narrative studies of lives in transition. Washington (DC): American Psychological Association, cop. Luvut: 1, 4–9.

KASS035 KOULUTUS, TIETO JA UUSINTAMINEN MYÖHÄISMODERNISSA

Laajuus: 4 op (2 ov)

Tavoite: Opintojakso tarkastelee

a) myöhäismodernissa yhteiskunnassa esiintyviä jännitteitä, jotka liittyvät yksilöllistymiseen, työelämän epävakautumiseen, globalisoitumiseen ja postmoderniin kulttuuriin sekä selventää niiden merkitystä koulutukselle.

b) koulutuksen sosiaalisen kasautumisen mekanismeja ja koulutuksellisen tasa-arvon ongelmia. Koulutus nähdään siirtyvän perhetaustan mukaisesti sukupolvelta toiselle ja näin uusintavan erilaisia yhteiskunnallisia rakenteita.

Kirjallisuus:

Valitaan kaksi teosta joko kohdasta a tai b:

a) *Kriittinen pedagogiikka*

CARLSON, D. & APPLE, M. (toim.) 1998. Power/knowledge/pedagogy. Colorado: Westview press.

CASTELLS, M. ym. 1999. Critical education in the new information age. Lanham: Rowman & Littlefield.

GIROUX, H. 1997. Pedagogy and the politics of hope: theory, culture and schooling. Colorado: Westview.

HARGREAVES, A. 2003. Teaching in the knowledge society. Education in the age of insecurity. New York: Teachers College Press.

MCLAREN, P. 1995. Critical pedagogy and predatory culture. Lontoo: Routledge.

YOUNG, M. 1998. The curriculum of the future: from the new sociology of education to a critical theory of learning. Lontoo: Falmer Press.

ZIEHE, T. 1991. Zeitvergleiche: Jugend in kulturellen Modernisierungen. Weinheim: Juventa.

b) *Koulutuksellinen uusintaminen*

BERNSTEIN, B. 2000. Pedagogy, symbolic control and identity: theory, research and critique. 2. korjattu painos. Lanham: Rowman & Littlefield.

BOURDIEU, P. & PASSERON, J.-C. 1990. Reproduction in education, society and culture. 2nd ed. Lontoo: Sage.

GIROUX, H. A. 2000. Stealing innocence: youth, corporate power and politics of the culture. New York: St. Martin's Press.

WILLIS, P. 2000. The ethnographic imagination. Cambridge: Polity.

KASS040 YHTEISÖLLINEN OPPIMINEN JA ERILAISET OPPIMISYMPÄRISTÖT

KASS041 OPPIMISEN FILOSOFIA

Laajuus: 4 op (2 ov)

Tavoite: Opintojaksossa perehdytään erilaisiin oppimisen, oppimistilanteiden sekä opiskelijan ja opettajan välisen suhteen taustalla oleviin filosofisiin kysymyksiin.

Kirjallisuus:

Valitaan kaksi seuraavista kirjoista:

BARROW, R & WOODS, R. 2006. An introduction to philosophy of education. Fourth edition. Lontoo: Routledge.

CARR, D. 2003. Making sense of education. Lontoo: Routledge-Farmer.
KNIGHT, G. R. 2006. Philosophy & Education. Fourth edition. Andrews University Press.
PUOLIMATKA, T. 2002. Opetuksen teoria: konstruktivismista realismiin. Helsinki: Tammi.

KASS042 OPPIMINEN YHTEISÖLLISENÄ TOIMINTANA JA TIETOTYÖNÄ

Laajuus: 4 op (2 ov)

Tavoite: Opintojaksossa tarkastellaan sekä luokkahuoneessa että tietoverkkojen välityksellä tapahtuvaa keskustelua ja kielellistä vuorovaikutusta oppimisen kannalta. Tarkastelun kohteena ovat ne taidot, joita tietoyhteiskunnan kansalaisilta edellytetään. Avainkäsitteitä ovat yhteisöllinen eli kollaboratiivinen oppiminen ja tietotyö.

Kirjallisuus:

Valitaan kaksi seuraavista teoksista:

BEREITER, C. 2002. Education and mind in the knowledge age. Mahwah: Lawrence Erlbaum.

DAVIS, B. 2004. Inventions of teaching. A genealogy. Lontoo: Erlbaum.

LITTLETON, K., MIELL, D. & FAULKNER, D. (toim.) 2004. Learning to collaborate, collaborating to learn. New York: Nova Science.

KASS043 ERILAISET YHTEISÖT JA ELÄMÄNPIIRIT

Laajuus: 4 op (2 ov)

Tavoite: Opintojakso kuvaa erilaisia myöhäismoderneja elämänpiirejä ja yhteisöjä, jotka ovat samalla keskeisiä informaation oppimisen kenttiä.

Kirjallisuus:

Valitaan kaksi seuraavista teoksista:

CHANEY, D. 2002. Cultural change and everyday life. Basingstoke: Palgrave.

DELANTY, G. 2003. Community. Lontoo: Routledge.

FIELD, J. 2003. Social capital. Lontoo: Routledge.

LAVE J. & WENGER, E. 1989. Situated learning. Cambridge: Cambridge University Press.

WENGER, E. 1998 (tai uudemmat). Communities of practice: learning, meaning, and identity. Cambridge: Cambridge University Press.

KASS044 ARGUMENTOINTI OPPIMISESSÄ

Laajuus: 4 op (2 ov)

Tavoite: Opintojaksossa tutustutaan argumentoinnin perusteisiin ja erilaisiin argumentointitapoihin sekä tarkastellaan argumentointia erilaisissa oppimisympäristöissä.

Kirjallisuus:

Valitaan kaksi seuraavista teoksista:

ANDRIESEN, J., BAKER, M. & SUTHERS, D. (toim.) 2003. Arguing to learn: confronting cognitions in computer-supported collaborative learning environments. Dordrecht: Kluwer.

ANDRIESEN, J. & COIRIER, P. (toim.) 1999. Foundations of argumentative text processing. Amsterdam: Amsterdam University.

FULKERSON, R. 1996. Teaching the argument in writing. Urbana: National Council of Teachers of English.

KASS046 MOTIVAATIO JA ÄLYKKYYS

Laajuus: 4 op (2 ov)

Tavoite: Tässä jaksossa perehdytään erilaisiin älykkyyden ja/tai motivaation tutkimisen lähestymistapoihin sekä tarkastellaan motivaatiota oppimisen osana.

Kirjallisuus:

Valitaan kaksi seuraavista teoksista:

GARDNER, H., KORNHABER, M. L. & WAKE, W. K. 1996. Intelligence: multiple perspectives. Fort Worth: Harcourt Brace.
VOLET, S. & JÄRVELÄ, S. (toim.) 2001. Motivation in learning contexts: theoretical advances and methodological implications. Amsterdam: Pergamon, cop.
WEINER, B. 1992. Human motivation: metaphors, theories and research. Newbury Park (Calif.): Sage.

Työelämäopinnot (10 op)

KASS090 HARJOITTELU

KASS091 HARJOITTELUSEMINAARI

Laajuus: 10 op (6 ov)

Edeltävät opinnot: aineopinnot

Suoritustavat: henkilökohtainen oppimissuunnitelma, harjoittelua 3 kk, harjoitteluseminaarit 10 t ja harjoittelun portfolio

Tavoite: Harjoittelussa opiskelija rakentaa ammatillista identiteettiään perehtymällä oman alansa työtehtäviin. Työtehtävät voivat painottua tutkimukseen, opetukseen, koulutukseen, suunnitteluun tai arviointiin esim. valtion virastoissa ja laitoksissa tai erilaisissa yhteisöissä ja yrityksissä. Myös ulkomailla tapahtuva harjoittelu on toivottavaa. Sivuaineopinnot voivat osaltaan suunnata harjoittelupaikan valintaa.

Harjoittelun korvaavuuksia myönnetään aineopintojen jälkeen hankitusta alan työkokemuksesta sekä opettajan pedagogisten opintojen opetusharjoittelusta.

Arviointi: hyväksytyt–hylätyt

Ajoitus: harjoittelu on kokopäiväistä opiskelua, jonka aikana ei suositella osallistumista pro gradu -opintoihin.

Harjoittelusta ja ilmoittautumisesta lisätietoja laitoksen www- sivuilla.

Tutkielmaopinnot (40 op)

Pro gradu -opinnot koostuvat yksilö- ja ryhmäohjaukseen osallistumisesta ja itsenäisestä työskentelystä. Opintoihin liittyvän ohjauksen tarkoituksena on tukea opiskelijaa pro gradu -tutkielman laatimisessa. Syventävien opintojen sisältöopintokokonaisuuksien keskittäminen jollekin kasvatustieteen/aikuiskasvatustieteen tutkimukselliselle vahvuusalueelle luo myös pohjaa pro gradu -tutkielman tekemiselle.

Pro gradu -opinnoissa opiskelijat tutustuvat opinnäytetyön aihepiiriin liittyvään kirjallisuuteen, laativat suunnitelman tutkielman toteuttamiseksi ja harjaantuvat käyttämään äidinkieltä (ja mahdollisesti myös jotakin vierasta kieltä) tieteellisessä kirjallisessa ja suullisessa viestinnässä. Tavoitteena on, että opiskelija perehtyy tieteelliseen työskentelyyn ja saavuttaa itsenäisen tieteellisen työskentelyn edellyttämät valmiudet.

Suoritustavat: Vaihtelee ohjaajasta, ryhmän koosta ja aihepiiristä riippuen.

KASS095 PRO GRADU -OPINNOT I

Laajuus: 6 op (4 ov)

Edeltävät opinnot: Pääaineopiskelijoilla kasvatustieteen kandidaatin tutkinto) tai siihen rinnastettava tutkinto sekä vähintään kaksi erityismenetelmäkurssia tai KASS010 Kasvatustieteellinen tutkimus III (10 op). Poikkeuksena avoimen väylän kautta tulevat tai muuten pitkällä opinnoissaan olevat opiskelijat, jotka voivat aloittaa tutkielmaopinnot ennen KK -tutkinnon valmistumista (KK -tutkinto tulee kuitenkin ottaa heti kandidaat-

tiopintojen valmistuttua). Sivuaeineopiskelijoilta vaaditaan edeltävinä opintoina vähintään kaksi erityismenetelmäkurssia tai KASS010 Kasvatustieteellinen tutkimus III (10 op) tai näyttökoe.

Suoritustavat: seminaari 40 t, itsenäistä työskentelyä

Tavoite: Pro gradu -opintojen I kuluessa opiskelija tutustuu itsenäisesti opinnäytetyön aihepiiriin siten, että hän pystyy rajaamaan tutkittavan ilmiön, asettamaan tarkemmat tutkimusongelmat ja laatimaan toteuttamiskelpoisen tutkimussuunnitelman. Pro gradu -opintojen I aikana on suositeltavaa osallistua myös yliopiston kirjaston järjestämälle syventävän tiedonhaun kurssille (4 t).

Arviointi: hyväksytyt–hylätty

Ajoitus: Pro gradu -opinnot I voidaan aloittaa joko syksyllä tai keväällä ja ne kestävät yhden lukukauden. Opintoihin ilmoitaudutaan jo edeltävän lukukauden lopussa ja edeltävien opintojen (ks. yllä) tulee olla suoritettuna viimeistään ennen Pro gradu opintojen I alkua (tarkemmat ohjeet [www-sivuilla](http://www.sivuilla)).

KASS096 PRO GRADU -OPINNOT II

Laajuus: 6 op (4 ov)

Edeltävät opinnot: Pro gradu -opinnot I

Suoritustavat: seminaari 40 t, itsenäistä työskentelyä

Tavoite: Pro gradu -opintojen II tavoitteena on, että tutkielmaopintojen päättyessä opiskelijalla on tutkielman perusrakenne ja sisältö niin pitkällä, että yhteisohjauksen päätyttyä opiskelija pystyy itsenäisesti ja tarvittaessa yksilöohjauksen avulla saattamaan pro gradu -tutkielmansa valmiiksi. Tiiviin aikataulun vuoksi pro gradu -opintojen II aikana ei suositella suoritettavaksi harjoittelua.

Arviointi: hyväksytyt–hylätty

Ajoitus: Pro gradu -opinnot II voidaan aloittaa joko syksyllä tai keväällä ja ne kestävät yhden lukukauden. Opintoihin ilmoitaudutaan jo edeltävän lukukauden lopussa, jolloin Pro gradu -opinnot I tulee olla suoritettuna (tarkemmat ohjeet [www-sivuilla](http://www.sivuilla)).

KASS098 PRO GRADU -TUTKIELMA

Laajuus: 28 op (12 ov), itsenäistä työskentelyä

Tavoite: Opiskelija kirjoittaa pääaineensa alueeseen kuuluvasta aihepiiristä tieteellisen tutkimuksen kriteerit täyttävän tutkielman.

Arviointi: ks. pro gradu -tutkielman arviointi ja kriteerit kasvatustieteiden tiedekunnan [www-sivuilta](http://www.sivuilta).

KASS099 MATURITEETTI (PÄÄAINEOPISKELIJOIDEN KYPSYYSNÄYTE KM-TUTKINTOA VARTEN)

Kirjoitetaan tutkintoasetuksen 16 §:n mukainen kirjallinen kypsyysnäyte, joka osoittaa perehtyneisyyttä pro gradu -tutkielman alaan sekä suomen tai ruotsin kielen taitoa. Mikäli kielitaito on osoitettu kandidaatin tutkinnon yhteydessä, maisterin tutkintoa varten ei tarvitse osoittaa enää kielitaitoa, vaan tällöin opiskelija kirjoittaa oman pro gradu -tutkielman pohjalta 4-6 sivua pitkän katsauksen, jossa esitellään ja arvioidaan oman tutkielman tuloksia. Maturiteetti voidaan suorittaa myös tenttitilaisuudessa kirjoittamalla ohjaajan antamasta aiheesta noin yhden konseptin mittainen kirjoitelma.

Lisätietoja maturiteetista opintopiste- ja opintoviikko-opiskelijalle laitoksen [www-sivuilta](http://www.sivuilta).

Arviointi: hyväksytyt – hylätty

7.2.3 Aikuiskasvatustieteen syventävät opinnot

Edeltävät opinnot:

- pääaineopiskelijoilla kasvatustieteen tai aikuiskasvatustieteen aineopinnot tai siihen rinnastettava opintokokonaisuus vähintään hyvin tiedoin
- sivuaineopiskelijoilla kasvatustieteen tai aikuiskasvatustieteen aineopinnot tai siihen rinnastettava opintokokonaisuus vähintään hyvin tiedoin sekä kasvatustieteen tai aikuiskasvatustieteen syventävien opintojen opinto-oikeus

Aikuiskasvatustieteen syventävissä opinnoissa perehdytään aikuiskasvatuksen teorioiden ja mallien kehittämiseen sekä niihin liittyvään ajankohtaiseen tutkimukseen.

Aikuiskasvatustieteen syventävät opinnot koostuvat orientaatio-opinnoista, sisältöopinnoista, tutkimusmenetelmä- ja tutkielmaopinnoista sekä työelämäopinnoista.

Orientaatio-opinnoissa luodaan pohjaa tieteelliseen tietoon ja tiedon tuottamiseen.

Sisältöopinnoissa (4 x 4 op = 16 op) perehdytään aikuiskasvatustieteen filosofisiin ja yhteiskunnallisiin perusteisiin, aikuisen kehitykseen, oppimiseen sekä asiantuntijuuden ja ammatillisen identiteetin rakentumiseen. Kirjallisuuden valinta tukee pro gradu -tutkielman tekemistä ja siitä voi neuvotella vastuuopettajan kanssa.

Sisältöopintojen vaihtoehtoisia suoritustapoja ovat opetukseen osallistuminen, kirjatentti tiedekunnan yleisinä kuulustelupäivinä tai vastuuopettajan kanssa sovittava essee-tehtävä. Myös muun kuin teosluettelossa mainitun kirjan valitseminen on mahdollista (sovitaan vastuuopettajan kanssa). Opintojaksot suoritetaan kokonaisuuksina, ei yksittäisinä teoksina. Laitoksen järjestämä opetus vaihtelee lukukausittain.

Tutkimusmenetelmäopinnoissa syvennytään kasvatustieteellisen tutkimuksen menetelmiin ja tieteenfilosofisiin kysymyksiin. **Työelämäopinnoissa** opiskelija tekee harjoittelun, jossa hän tutustuu aikuiskasvatustieteilijän työtehtäviin käytännössä. Harjoittelu tukee myös opiskelijan henkilökohtaista ammatillisen identiteetin rakentumista. **Tutkielmaopinnoissa** opiskelija tekee tieteellisen tutkimuksen kriteerit täyttävän pro gradu -tutkielman. Opinnäytetyö rakentaa opiskelijan omakohtaista tutkivaa asiantuntijuutta ja perehdyttää syvällisesti johonkin aikuiskasvatuksen tutkimuksen alueeseen. Pääaineopiskelijat kirjoittavat tutkielman pohjalta maturiteetin eli kypsyysnäytteen KM-tutkintoa varten.

Kasvatustieteiden tiedekunnan 20.6.2005 tekemän päätöksen mukaan kaikki kesken-eräisten opintokokonaisuuksien suoritukset vanhenevat 10 vuodessa ja ne tulee täydentää vastaamaan kulloinkin voimassa olevia tutkintovaatimuksia tentaattoreiden ohjeiden mukaisesti. Sääntö koskee myös avointa yliopistoa.

Aikuiskasvatustieteen syventävien opintojen opintojaksokuvaukset:

Orientaatio-opinnot (4 op)

KASS001 ORIENTAATIO TIETEELLISEN JA ASiantuntijatiEDON
TUOTTAMISEEN

Ks. Kasvatustieteen syventävien opintojen vaatimukset

Tutkimusmenetelmäopinnot (10 op)

KASVATUSTIETEELLINEN TUTKIMUS III:
KTKS010–KTKS029 LAADULLISET ERITYISMENETELMÄOPINNOT
KTKS030–KTKS049 MÄÄRÄLLISET ERITYISMENETELMÄOPINNOT
Ks. Kasvatustieteen syventävien opintojen vaatimukset,

Sisältöopinnot (16 op)

Valitaan seuraavista opintojaksoista neljä:

- AIKS021 Aikuiskasvatuksen filosofiset perusteet (4 op)
- AIKS031 Aikuiskasvatus ja yhteiskunta (4 op)
- AIKS041 Kehitys aikuisuudessa (4 op)
- AIKS042 Oppiminen sosiokulttuurisena ja yhteisöllisenä toimintana (4 op)
- AIKS051 Asiantuntijuus ja ammatillinen identiteetti (4 op)

Opintojaksot arvioidaan asteikolla 0–5.

AIKS021 AIKUISKASVATUKSEN FILOSOFISET PERUSTEET

Laajuus: 4 op (2 ov)

Tavoite: Opintojaksossa perehdytään aikuiskasvatukseen kasvatuksen muotona, tieteenalan ihmiskäsitykseen ja aikuiskasvatuksen filosofisiin ja ideologisiin lähtökohtiin.

Kirjallisuus:

Valitaan kaksi seuraavista teoksista:

DEWEY, J. 1966. Democracy and education: an introduction to the philosophy of education. New York: Free.

HYVÄRINEN, M., KURUNMÄKI, J., PALONEN, K., PULKKINEN, T. & STENIUS, H. (toim.) 2003. Käsitteet liikkeessä. Tampere: Vastapaino.

JARVIS, P. 1997. Ethics and education for adults in a late modern society. Leicester: NIACE.

WELTON, M. (toim.) 1995. In defense of the lifeworld: critical perspectives on adult learning. Albany: State University of New York Press, cop.

AIKS031 AIKUISKASVATUS JA YHTEISKUNTA

Laajuus: 4 op (2 ov)

Tavoite: Opintojaksossa on tavoitteena, että opiskelija ymmärtää yhteiskunnassa ja työelämässä tapahtuneita muutoksia ja niiden merkitystä aikuiskasvatukseen. Tavoitteena on perehtyä myös kansainvälistyvään aikuiskasvatukseen sekä sen haasteiden arviointiin ja kohtaamiseen.

Kirjallisuus:

Valitaan kaksi seuraavista teoksista:

ANTIKAINEN, A., HARINEN, P. & TORRES, C. A. 2006. In from the margins: adult education, work and civil society. Rotterdam: Sense Publishers, cop.

BRON, A. ym. (toim.) 2005. 'Old' and 'New' Worlds of Adult Learning. Wrocław: Wydawnictwo Naukowe. **(Kirjasta luetaan johdanto ja kuusi muuta artikkelia siten, että jokaisesta kolmesta pääluvusta valitaan kaksi artikkelia.)**

BRON, A. & SCHEMMANN, M. (toim.) 2002. Social science theories in adult education research. Münster: Lit.

BROOKFIELD, S. D. 2004. The power of critical theory: liberating adult learning and teaching. San Francisco: Jossey-Bass/JohnWiley.

JARVIS, P. (toim.) 2001. The age of learning education and the knowledge society. Lontoo: Kogan Page.
WITTPOHT, J. (toim.) 2001. Erwachsenenbildung und Zeitdiagnose. Theorie und Praxis der Erwachsenenbildung. Bielefeld: Bertelsmann.

AIKS041 KEHITYS AIKUISUUDESSA

Laajuus: 4 op (2 ov)

Tavoite: Opintojaksossa perehdytään kehityksen tutkimuksellisiin lähestymistapoihin aikuisuudessa ja vanhuudessa.

Kirjallisuus:

Suoritetaan seuraava teos:

SCHAIE, K. W. & WILLIS, S. L. 1996. Adult development and aging. New York: HarperCollins.

tai seuraavat teokset:

BIRREN, J. E. & SCHAIE, K. W. (toim.) 1996. Handbook of the psychology of aging. San Diego: Academic. (luvut: 1–3, 8, 12–13, 15–18 ja 20–21) **JA**

MCADAMS, D. P., JOSSELYN, R. & LIEBLICH, A. (toim.) 2001 (tai uudemmat). Turns in the road: narrative studies of lives in transition. Washington (DC): American Psychological Association, cop. Luvut: 1, 4–9.

AIKS042 OPPIMINEN SOSIOKULTTUURISENA JA YHTEISÖLLISENÄ TOIMINTANA

Laajuus: 4 op (2 ov)

Tavoite: Opintojaksossa perehdytään oppimisen sosiokulttuuriseen lähestymistapaan sekä yhteisöllisen ja yhteiskunnallisen oppimisen tutkimukseen.

Kirjallisuus:

Valitaan kaksi seuraavista teoksista:

LITTLETON, K., MIELL, D. & FAULKNER, D. (toim.) 2004. Learning to collaborate, collaborating to learn. New York: Nova Science.

MIELL, D. & LITTLETON, K. (toim.) 2004. Collaborative creativity: contemporary perspectives. Lontoo: Free.

SALOMON, G. (toim.) 1997. Distributed cognition: psychological and educational considerations. Cambridge: Cambridge University.

SÄLJÖ, R. 2004. Oppimiskäytännöt – sosiokulttuurinen näkökulma. 2. painos. Helsinki: WSOY.

WENGER, E. 1998 (tai uudemmat). Communities of practice: learning meaning and identity. Cambridge: Cambridge University.

WERTSCH, J. V., DEL RIO, P. & ALVAREZ, A. (toim.) 1995 (tai uudemmat). Sociocultural studies of mind. Cambridge: Cambridge University Press.

AIKS051 ASiantuntijuus JA AMMATILLINEN IDENTITEETTI

Laajuus: 4 op (2 ov)

Tavoite: Opintojaksossa perehdytään asiantuntijuutta ja ammatillista identiteettiä sekä niiden kehittymistä koskeviin lähestymistapoihin.

Kirjallisuus:

Valitaan kaksi seuraavista teoksista:

BILLETT, S., FENWICK, T. & SOMERVILLE, M. (toim.) 2006. Work, subjectivity and learning: understanding learning through working life. Dordrecht: Springer.

BOSHUIZEN, H., BROMME, R. & GRUBER, H. (toim.) 2004. Professional learning: gaps and transitions on the way from novice to expert. Dordrecht: Kluwer.

JOHN-STEINER, V. 2000. Creative collaboration. Oxford: Oxford University.

STERNBERG, R. J. & HORVATH, J. A. (toim.) 1999. Tacit knowledge in professional practice: researcher and practitioner perspectives. Mahwah: Lawrence Erlbaum.

WOODWARD, K. 2002. Understanding identity. Lontoo: Arnold.

Työelämäopinnot (10 op)

KASS090 HARJOITTELU
KASS091 HARJOITTELUSEMINAARI
Ks. Kasvatustieteen syventävien opintojen vaatimukset

Tutkielmaopinnot (40 op)

KASS095 PRO GRADU -OPINNOT I
KASS096 PRO GRADU -OPINNOT II
Ks. Kasvatustieteen syventävien opintojen vaatimukset

AIKS098 PRO GRADU -TUTKIELMA
AIKS099 MATURITEETTI (pääaineopiskelijoiden kypsyysnäyte KM- tutkintoa varten)
Ks. Kasvatustieteen syventävien opintojen vaatimukset KASS098 ja KASS099

7.2.4 Sivuaineopinnot ja vapaasti valittavat opinnot

Sivuainevalinnoilla ja niiden sisällöllisillä ja käytäntöön suuntautuvilla painotuksilla opiskelija rakentaa yksilöllistä uraansa tukevan opintopolun. Opiskelija laatii henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman (maisteri-HOPS) syventävien opintojen alussa opettajatutorin avustuksella.

Kasvatustieteen maisterin tutkinnossa suoritetaan 35 op sivuaineopintoja ja vapaasti valittavia opintoja, joihin **suositellaan** sisällytettäväksi sivuaineena yksi vähintään 25 op:n opintokokonaisuus. Muutoin opiskelija valitsee tutkintoonsa **kiinnostuksensa mukaan** opintoja (joko opintokokonaisuuksia tai yksittäisiä opintojaksoja) minkä tahansa yliopiston tiedekunnan vahvistamista ja tarjolla olevista oppiaineista yhteensä 35 op. Vapaasti valittaviin opintoihin voi sisällyttää myös kasvatustieteiden tiedekunnan opintokokonaisuuksia tai yksittäisiä opintojaksoja sekä ylimääräisiä kieli- ja viestintäopintoja.

Kasvatustieteen ja aikuiskasvatustieteen koulutuksessa opiskelevat voivat syventävien opintojen vaiheessa hakea aikuiskouluttajan pedagogisiin opintoihin (60 op) ja saada opinnot suoritettuaan opettajakelpoisuuden pedagogisten opintojen osalta. Pedagogiset opinnot lasketaan pääaineen opintoihin ja maininta pedagogisten opintojen suorittamisesta merkitään tutkintotodistukseen tai sen liitteeseen.

8 VARHAISKASVATUKSEN KOULUTUKSEN OPE- TUSSUUNNITELMA

8.1 OPETUSSUUNNITELMAN PERUSTEET JA TAVOITTEET

Nämä tutkintovaatimukset astuvat voimaan 1.8.2007. Opinnot aloitetaan aina uusilla vaatimuksilla. Edelliset vaatimukset ovat voimassa uusien rinnalla 31.12.2007 saakka, minkä jälkeen käytetään yksinomaan uusia vaatimuksia. Opiskelijalla, joka on aloittanut opintonsa vanhan tutkintojärjestelmän mukaan ennen syyslukukautta 2005, on oikeus valintansa mukaan siirtyä opiskelemaan tämän opetussuunnitelman mukaan tai jatkaa tutkintonsa tekemistä vanhan tutkintojärjestelmän mukaan 31.7.2008 asti.

Opetussuunnitelma pohjautuu asetukseen yliopistojen tutkinnoista (794/2004). Opiskelija voi suorittaa kasvatustieteen kandidaatin ja maisterin tutkinnon pääaineenaan varhaiskasvatustiede. Opiskelija saa opinto-oikeuden suoraan kasvatustieteen maisterin tutkintoon, jota edeltää kasvatustieteen kandidaatin tutkinto. Kasvatustieteen kandidaatin tutkinnon aiemmin tai muulta soveltuvalta tieteenalalta suorittanut henkilö voidaan valita suoraan suorittamaan kasvatustieteen maisterin tutkintoa.

Varhaiskasvatustieteen keskeinen tehtävä on edistää koulutuksen, tutkimuksen ja yhteiskunnallisen palvelutehtävänsä kautta lasten hyvinvoinnin ja oikeuksien toteutumista varhaiskasvatuksessa ja sitä laajemmin lasten elinolosuhteissa ja yhteiskuntaan osallistumisessa.

Oppiaineen tutkimustoiminta sisältää kaksi päälinjaa: 1) sosiologisesti suuntautunut lapsuuden, lapsuuden instituutioiden ja lapsipolitiikan tutkimus sekä 2) psykologisesti ja pedagogisesti suuntautunut lasten varhaisvuosia koskeva tutkimus. Laitoksella käynnissä olevat tutkimushankkeet ryhmittyvät kolmelle sisältöalueelle: 1) lapsuus yhteiskunnallisena ilmiönä, 2) varhaisvuosien pedagogiikka, oppiminen ja kehitys sekä 3) varhaiskasvatustyön kehittäminen ja arviointi.

Koulutus tukee opiskelijoiden kehittymistä aktiivisiksi, kriittisiksi ja eettisen vastuun kantaviksi lapsuuden ja varhaiskasvatuksen asiantuntijoiksi ja tutkijoiksi. Koulutuksessa korostetaan kasvatustoiminnan monitieteisen, laaja-alaisen tietoperustan hallintaa ja sen jatkuvaa ylläpitämistä. Koulutuksessa painotetaan asiantuntijuuden rakentamista seuraavilla alueilla:

- 1) lapsen kehitys, kasvu ja oppiminen sekä näiden tukeminen ja arviointi
- 2) kasvatuskumppanuuden rakentaminen ja
- 3) lapsen oikeuksien toteuttaminen sekä varhaiskasvatuksessa että laajemmin yhteiskuntaelämässä.

Toimintaa ohjaa jatkuvan oppimisen ja kehittymisen malli, jonka mukaan opetussuunnitelmaa, opetuksen toteutumista ja toimintakulttuuria arvioidaan ja kehitetään yhteisvastuullisesti opiskelijoiden kanssa.

Opiskelija laatii kandidaatti- ja maisteriopintojen alkuvaiheessa henkilökohtaisen opintosuunnitelman (HOPS), jota päivitetään opintojen edetessä.

Opintojaksojen laajuus opetussuunnitelmassa ilmoitetaan opintopisteinä. Opinnot on mitoitettu niin, että yhtenä lukuvuotena opiskelija työskentelee 1600 tuntia, joka vastaa 60 opintopistettä. Opiskelu voi sisältää kontaktiopetusta ja opiskelijan itsenäistä työ-

kentelyä. Opiskelijan on mahdollista suorittaa päätoimisesti opiskellen kandidaatin tutkinto kolmessa vuodessa ja maisterin tutkinto kahdessa vuodessa.

Varhaiskasvatustieteen perusopinnot (25 op), varhaiskasvatuksen tehtäviin ja esiopetukseen ammatillisia valmiuksia antavat opinnot (60 op) ja taito- ja taideaineiden opinnot (25 op) arvioidaan asteikolla hyväksytty – hylätty. Hyväksytty suoritus edellyttää opintokokonaisuuden suorittamista hyvin tiedoin (3). Kaikki opintoihin kuuluvat ohjatut harjoittelujaksot arvioidaan asteikolla hyväksytty – hylätty.

Varhaiskasvatustieteen aineopinnot (35 op) ja syventävät opinnot (80 op) arvioidaan numeerisella asteikolla 0–5. Aineopintojen kokonaisarvosana (1–5) saadaan keskiarvona numeerisesti arvioitujen sisältöopintojen (yhteensä 15 op) keskiarvosta ja tutkimusmenetelmäopintojen ja proseminaarin (10 op + 10 op) keskiarvosta. Syventävien opintojen kokonaisarvosana (1–5) saadaan keskiarvona numeerisesti arvioitujen sisältöopintojen (16–20 op) ja tutkimusmenetelmäopintojen (10 op) keskiarvosta sekä pro gradu -tutkielman (28 op) arvioinnista 1–5 asteikolla.

8.2 KASVATUSTIETEEN KANDIDAATIN TUTKINTO

8.2.1 Tutkinnon laajuus ja rakenne

Kasvatustieteen kandidaatin tutkinnossa (180 op) pääaineena on varhaiskasvatustiede. Koulutus tutustuttaa alan perusteisiin ja antaa edellytykset seurata kasvatustieteellisen alan kehitystä ja tutkimusta. Koulutus luo valmiudet tieteelliseen ajatteluun ja työskentelyyn sekä edellytykset soveltaa hankittua tietoa työelämässä. Opiskelija voi suorittaa kandidaatin tutkinnon joko lastentarhanopettajan koulutukseen suuntautuen tai tiedepainotteisena varhaiskasvatuksen yleisenä suuntautumisvaihtoehtona. Lastentarhanopettajan koulutus antaa teoreettiset ja käytännölliset valmiudet toimia kasvattajana, ohjaajana ja opettajana lasten päivähoidossa ja esiopetuksessa sekä muilla varhaiskasvatuksen alueilla. Varhaiskasvatuksen yleisessä suuntautumisvaihtoehdossa opiskelija saa kasvatustieteellisen peruskoulutuksen, jonka varaan hän voi rakentaa varhaiskasvatuksen ja lapsuuden asiantuntijuuttaan. Sivuainevalinnat ohjaavat yleisessä suuntautumisvaihtoehdossa opiskelijan sijoittumista työelämään. Kandidaatin tutkinto luo perustan kasvatustieteen maisterin tutkintoon johtaville opinnoille.

Varhaiskasvatustieteen pääaineopinnot kasvatustieteen kandidaatin tutkinnossa ovat laajuudeltaan 75 opintopistettä. Pääaineopinnot muodostuvat varhaiskasvatustieteen perusopinnoista (25 op) ja aineopinnoista (35 op), joihin sisältyy 10 opintopisteen laajuinen opinnäytetyö, sekä kasvatustieteellistä asiantuntijuutta kehittävästä ohjatusta harjoittelusta (15 op). Kun kasvatustieteen kandidaatin tutkintoon sisältyy lastentarhanopettajan koulutus, tulee opiskelijan suorittaa vähintään 60 opintopisteen laajuiset varhaiskasvatuksen tehtäviin ja esiopetukseen ammatillisia valmiuksia antavat opinnot sivuaineopintoina. Opintojen rakenne on esitelty tarkemmin taulukossa 1.

Taulukko 1.

KASVATUSTIETEEN KANDIDAATIN TUTKINNON (180 OP) RAKENNE VARHAISKASVATUKSEN KOULUTUKSEN SUUNTAUTUMIS-VAIHTOEHTOJEN MUKAISESTI

YLEISOPINNOT	VARHAISKASVATUSTIETEEN PÄÄAINEOPINNOT			SIVUAINEOPINNOT
Kieli-, viestintä- ja orientoivat opinnot 20 op VARY001 Johdatus yliopisto-opiskeluun 4 op VARY002 Varhaiskasvatuksen puheviestintä 3 op VARY010 Tutkimusviestintä 2 op VARY011 Tieto- ja viestintätekniikka 2 op XRU0502/ 0503 Akademisk svenska 3 op XENK002 Academic reading and communication skills 3 op VARY004 Johdatus tilastomenetelmiin 3 op	Perusopinnot 25 op <i>Kasvatustieteiden yhteiset perusopintojaksot 15 op</i> KTKP101 Johdatus kasvatustieteisiin 5 op KTKP102 Kasvatustieteen psykologiset perusteet 5 op KTKP103 Kasvatustieteen sosiologiset perusteet 5 op <i>Varhaiskasvatustieteen perusopintojaksot 10 op</i> VARP001 Johdatus varhaiskasvatustieteeseen ja -tutki-mukseen 3 op VARP002 Kehitys, oppiminen ja oppimisen ohjaaminen varhaisvuosina 4 op VARP003 Johdatus lapsuuden sosiologiaan 3 op	Aineopinnot 35 op VARA001 Leikki, kehitys ja oppiminen 3 op VARA002 Lapsuuden sosiologia 3 op VARA003 Pedagogisen asiantuntijuuden rakentuminen 3 op VARA004 Vuorovaikutus ja ryhmäprosessit kasvatusyhteisössä 3 op VARA005 Hyvinvoinnin, kasvun ja oppimisen haasteet varhaiskasvatuksessa I, perusteet 3 op KTKA010 Laadulliset tutkimusmenetelmät 5 op KTKA020 Määrälliset tutkimusmenetelmät 5 op VARA012 Proseminaari ja kandidaatintutkielma 10 op VARA013 Kirjallinen kypsyyinäyte	Kasvatustieteellistä asiantuntijuutta kehittävä ohjattu harjoittelu 15 op Lastentarhanopettajan suuntautumisvaihtoehto: VARH014 Orientoiva harjoittelu 6 op VARH015 Syventävä harjoittelu 6 op VARH016 Laajentava harjoittelu 3 op Varhaiskasvatuksen yleinen suuntautumisvaihtoehto: VARH020 Varhaiskasvatusalan toimintaympäristöt -harjoittelu 3 op VARH017 Tutkimusharjoittelu 6 op VARH019 Asiantuntijuutta suuntaava harjoittelu 6 op	Lastentarhanopettajan suuntautumisvaihtoehto: Varhaiskasvatuksen tehtäviin ja esiopetukseen ammatillisia valmiuksia antavat opinnot 60 op JA Perusopinnot 25 op Varhaiskasvatuksen yleinen suuntautumisvaihtoehto: Perus- ja aineopinnot 60 op JA Perusopinnot 25 op

Opiskelijalla on mahdollisuus suuntautua opinnoissaan seuraavasti:

1) Lastentarhanopettajan suuntautumisvaihtoehto

Suorittamalla kasvatustieteen kandidaatin opetussuunnitelmasta seuraavat opintokokonaisuudet opiskelija saa kasvatustieteen kandidaatin tutkinnon lisäksi lastentarhanopettajan kelpoisuuden. Tutkinnossa painottuu varhaiskasvatuksen ammatillisuus, erityisesti päivähoidon ja esiopetuksen kontekstissa.

Kieli-, viestintä- ja orientoivat opinnot	20 op
Varhaiskasvatustieteen perus- ja aineopinnot	60 op
Kasvatustieteellistä asiantuntijuutta kehittävä ohjattu harjoittelu	15 op
Varhaiskasvatuksen tehtäviin ja esiopetukseen ammatillisia valmiuksia antavat opinnot	60 op
Sivuaine	25 op
yht.	180 op

2) Varhaiskasvatuksen yleinen suuntautumisvaihtoehto

Suorittamalla kasvatustieteen kandidaatin opetussuunnitelmasta seuraavat opintokokonaisuudet opiskelija suorittaa tiedepainotteisen kasvatustieteen kandidaatin tutkinnon. Tutkinto tähtää varhaiskasvatuksen laaja-alaiseen ja teoreettiseen asiantuntijuuteen.

Kieli-, viestintä- ja orientoivat opinnot	20 op
Varhaiskasvatustieteen perus- ja aineopinnot	60 op
Kasvatustieteellistä asiantuntijuutta kehittävä ohjattu harjoittelu	15 op
Sivuaineet (60 op + 25 op)	85 op
yht.	180 op

Opiskelija valitsee opintojensa aluksi laatiessaan henkilökohtaista opintosuunnitelmaa, kumman suuntautumisvaihtoehdon mukaisesti hän suorittaa opintonsa. Lastentarhanopettajan koulutuksen suuntautumisvaihtoehdossa opiskelijan on suoritettava sivuaineena varhaiskasvatuksen tehtäviin ja esiopetukseen ammatillisia valmiuksia antavien opintojen lisäksi valitsemastaan oppiaineesta vähintään 25 opintopisteen laajuinen perusopintokokonaisuus. Varhaiskasvatuksen yleisessä suuntautumisvaihtoehdossa opiskelijan on sisällytettävä tutkintoon vähintään 60 opintopisteen sekä 25 opintopisteen laajuiset sivuaineet, jotka voidaan valita yliopiston laajasta tieteenalatarjonnasta. Kasvatustieteen/aikuiskasvatustieteen aineopintokokonaisuus ei voi olla sivuaineena kandidaatin tutkinnossa. Molemmista suuntautumisvaihtoehdoista voi edetä suorittamaan kasvatustieteen maisterin tutkintoa.

8.2.2 Lastentarhanopettajan suuntautumisvaihtoehto

Lastentarhanopettajan suuntautumisvaihtoehdossa opiskelija voi suorittaa opettajan pedagogisia opintoja osana pääaineopintoja (ks. 8.3.1). Koulutuksen opintokokonaisuudet ryhmittyvät teemoiksi. Teemat on valittu siten, että opiskelija perehtyy niiden kautta lastentarhanopettajan ammattiin, tehtäviin ja toimintaympäristöihin. Teemojen avulla koulutuksen keskeiset sisällöt rakentuvat monitieteellisiksi kokonaisuuksiksi, joilla on yhteinen ydin.

Lastentarhanopettajan koulutuksen teemat ja niiden tavoitteet:

Teema 1. Orientoituminen lastentarhanopettajan työhön ja sen kontekstiin

Opiskelija tutustuu lastentarhanopettajan työhön ja varhaiskasvatuksen arvo- ja tietoperustaan. Opiskelija rakentaa perustietämystään

- kasvatustieteen filosofisista, psykologisista ja sosiologisista perusteista,
- suomalaisesta lapsuudesta, päivähoito- ja kasvatustieteen järjestelmästä,
- lapsen kasvusta, kehityksestä ja oppimisesta sekä kasvuympäristöistä,
- taito- ja taideaineista.

Teema 2. Lapsilähtöinen, suunnitelmallinen kasvun ja oppimisen ohjaaminen

Opiskelija perehtyy lapsilähtöisen toiminnan suunnitteluun ja toteuttamiseen. Hän laajentaa tietämystään

- lapsen kasvusta, kehityksestä ja oppimisesta,
- esiopetuksesta,
- ohjaus- ja vuorovaikutustaidoista,
- arvioinnista,
- taito- ja taideaineista sekä niiden pedagogiikasta.

Teema 3. Yhteisvastuullinen hyvän lapsuuden rakentaminen

Opiskelija ymmärtää yhteisvastuullisuuden merkityksen hyvän lapsuuden rakentamisessa ja toimii varhaiskasvatuksen pedagogisena asiantuntijana. Opiskelija syventää tietämystään

- pedagogisesta toiminnasta,
- kokonaisvaltaisesta suunnittelusta, arvioinnista ja dokumentoinnista,
- perheestä ja kasvatuskumppanuudesta,
- yhteistyöverkostoista sekä
- tutkimusprosessista ja tieteellisestä ajattelusta.

Jokaiseen teema-alueeseen liittyy harjoittelujakso. Opetusharjoittelun tavoitteena on kytkeä teoria ja käytäntö siten, että opiskelija saa kokemuksellista pohjaa jatkuvalla oppimiselle ja ammatilliselle kasvuun. Lähtökohtana on opiskelijan yksilöllinen kehittyminen ja oppimisprosessi, jota tukevat opetusharjoittelun ohjaus ja koulutuksen teemat sisällöillään ja ajoituksillaan. Harjoitteluissa opiskelija saa valmiudet suunnitella, toteuttaa ja arvioida kasvatustieteellistä lapsen ja perheen tarpeista lähtien yhteistyössä koko työyhteisön kanssa. Opiskelija oppii toimimaan moniammatillisissa työyhteisöissä osana laajempia yhteistyöverkostoja.

Opetusharjoittelun rakenne:

VARH014	Orientoiva harjoittelu	6 op
VAAM020	Perusharjoittelu	6 op
VARH015	Syventävä harjoittelu	6 op
VARH016	Laajentava harjoittelu	3 op

Opetusharjoittelua on yhteensä 21 op. Harjoittelujaksoista perusharjoittelu (VAAM020, 6 op) on osa varhaiskasvatuksen tehtäviin ja esiopetukseen ammatillisia valmiuksia antavia opintoja. Muut harjoittelujaksot kuuluvat kasvatustieteellistä asiantuntijuutta kehittävään ohjattuun harjoitteluun (15 op), joka on osa varhaiskasvatustieteen pääaineopintoja. Harjoittelun suorittaminen edellyttää osallistumista ryhmä- ja yksilöohjauksiin sekä ajallisesti opintopisteitä vastaavaa työskentelyä harjoittelupaikassa.

VARH014 Orientoiva harjoittelu suoritetaan kahdessa jaksossa 1. opintovuoden (teema 1) aikana. VAAM020 Perusharjoittelu suoritetaan 2. opintovuoden (teema 2) kevätlukukaudella. VARH015 Syventävä harjoittelu on osa 3. opintovuoden (teema 3) syyslukukauden opintoja. Syventävän harjoittelun jälkeen opiskelija suorittaa VARH016 Laajentavan harjoittelun oman opintosuunnitelmansa mukaisesti.

8.2.3 Varhaiskasvatuksen yleinen suuntautumisvaihtoehto

Tutkinnon sisällöllinen painotus varhaiskasvatuksen yleisessä suuntautumisvaihtoehdossa riippuu olennaisesti sivuaineista, joita opiskelija valitsee tutkintoonsa. Sivuainevaihtoehtoja löytyy runsaasti Jyväskylän yliopiston sivuainetarjonnasta. Kasvatustieteen/aikuiskasvatustieteen aineopinnot eivät voi olla kandidaatin tutkinnon sivuaineena. Opiskelija voi mahdollisuuksien mukaan valita sivuaineita myös muista yliopistoista. Yhteiskuntatieteellisiä sivuainevaihtoehtoja voisivat olla esimerkiksi sosiologia, yhteiskuntapolitiikka, naistutkimus tai filosofia, samoin psykologia, liikuntatieteet ja humanistisen tiedekunnan monet oppiaineet, esimerkiksi journalistiikka, taidekasvatus ja musiikkiterapia voisivat olla mahdollisia ja kiinnostavia sivuainevaihtoehtoja. Yhteiskunnassa tarvitaan monenlaista varhaiskasvatuksen ja lapsuuden asiantuntijuutta, ja tiedepainotteisen suuntautumisvaihtoehdon mukaisen tutkinnon suorittava opiskelija voi hakea paikkaansa työelämässä tutkimus- ja kehittämistyön lisäksi esimerkiksi viestinnän tai järjestötoiminnan piiristä.

Varhaiskasvatuksen yleisessä suuntautumisvaihtoehdossa harjoittelun laajuus on 15 opintopistettä. Harjoittelu kuuluu varhaiskasvatustieteen pääaineopintoihin. Harjoittelun tavoitteena on, että opiskelija vahvistaa tutkimuksellista osaamistaan ja kehittää valmiuksiaan soveltaa varhaiskasvatusalan tutkimustietoa. Opiskelija oppii tutkivaa työskentelytapaa ja tieteellistä ajattelua sekä perehtyy lapsen aseman edistämiseen tieteellisen tutkimustiedon kautta. Harjoittelu rakentuu seuraavista opintojaksoista:

VARH020	Varhaiskasvatusalan toimintaympäristöt -harjoittelu	3 op
VARH017	Tutkimusharjoittelu	6 op
VARH019	Asiantuntijuutta suuntaava harjoittelu	6 op

Harjoitteluiden suorittamisesta ilmoitetaan tarkemmin opinto-oppaassa.

8.3 KASVATUSTIETEEN MAISTERIN TUTKINTO

Kasvatustieteen maisterin tutkinnossa (120 op) pääaineena on varhaiskasvatustiede. Koulutus antaa hyvän tietämyksen pääaineesta ja valmiudet tieteellisen tiedon ja tieteellisten menetelmien soveltamiseen. Varhaiskasvatuksen asiantuntijuuden lisäksi maisterikoulutus antaa valmiudet kasvatusalan koulutustehtäviin ja tutkimukseen sekä johtamis- ja kehittämistyöhön. Maisterin tutkinto antaa jatko-opintokelpoisuuden.

Maisteriopinnot rakentuvat kandidaatin tutkinnolle, jossa pääaineen aineopinnot tulee olla suoritettuna vähintään arvosanalla hyvä. Syventäviin opintoihin voi osallistua, kun aineopinnot ovat valmiit lukuun ottamatta proseminaaritutkielmaa sekä siihen kytkeytyviä menetelmäopintoja. Kasvatustieteen maisterin tutkinnon laajuus on 120 opintopistettä. Maisteriopinnoissa suoritetaan varhaiskasvatustieteen syventävät opinnot, jotka ryhmittyvät

varhaiskasvatuksen asiantuntijuusalojen opinnoiksi sekä tutkimusmenetelmäopinnoiksi ja tutkielmaopinnoiksi. Syventävien opintojen laajuus on 80 opintopistettä ja niihin sisältyy 28 opintopisteen laajuinen pro gradu -tutkielma. Opiskelija voi halutessaan suorittaa syventävät opinnot pääaineesta siten, että hän saattaa loppuun kasvatustieteen kandidaattiopinnoissa alkaneet opettajan pedagogiset opinnot. Opiskelija jatkaa myös sivuaineopintojen suorittamista. Opintoihin sisältyy 35 opintopistettä sivuaineopintoja. Sivuaineopinnot voivat muodostua aineopintokokonaisuudesta tai perusopintokokonaisuudesta ja muista yliopistollisista opintojaksoista. Kasvatustieteen/aikuiskasvatustieteen aineopintokokonaisuus voi olla maisteritutkinnon sivuaineena. On kuitenkin suositeltavaa laajentaa tutkintoa muiden tieteenalojen opinnoilla.

Maisteriopinnoissa harjoittelu on osa pääaineen syventäviä opintoja ja laajuudeltaan 10 opintopistettä. Harjoittelun tavoitteena on tukea opiskelijan pääaineopintojen sisällöllisiä valintoja ja syventää kasvatustieteellistä asiantuntijuutta. Harjoittelun voi suorittaa monenlaisissa varhaiskasvatusalan tehtävissä ja toimintaympäristöissä laitoksella hyväksyttävän suunnitelman mukaisesti.

Taulukko 2.
KASVATUSTIETEEN MAISTERIN KOULUTUKSEN (120 op) RAKENNE

ORIENTOIVAT OPINNOT	VARHAISKASVATUSTIETEEN PÄÄAINEOPINNOT	SIVUAINEOPINNOT
Hops ja viestintäopinnot 5 op VARY006 Hops 1 op VARY007 Tietotekniikka 1 op VARY008 Tieteellinen viestintä 2 op VARY009 Kokoustaito 1 op	Syventävät opinnot 80 op <i>Sisältöopinnot 20 op (viisi opintojaksoa seuraavista)</i> <i>A) Oppimisen ja kehityksen yksilölliset polut</i> VAR001 Kehityksen riski- ja suojatekijät ja varhainen tuki 4 op VAR002 Elävä opetussuunnitelma 4 op VAR003 Taide ja kulttuuri kasvatustyössä 4 op <i>B) Lapsuuden oppimisympäristöt</i> VAR004 Moderni lapsuus ja lapsuustutkimus 4 op VAR005 Leikki lasten kulttuurina ja oppimisen ympäristönä 4 op VAR006 Lasten sosiaaliset maailmat ja kulttuurit 4 op VAR007 Lapsuus ja monikulttuurisuus 4 op <i>C) Kehittämistyö, johtajuus ja laadunhallinta</i> VAR008 Johtajuus varhaiskasvatuksessa 4 op VAR009 Konsultatiivinen työote 4 op VAR010 Laadunhallinta varhaiskasvatuksessa 4 op VAR011 Kasvatus- ja koulutusalan kehittämis- ja hallintotyö 4 op <i>Ohjattu harjoittelu 10 op</i> VAR012 Varhaiskasvatuksen asiantuntijuutta syventävä harjoittelu 10 op <i>Syventävien opintojen tutkimusmenetelmäopinnot 10 op</i> KTKS010–KTKS029 Laadulliset erityismenetelmäopinnot KTKS030–KTKS049 Määrälliset erityismenetelmäopinnot <i>Tutkielmaopinnot 40 op</i> VAR014 Tutkielmaseminaari I 6 op VAR015 Tutkielmaseminaari II 6 op VAR016 Pro gradu -tutkielma 28 op VAR017 Kirjallinen kypsyysnäyte	Aineopinnot 35 op TAI Perusopinnot 25 op ja 10 op muita yliopistolaisia opintoja

8.3.1 Opettajan pedagogiset opinnot

Syksystä 2005 alkaen varhaiskasvatuksen oppiaineessa on ollut mahdollisuus suorittaa opettajan pedagogiset opinnot osana kasvatustieteen maisterin tutkintoa. Opintojen suorittaminen antaa yleisen pedagogisen opettajakelpoisuuden opetustehtäviin. Opettajakelpoisuuden edellytyksenä on myös maisterin tutkinto. Muut opettajalta edellytettävät kelpoisuusvaatimukset, kuten vaatimukset opetettavan aineen aineenhallinnasta, vaihtelevat oppilaitoksittain (ks. Asetus opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista).

Opettajan pedagogiset opinnot, joiden laajuus on 60 opintopistettä, ovat osa varhaiskasvatustieteen pääaineopintoja. Opinoista 20 opintopistettä on ohjattua harjoittelua, joka sisältää portfolioityöskentelyä ja oman käyttöteorian kehittämistä. Opettajan pedagogisista opinnoista 38 opintopistettä sisältyy kandidaattiopintoihin ja 22 opintopistettä maisteriopintoihin. Opettajan pedagogisten opintojen suorittaminen maisteriopinnoissa edellyttää, että opiskelija on aloittanut opettajan pedagogisten opintojen suorittamisen Jyväskylän yliopiston varhaiskasvatuksen koulutuksessa suorittamassaan kandidaatin tutkinnossa (lastentarhanopettajakoulutus).

Opettajan pedagogisten opintojen rakenne on seuraava:

Kasvatustieteen kandidaatin tutkintoon sisältyvät opinnot

Perusopinnot 22 op

* Kasvatustieteiden yhteiset perusopintojaksot 15 p

KTKP101	Johdatus kasvatustieteisiin	5 op
KTKP102	Kasvatustieteen psykologiset perusteet	5 op
KTKP103	Kasvatustieteen sosiologiset perusteet	5 op

* Varhaiskasvatustieteen perusopintojaksot 7 p

VARP002	Kehitys, oppiminen ja oppimisen ohjaaminen	4 op
VARP003	Johdatus lapsuuden sosiologiaan	3 op

Aineopinnot 6 op

VARA003	Pedagogisen asiantuntijuuden rakentuminen	3 op
VARA004	Vuorovaikutus ja ryhmäprosessit kasvatusyhteisössä	3 op

Kasvatustieteellistä asiantuntijuutta kehittävä ohjattu harjoittelu 10 op

Lastentarhanopettajan koulutuksen suuntautumisvaihtoehto

VARH014	Orientoivasta harjoittelusta	1 op
VARH015	Syventävä harjoittelu	6 op
VARH016	Laajentava harjoittelu	3 op

Yllä luetellut opintojaksot sisältyvät lastentarhanopettajakoulutuksen kandidaattiopintojen pakollisiin opintoihin. Opiskelijan on hyväksyttävä harjoittelusuunnitelma osaksi opettajan pedagogisia opintoja laajentavasta harjoittelusta (VARH016).

Kasvatustieteen maisterin tutkintoon sisältyvät opinnot

Syventävät opinnot 22 op

Varhaiskasvatustieteen syventävistä opinnoista opintojakso VARS011 Kasvatus- ja koulutusalalan kehittämis- ja hallintotyö (4 op) kuuluu pakollisena opettajan pedagogisiin opintoihin. Lisäksi opiskelija valitsee kaksi opintojaksoa (yht. 8 op) alla olevista teema-alueista A-

C. Opettajan pedagogisissa opinnoissa teema-alueisiin liittyy osatehtävänä pedagogisen sovelluksen suunnittelu tai perehtyminen aikuisen oppimisen ohjauksen erityiskysymyksiin.

A) Oppimisen ja kehityksen yksilölliset polut

VAR001 Kehityksen riski- ja suojatekijät ja varhainen tuki
VAR002 Elävä opetussuunnitelma
VAR003 Taide ja kulttuuri kasvatustyössä

B) Lapsuuden oppimisympäristöt

VAR005 Leikki lasten kulttuurina ja oppimisen ympäristönä
VAR006 Lasten sosiaaliset maailmat ja kulttuurit
VAR007 Lapsuus ja monikulttuurisuus

C) Kehittämistyö, johtajuus ja laadunhallinta

VAR008 Johtajuus varhaiskasvatuksessa
VAR009 Konsultatiivinen työote
VAR010 Laadunhallinta varhaiskasvatuksessa

Ohjattu harjoittelu

VAR012 Varhaiskasvatuksen asiantuntijuutta syventävä harjoittelu 10 op
Opiskelijan on hyväksyttävä harjoittelu osaksi opettajan pedagogisia opintoja.

8.4 OPINTOJAKSOJEN KUVAUKSET

8.4.1 Yleisopinnot

Kasvatustieteen kandidaatin koulutus

Kieli-, viestintä- ja orientoivat opinnot 20 op

VARY001 JOHDATUS YLIOPISTO-OPISKELUUN

Laajuus: 4 op

Jakson kuvaus: Perehdytään yliopistolaitokseen ja -opiskeluun, opetussuunnitelmaan, erityisesti omaan opiskeluympäristöön ja itseohjautuvaan, monimuotoiseen opiskeluun ja tutustaan yliopiston kirjaston palveluihin. Opiskelija laatii henkilökohtaisen opintosuunnitelman (HOPS) yhdessä opettajatutorin kanssa.

Arviointi: Hyväksytyt – hylätyt

Vastuuyksikkö: Kasvatustieteiden laitos/ varhaiskasvatus

VARY002 VARHAISKASVATUKSEN PUHEVIESTINTÄ

Laajuus: 3 op

Jakson kuvaus: Kurssilla harjoitellaan puheviestinnän perustaitoja (kuten kontakti viestintäkumppaneihin, kohdentaminen, havainnollistaminen, jäsentäminen ja kuunteleminen) sekä erityisesti erilaisissa keskusteluissa, neuvotteluissa ja ohjaustilanteissa tarvittavia vuorovaikutus- ja puheviestintätaitoja. Tavoitteena on myös opiskelijan viestijäkuvan täsmentäminen palautteen ja itsearvioinnin avulla sekä puheviestinnän merkityksen ymmärtäminen osana lastentarhanopettajan ammattitaitoa.

Kirjallisuus: Sovitaan opintojakson alussa.

Arviointi: Hyväksytty – hylätty

Vastuuyksikkö: Kasvatustieteiden laitos/ varhaiskasvatus

VARY010 TUTKIMUSVIESTINTÄ

Laajuus: 2 op

Jakson kuvaus: Opiskelija perehtyy erilaisiin tieteellisiin tekstilajeihin ja tieteellisen tekstin kirjoittamiseen käytännön harjoitusten ja kurssitehtävän avulla. Opiskelija tutustuu myös tieteellisen tutkielman kirjoittamiseen, rakenteeseen ja ulkoasuun. Opintojakson tavoitteena on tarjota opiskelussa tarvittavia kirjoitusviestinnän taitoja. Jaksolla kerrataan keskeisiä kielenhuollon asioita.

Kirjallisuus:

HIRSJÄRVI, S. & REMES, P. & SAJAVAARA, P. 2000. Tutki ja kirjoita. Helsinki: Kirjayhtymä. (osittain)

Muuta kirjallisuutta sopimuksen mukaan.

Arviointi: Hyväksytty – hylätty

Vastuuyksikkö: Kasvatustieteiden laitos/ varhaiskasvatus

VARY011 TIETO- JA VIESTINTÄTEKNIikka

Laajuus: 2 op

Jakson kuvaus: Opiskellaan tietokoneen käyttöä perehtymällä yleisimpiin työvälinojelmisiin ja sähköpostin käyttöön. Tavoitteena on, että opiskelija pystyy käyttämään tietokonetta itsenäisesti opintojensa apuna.

Kirjallisuus: Sovitaan opintojakson alussa

Arviointi: Hyväksytty – hylätty

Vastuuyksikkö: Kasvatustieteiden laitos/ varhaiskasvatus

XRU0502/ XRU0503 AKADEMISK SVENSKA, SKRIFTLIG OCH MUNTlig

Laajuus: 3 op

Jakson kuvaus: Ruotsin kielen kurssilla harjoitellaan kirjallisia ja suullisia taitoja erilaisissa arkipäivään ja ammattiin liittyvissä viestintätilanteissa. Tavoitteena on, että opiskelija ymmärtää oman alansa kirjoitettua ja puhuttua kieltä sekä pystyy keskustelemaan omaan alaansa liittyvistä kysymyksistä. Opiskelija laatii kirjallisen esityksen ja pitää suullisen alustuksen omaa ammattialaansa käsittelevästä aiheesta erilaisia lähteitä käyttäen. Kurssisältö on ainekohtaista ja harjoiteltavat taidot on sovellettu ammattialaan. Opiskelija saa kurssin päätteeksi arvosanan sekä suullisesta että kirjallisesta ruotsin kielen taidosta. Lisätietoja löytyy Kielikeskuksen kielikompassista osoitteessa: <http://kielikompassi.jyu.fi>.

Vastuuyksikkö: Kielikeskus

XENK002 ACADEMIC READING AND COMMUNICATION SKILLS

Laajuus: 3 op

Jakson kuvaus: Kurssilla opitaan akateemisissa ja työelämäyhteyksissä tarvittavia viestintä- ja esiintymistaitoja sekä kulttuurienvälisen viestinnän taitoja. Lisäksi perehdytään varhaiskasvatuksen alan englanninkieliseen tutkimusraportointiin ja sanastoon eri tietolähteiden avulla sekä kehitetään tehokkaita lukustrategioita. Opiskelijalta odotetaan aktiivista osallistumista yksilö-, pari- ja ryhmätyöskentelyyn. Tarkemmat sisältö- ja taitokuvaukset sekä tieto kielenoppimisesta, -opetuksesta ja -arvioinnista ovat Kielikeskuksen kielikompassista osoitteessa: <http://kielikompassi.jyu.fi>.

Vastuuyksikkö: Kielikeskus

VARY004 JOHDATUS TILASTOMENETELMIIN

Laajuus: 3 op

Jakson kuvaus: Kurssin tavoitteena on antaa perustiedot tilastollisten perusmenetelmien soveltamisesta tutkimusaineistoihin.

Kirjallisuus: Sovitaan opintojakson alussa.

Arviointi: Hyväksytty – hylätty

Vastuuyksikkö: Kasvatustieteiden laitos

Kasvatustieteen maisterin koulutus

Hops ja viestintäopinnot 5 op

VARY006 HOPS

Laajuus: 1 op

Jakson kuvaus: Opiskelija laatii henkilökohtaisen opintosuunnitelman ja määrittelee ja selkiyttää päämääriään ja tavoitteitaan sekä tekee valintoja opintojen suuntaamiseksi. Lisäksi opiskelija määrittelee oman asiantuntijuutensa kehittämisen suuntalinjoja.

Kirjallisuus: Sovitaan opintojakson alussa.

Arviointi: Hyväksytty – hylätty

Vastuuyksikkö: Kasvatustieteiden laitos/ varhaiskasvatus

VARY007 TIETOTEKNIikka

Laajuus: 1 op

Jakson kuvaus: Opiskelija harjoittelee opintojen suorittamisessa tarvittavia tietotekniikan perustaitoja. Opiskelija syventää taitojaan käyttäen tieto- ja viestintätekniikkaa itsenäisesti opintojensa apuna.

Kirjallisuus: Opintomateriaali

Arviointi: Hyväksytty – hylätty

Vastuuyksikkö: Kasvatustieteiden laitos/ varhaiskasvatus

VARY008 TIETEELLINEN VIESTINTÄ

Laajuus: 2 op

Jakson kuvaus: Opintojaksolla perehdytään tieteelliseen viestintään ja harjoitellaan tieteellistä kirjoittamista.

Kirjallisuus: Sovitaan opintojakson alussa.

Arviointi: Hyväksytty – hylätty

Vastuuyksikkö: Kasvatustieteiden laitos/ varhaiskasvatus

VARY009 KOKOUSTAITO

Laajuus: 1 op

Jakson kuvaus: Opiskelija syventää tietojaan ja taitojaan projekti-, kokous- ja tiimityöskentelyssä tarvittavista vuorovaikutustaidoista.

Kirjallisuus: Sovitaan opintojakson alkaessa

Arviointi: Hyväksytty – hylätty

Vastuuyksikkö: Kasvatustieteiden laitos/ varhaiskasvatus

8.4.2 Varhaiskasvatustieteen perusopinnot

Kasvatustieteiden yhteiset perusopintojaksot 15 op

KTKP101 JOHDATUS KASVATUSTIETEISIIN

Laajuus: 5 op / 3 ov

Kuvaus: Opintojaksolla perehdytään seuraaviin kysymyksiin: 1. Mitä ovat kasvatuksen kulttuuriset tehtävät? 2. Miten kasvatustieteissä tutkitaan kasvatuksen erilaisia toimintakenttiä ja -käytäntöjä? 3. Mitä ovat kasvatustieteille ominaiset teoriat, sanastot ja käsitteet?

Kirjallisuus:

Valitaan yksi seuraavista yleisteoksista:

HIRSJÄRVI, S. ja HUTTUNEN, J. 1995. Johdatus kasvatustieteeseen. Porvoo: WSOY.

TAI

RINNE, R. KIVIRAUMA, J. LEHTINEN, E. 2000. Johdatus kasvatustieteisiin. Helsinki: WSOY. **TAI**

SILJANDER, P. 2002. Systemaattinen johdatus kasvatustieteisiin. Helsinki: Otava.

sekä seuraavat erityisteokset:

KARILA, K., KINOS, J. & VIRTANEN, J. (toim.) 2001. Varhaiskasvatuksen teoriasuuntauksia. Jyväskylä: PS-kustannus.

Artikkeleita sopimuksen mukaan.

Arviointi: Hyväksytty – hylätty

Vastuuyksikkö: Kasvatustieteiden tiedekunta

KTKP102 KASVATUSTIETEEN PSYKOLOGISET PERUSTEET

Laajuus: 5 op / 3 ov

Kuvaus: Opintojaksolla perehdytään kehitys- ja kasvatopsykologian keskeisiin käsitteisiin ja teoreettisiin perusteisiin elämänkaariperspektiivissä sekä kehitykseen ja oppimiseen eri ympäristöissä.

Kirjallisuus:

Valitaan yksi seuraavista yleisteoksista:

KUUSINEN, J. (toim.) 1995. Kasvatopsykologia. Helsinki: WSOY. LEHTINEN, E. &

KUUSINEN, J. 2001. Kasvatopsykologia. Helsinki: WSOY. **TAI**

LEHTINEN, E., KUUSINEN, J. & VAURAS, M. 2006. Kasvatopsykologia. Helsinki: WSOY. (luvut 1–8) **TAI**

sekä seuraavat erityisteokset:

KARILA, K., ALASUUTARI, M., HÄNNIKÄINEN, M., NUMMENMAA, A.-R. & RASKUPUTTONEN, H. (toim.). 2006. Kasvatusvuorovaikutus. Tampere: Vastapaino. (s. 1–16, 70–146)

LYYTINEN, P., KORAKIANGAS, M. & LYYTINEN, H. (toim.) 2003. Näkökulmia kehityopsykologiaan: kehitys kontekstissaan. Helsinki: WSOY. (s. 1–398)

Arviointi: Hyväksytty – hylätty

Vastuuyksikkö: Kasvatustieteiden tiedekunta

KTKP103 KASVATUSTIETEEN SOSIOLOGISET PERUSTEET

Laajuus: 5 op / 3 ov

Kuvaus: Opintojaksolla perehdytään erilaisiin kasvatuksen ja koulutukseen liittyviin sosiaalisiin ilmiöihin sekä kasvatussosiologian teoreettisiin perusteisiin mm. perhettä, lapsuutta, nuoruutta, aikuisuutta, koulua ja opettajuutta käsittelevien teemojen kautta.

Kirjallisuus:

Valitaan yksi seuraavista yleisteoksista:

ANTIKAINEN, A. 1998. Kasvatus, elämänkulku ja yhteiskunta. Helsinki: WSOY. **TAI**
ANTIKAINEN, A., RINNE, R. & KOSKI, L. 2000. Kasvatussosiologia. Helsinki: WSOY. (luvut 1-2, 5-6, 8, 11) **TAI**

TAKALA, T. (toim.) 1995. Kasvatussosiologia. Helsinki: WSOY.

sekä seuraavat erityisteokset:

STRANDELL, H. 1995. Päiväkoti lasten kohtaamispaikkana. Helsinki: Gaudeamus.
Artikkeleita sopimuksen mukaan.

Arviointi: Hyväksytty – hylätty

Vastuuyksikkö: Kasvatustieteiden tiedekunta

Varhaiskasvatustieteen perusopintojaksot 10 p

VARP001 JOHDATUS VARHAISKASVATUSTIETEeseen JA -TUTKIMUKSEEN

Laajuus: 3 op / 2 ov

Kuvaus: Tutustutaan tieteellisen ajattelun ja tiedeinstituution erityispiirteisiin ja tutkimusprosessin vaiheisiin sekä varhaiskasvatuksen alueen ajankohtaisiin tutkimuksiin.

Kirjallisuus:

UUSITALO, H. 1991 tai uudempi. Tiede, tutkimus ja tutkielma. Porvoo: WSOY.
Artikkeleita sopimuksen mukaan.

Arviointi: Hyväksytty – hylätty

Vastuuyksikkö: Kasvatustieteiden laitos/ varhaiskasvatus

VARP002 KEHITYS, OPPIMINEN JA OPPIMISEN OHJAAMINEN
VARHAISVUOSINA

Laajuus: 4 op / 2 ov

Kuvaus: Opintojaksolla luodaan perustaa lapsituntemuksesta lähtevän kasvatustieteellisen ajattelun rakentumiselle. Perehdytään lapsen varhaisvuosien kehitykseen ja erityisesti lapsen persoonallisuuden, sosioemotionaalisen kehityksen ja kognitiivisen kehityksen tarkasteluun. Tavoitteena on luoda käsitystä lapsen kokonaiskehityksen tukemisesta ja oppimisen ohjaamisesta, joka perustuu lapsen ja lapsiryhmän systemaattiseen havainnointiin.

Kirjallisuus:

SMITH, P. K., COWIE, H. & BLADES, M. 2003. Understanding children's development. 4. painos. Malden, MA.: Blackwell Pub. (s. 136–164, 175–203, 243–256, 501–516)

KELTIKANGAS-JÄRVINEN, L. 2004. Temperamentti: Ihmisen yksilöllisyys. Helsinki: WSOY. (s. 45–172, 207–235)

DOWLING, M. 2000. Young children's personal, social and emotional development. London : Paul Chapman. (sopimuksen mukaan)

Artikkeleita sopimuksen mukaan.

Arviointi: Hyväksytty – hylätty

Edeltävät opinnot: KTKP102 Kasvatustieteen psykologiset perusteet. Opintojakso suoritetaan ennen VARH014 Orientoivaa harjoittelua.

Vastuuyksikkö: Kasvatustieteiden laitos/varhaiskasvatus

VARP003 JOHDATUS LAPSUUDEN SOSIOLOGIAAN

Laajuus: 3 op / 2 ov

Kuvaus: Tutustutaan lapsuuteen yhteiskunnallisena ilmiönä ja keskeisiin lapsuutta ja lasten asemaa rakentaviin sosiaalisiin ja kulttuurisiin tekijöihin. Tavoitteena on, että opiskelija ymmärtää lapsuuden, varhaiskasvatuksen ja muun yhteiskunnan muuttuvat keskinäiset

yhteydet. Opintojaksolla tarkastellaan lapsuuden historiaa, lapsuuden instituutioita sekä tutustutaan nykylapsuuden arkisiin toimintaympäristöihin.

Kirjallisuus:

KARTOVAARA, L. & SAULI, H. 2000. Suomalainen lapsi. Helsinki: Tilastokeskus.

TÖRRÖNEN, M. (toim.) 2001. Lapsuuden hyvinvointi. Yhteiskuntapoliittinen puheenvuoro. Vantaa: Lastensuojelun keskusliitto.

Artikkeleita sopimuksen mukaan.

Arviointi: Hyväksytyt – hylätyt

Vastuuyksikkö: Kasvatustieteiden laitos/varhaiskasvatus

8.4.3 Varhaiskasvatustieteen aineopinnot

VARA001 LEIKKI, KEHITYS JA OPPIMINEN

Laajuus: 3 op / 2 ov

Jakson kuvaus: Opintojaksolla tarkastellaan sekä traditionaalisia että uudempia kehitysteorioita alle kouluikäisen lapsen kehityksen tukemisen ja oppimisen ohjaamisen kontekstissa. Lisäksi lapsen kehityksen tuntemusta syvennetään tarkastelemalla leikin, oppimisen ja kehityksen välistä suhdetta. Rakennetaan omaa käsitystä erityisesti esi- ja alkuopetusikäisen lapsen kehityksestä ja oppimisesta sekä tarkastellaan sukupuolten välisiä kehityksen erityispiirteitä.

Kirjallisuus:

CRAIN, W. 2000. Theories of development: concepts and applications. Upper Saddle River, NJ: Prentice-Hall. (s. 64–109, 147–212)

HUGHES, F. P. 1999. Children, play and development. 3. painos. Boston: Allyn and Bacon. (s. 125-145, 170-211)

Artikkeleita sopimuksen mukaan.

Arviointi: 0–5

Vastuuyksikkö: Kasvatustieteiden laitos/ varhaiskasvatus

VARA002 LAPSUUDEN SOSIOLOGIA

Laajuus: 3 op / 2 ov

Jakson kuvaus: Perehdytään lapsuuden sosiologian teoreettisiin lähtökohtiin sekä lapsuuden ja lapsuusinstituutioiden tutkimukseen. Tavoitteena on tarkastella lasten yksilöllisyyttä, osallistumista ja yhteisöllisyyttä vertaisryhmässä ja antaa valmiuksia näiden tukemiseen.

Kirjallisuus:

LEHTINEN, A R. 2000. Lasten kesken. Lapset toimijoina päiväkodissa. Jyväskylä: SoPhi.

SALMIVALLI, C. 2005. Kaverien kanssa. Vertaissuhteet ja sosiaalinen kehitys. Jyväskylä. PS-kustannus. (luvut 2–4, 6–11, 13)

Artikkeleita sopimuksen mukaan.

Arviointi: 0–5

Vastuuyksikkö: Kasvatustieteiden laitos/ varhaiskasvatus

VARA003 PEDAGOGISEN ASiantuntijuuden RAKENTUMINEN

Laajuus: 3 op / 2 ov

Jakson kuvaus: Jakson painopisteenä on oman pedagogisen asiantuntijuuden kehittämisen merkitys ja mahdollisuudet. Sisältönä on oman oppimis- ja kasvatustieteiden filosofian sekä pedagogisten toimintatapojen jäsentäminen ja eheyttäminen, pedagogisen toiminnan ja pe-

dagogisen johtajuuden keskeisten tekijöiden selkiyttäminen ja linjaaminen oman työskentelyn periaatteiksi sekä syventyminen dokumentointiin ja arviointiin ammatillisen toiminnan perustana. Jaksossa korostetaan pedagogista eheyttä, kontekstuaalisuutta, jatkuvuutta ja yksilöllisyyttä.

Kirjallisuus:

KUPILA, P. (toim.) 2004. Arvioidaan yhdessä. Näkökulmia arviointiin varhaiskasvatukseen. Helsinki: Tammi.

RAUSTE-VON WRIGHT, M. & VON WRIGHT, J. 2003. Oppiminen ja koulutus. 9. uud. painos. Helsinki: WSOY.

Artikkeleita sopimuksen mukaan.

Arviointi: 0–5

Vastuuyksikkö: Kasvatustieteiden laitos/ varhaiskasvatus

VARA004 VUOROVAIKUTUS JA RYHMÄPROSESSIT KASVATUSYHTEISÖSSÄ

Laajuus: 3 op / 2 ov

Jakson kuvaus: Opintojaksolla perehdytään ryhmäilmiöiden, työyhteisön kehittymisen, johtajuuden sekä työyhteisön hyvinvoinnin ja jaksamisen teemoihin. Opintojakso sisältää itsetuntemusta syventäviä ja vuorovaikutustaitoja kehittäviä harjoituksia.

Kirjallisuus:

KARILA, K., ALASUUTARI, M., HÄNNIKÄINEN, M., NUMMENMAA, A.-R. & RASKU-PUTTONEN, H. (toim.). 2006. Kasvatusvuorovaikutus. Tampere: Vastapaino. (s. 17–48)

NIEMISTÖ, R. 2002. Ryhmän luovuus ja kehityshehdot. Helsinki: Palmenia-kustannus. **TAI**

KAUPPILA, R. A. 2005. Vuorovaikutus- ja sosiaaliset taidot. Vuorovaikutusopas opettajille ja opiskelijoille. Keuruu: PS-Kustannus.

LINDSTRÖM, K. & LEPPÄNEN, A. (toim.) 2002. Työyhteisön terveys ja hyvinvointi. Helsinki: Työterveyslaitos. (s. 46–168, 210–253, 296–306)

SUURNÄKKI, T. & KAJANNE, R. (toim.) 2001. Päivähoidon työsuojelu- ja kehittämisopas. Helsinki: Työturvallisuuskeskus, kuntayhtymä & palveluryhmä.

Arviointi: 0–5

Vastuuyksikkö: Kasvatustieteiden laitos/ varhaiskasvatus

Seuraava opintojakso (VARA005) on valinnainen opiskelijoille, jotka suorittavat tutkintonsa varhaiskasvatukseen yleisen suuntautumisvaihtoehdon mukaisesti tai jotka ovat laitoksen sivuaineopiskelijoita. Vaihtoehtoisena opintojaksona opiskelija voi suorittaa yhden opintojaksoista VARA007, VARA008, VARA009 tai VARA010. Opintojaksojen kuvaukset myöhemmin kohdassa vaihtoehtoiset opinnot).

VARA005 HYVINVOINNIN, KASVUN JA OPPIMISEN HAASTEET VARHAISKASVATUKSESSA I: PERUSTEET

Laajuus: 3 op / 2 ov

Jakson kuvaus: Luodaan yleiskuva lapsen poikkeavan kehityksen ja oppimisen ongelmista sekä lapsen psyykkistä hyvinvointia ja mielenterveyttä käsittelevistä asioista. Aiheiden käsittelyssä huomioidaan maahanmuuttajalasten hyvinvoinnin, oppimisen ja kehityksen tukemiseen liittyvät haasteet ja mahdollisuudet. Aihealueita pyritään käsittelemään lapsen, perheen, varhaiskasvatukseen ja yhteiskunnan näkökulmasta. Opintojaksolla tutustutaan päivähoidon toimintamalleihin lapsia kohtaavissa kriisitilanteissa sekä kriisivalmiussuunnitelman laadintaan.

Kirjallisuus:

PIHLAJA, P. & VIITALA, R. (toim.) 2004. Eriyiskasvatus varhaislapsuudessa. Helsinki: WSOY. (luvut 5-12).

TAIPALE, V. 1998. Lasten mielenterveystyö. Helsinki: WSOY. (sivut 151-305)

Arviointi: 0–5

Vastuuyksikkö: Kasvatustieteiden laitos/ varhaiskasvatus

Aineopintojen tutkimusmenetelmäopinnot 10 op

Laajuus: 10 op

Tavoite: Aineopintojen menetelmäopinnoissa perehdytään tieteelliseen päättelyyn, argumentointiin ja kasvatustieteellisen tutkimuksen perusteisiin. Opiskelija omaksuu perusvalmiudet niin määrällisen kuin laadullisen tutkimusprosessin suunnitteluun ja toteutukseen sekä aikaisempien tutkimusten menetelmälliseen arviointiin. Menetelmäopinnot jakautuvat määrällisen ja laadullisen tutkimuksen perusteisiin (5 op + 5 op). Opintojaksoilla tutustutaan alustavasti alan keskeisiin tutkimusmetodeihin ja keskitytään erityisesti tutkimusaineistojen keräämisen harjoitteluun. Opintojaksot antavat menetelmälliset valmiudet kandidaatin työn tekemiseen. Tutkimusmenetelmäopinnot koostuvat seuraavasta kahdesta opintojaksosta (KTKA010 ja KTKA020).

KTKA010 LAADULLISET TUTKIMUSMENETELMÄT

Laajuus: 5 op / 2 ov

Tavoite: Opintojakson tavoitteena on oppia laadullisen tutkimuksen perustiedot ja -taidot sekä antaa menetelmälliset valmiudet kandidaatin tutkielman tekemiseen.

Kirjallisuus:

1. PATTON, M. Q. 2002. Qualitative research and evaluation methods. 3. painos. Thousand Oaks: Sage. (soveltuvin osin) **JA**

2. TUOMI, J. & SARAJÄRVI, A. 2002. Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. Helsinki: Tammi.

Arviointi: 0–5

Vastuuyksikkö: Kasvatustieteiden laitos ja OKL. Opiskelija voi suorittaa KTKA010 kurssin tilalla myös OKL:n järjestämän kurssin OKLA610 Tutkimusmetodiikka- ja viestintä.

KTKA020 MÄÄRÄLLISET TUTKIMUSMENETELMÄT

Laajuus: 5 op / 2 ov

Tavoite: Opintojakson tavoitteena on oppia määrällisen tutkimuksen perustiedot ja -taidot sekä antaa menetelmälliset valmiudet kandidaatin tutkielman tekemiseen.

Kirjallisuus:

1. METSÄMUURONEN, J. 2003. Tutkimuksen tekemisen perusteet ihmistieteissä. Helsinki: International Methelp KY. (soveltuvin osin)

2. BORG, W. R. & GALL, M. D. 1989 (tai uudemmat) Educational research: an introduction. New York: Longman. (soveltuvin osin) **TAI**

GALL, M. D., GALL, J. P. & BORG, W. R. 2003. Educational research: an introduction. Boston, MA: Allyn and Bacon.

Arviointi: 0–5

Vastuuyksikkö: Kasvatustieteiden laitos

VARA012 PROSEMINAARI JA KANDIDAATINTUTKIELMA

Laajuus: 10 op / 4 ov

Jakson kuvaus: Perehdytään tutkimusprosessiin ja tutkimuksen suunnitteluun ja toteuttamiseen sekä tehdään oma pienimuotoinen tutkielma (kandidaatintutkielma). Proseminaarityöskentelyyn liittyy kirjaston tiedonhakupalvelujen käytön harjoittelua.

Oheiskirjallisuus:

HIRSJÄRVI, S., REMES, P. & SAJAVAARA, P. 2000. Tutki ja kirjoita. Helsinki: Kirjayhtymä.

Artikkeleita sopimuksen mukaan.

Edeltävät opinnot: Aineopintoja vähintään 9 opintopistettä. Opintojakso VARY004 Johdatus tilastomenetelmiin ja aineopintojen tutkimusmenetelmäopinnot (KTKA010 ja KTKA020) edellytetään suoritettavan viimeistään proseminaarin aikana.

Arviointi: 0–5

Vastuuyksikkö: Kasvatustieteiden laitos/ varhaiskasvatus

VARA013 MATURITEETTI (PÄÄAINEOPISKELIJOIDEN KYPSYYSNÄYTE KK-TUTKINTOA VARTEN)

Kirjoitetaan tutkintoasetuksen 10 §:n mukainen kypsyysnäyte, joka osoittaa suomen tai ruotsin kielen taitoa ja perehtyneisyyttä opinnäytteen (kandidaatin tutkielman) alaan.

Maturiteetti kirjoitetaan tiedekunnan yleisessä tenttitilaisuudessa ja se tarkastetaan asiiasällön ja kielen osalta. **Lisätietoja maturiteetista laitoksen [www-](#) sivuilla.**

Arviointi: hyväksytty-hylätty

KASVATUSTIETEELLISTÄ ASIANTUNTIJUUTTA KEHITTÄVÄ OHJATTU HARJOITTELU

Lastentarhanopettajan koulutus

VARH014 ORIENTOIVA HARJOITTELU

Orientoituminen lastentarhanopettajan työhön ja sen kontekstiin

Laajuus: 6 op / 4 ov

Jakson kuvaus: Orientoivassa harjoittelussa keskeistä on lapsen tuntemus, perehtyminen lasten kasvuympäristöihin sekä pedagogisen toiminnanperustan hahmottaminen. Lisäksi opiskelija oppii tarkastelemaan pedagogista kehittymistään harjoittelukokemustensa pohjalta. Harjoitteluun sisältyy ryhmäohjausta sekä koulutuksen ohjaavan opettajan yksilöohjausta.

Arviointi: Hyväksytty – hylätty

Edeltävät opinnot: Tarkennetaan opinto-oppaassa.

Vastuuyksikkö: Kasvatustieteiden laitos/ varhaiskasvatus

VARH015 SYVENTÄVÄ HARJOITTELU

Yhteisvastuullinen hyvän lapsuuden rakentaminen

Laajuus: 6 op / 4 ov

Jakson kuvaus: Opiskelija syventää pedagogista asiantuntijuuttaan lähtökohtanaan teoreettiset ja käytännölliset periaatteet. Opiskelija tarkastelee päivähoidon varhaiskasvatus-työtä ja työyhteisöä kokonaisuutena ottaen huomioon pedagogisen eheyden, yksilöllisyyden ja kasvun ja oppimisen jatkuvuuden. Opiskelija tutustuu harjoittelunsa aikana johtajan tehtäviin pyrkien ymmärtämään johtajuuden merkitystä osana työyhteisön toimintaa. Harjoitteluun sisältyy ryhmäohjausta sekä koulutuksen ohjaavan opettajan yksilöohjausta.

Arviointi: Hyväksytty – hylätty

Edeltävät opinnot: VAAM020 Perusharjoittelu ja opinto-oppaassa ilmoitetut opintojaksot.

Vastuuyksikkö: Kasvatustieteiden laitos/ varhaiskasvatus

VARH016 LAAJENTAVA HARJOITTELU

Laajuus: 3 op / 2 ov

Jakson kuvaus: Opiskelija laajentaa pedagogista tietämystään ja asiantuntijuuttaan valintansa mukaisesti erilaisten varhaiskasvatuksen toimintaympäristöjen opetus-, kasvatus- ja

ohjaustehtävissä. Opiskelija voi suuntautua myös hallinto-, suunnittelu- ja johtamistehtäviin. Jos laajentava harjoittelu suoritetaan osana opettajan pedagogisia opintoja, on harjoittelusuunnitelma erikseen hyväksyttävä osaksi opettajan pedagogisia opintoja. Tässä tapauksessa osa harjoittelusta suuntautuu aikuisten opettamiseen. Laajentavan harjoittelun voi suorittaa myös ulkomailla kansainvälisenä harjoitteluna.

Kirjallisuus: Kirjallisuutta sopimuksen mukaan.

Arviointi: Hyväksytty – hylätty

Edeltävät opinnot: VARH015 Syventävä harjoittelu.

Vastuuyksikkö: Kasvatustieteiden laitos/ varhaiskasvatus

Varhaiskasvatuksen yleinen suuntautumisvaihtoehto

VARH020 VARHAISKASVATUSALAN TOIMINTAYMPÄRISTÖT – HARJOITTELU

Laajuus: 3 op

Jakson kuvaus: Opiskelija kerää tietoa oppimisesta ja opettamisesta erilaisissa toimintaympäristöissä havainnoimalla opetus- ja ohjaustilanteita sekä osallistumalla toimintaan. Opiskelija analysoi kokemuksiaan tutkimus- ja teorian tiedon valossa. Harjoitteluun sisältyy yhden opintopisteen laajuinen tutustuminen päiväkotiiin.

Arviointi: Hyväksytty – hylätty

Edeltävät opinnot: Tarkennetaan opinto-oppaassa.

Vastuuyksikkö: Kasvatustieteiden laitos/ varhaiskasvatus

Harjoittelujaksot VAR017 ja VARH019 voidaan suorittaa myös yhtäjaksoisena 12 op kokonaisuutena.

VARH017 TUTKIMUSHARJOITTELU

Laajuus: 6 op

Jakson kuvaus: Opiskelija tutustuu tutkimusprosessin eri vaiheisiin työskentelemällä varhaiskasvatusalaan liittyvässä tutkimusprojektissa, -yksikössä tai -laitoksessa. Tavoitteena on saada perustiedot tutkimusprojektien toiminnasta ja lapsitutkimuksen menetelmistä ja käytänteistä.

Arviointi: Hyväksytty – hylätty

Edeltävät opinnot: Tarkennetaan opinto-oppaassa.

Vastuuyksikkö: Kasvatustieteiden laitos/ varhaiskasvatus

VARH019 ASiantuntijuutta Suuntaava Harjoittelu

Laajuus: 6 op

Jakson kuvaus: Opiskelija hyödyntää opintojensa kautta rakentunutta tietopohjaansa varhaiskasvatuksen alan tutkimus-, koulutus-, suunnittelu- tai kehittämistehtävissä, esimerkiksi erilaisissa hankkeissa tai järjestöissä.

Arviointi: Hyväksytty – hylätty

Edeltävät opinnot: Tarkennetaan opinto-oppaassa.

Vastuuyksikkö: Kasvatustieteiden laitos/ varhaiskasvatus

8.4.4 Varhaiskasvatustieteen syventävät opinnot

Sisältöopinnot 20 op (Valitaan viisi opintojaksoa)

A) OPPIMISEN JA KEHITYKSEN YKSILÖLLISET POLUT

VAR001 KEHITYKSEN RISKI- JA SUOJATEKIJÄT JA VARHAINEN TUKI

Laajuus: 4 op / 2 ov

Jakson kuvaus: Opintojaksolla tutustutaan kehityksen riski- ja suojatekijöitä ja interventioita käsitteleviin kansainvälisiin tutkimuksiin soveltaen tietoa varhaiskasvatuksen kontekstissa. Keskeisiä teemoja ovat sosioemotionaaliseen kehitykseen liittyvien riskitekijöiden tunnistaminen, suojaavien tekijöiden vaikutusmekanismien ymmärtäminen, ongelmien ennaltaehkäisy ja kehitystä ja oppimista tukevat interventiot, niiden teoreettiset perustat ja arviointi.

Kirjallisuus:

BUCHANAN, A. & HUDSON, B. (toim.) 2000. Promoting children's emotional well-being. London: Oxford University Press. **TAI**

LUTHAR, S. 2003. Resilience and vulnerability: Adaptation in the context of childhood adversities. New York: Cambridge University Press. (luvut 1, 2, 3, 5, 10 ja 18)

LAINEN, K. & NEITOLA, M. 2002. Lasten syrjäytyminen päiväkodin vertaisryhmästä. Kasvatusalan tutkimuksia 11. Turku: Suomen kasvatustieteellinen seura. **TAI**

SIISKONEN, T., ARO, T., AHONEN, T & KETONEN, R (toim). Joko se puhuu? Kielenkehityksen vaikeudet varhaislapsuudessa. Jyväskylä: PS-kustannus.

Artikkeleita sopimuksen mukaan.

Arviointi: 0–5

Vastuuyksikkö: Kasvatustieteiden laitos/ varhaiskasvatus

VAR002 ELÄVÄ OPETUSSUUNNITELMA

Laajuus: 4 op / 2 ov

Jakson kuvaus: Opintojaksolla perehdytään syventävästi varhaispedagogiikan keskeisiin ydinalueisiin. Lisäksi syvennetään opetussuunnitelman kehittämisprosessin ja prosessin johtamisen teoreettista tarkastelua.

Kirjallisuus:

BLENKIN, G. & KELLY, A. (toim.) 1996. Early childhood education: A developmental curriculum. London: Chapman.

POIKONEN, P. 2003. "Opetussuunnitelma on sitä elämää" – Päiväkoti-kouluyhteisö opetussuunnitelman kehittäjänä. Jyväskylän yliopisto. Jyväskylä Studies in Education, Psychology and Social Research 230.

Artikkeleita sopimuksen mukaan.

Arviointi: 0–5

Vastuuyksikkö: Kasvatustieteiden laitos/ varhaiskasvatus

VAR003 TAIDE JA KULTTUURI KASVATUSTYÖSSÄ

Laajuus: 4 op / 2 ov

Jakson kuvaus: Syvennetään opiskelijan tietämystä taiteen ja kulttuurisisältöjen merkityksestä lapsen persoonallisuuden kasvussa. Jaksolla perehdytään vaihdellen lastenkulttuurin eri sisältöalueiden käsitteisiin, teoreettiseen perustaan ja uusimpaan tutkimustietoon. Sisältöinä mm. lastenkirjallisuus, lasten taidekasvatus.

Kirjallisuus:

Kaksi teosta seuraavista:

LEHR, S. 1991. The child's developing sense of theme. Responses to literature. New York: Teachers College Press.

MITCHELL, C. & REID-WALSH, J. 2002. Researching children's popular culture. The cultural spaces of childhood. London: Routledge.

PALMENFELT, U. & MOURITSEN, F. 2003. Efter barndommens død? Tidsskrift for Børne- og Ungdomkultur. Nummer 46. Odense: Syddansk Universitetsforlag. Artikkeleita sopimuksen mukaan.

Arviointi: 0–5

Vastuuyksikkö: Kasvatustieteiden laitos/ varhaiskasvatus

B) LAPSUUDEN OPPIMISYMPÄRISTÖT**VAR004 MODERNI LAPSUUS JA LAPSUUSTUTKIMUS**

Laajuus: 4 op / 2 ov

Jakson kuvaus: Pehdytään syventävästi lapsuutta ja lasten yhteiskunnallista asemaa ja niiden rakentumista sekä lapsuusinstituutioita koskevaan yhteiskuntatieteelliseen tutkimukseen. Tavoitteena on lasten kasvu- ja elinolojen tuntemuksen syventäminen kasvatustieteelliseen suuntaan ja kyky soveltaa tätä tietoa varhaiskasvatuksen eri alueilla.

Kirjallisuus:**Valitaan kaksi seuraavista teoksista:**

JAMES, A., JENKS, C. & PROUT, A. 1998. Theorizing childhood. Cambridge: Polity Press.

JAMES, A. & PROUT, A. (toim.) 1997. Constructing and reconstructing childhood. London: Falmer Press.

MAYALL, B. 2002. Towards a sociology for childhood. Buckingham: Open University Press.

Arviointi: 0–5

Vastuuyksikkö: Kasvatustieteiden laitos/ varhaiskasvatus

VAR005 LEIKKI LASTEN KULTTUURINA JA OPPIMISEN YMPÄRISTÖNÄ

Laajuus: 4 op / 2 ov

Jakson kuvaus: Pehdytään syventävästi joihinkin leikin teorioihin ja leikkiä koskeviin tutkimuksiin. Tarkastelukohteena on leikki sekä lasten omana toimintana että varhaiskasvatuksen sisältönä ja menetelmänä. Jakso tarjoaa välineitä niin leikin havainnointiin, analysointiin ja ohjaukseen kuin leikin tieteelliseen tutkimukseenkin.

Kirjallisuus:

Valitaan kaksi seuraavista teoksista:

GARVEY, C. 1990 tai uudempi. Play. Cambridge, MA: Harvard University Press.

GÖNCÜ, A. & KLEIN, E. L. (toim.) 2001. Children in play, story, and school. New York: Guilford Press. (1-237)

LINDQVIST, G. 1995. The aesthetics of play. A didactic study of play and culture in pre-schools. Uppsala: University of Uppsala (Distributor: Almquist & Wiksell Internationals, Stockholm).

SARACHO, O. N. & SPODEK, B. (toim.) 2003. Contemporary perspectives on play in early childhood education. Greenwich, CT: IAP.

Tai muu erikseen sovittava kirjallisuus.

Arviointi: 0–5

Vastuuyksikkö: Kasvatustieteiden laitos/ varhaiskasvatus

VAR5006 LASTEN SOSIAALISET MAAILMAT JA KULTTUURIT

Laajuus: 4 op / 2 ov

Jakson kuvaus: Syvennetään tietämystä lapsuudesta, lasten sosiaalisista maailmoista ja kulttuureista. Tavoitteena on, että opiskelija ymmärtää lasten omien voimavarojen ja sosiaalisten suhteiden (sekä vertais- että aikuissuhteet) merkityksen yhdessäolon, toimijaksi tulemisen ja oppimisen kannalta.

Kirjallisuus:

HUTCHBY, I. & MORAN-ELLIS, J. (toim.) 1998. Children and social competence: arenas of action. London: Falmer Press. **TAI**

JENSEN, A.-M., & McKEE, L. (toim.) 2003. Children and the changing family: Between transformation and negotiation. London, New York: Routledge Falmer.

WAKSLER, F. C. (toim.) 1991. Studing the social worlds of children. Sociological readings. London: Falmer Press.

Arviointi: 0–5

Vastuuyksikkö: Kasvatustieteiden laitos/ varhaiskasvatus

VAR5007 LAPSUUS JA MONIKULTTUURISUUS

Laajuus: 4 op / 2 ov

Jakson kuvaus: Perehdytään globalisaatioon ja sen vaikutuksiin lapsuuteen. Tavoitteena on, että opiskelija ymmärtää lapsen oman kansallisen ja etnisen kulttuurin merkityksen lapsen identiteetin tukijana ja oppimisen peruslähtö kohtana. Syvennetään tietämystä monikulttuurisesta kasvatuksesta ja opetuksesta.

Kirjallisuus:

BANKS, J. A. & McGEE BANKS, C. (toim.) 2004. Multicultural education. Issues and perspectives. New York: Wiley. (OSAT I-IV)

CANNELLA, G. & KINCHELOE, J. L. (toim.) 2002. Kidworld. Childhood studies, global perspectives and education. New York: Peter Lang.

Arviointi: 0–5

Vastuuyksikkö: Kasvatustieteiden laitos/ varhaiskasvatus

C) KEHITTÄMISTYÖ, JOHTAJUUS JA LAADUNHALLINTA

VAR5008 JOHTAJUUS VARHAISKASVATUKSESSA

Laajuus: 4 op / 2 ov

Jakson kuvaus: Perehdytään keskeisiin johtamisteorioihin ja jäsennetään kasvatusyhteisön johtamistyön haasteita. Jakson tavoitteena on syventää ymmärrystä päivähoiton johtajuudesta.

Kirjallisuus:

KESKINEN, S. 2005. Alaistaito. Luottamus, sitoutuminen ja sopimus. Polemia – sarjan julkaisu nro 59. Kunnallisalan kehittämissäätiö. **JA**

NORTHHOUSE, P. G. 2006. Leadership: Theory and Practice. California: Sage.

RODD, J. 2006. Leadership in early childhood. Buckingham: Open University Press. **TAI**

NIVALA, V. & HUJALA, E. (toim.) 2002. Leadership in early childhood education. Cross-cultural perspectives. Oulun yliopisto. Acta Universitatis Ouluensis E 57. **TAI**

EBBECK, M. & WANIYANAYAKE, M. 2003. Early childhood professionals. Leading today and tomorrow. Sydney: MacLennan and Petty.

Artikkeleita sopimuksen mukaan.

Arviointi: 0–5

Vastuuyksikkö: Kasvatustieteiden laitos/ varhaiskasvatus

VAR009 KONSULTATIIVINEN TYÖOTE

Laajuus: 4 op / 2 ov

Jakson kuvaus: Perehdytään konsultaation käsitteeseen ja taustateorioihin. Syvennetään ymmärrystä konsultatiivisesta työotteesta sekä tutustutaan konsultatiivisten työtapojen käyttöön ammattikäytännön osana.

Kirjallisuus:

SCHEIN, E. H. 1999. Process-consultation revisited. Building the helping relationship. New York: Addison-Wesley.

Artikkeleita sopimuksen mukaan.

Arviointi: 0–5

Vastuuyksikkö: Kasvatustieteiden laitos/ varhaiskasvatus

VAR010 LAADUNHALLINTA VARHAISKASVATUKSESSA

Laajuus: 4 op / 2 ov

Jakson kuvaus: Perehdytään laadun määrittelyyn, erilaisiin laadunarviointimenetelmiin ja kehittämistyön edellytyksiin varhaiskasvatuksessa. Lisäksi opiskelija syventää tietämystään perehtymällä valintansa mukaan johonkin varhaiskasvatuksen laadunhallinnan alueeseen, näkökulmaan tai menetelmään.

Kirjallisuus:

Valitaan kaksi vieraskielistä ja yksi suomenkielinen teos:

CAPONE, A., OREN, T. & NEISWORTH, J. T. 2004. Childmate: a guide to appraising quality in childcare. Australia: Thomson Delmar Learning (Clifton Park, NY).

CULKIN, M. L. (toim.) 2001. Managing quality in young children's programs: the leader's role. New York: Teachers College Press.

DAHLBERG, G., MOSS, P. & PENCE, A. 1999. Beyond quality in early childhood education and care: postmodern perspectives. London: Falmer Press.

EBBECK, M. & WANIYANAYAKE, M. 2003. Early childhood professionals. Leading today and tomorrow. Sydney: MacLennan and Petty.

PARRILA, S. 2002. Perhepäivähoito osana suomalaista päivähoitojärjestelmää. Näkökulmia perhepäivähoidon laatuun ja sen kehittämiseen. Oulun yliopisto. Acta Universitatis Ouluensis E 59.

TAURIAINEN, L. 2000. Kohti yhteistä laatua. Henkilökunnan, vanhempien ja lasten laatu-käsitykset integroidussa erityisryhmässä. Jyväskylän yliopisto. Jyväskylä Studies in Education, Psychology and Social Research 165.

Arviointi: 0–5

Vastuuyksikkö: Kasvatustieteiden laitos/ varhaiskasvatus

VAR011 KASVATUS- JA KOULUTUSALAN KEHITTÄMIS- JA HALLINTOTYÖ

Laajuus: 4 op / 2 ov

Jakson kuvaus: Luodaan valmiuksia organisaatioiden kehittämiseksi ja johtamiseksi sekä moniammatilliselle yhteistyölle. Syvennetään tietämystä varhaiskasvatusta ja koulutusjärjestelmää ohjaavasta lainsäädännöstä, asiakirjoista ja eettisistä ohjeista. Lisäksi perehdytään ajankohtaisiin pedagogisiin ja hallinnollisiin kehityssuuntiin sekä niiden sovelluksiin.

Kirjallisuus:

KUPILA, P. 2007. "Minäkö asiantuntija?" Varhaiskasvatuksen asiantuntijan merkitysspektiivin ja identiteetin rakentuminen. Jyväskylän yliopisto. Jyväskylä Studies in Education, Psychology and Social Research 302. (s. 38–160)

Opetushallinnon opinnot:

LAHTINEN, M., LANKINEN, T., PENTTILÄ, A. & SULONEN, A. 2004. Koulutuksen lainsäädäntö käytännössä. Helsinki: Tietosanoma. (osittain)

Muu kirjallisuus sovitaan opintojakson alussa.
Opintojakso kuuluu pakollisina opintoina opettajan pedagogisiin opintoihin.

Arviointi: Hyväksyty-hylätty

Vastuuyksikkö: Kasvatustieteiden tiedekunta

Ohjattu harjoittelu 10 op

VAR012 VARHAISKASVATUKSEN ASiantuntijuutta Syventävä
HARJOITTELU

Laajuus: 10 op / 4 ov

Jakson kuvaus: Ohjattu harjoittelu tapahtuu varhaiskasvatuksen alaan liittyvissä kehittämis-, tutkimus-, koulutus- tai hallinnollisissa tehtävissä. Oppimisprosessissa syvennetään näkökulmaa kasvatustieteiden asiantuntijuuteen ja kehittämistyöhön. Mikäli opiskelija sisällyttää jakson osaksi opettajan pedagogisia opintoja, harjoittelussa painottuvat aikuisten oppimiseen ja ohjaukseen liittyvät sisällöt. Harjoittelu sisältää portfolioyöskentelyä, oman työn arviointia sekä oman käyttöteorian kehittämistä. Jaksoon sisältyy yksilö- ja ryhmäohjausta. Jaksolle laaditaan henkilökohtainen opintosuunnitelma. Oppimisprosessin tukena käytetään kirjallisuutta.

Kirjallisuus:

HAKKARAINEN, K., LONKA, K. & LIPPONEN, L. 2004. Tutkiva oppiminen. Helsinki: WSOY. **TAI**

JÄRVINEN, A., KOIVISTO, T. & POIKELA, E. 2000. Oppiminen työssä ja työyhteisössä. Helsinki: WSOY.

Muu kirjallisuus sovitaan opintojakson alussa.

Arviointi: Hyväksyty – hylätty

Vastuuyksikkö: Kasvatustieteiden laitos/ varhaiskasvatus

Syventävien opintojen tutkimusmenetelmäopinnot 10 op

Laajuus: 10 op

Tavoite: Opintojakson tavoitteena on syventää tutkimusmetodiikan osaamista ja saavuttaa pro-gradu työn edellyttämä tutkimusmenetelmien hallinta. Opintojakso jakautuu määrällisiin ja laadullisiin erityismenetelmäkursseihin (määrällisten menetelmien kurssit 4 op ja laadullisten menetelmien kurssit 3 op) sekä teoreettisen ja historiallisen tutkimuksen menetelmien kursseihin 3 op. Laadullisten erityismenetelmäkurssien kautta opiskelija tutustuu valitsemiinsä laadullisen tutkimuksen koulukuntiin (esim. etnografia, narratiivisuus, fenomenologia, grounded teoria, toimintatutkimus ja diskurssi- ja keskusteluanalyttiset menetelmät) ja oppii soveltamaan valitsemansa tutkimussuuntauksen periaatteita aineiston keruussa, analyysissä ja tulosten raportoinnissa. Määrällisten erityismenetelmäkurssien kautta opiskelija perehtyy valitsemiinsä ihmistieteissä käytetyimpiin määrällisiin tutkimusasetelmiin ja monimuuttujamenetelmiin (esim. kokeelliset tutkimusasetelmat, pitkittäisaineistojen analyysi, pienten aineistojen määrälliset analysointimenetelmät), oppii niiden sovel-lusalan ja osaa tehdä tutkimusaiheen kannalta tarkoituksenmukaisia menetelmällisiä ratkaisuja. Kurssilla harjaannutaan käsittelemään myös tutkimuseettisiä kysymyksiä ja otamaan ne huomioon tutkimuksen teossa.

Opiskelija valitsee kolme erityismenetelmäkurssia, joista vähintään yhden on oltava laadullinen ja yhden määrällinen menetelmäkurssi. Vaihtoehtoisena suorituspana opiskelija voi

sopia tutkielmansa ohjaajan kanssa myös muusta, omaa opinnäytettään tukevan tutkimusmetodin kirjallisesta suorituksesta. Opiskelijalle tarjotaan tilaisuus osallistua myös määrällisten menetelmien perusteita kertaavalle kurssille ja mahdollisesti järjestettäville jatko-opiskelijoille suunnatuille erityismenetelmäkurssille.

KTKS010 – KTKS029 LAADULLISET ERITYISMENETELMÄOPINNOT

Kirjallisuus: Katso erityismenetelmäkurssit

Arviointi: 0–5

Vastuulaitos: Kasvatustieteiden laitos

KTKS030 – KTKS049 MÄÄRÄLLISET ERITYISMETODIOPINNOT

Kirjallisuus: Katso erityismenetelmäkurssit

Arviointi: 0–5

Vastuulaitos: Kasvatustieteiden laitos ja OKL

Tutkielmaopinnot 40 op

Tutkielmaseminaarien I ja II tarkoituksena on ohjata pro gradu -tutkielmien tekemistä. Seminaarien aikana ohjaus toteutuu ryhmässä; pro gradu -tutkielman tekeminen on pääasiassa itsenäistä työskentelyä, johon saa myös yksilöohjausta sovittavalla tavalla. Tutkintorakenteiden siirtymäsääntöjen mukaan opintopistemääräinen KK-tutkinto on anottava ennen tutkielmaopintojen aloittamista.

VAR014 TUTKIELMASEMINAARI I

Laajuus: 6 op / 3 ov

Jakson kuvaus: Opiskellaan tutkielman suunnittelua ja toteuttamista ja laaditaan toteuttamiskelpoinen tutkimussuunnitelma omaa pro gradu -tutkielmaa varten. Osana tutkielmaseminaarin suorittamista syvennetään myös tietämystä tiedonhakupalveluista yliopiston kirjastossa.

Edeltävät opinnot: Seminaariin voi osallistua, kun varhaiskasvatustieteen aineopinnot on suoritettu vähintään hyvin tiedoin ja syventävien opintojen sisältöopintoja on suoritettu vähintään 8 op. VARY007 Tietotekniikka ja syventävien opintojen tutkimusmenetelmäopintoja vähintään kaksi jaksoa (6 – 7 op) suoritetaan viimeistään Tutkielmaseminaari I:n aikana. VARY008 Tieteellinen viestintä suositellaan suoritettavaksi Tutkielmaseminaari I:n aikana.

Arviointi: Hyväksytty – hylätty

Vastuuyksikkö: Kasvatustieteiden laitos/ varhaiskasvatus

VAR015 TUTKIELMASEMINAARI II

Laajuus: 6 op / 3 ov

Jakson kuvaus: Jatketaan tutkimuksen toteuttamisen opiskelua ja aloitetaan oman pro gradu -tutkielman valmistaminen.

Edeltävät opinnot: VAR014 Tutkielmaseminaari I ja VARY007. VARY008 ja syventävien opintojen tutkielmaopinnot kokonaisuudessaan (10 op) suoritetaan viimeistään Tutkielmaseminaari II:n aikana.

Arviointi: Hyväksytty – hylätty

Vastuuyksikkö: Kasvatustieteiden laitos/ varhaiskasvatus

VAR016 PRO GRADU -TUTKIELMA

Laajuus: 28 op / 13 ov

Kuvaus: Opiskelija kirjoittaa pääaineensa alueeseen kuuluvasta aihepiiristä tieteellisen tutkimuksen kriteerit täyttävän tutkielman.

Arviointi: Katso pro gradu –tutkielman arviointi ja kriteerit kasvatustieteiden tiedekunnan www-sivuilta.

Vastuuyksikkö: Kasvatustieteiden laitos/ varhaiskasvatus

VAR017 MATURITEETTI (PÄÄAINEOPISKELIJOIDEN KYPSYYSNÄYTE KM-TUTKINTOA VARTEN)

Kirjoitetaan tutkintoasetuksen 16 §:n mukainen kirjallinen kypsyysnäyte, joka osoittaa perehtyneisyyttä pro gradu -tutkielman alaan sekä suomen tai ruotsin kielen taitoa. Mikäli kielitaito on osoitettu kandidaatin tutkinnon yhteydessä, maisterin tutkintoa varten ei tarvitse osoittaa enää kielitaitoa, vaan tällöin voi kirjoittaa oman pro gradu -tutkielman pohjalta 4-6 sivua pitkän katsauksen, jossa esitellään oman tutkielman tuloksia ja arvioidaan niitä. Maturiteetti voidaan suorittaa myös perinteisesti tenttitilaisuudessa kirjoittamalla ohjaajan antamasta aiheesta noin yhden konseptin mittainen kirjoitelma.

Lisätietoja maturiteetista opintopiste- ja opintoviikko-opiskelijalle laitoksen www- sivuilla.

Arviointi: hyväksytty – hylätty

8.4.5 Varhaiskasvatuksen tehtäviin ja esiopetukseen ammatillisia valmiuksia antavat opinnot

Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen pedagogiset sisältöopinnot

VAAM001	Lapsilähtöinen pedagogiikka ja leikki	4 op
VAAM002	Pienen lapsen hyvinvointi pedagogisena lähtökohtana	3 op
VAAM003	Oppimisvalmiuksien arviointi ja erityinen tuki varhaiskasvatuksessa	5 op
VAAM004	Opetussuunnitelma varhaiskasvatuksessa	6 op
VAAM005	Kieli ja vuorovaikutus	3 op
VAAM006	Luonto ja ympäristö	3 op
VAAM007	Matematiikka ja tiedekasvatus	3 op
VAAM008	Etiikka ja katsomuskasvatus	2 op

Varhaiskasvatuksen yhteistyöverkostot

VAAM030	Kasvatuskumppanuus ja lapsen hyvinvointi	3 op
VAAM010	Päivähoidon yhteistyöverkostot ja jaettu asiantuntijuus	3 op

Taito- ja taideaineiden pedagogiikka

VAAM011	Kuvataide IA	
VAAM025	Kuvataide IB	4 op
VAAM012	Musiikkikasvatus IA	
VAAM026	Musiikkikasvatus IB	4 op
VAAM013	Liikuntakasvatus IA	
VAAM027	Liikuntakasvatus IB	4 op
VAAM014	Lastenkirjallisuus I	4 op

<i>Vaihtoehtoiset opinnot (yksi seuraavista)</i>		3 op
VAAM015	Kulttuurikasvatus	3 op
VAAM016	Draamakasvatus	3 op
VAAM017	Mediakasvatus	3 op
VAAM018	Taidepedagogiikka	3 op
VAAM031	Early Years Pedagogy	3 op
VAAM032	Vaihtoehtopedagogiikka	3 op
VARA006	Hyvinvoinnin, kasvun ja oppimisen haasteet varhaiskasvatuksessa II, syventävä osio	3 op
VARA007	Monikulttuurinen kasvatus	3 op
VARA008	Laatu, kehittäminen ja johtaminen päivähoitossa	3 op
VARA009	Lastenkulttuuri	3 op
VARA010	Lapset ja sukupuoli	3 op
<i>Ohjattu harjoittelu</i>		
VAAM020	Perusharjoittelu	6 op

Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen pedagogiset sisältöopinnot

VAAM001 LAPSILÄHTÖINEN PEDAGOGIIKKA JA LEIKKI

Laajuus: 4 op / 2 ov

Jakson kuvaus: Perehdytään lapsilähtöisen pedagogiikan perusteisiin: lasten havainnointiin ja tuntemukseen, lapsen kasvun, kehityksen ja oppimisen tukemiseen, perushoidon merkitykseen ja ohjaamiseen sekä varhaiskasvatuksen toimintamuotoihin. Erityisesti syvennytään leikin merkitykseen lasten oppimisessa ja vertaisryhmässä sekä leikin tukemiseen ja ohjaamiseen.

Kirjallisuus:

JOHANSSON, E. & PRAMLING SAMUELSSON I. 2003. Förskolan barns första skola! Lund: Studentlitteratur. TAI

PRAMLING SAMUELSSON, I. & ASPLUND CARLSSON, M. 2003. Det lekande barn: i en utvecklingspedagogisk teori. Stockholm: Liber.

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet. 2004. STAKES, oppaita 56. Helsinki.

Artikkeleita sopimuksen mukaan.

Arviointi: Hyväksytyt – hylätyt

Vastuuyksikkö: Kasvatustieteiden laitos/ varhaiskasvatus

VAAM002 PIENEN LAPSEN HYVINVOINTI PEDAGOGISENA LÄHTÖKOHTANA

Laajuus: 3 op / 2 ov

Jakson kuvaus: Perehdytään lapsen hyvinvointiin ja terveyteen sekä perushoittoon, päivärhythmiin ja päivähoiton aloituksen kysymyksiin. Paneudutaan erityisesti alle kolmivuotiaiden lasten pedagogiikkaan. Omaksutaan perustiedot lapsen terveyden edistämisestä, tavallisimmista lastentaudeista, tapaturmista ja ensiavusta.

Kirjallisuus:

HELENIUS, A., KARILA, K., MUNTER, H., MÄNTYNEN, P. & SIRÉN-TIUSANEN, H. (toim.) 2001. Pienet päivähoitossa: Alle kolmivuotiaiden varhaiskasvatuksen perusteita. Helsinki: WSOY.

IVANOFF, P., KITINOJA, H., PALO, R., RISKU, A. & VUORI, A. 2004. Hoidatko minua? Lapsen, nuoren ja perheen hoitotyö. Porvoo: WSOY. (osittain)

Arviointi: Hyväksytyt – hylätyt

Vastuuyksikkö: Kasvatustieteiden laitos/ varhaiskasvatus

VAAM003 OPPIMISVALMIUKSIEN ARVIOINTI JA ERITYINEN TUKI
VARHAISKASVATUKSESSA

Laajuus: 5 op / 3 ov

Jakson kuvaus: Opintojaksolla tutustutaan lapsen kehityksen, oppimis- ja kouluvalmiuksien sekä erityisen tuen tarpeen arvioinnin menetelmiin, käytäntöihin ja perusteisiin ja erityisen tukemisen ohjelmiin. Perehdytään yksilöllistetyn opetuksen järjestämisen suunnitelmaan ja yksilökohtaisten kasvatus-, opetus- ja kuntoutussuunnitelmien laadintaan ja tutustutaan kouluun siirtymisen vaihtoehtoihin. Jaksolla tuodaan esille maahanmuuttajalasten oppimisen tukemiseen ja arviointiin liittyviä näkökulmia. Jaksoon sisältyy käytännön havainnointi- ja arviointitehtäviä sekä tapauselviksiä. Jakson teemoja tarkastellaan erityispedagogisesta ja kehityspsykologisesta näkökulmasta.

Kirjallisuus:

BRICKER, D. & PRETTI-FRONTCSAK, K. 2004. Varsu 3 -Varhaisen oppimaan ohjaamisen suunnitelma. Arviointimenetelmä 3-6-vuotiaille. Jyväskylä: PS-kustannus.

BRICKER, D. & WADDELL, M. 2004. Varsu 4 -Varhaisen oppimaan ohjaamisen suunnitelma. Opetussuunnitelma 3-6-vuotiaille. Jyväskylä: PS-kustannus.

IKONEN, O. 2000. Oppimisvalmiudet ja opetus. Jyväskylä: PS-kustannus.

KEROLA, K. (toim.) 2001. Struktuuria opetukseen: selkeys ja rakenteet oppimisen edistämiseksi. Jyväskylä: PS-kustannus.

KOVANEN, P. 2003. Varsu -Varhaisen oppimaan ohjaamisen suunnitelma. Johdanto. Jyväskylä: PS-kustannus.

PIHLAJA, P. & KONTU, E. (toim.) 2001. Työkaluja päivähoidon erityiskasvatukseen. Helsinki: Sosiaali- ja terveysministeriö.

PIHLAJA, P. & VIITALA, R. (toim.) 2004. Erytyiskasvatus varhaislapsuudessa. Helsinki: WSOY.

Arviointi: Hyväksytty – hylätty

Edeltävät opinnot: VARA005 Hyvinvoinnin, kasvun ja oppimisen haasteet varhaiskasvatuksessa I: perusteet

Vastuuyksikkö: Kasvatustieteiden laitos/ varhaiskasvatus

VAAM004 OPETUSSUUNNITELMA VARHAISKASVATUKSESSA

Laajuus: 6 op / 4 ov

Jakson kuvaus: Opintojaksolla perehdytään esiopetusta ohjaaviin asiakirjoihin, opetussuunnitelman laadintaan sekä esi- ja alkuopetuksen opetussuunnitelmalliseen integrointiin. Lisäksi perehdytään esiopetusikäisen lapsen oppimisen ja opettamisen erityispiirteisiin. Jaksolla tutustutaan myös alkuopetuksen opiskelutaitojen pedagogiikkaan. Tavoitteena on opiskelijoiden pedagogisten taitojen kehittäminen lapsiryhmän ohjaamisessa ja ryhmädynamiikan tuntemuksessa.

Kirjallisuus:

Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteet. 2000. Opetushallitus. Helsinki.

FABIAN, H. & DUNLOP, A. W. (toim.) 2002. Transitions in the early years: Debating continuity and progression for children in early education. London: RoutledgeFalmer. (luvut 1, 4-8.)

HAKKARAINEN, P. 2002. Kehittävä esiopetus ja oppiminen. Jyväskylä: PS-kustannus. (luvut 3-7)

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet. 2004. Helsinki: Opetushallitus. (43 sivua)
Artikkeleita sopimuksen mukaan.

Arviointi: Hyväksytty – hylätty

Vastuuyksikkö: Kasvatustieteiden laitos/ varhaiskasvatus

VAAM005 KIELI JA VUOROVAIKUTUS

Laajuus: 3 op / 2 ov

Jakson kuvaus: Omaksutaan perustieto lapsen kielen normaalista kehityksestä, kielellisestä tietoisuudesta sekä esiopetuksen äidinkielen valmiuksista. Opitaan tukemaan lapsen kielen kehitystä monipuolisin menetelmin, painopisteenä esiopetuksen äidinkieli.

Kirjallisuus:

LERKKANEN, M.-L. 2006. Lukemaan oppiminen ja opettaminen esi- ja alkuopetuksessa. Helsinki: WSOY.

NURMILAAKSO, M. 2006. Lukemisen alkeita päiväkodissa. Lastentarhanopettaja ja alkuva kuusivuotias lukija. Helsingin yliopisto. Tutkimuksia 267. Helsinki: Yliopistopaino. (s. 1–80, 162–183)

Arviointi: Hyväksytty – hylätty

Vastuuyksikkö: Kasvatustieteiden laitos/ varhaiskasvatus

VAAM006 LUONTO JA YMPÄRISTÖ

Laajuus: 3 op / 2 ov

Jakson kuvaus: Perehdytään ympäristökasvatuksen tavoitteisiin, sisältöihin ja menetelmiin erityisesti varhaiskasvatuksen näkökulmasta. Saadaan kokemuksia ympäristökasvatuksen soveltamisesta niin luonnon- kuin kulttuuriympäristössäkkin.

Kirjallisuus:

CANTELL, H. (toim.) 2004. Ympäristökasvatuksen käsikirja. Jyväskylä: PS-kustannus. Artikkeleita sopimuksen mukaan.

Arviointi: Hyväksytty – hylätty

Vastuuyksikkö: Kasvatustieteiden laitos/ varhaiskasvatus

VAAM007 MATEMATIIKKA JA TIEDEKASVATUS

Laajuus: 3 op / 2 ov

Jakson kuvaus: Matematiikassa syvennetään tietämystä lapsen matemaattisen ajattelun kehittämisestä ja matemaattisten oppimisvaikeuksien ennaltaehkäisystä. Perehdytään matematiikan sisältöihin, menetelmiin ja materiaaleihin varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa. Tiedekasvatuksessa syvennetään pedagogista tietämystä ja konkretisoidaan havainnoinnin, kokeilun ja tekemällä oppimisen periaatteista lähtevää toimintatapaa. Perehdytään varhaisvuosien tiedekasvatuksen sisällölliseen etenemiseen sekä suunnitellaan ja toteutetaan elollista ja elotonta ympäristöä sekä ihmistä itseään tutkivia projekteja tai työpajoja.

Kirjallisuus:

IKÄHEIMO, H. 1995. Iloa ja ymmärrystä matematiikkaan. Helsinki: Opperi.

HOLT, B.-G. 1989/1993. Science with young children. 3. uud. painos. Washington: NAEYC. (s. 15-90, 131-178) **TAI**

JOHNSTON, J. 1996/1998. Early explorations in science. Buckingham: Open University Press. (luvut 2, 4, ja 5)

Artikkeleita sopimuksen mukaan

Arviointi: Hyväksytty – hylätty

Vastuuyksikkö: Kasvatustieteiden laitos/ varhaiskasvatus

VAAM008 ETIIKKA JA KATSOMUSKASVATUS

Laajuus: 2 op / 1 ov

Jakson kuvaus: Opintojaksolla tutustutaan päivähoiton ja esiopetuksen eettisen, uskonnollisen ja katsomuskasvatuksen tavoitteisiin, sisältöihin ja menetelmiin.

Kirjallisuus:

LUUMI, P. 2006. Kertojan käsikirja. Saarijärvi: Lasten Keskus. (s. 108–245)

ROSENBLAD, D. & ROSENBLAD, F. 2005. Abrahamin lapset. Kolmen uskonnon yhteiset juuret. Helsinki: Suomen Lähetysseura. (s. 12–32)

SAARINEN, S. (toim.) 2002. Kaikille tilaa riittää. Päivähoiton uskontokasvatus. Helsinki: Lasten Keskus. **TAI**

SALMINEN, J. (toim.) 2001. Varhaiskasvatuksen uskontokasvatus. Helsingin yliopisto. Studia Paedagogica 24.

Artikkeleita sopimuksen mukaan.

Arviointi: Hyväksytty – hylätty

Vastuuyksikkö: Kasvatustieteiden laitos/ varhaiskasvatus

Varhaiskasvatuksen yhteistyöverkostot

VAAM030 KASVATUSKUMPPANUUS JA LAPSEN HYVINVOINTI

Laajuus: 3 op / 2 ov

Jakson kuvaus: Opintojaksolla perehdytään erilaisten perheiden kohtaamiseen ja vanhempien kanssa tehtävään yhteistyön keskeisiin muotoihin ja lähtökohtiin. Tavoitteena on kasvatuskumppanuuden merkityksen ymmärtäminen sekä lasten, vanhempien että päivähoiton kannalta. Keskeistä on tiedostaa perhe muuttavana, dynaamisena ja moniäänisenä kokonaisuutena. Lisäksi käsitellään perheen ja vanhemmuuden merkitystä lapsen hyvinvoinnin rakentumisessa, perheiden arkea eri perheenjäsenten näkökulmista sekä vanhemmuuteen vaikuttavia tekijöitä.

Kirjallisuus:

KESKINEN, S. & VIRJONEN, H. (toim.) 2004. Vanhemmuuden ja lapsen kasvun tukeminen päivähoitossa. Helsinki: Tammi.

RÖNKÄ, A. & KINNUNEN, U. (toim.) 2002. Perhe ja vanhemmuus: suomalainen perhe-elämä ja sen tukeminen. Jyväskylä: PS-kustannus. **TAI**

FORSBERG, H. & NÄTKIN, R. (toim.) 2003. Perhe murroksessa. Kriittisen perhetutkimuksen jäljillä. Helsinki: Gaudeamus.

Arviointi: Hyväksytty – hylätty

Vastuuyksikkö: Kasvatustieteiden laitos/ varhaiskasvatus

VAAM010 PÄIVÄHOIDON YHTEISTYÖVERKOSTOT JA JAETTU ASIANTUNTIJUUS

Laajuus: 3 op / 2 ov

Jakson kuvaus: Perehdytään päivähoitossa tehtävään yhteistyöhön koulu-, sosiaali- ja terveydenhuollon asiantuntijoiden kanssa, yhteistyön perusteisiin ja haasteisiin. Opintojaksolla tarkastellaan jaetun asiantuntijuuden yhteistyöverkoston lähtökohtia, mahdollisuuksia ja soveltamista päivähoiton käytännöissä. Tavoitteena on, että opiskelija tiedostaa yhteisvastuullisuuden hyvän lapsuuden rakentamisessa ja perheen tukemisessa. Lisäksi tavoitteena on, että opiskelija tiedostaa jaetun ammatillisuuden voimavarana ennaltaehkäisevässä sekä avoimuudessa lastensuojelutyössä.

Kirjallisuus:

KUPILA, P. 2007. "Minäkö asiantuntija?" Varhaiskasvatuksen asiantuntijan merkityspektiivin ja identiteetin rakentuminen. Jyväskylän yliopisto. Jyväskylä Studies in Education, Psychology and Social Research 302. (s. 13–37)

HURTING, J. 2003. Lasta suojelemassa - etnografia lasten paikan rakentumisesta lastensuojelun perhetyön käytännöissä. Acta Universitatis Lapponiensis 60. Rovaniemi. **TAI**

FORSBERG, H., RITALA-KOSKINEN, A. JA TÖRRÖNEN, M. 2006. Lapset ja sosiaalityö. Kohtaamisia, menetelmiä ja tiedon uudelleenarviointia. PS-kustannus. Helsinki.

Arviointi: Hyväksytty – hylätty

Vastuuyksikkö: Kasvatustieteiden laitos/ varhaiskasvatus

Taito- ja taideaineiden pedagogiikka

VAAM011/ VAAM025 KUVATAIDE IA + IB

Laajuus: 4 op (3 op + 1 op) / 2 ov

Jakson kuvaus: Käydään läpi keskeiset kuvataiteen alueet, tekniikat, välineet ja materiaalit sekä teoriassa että käytännössä ja kehitetään edelleen opiskelijan tietoja ja taitoja kuvataiteen alueella. Tutustutaan kulttuuri- ja kuvataidelaitosten toimintaan. Tavoitteena on, että opiskelija kehittyy tiedollisesti, taidollisesti ja pedagogisesti kuvataiteen tekijänä ja kokijana ja saa valmiuksia kuvataidetehtävien pedagogiseen suunnitteluun.

Kirjallisuus:

HAKKOLA ym. 1991. Lasten taidekasvatus. Helsinki: Kirjayhtymä.

ESKELÄ-TUOMISTO, L. 1982. Elävää viivaa etsimässä. Helsinki: MLL.

ESKELÄ-TUOMISTO, L. 1988. Värejä ja valoja. Helsinki: MLL.

MOISANDER, R. ym. 1991. Kuvasilta kuvaamataittoa 1-3. Porvoo: WSOY.

Artikkeleita sopimuksen mukaan.

Arviointi: Hyväksytty – hylätty

Vastuuyksikkö: Kasvatustieteiden laitos/ varhaiskasvatus

VAAM012/ VAAM026 MUSIIKKIKASVATUS IA + IB

Laajuus: 4 op (3 op + 1 op) / 2 ov

Jakson kuvaus: Perehdytään lapsen musiikilliseen kehitykseen ja ilmaisuun, keskeisiin menetelmiin ja musiikin prosessointimahdollisuuksiin varhaisiän musiikkikasvatuksessa. Opiskelija saa välineitä monipuolisen musiikkitoiminnan suunnitteluun ja toteuttamiseen. Tutustutaan ekologiseen äänenkäyttöön osana lastentarhanopettajan työn ääniergonomiaa.

Kirjallisuus:

AHONEN, K. 2004. Johdatus musiikin oppimiseen. Helsinki: Finn Lectura.

HONGISTO-ÅBERG, M., LINDEBERG-PIIROINEN, A. & MÄKINEN, L. 2001. Musiikki varhaiskasvatuksessa. Hip hoi musiso! Käsikirja. Espoo: Fazer Musiikki.

Arviointi: Hyväksytty – hylätty

Vastuuyksikkö: Kasvatustieteiden laitos/ varhaiskasvatus

VAAM013/ VAAM027 LIIKUNTAKASVATUS IA + IB

Laajuus: 4 op (3 op + 1 op) / 2 ov

Jakson kuvaus: Perehdytään lapsen liikunnalliseen kehittymiseen, liikuntakasvatuksen tavoitteisiin, keskeisiin sisältöihin ja didaktisiin periaatteisiin. Tavoitteena on oppia suunnittelemaan ja ohjaamaan lasten liikuntaa sekä järjestämään liikkumiseen mahdollistavaa toimintaympäristöä.

Kirjallisuus:

KARVONEN, P., SIREN-TIUSANEN, H. & VUORINEN, R. 2003. Varhaisvuosien liikunta. Jyväskylä: VK-kustannus.

PULLI, E. 2001. Opi liikkuen, liiku leikkien. Liikuntaa esiopetukseen. Helsinki: Tammi.

ZIMMER, R. 2001. Liikuntakasvatuksen käsikirja. Didaktis-metodisia perusteita ja käytännön ideoita. Helsinki: LK-kirjat.

Arviointi: Hyväksytty – hylätty

Vastuuyksikkö: Kasvatustieteiden laitos/ varhaiskasvatus

VAAM014 LASTENKIRJALLISUUS I

Laajuus: 4 op / 2 ov

Jakson kuvaus: Tutustutaan keskeiseen lastenkirjallisuuteen ja tarkastellaan kirjallisuutta osana taidekasvatusta. Tavoitteena on, että opiskelija oivaltaa kirjallisuuden merkityksen lapsen kielen ja persoonallisuuden kehitykselle ja osaa toteuttaa monipuolista, lapsen kehitystasoa vastaavaa kirjallisuuskasvatusta.

Kirjallisuus:

YLÖNEN, H. 2000. Lohditut linnut. Satujen merkitys lapselle. Helsinki: Tammi.

Lastenkirjallisuutta sopimuksen mukaan.

Arviointi: Hyväksytty – hylätty

Vastuuyksikkö: Kasvatustieteiden laitos/ varhaiskasvatus

Vaihtoehtoiset opinnot

Opiskelija valitsee yhden seuraavista vaihtoehtoisista opintojaksoista osaksi varhaiskasvatuksen tehtäviin ja esiopetukseen ammatillisia valmiuksia antavia opintoja.

VAAM015 KULTTUURIKASVATUS

Laajuus: 3 op / 2 ov

Jakson kuvaus: Syvennetään tietoa omasta ja muista kulttuureista sekä perehdytään kulttuurien välisiin yhteyksiin ja hankitaan valmiuksia kulttuurien väliseen kanssakäymiseen. Perehdytään lasten ohjaamiseen suvaitsevaisuuteen sekä eri kulttuurien tuntemukseen ja arvostamiseen.

Kirjallisuus:

WAHLSTRÖM, R. 1996. Suvaitsevaisuuteen kasvattaminen. Erilaisuus on rikkautta. Porvoo: WSOY.

Eri kulttuureja käsittelevää kirjallisuutta opiskelijan valinnan mukaan.

Arviointi: Hyväksytty – hylätty

Vastuuyksikkö: Kasvatustieteiden laitos/ varhaiskasvatus

VAAM016 DRAAMAKASVATUS

Laajuus: 3 op / 2 ov

Jakson kuvaus: Tutustutaan draamakasvatukseen ja sen keskeisiin teoreettikkoihin. Perehdytään erityisesti lasten draamakasvatukseen, sen suunnitteluun ja ohjaamiseen. Lisäksi opintojaksolla työstetään omia ilmaisutaitoja.

Kirjallisuus:

HEIKKINEN, H. 2004. Vakava leikillisuus. Draamakasvatusta opettajille. Helsinki: Kansanvalistusseura. (osittain)

LIUKKO, S. 1998. Ilmaisua ipanoille. Helsinki: Kirjayhtymä.

Arviointi: Hyväksytty – hylätty

Vastuuyksikkö: Kasvatustieteiden laitos/ varhaiskasvatus

VAAM017 MEDIAKASVATUS

Laajuus: 3 op / 2 ov

Jakson kuvaus: Tutustutaan lapsille suunnattuun viestintään ja sen merkitykseen lapsen elämässä. Analysoidaan kuvallista ja sanallista viestintää, tutustutaan lastenmusiikkitarjontaan sekä perehdytään lasten mediakasvatukseen.

Kirjallisuus:

LAHIKAINEN, A. R. ym. (toim.) 2005. Lapsuus mediamaailmassa: näkökulmia lasten tietoyhteiskuntaan. Helsinki: Gaudeamus. TAI

LIUKKO, S. & KANGASSALO, M. 1998. Mediaa muruille. Helsinki: Kirjayhtymä.

SINTONEN, S. (toim.) 2002. Median sylissä. Helsinki: Finn Lectura.

Artikkeleita sopimuksen mukaan.

Arviointi: Hyväksytty – hylätty

Vastuuyksikkö: Kasvatustieteiden laitos/ varhaiskasvatus

VAAM018 TAIDEPEDAGOGIIKKA

Laajuus: 3 op / 2 ov

Jakson kuvaus: Tutustutaan taiteellisen oppimisen periaatteisiin. Harjoitellaan taideaineiden ohjaamista lapsiryhmässä sekä tehdään vierailuja taidelaitoksiin. Perehdytään siihen, miten lapsi vastaanottaa taide-elämyksen ja millaista taidetarjontaa lapsille on olemassa.

Kirjallisuus:

KARPPINEN ym. (toim.) 2001. Elämysten alkupoluilla. Helsinki: Finn Lectura.

KARPPINEN ym. 2001. Taiteen ja leikin lumous. Helsinki: Finn Lectura.

Arviointi: Hyväksytty – hylätty

Vastuuyksikkö: Kasvatustieteiden laitos/ varhaiskasvatus

VAAM031 EARLY YEARS PEDAGOGY

Laajuus: 3 op / 2 ov

Jakson kuvaus: Syvennyttään varhaisvuosien (0–4v.) pedagogiikkaan ja varhaiseen vuorovaikutukseen liikunnan, musiikin tai leikin sisältöalueiden kautta. Pedagogisiin kysymyksiin perehdytään ohjauksen, havainnoinnin ja haastattelun avulla. Opintojakso toteutetaan kansainvälisenä verkkokurssina osana yhteistyöpohjoismaista NordPlus-yhteistyötä. Kursikieli on pääosin englanti.

Kirjallisuus: Kurssin verkko-opetusmateriaali

Arviointi: Hyväksytty – hylätty

Vastuuyksikkö: Kasvatustieteiden laitos/ varhaiskasvatus

VAAM032 VAIHTOEHTOPEDAGOGIIKAT

Laajuus: 3 op / 2 ov

Jakson kuvaus: Opiskelija tutustuu erilaisiin kasvatustieteiden filosofisiin ja vaihtoehtopedagogisiin suuntauksiin ja perehtyy tarkemmin yhteen valitsemaansa teemaan.

Kirjallisuus: Sovitaan opintojakson alussa.

Arviointi: Hyväksytty – hylätty

Vastuuyksikkö: Kasvatustieteiden laitos/ varhaiskasvatus

VARA006 HYVINVOINNIN, KASVUN JA OPPIMISEN HAASTEET
VARHAISKASVATUKSESSA II: SYVENTÄVÄ OSIO

Laajuus: 3 op / 2 ov

Jakson kuvaus: Opiskelija syventyy kahden valitsemaansa teeman tarkasteluun tähän liittyvän kirjallisuuden (yhteensä 2-4 teosta) kautta.

Kirjallisuus:

Menetyksiä kokeneen lapsen tukeminen varhaiskasvatuksessa

ERKKILÄ ym. 2003. Surevan lapsen kanssa. Helsinki: SMS-tuotanto. **JA**

Yhdessä suru on helpompi kantaa -opas lasten ja nuorten sururyhmien vetäjille. 2004. Tuettu suru -projekti. Suomen Mielenterveysseura. Helsinki: SMS-tuotanto. **SEKÄ**

DYREGROV, A. 1993. Lapsen suru. Helsinki: MLL. **TAI**

CLEVE, E. 2005. Pidä isää kädestä! Kaksivuotias kriisiterapiassa. Helsinki: WSOY **TAI**

POIJULA, S. 2002. Surutyö. Helsinki: Kirjapaja.

Lasten syrjäytymisen uhat varhaiskasvatuksessa

LAINEN & NEITOLA (toim.) 2002. Lasten syrjäytyminen päiväkodin vertaisryhmästä. Kasvatustieteen tutkimuksia 11. Turku: Suomen kasvatustieteellinen seura **JA**

TALIB ym. 2004. Kulttuurit ja koulu. Avaimia opettajille. Helsinki: WSOY.

Lasten mielenterveys ja psyykinen hyvinvointi

MOILANEN ym. 2004. Lasten ja nuorisopsykiatria. Helsinki: Duodecim. (luvut 5, 9–12, 16–19, 20–24)

Itsesäätely- ja tarkkaavaisuushäiriöt

MICHELSSON ym. 2004. MBD ja ADHD: diagnosointi, kuntoutus ja sopeutuminen. Jyväskylä: PS-kustannus. **JA**

MOILANEN ym. 2004. Lasten ja nuorisopsykiatria. Helsinki: Duodecim. (luvut 13–15)

Kielenkehityksen vaikeudet ja tuki

SIISKONEN ym. 2003. Joko se puhuu. Kielenkehityksen vaikeudet varhaislapsuudessa. Jyväskylä: PS-kustannus. (luvut 4–21).

Sensorisen integraation häiriö ja tuki

KRANOWITZ 2003. Tahatonta tohollusta: sensorisen integraation häiriölapsen arkielämänsä. Jyväskylä: PS-kustannus. **TAI**

YACK ym. (toim) 2001. Leikki linkkinä lapseen: toimintaterapiaa sensorisen integraation keinoin. Jyväskylä: PS-kustannus.

Arviointi: Hyväksytty – hylätty (ammattillisia valmiuksia antavat opinnot); 0 – 5 (aineopinnot)

Edeltävät opinnot: VARA005 Hyvinvoinnin, kasvun ja oppimisen haasteet varhaiskasvatuksessa I: perusteet.

Vastuuyksikkö: Kasvatustieteiden laitos/ varhaiskasvatus

VARA007 MONIKULTTUURINEN KASVATUS

Laajuus: 3 op / 2 ov

Jakson kuvaus: Perehdytään monikulttuurisuuteen sekä maahanmuuttajalasten identiteetin rakentumiseen. Tavoitteena on tarkastella monikulttuurista kasvatusta ja opetusta.

Kirjallisuus:

GOLLNICK, D. & CHINN, P. C. 2002. Multicultural education in a pluralistic society. Upper Saddle River, NJ: Merrill. (luvut 1–3 ja 6–9).

MIKKOLA, P. 2001. Kahden kulttuurin taitajaksi: maahanmuuttajaoppilaan identiteetti, tavoitteet ja toiminta. Turun yliopiston julkaisuja, sarja C: 171.

Arviointi: Hyväksytty – hylätty (ammattillisia valmiuksia antavat opinnot); 0–5 (aineopinnot)

VARA008 LAATU, KEHITTÄMINEN JA JOHTAMINEN PÄIVÄHOIDOSSA

Laajuus: 3 op / 2 ov

Jakson kuvaus: Opinnoissa perehdytään päivähoiton laatu- ja kehittämistyöhön sekä sen johtamiseen. Jakso käsittelee laadunhallinnan lähtökohtia, arviointityön merkitystä ja keinoja, kehittämistoimintaa organisaation jatkuvana prosessina ja johtajuutta sen keskeisenä tekijänä.

Kirjallisuus:

HUJALA, E., PARRILA, S., LINDBERG, P., NIVALA, V., TAURIAINEN, L. & VARTIAINEN, P. 1999. Laadunhallinta varhaiskasvatuksessa. Oulun yliopisto. Varhaiskasvatuskeskus.

KARILA, K. & NUMMENMAA, A. R. 2001. Matkalla moniammatillisuuteen. Kuvauskohteenä päiväkotinä. Helsinki: WSOY.

Artikkeleita sopimuksen mukaan.

Arviointi: Hyväksytyt – hylätyt (ammatillisia valmiuksia antavat opinnot); 0–5 (aineopinnot)

Ehdellävät opinnot: VARA003 Pedagogisen asiantuntijuuden kehittyminen.

Vastuuyksikkö: Kasvatustieteiden laitos/ varhaiskasvatus

VARA009 LASTENKULTTUURI

Laajuus: 3 op / 2 ov

Jakson kuvaus: Perehdytään lastenkulttuuria koskeviin eri näkökulmiin. Tavoitteena on käsitellä lapsille suunnattua kulttuuria monipuolisesti ja toisaalta perehtyä lasten omaan kulttuuriin.

Kirjallisuus:

PALMENFELT, U. (toim.) 1999. Barndomens kulturalisering. Åbo Akademi. NNF publications; 2. Barnkulturforskning i Norden; 1.

JA yksi teos seuraavista:

VAN DEN BERGH, B. & VAN DEN BULCK, J. (toim.) 2000. Children and Media: Multidisciplinary Approaches. Leuven-Apeldoorn: Garant.

KEHILY, M. J. (toim.) 2004. An introduction to Childhood Studies. Maidenhead: Open University Press.

MOURITSEN, F. & QVORTRUP, J. (toim.) 2002. Childhood and children's culture. Odense: University Press of Southern Denmark.

Artikkeleita sopimuksen mukaan.

Arviointi: Hyväksytyt – hylätyt (ammatillisia valmiuksia antavat opinnot); 0–5 (aineopinnot)

Vastuuyksikkö: Kasvatustieteiden laitos/ varhaiskasvatus

VARA010 LAPSET JA SUKUPUOLI

Laajuus: 3 op / 2 ov

Jakson kuvaus: Perehdytään lasten sukupuoli-identiteetin muodostumiseen vaikuttaviin tekijöihin erityisesti lapsille suunnattujen kulttuurisisältöjen kautta. Lisäksi tarkastellaan tyttöjen ja poikien psyykkis-sosiaalisen kehityksen mahdollisia eroavaisuuksia ja niiden taustalla vaikuttavia tekijöitä. Keskeisenä kysymyksenä on pohtia, missä määrin kasvattajat ohjaavat suhtautumisellaan ja odotuksillaan tyttöjen ja poikien kehitystä eri uomille ja mitä tästä seuraa.

Kirjallisuus:

Kaksi teosta seuraavista:

ARNESEN, A-L. (toim.) 1999. Eroja ja yhtäläisyyksiä. Sukupuoli pedagogisessa ajattelussa ja käytännössä. Suom. Pirkko Hynninen. Helsingin yliopiston Vantaan täydennyskoulutuslaitoksen julkaisuja 17.

DAVIES, B. 2003. Shards of glass: children reading and writing beyond gendered identities. Cresskill, N.J.: Hampton Press.

LYON CLARKE, B. & HIGONNET, M. R. (toim.) 2000. Girls, boys and toys: gender in children's literature and culture. Baltimore: Johns Hopkins University Press.

SKELTON, C. & FRANCIS, B. (toim.) 2003. Boys and girls in the primary classroom. Maidenhead: Open University Press.

Artikkeleita sopimuksen mukaan.

Arviointi: Hyväksytty – hylätty (ammattillisia valmiuksia antavat opinnot); 0–5 (aineopinnot)

Vastuuyksikkö: Kasvatustieteiden laitos/ varhaiskasvatus

Ohjattu harjoittelu

VAAM020 PERUSHARJOITTELU

Lapsilähtöinen, suunnitelmallinen kasvun ja oppimisen ohjaaminen.

Laajuus: 6 op / 4 ov

Jakson kuvaus: Perusharjoittelussa keskeistä on lapsen kasvun ja oppimisen tukeminen, opiskelijan omien suunnittelu-, ohjaus-, ja arviointitaitojen sekä tiimityöskentelyvalmiuksien kehittyminen. Lisäksi opiskelija syventää ammatillisen kehittymisensä tarkastelua. Harjoitteluun sisältyy ryhmäohjausta sekä koulutuksen ohjaavan opettajan yksilöohjausta.

Edeltävät opinnot: VARH014 Orientoiva harjoittelu ja opinto-oppaassa ilmoitetut opintojaksot.

Arviointi: Hyväksytty – hylätty

Vastuuyksikkö: Kasvatustieteiden laitos/ varhaiskasvatus

8.4.6 Taito- ja taideaineiden opinnot

Taito- ja taideaineiden opinnot on varhaiskasvatuksen koulutuksen järjestämä 25 opintopisteen laajuinen sivuainekokonaisuus.

Sivuaine koostuu seuraavista opintojaksoista:

VART001	Taito- ja taideaineiden teoreettiset opinnot	5 op
Taito- ja taideaineiden sisällölliset opinnot (Kolme opintojaksoa seuraavista)		15 op
VART002	Kuvataide II	5 op
VART005	Musiikkikasvatus II	5 op
VART006	Soitto ja lastenlaulut	5 op
VART007	Lastenkirjallisuus II	5 op
VART008	Draamakasvatus, erityisesti nukketeatteri	5 op
VART009	Muu valinnainen taito- ja taideaineiden opintojakso	5 op
VART010	Taideprojekti	5 op

VART001 TAITO- JA TAIDEAINEIDEN TEOREETTISET OPINNOT

Laajuus: 5 op / 3 ov

Jakson kuvaus: Pehdytään taideaineita yleisesti käsittelevään kirjallisuuteen. Syvennetään opiskelijan omaa taidekasvatustietämystä. Opintojakson aikana kootaan taidekasvatustussalkku.

Kirjallisuus:

EATON, M. 1995. Estetiikan ydinkysymyksiä. Suom. Pekka Rantanen. Helsingin yliopisto, Lahden tutkimus- ja koulutuskeskus; 25.

PÄÄJOKI, T. 1999. Reittejä taidekasvatuksen kartalla. Taidekasvatuksen merkityksistä taidekasvatuksen teksteissä. Jyväskylä: Kampus Kustannus.

Artikkeleita sopimuksen mukaan.

Arviointi: Hyväksytty – hylätty

Vastuuyksikkö: Kasvatustieteiden laitos/ varhaiskasvatus

Taito- ja taide-aineiden sisällölliset opinnot 15 op

Opiskelija perehtyy valitsemiinsa taito- ja taidealueisiin sekä teoreettisesti että menetelmällisesti ja niiden mahdollisuuksiin lasten taidekasvatuksessa. Opiskelija valitsee 25 op:n kokonaisuutta suorittaessaan alla olevista vaihtoehdoista kolme 5 op:n opintojaksoa. Muille opiskelijoille eri 5 op:n opintojaksot ovat avoimena myös erillisinä opintoina.

VART002 KUVATAIDE II

Laajuus: 5 op / 3 ov

Jakson kuvaus: Perehdytään kuvataiteen ilmiöihin kokemuksellisen oppimisen menetelmin. Aiheina ovat suomalaiset kuvataiteilijat ja heidän tuotantonsa. Tutustutaan museopedagogiikkaan ja sen mahdollisuuksiin lasten kuvataidekasvatuksessa.

Kirjallisuus:

KAITAVUORI, K. 1993. Nykyaiteen museon opas. Nykyaiteen museon julkaisuja 23. Helsinki.

LEVANTO, M. 1987. Ateneum opas. Helsinki: Otava.

LEVANTO, M. 1991. Tunnetko? Lasten Ateneum. Helsinki: Ateneumin ystävät.

Artikkeleita sopimuksen mukaan.

Arviointi: Hyväksytty – hylätty

Vastuuyksikkö: Kasvatustieteiden laitos/ varhaiskasvatus

VART005 MUSIIKKIKASVATUS II

Laajuus: 5 op / 3 ov

Jakson kuvaus: Perehdytään musiikin erityismenetelmiin ja syvennytään musiikkiliikunnan mahdollisuuksiin varhaiskasvatuksessa. Tutustutaan erityisryhmien musiikin ohjauksen perusteisiin.

Kirjallisuus:

AHONEN, H. 1993. Musiikki sanaton kieli: musiikkiterapian perusteet. Helsinki: Finn Lectura.

Artikkeleita sopimuksen mukaan.

Arviointi: Hyväksytty – hylätty

Vastuuyksikkö: Kasvatustieteiden laitos/ varhaiskasvatus

VART006 SOITTO JA LASTENLAULUT

Laajuus: 5 op / 3 ov

Jakson kuvaus: Perehdytään lastenlauluohjelmistoon soittaen ja laulaen sekä sen valintaan eri käyttötarkoituksissa. Opiskelija harjaannuttaa yhteissoiton ja vapaan säestyksen taitojaan valitsemallaan soittimella.

Kirjallisuus:

ALHO, L.-M., PERKIÖ, S. & RAUTANEN, O. 1995. Kuoron aika. Porvoo: WSOY.
JARVOLA, J. & SARMANTO-NEUVONEN, E. 1994. Vapaasti pianolla. Helsinki: WSOY.
KANGAS, P. & SUOMELA, M. 1999. Musikannti 7. Helsinki: Otava.
KAUTTO, L., MUHONEN, S. & PELTOLA, S. 2005. Musiikin mestarit 1-2. Helsinki: Otava.
Artikkeleita sopimuksen mukaan.

Arviointi: Hyväksytty – hylätty

Vastuuyksikkö: Kasvatustieteiden laitos/ varhaiskasvatus

VART007 LASTENKIRJALLISUUS II

Laajuus: 5 op / 3 ov

Jakson kuvaus: Syvennetään lastenkirjallisuuden tuntemista sekä tiedollisesti että taidollisesti kirjallisuuden lukemisen, kuva- ja tekstianalyysien sekä kirjallisuusprojektin avulla. Kehitetään opiskelijan taitoja niin että hän osaa innostaa lasta kirjallisuuteen ja käyttää kirjallisuutta sekä taidekasvatuksellisenä että pedagogisena keinona.

Kirjallisuus:

KARJALAINEN, M. & SUOJALA, M. (toim.) 2001. Avaa lastenkirja. Helsinki: Lasten Keskus.

Lastenkirjallisuutta sopimuksen mukaan.

Arviointi: Hyväksytty – hylätty

Vastuuyksikkö: Kasvatustieteiden laitos/ varhaiskasvatus

VART008 DRAAMAKASVATUS, ERITYISESTI NUKKETEATTERI

Laajuus: 5 op / 3 ov

Jakson kuvaus: Tutustutaan draamakasvatukseen ja sen keskeisiin teoreettikkoihin. Keskitetään nukketeatteriin taiteellisenä toimintana ja pedagogisena keinona lasten opetuksessa.

Kirjallisuus:

AALTONEN, H. (toim.) 2002. Näkökulmia nukketeatteriin - ajatuksia ja kokemuksia teatterin pedagogisesta käytöstä. Turun ammattikorkeakoulun oppimateriaaleja 2.

Artikkeleita sopimuksen mukaan.

Arviointi: Hyväksytty – hylätty

Vastuuyksikkö: Kasvatustieteiden laitos/ varhaiskasvatus

VART009 MUU TAITO- JA TAIDEAINEIDEN OPINTOJAKSO

Laajuus: 5 op / 3 ov

Jakson kuvaus: Opiskelijan valitsema ja vastuupettajalla hyväksyttävä viiden opintopisteen laajuinen korkeakoulutasoinen taito- ja taideaineiden kokonaisuus. Laitos saattaa lukuvuosittain järjestää opetusta, joka soveltuu tämän opintojakson sisällöksi.

VART010 TAIDEPROJEKTI

Laajuus: 5 op / 3 ov

Jakson kuvaus: Sivuaineen lopputyönä toteutetaan lapsille suunnattu integroitu kokonaisuus tai taidekasvatuksellinen produktio. Opiskelija harjaantuu eheytyneen taidekasvatuksen toteuttamisessa ja syventää valitsemiaan taito- ja taideaineiden sisällöllisiä opintoja.

Arviointi: Hyväksytty – hylätty

Vastuuyksikkö: Kasvatustieteiden laitos/ varhaiskasvatus

9 OPETTAJANKOULUTUSLAITOKSEN OPETUSSUUNNITELMA

9.1 OPETTAJANKOULUTUKSEN LÄHTÖKOHDAT

9.1.1 Opettajankoulutuksen tausta ja tehtävät

Suomalainen opettajankoulutus alkoi Jyväskylän seminaarissa vuonna 1863. Seminaarin ensimmäinen johtaja Uno Cygnaeus asetti seminaarin tehtäväksi kouluttaa kansakouluun opettajia, jotka pystyvät vaalimaan sille asetettuja tavoitteita: jokaisen suomalaisen mahdollisuutta sivistykseen ja omien henkilökohtaisten vahvuuksien ja ominaisuuksien kehittämiseen. Tähän seminaarilaiset harjaantuivat opiskelemalla kasvatustieteen sekä kansakoulussa opettavien aineiden sisältöjä. Helsingin keisarillisessa yliopistossa 1860-luvulla aloitettu oppikoulunopettajien koulutus puolestaan rakentui kasvatustieteen opintojen ja normaalilyseossa suoritettavan harjoittelun varaan.

1860-luvun sivistyneistö keskusteli kiivaasti opettajankoulutuksen tavoitteista ja sisällöistä, eikä Cygnaeuksen suunnitelma saanut taakseen yksimielistä kannatusta, päinvastoin. Tuo jännitteisyys on ollut olemassa siitä lähtien. Opetussuunnitelma on aina neuvottelun tulosta. Opetussuunnitelman laatimiseen osallistuneilla ihmisillä on erilaisia pedagogisia näkemyksiä ja nämä erilaiset näkemykset vaikuttavat sen rakentumiseen. Näkemyserot koskevat etenkin opettajankoulutuksen luonnetta – onko opettajankoulutuksen pyrittävä takaamaan selviäminen opettajan työn keskeisimmistä tehtävistä vai rakennettava sellaista yleistä pedagogista ymmärrystä ja osaamista, jota opettaja soveltaa työtehtävissään. Edellinen painottaa käytännöllisten taitojen opettamista ja jälkimmäinen formaalisten taitojen kehittämistä.

Tähän problematiikkaan liittyy läheisesti teorian ja käytännön yhteen nivominen. Opettajan työ on luonteeltaan hyvin käytännöllistä, mikä vaatii nopeaa reagointia ja päätöksentekokykyä. Käytännöllinen toiminta rakentuu syvällisen ymmärryksen varaan. Tämä syvällinen ymmärrys rakentuu vuosien aikana ja edellyttää paitsi kokemusta opettajan työstä myös laajempaa elämäkokemusta ja tieteellistä lukeneisuutta. Opettajaksi opiskeleva kohtaakin kaksi haastetta. Yhtäältä hänen pitää omaksua opettajan työn edellyttämiä käytännöllisiä toimintatapoja ja toisaalta pystyä perustelevaan, miksi toimii valitsemallaan tavalla.

Opettajankoulutus sai akateemisen, tiedeperustaisen statuksen 1970-luvulla. Luokanopettajaksi opiskelevien pääaine on kasvatustiede. Luokanopettajakoulutus on tuottanut tästä alkaen myös tutkijan pätevyyden. Aineenopettajaksi opiskelevat puolestaan suorittavat sivuaineena kasvatustieteen opintoja opettajankoulutuslaitoksessa aineopintoihin saakka.

Opettajaksi opiskelun kolme keskeistä elementtiä ovat teoria, käytäntö ja kokemus. Sen takia kasvatustieteen opiskelu on jatkuvaa itsetutkiskelua. Akateemisen opettajankoulutuksen tehtävänä on tutkia ja tarkastella näitä kolmea elementtiä ja niiden välistä suhdetta. Niiden välisen suhteen tulisi olla opiskelun runko kaikissa opetussuunnitelman opintojaksoissa, erityisesti ohjatuissa opetusharjoittelussa. Ne ovat se opintojen osa, jossa keskitytään kasvatustieteen teorian ja opettajan työn käytännöllisen luonteen välisen suhteen pohdiskeluun.

Ohjattu opetusharjoittelu muodostaa opintojen keskiön, johon muut opinnot liittyvät. Harjoittelun teemat ovat 1. itsetuntemus, 2. opetus- ja oppimistapahtuman teoreettisten ja käytännöllisten periaatteiden tuntemus, 3. oppisisällön tarjoamien pedagogisten mahdollisuuksien ja rajoitusten tuntemus sekä 4. ammatillisuus. Harjoittelut tehdään pääosin Normaalkoululla ja osaksi kenttäkouluissa.

Opettajan jaettu asiantuntijuus

Opettajan oletetaan usein selviävän arjesta vain omalla ahkeruudellaan, ammatitaidollaan ja yksin toimien. Työyhteisöjä käsittelevissä tutkimuksissa kuitenkin korostetaan jaetun asiantuntijuuden merkitystä. Yksilön osaaminen ei rajoitu hänen henkilökohtaiseen osaamiseensa, vaan siihen sisältyy kyky toimia ryhmissä ja yhteisöissä. Tällöin työyhteisö tarvitsee jäseniltään erilaista osaamista ja ymmärrystä. Toisaalta esitetään vaatimuksia opettajien yhteisestä tietoperustasta tai vähimmäisosaamisesta. Tämä ristiriita kiteytyy kysymykseen siitä, mitä kaikkien opettajaksi opiskelevien tulee omaksua. Liian yksipuolinen ymmärrys voi johtaa kapea-alaisuuteen. Toisaalta mitä laajempaan moninaisuuteen ollaan valmiit menemään, sitä suuremmaksi kasvaa konfliktien todennäköisyys. Ristiriidat voidaan kuitenkin nähdä myös mahdollisuutena.

Asiantuntijuuden kehitys on yhtäältä vanhojen toimintatapojen kyseenalaistamista, mutta toisaalta siihen kuuluu rutiinien kehittyminen ja toimintatapojen rakentuminen itsestäänselvyyksiksi. Parhaimmillaan rutiinit mahdollistavat voimavarojen vapautumisen periaatteellisten ja teoreettisten kysymysten pohdintaan, jos opettajayhteisö päättää näin tehdä.

Omaksuva oppiminen rakentuu sille oletukselle, että tieto on valmiina omaksuttavaksi, kun taas tutkiva oppiminen lähtee kysymyksestä, johon välttämättä kukaan ei pysty vielä vastaamaan. Kaikilta opettajilta vaadittavan yhteisen tietoperustan ja osaamisen korostaminen voi johtaa helposti omaksuvaan oppimiseen. Tällöin opettajaopinnot rakentuvat ikään kuin paksusta opettajan käsikirjasta, joka opiskellaan kannesta kanteen. Tutkiva oppiminen taas perustuu johonkin tiettyyn kiinnostavaan kysymykseen, johon lähdetään hakemaan vastausta. Tutkiva oppiminen tuottaa syvällistä ymmärrystä ja osaamista jostain spesifistä kysymyksestä, joka puolestaan johtaa uusiin kysymyksiin.

Opettajankoulutuslaitoksella tehdään sekä teoreettista että soveltavaa koulun, opettajankoulutuksen, koulukasvatuksen, opettajuuden, oppimisen, ohjaajuuden tutkimusta sekä ainepedagogista tutkimusta. Tutkimuksen painoalueet ovat seuraavat:

- 1) Koulun ja opettajankoulutuksen kehittämisen tutkimus: mm. koulun kehittäminen, opettajankoulutuksen perusteet, rakenteet ja yhteiskunnalliset muutokset, opettajankoulutuksen vaikuttavuus
- 2) Opettajuuden ja oppimisprosessien tutkimus: mm. opettajuuden subjektiivinen ja yhteisöllinen rakentuminen, oppimisprosessien rakentuminen opettajien ja oppijoiden vuorovaikutuksessa, oppimisen kehitykselliset kontekstit
- 3) Ainepedagoginen tutkimus: koulujen oppiaineiden opetussuunnitelmaan, opetusmetodologiaan, opiskeluun ja oppimiseen liittyvää soveltavaa tutkimusta.

Hops ja portfolio opintoja eheyttävinä kokonaisuuksina

Hops, henkilökohtainen opiskelusuunnitelma, on opiskelijan itsensä laatima, tutkintoon tähtäävän opiskelun suunnitelma, jonka tarkoituksena on tehostaa ja sujuvoittaa opiskelua tekemällä valinnat ja niiden perustelut näkyviksi. Opiskelija tekee Hopsin ensimmäisen opiskeluvuotensa aikana, ja sitä tarkennetaan kolmantena ja viidentenä opiskeluvuotena.

Alkuvaiheen Hopsin tekeminen liittyy opintojaksoon KTKO101 Johdatus yliopisto-opiskeluun. Prosessiin sisältyy aina opiskelijan ja Hops-ohjaajan välinen keskustelu. Hops suositellaan laadittavaksi Korppi-järjestelmässä olevalla eHops-työkalulla, joka sisältää opintopolkujen valintaa ja aikataulutusta sisältävän suunnitelman (ns. rajattu Hops) lisäksi myös ns. avoimen Hopsin osuuden, jossa opiskelija voi ennalta laadittujen kysymysten pohjalta tarkastella laajemmin valintojensa perusteluja ja tavoitteitaan.

Opettajankoulutuksessa portfolio on oman oppimisen ja opettajan asiantuntijuuden kehittämisen väline. Tavoitteena on, että portfolion työstämisen avulla lisätään itsetuntemusta, tarkastellaan omaa ammatillista identiteettiä sekä tutkitaan ja arvioidaan oman opettajuuden kehittymistä opintojen aikana. Portfoliotyöskentelyn tavoitteena on ottaa vastuu omasta oppimisesta: tiedostetaan omat vahvuudet, oppimishaasteet ja ammatilliset tavoitteet sekä etsitään keinoja niiden saavuttamiseksi. Lisäksi pohditaan teoreettisen tiedon ja oman opettajuuden välistä suhdetta. Portfolion kokoaminen on siten osa tutkivaa opettajuutta. Portfolion sisältö kootaan kasvatustieteen juonteiden mukaan.

9.1.2 Opetussuunnitelman lukuohje

Kasvatustieteen opinnot koostuvat

- perusopinnoista, jonka teemana on orientoituminen kasvatustieteen työhön ja toimintaympäristöihin
- aineopinnoista, jonka teemana on oppiminen ja sen ohjaaminen
- syventävistä opinnoista, jonka teemoina ovat oppimisen rakenteelliset ehdot ja niiden tutkiminen.

Kasvatustieteen opinnot on jäsennetty neljäksi eri juonteeksi. Nämä juonteet ovat

- 1) *kasvatuksen kulttuurinen perusta* (kasvatustieteen filosofia, -historia ja -antropologia)
- 2) *kehitys ja kasvuympäristöt* (kasvatustieteen psykologia)
- 3) *koulu yhteisö ja yhteiskunta* (kasvatustieteen sosiologia)
- 4) *kasvun ja oppimisen ohjaaminen* (oppimisen ohjaamisen teoriat ja pedagogiikka).

Näiden neljän juonteen lisäksi opintojen muita keskeisiä teemoja ovat *osallistava kasvatustiede* ja *monikulttuurisuus*. Näille teemoille ei ole omia opintojaksoja, vaan ne integroituvat koulutuksen kokonaisuuteen useilla opintojaksoilla.

Opintojaksojen koodista näkee opintojakson luonteen seuraavasti: Ensimmäiset kolme kirjainta ilmaisevat, onko opetus opettajankoulutuslaitoksen (OKL), kasvatustieteiden tiedekunnan (KTK) vai jonkin muun laitoksen antamaa. Neljäs kirjain ilmaisee, onko kyse orientoivista opinnoista (O), viestintäopinnoista (V), kasvatustieteen perusopinnoista (P), kasvatustieteen aineopinnoista (A) vai kasvatustieteen syventävistä opinnoista (S). Peruskoulussa opettavien aineiden ja aihekokonaisuuksien monialaiset opinnot puolestaan alkavat koodilla POM.

Koodin jälkeen on opintojakson nimi. Nimen jälkeen on ilmoitettu suluissa opintojakson laajuus opintopisteinä. Opetussuunnitelmassa on ilmoitettu opintokokonaisuuden tavoitteet ja tieto suoritustavasta ja vastuulaitoksesta. Tarkemmat kurssin suorittamiseen liittyvät tiedot löytyvät vuosittain vaihtuvasta opetusohjelmasta. Etenkin suoritustapa on syytä varmistaa vuosittaisesta opetusohjelmasta, sillä opintojakso voidaan järjestää myös muulla vastaavalla tavalla.

Opintosuoritusten arviointi perustuu Jyväskylän yliopiston opintosuoritusjohtosääntöön. Opintosuoritukset arvioidaan asteikolla hyväksytty – hylätty tai numeerisella arvosteluasteikolla 0 – 5. Numeerinen kokonaisluvusta koostuva arvosteluasteikko on seuraava: erinomainen 5, kiitettävä 4, hyvä 3, tyydyttävä 2, välttävä 1, hylätty 0. Perusopinnot arvioidaan hyväksytty – hylätty (hyväksytty = vähintään 3, hyvä). Pro gradu -tutkielma arvioidaan 7 -portaisella asteikolla.

Aineopintojen suoritustaso saadaan keskiarvona seuraavista: 1) sisältöopinnot sekä 2) tutkimusmenetelmäopintojen ja kandidaatin tutkielman keskiarvo. Syventävien opintojen suoritustaso saadaan keskiarvona seuraavista: 1) sisältöopintojen ja tutkimusmenetelmäopintojen keskiarvo sekä 2) pro gradu -tutkielman arvolause.

9.2 LUOKANOPETTAJAKOULUTUKSEN RAKENNE

9.2.1 Luokanopettajakoulutuksen tavoitteet, opintokokonaisuudet ja -jaksot

Kasvatustieteen kandidaatin tutkinnon (180 op) tavoitteet luokanopettajakoulutuksessa
Kandidaattitutkinnossa opiskelija perehtyy kasvatustieteen, kasvatustieteen historian, kasvatustieteiden psykologian, kasvatustieteiden sosiologian sekä kasvun ja oppimisen ohjaamisen perusteisiin. Opiskelija perehtyy myös perusopetuksen 1.–6.-luokilla opettaviin aineisiin ja oppiaineiden didaktiikkaan. Hänellä on monipuoliset tieto- ja viestintätekniikan käyttötaidot sekä riittävä kieli- ja viestintätaito. Opiskelijalla on edellytykset kasvatustieteen tieteellisen tutkimuksen kriittiseen tarkasteluun, ja hän on tutustunut keskeisiin tutkimusmenetelmiin. Kandidaattitutkinto luo edellytykset maisterin koulutukseen ja elinikäiseen oppimiseen.

Kasvatustieteen maisterin tutkinnon (120 op) tavoitteet luokanopettajakoulutuksessa
Maisteritutkinnon tavoitteena on antaa teoreettinen ja käytännöllinen perusta opettajan tehtävien hoitamiseksi. Opiskelija saa välineitä tarkastella oppimista, opiskelua ja omaa opetustaan sekä oman alansa ammattikäytäntöjä erilaisista teoreettisista lähtökohdista käsin. Opintojen aikana opiskelija harjaantuu opettajan työhön ja pystyy suunnittelemaan, toteuttamaan ja arvioimaan oppimista ja opetusta. Tavoitteena on myös tukea opiskelijan kasvua tutkivaan ja eettisesti vastuulliseen opettajuuteen sekä itsenäiseen, tietoiseen ja tavoitteelliseen ammatissa kehittymiseen. Koulutuksen tavoitteena on antaa valmiudet toimia yhteistyössä koulu yhteisön jäsenten, oppilaiden vanhempien sekä koulun eri sidosryhmien kanssa. Maisteritutkinto luo edellytykset koulun kehittämiselle ja koulutuksen laadun arvioinnille.

Luokanopettajakoulutuksen maisteritutkinto koostuu kasvatustieteen pääaineopinnoista, jotka sisältävät opettajan pedagogiset opinnot harjoitteluineen. Tutkintoon kuuluu myös sivuaineopintoja, kuten peruskoulussa opettavien oppiaineiden ja aihekokonaisuuksien monialaiset opinnot, sekä hyvän kieli- ja viestintätaidon valmistavat opinnot. Maisteritutkinto antaa valmiudet tieteellisille jatko-opinnoille.

Kasvatustieteen opintojen juonteisiin kuuluvat seuraavat pakolliset opintojaksot:

- 1) *Kasvatustieteen kulttuurinen perusta* (kasvatustieteen filosofia, -historia ja - antropologia), opintojaksot KTKP101 (5 op), OKLS110 (3 op)

- 2) *Kehitys ja kasvuympäristöt* (kasvatuspsykologia), opintojaksot KTKP102 (5 op), OKLA210 (7 op, sisältäen OKLA211 ja OKL212), OKLS210 (3 op)
- 3) *Kouluyhteisö ja yhteiskunta* (kasvatussosiologia), opintojaksot KTKP103 (5 op), OKLA411 (3 op), OKLS310 (3 op)
- 4) *Kasvun ja oppimisen ohjaaminen* (oppimisen ohjaamisen teoriat ja pedagogiikka), opintojaksot OKLP410 (6 op), OKLA412 (6 op), OKLS410 (4 op)

LUOKANOPETTAJAKOULUTUKSEN OPINTOJEN KOKONAISSUUS
(Yhteensä 300 op sisältäen KK tutkinnon 180 op ja KM tutkinnon 120 op)

Opintokokonaisuudet	KK tutkinto 180 op	KM tutkinto 120 op	YHT. 300 op
1) Viestintä- ja orientoivat opinnot	20 op	5 op	25 op
2) Kasvatustieteen perusopinnot	25 op	-	25 op
3) Kasvatustieteen aineopinnot	35 op	-	35 op
4) Kasvatustieteen syventävät opinnot	-	80 op	80 op
5) Perusopetuksessa opettavien aineiden ja aihekokonaisuuksien monialaiset opinnot	60 op	-	60 op
6) Sivuaineopinnot	25 op	35 op	60 op
7) Vapaasti valittavat opinnot	15 op	-	15 op

KASVATUSTIETEEN KANDIDAATIN TUTKINNON (180 op) OPINTOJAKSOJEN LAAJUudet (ped = opettajan pedagogisia opintoja)

VIESTINTÄ- JA ORIENTOIVAT OPINNOT		20 op
KTKO101	Johdatus yliopisto-opiskeluun ja HOPS	4 op
KTKO102	Johdatus tieteelliseen tutkimukseen	3 op
OKLV110	Tieto- ja viestintätekniikka sekä tiedonhankinta 1	3 op
OKLV210	Äidinkielen viestintä ja vuorovaikutusosaaminen 1	4 op
XRU0502 /	XRU0503 Toinen kotimainen kieli	3 op
	Vieras kieli	3 op

KASVATUSTIETEEN PERUSOPINNOT		25 op
<i>TEEMA 1. Orientoituminen kasvatustieteen työön ja toimintaympäristöihin</i>		
Kasvatustieteen yhteiset perusopinnot (15 op)		
<i>Alateema 1.1 Johdatus kasvattajan työhön</i>		
KTKP101	Johdatus kasvatustieteisiin (ped)	5 op
KTKP102	Kasvatustieteen psykologiset perusteet (ped)	5 op
KTKP103	Kasvatustieteen sosiologiset perusteet (ped)	5 op
Opettajankoulutuksen kasvatustieteen perusopinnot (10 op)		
<i>Alateema 1.2 Johdatus opettajan työhön</i>		
OKLP410	Kasvun ja oppimisen ohjaaminen (ped)	6 op
OKLP510	Orientoiva ohjattu harjoittelu: kohti tutkimusperustaista opettajaksi kasvua (ped)	4 op

KASVATUSTIETEEN AINEOPINNOT		35 op
<i>TEEMA 2. Oppiminen ja sen ohjaaminen</i>		
OKLA210	Kehittyvä yksilö ryhmässä	7 op
	A. OKLA211 Yksilölliset oppimisen edellytykset (3 op)	
	B. OKLA212 Vuorovaikutusosaaminen ryhmässä ja verkostoissa (4 op)	
OKLA410	Oppimisen ohjaaminen ja oppiva organisaatio (<i>ped</i>)	9 op
	A. OKLA411 Oppiva ja osallistava organisaatio (3 op)	
	B. OKLA412 Oppimisen ohjaamisen suunnittelu, toteutus ja arviointi (6 op)	
OKLA610	Tutkimusmetodiikka ja -viestintä	5 op
OKLA620	Kandidaatin opinnäyte	8 op
OKLA621	Kypsyysnäyte	
OKLA510	Ohjattu perusharjoittelu: suunnittelu opetuksen ja oppimisen perustana (<i>ped</i>)	6 op
	OKLA511 Ohjattu perusharjoittelu 1: Opetus- ja oppimistilanteiden suunnittelu, toteutus ja arviointi (3 op)	
	OKLA512 Ohjattu perusharjoittelu 2: Yksilön ja ryhmän kohtaaminen (3 op)	

PERUSOPETUKSESSA OPETETTAVIEN AINEIDEN JA AIHEKOKONAISUUKSIEN MONIALAISET OPINNOT **60 op**

SIVUAINEOPINNOT **25 op**

VAPAASTI VALITTAVAT OPINNOT **15 op**

**KASVATUSTIETEEN MAISTERIN TUTKINNON (120 op) OPINTOJAKSOJEN
LAAJUDET (ped = opettajan pedagogisia opintoja)**

VIESTINTÄ- JA ORIENTOIVAT OPINNOT		5 op
OKLV120	Tieto- ja viestintäteknikka sekä tiedonhankinta 2	3 op
OKLV220	Äidinkielen viestintä ja vuorovaikutusosaaminen 2	2 op

KASVATUSTIETEEN SYVENTÄVÄT OPINNOT		80 op
<i>TEEMA 3. Oppimisen rakenteelliset ehdot ja niiden tutkiminen</i>		
<i>Alateema</i>	<i>3.1 Kasvattaja rakenteellisten ehtojen toteuttajana ja muokkaajana (35 op)</i>	
OKLS110	Kasvattajan etiikka ja kasvatustilfilosofia	3 op
OKLS210	Kehitys ja kasvu ympäristöt	3 op
OKLS310	Kouluyhteisö ja yhteiskunta	3 op
OKLS410	Opettaja työnsä tutkijana (ped)	4 op
OKLS510	Soveltava ohjattu harjoittelu: erikoistuva opettajuus (ped)	10 op
	OKLS511 Sivuaineharjoittelu (5 op)	
	OKLS512 Yhdysluokka- ja valinnainen harjoittelu (5 op)	
OKLS520	Syventävä ohjattu harjoittelu: tutkiva, kokeileva, itseään ja oppilaan ajattelua kehittävä opettaja (ped)	6 op
OKLSxxx	Vaihtoehtoisia kasvatustieteen syventäviä opintoja	6 op
<i>Alateema</i>	<i>3.2 Opettaja tutkijana (45 op)</i>	
	Tutkimusmenetelmäopinnot	
OKLS610	Tutkimusmetodiikan ja -viestinnän syventävä kurssi	5 op
	Tutkielmaopinnot	
OKLS631	Opinnäyteseminaari 1: Tutkimuksen suunnittelu ja aineiston keruu	5 op
OKLS632	Opinnäyteseminaari 2: Aineiston analyysi ja tutkimuksen raportointi	5 op
OKLS640	Opinnäyte	30 op
OKLS641	Kypsyysnäyte	

SIVUAINEOPINNOT **35 op**

9.2.2 Luokanopettajakoulutuksen opintokokonaisuuksien ajoitus

OPINTOKOKONAIUUDET JA SISÄLTÖPOLUT	KK-TUTKINTO			KM-TUTKINTO		Yhteensä
	1. LV	2. LV	3. LV	4. LV	5. LV	
Kasvatustieteen juonteet						
Kasvatuksen kulttuurinen perusta (kasvatushistoria, -filosofia ja -antropologia)	5 op			3 op + 3 op		8 op + 3 op
Kehitys ja kasvuympäristöt (kasvatopsykologia)	5 op	3 op + 4 op			3 op + 3 op	15 op + 3 op
Koulu yhteisö ja yhteiskunta (kasvatussosiologia)	5 op	3 op		3 op + 3 op		11 op + 3 op
Kasvun ja oppimisen ohjaaminen (oppimisen ohjaamisen teoriat ja pedagogiikka)	6 op	6 op		4 op + 3 op		16 op + 3 op
Ohjattu harjoittelu	4 op	3 op	3 op	10 op	6 op	26 op
Tutkimusmenetelmäopinnot ja opinnäyte (metodipolku)			13 op	10 op	35 op	58 op
Yhteensä						134 op + 6 op
Muut kokonaisuudet						
Viestintä- ja orientoivat opinnot, (viestintäpolku)	14 op	3 op	3 op		5 op	25 op
Sivuaineopinnot			25 op	25 op	10 op	60 op
Vapaasti valittavat opinnot *	KK-tutkinnossa 15 op			10 op**		15 op
Perusopetuksessa opettävien aineiden ja aihekokon. monialaiset opinnot	60 op					60 op
Yhteensä	180 opintopistettä			120 opintopistettä		300 op
Seuraavat kokonaisuudet integroituvat kaikkiin opintoihin						
Osallistavan kasvatuksen polku						
Monikulttuurisuuden polku						
Portfoliopolku						

Pakolliset opinnot on merkitty lihavoiduin opintopistemäärin ja vapaavalintaiset tavallisella fontilla.

* Vapaasti valittaviksi opinnoiksi käyvät kaikki yliopistotasoiset opintojaksot tai -kokonaisuudet

** Mikäli opiskelija tekee sivuaineopintoja yhteensä vain 50 op (ts. kaksi 25 opintopisteen laajuista sivuainekokonaisuutta aineopintotasaisen 60 opintopisteen kokonaisuuden sijaan), vapaavalintaisia opintoja tulee suorittaa 10 op lisää.

OSALLISTAVA KASVATUS JA MONIKULTTUURISUUS KASVATUSTIETEEN OPINNOISSA, POM-OPINNOISSA JA VALINNAISISSA OPINNOISSA

Luokanopettajaopinnoissa osallistavan kasvatuksen ja monikulttuurisen opetuksen sisällöt on soveltuvin osin nivelletty yhteen. Opinnoissa syvennetään ymmärrystä joustavista opiskelijajärjestelyistä, eriyttämisestä ja yksilöllistämistä. Lisäksi hankitaan käytännön työkaluja oppilaan oppimisprosessin ja osallistumisen tukemiseen heterogeenisessä opetusryhmässä.

Opinnot rakentuvat seuraavassa kuvatulla tavalla (mainittujen opintojaksojen lisäksi voi muihinkin opintojaksoihin olla sisäänrakennettuina osallistavan kasvatuksen ja monikulttuurisuuden sisältöjä). *Kasvatustieteen perusopinnoissa* tarkastellaan erityiskasvatuksen sosiologiaa ja monikulttuurista koulua (KTKP103). Osallistavaa kasvatusta käsitellään osana koulupedagogiikkaa ja perehdytään monikulttuuriseen opetusryhmään (OKLP410). Harjoittelussa tutustutaan osallistavaan kasvatukseen käytännössä (OKLP510). *Kasvatustieteen aineopinnoissa* tarkastellaan oppilaantuntemusta ja oppilaan yksilöllisten edellytysten huomioon ottamista (OKLA211). Viikon intensiivikurssilla pohditaan omia vuorovaikutustaitoja osallisuuden mahdollistajana (OKLA212). Yhteistoiminnallinen koulu, moniammatillinen yhteistyö ja yksilölliset opetussuunnitelmat ovat myös tarkastelun kohteina (OKLA411). Osallistavasta kasvatuksesta on lukupiiri opetuksen eriyttämisestä ja yksilöllistämistä (OKLA412). Harjoittelussa tutustutaan osallistavaan kasvatukseen käytännössä (OKLA511). *POM -opinnoissa* tarkastellaan osallistavaa kasvatusta ja monikulttuurisuutta osana peruskoulun opetussuunnitelman perusteita (POM11JO) sekä suomen kielen taidoiltaan heterogeenisen ryhmän opettamista (POM11AI).

Kasvatustieteen syventävissä opinnoissa pohditaan osallistavaa kasvatusta ja monikulttuurisuutta osana omaa opetusfilosofiaa (OKLS110) ja opetusfilosofian tarkastelu jatkuu harjoittelussa (OKLS520). Harjoittelussa perehdytään myös eriyttämiseen ja yksilöllistämiseen sivuaineen opetuksessa (OKLS511) ja yhdysluokassa (OKLS512). Osallistavan kasvatuksen ja monikulttuurisuuden sisältöjä voi valita myös *valinnaisista opinnoista* (esim. monikulttuurisen opetuksen sivuaine 25 op) sekä *vaihtoehtoisista* kasvatustieteen syventävistä opinnoista.

9.2.3 Luokanopettajakoulutuksessa käytettävät perusteokset

OPETUKSESSA KOKONAAN TAI OSITTAIN KOKO OPINTOJEN AJAN KÄYTETTÄVIÄ PERUSTEOKSIA

ANTIKAINEN, A., RINNE, R. & KOSKI, L. 2000. Kasvatussosiologia. Helsinki: WSOY. (*kasvatussosiologisen juonteen perusteos koko opintojen ajan*)

BOGDAN, R. & BIKLEN, S. 2003. Qualitative research for education. 4. painos. Boston: Allyn & Bacon. (282 s.). (*laadullisen tutkimuksen perusteos aine- ja syventävissä opinnoissa*)

ESKOLA, J. & SUORANTA, J. 1998 (tai uud. painos). Johdatus laadulliseen tutkimukseen. Tampere: Vastapaino. (256 s.). (*laadullisen tutkimuksen metodiikan perusteos koko opintojen ajan*)

- GALL, M., GALL, W. & BORG, J. 2003. (tai uud. painos) Educational research. An introduction. 7. painos. Boston: Allyn & Bacon. (656 s.). (*syventävien opintojen tutkimusmenetelmäopintojen perusteos*)
- HAKKARAINEN, K., LONKA, K. & LIPPONEN, L. 2004. Tutkiva oppiminen: Järki, tunteet ja kulttuuri oppimisen sytyttäjinä. Helsinki: WSOY. (412 s.). (*tutkivan oppimisen perusteos koko opintojen ajan*)
- HIRSJÄRVI, S., REMES, P. & SAJAVAARA, P. 2002. (tai uudemmat painokset) Tutki ja kirjoita. Helsinki: Tammi. (430 s.). (*tutkimusviestinnän perusteos koko opintojen ajan*)
- LAHTINEN, M., LANKINEN, T., PENTTILÄ, A. & SULONEN, A. 2004. Koulutuksen lainsäädäntö käytännössä. Helsinki: Tietosanoma Oy. (584 s.). (*opetushallinnon perusteos koko opintojen ajan*)
- LEHTINEN, E. & KUUSINEN, J. 2001. Kasvatuspsykologia. Helsinki: WSOY. (299 s.). (*kasvatuspsykologisen juonteen perusteos koko opintojen ajan*)
- PETERSON, J. M. & HITTIE, M. 2003. Inclusive teaching. Creating effective schools for all learners. Boston: Allyn & Bacon. (534 s.). (*osallistavan kasvatuksen perusteos koko opintojen ajan*)
- RINNE, R., KIVIRAUMA, J. & LEHTINEN, E. 2000. Johdatus kasvatustieteisiin. Helsinki: WSOY. (251 s.). (*yleisen kasvatustieteen perusteos koko opintojen ajan*)
- SCHMUCK, R. & SCHMUCK, P. 2001. Group processes in the classroom. 8. painos. Boston: Mc Graw Hill. (336 s.). (*kasvatuspsykologisen juonteen aineopintojen ja syventävien opintojen perusteos*)
- SILJANDER, P. (toim.). 2000. Kasvatus ja sivistys. Helsinki: Gaudeamus. (207 s.). (*kasvun ja oppimisen ohjaamisen juonteen perusteos koko opintojen ajan*)
- WOOLFOLK, A. 2007. Educational Psychology. 10. painos. New York: Allyn & Bacon (671 s.). (*kasvun ja oppimisen ohjaamisen juonteen perusteos koko opintojen ajan*)

9.3 KASVATUSTIETEEN KANDIDAATIN TUTKINTO

9.3.1 Viestintä- ja orientoivat opinnot

KTKO101 JOHDATUS YLIOPISTO-OPISKELUUN JA HOPS

Laajuus: 4 op / 2 ov

Tavoite: Perehdytään yliopisto-opiskeluun, yliopistolaitokseen, omaan opiskeluympäristöön ja henkilökohtaisen opintosuunnitelman laatimiseen.

Vastuuyksikkö: Kasvatustieteiden tiedekunta, opettajankoulutuslaitos

KTKO102 JOHDATUS TIETEELLISEEN TUTKIMUKSEEN

Laajuus: 3 op / 2 ov

Tavoite: Tarkastellaan tieteellistä tutkimusprosessia erityisesti määrällisen tutkimuksen näkökulmasta.

Kirjallisuus: VALLI, R. 2001. Johdatus tilastolliseen tutkimukseen. Jyväskylä: PS-kustannus. (118 s.)

Suoritustapa: Luennot, tentittävä kirjallisuus

Edeltävät opinnot: OKLV210 Äidinkielen viestintä ja vuorovaikutusosaaminen 1

Arviointi: Hyväksytty - hylätty

Vastuuyksikkö: Opettajankoulutuslaitos (mikäli kurssia ei järjestetä opinto-ohjelmasta käy ilmi korvaava kurssi)

OKLV110 TIETO- JA VIESTINTÄTEKNIikka SEKÄ TIEDONHANKINTA 1

Laajuus: 3 op / 2 ov

Tavoite: Perehdytään tieto- ja viestintäteknikan merkitykseen ja niiden tarkoituksenmukaiseen käyttöön opiskelussa ja opetuksessa. Tarkastellaan informaatiolukutaidon, pedagogisen ja tietoteknisen osaamisen sekä tiedonhankintataitojen avulla oman työn kehittämistä ja opetusmenetelmien uudistamista. Tiedonhankintataitoja kehitetään yhteistyössä yliopiston kirjaston kanssa. Opintojakso pyritään integroimaan harjoitteluihin.

Edeltävät opinnot: Opintojakso integroituu opintojaksoihin OKLV210 sekä OKLP510.

Suoritustapa: Luennot, pienryhmäopetus, harjoitukset

Kirjallisuus: Kirjallisuus ilmoitetaan myöhemmin opinto-ohjelmassa.

Arviointi: Hyväksytty - hylätty

Vastuuyksikkö: Opettajankoulutuslaitos

OKLV210 ÄIDINKIELEN VIESTINTÄ JA VUOROVAIKUTUSOSAAMINEN 1

Laajuus: 4 op / 2 ov

Tavoite: Tarkastellaan viestinnän ja vuorovaikutuksen merkitystä opettajaksi kehittymisessä ja opettajan ammatissa. Havainnoidaan opetustilanteiden ja kouluuyhteisön vuorovaikutusta sekä kehitetään viestinnän analysointitaitoja ja viestinnällisten ongelmien ratkaisutaitoja. Harjoitellaan opiskelussa tarvittavia taitoja: tutkitaan tekstikokonaisuuksia sekä pohditaan puhuttujen, kirjoitettujen ja visuaalisten tekstien ja niiden yhdistelmien lähtökohtia, tavoitteita, käyttöä ja tyyliä. Tarkastellaan kirjoittamista prosessina, johon voi kuulua kirjoittamista tukevaa ja siitä viriävää keskustelua.

Suoritustapa: Luennot, pienryhmäopetus, tentittävä kirjallisuus

Kirjallisuus: RUBEN, B. D. & STEWART, L. P. 1998. Communication and human behavior. London: Allyn and Bacon. (itse valitut 4 lukua)

Integrointi seuraaviin opintojaksoihin: OKLV110 Tieto- ja viestintäteknikka sekä tiedonhankinta 1; OKLP410 Kasvun ja oppimisen ohjaaminen; ja OKLP10 Orientoiva ohjattu harjoittelu

Arviointi: Hyväksytty - hylätty

Vastuuyksikkö: Opettajankoulutuslaitos

TOINEN KOTIMAINEN KIELI XRU0502 / XRU0503 ESIM. AKADEMISK SVENSKA, SKRIFTLIG OCH MUNTIG

Laajuus: 3 op / 2 ov

Tavoite: Saavutetaan sellainen ruotsin kielen taito, joka julkisyhteisöjen henkilöstöltä vaadittavasta kielitaidosta annetun lain (424/2003) 6 §:n 1 momentin mukaan vaaditaan valtion henkilöstöltä kaksikielisessä viranhoidossa ja joka on tarpeen oman alan kannalta.

Suoritustapa: Harjoitukset

Kirjallisuus: Kirjallisuus ilmoitetaan myöhemmin opinto-ohjelmassa.

Arviointi: kielikeskuksen arviointikäytännön mukaisesti

Vastuuyksikkö: Yliopiston kielikeskus

VIERAS KIELI ESIM. XEN002 ACADEMIC READING AND COMMUNICATION SKILLS

Laajuus: 3 op / 2 ov

Tavoite: Saavutetaan vähintään sellainen vieraan kielen taito, joka mahdollistaa oman alan kehityksen seuraamisen ja kansainvälisessä ympäristössä toimimisen.

Suoritustapa: Harjoitukset

Kirjallisuus: Kirjallisuus ilmoitetaan myöhemmin opinto-ohjelmassa.

Vastuuyksikkö: Yliopiston kielikeskus

9.3.2 Kasvatustieteen perusopinnot

Kasvatustieteen perusopinnot (25 op) jakautuvat kasvatustieteiden yhteisiin perusopintoihin (15 op) ja opettajankoulutuksen kasvatustieteen opintoihin (10 op).

Kasvatustieteen perusopinnot järjestetään yhteisissä ryhmissä erityisopettajaopiskelijoiden kanssa. 10 op järjestetään laitoskohtaisina perusopintoina. Tavoitteena on kasvatusta ja opettajuutta koskevan esiyymmärryksen hahmottaminen, tieteellisen otteen harjoittelu sekä kasvatustieteen ja sen historiallinen kehityksen pohtiminen. Syvennetään pedagogista ymmärrystä.

TEEMA 1 Orientoituminen kasvatusalan työhön ja toimintaympäristöihin (25 op)

KASVATUSTIETEIDEN YHTEISET PERUSOPINTOJAKSOT (15 op):

Alateema 1.1 Johdatus kasvattajan työhön (15 op)

KT KP101 JOHDATUS KASVATUSTIETEISIIN (PED. OP.)

Laajuus: 5 op / 3 ov

Tavoite: Opintojaksolla perehdytään seuraaviin kysymyksiin: 1) Mitä ovat kasvatuksen kulttuuriset tehtävät? 2) Miten kasvatustieteissä tutkitaan kasvatuksen erilaisia toimintakenttiä ja käytäntöjä? 3) Mitä ovat kasvatustieteille ominaiset teoriat, sanastot ja käsitteet?

Suoritustapa: Luennot, pienryhmätyöskentely, opiskeltava kirjallisuus

Kirjallisuutta:

Valitaan yksi seuraavista yleisteoksista:

HIRSJÄRVI, S. & HUTTUNEN, J. 1995 tai uudemmat. Johdatus kasvatustieteen. Helsinki: WSOY.

RINNE, R., KIVIRAUMA, J. & LEHTINEN, E. 2000. Johdatus kasvatustieteisiin. Helsinki: WSOY.

SILJANDER, P. 2002. Systemaattinen johdatus kasvatustieteisiin. Helsinki: Otava.

teosten lisäksi artikkeleita opettajan ammatin historiasta Suomessa.

Arviointi: Hyväksytty - hylätty

Vastuuyksikkö: Opettajankoulutuslaitos

KT KP102 KASVATUSTIETEEN PSYKOLOGISET PERUSTEET (PED. OP.)

Laajuus: 5 op / 3 ov

Tavoite: Opintojaksolla perehdytään kehitys- ja kasvatopsykologian keskeisiin käsitteisiin ja teoreettisiin perusteisiin elämäntarkkailuperspektiivissä sekä kehitykseen ja oppimiseen eri ympäristöissä

Suoritustapa: Tiedekunnan yhteiset luennot, kotiryhmäopetusta, kirjallisuuteen perehtymistä.

Kirjallisuus:

Valitaan yksi seuraavista yleisteoksista:

KUUSINEN, J. (toim.) 1995 tai uudemmat. Kasvatopsykologia. Helsinki: WSOY. Tai

LEHTINEN, E. & KUUSINEN, J. 2001. Kasvatopsykologia. Helsinki: WSOY. Tai

LEHTINEN, E., KUUSINEN, J. & VAURAS, M. 2007. Kasvatuspsykologia. Luvut 1-8. Helsinki: WSOY.

sekä yksi seuraavista erityisteoksista:

LYYTINEN, P., KORHAKANGAS, M. & LYYTINEN, H. (toim.) 2003. Näkökulmia kehityspsykologiaan: kehitys kontekstissaan. Helsinki: WSOY. (soveltuvin osin).

KARILA, K., KINOS, J. & VIRTANEN, J. 2001. Varhaiskasvatuksen teoriasuuntauksia. Jyväskylä: PS-kustannus.

Arviointi: Hyväksytty - hylätty

Vastuuyksikkö: Kasvatustieteiden tiedekunta

KTKP103 KASVATUSTIETEEN SOSIOLOGISET PERUSTEET (PED. OP.)

Laajuus: 5 op / 3 ov

Tavoite: Opintojaksolla perehdytään erilaisiin kasvatukseen ja koulutukseen liittyviin sosiaalisiin ilmiöihin sekä kasvatussosiologian teoreettisiin perusteisiin mm. perhettä, lapsuutta, nuoruutta, aikuisuutta, koulua ja opettajuutta käsittelevien teemojen kautta.

Suoritustapa:

Tiedekunnan yhteiset luennot, laitoskohtaiset luennot, kotiryhmäyöskentelyä ja oheiskirjallisuuteen perehtymistä

Kirjallisuus:

Valitaan yksi seuraavista yleisteoksista:

ANTIKAINEN, A. 1998. Kasvatus, elämänkulku ja yhteiskunta. Helsinki: WSOY.

ANTIKAINEN, A., RINNE, R. & KOSKI, L. 2000 tai uudemmat. Kasvatussosiologia. Helsinki: WSOY. (luvut 1-2, 5-6, 8, 11)

TAKALA, T. 1995 tai uudemmat. Kasvatussosiologia. Helsinki: WSOY.

sekä yksi seuraavista erityisteoksista:

LAINEN, K. 1998. Ameba pulpetissa. Koulun arkikulttuurin jännitteitä. Jyväskylä: Sophi.

LAINEN, K. 2001. Koulukuvia. Koulu nuorten kokemistilana. Jyväskylä: Sophi.

SAHLBERG, P. 1998. Opettajana koulun muutoksessa. Helsinki: WSOY.

TOLONEN, T. 2001. Nuorten kulttuurit koulussa: ääni, tila ja sukupuolten arkiset järjestykset. Helsinki: Gaudeamus.

Integrointi seuraaviin opintojaksoihin: Kotiryhmäyöskentelynä integrointi jaksoihin KTKP101, KTKP102, OKLP410 ja OKLP510

Arviointi: Hyväksytty - hylätty

Vastuuyksikkö: Kasvatustieteiden laitos ja opettajankoulutuslaitos

OPETTAJANKOULUTUKSEN KASVATUSTIETEEN PERUSOPINTOJAKSOT (10 op)

Alateema 1.2 Johdatus opettajan työhön (10 op)

OKLP410 KASVUN JA OPPIMISEN OHJAAMINEN (PED. OP.)

Laajuus: 6 op / 4 ov

Tavoite: Tutkitaan koulun opettamis- ja oppimiskäsityksiä sekä ihmis- ja tiedonkäsitystä oppilaan ja opettajan näkökulmista. Tutkitaan näiden käsitysten yhteyttä opettajan ja oppilaan toimintaan. Opetellaan jäsentämään pedagogista vuorovaikutusta. Tutkitaan vuorovaikutuksen havainnoinnin subjektiivisia ehtoja.

Suoritustapa: Luennot, kotiryhmät, tentittävä kirjallisuus

Kirjallisuus: KANSANEN, P. 2004. Opetuksen käsitemaailma. Jyväskylä: PS-Kustannus.

SALOVIITA, T. 2006. Yhteistoiminnallinen oppiminen ja osallistava kasvatus. Jyväskylä: PS-Kustannus.

SALOVIITA, T. 2007. Koulun työrauha. Opettajan toimintamallit. Jyväskylä: PS-Kustannus.
WOOLFOLK, A. 2007. Educational psychology. 10. painos. Boston: Allyn & Bacon. Kappa-
leet 1, 12–13.

Edeltävät opinnot: Rinnakkain monialaisten opintojen johdannon kanssa

Integrointi seuraaviin opintojaksoihin: Ohjattu opetusharjoittelu

Arviointi: Hyväksytty - hylätty

Vastuuyksikkö: Opettajankoulutuslaitos ja erityispedagogiikan laitos

OKLP510 ORIENTOIVA OHJATTU HARJOITTELU: KOHTI
TUTKIMUSPERUSTAISTA OPETTAJAKSI KASVUA (*PED. OP.*)

Laajuus: 4 op / 2 ov

Tavoite: Tutkitaan omaa subjektiivista tapaa havainnoida ja tulkita koulun tapahtu-
mia. Pohditaan oman toiminnan perusteita aikaisempien koulu- ja oppimiskoke-
musten näkökulmasta. Arvioidaan omaa mahdollisuutta ymmärtää oppilasta ja op-
pimistapahtumaa. Perehdytään tutkimukselliseen otteeseen, menetelmänä erityi-
sesti luokan toiminnan observointi. Kirjallisuus: Kirjallisuus ilmoitetaan myöhemmin
opinto-ohjelmassa.

Integrointi seuraaviin opintojaksoihin: Harjoittelua tukevat erityisesti kotiryhmätyö ja
siihen liittyvät opintojaksot KTKP101 Johdatuskasvatustieteisiin ja OKLP410 Kas-
vun ja oppimisen ohjaaminen sekä monialaisten opintojen johdanto-osa ja viestin-
nän opinnot.

Arviointi: Hyväksytty - hylätty

Vastuuyksikkö: Opettajankoulutuslaitos ja Normaalikoulu

9.3.3 Kasvatustieteen aineopinnot

Luokanopettajakoulutuksen aineopinnot voi aloittaa siinä vaiheessa, kun aineopintojen
osalta keskeiset perusopinnot on suoritettu. Aineopintoja järjestetään myös yhdessä eri-
tyisopettajaopiskelijoiden kanssa.

TEEMA 2 Oppiminen ja sen ohjaaminen (35 op)

OKLA210 KEHITTYVÄ YKSILÖ RYHMÄSSÄ

Laajuus: 7 op / 4 ov

Koostuu jaksoista OKLA211 Yksilölliset oppimisen edellytykset 3 op / 2 ov ja OKLA212
vuorovaikutusosaaminen ryhmisää ja verkostoissa 4 op / 2 ov.

Tavoite: Tarkastellaan yksilöä ryhmän jäsenenä ja käyttötietoa yksilöpsykologisesta, sosi-
aalipsykologisesta, koulupedagogisesta ja osallistavan kasvatuksen näkökulmasta.

Edeltävät opinnot: Kasvatustieteen perusopinnot

Integrointi seuraaviin opintojaksoihin: OKLA510 Ohjattu perusharjoittelu, Kehitys ja
kasvu ympäristöt -juonteen muut opintojaksot (KTKP102, OKLS210)

A. OKLA211 YKSILÖLLISET OPPIMISEN EDELLYTYKSET (3 OP / 2 OV)

Tavoite: Tutkitaan oppijan yksilöllisyyden huomioon ottamista luokan sosiaalisessa kon-
tekstissa. Perehdytään oppilaantuntemuksen keskeisiin alueisiin ja tarkastellaan oppimis-
motivaation, tunne-elämän kehityksen ja itsetunnon tukemisen merkitystä. Tarkastellaan

lapsen oppimisvalmiuksia ja työskentelytaitoja sekä opettajalla käytettävissä olevia keinoja oppimis- ja sopeutumisvaikeuksien tunnistamiseen ja ennaltaehkäisyyn.

Suoritustapa: Luennot, pienryhmäopetus, tentittävä kirjallisuus. Luennot ja kirjallisuus tentitään yhdessä.

Kirjallisuus:

Valitaan yksi seuraavista:

KELTIKANGAS-JÄRVINEN, L. 2006. Temperamentti ja koulumenestys. Helsinki: WSOY, WS Bookwell. s.60-178.

SALMELA-ARO, K. & NURMI, J.-E. (toim.) 2003. Mikä meitä liikuttaa. Jyväskylä: PS-kustannus. s. 54-169.

LAINE, K. 2005. Minä, me ja muut sosiaalisissa verkostoissa. Helsinki: Otava. (Luvut 3 – 6; s. 59-183).

NURMI, J.-E., AHONEN, T., LYYTINEN, H., LYYTINEN, P., PULKKINEN, L. & RUOPPILA, I. 2006. Ihmisen psykologinen kehitys. Helsinki: WSOY. s. 18-156.

VASTA, R., HAITH, M. N., & MILLER, S. A. 2003. Child psychology. The modern science. 4. painos. New York: Wiley. (Luvut 12, 13, 14, 16; yht. 120 s.).

WOOLFOLK, A. 2007. Educational Psychology. 10. painos. New York: Allyn & Bacon. (Luvut 2 - 4).

Arviointi: 0 - 5

Vastuuyksikkö: Opettajankoulutuslaitos

B. OKLA212 VUOROVAIKUTUSOSAAMINEN RYHMÄSSÄ JA VERKOSTOISSA (4 OP / 2 OV).

Tavoite: Opitaan tunnistamaan ja arvioimaan ryhmäprosesseja ja yksilön toimintaa ryhmän jäsenenä sekä oppijan että opettajan näkökulmasta. Pehdytään vuorovaikutusosaamiseen työskentelemällä oppilaiden, oppilaiden huoltajien ja muiden sidosryhmien kanssa. Tarkastellaan ryhmän merkitystä oppimisyhteisön hyvinvoinnin edistäjänä.

Suoritustapa: Luennot, pienryhmäopetus, kirjallinen tuotos

Kirjallisuus:

SCHMUCK, R. & SCHMUCK, P. 2001. Group processes in the classroom. 8. painos. Boston: McGraw Hill. (Luvut 3 - 7).

LAINE, K. 2005. Minä, me ja muut sosiaalisissa verkostoissa. Helsinki: Otava. (Luku 7).

PETERSON, J. M. & HITTIE, M. 2003. Inclusive teaching. Creating effective schools for all learners. Boston: Allyn & Bacon. (534 s.). (Luku 11).

KARILA, K., ALASUUTARI, M., HÄNNIKÄINEN, M., NUMMENMAA, A. R. & RASKUPUTTONEN, H. (toim.) 2006. Kasvatusvuorovaikutus. Tampere: Vastapaino.

KAUPPILA, R. 2006. Vuorovaikutus- ja sosiaaliset taidot. Jyväskylä: PS-kustannus.

Arviointi: 0 - 5

Vastuuyksikkö: Opettajankoulutuslaitos

OKLA410 OPPIMISEN OHJAAMINEN JA OPPIVA ORGANISAATIO (PED. OP)

Laajuus: 9 op / 5 ov

Koostuu jaksoista OKLA411 Oppiva ja osallistuva organisaatio 3 op / 2 ov ja OKLA412 Oppimisen ohjaamisen suunnittelu, toteutus ja arviointi 6 op / 3 ov.

Tavoite: Tarkastellaan kasvatussosiologisesti, koulupedagogisesti sekä oppimisen ohjaamisen teorioiden ja pedagogiikan avulla opettajan työtä ja käyttötietoa. Opintojakso integroituu harjoitteluun.

A. OKLA411 OPPIVA JA OSALLISTAVA ORGANISAATIO (3 OP / 2 OV)

Tavoite: Tarkastellaan yhteisön ja yhteiskunnan organisaatiolle ja kouluyhteisölle asettamia ehtoja (mm. opetushallinto) ja oppivan organisaation luonnetta. Perehdytään moniammatilliseen yhteistyöhön, verkostoitumiseen ja perheen kanssa tehtävään yhteistyöhön.

Suoritustapa: Luennot, oppimistehtävä ja loppuseminaari.

Kirjallisuus:

a) Opetushallinnon oheiskirjallisuus

LAHTINEN, M., LANKINEN, T., PENTTILÄ, A. & SULONEN, A. 2005. Koulutuksen lainsäädäntö käytännössä. Helsinki: Tietosanoma Oy. (soveltuvin osin)

b) Muu oheiskirjallisuus

ANTIKAINEN, A., RINNE, R. & KOSKI, L. 2000. Kasvatussosiologia. Helsinki: WSOY. (soveltuvin osin)

PETERSON, J. M. & HITTIE, M. 2003. Inclusive teaching. Creating effective schools for all learners. Boston: Allyn & Bacon. (soveltuvin osin)

Muuta opintojaksolla jaettavaa oheiskirjallisuutta.

Edeltävät opinnot: Kasvatustieteen perusopinnot

Integrointi seuraaviin opintojaksoihin: OKLA510 Ohjattu perusharjoittelu

Arviointi: Hyväksytty - hylätty

Vastuuyksikkö: Erityispedagogiikan laitos, opettajankoulutuslaitos

B. OKLA412 OPPIMISEN OHJAAMISEN SUUNNITTELU, TOTEUTUS JA ARVIOINTI (6 OP / 3 OV).

Tavoite: Tarkastellaan opetuksen suunnittelua, oppimisen ohjaamista ja arviointia eri näkökulmista. Tutkitaan oppimisteorioiden ja opiskeltavan tiedon tai taidon luonteen vaikutusta opetuksen suunnitteluun. Syvennetään ymmärrystä oppijoiden moninaisuuden huomiointamisesta opetuksen suunnittelussa. Eritellään opettajan toiminnan, oppijoiden toiminnan ja oppimistulosten välistä yhteyttä. Tutkitaan yhteisöllisyyden rakentumista opetuksessa ja opiskelussa.

Suoritustapa: Luennot, kirjatentti sekä lukupiiri (Peterson & Hittie)

Kirjallisuus:

1. HAKKARAINEN, LONKA & LIPPONEN 2005 Tutkiva oppiminen. Helsinki: WSOY. (6. painos / uudempi) tai BRANDSFORD et al. (toim.) 2004. Miten opimme. Helsinki: WSOY.

2. WOOLFOLK, A. 2007. Educational psychology. 10. painos. Boston: Allyn & Bacon. Kappaleet 6-11, 14-15. (300 s.)

3. PETERSON, J.M. & HITTIE, M.M. 2003. Inclusive teaching. Boston: Allyn & Bacon. Kappaleet 1 - 13 (400 s.)

Edeltävät opinnot: Kasvatustieteen perusopinnot, OKLA210 Kehittyvä yksilö ryhmässä

Integrointi seuraaviin opintojaksoihin: OKLA510 Ohjattu perusharjoittelu

Arviointi: 0 - 5

Vastuuyksikkö: Opettajankoulutuslaitos ja erityispedagogiikan laitos

OKLA610 TUTKIMUSMETODIIKKA JA -VIESTINTÄ

Laajuus: 5 op / 3 ov

Tavoite: Opiskelija tutustuu laadullisen kasvatustieteellisen tutkimuksen filosofisiin ja metodologisiin lähtökohtiin ja sitoumuksiin. Hän harjoittelee erilaisia aineiston keruun ja tulkinnan menettelytapoja sekä tutkii kielen ja ajattelun suhdetta tutkimusprosessissa.

Suoritustapa: Luento, demot, kirjallisuus

Tai vaihtoehtoisesti kasvatustieteiden laitoksen kurssi KTKA010 Laadulliset menetelmät (5 op), ks. suoritustapa ja kirjallisuus erikseen.

Kirjallisuus:

TUOMI, J. & SARAJÄRVI, A. 2002. Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. Helsinki: Tammi.

PATTON, M. 2002 (3. painos) Qualitative evaluation and research methods. Thousand Oaks, CA: Sage.

Edeltävät opinnot: Kasvatustieteen perusopinnot

Integrointi seuraaviin opintojaksoihin: OKLA620 kandidaatintutkielma

Arviointi: 0 – 5

Vastuuyksikkö: Opettajankoulutuslaitos.

OKLA620 KANDIDAATINTUTKIELMA

Laajuus: 8 op / 5 ov

Tavoite: Työstetään omaa ammatillista kehittymistä tukeva tutkimusongelma, suunnitellaan tutkimus, kerätään aineisto, analysoidaan se ja kirjoitetaan tutkimusraportti tieteellisen viestinnän periaatteiden mukaisesti. Pehdytään tutkijan ammattikuvaan, muun muassa oman tutkimuksen esittämiseen ja julkistamiseen. Liitetään tutkimus ongelmalähtöisesti muihin opintoihin ja kerätään aineisto kokonaan tai osittain harjoittelun yhteydessä.

Kirjallisuus: Kirjallisuus ilmoitetaan myöhemmin opinto-ohjelmassa.

Edeltävät opinnot: OKLA610 Tutkimusmetodiikka ja -viestintä

Arviointi: 0 - 5

Vastuuyksikkö: Opettajankoulutuslaitos

OKLA621 KYPSYYSNÄYTE

Laajuus: -

Tavoite: Pääaineopiskelijoiden kypsyysnäyte KK-tutkintoa varten (maturiteetti). Kirjoitetaan tutkintoasetuksen 10 §:n mukainen kirjallinen kypsyysnäyte, joka osoittaa suomen tai ruotsin kielen taitoa ja perehtyneisyyttä opinnäytteen (kandidaatin tutkielman) alaan. Kypsyysnäyte kirjoitetaan tiedekunnan yleisessä tenttitilaisuudessa. Kypsyysnäyte tarkastetaan sekä asiasisällön että kielen osalta.

Edeltävät opinnot: OKLA620 Kandidaatintutkielma

Arviointi: Hyväksytty - hylätty

Vastuuyksikkö: Opettajankoulutuslaitos

OKLA510 OHJATTU PERUSHARJOITTELU: SUUNNITTELU OPETUKSEN JA OPPIMISEN PERUSTANA (PED. OP.)

Laajuus: 6 op / 4 ov

Harjoittelu jakautuu jaksoihin OKLA511 ja OKLA512. Harjoittelua tukevat erityisesti opintojaksot OKLA210 sekä OKLA410.

OKLA511 OHJATTU PERUSHARJOITTELU 1: OPETUS- JA OPPIMISTILANTEIDEN SUUNNITTELU, TOTEUTUS JA ARVIOINTI

Laajuus: 3 op / 2 ov

Tavoite: Hankitaan valmiuksia opetus- ja oppimistilanteiden suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin. Syvennetään ja tarkastellaan omaa kokemuspohjaista tietoa pohtimalla sen ja teoreettisen tiedon yhteyksiä.

Suoritustapa: Harjoitteluun sisältyvien oppituntien suunnittelu, toteutus ja arviointi pareittain ja yksin, OKL:n ja Normaalikoulun yhteisiin sekä erillisiin ohjauksiin osallistuminen, raportin laatiminen.

Kirjallisuus: Kirjallisuus valitaan tukemaan opintotehtävien teemoja

Edeltävät opinnot: Kasvatustieteen perusopinnot, orientoiva ohjattu harjoittelu suoritettuna

Integrointi seuraaviin opintojaksoihin: OKLA412 Oppimisen ohjaaminen ja oppiva organisaatio.

Arviointi: Hyväksytty - hylätty

Vastuuyksikkö: Opettajankoulutuslaitos ja Normaalikoulu

OKLA512 OHJATTU PERUSHARJOITTELU 2: YKSILÖN JA RYHMÄN KOHTAAMINEN

Laajuus: 3 op / 2 ov

Tavoite: Syvennetään valmiuksia opetuksen suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin. Hankitaan valmiuksia yksilön ja ryhmän kohtaamiseen opetus- ja oppimistilanteissa. Tarastellaan omaa käyttötietoa ja rakennetaan sitä edelleen.

Suoritustapa: Harjoitteluun sisältyvien oppituntien suunnittelu, toteutus ja arviointi pareittain ja yksin, OKL:n ja Normaalikoulun yhteisiin sekä erillisiin ohjauksiin osallistuminen sekä kodin ja koulun yhteistyöhön osallistuminen, raportin laatiminen.

Kirjallisuus: Kirjallisuus valitaan tukemaan opintotehtävien teemoja

Edeltävät opinnot: Kasvatustieteen perusopinnot, orientoiva ohjattu harjoittelu ja OKLA511 suoritettuna

Integrointi seuraaviin opintojaksoihin: OKLA210 Kehittyvä yksilö ryhmässä

Arviointi: Hyväksytty - hylätty

Vastuuyksikkö: Opettajankoulutuslaitos

9.3.4 Perusopetuksessa opettavien aineiden ja aihekokonaisuuksien monialaiset (POM) opinnot

Tavoite: Opinnot antavat ammatillisia valmiuksia perusopetuksen vuosiluokilla 1.–6. opettavien aineiden ja aihekokonaisuuksien monitieteelliseen opettamiseen. Opintoihin sisältyvät myös osallistavan kasvatuksen ja monikulttuurisuuden näkökulmat. Vastuuyksikkönä kaikissa POM-opintojaksoissa on Opettajankoulutuslaitos.

Opintojen rakenne:

Pakollisten opintojaksojen laajuus on yhteensä 54 opintopistettä, joka muodostuu kun kustakin opintojaksosta (johdanto, oppiaineet ja aihekokonaisuudet) suoritetaan minimimäärä. Tämän lisäksi suoritetaan 6 opintopistettä oppiaineiden tai aihekokonaisuuksien valinnaisia opintojaksoja.

Monialaiset opinnot suoritetaan pääsääntöisesti 1. ja 2. opintovuoden aikana. *Aihekokonaisuuksien* suhteen noudatetaan kuitenkin tästä poikkeavaa ajoitusta: aihekokonaisuus (vähintään 1, korkeintaan 2) on mahdollista suorittaa vasta siinä vaiheessa kun opiskelijalla on jo suoritettuna POM-aineiden pakollisia opintojaksoja (käytännössä vasta 2. opintovuonna) ja aihekokonaisuuksien suorittaminen voi ajoittua myös kolmanteen opintovuoteen.

1. POM pakolliset opintojaksot	Yht.	54 op (31 ov)
JOHDANTO MONIALAISIIIN OPINTOIHIN		5 op (3 ov)
HUMANISTISET AINEET	Yht.	12 op (7 ov)
Historia ja yhteiskuntaoppi		3 op (2 ov)
Uskonto/ elämäkatsomustieto		3 op (2 ov)
Äidinkieli ja kirjallisuus		6 op (3 ov)
MATEMAATTIS-LUONNONTIETEELLISET AINEET	Yht.	13 op (7 ov)
Matematiikka		4 op (2 ov)
Ympäristö- ja luonnontieto		9 op (5 ov)
TAIDE- JA TAITOAINEEET	Yht.	21 op (12 ov)
Kuvataide		4 op (2 ov)
Käsityökasvatus ja tekstiilityö sekä Teknologiakasvatus ja tekninen työ		6 op (4 ov)
Liikunta		4 op (2 ov)
Musiikki		4 op (2 ov)
lisäksi yksi valinnainen opintojakso taide- ja taitoaineiden ryhmästä		3 op (2 ov)
INTEGROIDUT AIHEKOKONAISUUDET		3 op (2 ov)

2. POM valinnaiset opintojaksot	Yht.	6 op (4 ov)

Muita opintojaksoja, jotka voivat olla oppiaineiden *valmistavia*^{*)} ja/tai *valinnaisia* opintokokonaisuuksia tai joihin voi sisältyä aihekokonaisuus (korkeintaan yksi)

Yht.	60 op (35 ov)

*) Valmistavat opintokokonaisuudet voi sijoittaa joko monialaisten valinnaisiin opintojaksoihin tai tutkinnon vapaavalintaisiin opintoihin.

POM pakolliset opintojaksot

POM11JO JOHDANTO MONIALAISIIIN OPINTOIHIN

Laajuus: 5 op / 3 ov

Tavoite: Tarkastellaan oppiaineiden tieteellisiä, yhteiskunnallisia, kulttuurisia ja historiallisia taustoja sekä näiden suhdetta opetussuunnitelma-ajatteluun ja luokanopettajan työhön. Hahmotetaan oppiaineiden yhtäläisyyksiä ja eroja sekä pohditaan aistihavaintojen, toiminnan ja oppimistapojen merkitystä oppimisessa. Tutustutaan perusopetuksen opetussuunnitelman perusteisiin. Pohditaan oppiaineita kohtaan omaksuttuja asenteita ja valmiuksia. Tarkastellaan esi- ja alkuopetusta lapsen kehitystä ja oppimisedellytyksiä tukevana kokonaisuutena.

Suoritustapa: Luennot, pienryhmäopetusta, joihin liittyy opintotehtäviä.

Kirjallisuus: Julkaisuja ja tutkimusartikkeleita.

Arviointi: Hyväksytyt - hylätty

HUMANISTISET AINEET

POM11HY HISTORIA

Laajuus: 3op / 2ov

Tavoite: Historian opiskelun kolme keskeistä lähtökohtaa ovat historiallisen tiedon luonne, historian merkitys yksilölle ja yhteisöille sekä tieto ihmisestä. Tiedon kompleksisuutta ja suhteellisuutta tarkastellaan kriittisesti eri näkökulmista ja harjaannutaan erityisesti aineistojen lähdekriittiseen lukemiseen. Historian merkitystä puolestaan lähestytään yksilön ja kollektiivisen identiteetin kautta sekä osana maailmankatsomuksen rakentamista.

Suoritustapa: Luennot, pienryhmäopetus, joihin liittyy opintotehtäviä

Kirjallisuus: Alan julkaisuja ja tutkimusartikkeleita.

Arviointi: Hyväksytty - hylätty

Vastuuyksikkö: Opettajankoulutuslaitos

POM11US USKONTO

Laajuus: 3 op / 2 ov

Tavoite: Uskonto-oppiaineen opettamisen keskiössä on uskonnon opettamisen filosofia. Opintojaksolla pyritään oman uskonnon opettamisen filosofian näkyväksi tekemiseen, sen kriittiseen tarkasteluun ja kehittämiseen. Uskonnon opettamisen filosofia perustuu perusopetuksen evankelis-luterilaisen uskonnon oppiaineluonteen ymmärtämiselle ja uskonto-oppiaineen omakohtaisen suhteen jäsentämiselle. Siksi analysoidaan, tulkitaan ja arvioidaan lainsäädännön ja opetussuunnitelmien uskonnon opetusta määrittäviä perusteita. Syvennetään ymmärrystä teologisen tutkimuksen peruslähtökohdista. Vahvistetaan valmiuksia kohdata ja kunnioittaa erilaisista elämäntutkimuksellisista taustoista tulevia oppilaita ja heidän vanhempiaan. Kasvatetaan taitoja ohjata oppilasta kohti monipuolista uskonnollista ja katsomuksellista yleissivistystä. Tutustutaan koulun henkisen kriisivalmiuden kysymyksiin.

Suoritustapa: Luennot, pienryhmäopetus ja uskonnon opettamisen filosofia-tehtävä

Kirjallisuus: Alan julkaisuja ja tutkimusartikkeleita, joista sovitaan opintojakson aikana.

Arviointi: Hyväksytty - hylätty

POM11EL ELÄMÄNKATSOMUSTIETO (VAIHTOEHTOINEN USKONNON JAKSOLLE)

Laajuus: 3 op / 2 ov

Tavoite: Muodostetaan selkeä näkemys elämäntutkimustiedosta oppiaineena ja selkiytetään omakohtaista suhdetta sen opettamiseen. Perehdytään oppiainetta koskeviin säädöksiin, opetussuunnitelmien perusteisiin sekä oppiaineen tilanteeseen kouluissa. Tarkastellaan oppiaineen jäsentämisen kannalta keskeisiä filosofisia, psykologisia sekä kulttuurijä yhteiskuntatieteellisiä käsitteitä ja teorioita. Selvitetään minkälaisista sisällöllisistä kokonaisuuksista opetus eri vaiheissa muodostuu. Kehitetään valmiuksia käsitellä oppilaiden kasvun kannalta olennaisia kysymyksiä siten, että huomioidaan heidän katsomuksellisen erilaisuutensa. Kasvatetaan taitoja ohjata oppilasta kohti monipuolista kasvatuksellista yleissivistystä. Tutustutaan koulun henkisen kriisivalmiuden kysymyksiin.

Suoritustapa: Luennot, opintotehtävä

Kirjallisuus: Alan julkaisuja ja tutkimusartikkeleita, joista sovitaan opintojakson aikana

Edeltävät opinnot: Lukion elämäntutkimustiedon oppimäärää vastaavat sisältötiedot.

Arviointi: Hyväksytty - hylätty

POM11AI ÄIDINKIELI JA KIRJALLISUUS

Laajuus: 6 op / 3 ov

Tavoite: Kurssilla sovelletaan suomen kielen, kirjallisuuden, viestintätieteiden ja kulttuurintutkimuksen monialaisuutta. Äidinkieltä tutkitaan merkityskokonaisuuksina, toimintana, rakenteina ja osana oppimisprosessia. Pohditaan tapoja, joiden avulla tuetaan oppilaiden kasvua aktiivisiksi kielenkäyttäjiksi, jotka ymmärtävät oman kielen ja kulttuurin merkityksen ja samalla arvostavat myös muita kieliä, kielenkäyttötapoja ja kulttuureja. Tutkitaan kirjallisuuden ja muiden tekstien esteettistä, eettistä ja yhteisöllistä merkitystä. Pehdytään puhuttujen, kirjoitettujen ja visuaalisten tekstien analyysin ja tulkinnan pedagogiikkaan. Rakennetaan jatkumoa ihmisen hankkimasta kielivarannosta ohjatun lukemis- ja kirjoitusprosessin kautta elämän ilmiöiden ymmärtämiseen.

Suoritustapa: Luennot, pienryhmäopetus, opintotehtävin ja/tai tenttein suoritettava kirjallisuus

Kirjallisuus: ALHO, I. & KAUPPINEN, A. 2007. Käyttökielioppi. Opetusmoniste / Helsinki: SKS.

GRÜNTAL, S. & PENTIKÄINEN, J. (toim.) 2006. Kulmakivi. Luokanopettajan kieli ja kirjallisuus. Helsinki: Otava.

KOROLAINEN, T. (toim.) 2001. Kirjaseikkailu. Lasten- ja nuortenkirjallisuuden opas. Helsinki: Tammi.

Edeltävät opinnot: OKLV210, OKLV220

Arviointi: Hyväksytyt - hylätyt

MATEMAATTIS-LUONNONTIETEELLISET AINEET

POM11MA MATEMATIIKKA

Laajuus: 4 op / 2 ov

Tavoite: Matematiikan opetuksen tavoitteena on matematiikan kulttuurin, kielen ja menetelmien merkitysrakenteiden ymmärtäminen, arviointi ja soveltaminen pedagogisessa toiminnassa. Tavoitteet realisoituvat seuraavien yhteisöllisten osatavoitteiden avulla: 1) ymmärretään matematiikan alakohtaisen tiedon merkitys kasvun ja kehityksen välineenä, 2) opitaan tunnistamaan, arvioimaan ja analysoimaan matematiikan alakohtaista tietoa välittäviä ihmis-, oppimis- ja tiedonkäsityksiä, 3) opitaan matematiikan alakohtaisen tiedon välittämisessä käytettäviä menetelmiä sekä 4) hahmotetaan erilaisia vuorovaikutustilanteita tukevia pedagogisen toiminnan malleja.

Suoritustapa: Luennot ja tentti, demonstraatiot ja kirjallinen tuotos

Kirjallisuus: Alan julkaisuja ja tutkimusartikkeleita

Arviointi: Hyväksytyt - hylätyt

POM11YL YMPÄRISTÖ- JA LUONNONTIETO

Laajuus: 9 op / 5 ov

Tavoite: Opintojakso muodostuu seuraavista ympäristö- ja luonnontiedon oppiaineista: biologia, fysiikka, kemia, maantieto ja terveystieto, joista on muodostettu integroitu kokonaisuus kestävä kehitys huomioiden. Opintojakso antaa opiskelijalle valmiuksia opettaa perusopetuksen vuosiluokilla 1–4 ympäristö- ja luonnontietoa sekä vuosiluokilla 5–6 biologiaa, maantietoa, fysiikkaa, kemiaa ja terveystietoa.

Suoritustapa: Luennot ja demonstraatiot, kirjallinen tuotos, seminaari, tentti ja lajitentti

Kirjallisuus:

HARLEN, W. & QUALTER, A. 2004. The teaching of science in primary schools. London: David

Fulton Publishers. Teoksesta ei seuraavia sivuja: s. 1-13, s. 219-247.

Arviointi: Hyväksytty - hylätty

TAITO- JA TAIDEAINEET

POM11KU KUVATAIDE

Laajuus: 4 op / 2 ov

Tavoite: Kehitetään luovaa kuvallista ajattelua ja esteettistä tietoisuutta. Pyritään ymmärtämään visuaalisen kulttuurin ilmenemismuotoja yhteiskunnassa: taidetta, mediaa ja ympäristöä. Tavoitellaan henkilökohtaista suhdetta kuvataiteeseen. Syvennetään perustaitoja ja -tietoja kuvallisen ilmaisun luonteesta, menetelmistä ja materiaaleista. Kehitetään valmiuksia suunnitella kuvailmaisuun perustuvia tehtäviä ja oppimiskokonaisuuksia.

Suoritustapa: Demonstroiva opetus, itsenäiset oppimistehtävät, tentittävä kirjallisuus

Kirjallisuus:

FORSMAN A-C. & PIIRONEN L. 2006. Kuvien kirja – Kuvataideopetuksen käsikirja perusopetukseen. Vammala: Tammi.

Arviointi: Hyväksytty – hylätty

Vastuuyksikkö: Opettajankoulutuslaitos

POM11TS KÄSITYÖKASVATUS JA TEKSTIILITYÖ

Laajuus: 3 op / 2 ov

Tavoite: Kurssilla kehitetään valmiuksia suunnitella ja toteuttaa peruskoulun käsityön opetusta. Opinnoissa perehdytään sekä käsityön että käsityön oppimisen teorioihin, käytäntöihin ja traditioihin. Tutkitaan omaa käsityöllistä osaamista sekä asennetta käsityöhön. Hankitaan tietoa tekstiilityön sisältöalueista oppiaineen opettamisen kannalta.

Suoritustapa: Luennot, harjoitukset, itsenäinen työskentely

Kirjallisuus: Ilmoitetaan opetusohjelmassa.

Edeltävät opinnot: Edellytetään peruskoulun 1.–6. -luokkien opetussuunnitelman mukaisen tekstiilityötaitojen ja tietojen hallintaa. Niiden puuttuessa suositellaan OTTO100 Käsityökasvatus ja tekstiilityö -valinnaista kurssia., jonka tarpeen voi arvioida Korpissa tekstiilityön osaamiskartoituslomakkeen avulla (lomake sijaitsee Korpissa OTTO100 –kurssialueella).

Integrointi seuraaviin opintojaksoihin: OKLA510 Ohjattu perusharjoittelu.

Arviointi: Hyväksytty - hylätty

Vastuuyksikkö: Opettajankoulutuslaitos

POM11TN TEKNOLOGIAKASVATUS JA TEKNINEN TYÖ

Laajuus: 3 op / 2 ov

Tavoite: Ainealuetta tarkastellaan oman opettajuuden näkökulmasta. Opintojaksolla analysoidaan tasa-arvoon ja oppiaineen muutokseen liittyviä ennakkokäsityksiä. Pohditaan yhteiskunnallisten muutosten ja teknologiakasvatuksen välisiä riippuvuuksia. Perehdytään holistisen opetuksen suunnitteluun, integrointimahdollisuuksiin sekä teemojen ja aihepiirien käyttöön. Opiskellaan teknologista ongelmanratkaisua. Tutustutaan opettajan käytössä oleviin koneisiin ja laitteisiin sekä niiden turvalliseen käyttöön. Opiskelu toteutetaan pääosin toiminnallisin työtavoin. Pohditaan osallistavan kasvatuksen mahdollisuuksia ja haasteita ainealueella.

Kirjallisuus:

AADELI, S., AALTO, R., MYLLYMÄKI, H., PEKKARINEN, J., POUTALA, M., RINTA-RAHKO, A. & SUURNÄKKI, T. 2004. Käsityön työturvallisuusopas teknisen työn ja tekstiilityön opetukseen.

Helsinki: Opetushallitus. (käsikirja)

KANTOLA, J. NIKKANEN, P., KARI, J. & KANANOJA, T. 1999. Kasvatus työn kautta työhön. Teknologiakasvatuksen isä Uno Cygnaeus. Koulutuksen tutkimuslaitos. Jyväskylän yliopisto. (20 sivua)

KURJANEN, P., PARIKKA, M., RAISKIO, A & SAARI, J. 1995. Oppimisympäristöjä ja aihepiirejä peruskoulun teknologiakasvatukseen. Jyväskylän yliopisto. Opettajankoulutuslaitos. Opetuksen perusteita ja käytänteitä 17. (30 sivua)

OPETUSHALLITUS. Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2004. Vammala: Vammalan kirjapaino. (6 sivua)

PARIKKA, M. 1990. Teknisen työn didaktiikkaa, teknisen työn opetus- ja oppimistoimintaa. Jyväskylän yliopisto. Opettajankoulutuslaitos. Opetusmonisteita 19. (20 sivua)

TURVATEKNIKAN KESKUS. 2003. Kodin sähköturvallisuusopas. Rauma: Painorauma. (käsikirja)

Edeltävät opinnot: Suositellaan teknisen työn valmistavien opintojen (OTNO100) suorittamista opiskelijoille, jotka eivät ole suorittaneet peruskoulun teknisen työn opintoja.

Arviointi: Hyväksytty - hylätty

POM11LI LIIKUNTA

Laajuus: 4 op / 2 ov

Tavoite: Koulutuksen aikana omaksutaan sellaiset tiedot ja taidot, että selviydytään perusopetuksen luokkien 1.–6. liikuntakasvatukselle asetettujen tavoitteiden toteuttamisesta. Tiedostetaan liikunnan merkitys lapsen kokonaisvaltaisen kehityksen ja kasvun tukemisessä, ei pelkästään liikunnan merkitystä fyysis-motorisen kehityksen tukemisessä. Opitaan suunnittelemaan ja toteuttamaan erilaisia toimintaympäristöjä ja perehdytään koulukohtaisen liikunnan opetuksen suunnitteluun. Koulutuksen aikana hankitaan tietoja siitä, miten oppiminen liikunnassa ja sen erilaisilla osa-alueilla tapahtuu, miten motorista oppimista tunnistetaan, havainnoidaan, ohjataan ja arvioidaan, minkälaisia oppimisvaikeuksia liikunnassa ilmenee sekä miten ohjaaja toimii erilaisissa toimintaympäristöissä.

Suoritustapa: Opiskelu on toiminnallista. Näyttötehtävä ja sen ohjaus.

Edeltävät opinnot: Perusopetuksen alaluokkien (1-6) liikunnan oppiaineen hallinta. Edellytyksenä ydinoppiainesjaksolle osallistumiselle on, että opiskelijalla on riittävät henkilökohtaiset liikuntataidot, jotka arvioidaan ennen ydinoppiainesjakson alkamista. Suositellaan liikunnan vapaavalinnaista, valmistavaa opintojaksoa (OLIP109).

Arviointi: Hyväksytty - hylätty

Vastuuyksikkö: Opettajankoulutuslaitos

POM11MU MUSIIKKI

Laajuus: 4 op / 2 ov

Tavoite: Musiikinopetuksen tavoitteena on ymmärtää musiikin historiallinen, kansallinen ja monikulttuurinen perspektiivi ja nähdä musiikin keskeinen rooli ihmisen jokapäiväisessä elämässä. Tavoitteena on auttaa opiskelijaa syventämään musiikkisuhdettaan, löytämään oma musiikillinen identiteettinsä ja luovat työkalut oman opettajuutensa pohjaksi. Näiden avulla hän kykenee siirtämään musiikkiperintöä tuleville sukupolville. Pyritään kohtaamaan musiikki esteettisiä kokemuksia antavana, älyllisesti haastavana ja affektiivisesti rakentavana elämänilmiönä sekä ymmärtämään musiikin merkitys peruskoulun oppiaineena ja jatkuvan harrastuksen mahdollisuutena.

Suoritustapa: Opinnot sisältävät perusrhmäopetusta sekä pienryhmä- ja yksilötyöskentelyä. Läsnaolon lisäksi opintoihin kuuluu opinto- ja näyttötehtävä. Musiikinopiskelua varten tehdään henkilökohtainen suunnitelma, jossa sovitulla tavalla huomioidaan aikaisemmat opinnot. Soitonopiskelussa tehdään hops, jonka mukaan opiskelu etenee sovittuun päättötavoitteeseen. Opiskelijan lähtötaso huomioidaan opetuksen määrästä sovittaessa. Kaikki opiskelijat suorittavat vähintään neljän opintopisteen kokonaisuuden. Kolmen opintopisteen täydentävän osion voi liittää perusopintoihin kuuluvaksi tai sen voi suorittaa vapaaehtoisena osiona.

Kirjallisuus:

LINNANKIVI, M., TENKKU, L. & URHO, E. 1988. Musiikin didaktiikka. Porvoo: WSOY. Peruskoulun musiikin oppikirjat 1. – 6. lk. Muuta kirjallisuutta sopimuksen mukaan.

Edeltävät opinnot: Suositellaan musiikin vapaavalintaista kurssia OMUP902 Musiikkiteorian alkeet (3 op) niille, joilla ei ole 1.– 2. lk laulukirjan nuotiston ja teorian tuntemusta.

Arviointi: Hyväksytty / hylätty

Vastuuyksikkö: Opettajankoulutuslaitos

POM valinnaiset opintojaksot

Valinnaisten opintojaksojen tarjonta vaihtelee lukukausittain ja alla kuvatut jaksot edustavat niistä esimerkkejä. Kulloinkin tarjottavat opintojaksot ilmenevät opinto-ohjelmasta.

HUMANISTISET AINEET

POM13AI SUOMI TOISENA KIELENÄ (VALINNAINEN)

Laajuus: 3 op / 2 ov

Tavoite: Perehtyä monikulttuuriseen opetukseen, kaksikielisyyskysymyksiin ja oppilaiden kielellisiin oikeuksiin ja ymmärtää niiden merkitys ideologisesti ja käytännön opetustyössä. Saada näkökulmia suomen kieleen opittavana kielenä ja kielitaidon kehittymisen vaiheisiin. Tutustua maahanmuuttajaoppilaiden opetusjärjestelyihin ja saada työkaluja heidän suomen kielen taitonsa arviointiin ja opetuksen eriyttämiseen kielitaidoltaan heterogeenisessä ryhmässä.

Suoritustapa: Ryhmäopetusta, oppilaitos- ja läksykerhovierailuja ja opintotehtäviä.

Kirjallisuutta: Sovitaan kurssin alussa.

Edeltävät opinnot: POM11AI Äidinkieli ja kirjallisuus

Integrointi seuraaviin opintojaksoihin: POM11AI Äidinkieli ja kirjallisuus

Arviointi: Hyväksytty–hylätty

Vastuuyksikkö: Opettajankoulutuslaitos

POM16AI KIRJALLISUUS JA DRAAMA (VALINNAINEN)

Laajuus: 3 op / 2 ov

Tavoite: Tavoitteena on kaunokirjallisuuden tuntemuksen ja sen merkityksen ymmärryksen kehittäminen. Kaunokirjallisuutta lähestytään draaman avulla, ja draaman kautta. Pohditaan kirjallisuuden ja draaman lukemista.

Suoritustapa: Luennot, harjoitukset, johon kuuluu opintotehtävien tekemistä. Ryhmän maksimikoko 16.

Kirjallisuus: Kirjallisuudesta sovitaan erikseen opintojakson alussa.

Arviointi: Hyväksytty - hylätty

Vastuuyksikkö: Opettajankoulutuslaitos

POM12AI PUHEVIESTINTÄTAITOJEN ARVIOINTI (VALINNAINEN)

Laajuus: 3 op / 2 ov

Tavoite: Puheviestintätaitojen arviointi -kurssilla perehdytään puheviestinnän palautteenannon ja arvioinnin merkityksiin ja mahdollisuuksiin.

Edeltävät opinnot: OKLM04 Äidinkieli ja kirjallisuus

Suoritustapa: Ryhmäopetusta, arviointitehtävien tekeminen

Kirjallisuus:

VALKONEN, T. 2003. Puheviestintätaitojen arviointi. Jyväskylä Studies in Humanities 7. (s. 11 - 65, 192 - 217). Muu kirjallisuus sovitaan opintojakson aikana.

Arviointi: Hyväksytty - hylätty

Vastuuyksikkö: Opettajankoulutuslaitos

POM15AI KIRJOITTAMINEN JA TEKSTINHUOLTO (VALINNAINEN)

Laajuus: 3 op / 2 ov

Tavoite: Kirjoittamisen ja tekstinhuollon kurssilla tuetaan opiskelijoiden kirjoittamista. Perehdytään erilaisten tekstien ominaispiirteisiin ja rakentamiseen sekä tekstinhuoltoon opiskelijoiden toiveiden pohjalta.

Suoritustapa: Ryhmäopetusta, johon kuuluu lisäksi opintotehtävien tekemistä.

Arviointi: Hyväksytty–hylätty

Vastuuyksikkö: Opettajankoulutuslaitos

POM31AK MEDIKASVATUS (VALINNAINEN)

Laajuus: 3 op / 2 ov

Tavoitteet: Tutustutaan mediakasvatuksen teoriaan, käsitteistöön ja pedagogisiin perusteisiin. Perehdytään erilaisiin mediateksteihin sekä harjoitellaan niiden analyysia ja tulkitsemistä. Tavoitteena on pohtia tapoja, joilla mediakasvatuksen tavoitteita voidaan toteuttaa eri oppiaineissa - ja päinvastoin!

Suoritustapa: Kirjalliset tehtävät: mediakasvatusprojektin suunnittelu ja esittely, mediaelämäkerta (tai mediapäiväkirja), mediatekstin arviointi. Aktiivinen osallistuminen luennoille ja työpajoihin. Kurssi toteutetaan osittain verkkokurssina.

Kirjallisuus: Sovitaan kurssin alussa.

Arviointi: Hyväksytty - hylätty

Vastuuyksikkö: Opettajankoulutuslaitos

MATEMAATTIS-LUONNONTIETEELLISET AINEET

POM12MA MATEMATIIKKA (VALINNAINEN)

Laajuus: 3 op / 2 ov

Tavoite: Luokanopettajan tarvitsemien matematiikan sisältöalueiden perustietojen ja -taitojen hallinnan varmistaminen. Antaa valmiudet ohjata perusopetuksen 1-6 luokkien oppilaan matemaattista ajattelua sekä ongelmien ratkaisuun tarvittavia taitoja

Edeltävät opinnot: Lukion lyhyen matematiikan pakollisten kurssien perustiedot

Suoritustapa: Demonstroiva opetus, kirjallinen tuotos

Kirjallisuus: Kirjallisuudesta sovitaan opintojakson aikana

Arviointi: Hyväksytty - hylätty

Vastuuyksikkö: Opettajankoulutuslaitos

POM12YL YMPÄRISTÖ- JA LUONNONTIETO/FYSIIKAN JA KEMIAN
PERUSTIETOJA (VALINNAINEN)

Laajuus: 3 op / 2 ov

Tavoite: Opitaan mitä tieteellinen tieto on ja kuinka sitä tehdään. Tutustutaan käytännön tilanteisiin liittyviin luonnontieteellisiin käsitteisiin ja selitysmalleihin sekä menetelmiin, joiden avulla näitä voidaan testata.

Suoritustapa: Luennot, harjoitukset

Arviointi: Hyväksytty - hylätty

Vastuuyksikkö: Opettajankoulutuslaitos

POM13YL YMPÄRISTÖ- JA LUONNONTIETO (VALINNAINEN)

Laajuus: 3 op / 2 ov

Tavoite: Syvennetään luonnontieteen osaamista ja lajintuntemusta. Suunnitellaan ja toteutetaan luonnontieteen tuntemusta ja opetusta palveleva innovatiivinen tuotos tai/ja viimeistellään POM11YL –kurssilla toteutettu opintoprojekti tieteellisen raportoinnin kriteerit täyttäväksi kirjoitelmaksi.

Suoritustapa: Luennot, valitun opintokoosteen toteuttaminen ja sen esittelyseminaari

Edeltävät opinnot: POM11YL

Arviointi: Hyväksytty - hylätty

Vastuuyksikkö: Opettajankoulutuslaitos

TAITO- JA TAIDEAINEET

POM12KU KUVATAITEEN TYÖPAJA

Laajuus: 3 op / 2 ov

Tavoite: Syvennetään kurssilla POM11KU hankittuja tietoja ja taitoja. Rohkaistutaan etsimään ja käyttämään erilaisia kuvallisen ilmaisun muotoja. Kehitetään valmiuksia soveltaa niitä kuvataidopedagogiikkaan.

Suoritustapa: Demonstroiva opetus, itsenäinen työskentely, oheiskirjallisuutta

Integrointi seuraaviin opintoihin: POM11 KU kuvataide

Arviointi: Hyväksytty – hylätty

Vastuuyksikkö: Opettajankoulutuslaitos

OTTO100 TEKSTIILITYÖN VALMISTAVAT OPINNOT (VALINNAINEN)

Laajuus: 3 op / 2 ov

Tavoite: Opinnoissa hankitaan ja täydennetään sellaisia tekstiilityön perustietoja ja -taitoja, joita tarvitaan peruskoulun opetussuunnitelman toteuttamisessa. Tarpeen tälle kurssille voi arvioida Korpissa tekstiilityön osaamiskartoituslomakkeen avulla.

Suoritustapa: Luennot ja harjoitukset, itsenäinen työskentely

Integrointi seuraaviin opintojaksoihin: POM11TS Käsityökasvatus ja tekstiilityö

Arviointi: Hyväksytty - hylätty

Vastuuyksikkö: Opettajankoulutuslaitos

OTTP902 TEKSTIILITYÖTAITOJEN SYVENTÄMINEN

Laajuus: 3 op / 2 ov

Tavoite: Kehitetään opiskelijan käsityötuotteiden suunnittelu- ja valmistustaitoja ja kokonais käsityöprosessin hallintaa.

Suoritustapa: Luennot ja ohjatut harjoitukset, itsenäinen työskentely. Opiskelu perustuu henkilökohtaiseen tekstiilityötaitojen arviointiin ja opintojen suunnitteluun.

Edeltävät opinnot: POM11TS Käsityökasvatus ja tekstiilityö

Arviointi: Hyväksytty - hylätty

Vastuuyksikkö: Opettajankoulutuslaitos

OTTP901 KÄSITYÖ KOULUSSA. TEKSTIILITYÖN JA TEKNISEN TYÖN YHTEINEN VAPAAVALINTAINEN KURSSI (VALINNAINEN)

Laajuus: 3 op / 2 ov

Tavoite: Opintojaksolla syvennetään peruskoulun opetussuunnitelman toteuttamiseen ja käsityöopetukseen liittyvää ajattelua.

Suoritustapa: Luennot ja ohjatut harjoitukset, itsenäinen työskentely.

Kirjallisuus: Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2004 (soveltuvin osin). Muuta kirjallisuutta sopimuksen mukaan

Edeltävät opinnot: POM11TS Käsityökasvatus ja tekstiilityö ja POM11TN Teknologiakasvatus ja tekninen työ

Integrointi seuraaviin opintojaksoihin: OKLA510 Ohjattu perusharjoittelu

Arviointi: Hyväksytty - hylätty

Vastuuyksikkö: Opettajankoulutuslaitos

OTNO100 TEKNISEN TYÖN VALMISTAVAT OPINNOT (VALINNAINEN)

Laajuus: 3 op / 2 ov

Opintojakso on tarkoitettu opiskelijoille, jotka eivät ole opiskelleet teknistä työtä peruskoulussa mahdollista vaihtotyöskentelyä lukuun ottamatta.

Tavoite: Hankkia perusopetuksen luokkien 1.–6. teknisen työn opetussuunnitelman mukaiset tiedot ja taidot. Opiskelijat analysoivat omia ennakkokäsityksiään ja asenteitaan itsestään käsityön oppijoina. Tutustutaan ongelmalähtöiseen työskentelyyn ja toiminnallisen oppimisen periaatteisiin. Pehdytään valmistusprosessin suunnitteluun ja toteuttamiseen. Harjoitellaan perustyötapoja työturvallisuus huomioon ottaen.

Kirjallisuus:

AADELI, S., AALTO, R., MYLLYMÄKI, H., PEKKARINEN, J., POUTALA, M., RINTARAHKO, A. & SUURNÄKKI, T. 2004. Käsityön työturvallisuusopas teknisen työn ja tekstiilityön opetukseen.

Helsinki: Opetushallitus. (käsikirja)

HEINONEN, A & PARIKKA, M. 1987. Vetonaula 3–4, Opettajan kansio. Porvoo: WSOY. (käsikirja)

Arviointi: Hyväksytty - hylätty

Vastuuyksikkö: Opettajankoulutuslaitos

OLIP901 LIIKUNNAN VALMISTAVAT OPINNOT (VALINNAINEN)

Laajuus: 1-3 op / 1-2ov

Tavoite: Analysoidaan ennakkokäsityksiä ja valmiuksia itsestä liikkujana ja liikuntataitojen oppimista ohjaavana opettajana. Harjoitellaan ohjatusti ja vertaisryhmän avulla niitä taitoja, jotka mahdollistavat liikunnan perusopintojen opiskelun aloittamisen.

Suoritustapa: Opintojakso toteutetaan yhdessä liikuntapedagogiikan laitoksen kanssa siten, että osa liikuntapedagogiikan opiskelijoista suorittaa erikoistuvan ohjatun harjoittelun OKLA13 kyseisessä ryhmässä. Laajuus määräytyy opiskelijan henkilökohtaisten tarpeiden pohjalta (HOPS). Luennot, aktivoiva opetus.

Edeltävät opinnot: Opintojakso on tarkoitettu niille opiskelijoille, jotka peruskoulussa ja lukiossa ovat suorittaneet vain pakolliset liikunnan kurssit ja / tai joiden valmiudet aloittaa liikunnan perusopinnot ovat puutteelliset.

Integrointi seuraaviin opintoihin: POM11LI

Arviointi: Hyväksytty - hylätty

Vastuuyksikkö: Opettajankoulutuslaitos

POM12LI LIIKUNTA (VALINNAINEN)

Laajuus: 3 op / 2 ov

Tavoite: Laajennetaan tietoja ja taitoja, joita tarvitaan perusopetuksen alakoulun liikuntakasvatukseen hyvään toteuttamiseen. Tiedostetaan eri liikuntamuotojen yhteyksiä lapsen kokonaisvaltaisessa liikuntakasvatuksessa. Tutustutaan koulukohtaiseen liikunnanopetuksen suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin.

Suoritustapa: luennot, aktiivinen havainnointi, näyttötehtävä ja sen ohjaus, tentittävä kirjallisuus

Kirjallisuus:

HAKALA, L. 1999. Liikunta ja oppiminen. Jyväskylä: PS-kustannus

Edeltävät opinnot: POM11LI

Arviointi: Hyväksytty - hylätty

Vastuuyksikkö: Opettajankoulutuslaitos

POM12MU MUSIIKKI (VALINNAINEN)

Laajuus: 3 op / 2 ov

Tavoite: Tavoitteena on laajentaa pakollisten musiikin opintojen perustietoja ja -taitoja ja tukea opiskelijaa syventämään musiikkisuhdettaan, löytämään oma musiikillinen identiteettinsä ja luovat työkalut oman opettajuutensa pohjaksi. Tavoitteena on perehtyä mm. monikulttuuriseen musiikkiin ja kohdata musiikki esteettisiä kokemuksia antavana, älyllisesti haastavana ja affektiivisesti rakentavana elämän ilmiönä.

Edeltävät opinnot: Laajentavat kurssit ovat luonteeltaan peruskursseja, mutta ne edellyttävät POM11MU (4 op) suorittamisen.

Sisältö: Valinnainen muodostuu musiikin pedagogiikkaa tukevista osa-alueista. Kokonaisuudesta vastaavat useat opettajat ja valinnaiskurssin aikana on mahdollista valmistaa yhteisproduktio.

Osa-alueet: Kitara / Piano ja teknologia, Yhtyesoitto ja monikulttuurinen musiikki ja Äänenhuolto, yhtyelaulu ja luova ilmaisu.

Suoritustapa: Läsnaolo opetuksessa ja soveltavat opintotehtävät, joista osa valmistellaan opetuksen aikana.

Kirjallisuus: Peruskoulun musiikin oppikirjat 1.–6. lk ja muuta kirjallisuutta sopimuksen mukaan.

Arviointi: Hyväksytty - hylätty

Vastuuyksikkö: Opettajankoulutuslaitos

OMUP901 MUSIIKIN TYYLIKAUDET JA MUSIIKIN KUUNTELUN STRATEGIAT (VALINNAINEN)

Laajuus: 3 op / 2 ov

Tavoite: Opiskelija tutustuu musiikin historiaan alakoulun vaatimassa laajuudessa sekä soittimien luokituksiin. Hän perehtyy myös kuuntelukasvatukseen pedagogiikkaan ja kehittää omia kuuntelutaitojaan.

Edeltävät opinnot: Ei vaadi edeltäviä opintoja.

Sisältö: Tutustutaan keskeisiin sävellyksiin eri aikakausilta. Maailman muut suuret musiikki- kulttuurit esitellään alakoulun tarpeet huomioiden. Omaa musiikintuntemusta ja kuuntelutottumuksia pyritään laajentamaan.

Suoritustapa: Läsnaolo opetuksessa. Annettujen tehtävien kuuntelu ja esittely. Konserttikäynti ja sen raportointi. Opintotehtävä sovitussa laajuudessa.

Kirjallisuus:

PALAS, R. 1983. Kuuntelen Musiikkia. Otava.

KUITUNEN, M-L. & MOISALA, P.1986. Kansojen Musiikkia. Etnologisia kuvauksia. Otava.

Arviointi: Hyväksytty - hylätty

Vastuuyksikkö: Opettajankoulutuslaitos

OMUP902 MUSIIKKITIEDON ALKEET (VALINNAINEN)

Laajuus: 3 op / 2 ov

Tavoite: Opiskelija saavuttaa alakoulun musiikin oppikirjojen lukemiseen ja ymmärtämiseen tarvittavan musiikkitiedon tuntemuksen.

Sisältö: Perehdytään musiikkitiedon alkeisiin. Kurssi sopii ennen kaikkea niille, jotka ovat valinneet vähimmät mahdolliset musiikin opinnot kouluaihana. Kurssia suositellaan ennen kaikille yhteisten musiikin perusopintojen alkamista.

Suoritustapa: Läsnaolo opetuksessa, harjoituksia yksin ja ryhmässä, alakoulun musiikin oppikirjojen musiikkitiedon analysointia ja opintotehtävä.

Kirjallisuus:

SAARINEN, ROMANOWSKI & LAITINEN 1988. Musiikkitaito I, Musiikin teorian ja säveltapailun peruskurssin oppijakso 1/3. Fazer Musiikki OY. Helsinki tai vastaava.

Arviointi: Hyväksytty - hylätty

Vastuuyksikkö: Opettajankoulutuslaitos

POM Integroidut aihekokonaisuudet

Laajuus: 3–6 op / 2–4 ov

Tavoite: Tarkastellaan peruskoulussa opettavien aihekokonaisuuksien sisältöjä ja opettamista. Etsitään erilaisia eheyttäviä ja luovia lähestymistapoja eri ilmiöiden tutkimiseen ja ilmaisuun.

Suoritustapa: Monialaisiin opintoihin kuuluu pakollisena jaksoneksi yksi integroitu aihekokonaisuus. Opiskelija voi itse valita minkä kurssin suorittaa. Halutessaan opiskelija voi valita toisen aihekokonaisuuden monialaisten opintojen valinnaisiin opintoihin.

Sisältö: Aihekokonaisuuksissa on aina mukana useamman aineen näkökulma. Aihekokonaisuudet ovat samat kuin peruskoulussa:

- 1) Ihmisenä kasvaminen
- 2) Kulttuuri-identiteetti ja kansainvälisyys
- 3) Viestintä ja mediataito
- 4) Osallistuva kansalaisuus ja yrittäjyys
- 5) Vastuu ympäristöstä, hyvinvoinnista ja kestävästä tulevaisuudesta
- 6) Turvallisuus ja liikenne
- 7) Ihminen ja teknologia

Aihekokonaisuuksien tarjonta vaihtelee lukukausittain ja alla kuvatut jaksot edustavat niistä esimerkkejä. Kulloinkin tarjottavat opintojaksot ilmenevät opinto-ohjelmasta.

Kirjallisuus: Julkaisuja ja tutkimusartikkeleita, joista sovitetaan opintojakson aikana.

Arviointi: Hyväksytty–hylätty

Vastuuyksikkö: Opettajankoulutuslaitos

Alla on esimerkkejä tarjolla olevista aihekokonaisuuksista. Opetusohjelmasta käyvät ilmi kunakin lukuvuonna tarjottavat aihekokonaisuudet.

Ihmisenä kasvaminen

- POM11AK Ihmisenä kasvaminen,
- POM12AK Identiteetin muodostuminen – yhteiskunnan nykyilmiöt

Kulttuuri-identiteetti ja kansainvälisyys

- POM22AK Kulttuurikasvatus: rakennetun ympäristön moninaisuus
- POM23AK Maailmankansalaisuuden kypsyyskoe
- POM25AK Kulttuuri-identiteetti ja kansainvälisyys -aihekokonaisuus. Suomalaisen kulttuurin jalanjäljillä – kuvataiteen ja musiikin keinoin
- POM26AK Monikulttuurinen käsityö

Viestintä ja mediataito

- POM31AK Viestintä- ja mediataito

Osallistuva kansalaisuus ja yrittäjyys

- POM41AK Osallistuva kansalaisuus ja yrittäjyys

Vastuu ympäristöstä, hyvinvoinnista ja kestävästä tulevaisuudesta

- POM51AK Vastuu ympäristöstä ja kestävästä kehityksestä
- POM52AK Globaalit ympäristöongelmat

Turvallisuus ja liikenne

- POM61AK Turvallisuus ja liikenne

Ihminen ja teknologia

- POM71AK Ihminen ja teknologia

9.4 KASVATUSTIETEEN MAISTERIN TUTKINTO

Viestintä ja orientoivat opinnot (5 op)

OKLV210 TIETO- JA VIESTINTÄTEKNIikka SEKÄ TIEDONHANKINTA 2

Laajuus: 3 op / 2 ov

Tavoite: Tarkastellaan tieto- ja viestintätekniikan merkitystä oppimisessa ja opettajan työssä. Tutkitaan aihetta myös yhteiskunnalliselta kannalta siten, että pohditaan tieto- ja viestintätekniikan tuomia mahdollisuuksia suomalaisessa koulujärjestelmässä väestörakenteen muuttuessa. Tarkastellaan myös tekniikan asettamia haasteita oppilaiden eettisessä kasvatuksessa.

Suoritustapa: Luennot ja pienryhmätapaamiset, itsenäinen työskentely.

Kirjallisuus: Ajankohtaisia artikkeleita tieto- ja viestintätekniikasta ja sen merkityksestä oppimiselle.

Arviointi: Hyväksytyt – hylätyt

Vastuuyksikkö: Opettajankoulutuslaitos

OKLV220 ÄIDINKIELEN VIESTINTÄ JA VUOROVAIKUTUSOSAAMINEN 2

Laajuus: 2 op / 1 ov

Tavoite: Tarkastellaan opettajaksi kehittymisen prosessia asiantuntijusseminaarissa. Yhdessä keskustellen ja asiantuntijuutta jakaen tarkennetaan ja syvennetään edelleen opettajan ammatti-identiteettiä.

Suoritustapa: Asiantuntijusseminaari, itsenäistä työskentelyä

Edeltävät opinnot: Kasvatustieteen aineopinnot, OKLS510 Soveltava ohjattu harjoittelu; OKLS511 Sivuaineharjoittelu; OKLS110 Kasvattajan etiikka ja kasvatustilfilosofia

Arviointi: Hyväksytty - hylätty
Vastuuyksikkö: Opettajankoulutuslaitos

9.4.1 Kasvatustieteen syventävät opinnot

TEEMA 3. Oppimisen rakenteelliset ehdot ja niiden tutkiminen (35 op)

Alateema 3.1 Kasvattaja rakenteellisten ehtojen toteuttajana ja muokkaajana (35 op)

OKLS110 KASVATTAJAN ETIIKKA JA KASVATUSFILOSOFIA

(yhteinen erityispedagogiikan opiskelijoille)

Laajuus: 3 op / 2 ov

Tavoite: Eritellään ja luonnostellaan henkilökohtaista kasvatusta- ja opetusfilosofiaa. Tarkastellaan opintojen aikana laadittua portfoliota. Eritellään opettajan työn eettisiä ristiriitaitilanteita ja punnitaan eri toimintavaihtoehtoja eettiseltä kannalta. Pohditaan eettiseltä kannalta opetuksen valintatilanteita sekä omaa opettajuutta syvemmin harjoittelukokemusten pohjalta. Käsitellään niitä tunteita, joita työelämään siirtyminen ja itsenäiseen vastuulliseen aikuisuuteen astuminen aiheuttavat. Erikoistutaan ja valitaan sisältöjä kiinnostuksen pohjalta. Integroidaan mahdollisuuksien mukaan opinnäytetyöhön.

Suoritustapa: Luennot, pienryhmätyöskentelyä.

Kirjallisuus:

CAMPBELL, E. 2003. The ethical teacher. Maidenhead: Open University Press.

HUHMARNIEMI, R., SKINNARI, S. & TÄHTINEN, J. (toim.) 2001. Platonista transmoderniin: juonteita ihmisyyteen, ihmiseksi kasvamiseen, oppimiseen, kasvatukseen ja opetukseen. Turku: Suomen kasvatustieteellinen seura.

ITKONEN, M. 1999. Esteettinen kasvatusta: filosofisia lähtökohtia. Helsinki: Kirjayhtymä.

PUOLIMATKA, T. 1995 / 1996. Kasvatusta ja filosofia. Helsinki: Kirjayhtymä.

TIRRI, K. 1999. Opettajan ammattietiikka. Porvoo: WSOY.

VÄRRI, V.-M. 2002. Hyvä kasvatusta – kasvatusta hyvään. Tampereen yliopistopaino.

KAIKKONEN, P. 2004. Vierauden keskellä. Vierauden, monikulttuurisuuden ja kulttuurien välisen kasvatuksen aineksia. Jyväskylän yliopistopaino.

Edeltävät opinnot: Kasvatustieteen aineopinnot, yhteys opintojaksoon OKLS520 Syventävä ohjattu harjoittelu: tutkiva, kokeileva, omaa ja oppilaan ajattelua kehittävä opettaja

Arviointi: Hyväksytty - hylätty

Vastuuyksikkö: Opettajankoulutuslaitos ja erityispedagogiikan laitos

OKLS210 KEHITYS JA KASVUYMPÄRISTÖT

Laajuus: 3 op / 2 ov

Tavoite: Tarkastellaan täydentävän tietämyksen ja erityistietämyksen tasolla Kehitys ja kasvu ympäristöt -juonteen teemoja. Erikoistutaan ja valitaan sisältöjä kiinnostuksen pohjalta (esim. lasten/nuorten arki ja hyvinvointi; riskikehitykseen puuttuminen; kasvatuskumppanuus; vuorovaikutussuhteiden haasteet; ryhmät ja niiden ohjaaminen; lasten tunne-elämä; kriisien kohtaaminen; oppimisen erityiskysymykset). Integroidaan mahdollisuuksien mukaan opinnäytetyöhön.

Suoritustapa: suoritusvaihtoehdot:

a) Opintopiirityöskentely: Luennot, pienryhmäopetus ja tutkimusperustainen kirjallinen tuotos tai

b) Kirjallisuustentti (ks. opetusohjelma)

Kirjallisuus: Kirjallisuus valitun teeman mukaan.

Edeltävät opinnot: Kasvatustieteen aineopinnot.

Integrointi seuraaviin opintojaksoihin: Kehitys ja kasvuympäristöt –juonteen muut opintojaksot (KTKP102, OKLA210) sekä OKLS520 Syventävä ohjattu harjoittelu

Arviointi: 0 – 5

Vastuuyksikkö: Opettajankoulutuslaitos

OKLS310 KOULUYHTEISÖ JA YHTEISKUNTA

Laajuus: 3 op / 2 ov

Tavoite: Tarkastellaan täydentävän tietämyksen ja erityistietämyksen tasolla kouluyhteisö ja yhteiskunta -juonteen teemoja. Erikoistutaan ja valitaan sisältöjä kiinnostuksen pohjalta. Integroidaan mahdollisuuksien mukaan oppinäytetyöhön.

Suoritustapa: Luentoja, oppimistehtävä ja seminaari.

Kirjallisuus: Kirjallisuus valitun aiheen mukaan.

Edeltävät opinnot: Kasvatustieteen aineopinnot

Integrointi seuraaviin opintojaksoihin: OKLS512 Yhdysluokka- ja valinnainen harjoittelu

Arviointi: 0–5

Vastuuyksikkö: Opettajankoulutuslaitos

OKLS410 OPETTAJA TYÖNSÄ TUTKIJANA (PED. OP)

Laajuus: 4 op / 2 ov

Tavoite: Perehdytään didaktiseen tutkimus- ja kehittämistyöhön oman kiinnostuksen pohjalta. Tutustutaan keskeisiin opetuksen tutkimuksen ja arvioinnin lähestymistapoihin sekä niiden hyödyntämiseen opetustyössä. Integroidaan mahdollisuuksien mukaan oppinäytetyöhön.

Suoritustapa: Harjoitukset ja demonstraatiot sekä opintotehtävät

Kirjallisuus:

BLACK, P., HARRISON, C., LEE, C., MARSHALL, B. & WILIAM, D. 2003.

Assessment for learning. Putting it into practice. Maidenhead: Open University.

EDUCATION AT A GLANCE. OECD Indicators. Uusin painos. Centre for educational research and innovation. Indicators of education systems. Paris: OECD.

HALL K. & BURKE, M. W. 2003. Making formative assessment work. Effective practice in the primary classroom. Maidenhead: Open University.

HOPKINS, D. 2004. A teacher's guide to classroom research. 3rd ed. Maidenhead: Open University.

KOPPINEN, M.-L., KORPINEN, E. & POLLARI, J. 1999. Arviointi oppimisen tukena. Porvoo: WSOY.

OJANEN, S. 2000. Ohjauksesta oivallukseen: ohjausteorian käsittelyä. Helsinki: Palmenia. Uusimpia tieteellisiä artikkeleita aihepiiristä.

Edeltävät opinnot: Kasvatustieteen aineopinnot, yhteys opintojaksoon OKL510 Soveltava ohjattu harjoittelu

Arviointi: 0 -5

Vastuuyksikkö: Opettajankoulutuslaitos

OKLS510 SOVELTAVA OHJATTU HARJOITTELU: ERIKOISTUVA OPETTAJUUS
(PED. OP)

Laajuus: 10 op / 6 ov

Harjoittelu jakautuu sivuaineharjoitteluun ja valinnaiseen harjoitteluun. Harjoittelua tukevat erityisesti opintojaksot OKLS310 Kouluyhteisö ja yhteiskunta ja OKLS410 Opettaja työnsä tutkijana.

OKLS511 SIVUAINEHARJOITTELU (5 OP)

Laajuus: 5 op / 3 ov

Tavoite: Perehdytään sivuaineen opettamiseen perusasteella. Pohditaan oppiaineen opetuksellisia, kasvatuksellisia, yhteisöllisiä ja yhteiskunnallisia näkökulmia oppilaan kehityksen tukemisessa.

Suunnitellaan, toteutetaan ja arvioidaan laajahkoja opetus- ja oppimiskokonaisuuksia. Perehdytään koulun eriyttämisen- ja arviointikäytänteisiin. Kehitetään omaa opettajuutta jäsentämällä edelleen käyttötietoa.

Suoritustapa: Opiskelija työskentelee luokassa viiden viikon aikana. Ohjattu ja itsenäinen jakso- ja oppituntikohtainen suunnittelu. Harjoitteluluokan oppilaisiin ja työskentelyyn perehtyminen. Harjoitustuntien toteuttaminen ja palautekeskustelut. Oppilasarviointi ja koulun arviointikäytänteisiin tutustuminen. Muiden opiskelijoiden harjoitustuntien ja muiden luokkien opetuksen seuraaminen. Harjoitteluraportin laatiminen.

Kirjallisuus: Ei tentittävää kirjallisuutta, mutta opiskelijan edellytetään perehtyvän sivuaineen pedagogiseen ja kasvatustieteelliseen kirjallisuuteen opettajuutensa kehittymisen reflektoinnin tueksi.

Edeltävät opinnot: Ohjatut harjoittelut OKLP510, OKLA511 ja OKLA512 sekä sivuaineopinnot

Integrointi seuraaviin opintojaksoihin: OKLS410 ja sivuaineopinnot

Arviointi: Hyväksytty – hylätty

Vastuuyksikkö: Opettajankoulutuslaitos ja Normaalikoulu

OKLS512 YHDYSLUOKKA- JA VALINNAINEN HARJOITTELU

Laajuus: 5 op / 3 ov

Tavoite: Perehdytään yhdysluokkaopetukseen ja valinnaisesti laaja-alaisen opettajakelpoisuuden antamiin mahdollisuuksiin työskennellä kasvatuksen ja koulutuksen eri sektoreilla.

Suoritustapa: Aloitustuento, väliseminaari ja palautekeskustelu, oma opetus, harjoittelukohteisiin tutustumista ja raportin laatiminen.

Kirjallisuus: Kirjallisuusluettelo jaetaan harjoitteluinfossa.

Edeltävät opinnot: Kasvatustieteen aineopinnot

Integrointi seuraaviin opintojaksoihin: OKLS310 Kouluyhteisö ja yhteiskunta ja OKLS410 Opettaja työnsä tutkijana

Arviointi: Hyväksytty - hylätty

Vastuuyksikkö: Opettajankoulutuslaitos

OKLS520 SYVENTÄVÄ OHJATTU HARJOITTELU: TUTKIVA, KOKEILEVA, OMAA
JA OPPILAAN AJATTELUA KEHITTÄVÄ OPETTAJA (PED. OP)

Laajuus: 6 op / 4 ov

Tavoite: Harjoittelun tavoitteena on ammatillinen itseohjautuvuus. Harjoittelussa otetaan itsenäinen vastuu opettajan työstä. Harjoittelussa syvennetään kykyä työskennellä oppilaiden kanssa sekä suunnitella, toteuttaa ja arvioida laajempia opetuskokonaisuuksia. Har-

joitteluun kuuluu tutkiva ote ammattiin ja pedagogisten viestintätaitojen syventäminen. Tutkivaa opettajuutta toteutetaan harjoitteluun liittyvän ammatillisen tutkimusongelman ja sen selvittelyprosessin kautta.

Suoritustapa: Aktiivinen havainnointi ja ongelmakeskeinen oppiminen (koulutyöhön perehtyminen), näyttötehtävä ja sen ohjaus (harjoittelutunnit ja ohjaus), tutkimusperusteinen kirjallinen tuotos (tutkimusongelman selvittely ja raportointi).

Kirjallisuus: Tutkimusongelmaan liittyvä kirjallisuus.

Edeltävät opinnot: Kasvatustieteen aineopinnot sekä OKLS511 Soveltava ohjattu harjoittelu, A-osa.

Integrointi seuraaviin opintojaksoihin: Harjoittelua tukevat erityisesti opintojaksot OKLS210 Kehitys ja kasvuympäristöt, joka suoritetaan syventävän harjoittelun kanssa rinnakkain, OKLS110 Kasvattajan etiikka ja kasvatusfilosofia sekä OKLA411 Oppimisen ohjaaminen ja oppiva organisaatio.

Arviointi: Hyväksytyt - hylätty

Vastuuyksikkö: Opettajankoulutuslaitos ja Normaalikoulu

OKLSXXX VAIHTOEHTOISIA KASVATUSTIETEEN SYVENTÄVIÄ OPINTOJA

Laajuus: 6 op / 3 ov

Tavoite: Syvennyttään kasvatustieteen teemoihin, jotka liittyvät tieteellisyyteen ja ammatillisuuteen. Valitaan opintoja laitoksen vaihtoehtoisten syventävien opintojen tarjottimelta ja mahdollisuuksien mukaan yliopiston muilta laitoksilta. Myös muut kasvatustieteen tiedekunnan opiskelijat kuin luokanopettajakoulutuksen opiskelijat voivat hakeutua suorittamaan vaihtoehtoisia kasvatustieteen syventäviä opintoja silloin kun opintojakson osallistujamäärä sen mahdollistaa.

Suoritustapa: Vaihtoehtoiset kasvatustieteen syventävät opinnot (yht. 6 op) sisältyvät pakollisina luokanopettajakoulutuksen kasvatustieteen maisterin tutkintoon. Tarjonta koostuu siten, että kullakin juonneryhmällä (kasvatusfilosofia, kasvatussociologia, kasvatuspsykologia, kasvun ja oppimisen ohjaaminen, monikulttuurisuus, osallistava kasvatus ja metodipolku) on vuosittain tarjolla pääsääntöisesti yksi opintojakso ts. jos juonteilla on useampia opintojaksoja niitä tarjotaan vuorovuosina. Mikäli kontaktiopetuksena järjestettävälle kursseille on ilmoittautuneita opiskelijoita vähemmän kuin minimimäärä (8 opiskelijaa), kurssia ei toteuteta. Kontaktiopetuksena järjestettävien kurssien lisäksi voidaan tarjota kursseja, jotka sisältävät vain kirjallisuustentin. Opintojaksot ja niiden ajoitus esitellään tarkemmin opetusohjelmassa.

Edeltävät opinnot: Kandidaatintutkielma

Integrointi seuraaviin opintojaksoihin: Syventävien opintojen harjoittelut

Vastuuyksikkö: Opettajankoulutuslaitos

Alla on esimerkkejä vuorovuosittain tarjolla olevista vaihtoehtoisista kasvatustieteen syventävistä opintojaksoista.

Kasvatusfilosofia:

OKLS161 Näkökulmia koulun ja kasvatuksen 1900-luvun historiaan, 3 op / 2 ov

OKLS162 Kasvatusfilosofian kysymyksiä, 3 tai 6 op / 2 tai 3 ov

OKLS470 Dialogisen oppimisen ohjaaminen, 6 op / 3 ov

Kasvatussociologia:

OKLS364 Työhyvinvointi opettajan ammatissa, 3 op / 2 ov

Kasvatuspsykologia:

OKLS261 Lukemisen ja kirjoittamisen oppimisvaikeudet ja niiden tukeminen, 3 op / 2 ov

OKLS262 Vuorovaikutustaidot ja tunteet yhteisöllisyyden rakentajina, 3 op / 2 ov

OKLS464 Lasten ja nuorten terveyden ja terveystiedon erityiskysymyksiä, 3 op / 2 ov

Kasvun ja oppimisen ohjaaminen:

OKLS363 Kodin ja koulun yhteistyö, 3 tai 6 op / 2 tai 3 ov

OKLS462 Lähikoulu-kyläkoulu, 3 tai 6 op / 2 tai 3 ov

OKLS463 Pedagogisia virtauksia Euroopassa, 3 tai 6 op / 2 tai 3 ov

OKLS465 Eheyttävä opetus, 3 tai 6 op

OKLS468 Opetussuunnitelmat ja arviointi opettajan työssä, 3 tai 6 op / 2 tai 3 ov

OKLS469 Tutkiva opettaja/ Teacher as researcher, 3 tai 6 op / 2 tai 3 ov

Monikulttuurisuus:

OKLS466 Kulttuuri-identiteetti ja kansainvälisyys / Intercultural Studies, 3 or 6 ETCS, 3 tai 6 op / 2 tai 3 ov

OKL0360 International Students School practice, 2 ECTS)

Osallistava kasvatustapa:

OKLS473 Osallistavan kasvatuksen kysymyksiä, 3 tai 6 op (kirjatentti) / 2 tai 3 ov

OKLS472 Näkökulmia oppimisprosessin seuraamiseen, 3 op / 2 ov

Metodipolku:

OKLS661 Keskusteluntutkimus, 3 op / 2 ov

Alateema 3.2 Opettaja tutkijana (45 op)

OKLS610 TUTKIMUSMETODIIKAN JA -VIESTINNÄN SYVENTÄVÄ KURSSI

Laajuus: 5 op / 3 ov

Tavoite: Laajennetaan ja syvennetään tietämystä tutkielmassa käytettävästä argumentaatiosta, menetelmistä, tutkielman käytännön toteutuksesta ja tutkimusviestinnästä. Tarkastellaan tutkimusta opettajan työssä ja ammattitutkijan toimenkuvaa sekä valmistaudutaan opinnäytetyön tekoon. Erikoistutaan ja valitaan sisältöjä kiinnostuksen mukaan. Kiinteä yhteys opinnäytetyöhön.

Suoritustapa: vaihtoehtoinen suoritustapa

luennot ja demonstraatiot tai

kirjatentti tai

kasvatustieteiden laitoksen tarjoamista opintojaksoista siten, että valitaan vähintään yksi määrälliseen metodiikkaan perehdyttävä kurssi (4 op) sekä toinen kurssi, joka voi olla määrälliseen tai laadulliseen perehdyttävä.

Kirjallisuus: Kirjatenttien vaihtoehdot a) tai b)

a) Raatikainen, P. 2004. Ihmistieteet ja filosofia. Helsinki: Gaudeamus sekä

Nummenmaa, L. 2006. Käyttäytymistieteiden tilastolliset menetelmät. Helsinki: Tammi. Tai

b) Gall, M.D., Gall, J.P. & Borg., W.R. 2003. Educational Research, An Introduction. 7. painos tai uudempi. Boston: Allyn & Bacon.

Edeltävät opinnot: Kandidaatintutkielma

Arviointi: 0 - 5

Vastuuyksikkö: Opettajankoulutuslaitos

KASVATUSTIETEEN SYVENTÄVIEN OPINTOJEN TUTKIELMAOPINNOT: OKLS631, OKLS632, OKLS640 ja OKLS641

OKLS631 OPINNÄYTESEMINAARI 1: TUTKIMUKSEN SUUNNITTELU JA AINEISTON KERUU

Laajuus: 5 op / 3 ov

Tavoite: Syvennetään ymmärrystä tutkimuksen tarkoituksesta ja tutkimusprosessin vaiheista. Perehdytään tutkimusteemoihin soveltuviin aineistonkeruumenetelmiin. Opitaan tutkimusviestinnällisiä taitoja, mm. informaatiolukutaitoa ja argumentaatiotaitoa. Tehdään opinnäytetyön tutkimussuunnitelma ja kerätään tutkimusaineistoa.

Kirjallisuus:

GALL, M., GALL, W. & BORG, J. 2003. (tai uud. painos) Educational research. An introduction. 7th ed. Boston: Allyn & Bacon. (656 s.). (perusteos syventävien opintojen tutkimusmenetelmäopintoihin)

HOPKINS, D. 2004. A Teacher's guide to Classroom Research. Third Edition.

LANKSHEAR, C. & KNOBEL, M. 2004. A Handbook for Teacher Research From design to implementation. Open University Press.

Edeltävät opinnot: Kandidaatintutkielma, OKLS610 Tutkimusmetodiikan ja -viestinnän syventävä kurssi

Arviointi: Hyväksytty - hylätty

Vastuuyksikkö: Opettajankoulutuslaitos

OKLS632 OPINNÄYTESEMINAARI 2: AINEISTON ANALYYSI JA TUTKIMUKSEN RAPORTOINTI

Laajuus: 5 op / 3 ov

Tavoite: Perehdytään aineiston analyysimenetelmiin ja sovelletaan niitä opinnäytetyötä varten kerättyyn aineistoon. Sovelletaan tutkimusviestinnällisiä taitoja: raportoidaan tutkimus ja saatetaan tutkimusraportti julkaisukuntoon. Esitellään opinnäytetyön luonnos, jota opponoidaan (sekä opponoidaan itse yksi opinnäytetyön luonnos).

Kirjallisuus:

DENZIN, N. & LINCOLN, Y. (eds.) 2000. Handbook of qualitative research.

GALL, M., GALL, W. & BORG, J. 2003. (tai uud. painos) Educational research. An introduction. 7th ed. Boston: Allyn & Bacon. (656 s.). (perusteos syventävien opintojen tutkimusmenetelmäopintoihin)

PATTON, M. 2002. Qualitative research & evaluation methods.

Edeltävät opinnot: Kandidaatintutkielma, OKLS631 Tutkimuksen suunnittelu ja aineiston keruu

Arviointi: Hyväksytty - hylätty

Vastuuyksikkö: Opettajankoulutuslaitos

OKLS640 OPINNÄYTE

Laajuus: 30 op / 12 ov

Tavoite: Kootaan teoreettinen, empiirinen ja/tai arkistoaineistoon perustuva opinnäytetyö, eritellään sitä valittujen metodien ja teorioiden mukaisesti sekä raportoidaan tutkimus. Työskentely tapahtuu ohjattuna mutta itsenäisesti työskennellen.

Edeltävät opinnot: Kasvatustieteen aineopinnot

Arviointi: 7-portainen asteikko

Vastuuyksikkö: Opettajankoulutuslaitos

OKLS641 KYPYSYYSNÄYTE

Laajuus: -

Tavoite: Pääaineopiskelijoiden kypsyysnäyte KM-tutkintoa varten (maturiteetti). Kirjoitetaan tutkintoasetuksen 16 §:n mukainen kirjallinen kypsyysnäyte, joka osoittaa perehtyneisyyttä pro gradu -tutkielman alaan sekä suomen tai ruotsin kielen taitoon. Mikäli kielitaito on osoitettu kandidaatin tutkinnon yhteydessä, maisterin tutkintoa varten ei tarvitse enää osoittaa kielitaitoa vaan tällöin opiskelija kirjoittaa oman pro gradu -tutkielman pohjalta 4 – 6 sivua pitkän katsauksen, jossa esitellään ja arvioidaan oman tutkielman tuloksia. Maturiteetti voidaan myös suorittaa kirjoittamalla tiedekunnan yleisessä tenttitilaisuudessa ohjaajan antamasta aiheesta noin yhden konseptin mittainen kirjoitelma.

Edeltävät opinnot: OKLS631, OKLS632, OKLS640

Arviointi: Hyväksytty - hylätty

Vastuuyksikkö: Opettajankoulutuslaitos

9.4.2 Luokanopettajakoulutuksen sivuaineopinnot

Seuraavassa esitellään Opettajankoulutuslaitoksen järjestämät kandidaatintutkintoon ja maisterintutkintoon liittyvät sivuaineopinnot. Sivuaineita voi opiskella myös muilla ainelaikutuksilla. Luokanopettajakoulutuksen sivuaineopinnot koostuvat 1–2 sivuaineesta, joita opiskellaan kandidaatintutkinnossa 25 opintopistettä ja maisterintutkinnossa 35 opintopistettä.

Yhden peruskoulussa oppiaineena olevan sivuaineen 60 opintopisteen opinnot kasvatus-tieteen kandidaatin ja maisterin tutkinnossa takaavat useimmiten opintojen päätyttyä aineenopettajan kelpoisuuden kyseisessä aineessa. Jos opiskellaan kaksi 25 opintopisteen sivuainekokonaisuutta, jää 10 opintopistettä sivuaineopintoja käyttämättä. Nämä 10 opintopistettä voi opiskella vapaavalintaisia opintoja maisteriopinnoissa.

Vastuuyksikkö on opettajankoulutuslaitos, ellei toisin mainita.

DRAAMAKASVATUKSEN PERUSOPINNOT (25 op)

ODKP110 DRAAMAKASVATUKSEN PERUSTEET

Laajuus: 3 op / 2 ov

Tavoite: Opintojaksolla orientoidutaan draamakasvatuksen opintoihin ja tutustutaan opiskeluryhmään.

Suoritustapa: Luennot, demonstroiva opetus, tentittävä kirjallisuus, tentti.

Kirjallisuus:

HEIKKINEN, H. 2004 ja myöhemmät painokset. Vakava leikillisuus – draamakasvatuksen perusteita opettajille. Helsinki: KVS.

Arviointi: Hyväksytty – hylätty.

ODKP120 TEATTERI-ILMAISUN PERUSTEET

Laajuus: 3 op / 2 ov

Tavoite: Opitaan toiminnallisesti draaman ja teatteri-ilmaisun perustekijöitä ja luodaan yhteistä käsitteistöä.

Suoritustapa: Luennot, demonstroiva opetus, performanssi.

Arviointi: Hyväksytty – hylätty.

ODKP130 PROJEKTI: TEKSTISTÄ TEATTERIIN

Laajuus: 5 op / 3 ov

Tavoite: Opintokokonaisuudessa paneudutaan teatterin tekemisen käytäntöön produktio-työskentelyn kautta.

Suoritustapa: Luennot, demonstroiva opetus, harjoitukset, oheiskirjallisuus, performanssi.

Kirjallisuus: AALTONEN, J. 2002. Käsikirjoittajan työkalut. Helsinki: SKS.

Arviointi: Hyväksytty – hylätty.

ODKP140 DRAAMAKASVATUKSEN GENRET

Laajuus: 4 op / 2 ov

Tavoite: Opintojaksolla hahmotetaan draamakasvatuksen genreajattelua: hankitaan tietoa esittävän, osallistavan ja soveltavan draaman eri genreista (lajityypit).

Suoritustapa: Luennot, harjoitukset, seminaari, oppimistehtävä

Kirjallisuus:

HEIKKINEN, H. 2004 ja myöhemmät painokset. Vakava leikillisuus – draamakasvatuksen perusteita opettajille. Helsinki: KVS.

NIEMISTÖ, R. 1998. Ryhmän luovuus ja kehitysehdot. Helsinki: Helsingin yliopiston Lahden tutkimus- ja koulutuskeskus.

Arviointi: Hyväksytty – hylätty.

ODKP150 OSALLISTAVA DRAAMAKASVATUS: PROSESSIDRAAMA

Laajuus: 5 op / 3 ov

Tavoite: Opintojaksolla tutustutaan prosessidraamaan eri oppiaineiden integroinnissa ja erilaisten teemojen käsittelyssä.

Suoritustapa: Luennot, harjoitukset, oheiskirjallisuus, performanssi (prosessidraamatyöpaja ala-asteella)

Kirjallisuus: OWENS, A. & BARBER, K. 1998. Draama toimii. Helsinki: JB kustannus.

OWENS, A. & BARBER, K. 2002. Draamasuunnistus – prosessidraaman arviointi ja reflektointi. Helsinki: Draamatyö.

Arviointi: Hyväksytty – hylätty.

ODKP160 ESITTÄVÄ DRAAMAKASVATUS

Laajuus: 5 op / 3 ov

Tavoite: Opintojaksolla kehitetään teatteri-ilmaisua käytännön projektissa ja syvennetään pohdintaa ohjaajan ja näyttelijän työstä draamakasvatuksen viitekehyksestä käsin (mm. lasten, nuorten ja harrastajateatteri).

Suoritustapa: Luennot, harjoitukset, oheiskirjallisuus, performanssi (näytelmä luokille 1-6)

Kirjallisuus:

AALTONEN, J. 2002. Käsikirjoittajan työkalut. Helsinki: SKS.

LEIKKONEN, J. 2001. Alkuharjoitteista roolin rakentamiseen. Teoksessa P. Korhonen, & A. Østern (toim.) Katarsis – draama, teatteri ja kasvatus. Jyväskylä: Atena.

WESTON, J. 1999. Näyttelijän ohjaaminen. Helsinki: Nemo.

Arviointi: Hyväksytty – hylätty.

DRAAMAKASVATUKSEN AINEOPINNOT

ODKA210 DRAAMAKASVATUKSEN JA TEATTERIN HISTORIA

Laajuus: 3 op / 2 ov

Tavoite: Opiskellaan perustietoja draamakasvatuksen ja länsimaisen, 1900-luvun, teatterin historiasta ja kehittymisestä sekä tutustutaan opintojen kannalta keskeisiin draama- ja teatterikasvatuksen vaikuttajiin.

Suoritustapa: Luennot, harjoitukset, tentittävä kirjallisuus, tentti TAI

Harjoitukset, verkkokurssi, oheiskirjallisuus

Kirjallisuus: WICKHAM, G. 1992. Teatterihistoria. Helsinki: Painatuskeskus.

BRAANAAS, N. 1999. Dramapedagogisk historie og teorie. Trondheim: Tapir.

Edeltävät opinnot: Draamakasvatuksen perusopinnot

Arviointi: 0 - 5

ODKA220 TEATTERI-ILMAISUN JATKOKURSSI

Laajuus: 3 op / 2 ov

Tavoite: Jatketaan toiminnallisesti improvisaatioteatterin ja tanssi-ilmaisun perustekijöiden opiskelua draamakasvatuksen viitekehyksessä.

Suoritustapa: Luennot, harjoitukset, performanssi.

Kirjallisuus: Sovitaan kurssin alussa.

Edeltävät opinnot: Draamakasvatuksen perusopinnot

Arviointi: Hyväksytty - hylätty

ODKA230 PROJEKTI: KLASSIKONÄYTELMÄN ANALYYSI JA SOVITTAMINEN

Laajuus: 4 op / 2 ov

Tavoite: Opintojaksolla viedään toiminnallisesti eteenpäin draamakasvatuksen ja teatterin historia -kursilla nostettuja teemoja. Tutkitaan teatteriestetiikan käsitteitä ja harjaannutaan tunnistamaan draamakasvatuksen ja teatterin eri tyylejä ja suuntauksia sekä yleisiä kehityspiirteitä.

Suoritustapa: Luennot, harjoitukset, oheiskirjallisuus, performanssi

Kirjallisuus:

COHEN, R. 1986. Näyttelemisen mahti. Kuusamo: Tampereen yliopisto.

HOTINEN, J.-P. 2001. Draaman analyysistä ihmettelevään ja performatiiviseen lukemiseen. Pari skeemaa uudesta dramaturgiasta. Teoksessa H. Reitala & T. Heinonen (toim.).

Dramaturgioita. Helsinki: Palmenia, 201-221.

Edeltävät opinnot: Draamakasvatuksen perusopinnot

Arviointi: 0 - 5

ODKA240 DRAAMAKASVATUKSEN TUTKIMUS JA ERITYISALUEITA

Laajuus: 3 op / 2 ov

Tavoite: Opinnoissa hankitaan tietoja draamakasvatuksen tutkimuksesta, tutkimusalueista ja draaman käytöstä erilaisissa yhteiskunnallisissa konteksteissa.

Suoritustapa: Luennot, seminaari, essee

Kirjallisuus: Valitaan opiskelijan valitseman erityisalueen pohjalta.

Edeltävät opinnot: Draamakasvatuksen perusopinnot

Arviointi: Hyväksytty - hylätty

ODKA250 SOVELTAVA DRAAMAKASVATUS: TYÖPAJATEATTERI

Laajuus: 4 op / 2 ov

Tavoite: Opintojaksolla tutkitaan työpajateatteri-genren avulla osallistavan ja soveltavan draamakasvatuksen aluetta.

Suoritustapa: Luennot, harjoitukset, performanssi (draamatyöpaja ylä-asteella/lukiassa)

Kirjallisuus:

CLIFFORD, S & HERRMAN A, 1999. Making a Leap, Theatre of Empowerment. London: Jessica Kingsley.

HEIKKINEN, H & VIIRRET T.-L. (toim.) 2003. Draaman teillä – tutkimus TIE - projektista. Jyväskylä: Jyväskylän yliopisto.

JACKSON, T. 1993. Learning through Theatre – new perspectives on Theatre in Education. London: Routledge.

ROHD, M 1998. Theatre for Community, Conflict & Dialogue. Portsmouth: Heinemann.

Edeltävät opinnot: Draamakasvatuksen perusopinnot

Arviointi: 0 - 5

ODKA260 DRAAMAPROJEKTI

Laajuus: 5 op / 3 ov

Tavoite: Opintojaksolla viedään draamaopettajan tietoja ja ohjaaja-näyttelijän taitoja eteenpäin yhdessä valittavien draamaprojektien kautta.

Suoritustapa: Luennot, ongelmakeskeinen oppiminen, harjoitukset.

Kirjallisuus: Valitaan sovittuihin draamaprojekteihin liittyen.

Edeltävät opinnot: Draamakasvatuksen perusopinnot

Arviointi: 0 - 5

ODKA270 VALINNAISET OPINNOT

Laajuus: 3 op / 2 ov

Tavoite: Opintojen tavoitteena on syventää draamakasvatuksen tuntemusta opiskelijan omien intressien mukaan. Valinnaisten opintojen avulla on mahdollisuus laajentaa genretietoutta ja syventää oman tutkimusalueen tuntemusta.

Suoritustapa: Harjoitukset, essee TAI Oheiskirjallisuus, essee

Kirjallisuus: Valitaan opiskelijan valitseman erityisalueen pohjalta.

Edeltävät opinnot: Draamakasvatuksen perusopinnot

Arviointi: Hyväksytty - hylätty

ODKA280 DRAAMAKASVATUKSEN LOPPUTYÖ

Laajuus: 6 op / 3 ov

Tavoite: Aineopintojen loppupuolella tehdään opinnäyte, joka voidaan tehdä joko yksilö-, pari- tai ryhmäsuorituksena. Tavoitteena on että, opiskelija valitsee omaa ammatillista kehittymistään tukevan tutkimusongelman draamakasvatuksen viitekehyksessä, syventää tietoaan tutkimusalueesta sekä laatii kirjallisen tai taiteellisen ja kirjallisen tutkielman valitavasta aiheesta.

Suoritustapa: Tieteellisen argumentoinnin opetus, seminaari sekä

a) Kirjallinen opinnäytetyö TAI

b) Kirjallinen opinnäytetyö ja tentittävä kirjallisuus TAI

c) Kirjallinen opinnäytetyö ja performanssi

Kirjallisuus:

AALTOLA, J. & VALLI, R. (toim.) 2001. Ikkunoita tutkimusmetodeihin I & II. Jyväskylä: PS kustannus.

HIRSJÄRVI, S., REMES, P. & SAJAVAARA, P. 1996. Tutki ja kirjoita. Helsinki: Kirjayhtymä

Muu kirjallisuus valitaan opiskelijan opinnäytetyön aiheen mukaan.

Edeltävät opinnot: Draamakasvatuksen perusopinnot

Arviointi: 0 - 5

ODKA290 DRAAMAKASVATTAJA TUTKIVANA OPETTAJA-TAITEILIJANA - SEMINAARI

Laajuus: 4 op / 2 ov

Tavoite: Opintojakson tavoitteena on syventää tietoa ja pohtia kriittisesti sitä, miten erilaiset ihmis-, oppimis-, taide-, ja tietokäsitykset vaikuttavat draamakasvatukseen sekä opettajan että ryhmän kannalta.

Suoritustapa: Seminaari, oheiskirjallisuus, essee

Kirjallisuus:

HEIKKINEN, H. 2005. Draamakasvatus – opetusta, taidetta, tutkimista! Jyväskylä: Minerva.

OJANEN, S. 2000. Ohjauksesta oivallukseen. Helsinki. Palmenia.

SAVA, I. 1993. Taiteellinen oppimisprosessi. Teoksessa I. Porna & P. Väyrynen (toim.)

Taiteen perusopetuksen käsikirja. Helsinki: Suomen kuntaliitto, 15-43.

SÄLJÖ, R. Oppimiskäytännöt, sosiokulttuurinen näkökulma. Helsinki: WSOY.

Edeltävät opinnot: Draamakasvatuksen perusopinnot

Arviointi: Hyväksytty - hylätty

ESI- JA ALKUOPETUKSEN PERUSOPINNOT (25 op / 15 ov)

OEAP110 ESI- JA ALKUOPETUKSEN KEHITYSPSYKOLOGISET LÄHTÖKOHDAT

Laajuus: 8 op / 5 ov

Tavoite: Perehdytään esi- ja alkuopetusikäisen

kehityksen piirteisiin (motoriseen, kielelliseen, kognitiiviseen, sosiaaliseen, emotionaaliseen ja moraaliseen kehitykseen sekä havaintojen ja minäkuvan eri puolien kehitykseen) oppimisen motivationaaliseen perustaan (emotionaalinen kokeminen, itsetunto) ja itsesäätelyn kehitykseen oppimisvalmiuksien ja työskentelytaitojen arviointiin suhteessa ikätasoon ja yksilölliseen kehitykseen kehityksen eri alueilla kehityksen ongelmiin (esim. kielelliset viiveet, tarkkaavaisuuden, käyttäytymisen ja motorisen kehityksen ongelmat.)

Suoritustapa: Luennot, harjoitukset ja demonstroiva opetus, tutkimusperusteinen kirjallinen tuotos, tentittävä kirjallisuus.

Kirjallisuus:

CRAIN, W. C. 1992 tai 2000. Theories of development. Concepts and applications. (3. rev. ed). Hillsdale, NJ: Prentice Hall.

Arviointi: Hyväksytty - hylätty.

OEAP200 ESI- JA ALKUOPETUKSEN PEDAGOGINEN PERUSTA

Laajuus: 12 op / 7 ov

Tavoite: Perehdytään esi- ja alkuopetuksen lapsilähtöiseen pedagogiikkaan opetussuunnitelmalliseen integrointiin ja eheyttämiseen taide- ja taitoaineisiin oppimisen sisältöinä ja lapsen kehityksen tukemisen välineinä lasten huoltajien kohtaamiseen ja yhteistyöhön kotien kanssa moniammatilliseen yhteistyöhön.

Suoritustapa: Luennot, harjoitukset, aktiivinen havainnointi sekä tutkimusperusteinen kirjallinen tuotos, perehtymistä edellyttävä oheiskirjallisuus, artifakti.

Kirjallisuus: Kirjallisuus valitaan tukemaan opintotehtävien teemoja.

Arviointi: Hyväksytyy-hylätty

OEAP300 ALKUOPETUKSEN OPISKELUTAITOJEN PEDAGOGIIKKA

Laajuus: 5 op / 3 ov

Tavoite: Perehdytään opiskelutaitojen kehitykselliseen perustaan (lukutaito, kirjoitustaito, matematiikka sekä ympäristö- ja luonnontieto) lukemaan ja kirjoittamaan oppimiseen sekä opettamiseen matemaattis-luonnontieteellisen ajattelun taitoihin osana ajattelutaitojen ja loogisen ajattelun kehitystä sekä ajatteluprosessin ohjaamiseen.

Suoritustapa: Luennot, tutkimusperusteinen kirjallinen tuotos ja perehtymistä edellyttävä oheiskirjallisuus.

Kirjallisuus: Kirjallisuus valitaan tukemaan opintotehtävien teemoja.

Arviointi: Hyväksytyy - hylätty.

JULIET -SIVUAINEKOKONAISUUS (35 op / 20 ov)

Jyväskylä University Language Integration and English Teaching Programme

Juliet -sivuainekokoaisuudessa luokanopettajaopiskelijat erikoistuvat laaja-alaisesti peruskoulun alaluokkien englannin opetukseen. Juliet -opintojen kaksi toisiaan tukevaa pääaluetta ovat (1) englannin kieliopinnot ja (2) englannin kielipedagogiset opinnot. Kandidaattivaiheessa (opiskeluvuosina 1, 2 ja 3) suoritettavat Juliet -perusopinnot (Juliet I, 25 op) antavat kelpoisuuden opettaa Englantia suomalaisen peruskoulun alaluokilla 1.–6. Maisterivaiheessa (opiskeluvuosina 4 ja 5) suoritettavat Juliet -jatkoopinnot (Juliet II, 10 op) kehittävät valmiuksia opettaa muita oppiaineita englannin kielellä peruskoulun luokilla 1.–6. (ns. englanninkielinen sisällönopetus). Juliet -ohjelman opiskelukielinä ovat Englanti ja Suomi.

JULIET I (25 op)

OJUP110 KIELITAIDON KEHITTÄMINEN 1

Laajuus: 4 op / 2 ov

Tavoite: Opiskelijat kehittävät ohjatusti omaa englannin kielen taitoaan niin, että he pystyvät pätevästi toimimaan englannin opettajina peruskoulun alaluokilla ja myös opettamaan eri oppiaineita englanniksi alaluokilla. Samalla kun opiskelijat vahvistavat omia englannin taitojaan esimerkiksi ääntämisessä, kieliopin hallinnassa ja sanastossa, he tutustuvat vastaaviin alueisiin myös alaluokkien englannin opetuksessa. Opinnoissa perehdytään esimerkiksi eri-ikäisten suomalaisten englannin oppijoiden kielellisiin erityispiirteisiin ja kielellisiin vaikeuksiin.

Suoritustapa: Luennot, harjoitukset, itsenäinen työskentely, loppukoe

Kirjallisuus:

PEACOCK, M. English pronunciation. Opetusmoniste. Muita monisteita, oppikirjoja, artikkeleita.

Edeltävät opinnot: Hyväksytyy JULIET -valintakoe

Integrointi seuraaviin opintoihin: OJUP120, OJUP130

Arviointi: 0–5

OJUP120 KIELI JA KONTEKSTI 1

Laajuus: 4 op / 2 ov

Tavoite: Opiskelijat käyttävät ja kehittävät omaa englannin kielitaitoaan monipuolisesti erilaisissa ohjatuissa yksilö- ja ryhmäviestintätilanteissa. Opintojakson konteksteina ovat brittiläisen yhteiskunta- ja kulttuurielämän erilaiset ilmiöt ja tapahtumat, joita tarkastellaan myös taustakirjallisuuden valossa. Näin aktiivisen kieliharjoittelun myötä rakennetaan englannin opettajan työssään tarvitsemaa ajankohtaista yhteiskunta- ja kulttuuritietämystä.

Suoritustapa: Luennot, harjoitukset, itsenäinen työskentely

Kirjallisuus:

OAKLAND, J. 2002. British civilization – An introduction. London: Routledge

FOX, K. 2005. Watching the English – The hidden rules of behaviour. London: Hodder & Stoughton Paperbacks sekä opettajan antamaa materiaalia. Yksikielinen sanakirja (esim. Oxford Advanced Learner's Dictionary).

Edeltävät opinnot: Hyväksytty JULIET -valintakoe

Integrointi seuraaviin opintoihin: OJUP110, OJUP140

Arviointi: 0–5

OJUP130 KIELITAIDON KEHITTÄMINEN 2

Laajuus: 4 op / 2 ov

Tavoite: Jatketaan omaa englannin opettajan kielitaidon monipuolista kehittämistä ensimmäisen opiskeluvuoden vastaavan kurssin pohjalta. Kiinnitetään erityistä huomiota oman kielitaidon pedagogisointiin alaluokkien englannin opetuksen ja luokkaviestinnän tarpeisiin. Perehdytään käytännönläheisesti siihen, miten opettaja luokassa tukee ja ohjaa oppijoiden kielitaidon kehittymistä.

Suoritustapa: Luennot, harjoitukset, itsenäinen työskentely, loppukoe

Kirjallisuus: Opetusmonisteita

Edeltävät opinnot: OJUP110, OJUP120

Integrointi seuraaviin opintoihin: OJUP140

Arviointi: 0–5

OJUP140 KIELI JA KONTEKSTI 2

Laajuus: 4 op / 2 ov

Tavoite: Perehdytään puhutun ja kirjoitetun englanninkielisen viestinnän erilaisiin lajeihin ja tyyleihin. Monipuolisten harjoitusten kautta kehitetään edelleen omia suullisen viestinnän, kirjoittamisen ja lukemisen taitoja. Erityisesti kehitetään kriittisen lukemisen ja prosessikirjoittamisen taitoja. Kurssin teemojen ja materiaalien myötä kielenkäytön kontekstina ovat myös Amerikan yhteiskunta ja kulttuuri.

Suoritustapa: Luennot, harjoitukset, itsenäinen työskentely

Kirjallisuus:

MAUK, D & OAKLAND, J. 2002. American civilization – An introduction. Routledge, sekä opettajan antamaa materiaalia

Edeltävät opinnot: OJUP110, OJUP120

Integrointi seuraaviin opintoihin: OJUP130

Arviointi: 0–5

OJUP150 VIERAAN KIELEN OPPIMINEN

Laajuus: 5 op / 3 ov

Tavoite: Kurssilla perehdytään vieraan kielen oppimis- ja omaksumisprosessiin suomalaisen alkaja-asteen koulukielenopetuksen näkökulmasta. Hankitaan tietoa kielenoppimisessa vaikuttavista oppijan henkilökohtaisista ja kehityspsykologisista tekijöistä, kielenoppimisprosessin tekijöistä ja kieleen liittyvistä tekijöistä. Pohditaan, miten nämä oppimistekijät tulisi ottaa huomioon käytännön kielenopetuksen pedagogisissa ratkaisuissa. Tarkastelta-

vana on lapsen kielenoppiminen sekä perinteisessä vieraan kielen opetuksessa että vieraalla kielellä tapahtuvassa sisällön opetuksessa.

Suoritustapa: Luennot, harjoitukset, tentittävä kirjallisuus, itsenäinen työskentely, loppukokeet.

Kirjallisuus: Tutkimuspohjaisia artikkeleita.

Integrointi seuraaviin opintoihin: OJUP160

Arviointi: 0–5

OJUP160 VIERAAN KIELEN OPETUS

Laajuus: 4 op / 2 ov

Tavoite: Tutustutaan englannin opetukseen suomalaisen peruskoulun alaluokilla sekä ohjatun observoinnin että oman harjoittelun kautta. Perehdytään käytännön kielenopetuksen pedagogisiin yleisperiaatteisiin, luokkatyöskentelyn kielelliseen ohjaamiseen, monipuolisiin työtapoihin ja erilaisiin oppijan ja opettajan työmateriaaleihin. Tutustutaan kielenopettajan työn eri puoliin ja hankitaan tietoa kielenopetusta ohjaavista ja tukevista lähteistä (mm. opetussuunnitelman perusteet ja eurooppalainen viitekehys).

Suoritustapa: Luennot, harjoitukset, itsenäinen työskentely, loppukoe

Kirjallisuus:

Tutkimuspohjaisia artikkeleita.

Oheiskirjallisuus:

HUGHES, G., MOATE, J., & RAATIKAINEN, T. (2004). ETC. English Teaching Companion. Helsinki: Tammi.

Edeltävät opinnot: OJUP150

Integrointi seuraaviin opintoihin: OKLS510 Soveltava ohjattu harjoittelu (englanti)

Arviointi: 0–5

Vastuuyksikkö: Opettajankoulutuslaitos ja Normaalikoulu

OJUP170 KIELIHARJOITTELU

Laajuus: 4 op / 2 ov (Vapaaehtoinen, valinnainen kurssi; suositellaan Juliet-opiskelijoille)

Tavoite: Opiskelijat viettävät kaksi tai kolme viikkoa Britanniassa, Yorkin yliopiston norjalaisessa tutkimuskeskuksessa (Norwegian Study Centre), jossa he osallistuvat nykypäivän Britanniaa käsitteleville kursseille. Opiskelijat suorittavat myös lyhyen opetusharjoittelujakson paikallisessa ala-asteen koulussa.

Suoritustapa: Luennot, harjoitukset, opettajaharjoittelu, loppuraportti

Kirjallisuus: NSC:n opettajien antamia monisteita.

Edeltävät opinnot: OJUP110-160

Arviointi: Hyväksytty – hylätty

Vastuuyksikkö: Opettajankoulutuslaitos, yhteistyökumppaneina Norwegian Study Centre, University of York

JULIET II (10 op)

Huom! JULIET 2 käynnistyy syksyllä 2008, jolloin kurssien sisällöstä annetaan tarkempia tietoja.

OJUP120 VIERASKIELINEN OPETUS

Laajuus: 6 op / 3 ov

Tavoite: Vieraskielinen opetus tarkoittaa vieraan kielen käyttämistä sisältöjen opetuksen välineenä perinteisen kielenopetuksen rinnalla. Tällä vieraskielisen opetuksen jatkokurssil-

la tutustutaan aluksi vieraskielisen opetuksen erilaisiin toteutustapoihin suomalaisen peruskoulun alaluokilla. Tämän jälkeen vieraskielisen opetuksen pedagogiikkaan perehdytään oman harjoittelun ja harjoittelua tukevien teoriaopintojen kautta. Pohditaan erityisesti vieraalla kielellä tapahtuvan oppimisen ja opetuksen perusominaisuuksia eri luokkasteilla ja erityispiirteitä eri oppiaineissa. Lisäksi perehdytään vieraskieliseen opetukseen sopivan materiaalin valintaan ja harjoitellaan materiaalin laatimista.

OJUP220 VALINNAISET OPINTOJAKSOT

Laajuus: 4 op / 2 ov

Tavoite: Tähän opintojaksoon sisältyy vuosittain vaihtuvia kursseja, jotka eri tavoin tukevat alaluokkien englannin opettajuutta. Teemoina ovat englannin kieli ja kulttuuri sekä vieraan kielen oppiminen ja kielenopetus alaluokilla. Kursseja ovat esimerkiksi englanti kansainvälisenä kielenä sekä nykyaikaisen opetus- ja viestintäteknologian käyttö kielenopetuksessa.

OJUP230 YLEINEN KIELITUTKINTO (YKI)

Laajuus: 2 op / 1 ov (Vapaaehtoinen, suositellaan kaikille Juliet 2 -opinnot suorittaville)

Tavoite: Valmistaudutaan osallistumaan englannin yleiseen kielitutkintoon ja saavuttamaan siinä kielitaidon taso 5. Tämä kielen hallinnan taso vaaditaan opettajalta, joka antaa esi- ja perusopetuksessa laajamittaista vieraskielistä opetusta koulun oppiaineissa (opetushallituksen määräys). Opettajankoulutuslaitos pyrkii tukemaan Juliet -opiskelijoiden YKI-tutkintoon osallistumista myös maksamalla tutkintomaksun.

KUVATAITEEN SIVUAINEOPINNOT (25 op / 15 ov)

OKUP110 KUVATAITEEN PEDAGOGIIKKA

Laajuus: 5 op / 3 ov

Tavoite: Tutkitaan kuvallisen toiminnan luonnetta ja sen kehitystä sekä siihen vaikuttavia seikkoja. Kehitetään valmiuksia suunnitella tavoitteellista kuvataidekasvatusta. Paneudutaan erilaisiin kuvallisiin tehtäviin sekä kuvien ja ympäristön käyttöön opetuksen osana.

Suoritustapa: Luennot ja demonstraatiot, tentittävä kirjallisuus (270s.), omaa työtä sisältäen opintoprojektin

Kirjallisuus:

KUVIEN KESKELLÄ, toim. Kettunen, K., Hiltunen, M., Laitinen, S. & Rastas, M. 2006. Helsinki: LIKE (100 s. valittuja artikkeleita)

EFLAND, A. D., FREEDMAN, K. & STUHR, P. 1998. Postmoderni taidekasvatus: eräs lähestymistapa opetussuunnitelmaan. Helsinki: Taideteollinen korkeakoulu.

Arviointi: Hyväksytyt – hylätyt

OKUP120 TAIDEHISTORIA, KUVAKULTTUURI JA KUVA-ANALYYSI

Laajuus: 5 op / 3 ov

Tavoite: Muodostetaan yleisnäkemys kuvataiteen ja arkkitehtuurin kehityksestä esihistoriasta nykypäivään. Opetellaan keskustelemaan kuvista käyttäen kuvataiteen käsitteistöä. Hahmotetaan kuvallisen kulttuurin moninaisuutta sekä erilaisten kuvien käyttötarkoituksia, merkityksiä ja ilmaisun keinoja. Kokeillaan eri lähtökohtiin pohjautuvien kuva-analyyysien käyttöä. Etsitään henkilökohtaista suhdetta kuvataiteeseen ja kuvaan.

Suoritustapa: Taidehistorian luennot ja demonstraatiot, tentittävä kirjallisuus (130 s.), kuvakulttuuri ja kuva-analyysi osittain verkkokurssina sisältäen demonstraatioita 16 t ja kirjallisuutta

Kirjallisuus:

TOLONEN, M. 1998. Matka taiteen historiaan. Helsinki: Kirjayhtymä

SEDERHOLM, H. 2000. Tämäkö taidetta? Porvoo/Helsinki/Juva. Wsoy (osittain)

RÄSÄNEN, M. 2000. Sillanrakentajat: kokemuksellinen taiteen ymmärtäminen. Helsinki:

Taideteollinen korkeakoulu (osittain)

Arviointi: Hyväksytty – hylätty

OKUP130 KUVAILMAISU JA KUVALLINEN AJATTELU

Laajuus: 5 op / 3 ov

Tavoite: Kehitetään havaintoon ja mielikuvitukseen perustuvaa piirustuksellista ja maalauksellista ilmaisua. Tutustutaan väriteorioihin ja sovelletaan värien hahmottamista omaan kuvan tekemiseen. Kokeillaan kouluun soveltuvia grafiikan menetelmiä. Kuvallista ajattelua syvennetään henkilökohtaisten kuvallisten ilmaisuharjoitusten avulla. Tutkitaan erilaisia kuvan tekemiseen vaikuttavia sommittelu- ja materiaalivaihtoehtoja.

Suoritustapa: Demonstraatiot ja luennot, itsenäinen työskentely

Arviointi: Hyväksytty – hylätty

OKUP140 KOLMIULOTTEINEN MUOTO JA TILAN HAHMOTTAMINEN

Laajuus: 5 op / 3 ov

Tavoite: Tutkitaan rakennettua ja luonnonympäristöä. Analysoidaan esineympäristöä sekä arkkitehtuuria. Tutkitaan ja tehdään kolmiulotteista tilaa ja muotoa. Käytetään kuvanveistön, keramiikan ja ympäristötaiteen kouluun soveltuvia menetelmiä.

Suoritustapa: Luennot, demonstraatiot ja opintomatka, tentittävä kirjallisuus (90 s.), itsenäistä työskentelyä

Kirjallisuus: KORPELAINEN, H., KAUKONEN, H. & RÄSÄNEN, J. 2004. Arkkitehtuurin ABC. Löytöretki rakennettuun ympäristöön. Helsinki: SAFA, Suomen arkkitehtiiliitto.

Arviointi: Hyväksytty – hylätty

OKUP150 MEDIAPEDAGOGIIKKA

Laajuus: 5 op / 3 ov

Tavoite: Pyritään kriittiseen media- ja kuvanlukutaitoon. Analysoidaan eri käyttötarkoituksiin suunnattuja mediakuvia. Tutkitaan kuvakerronnan ja -ilmaisun sekä graafisen suunnittelun perusteita esimerkiksi videoita, valokuvia ja sarjakuvia tekemällä. Kokeillaan koulun mediakasvatukseen soveltuvia välineitä ja menetelmiä.

Suoritustapa: Luennot ja demonstraatiot, tentittävä kirjallisuus (230s.), itsenäistä työskentelyä

Kirjallisuus: HERKMAN, J., 2002. Audiovisuaalinen mediakulttuuri. Tampere: Vastapaino.

Arviointi: Hyväksytty – hylätty

LIIKUNNAN SIVUAINEOPINNOT (25 op/ 15 ov)**OLIP110 MOTORINEN OPPIMINEN JA LIIKUNNAN DIDAKTIIKAN ERITYISPIIRTEET**

Laajuus: 4 op / 2 ov

Tavoite: Perehdytään fyysis-motoriseen kehitykseen. Ymmärretään fyysis-motorisen kehityksen yhteydet ja merkitykset kasvun ja muun kehityksen osana. Perehdytään motorisen taidon oppimisen perusteisiin ja taidon oppimisen kognitiivisiin, emotionaalisiin ja sosiaalisiin merkityksiin. Perehdytään perusopetusta antavan koulun liikuntakasvatuksen tavoittei-

siin ja sisältöihin sekä suunnitteluun ja arviointiin. Perehdytään liikuntakasvatuksen ja taidon oppimisen ohjausprosessiin ja tiedostetaan liikunnan ohjauksen didaktiset erityispiirteet.

Suoritustapa: Luennot, näyttötehtävä ja sen ohjaus, motivoiva havainnointi, tentittävä kirjallisuus.

Kirjallisuus:

GALLAHUE, D., OZMUN, J. 1998. Understanding Motor Development, infants, children, adolescents, adults. Boston (MA): McGrawHill, 90 s.

HEIKINARO-JOHANSSON, P. (toim.) 2003. Näkökulmia liikuntapedagogiikkaan. Helsinki: WSOY, 28 s.

SEGERCRANZ, T. (toim.) 2001. Turvallisuus ja työsuojelu liikunnan opetuksessa. Helsinki: Opetushallitus. 14 s.

Edeltävät opinnot: POM11LI

Integrointi seuraaviin opintojaksoihin: OLIP130, OKLS511

Arviointi: Hyväksytty – hylätty

OLIP120 LIKUNNAN YKSILÖLLISET JA YHTEISKUNNALLISET VAIKUTUKSET

Laajuus: 3 op / 2 ov

Tavoite: Perehdytään liikunnan yksilölliseen ja yhteiskunnalliseen merkitykseen. Perehdytään ihmisen liikkumisen anatomis-fysiologiseen perustaan. Ymmärretään liikunnan terveydelliset vaikutukset niin yksilön kuin yhteiskunnan kannalta sekä tiedostetaan liikunnan harrastamisen yhteiskunnallisia merkityksiä. Tutustutaan tavallisimpiin liikuntavammoihin, niiden ennaltaehkäisyyn ja ensiapuun.

Suoritustapa: Luennot, näyttötehtävä ja sen ohjaus, tentittävä kirjallisuus

Kirjallisuus: Opiskelija itse valitsee lähdekirjallisuuden

Edeltävät opinnot: POM11LI

Integrointi seuraaviin opintojaksoihin: OKLS510

Arviointi: Hyväksytty – hylätty

OLIP130 LIKUNTATAIDOT JA LIKKUMINEN ERILAISISSA TOIMINTAYMPÄRISTÖISSÄ

Laajuus: 16 op / 10 ov

Tavoite: Perehdytään perusopetusta antavan koulun liikuntakasvatuksen tavoitteisiin, oppisisältöihin, toteutukseen ja arviointiin. Saadaan omakohtaisten, toiminnallisten opiskelutapojen kautta kokemuksia liikkumisesta erilaisissa toimintaympäristöissä. Tutustutaan kunkin liikkumisympäristön ohjauksellisiin erityispiirteisiin ja -vaatimuksiin ja tiedostetaan niiden turvallisuusriskit. Kehitetään henkilökohtaisia liikuntataitoja ja opitaan ymmärtämään niiden merkitys oppimisen ohjausprosessin tärkeänä osana. Tutustutaan erilaisiin liikunnan ohjaamisen menetelmiin ja saadaan omakohtaisia ohjaamiskokemuksia. Pyritään kineettisen ja kognitiivisen reflektoinnin kautta tunnistamaan oppimiseen, liikemekaniikkaan ja oppimisympäristöön liittyviä ydinasioita.

Suoritustapa: Luennot, näyttötehtävä ja sen ohjaus, tentittävä kirjallisuus.

Kirjallisuus: ANTTILA, E. 1994 Tanssin aika. Helsinki: Kirjayhtymä

KIVIMÄKI, A-M. 1981 Taitoluistelu. Espoo: Weilin & Göös (45 s)

KOSKINEN, P. 1984. Uinnin opetuksen perusteet. Jyväskylä: Gummerus (s.13-45)

LUMELA, P. Teoksessa HEIKINARO-JOHANSSON, P. (toim.) 2003. Näkökulmia liikuntapedagogiikkaan. Helsinki: WSOY (s.184-22)

RÄIHÄ, J. 2006. Maastohiihto / alppihiihtomateriaali (n. 30 s)

TIITINEN, S, VARSTALA, A. 1989. Jyväskylä: Gummerus. (s. 54-79)

WERNER, P.H. 1994. Teaching Children Gymnastics. Columbia: University of South Carolina (s.3-44)

Edeltävät opinnot: POM11LI

Integrointi seuraaviin opintoihin: OKLS511

Arviointi: Hyväksytty – hylätty

OLIP140 SOVELTAVA LIIKUNTAKASVATUS JA OPETUKSEN YKSILÖINTI

Laajuus: 2 op / 1 ov

Tavoite: Saadaan henkilökohtainen kokemus erilaisuuden kohtaamisesta liikuntaan liittyvässä tilanteessa. Perehdytään soveltavan ja yksilöllisen liikunnanopetuksen mahdollisuuksiin ja haasteisiin. Saadaan henkilökohtaisia kokemuksia soveltavan liikunnanopetuksen ohjaamisesta ja / tai avustajana olemisesta. Omaksutaan ohjaamistapojen soveltamista ja eriyttämistä ryhmän tarpeiden mukaan.

Suoritustapa: Luennot, näyttötehtävä ja sen ohjaus, aktiivinen havainnointi. tutkimusperusteinen kirjallinen tuotos.

Kirjallisuus: Opiskelija itse valitsee lähdekirjallisuuden

Edeltävät opinnot: POM11LI ja OLIP130

Arviointi: Hyväksytty – hylätty

MONIKULTTUURISEN OPETUKSEN SIVUAINE (25 op / 15 ov)

MOPP110 KULTTUURI, IDENTITEETTI JA GLOBAALI MAAILMA

Laajuus: 5 op / 3 ov

Tavoite: Perehtyä kulttuurin, identiteetin, etnisyyden ja toiseuden käsitteisiin ja ymmärtää niiden merkitys yksilön ja yhteisön kannalta globalisoituneessa maailmassa. Hahmottaa maailmankatsomuksellisten näkemysten merkitys ihmisen toimintaa ja ajattelua jäsentävänä tekijänä. Oppia havainnoimaan ja erittelemään kulttuurieroja, uskontoja ja etnisyyttä koskevaa keskustelua. Jäsentää omaa arvopohjaa monikulttuurisen opetuksen perustaksi.

Suoritustapa: Ryhmäopetusta, opintotehtäviä sekä kirjallisuutta.

Kirjallisuus: Kirjallisuus valitaan tukemaan opintotehtävien teemoja.

Arviointi: Hyväksytty – hylätty

MOPP120 MONINAISUUS SUOMALAISESSA YHTEISKUNNASSA JA KOULUSSA

Laajuus: 5 op / 3 ov

Tavoite: Perehtyä suomalaisen yhteiskunnan ja kulttuurin keskeisiin piirteisiin, erityisesti erilaisiin kulttuuri-identiteetteihin (kansallinen, etninen, paikallinen jne.) ja niiden rakentamiseen suomalaisessa yhteiskunnassa. Saada valmiuksia eritellä kriittisesti oman yhteiskunnan ja kulttuurin piirteitä ja oppia katsomaan myös omaa elämäntapaa 'vieraana' ja siten asettaa se osaksi kulttuurien maailmankarttaa. Pohtia kulttuurierojen ja ennakkoluulojen merkitystä ihmisten välisille suhteille ja koululle. Hahmottaa kieltä sosiaalisena ja kulttuurisena ilmiönä ja ymmärtää niitä haasteita, joita liittyy kulttuurien väliseen viestintään.

Suoritustapa: Ryhmäopetusta, opintotehtäviä sekä kirjallisuutta.

Kirjallisuus: Kirjallisuus valitaan tukemaan opintotehtävien teemoja.

Arviointi: Hyväksytty – hylätty.

MOPP130 MONIKULTTUURISTEN JA -KIELISTEN RYHMIEN OPETUS

Laajuus: 5 op / 3 ov

Tavoite: Tuntee maahanmuuttajaopetuksen järjestelyt suomalaisessa koulutusjärjestelmässä ja saada kokonaiskuva käytännön opetuksen haasteista ja niiden ratkaisutavoista. Saada näkökulmia ja käytännön työkaluja oppilaan kokonaisvaltaiseen kielelliseen, kulttuuriseen ja pedagogiseen tukemiseen. Ymmärtää toiminnallisen kaksikielisyyden merkitys yksilön, yhteisön ja suomalaisen yhteiskunnan näkökulmasta. Oppia arvioimaan oppimateriaaleja ja oppilaan tarvitsemia tukitoimia sekä laatimaan materiaalia suomen kielen taidoltaan heterogeeniselle ryhmälle.

Suoritustapa: Ryhmäopetusta, opintotehtäviä sekä kirjallisuutta.

Kirjallisuus: Kirjallisuus valitaan tukemaan opintotehtävien teemoja.

Edeltävät opinnot: POM11AI Äidinkieli ja kirjallisuus; POM13AI Suomi toisena kielenä.

Arviointi: Hyväksytty – hylätty.

MOPP140 SUOMEN KIELEN OPPIMINEN JA SUOMI TOISENA KIELENÄ -OPETUS

Laajuus: 5 op / 3 ov

Tavoite: Tunnistaa kielen oppimisen vaiheita ja erilaisia kielitaitoprofiileja. Ymmärtää suomen kielen oppimisen haasteita ja oppia päätelemään ja selittämään kielen säännönmukaisuuksia. Oppia erittelemään oppilaan kielitaidon piirteitä ja arvioimaan taitoa ja edistymistä kriteereihin nojaten. Tuntee S2-oppimateriaaleja ja saada valmiuksia laatia omaa materiaalia. Saada perusvalmiuksia S2-opetukseen valmistavassa opetuksessa tai heterogeenisessä luokassa.

Suoritustapa: Ryhmäopetusta, opintotehtäviä sekä kirjallisuutta.

Kirjallisuus: Kirjallisuus valitaan tukemaan opintotehtävien teemoja.

Edeltävät opinnot: POM11AI Äidinkieli ja kirjallisuus; POM13AI Suomi toisena kielenä.

Arviointi: Hyväksytty – hylätty

MOPP150 MONIKULTTUURINEN HARJOITTELU JA PROJEKTIKURSSI

Laajuus: 5 op / 3 ov

Tavoite: Syventää ymmärrystä kulttuurienvälisestä vuorovaikutuksesta ja suomalaisen yhteiskunnan ja koulun monikulttuurisuudesta ja saada käytännön kokemusta monikulttuurisesta opetuksesta, oppilaan kokonaisvaltaisesta kohtaamisesta ja tukemisesta sekä moniammatillisesta yhteistyöstä.

Suoritustapa: Orientoivia ryhmä- tai yksilötapaamisia, harjoittelusuunnitelma, harjoittelu ja harjoittelun raportointi erillisten ohjeiden mukaan.

Kirjallisuus: Kirjallisuus valitaan tukemaan opintotehtävien teemoja.

Arviointi: Hyväksytty – hylätty

MUSIIKIN SIVUAINEOPINNOT (25 op / 15 ov)

Tavoite: Opintojakson keskeisenä tehtävänä on saavuttaa hyvät valmiudet opettaa musiikkia perusopetuksen luokilla 1.–6. Musiikkikampuksen puitteissa mahdollistuu omien opintopolkujen rakentaminen opintojen syventämiseksi ja laajentamiseksi myös perusopetuksen luokille 7–9. Opiskelun aikana kehitetään omia musiikillisia tietoja ja taitoja, perehdytään musiikkipedagogiikan teorioihin, käytäntöihin ja vaihtoehtoihin lähestymistapoihin sekä musiikkiteknologian tarjoamiin mahdollisuuksiin.

OMUP110 MUSIIKKITIETO

Laajuus: 5 op / 3 ov

Pyritään saavuttamaan musiikinopetuksessa tarvittava perustietotaso. Siihen kuuluu sekä valmiin oppimateriaalin ymmärtäminen ja oivaltava soveltaminen että musiikissa välttämättömän oman oppimateriaalin tuottaminen.

Musiikin historia

Musiikin teoria ja sointuanalyysi

Musiikkiteknologia

Suoritustapa: Opiskelu painottuu aktiiviseen osallistumiseen. Se sisältää sekä luentoa että demonstraatioita erisuuruisissa ryhmissä. Suoritustapoihin kuuluu myös opetuksen yhteydessä tehtäviä harjoituksia ja ryhmätöitä.

1. Musiikin historia 2 op
2. Musiikin teoria ja sointuanalyysi 2 op
3. Musiikkiteknologia 1 op

OMUP120 MUSIIKKITAITO

Laajuus: 12 op / 8 ov

Musiikkitaitojen opiskelun avulla pyritään saavuttamaan sellainen vapautuneisuus ja itsetuottamus, johon pedagoginen ajattelu ja opetuksen tarkoituksenmukainen suunnittelu perustuvat. Taitoalueella opiskelija voi suunnitella opiskeluaan eri tavoitetasoja kohti niin, että jotain osa-aluetta voidaan opiskelussa painottaa. Tässä on apuna taitoalueella sovellettava soittopassi.

Pianonsoitto

Yhtyelaulu ja äänenmuodostus

Kitaransoitto

Yhtyesoitto (bändi)

Säveltäminen ja sovitus

Suoritustapa: Opiskelu perustuu kohdissa 1-4 yksilö- ja pienryhmätöskentelyyn sekä taitoharjoitteluun. Kohta 5 on ryhmäopetusta ja ryhmässä tapahtuvaa harjoitusten tekoa.

1. Pianonsoitto 4 op
2. Yhtyelaulu ja äänenmuodostus 3 op
3. Kitaransoitto 1,5 op
4. Yhtyesoitto 1,5 op
5. Säveltäminen ja sovitus 2 op

OMUP130 MUSIIKKIPEDAGOGIIKKA

Laajuus: 8 op / 4 ov

Tutkitaan musiikinopetuksen erityiskysymyksiä didaktisesta näkökulmasta. Tärkeää on saada oivallus siitä, että taitotieto muuttuu opettajan työvälineeksi vasta pedagogisen ajattelun ja oivaltavien sovellusten kautta.

Pedagogiikka 3

Koulusoitinpedagogiikka

Kuoronjohdon pedagogiikka

Vaihtoehtoinen valittava opintojakso:

Monikulttuurinen musiikki

Pianopedagogiikka

Lapsen musiikillinen kehitys

Yhtyesoiton jatkokurssi

Jokin muu erikseen nimettävä opintojakso

Suoritustapa: Opiskelu on ryhmäopiskelua ja painottuu tunnilla yhdessä tapahtuvaan työskentelyyn. Opetus järjestetään yhdessä musiikin laitoksen kanssa ja osittain sekaryhmissä. Suorituksena painottuu tunnilla suoritettu työ.

1. Musiikin didaktiikka 2,5 op
2. Koulusoitinpedagogiikka 2 op
3. Kuoronjohdon pedagogiikka 2,5 op
4. Vaihtoehtoinen opintojakso 1 op

Kirjallisuus:

LINNANKIVI, M., TENKKU, L. & URHO, E. 1988. Musiikin didaktiikka. Porvoo: WSOY.
HONGISTO-ÅBERG, M., LINDEBERG-PIIROINEN, A. & MÄKINEN, L. 1993. Hip hoi, musisoi! Musiikki varhaiskasvatuksessa. Espoo: Fazer Musiikki ja Tampere: Tammer-Paino Oy.

AHONEN, K. 2004. Johdatus musiikin oppimiseen. Finn Lectura. Tampere: Tammer-Paino Oy.

FERRIS, J. 1985 tai 1988 (2. painos). Music: the art of listening. Dubuque, Iowa: Brown. (+ Kasetit)

STOLBA, K. MARIE. 1998. The Development of Western Music: an anthology. Boston: McGraw Hill. (Kasetit kts. Ferris).

HARDGRAVES, D. J. 1986. The Developmental Psychology of Music. Avon: Cambridge University Press. TAI

HARDGRAVES, D. J. 1996. The Development of Artistic and Musical Competence. New York: Oxford University Press (sivut 145–170) ja

SLOBODA, J.A. 1985. The Musical Mind. The Cognitive Psychology of Music. Oxford: Clarendon Press (sivut 194–238) ja

PAANANEN, P. 1997. Lapsen älyllinen kehitys ja musiikin keksiminen. Musiikkikasvatus, Finnish Journal of Music Education. Vol. 2, No 1.

Arviointi: Hyväksytty - hylätty

Vastuuyksikkö: Opettajankoulutuslaitos yhteistyössä musiikin laitoksen kanssa

TEKSTIILITYÖN SIVUAINEOPINNOT (25 op / 15 ov)

Tavoite: Opinnoissa tutkitaan käsityötä ja monipuolistetaan ymmärrystä käsityöstä. Niin ikään syvennetään omakohtaista suhdetta käsityöhön ja kehitetään käsityötaitoja, sekä perehdytään käsityökokonaisuuksien suunnitteluun. Näissä kokonaisuuksissa sovelletaan käsityöllisiä tietoja ja taitoja. Opintokokonaisuudessa tarkastellaan käsityötä ilmiönä eri yhteyksissä, esimerkiksi sen historiallisia, taiteellisia, ekologisia, monikulttuurisia, teknologisia ja taloudellisia merkityksiä. Opinnoissa pohditaan myös käsityön mahdollisuuksia persoonallisuuden eheyttäjänä ja rikastuttajana. Opintojen sisältöjä tarkastellaan ja eritellään osana omaa ammatillisuutta ja asiantuntijuuden rakentamista. Käsitellyjä sisältöjä suhteutetaan muihin opintoihin, erityisesti pääaineeseen.

Opintojaksot:

OTTP110 Johdanto käsityötieteeseen	3 op / 2 ov
OTTP120 Visuaalinen suunnittelu	3 op / 2 ov
OTTP130 Tekstiilimateriaalien tuntemus	3 op / 2 ov
OTTP140 Kankaiden ja neulosten suunnittelu ja valmistus	6 op / 3 ov
OTTP150 Ompelun tekniikat	4 op / 2 ov
OTTP160 Vaatteen kaavoitus	3 op / 2 ov
OTTP170 Tuotesuunnitteluprojekti	3 op / 2 ov

OTTP110 JOHDANTO KÄSITYÖTIETEeseen

Laajuus: 3 op / 2ov

Tavoite: Tutustutaan käsityön ja tekstiilikäsityön käsitteisiin, ilmiöihin ja toimintakenttään. Muodostetaan yleisnäkemyksiä käsityötieteen tutkimusalasta ja sen suhteesta muihin tieteenaloihin. Tutkitaan käsityön olemusta historiallisesta ja kulttuurisesta sekä tekijän ja kulluttajan näkökulmista.

Suoritustapa: Luennot 6 t, opintokäynnit 4 t, seminaarit 8 t, kenttätyö 10 t, kirjallisuus (noin 100 sivua). Itsenäinen työskentely 52 t.

Kirjallisuus: KUPIAINEN, T. (toim.) 2004. Käsillä tehty. Helsinki: Edita, sivut 15-28, 41-53, 73-81, 91-102.

LUUTONEN, M. 2002. Käsityötuotteisiin ja -palveluihin liitetyt merkitykset. Teoksessa Luutonen, M. & Äyväri, A. (toim.) Käsien tehty tulevaisuus. Helsinki: Sitra, sivut 72-109.

Lisäksi n. 20 sivua opiskelijan valitsemasta aiheesta ja lähteestä.

Arviointi: Hyväksytty – hylätty.

OTTP120 VISUAALINEN SUUNNITTELU

Laajuus: 3 op / 2 ov

Tavoite: Kehitetään suunnittelutietoja ja -taitoja sekä liitetään ne luontevaksi osaksi käsityöprosessia. Sovelletaan kuvataiteen, esim. väriopin, sommittelun ja kuvanrakentamisen, periaatteita tekstiilien suunnitteluun. Kokeillaan tietokoneen käyttöä tekstiilisuunnittelussa. Tutustutaan suomalaiseen tekstiilitaiteeseen, muotoiluun ja kansanomaiseen ornamentiikkaan.

Suoritustapa: Luennot 8 t, ohjatut harjoitukset 24 t ja kirjallisuus (40 s.). Itsenäinen työskentely 48 t. Rohkaistaan kokeilemaan ja tutkimaan toimintaan.

Kirjallisuus: Opiskelijoiden kanssa valikoiden eri lähteistä. Opintomonisteet.

Integrointi seuraaviin opintojaksoihin: Suoritetaan kahden lukukauden aikana muihin tekstiilityön sivuainekursseihin integroiden.

Arviointi: Hyväksytty – hylätty

OTTP130 TEKSTIILIMATERIAALIEN TUNTEMUS

Laajuus: 3 op / 2 ov

Tavoite: Tarkastellaan ja tutkitaan tekstiilimateriaaleja. Sovelletaan materiaalitietämystä tekstiilituotteiden suunnitteluun, valmistukseen, hankintaan, käyttöön ja huoltoon liittyviin kysymyksiin.

Suoritustapa: Luennot 8 t, ohjatut harjoitukset 18 t ja kirjallisuus (100 s.). Itsenäinen työskentely 54 t. Kurssilla rohkaistaan kokeilemaan ja tutkimaan toimintaan.

Kirjallisuus: Eri lähteistä valikoiden.

Arviointi: Hyväksytty – hylätty

OTTP140 KANKAIDEN JA NEULOSTEN SUUNNITTELU JA VALMISTUS

Laajuus: 6 op / 3 ov

Tavoite: Perehdytään kankaankudontaan ja lankatöihin. Hankitaan valmiuksia itsenäiseen tiedon- ja taidonhankintaan sekä käsityöprosessien ja produktien laadun tarkasteluun.

Suoritustapa: Luennot 20 t, ohjatut harjoitukset 40 t ja kirjallisuus (40 s.). Itsenäinen työskentely 100 t. Kurssilla on keskeistä oma käsityöllinen tuottaminen.

Kirjallisuus: Valikoiden eri lähteistä.

Arviointi: Hyväksytty – hylätty.

OTTP150 OMPELUN TEKNIIKAT

Laajuus: 4 op / 2 ov

Tavoite: Perehdytään ommeltavien ja kirjottavien tekstiilituotteiden suunnittelu- ja valmistusprosesseihin, ompelun ja kirjonnin välineisiin, materiaaleihin, rakenteisiin ja niiden kuvaamiseen. Hankitaan valmiuksia käsityöprosessien ja produktien laadun tarkasteluun.

Suoritustapa: Luennot 12 t, ohjatut harjoitukset 36 t, kirjallisuus (40 s). Itsenäinen työkentely 60 t. Kurssilla on keskeistä oma käsityöllinen tuottaminen ja ongelmanratkaisu.

Kirjallisuus: KARHU, P., MALMSTRÖM, M. & MANNILA, T. 1996. Hyvä sauma. Tekstiilityön käsikirja. Keuruu: Otava. (soveltuvin osin).

KÄDEN TAIDOT 1-4. 2002–2003. Helsinki: Weilin & Göös. (soveltuvin osin).

Opintomonisteet.

Arviointi: Hyväksytty – hylätty

OTTP160 VAATTEEN KAAVOITUS- JA VALMISTUSPROSESSIT

Laajuus: 3 op / 2 ov

Tavoite: Perehdytään vaatteiden suunnittelu- ja valmistusprosesseihin. Kehitetään omaa avaruudellista hahmottamista ja rakenteiden ymmärtämistä. Tutustutaan pukeutumiseen historiallisena ja kulttuurisena ilmiönä sekä ajan kuvana.

Suoritustapa: Luennot 10 t, ohjatut harjoitukset 28 t, opintokäynti 2 t ja kirjallisuus (40 s.). Itsenäinen opiskelu 40 t. Kurssilla on keskeistä oma käsityöllinen tuottaminen.

Kirjallisuus:

KARHU, P., MALMSTRÖM, M. & MANNILA, T. 2003. Hyvä sauma. Otava. (Vaatetuksen osuus)

KÄDEN TAIDOT 1-4. 2002-2003. Helsinki: Weilin & Göös. (Vaatetuksen osuus).

Opintomonisteet.

Arviointi: Hyväksytty – hylätty

OTTP170 TUOTESUUNNITTELUPROJEKTI

Laajuus: 3 op / 2 ov

Tavoite: Syvennyttään luovaan, kokonaiseen käsityöprosessiin, sen hallintaan ja kriittiseen tarkasteluun. Paneudutaan tekstiilituotteen luonteen ymmärtämiseen. Perehdytään näyttelyn rakentamisen periaatteisiin.

Suoritustapa: Luennot 4 t, ohjatut harjoitukset 20 t, kirjallisuus (40 s.) ja portfolio. Itsenäistä opiskelua 56 t. Kurssilla on keskeistä itsenäinen, tutkiva toiminta.

Kirjallisuus: KETTUNEN, P. 2001. Muodon palapeli. Helsinki: WSOY. (soveltuvin osin)

TAI opiskelija valikoi omaan projektiin liittyen 40 sivua eri lähteistä.

Arviointi: Hyväksytty – hylätty

TEKNOLOGIAKASVATUKSEN JA TEKNISEN TYÖN SIVUAINEOPINNOT (25 op / 15 ov)

Tavoite: Opintojakson aikana syvennetään holistisen opetuksen suunnittelua ja ainealueen monipuolista tietotaitoa. Jatketaan yhteiskunnallisten muutosten ja teknologiakasvatuksen välistä riippuvuuksien pohdintaa. Pohditaan osallistavan kasvatuksen haasteita. Perehdytään laiterakenteluun ja erilaisiin teknologisiin järjestelmiin. Hankitaan valmiuksia toimia pedagogisena asiantuntijana ja aineenhallinnasta sekä työturvallisuudesta vastaavana opettajana koulu- ja kuntatasolla.

Opintojaksot:

OTNP110 Materiaali- ja valmistusteknologia I	6 op / 3 ov
OTNP112 Materiaali- ja valmistusteknologia II	6 op / 3 ov
OTNP114 Sähkötekniologia	4 op / 2 ov
OTNP116 Automaatio ja rakentelu	3 op / 2 ov
OTNP118 Pedagogiikka	3 op / 2 ov
OTNP120 Teknologiaa integroiva kokonaisuus	3 op / 2 ov

Kirjallisuus:

AADELI, S., AALTO, R., MYLLYMÄKI, H., PEKKARINEN, J., POUTALA, M., RINTA-RAHKO, A. & SUURNÄKKI, T. 2004. Käsiyön työturvallisuusopas teknisen työn ja tekstiili-työn opetukseen. Helsinki: Opetushallitus. (s. 7– 75)

AHONEN, T. 1991. Maalaustyöt. Pintakäsittelyn perusteet. Helsinki: Rakentajain kustannus (s. 8–25, 40–136, 173–213)

FAGERSTEDT, K., PELLINEN, K., SARANPÄÄ, P. & TIMONEN, T. 1996. Mikä puu – mistä puusta. Helsinki: Yliopistopaino. (90 sivua)

GARRATT, J. 1997. Design and technology. Second edition. University Press: Cambridge. (15 sivua)

INTERNATIONAL TECHNOLOGY EDUCATION ASSOCIATION. 2000. Standards for technological literacy. Content for the study of technology. Reston, Virginia: ITEA. (s. 90–138)

LAVONEN, J., LIND, M., ANTILA, T. & AUTIO, O. 1995. Elektroniikka omaksi. Aine ja energia. Porvoo: WSOY. (10 sivua)

MALI, J. 1980. Kotimaisten puulajien ja tuontipuulajien tekniset ominaisuudet ja käyttö. Valtion teknillinen tutkimuskeskus, puulaboratorio. Tiedonanto 3. Espoo, 44 (s.155)

OPETUSHALLITUS. Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2004. Vammala: Vammalan kirjapaino. (6 sivua)

SCOTT, E. 1997. Suuri puutyökirja. Tammi. (s. 150–223)

Edeltävät opinnot: Suositellaan opintojakson POM11TN suorittamista.

YMPÄRISTÖ- JA LUONNONTIEDON SIVUAINEOPINNOT (25 op / 15 ov)

OYLP110 FYSIIKAN JA FYSIIKAN DIDAKTIIKAN PERUSTEET

Laajuus: 5 op / 3 ov

Tavoite: Syvennetään ja laajennetaan ympäristö- ja luonnontiedon opinnoissa aloitettua tutustumista keskeisiin fysiikan sisältöihin ja menetelmiin. Opiskelija syventää tietämystään fysiikan tutkimuskohteena olevista luonnon ilmiöistä perehtymällä käsitteenmuodostukseen, teorioihin ja malleihin myös kvantitatiivisella tasolla. Erityisesti painotetaan luonnontieteiden kokeellista luonnetta. Perehdytään fysiikan opetukseen ja oppimiseen liittyvään tutkimustietoon ja opitaan soveltamaan sitä kouluopetukseen.

Suoritustapa: Luennot, harjoitukset

Edeltävät opinnot: POM11YL

Arviointi: Hyväksytyt – hylätyt

OYLP120 KEMIAN JA KEMIAN DIDAKTIIKAN PERUSTEET

Laajuus: 5 op / 3 ov

Tavoite: Syvennetään ja laajennetaan ympäristö- ja luonnontiedon opinnoissa aloitettua tutustumista keskeisiin luonnontieteellisiin sisältöihin ja menetelmiin. Erityisesti painotetaan luonnontieteiden kokeellista luonnetta. Opiskelijoiden luonnontieteellistä näkemystä pyritään laajentamaan ottamalla mukaan luonnontieteiden historiaa, soveltavien luonnontieteiden kannalta keskeisten aiheiden perusteita ja teknologisia sovellutuksia ja ympäristöasioita. Harjoitellaan omatoimista, tutkivaa oppimista tarkastelemalla erilaisia ajankohtaisia ja tärkeitä ilmiöitä, kuten esimerkiksi ympäristöongelmia ja niiden ratkaisemisesta. Perehdytään luonnontieteiden opetukseen ja oppimiseen liittyvään tutkimustietoon ja opitaan soveltamaan sitä kouluopetukseen suunnitteleamalla, toteuttamalla ja arvioimalla didaktiseen tutkimukseen perustuvia opettamis-oppimis-kokonaisuuksia.

Suoritustapa: Aktivoivat luennot, harjoitukset, joihin sisältyy oppimateriaaliin perehtyminen ja argumentointi.

Kirjallisuus:

HERRON, J.D.1996. Chemistry classroom formulas for successful teaching ja perusopetuksen oppikirjat.

Kemian oppimista analysoiva tutkimusartikkeli opiskelijan valitsemasta kemian keskeisestä aiheesta.

Edeltävät opinnot: POM12YL Ympäristö- ja luonnontieto suoritettu.

Arviointi: Hyväksytty – hylätty.

OYLP130 EKOLOGIAN KENTTÄKURSSI

Laajuus: 2 op / 1 ov

Tavoite: Opitaan tuntemaan tärkeimpien kotimaisten ekosysteemien rakennetta, toimintaa ja lajistoa.

Suoritustapa: Osallistuminen maastokurssille (1.5 op) ja siellä tehtävä raportti (0.5 op).

Edeltävät opinnot: POM11YL

Arviointi: Hyväksytty - hylätty.

BIOA124 BIOLOGISIA KOULULABOROINTEJA

Laajuus: 2 op / 1ov

Tavoite: Opiskelija oppii suunnittelemaan ja toteuttamaan oppilastöitä sekä oppii käyttämään kirjallisuutta ja Internet-lähteitä opettajan työn tukena.

Suoritustapa: Osallistuminen harjoituksiin (2 op)

Edeltävät opinnot: POM11YL

Arviointi: Hyväksytty - hylätty

OYLP140 MAANTIETIEDE

Laajuus: 5 op / 3 ov

Tavoite: Syvennetään ja laajennetaan ympäristö- ja luonnontiedon opinnoissa aloitettua tutustumista keskeisiin luonnontieteellisiin sisältöihin ja menetelmiin. Opiskelija syventää tietämystään luonnontieteen ilmiöistä perehtymällä käsitteenmuodostukseen, teorioihin ja malleihin. Opiskelijoiden luonnontieteellistä näkemystä pyritään laajentamaan ottamalla mukaan maantieteen historiaa. Pyritään muodostamaan kokonaisnäkemys maantieteen perusteista, uusimmasta tiedosta sekä ympäristöongelmista ja niiden ratkaisemisesta. Perehdytään maantieteen opetukseen ja oppimiseen liittyvää tutkimustietoon ja opitaan soveltamaan sitä kouluopetukseen suunnitteleamalla didaktiseen tutkimukseen perustuvia opettamis-oppimis-kokonaisuuksia.

Suoritustapa: Luennot, harjoitukset, tieteellisen argumentoinnin opetus, kirjallinen tuotos, retki, seminaari

Edeltävät opinnot: POM11YL

Arviointi: Hyväksytty - hylätty

OYLP151 YMPÄRISTÖNSUOJELUN PERUSTEET

Laajuus: 3 op / 2 ov

Tavoite: Saadaan perustiedot ympäristön tilasta ja siihen vaikuttavista tekijöistä.

Suoritustapa: Kirjatentti

Kirjallisuus: Hakala, H. & Välimäki, H. 2003: Ympäristön tila ja suojele Suomessa. Gaudamus, Helsinki. (soveltuvien osien) tai vastaava teos.

Edeltävät opinnot: POM11YL

Arviointi: Hyväksytty – hylätty.

OYLP150 TERVEYSTIETO JA IHMISEN BIOLOGIA

Laajuus: 3 op / 2 ov

Tavoite: Opiskelija perehtyy terveystiedon ja ihmisen biologian tieto- ja taitoperustaan ja käsitteisiin sekä ymmärtää terveystiedon erilaiset tehtävät ja lähestymistavat luokilla 1-6. Opiskelija hahmottaa ihmisen biologian ja terveystietämisen välisen suhteen.

Suoritustapa: luennot, pienryhmäopetus, luentojen lähdekirjallisuus, kirjallinen tuotos

Edeltävät opinnot: POM11YL

Arviointi: Hyväksytty – hylätty

ÄIDINKIELEN JA KIRJALLISUUDEN SIVUAINEOPINNOT (25 op)

OAIP110 KIELI: KIELEN RAKENNE, MERKITYS JA KÄYTTÖ

Laajuus: 7 op / 5 ov

Tavoite: Syvennetään tietämystä suomen kielen rakenteesta ja käytöstä sekä opitaan tekemään päätelmiä kielen ja eri tekstilajien ominaispiirteistä. Hahmotetaan ja arvioidaan koulun kielitiedon opetuksen tavoitteita. Opitaan hyödyntämään kielen rakennetietoa oppilaiden kielitajun ja kielellisen ajattelun kehittämiseksi.

Suoritustapa: Ryhmäopetus, kurssityö, muut opintotehtävät ja kokoava lopputehtävä.

Kirjallisuus: Kirjallisuus valitaan tukemaan opintotehtävien teemoja.

Edeltävät opinnot: POM11AI Äidinkieli ja kirjallisuus

Arviointi: Hyväksytty – hylätty.

OAIP120 KIELI: KIELI JA IDENTITEETTI

Laajuus: 4 op / 2 ov

Tavoite: Luodaan yleiskuva kielen merkityksestä yksilölle ja yhteisölle. Kieltä tarkastellaan osana ajattelua, sosiaalistumista ja tilanteen mukaan vaihtelevaa vuorovaikutusta. Vahvistetaan käsitystä kielen ja kulttuurin moniäänisyydestä. Opitaan arvioimaan kaksi- ja monikielisuuden eri muotoja yksilön ja yhteiskunnan näkökulmasta.

Suoritustapa: Ryhmäopetusta, johon liittyy opintotehtäviä.

Kirjallisuus: Kirjallisuus valitaan tukemaan opintotehtävien teemoja.

Edeltävät opinnot: POM11AI Äidinkieli ja kirjallisuus

Arviointi: Hyväksytty – hylätty.

OAIP211 KIRJALLISUUS, KULTTUURI JA MEDIA

Laajuus: 7 op / 4 ov

Tavoite: Syvennetään kirjallisuuden eri lajien ja aikakausien tuntemusta. Kirjallisuuden lajeista perehdytään muiden muassa lasten- ja nuortenkirjallisuuteen. Tutustutaan kirjallisuuden tulkintatapoihin ja opetusmenetelmiin. Pohditaan koulun asemaa suhteessa medioituneeseen maailmaan ja omaan itseen. Opitaan pedagogisia toimintamalleja monitasoisen kulttuurin sekä mediavälitteisen viestinnän eri muotojen analysointia varten. Harjoitellaan myös erilaisten mediatekstien tuottamista.

Suoritustapa: Ryhmäopetusta ja kurssitöitä.

Kirjallisuus: Kirjallisuus valitaan tukemaan opintotehtävien teemoja.

Edeltävät opinnot: POM11AI Äidinkieli ja kirjallisuus

Integrointi seuraaviin opintojaksoihin: Tarvittaessa mahdollista integroida ainakin osittain kurssiin Tekstitaitojen ohjaaminen.

Arviointi: Hyväksytyt – hylätyt.

OAIP111 TEKSTITAITOJEN OHJAAMINEN

Laajuus: 4 op / 2 ov

Tavoite: Syvennetään käsitystä luku- ja kirjoitustaidosta osana tiedonhankintaa, yhteisöllistä osallistumista ja sisäistä kasvuprosessia. Opitaan näkemään ymmärtävän luku- ja kirjoitustaidon kehittymisen vaiheita. Opitaan tukemaan kirjoitusprosessin vaiheita keskustelun, kirjoittamisen suunnittelun, jatkuvan arvioinnin ja palautteen antamisen keinoin. Lisätään tietämystä tekstilajeista ja erilaisista lukemisen ja kirjoittamisen tavoista.

Suoritustapa: Ryhmäopetusta, opintotehtäviä

Kirjallisuus: Kirjallisuus valitaan tukemaan opintotehtävien teemoja.

Edeltävät opinnot: POM11AI Äidinkieli ja kirjallisuus

Arviointi: Hyväksytyt – hylätyt.

OAIP320 PUHEVIESTINTÄ

Laajuus: 3 op / 2 ov

Tavoite: Kartoitetaan puheviestinnän osaamista ja tuntemusta. Kehitetään ja syvennetään edelleen puheviestinnän eri osa-alueiden osaamista. Opitaan ymmärtämään puheviestinnän merkitys erilaisissa viestintäkonteksteissa.

Suoritustapa: Ryhmäopetusta ja opintotehtäviä

Kirjallisuus: Kirjallisuus valitaan tukemaan opintotehtävien teemoja.

Edeltävät opinnot: POM11AI Äidinkieli ja kirjallisuus

Arviointi: Hyväksytyt – hylätyt.

9.4.3 Viittomakielinen luokanopettajakoulutus

Koulutuksen tarkoitus ja tavoitteet

Kasvatustieteen kandidaatin ja maisterin tutkintoon johtavan koulutuksen tarkoituksena on taata viittomakielisten lasten perustuslaillinen oikeus omakieliseen peruskouluopetukseen pätevien viittomakielisten luokanopettajien avulla.

Viittomakielisellä luokanopettajalla tarkoitetaan viittomakielisten lasten omakielisiä opettajia, jotka opettavat viittomakielisessä perusopetusryhmässä tai viittomakieltä käyttäviä op-

pilaita yleisessä perusopetuksessa. Viittomakieltä käyttävät oppilaat saavat nykyään vielä harvoin opetusta äidinkielellään ja äidinkielessään äidin-/ensikielenään käyttäviltä opettajilta. Koulutuksen tarkoitus on poistaa tämä ongelma.

Ydinajatuksena on saada päteviä opettajia, joilla on edellytykset toteuttaa ja kehittää viittomakielen oppimista äidinkielenä ja suomen oppimista toisena kielenä. Tähän liittyen heillä on hallussaan kaksi-/monikielisen ja -kulttuurisen oppimisen toteuttamisen periaatteet (viittomakielisen yhteisön ja suomenkielisen yhteisön kielet ja kulttuurit) peruskoulun oppimistavoitteiden saavuttamiseksi.

Koulutuksessa opiskelijat hankkivat tietoja, taitoja ja valmiuksia toimia pedagogisesti laaja-alaisesti pätevinä viittomakielisten lasten peruskoulun ala-asteen luokanopettajina, joilla on vahva pohja sekä toteuttaa uudistavan oppimisen periaatteita että kehittää oman työn tutkivaa otetta. Tutkiva opettaja -näkökulman yhtenä tarkoituksena on se, että näin kouluttautunut opettaja voi työssään tuottaa tutkimuksia, artikkeleita, tietoa ja kulttuurisesti sopivia oppimateriaaleja kehittääkseen viittomakielisen opetuksen/oppimisen kenttää.

Opiskelijat perehtyvät myös kulttuurien väliseen viestintään, jotta voisivat toimia kaksikielisessä työyhteisössä tasavertaisina jäseninä ja ratkaista rakentavalla ja yhteistyötä korostavalla tavalla eri kulttuureista johtuvia väärinkäsityksiä ja ristiriitoja.

Koulutus tarjoaa valmiuksia hallita jatkuvasti muuttuvaa sekä tieto- ja viestintäteknikan että verkostokasvatuksen kenttää. Viittomakielinen virtuaalikoulu etäopetus- ja oppimistekniikoihin ja siihen liittyviin verkostoihin, tietotekniikan ja tietoverkkojen käytön sekä verkostoitumis- eli yhteistoimintataitojen oppiminen, taito ohjata oppilaita luomaan multi-/hypermediamateriaalia sekä kehittämään viestintätaitojaan monipuolisesti ovat muutamia esimerkkejä tästä opintokokonaisuudesta.

Koulutuksen kautta opiskelijat tulevat tietoisemmiksi oman kansainväliselle tasolle saakka ulottuvan viittomakielisen yhteisönsä eri ulottuvuuksista eli historiasta, kulttuurista, viittomakielen merkityksestä sekä sen kansainvälisyydestä ja siitä, kuinka välittää yhteisönsä ja sen kulttuurin ainekset oppilaille. Kulttuuri- ja kansainvälisyyskasvatuksen osiot ovatkin merkittäviä koulutuksen alueita. Tässä yhteydessä myös monikulttuurisen opetuksen periaatteet tulevat tutuiksi.

Koulutuksen rakenne

Viittomakielisessä luokanopettajakoulutuksessa (KK- ja KM –tutkinnot yhteensä 300 op) pääaineena on kasvatustiede (140 op). Koulutukseen sisältyy kieli- ja viestintäopintojen (25 op) lisäksi sivuaineopintoja. Sivuaineiden opinnot koostuvat perusopetuksessa opettavien aineiden ja aihekokonaisuuksien monialaisista opinnoista (60 op) sekä viittomakieliäidinkielenä (25 op) ja suomi toisena kielenä (25 op) opintokokonaisuuksista.

Koulutuksessa on keskeistä toimiva ja integroitunut kieli- ja viestintäopintojen, viittomakieliäidinkielenä ja suomi toisena kielenä -kokonaisuus, joka mahdollistaa opettajan laaja-alaisen pätevyyden toimia monikielisenä ja -kulttuurisena opettajana.

Koulutukseen voidaan ottaa henkilö, jolle suomalainen viittomakieli on äidin- tai ensikieli. Edellinen tarkoittaa sitä, että henkilön molemmat tai jompikumpi vanhemmista on viittomakielinen. Jälkimmäisellä tarkoitetaan sitä, että henkilö on käyttänyt viittomakieltä varhain lapsesta saakka ja hänen vanhempansa sekä perheenjäsenensä (kuulevat) ovat käyttä-

neet viittomakieltä hänen kanssaan lapsesta saakka. Pohjavaatimuksena on ylioppilastutkinto tai sitä vastaavat opinnot.

Koulutus toteutetaan luokanopettajakoulutuksena, ja siten se on perusteiltaan ja tavoitteiltaan yhteneväinen edellä olevan kasvatustieteen kandidaatin ja maisterin tutkintoon johtavan luokanopettajankoulutuksen kanssa. Koulutus ei ole kuulovammaisten erityisopetuksen luokanopettajankoulutusta.

9.5 AINEENOPETTAJAKOULUTUKSEN OPETTAJAN PEDAGOGISTEN OPINTOJEN OPETUSSUUNNITELMA

Aineenopettajakoulutuksen opettajan pedagogiset opinnot antavat pedagogisten opintojen osalta laaja-alaisen kelpoisuuden opettaa yleissivistävissä, ammatillisissa ja aikuiskoulutuksen oppilaitoksissa. Koulutuksessa yhdistetään ainetietoa sekä kasvatukseen, oppimiseen ja opettamiseen liittyvää tietoa jäsennellyksi kokonaisuudeksi. Opiskelija rakentaa reflektiivisen, dialogisen ja praktisen toiminnan kautta itselleen toimivan opetusfilosofian. Koulutuksen tarkoituksena on auttaa tulevaa opettajaa kehittymään opetuksen suunnittelun, toteuttamisen, arvioinnin ja kehittämisen ammattilaiseksi.

Opettajan pedagogiset opinnot suorittanut opiskelija on pedagogisilta taidoiltaan valmis siirtymään opettajaksi ymmärtäen, että opettajuuden kehittyminen on elinikäinen prosessi ja että yhteiskunnassa tapahtuvat muutokset heijastuvat kouluun ja opetustyöhön. Tältä pohjalta hän on valmis kehittämään itseään kasvattajana ja opettajana jatkuvasti. Pedagogiset opinnot suorittanut opiskelija toimii ammattietiikkaa noudattaen monenlaisissa työskentely-, opetus- ja opiskeluympäristöissä. Siksi koulutuksessa painotetaan aktiivisen kansalaisuuden, yhteiskunnallisen tasa-arvon ja kulttuurienvälisen ymmärtämisen arvoja.

Aineenopettajaksi opiskelevat suorittavat ainetiedekunnassa ensin kandidaatin ja sitten maisterin tutkinnon. Molemmat tutkinnot sisältävät opettajan pedagogisia opintoja opettajankoulutuslaitoksen opetussuunnitelman mukaan siten, että kandidaatin tutkintoon kuuluu pedagogisia opintoja 25 opintopistettä ja maisterin tutkintoon 35 opintopistettä. Voidakseen opiskella maisterin tutkintoon kuuluvia pedagogisia opintoja, opiskelijan on ensin suoritettava kandidaatin opintoihin kuuluvat pedagogiset opinnot. Ainelaitokset vastaavat koulussa opetettavien aineiden opinnoista ja opettajankoulutuslaitos pedagogisista opinnoista kasvatustieteiden tiedekunnan hyväksynnän mukaan. Ainelaitokset, opettajankoulutuslaitos, Normaalikoulu ja muut kasvatustieteiden tiedekunnan hyväksymät harjoittelukoulut toteuttavat tutkintokoulutuksen yhteistyössä.

9.5.1 Opintokokonaisuudet ja niiden ajoitus

OPINTOKOKONAISUUDET	Opettajan pedagogiset perusopinnot		3. lv	Opettajan pedagogiset aineopinnot 4. lv
	1. lv	2. lv		
Kasvatustieteen juonteet <i>Kasvatuksen kulttuurinen perusta</i> (kasvatushistoria,- filosofia- ja antropologia)	KTKP101 5op			OPEA110 3op
<i>Kehitys- ja kasvuympäristöt</i> (kasvatuspsykologia)	KTKP102 5op			OPEA210 6op
<i>Kouluyhteisö ja yhteiskunta</i> (kasvatussosiologia)	KTKP103 5op			
<i>Kasvun ja oppimisen ohjaaminen</i> (oppimisen ohjaamisen teoriat ja pedagogiikka)		OPEP410 5op		OPEA410 4op
Harjoittelu		OPEP510 5op		OPEA510 5op OPEA520 7op OPEA530 / OPEA540 3op
Tutkimusmenetelmäopinnot (metodipolku)				OPEA610 3op
Muut kokonaisuudet (integroituvat sekä perus- että aineopintoihin) Portfoliopolku Monikulttuurisuuden polku Osallistavan kasvatuksen polku				
Yhteensä	25 opintopistettä			35 opintopistettä

Opinnot koostuvat perusopinnoista ja aineopinnoista (yht. 60 op). *Opettajan pedagogisten perusopintojen* (25 op) teemana on orientoituminen kasvatustieteen alaan ja toimintaympäristöihin. Perusopinnoissa lähdetään tutkimaan kasvatustieteen erilaisten toimintaympäristöjen ja kasvatustieteellisen tiedon eri näkökulmien niveltymistä toisiinsa. Perusopinnot rakentuvat tiedekunnan yhteisestä osuudesta (Johdatus kasvattajan työhön) ja laitospäätöistä osuudesta (Johdatus opettajan työhön). *Pedagogisten aineopintojen* (35 op) teemana on oppiminen ja sen ohjaaminen, joita lähestytään eri opintojaksoilla useista näkökulmista. Pyrkimyksenä on rakentaa monipuolinen näkemys oppimisen eri muodoista ja oppimisen ohjaamisesta monitahoisena ilmiönä. Opettajan pedagogiset opinnot vastaavat kasvatustieteen perus- ja aineopintoja ja suoritettuaan opettajan pedagogiset opinnot opiskelijalla on mahdollisuus hakeutua kasvatustieteen syventäviin opintoihin.

Perusopinnot (25 op/15 ov)

1 op vastaa 27 t opiskelijan työtä, josta kontaktiopetusta enintään 14 t.

KASVATUSTIETEIDEN YHTEISET PERUSOPINTOJAKSOT 15 op / 12 ov

Johdatus kasvattajan työhön

KTKP101	Johdatus kasvatustieteisiin	5 op / 3 ov
KTKP102	Kasvatustieteen psykologiset perusteet	5 op / 3 ov
KTKP103	Kasvatustieteen sosiologiset perusteet	5 op / 3 ov

OPETTAJANKOULUTUKSEN KASVATUSTIETEEN OPINTOJAKSOT 10 op / 6 ov

Johdatus opettajan työhön

OPEP410	Kasvun ja oppimisen ohjaaminen	5 op / 3 ov
OPEP510	Orientoiva ohjattu harjoittelu	5 op / 3 ov

Aineopinnot (35 op/20 ov)

OPEA210	Kehittyvä yksilö ryhmässä	6 op / 3 ov
OPEA410	Oppimisen ohjaaminen ja oppiva organisaatio	7 op / 4 ov
OPEA110	Kasvattajan etiikka ja kasvatustieteiden filosofia	4 op / 2 ov
OPEA610	Tutkimusmetodiikka ja -viestintä	3 op / 2 ov
OPEA510	Ohjattu perusharjoittelu	5 op / 3 ov
OPEA520	Syventävä ohjattu harjoittelu	7 op / 4 ov

Seuraavista kahdesta opintojaksosta valitaan yksi:

OPEA530	Soveltava ohjattu harjoittelu	3 op / 2 ov
OPEA540	Erikoistuva ohjattu harjoittelu	3 op / 2 ov

Opintojen ajoitus eri opiskelijaryhmissä

A) Opettajankoulutukseen pääsykokeissa suora-valitut opiskelijat	B) Muut Jyväskylän yliopiston opiskelijat	C) Tutkinnon jälkeen pedagogisiin aineopintoihin hakeutuvat opiskelijat
<i>1. opiskeluvuosi:</i> Kasvatustieteiden yhteiset perusopinnot KTKP101-103 (15 op) <i>2. opiskeluvuosi:</i> Opettajankoulutuksen pedagogisten perusopintojen opintojaksot OPEP410 ja OPEP510 (10 op) <i>3. opiskeluvuosi:</i> Pääaineen opintoja (sis. kandidaatin tutkielman) <i>4. opiskeluvuosi:</i> Pedagogiset aineopinnot 35 op <i>5. opiskeluvuosi:</i> Pääaineen opintoja (sis. pro gradu -tutkielman)	Ennen pedagogisiin aineopintoihin hakeutumista on suoritettava kasvatustieteen perusopintoja vähintään 15 op/9 ov (esim. KTKP101-103) ja pääaineen opintoja 60 op/35 ov sekä soveltuvuuskoee. Opinnoissa suoritetaan ensin pedagogisten perusopintojen täydennysmoduuli 10 op/6 ov (jaksot OPEP410 ja OPEP510). Aineopinnot jatkuvat välittömästi perusopintojen täydennysmoduulien suorittamisen jälkeen.	Ylemmän korkeakoulututkinnon suorittaneiden tulee tehdä ennen hakeutumistaan pedagogisiin aineopintoihin kasvatustieteelliset perusopinnot 15 op/9 ov sekä soveltuvuuskoee. Opinnoissa suoritetaan ensin pedagogisten perusopintojen täydennysmoduuli 10 op/6 ov (jaksot OPEP410 ja PEP510). Aineopinnot jatkuvat välittömästi perusopintojen täydennysmoduulien suorittamisen jälkeen.

- A. Suora-valitut, jotka ovat suorittaneet pedagogiset perusopinnot, jatkavat pedagogisista aineopinnoista niihin ilmoittauduttuaan.
- B. Muualla kasvatustieteen perusopinnot suorittaneet täydentävät opintonsa pedagogisiksi opinnoiksi saatuaan opinto-oikeuden pedagogisiin aineopintoihin.

Opintojen arviointi

Arvioinnin tarkoitus on tukea opettajaksi opiskelevan kasvua opettajuuteen. Se tarkoittaa, että opiskelija asettaa tavoitteita ammatilliselle kasvuun, havainnoi kehittymistään, saa palautetta opiskelustaan ja oppimisestaan sekä arvioi itse pedagogista ajatteluaan ja toimintaansa. Arvioinnissa kiinnitetään huomiota kasvatustieteellisten, ainepedagogisten ja opetettavien aineiden teorioiden ymmärtämiseen ja käyttöön opetuksessa sekä vuorovaikutukseen oppilaiden, toisten opiskelijoiden ja opettajien kanssa. Pedagogisten opintojen arvioinnissa painotetaan tasapuolisesti oman opetusfilosofian rakentumista ja tutkivaa lähestymistapaa, sosiaalisia taitoja, viestintä- ja vuorovaikutustaitoja sekä toimintaa opettajan erilaisissa työympäristöissä.

Opettajan pedagogiset opinnot (60 op/35 ov) arvioidaan asteikolla *hyväksytty/hylätty*. Hyväksytty suorittaminen vastaa suoritusta vähintään arvosanalla *hyvä*. Opettajan pedagogisten opintojen suorittamisesta tulee maisterin todistukseen merkintä *opinnot suoritettu*

hyväksytysti; hyväksytty suoritus vastaa suoritusta vähintään arvosanalla hyvä. Vastaava merkintä tulee myös erillisinä opintojaan suorittaville opiskelijoille annettavaan erillistodistukseen.

9.5.2 Opettajan pedagogisten opintojen perusopinnot

Pedagogiset perusopinnot 25 op jakautuvat kasvatustieteiden yhteisiin perusopintoihin 15 op ja opettajankoulutuksen (OKL) perusopintoihin 10 op

Orientoituminen kasvatustieteen työhön ja toimintaympäristöihin 25 op

Johdatus kasvattajan työhön

KASVATUSTIETEIDEN YHTEISET OPINTOJAKSOT 15 OP

KTKP101 JOHDATUS KASVATUSTIETEISIIN

Laajuus: 5 op / 3 ov

Tavoite: Opintojaksolla perehdytään seuraaviin kysymyksiin: Mitä ovat kasvatuksen kulttuuriset tehtävät? Miten kasvatustieteissä tutkitaan kasvatuksen erilaisia toimintakenttiä ja -käytäntöjä? Mitä ovat kasvatustieteille ominaiset teoriat, sanastot ja käsitteet?

Sisältö ja suoritustapa: Luennot 14 t (tiedekunnan yhteiset luennot 10 t ja laitoskohtaiset luennot 4 t), kotiryhmäopetus 16 t (OKL)

Kirjallisuus:

Valitaan yksi seuraavista yleisteosten vaihtoehdoista tai muuten sovittavalla tavalla
HIRSJÄRVI, S. & HUTTUNEN, J. 1995. Johdatus kasvatustieteeseen. Porvoo: WSOY tai
RINNE, R. KIVIRAUMA J. & LEHTINEN, E. 2000. Johdatus kasvatustieteisiin. Helsinki: WSOY tai

SILJANDER, P. 2002. Systemaattinen johdatus kasvatustieteisiin. Helsinki: Otava ja

Arviointi: Hyväksytty - hylätty

Vastuuyksiköt: Kasvatustieteiden tiedekunta ja Opettajankoulutuslaitos

KTKP102 KASVATUSTIETEEN PSYKOLOGISET PERUSTEET

Laajuus: 5 op / 3 ov

Tavoite: Opintojaksolla perehdytään kehitys- ja kasvatustieteiden keskeisiin käsitteisiin ja teoreettisiin perusteisiin elämäntieteiden perspektiivissä sekä kehitykseen ja oppimiseen eri ympäristöissä.

Sisältö ja suoritustapa: Luennot 10 t (tiedekunnan yhteiset luennot), kotiryhmäopetus 16 t (OKL)

Edeltävät opinnot: KTKP101

Kirjallisuus:

a) valitaan yksi seuraavista yleisteosten vaihtoehdoista

KUUSINEN, J. (toim.) 1995. Kasvatustieteiden psykologia. Helsinki: WSOY tai

LEHTINEN, E. & KUUSINEN, J. 2001. Kasvatustieteiden psykologia. Helsinki: WSOY

LEHTINEN, E. & KUUSINEN, J. & VAURAS, M. 2006. Kasvatustieteiden psykologia. Helsinki: WSOY (luvut 1-8)

b) sekä seuraava erityisteos:

LYYTINEN, P., KORHONKANGAS, M. & LYYTINEN, H. (toim.) 2003. Näkökulmia kehityspsykologiaan: kehitys kontekstissaan. Helsinki: WSOY

Arviointi: hyväksytty – hylätty

Vastuuyksiköt: Kasvatustieteiden tiedekunta ja Opettajankoulutuslaitos

KTKP103 KASVATUSTIETEEN SOSIOLOGISET PERUSTEET

Laajuus: 5 op / 3 ov

Tavoite: Opintojaksolla perehdytään erilaisiin kasvatuksen ja koulutukseen liittyviin sosiaalisiin ilmiöihin sekä kasvatussosiologian teoreettisiin perusteisiin mm. perhettä, lapsuutta, nuoruutta, aikuisuutta, koulua ja opettajuutta käsittelevien teemojen kautta.

Sisältö ja suoritustapa: Luennot 14 t (tiedekunnan yhteiset luennot 10 t ja laitoskohtaiset luennot 4 t), kotiryhmäopetus 16 t (OKL)

Edeltävät opinnot: KTKP101-KTKP102

Kirjallisuus:

a) valitaan yksi seuraavista yleisteosten vaihtoehdoista:

ANTIKAINEN, A. 1998. Kasvatus, elämäkulku ja yhteiskunta. Helsinki: WSOY tai

ANTIKAINEN, A., RINNE, R. & KOSKI, L. 2000. Kasvatussosiologia. Helsinki: WSOY (luvut 1-2, 5-6, 8, 11, eli sivut 9-40, 133-186, 224-246, 350-394) tai

TAKALA, T. 1995. Kasvatussosiologia. Helsinki: WSOY ja

b) valitaan yksi seuraavista erityisteoksista:

LAINEN, K. 2001. Koulukuvia. Koulu nuorten kokemistilana. Jyväskylä: Sophi tai

LAINEN, K. 1998. Ameba pulpetissa. Koulun arkikulttuurin jännitteitä. Jyväskylä: Sophi tai

SAHLBERG, P. 1998. Opettajana koulun muutoksessa. Helsinki: WSOY tai

TOLONEN, T. 2001. Nuorten kulttuurit koulussa: ääni, tila ja sukupuolten arkiset järjestykset. Helsinki: Gaudeamus.

Arviointi: hyväksytty – hylätty

Vastuuyksiköt: Kasvatustieteiden tiedekunta ja Opettajankoulutuslaitos

OPETTAJANKOULUTUKSEN KASVATUSTIETEEN OPINTOJAKSOT 10 OP

Johdatus opettajan työhön

OPEP410 KASVUN JA OPPIMISEN OHJAAMINEN

Laajuus: 5 op / 3 ov

Tavoite: Opiskelija tarkastelee koulukasvatuksen pohjana olevia käsityksiä oppiaineesta, sen maailman- ja ihmiskuvasta, oppimisesta sekä opettamisesta oppilaan ja aineenopettajan näkökulmasta. Opiskelija hahmottaa opettajuuden perusteita ja kehittymistä oman identiteetin ja monikulttuurisuuden näkökulmasta.

Sisältö ja suoritustapa: Perehdytään oppimisprosessin piirteisiin sekä pedagogisiin ja ainedidaktisiin toimintamalleihin, jotka tukevat kaikkien oppilaiden oppimista. Tarkastellaan erilaisia oppimisteorioita, aineen pedagogisointia ja opettajan professiota.

Oppimisen ohjaamisen perusteet I 2 op

Luentoja 20 t ja oppimistehtäviä

Ainepedagogiikka 3 op

Enintään 42 t kontaktiopetusta

Suosittelua ajankohta: Suoravalituille opiskelijoille 2. vuosi joko 1. tai 4. periodi. Muille opiskelijoille aineopintojen aikana 1. periodi.

Arviointi: Hyväksytty – hylätty

Edeltävät opinnot: Kasvatustieteen yhteiset perusopinnot KTKP101–KTKP103 (15op)

Vastuuyksikkö: Opettajankoulutuslaitos

Integrointi: OPEP510

Oppimisen ohjaamisen perusteet I, luentoja 20 t (ei liikunnan opiskelijoille).

OPEP510 ORIENTOIVA OHJATTU HARJOITTELUAAJUUS: 5 OP / 3 OV

Tavoite: Opiskelija saa tukea ammatinvalinnalleen. Hän jäsentää omia käsityksiään koulun, opettajan ja luokan toiminnasta. Hän oppii havainnoimaan luokkayhteisön toimintaa, opiskeluympäristöä ja oppilaiden moninaisuutta sekä opetuksen että oppimisen näkökulmista. Opiskelija kehittää opettajuuttaan ja asettaa itselleen kasvattajana ja opettajana kehittymisen tavoitteita.

Sisältö ja suoritustapa:

Koulu työyhteisönä sekä oppilaantuntemus 3 op.

Perehdytään ohjatusti kouluyhteisön toimintaan, kodin ja koulun väliseen yhteistyöhön ja opettajan työhön. Tutustutaan luokkayhteisön toimintaan, keskeisiin oppimisen välineisiin ja opitaan ymmärtämään oppilaantuntemuksen merkitys opettajan työssä. Luentoja 12 t ja luentoihin liittyvää sekaryhmätyöskentelyä 22 t.

Oppiaineen pedagogiikkaa käytännössä 2op.

Reflektoidaan omia opetus- ja oppimiskokemuksia sekä pohditaan oman tieteenalan opintojen ja kouluopetuksen suhdetta.

Ainekohtaista kontaktiopetusta enintään 24 t, joista opintopiirityöskentelyä vähintään 10 t.

Opintojakso sisältää opiskelijan omaa opetusta 3 opetuskertaa.

Suosittelut ajankohta: Suoravalituille opiskelijoille 2. vuosi joko 1. tai 4. periodi, muille opiskelijoille aineopintojen aikana 1. periodi

Arviointi: Hyväksytty – hylätty

Edeltävät opinnot: Kasvatustieteen yhteiset perusopinnot KTKP101–103 (15 op)

Vastuuyksiköt: Normaalkoulu ja Opettajankoulutuslaitos

Integrointi: OPEP410

9.5.3 Opettajan pedagogisten opintojen aineopinnot

OPEA210 KEHITTYVÄ YKSILÖ RYHMÄSSÄ

Laajuus: 6 op / 3 ov

Tavoite: Opitaan arvioimaan luokkaa sosiaalisena yhteisönä ja oppijan yksilöllisyyden huomioon ottamista siinä. Perehdytään tunne-elämän, motivaation ja ajattelun kehityksen yhteyksiin. Opitaan tunnistamaan ja arvioimaan ryhmäprosesseja ja yksilön toimintaa ryhmän jäsenenä oppilaan ja opettajan näkökulmasta.

Sisältö ja suoritustapa: Tarkastellaan yksilön itsetunnon tukemisen keinoja sekä oppimis- ja sopeutumisvaikeuksia. Arvioidaan ryhmän merkitystä oppilaiden ja opettajan hyvinvoinnin edistäjänä. Tutkitaan oppilaan yksilöllisyyden huomioon ottamista luokassa.

Osallistava kasvatus 3 op

1) Lukupiiri (Peterson ym. 2003): Lukupiiriin orientoiva luento 2 t, lukupiiritaapaamiset 5 kertaa =10 t ja lukupiirin lopputapaaminen 2 t

2) Luentoja 10 t sekä verkkotehtäviä: Oppilaan yksilöllinen kohtaaminen ryhmässä 4 t, Suomen kielen taidoltaan heterogeenisten ryhmien pedagogiikkaa 6 t

Ainepedagogiikka 3 op

Enintään 42 t kontaktiopetusta

Suosittelut ajankohta: 2. ja 3. periodi

Edeltävät opinnot: Kasvatustieteen pedagogiset perusopinnot (25op)

Kirjallisuus: PETERSON, J. M. & HITTIE, M. 2003. Inclusive teaching. Creating effective schools for all learners. Boston: Allyn & Bacon. Luvut 1–12

Arviointi: Hyväksytty–hylätty

Vastuuyksikkö: Opettajankoulutuslaitos

Integrointi: OPEA510 ja OPEA520

OPEA510 OHJATTU PERUSHARJOITTELU

Laajuus: 5 op / 3 ov

Tavoite: Opiskelija oppii yksilöimään opetuksensa tavoitteet sekä sisällöt opetussuunnitelmasta ja oppiaineiden rakenteesta lähtien. Hän havainnoi oppilaita yksilöllisinä erilaisina oppijoina ja ryhmän jäseninä. Opiskelija tutustuu erilaisiin opiskeluympäristöihin, perehtyy monipuolisesti erilaisiin työtapoihin ja harjaantuu niiden käyttöön oppimisympäristöissä. Hän tutustuu oppimisen arvioinnin periaatteisiin, harjaantuu oman toimintansa arviointiin ja tiedostaa vastuunsa kasvattajana.

Sisältö ja suoritustapa:

Oppiminen erilaisissa oppimisympäristöissä 1 op.

Tutustutaan erilaisiin oppimisympäristöihin ja harjaannutaan tieto- ja viestintätekniiikan sekä koulun AV-laitteiden pedagogiseen käyttöön. Kontaktiopetusta enintään 16 t, johon sisältyy kaksi ohjattua ryhmäkuuntelua.

Pedagoginen suunnittelu käytäntö ja arviointi 4 op.

Suunnitellaan ja toteutetaan ohjatusti oppitunteja erilaisissa oppimisympäristöissä. Omaa opetusta 14 opetuskertaa sekä ainekohtaista kontaktiopetusta 24 tuntia, josta opintopiiritöskentelyä vähintään 8 t.

Suosittelut ajankohta: Suoravalitut 1. ja 2. periodi, täydentäjät 2. periodi

Arviointi: Hyväksytyt–hylätyt

Edeltävät opinnot: Kasvatustieteen pedagogiset perusopinnot

Vastuuyksikkö: Opettajankoulutuslaitos, Normaalkoulu sekä näiden yhteistyössä koordinoimat oppilaitokset

Integrointi: OPEA210 ja OPEA410

OPEA410 OPPIMISEN OHJAAMINEN JA OPPIVA ORGANISAATIO

Laajuus: 7 op / 4 ov

Tavoite: Opiskelija sisäistää opettajan työn monitieteisyyden ja hahmottaa oppilaitoksen instituutiona. Opiskelua läpäisevä näkökulma on ainepedagoginen. Opiskelija tutkii oppimisen ohjaamista, ainepedagogiikkaa, erilaisia oppimisympäristöjä, kouluyhteisön toimintaa ja sitä ohjaavaa lainsäädäntöä sekä yhteisöllisyyttä ympäröivässä yhteiskunnassa.

Sisältö ja suoritustapa: Perehdytään oppimisen ohjaamiseen koko ihmistä koskettavana prosessina sekä oppimisen ohjaamisen suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin erilaisissa oppimisympäristöissä. Analysoidaan opettajan omaa toimintaa sen ihmis-, opettamis-oppimis- sekä yhteiskuntakäsityksen osalta. Tarkastellaan koulua työyhteisönä ja arvioidaan kodin ja yhteiskunnan koulutyölle ja -kasvatukselle asettamia ehtoja. Eritellään oheiskasvattajien, erityisesti median, vaikutusta ihmisen kasvuun ja kehitykseen. Tutkitaan opetussuunnitelmaa ja koululainsäädäntöä koulutyötä ohjaavina dokumentteina ja opetussuunnitelmaa kouluyhteisöä eheyttävänä välineenä.

Oppimisen ohjaaminen ja oppiva organisaatio 3op (3. ja 4. periodi)

- 1) Yhteistoiminnallinen koulu ja Oppimisen ohjaamisen perusteet II, luentoa 18 t
- 2) Opetushallinto
- 3) Kansalaisvaikuttaminen ja mediakasvatus, luentoa 6 t, sekaryhmätöskentelyä ja osallistuminen mediakasvatusprojektiin

Ainepedagogiikka 4 op (1. periodi)

- 1) Luentoa 20 t aineryhmittäin

HUOM! Aineissa musiikki, historia, filosofia, psykologia ja terveystieteiden integroimiseen

aineopetuksen luennot aineopetuksen kanssa

2) Enintään 36 t kontaktiopetusta aineryhmissä ja opintotehtäviä

Edeltävät opinnot: Kasvatustieteen pedagogiset perusopinnot (25 op)

Kirjallisuus: LAHTINEN, M., Lankinen, T., Penttilä, A. & Sulonen, A. 2005. Koulutuksen lainsäädäntö käytännössä. Helsinki. Tietosanoma Oy (soveltuvin osin). Muu kirjallisuus määrittellään erikseen opintojaksolla

Arviointi: hyväksyty–hylätty

Vastuuyksikkö: Opettajankoulutuslaitos

Integrointi: OPEA510, OPEA520, OPEA530/540 sekä OPEA110

OPEA610 TUTKIMUSMETODIIKKA JA -VIESTINTÄ

Laajuus: 3 op / 2 ov

Tavoite: Opiskelija perehtyy oppimisen ja sen ohjaamisen tutkimuksen metodologisiin lähtökohtiin. Hän tutustuu kasvatustieteiden ja opetustyön tutkimuksen määrällisen ja laadullisen tutkimuksen periaatteisiin. Opiskelua ohjaava näkökulma on opettaja työnsä tutkijana.

Sisältö ja suoritustapa: Tarkastellaan erilaisia tutkimusmenetelmiä, joita opettaja voi käyttää oman työnsä tutkimisessa. Perehdytään tutkimustulosten tulkintaan ja tutustutaan tutkimusviestinnän tekstilajeihin. Kurssiin kuuluu pienimuotoinen tutkimus, johon aineisto kerätään opintojaksolla OPEA520. Luentoja 10 t, ryhmätapaamisia enintään 10 t ja Tutkiva opettaja -seminaari enintään 8 t sekä opiskelijan omaa työtä.

Suosittelun ajankohta: 2. ja 4. periodi

Arviointi: Hyväksyty–hylätty.

Edeltävät opinnot: Kasvatustieteen pedagogiset perusopinnot (25 op).

Vastuuyksiköt: Opettajankoulutuslaitos ja Normaalikoulu

Integrointi: OPEA520

OPEA110 KASVATTAJAN ETIIKKA JA KASVATUSFILOSOFIA

Laajuus: 4 op / 2 ov

Tavoite: Opiskelija perehtyy opettamisen ja kasvattamisen etiikkaan. Opiskelija oppii erittelemään henkilökohtaista kasvatustieteenfilosofiaansa ja jatkaa johdonmukaisesti opetusfilosofiaansa rakentamista.

Sisältö ja suoritustapa: Kartoitetaan opettajan työn kannalta tärkeät filosofiset kysymykset. Eritellään opettajan työn eettisiä ristiriitatilanteita ja punnitaan eri toimintavaihtoehtoja eettiseltä kannalta. Paneudutaan monikulttuurisuuden ilmenemiseen kasvatustieteiden ja opetustyössä. Pohditaan omaa opettajuutta harjoittelukokemusten pohjalta ja käsitellään niitä tunteita, joita opettajan ammattiin siirtyminen aiheuttaa.

Luentoja 2 op

Kolme luentosarjaa, joista opiskelija valitsee vain yhden. 10 t

Kevätkonferenssi 8 t

Aineryhmäopetusta 2 op

Ryhmätyöskentelyä, joka sisältää opintotehtäviä ja portfolion esittelyn enintään 20 t

Suosittelun ajankohta: 4. periodi

Arviointi: Hyväksyty–hylätty

Edeltävät opinnot: Kasvatustieteen pedagogiset perusopinnot (25 op)

Vastuuyksikkö: Opettajankoulutuslaitos

Integrointi: KTKP102 ja OPEA520

OPEA520 SYVENTÄVÄ OHJATTU HARJOITTELU

Laajuus: 7 op / 4 ov

Tavoite: Opiskelijan itsenäinen ote työhön syvenee ja vuorovaikutustaidot vahvistuvat. Opiskelija pohtii ja tutkii oman opetus- ja kasvatustyönsä teoreettisia, filosofisia ja eettisiä periaatteita. Hän syventää oppilasarvioinnin taitojaan, harjaantuu oman toimintansa monipuoliseen arviointiin ja tulee tietoiseksi opettajan työn yhteiskunnallisesta ulottuvuudesta.

Sisältö ja suoritustapa:

Tutkiva ote opettajan työssä 1 op

Suunnitellaan teoreettisiin lähtökohtiin perustuva opetuskokeilu, joka toteutetaan omassa opetuksessa opintojakson aikana. Opetuskokeilu dokumentoidaan, raportoidaan ja reflektoidaan yhdessä opiskelijoiden, ohjaavan opettajan ja OKL:n lehtorin kanssa. Jaksoon sisältyy kaksi ohjattua ryhmäkuuntelua.

Erilaisen oppijan kohtaaminen 2 op

Opitaan kohtaamaan erilaisia oppijoita ja tunnistamaan oppimisvaikeuksia. Omaa opetusta 6 opetuskertaa sekä ainekohtaista kontaktiopetusta enintään 18 t.

Oppimisen ja opetuksen arvioinnin syventäminen 2 op

Syvennetään oppimisen arviointia ja harjoitellaan arviointipalautteen antamista. Opetuskokonaisuuden suunnittelu, toteutus ja raportointi. Omaa opetusta 6 opetuskertaa sekä ainekohtaista kontaktiopetusta enintään 18 t.

Oman opetus- ja kasvatustyön eettinen pohja ja yhteiskunnallinen vastuu 2 op

Kiinnitetään huomiota opetus- ja kasvatustyön eettiseen pohjaan ja yhteiskunnalliseen vastuuseen. Omaa opetusta 6 opetuskertaa sekä ainekohtaista kontaktiopetusta enintään 18 t.

Suosittelut ajankohta: 3. ja 4. periodi

Arviointi: Hyväksytyt–hylätyt

Edeltävät opinnot: Kasvatustieteen pedagogiset perusopinnot (25 op) ja opetusharjoittelujakso OPEA510

Vastuuyksiköt: Opettajankoulutuslaitos ja Normaalikoulu sekä näiden yhteistyössä koordinoimat oppilaitokset

Integrointi: OPEA410, OPEA110 ja OPEA610

Osa opintojaksosta on mahdollista tehdä sivuaineessa henkilökohtaisen opintosuunnitelman mukaan.

OPEA530 ja OPEA540 ovat keskenään valinnaisia opintokokonaisuuksia.

OPEA530 SOVELTAVA OHJATTU HARJOITTELU

Laajuus: 3 op / 2 ov

Tavoite: Opiskelija laajentaa ja syventää opetus- ja koulutyön tuntemustaan erilaisissa oppilaitoksissa. Hän perehtyy oppilaitoksen toimintakulttuuriin ja kouluun oppivana organisaationa. Opiskelija tutustuu koulun toiminnan suunnitteluun, resursointiin ja tehtävien jakoon työyhteisössä. Hän tutustuu kodin ja koulun väliseen yhteistyöhön sekä koulun yhteyksiin ympäröivään yhteiskuntaan. Käytännön pedagogiikassa hän syventää opetuksen, oppimisen ohjaamisen ja ryhmäprosessien hallinnan taitoja. Hän pohtii opettajan työn eettisiä periaatteita ja arvofilosofista taustaa sekä perehtyy käytännössä oppilaiden erilaisuuteen.

Sisältö ja suoritustapa:

Harjoittelun suunnittelu 8 t

Opiskelija laatii henkilökohtaisen opintosuunnitelman yhteistyössä OKL:n pedagogiikan lehtorin kanssa.

Työyhteisössä toimiminen vähintään 12 t

Työyhteisön ja opetussuunnitelman toteutuksen seuraaminen, henkilökunnan jäsenen haastattelu ja koulun yhteisiin tilaisuuksiin osallistuminen.

Pedagogiikka käytännössä vähintään 34 t.

Opetuksen seuranta, oman opetuksen suunnittelu ja toteutus (vähintään 6 opetuskertaa) sekä ohjauskeskustelut.

Raportointi ja loppuseminaari vähintään 14 t (opiskelijan työtä yhteensä 80 t).

Suosittelun ajankohta: 2., 3. tai 4. periodi

Arviointi: Hyväksyty–hylätty

Edeltävät opinnot: Kasvatustieteen pedagogiset perusopinnot (25 op) ja opetusharjoittelujaksot OPEA510 ja OPEA520

Vastuuyksikkö: Opettajankoulutuslaitos

Tämän opintojakson harjoitteluosuus korvautuu lukukauden tai sen yli kestäneellä yhtäjaksoisella päätoimisella opetustyöllä. Tämän lisäksi korvaavuutta hakevat opiskelijat suorittavat yhdessä palautekeskustelun OKL:n erikseen nimeämän didaktikon johdolla. Korvaavuus kirjataan henkilökohtaiseen opintosuunnitelmaan. Mikäli haet korvaavuutta, ota yhteys aineenopettajankoulutuksen koordinaattoriin 30.9. mennessä.

OPEA540 ERIKOISTUVA OHJATTU HARJOITTELU

Laajuus: 3 op / 2 ov

Tavoite: Opiskelija syventää pedagogista tietämystään valitsemastaan erityisalueesta Jyväskylän yliopistossa kampus-harjoitteluna (mm. esiopetus, erityisopetus, yhtenäinen perusopetus, lukio-opetus, oppilaanohjaus, koulun johtaminen, yliopisto-opetus). Opintojakso tukee opiskelijan omaa ammatillista kasvua.

Sisältö ja suoritustapa: Opiskelija laatii itselleen henkilökohtaisen suunnitelman yhteistyössä didaktiikan lehtorin kanssa. Harjoittelua voidaan esimerkiksi hyödyntää kaksoiskelpoisuuteen tähtäävän tutkinnon suorittamisessa.

Harjoittelun suunnittelu 8 t.

Opiskelija laatii henkilökohtaisen opintosuunnitelman yhteistyössä didaktiikan lehtorin kanssa.

Työyhteisössä toimiminen vähintään 12 t.

Työyhteisön ja opetussuunnitelman toteutuksen seuraaminen, henkilökunnan jäsenen haastattelu ja koulun yhteisiin tilaisuuksiin osallistuminen.

Pedagogiikka käytännössä vähintään 34 t.

Opetuksen seuranta, oman opetuksen suunnittelu ja toteutus (vähintään 6 opetuskertaa) sekä ohjauskeskustelut.

Raportointi ja loppuseminaari vähintään 14 t (opiskelijan työtä yhteensä 80 t)

Henkilökohtaisen suunnitelman mukaan opiskelijan työtä 80 tuntia.

Suosittelun ajankohta: 2., 3. tai 4. periodi

Arviointi: Hyväksyty–hylätty

Edeltävät opinnot: Kasvatustieteen pedagogiset perusopinnot (25 op) ja opetusharjoittelujaksot OPEA510 ja OPEA520

Vastuuyksiköt: Jyväskylän yliopiston opettajankoulutuslaitos, ainelaitokset, kielikeskus ja Normaalikoulu.

9.5.4 Opettajan pedagogisten opintojen täydentäminen ja korvaavuudet

Opiskelija voi täydentää aikaisemmin suoritettuja kasvatustieteen / aikuiskasvatuksen / erityispedagogiikan opintojaan pedagogisiksi opinnoiksi. Opiskelija, joka on tehnyt kasvatustieteiden aineopinnot (60 op / 35 ov) kasvatustieteen pedagogisiin opintoihin (aineenopettajankoulutus) saapuessaan, saa korvattua 28 op / 16 ov. Tällöin hän suorittaa täydentävinä opintoina pedagogisesti painottuvia opintoja 12 op / 7 ov ja ohjatut opetusharjoittelut 20 op / 12 ov. Korvaavuuksista sovitaan oman aineen pedagogiikan lehtorin kanssa.

Jos opiskelija on suorittanut aiemmin,	korvautuu aiemmista opinnoista.	Opiskelijalle jää suoritettavaksi:	YHTEENSÄ
a) perusopinnot 25 op/15 ov	15 op/9 ov	10 op/6 ov sekä aineopinnot 35 op/20ov	60 op/35ov
b) aineopinnot 60 op/35 ov	28 op/16 ov	pedagogisesti painottuvia opintoja 12 op/7 ov ja harjoittelut 20 op/12 ov	60 op/35ov

Jos opiskelijalla on suoritus kesken ja hän on aloittanut opettajan pedagogiset opinnot vanhalla opetussuunnitelmalla, korvaavuudet ja täydennykset katsotaan pedagogiikan lehtoreiden kanssa.

Kriteerit koskien opintojen keskeytymistä, uudelleen suorittamista tai täydentämistä

Kriteereiden soveltamisen lähtökohta on eettinen ja koulutusyksikön kokonaisvastuuseen perustuva näkemys opiskelijan omasta oikeusturvasta ja hänen fyysisestä sekä psyykkisestä hyvinvoinnistaan, muiden opiskelijoiden ja oppilaiden oikeudesta oppimiseen sekä turvalliseen opiskeluun ja koulutyöhön sekä ohjaajien ja opettajien oikeudesta hoitaa esteittä ja turvallisesti heille kuuluvaa perustehtävää.

A. Keskeyttäminen välittömästi ja toistaiseksi

- Mikäli opiskelija esiintyy opiskelutilanteissa (opetus, seuranta, ohjaus tai muu koulutyö) huumeiden/alkoholin tai narkoottisten aineiden vaikutuksen alaisena.

B. Keskeyttäminen toistaiseksi

- Mikäli opiskelija on pitkäaikaisesti sairaana tai raskaana (lääkärintodistus), ja mainitut tekijät ovat terveysuhka opiskelijalle itselleen ja/tai muille opiskeluun osallistuville.
- Mikäli ohjaajaryhmä toteaa muun syyn, jonka vuoksi opiskelija on kyvytön hoitamaan tehtäviään (jonka seurauksena muiden opiskelijoiden tai oppilaiden asema voi vaarantua ja opiskelija tarvitsee asiantuntevaa hoitoa; esimerkiksi vakava mielenterveyden järkkäminen).

C. *Opintojakson tai sen osan uudelleen suorittamiseen päädytään*

- Mikäli opiskelijalla on toistuvia laiminlyöntejä (opetukseen tai ohjaukseen liittyviä) tai muut samanaikaiset opiskelu- tai työtehtävät häiritsevät merkittävästi hänen omaansa, muiden opiskelijoiden, oppilaiden ja/tai ohjaajien työtä.
- Mikäli opetustilanteiden edellyttämät perusasiat eivät ohjauksesta huolimatta ole usean opetustunnin jälkeen riittävästi hallinnassa (oppiminen estyy tai tuntitilanteet ovat toistuvasti vaarallisia/kaottisia).
- Mikäli merkittävä osa opiskelusta jää hoitamatta (poissaolojen tai yksityisasioiden vuoksi) eikä näistä ole sovittu ennalta.

D. *Yksittäisten tuntien tai muiden vastuutehtävien täydentäminen*

- Opiskelijan lyhytaikaisen sairauden vuoksi silloin, kun tähän ajanjaksoon sisältyy jotakin opetus- ja kasvatustyön kannalta erityisen keskeistä.
- Silloin kun opiskelija on tunneille/opetustilanteisiin valmistautumaton tai hänellä ilmenee muita laiminlyöntejä (esim. aikatauluista piittaamattomuus, sovittujen tehtävien tekemättä jättäminen).

Päätöksenteko

- Kohdan A kyseessä ollen ryhmään kuuluu myös aineenopettajan koulutussuunnasta vastaava henkilö. Ryhmä voi kuulla opiskelijan lisäksi tarvittaessa myös erityisasiantuntijoita.
- Kohtien B–C osalta päätös tehdään ryhmässä, jossa mukana ovat koulun opettaja, ainedidaktiikan lehtori tai vastaava sekä opiskelija.
- Kohdan D kriteerien pohjalta päätöksen tekevät opintojaksosta vastaavat ohjaajat ja opettajat keskusteltuaan asiasta opiskelijan kanssa.

Täydennettäväksi määrättävä jakso suoritetaan opettajien ja ohjaajien kanssa sovittavana aikana. Mikäli täydennettäviä opintoja on runsaasti, pedagogisten opintojen loppuun saattaminen saattaa viivästyä.

Opintojen korvaavuudet

MUSIIKKIKASVATUKSEN KORVAAVAT OPINNOT

Musiikin laitoksen musiikkikasvatuksen opinnoilla korvautuvat seuraavat opintojaksot:

1) *Kasvatustieteen pedagogiset perusopinnot (aineenopettajakoulutus) korvaava osuus 8 op:*

KTKP102 KASVATUSTIETEEN PSYKOLOGISET PERUSTEET 5 OP

Korvaava opintojakso: MKPP030 *Musiikin pedagogiikka II* 3op **korvaa jakson** KTKP102 kotiryhmätyöskentelyn 3 op.

OPEP410 KASVUN JA OPPIMISEN OHJAAMINEN 5 op

Korvaavat opintojaksot: MKPP010 *Musiikkikasvatuksen pedagogiikka I* 3 op ja MKPP020 *Monikulttuurisen musiikkikasvatuksen pedagogiikka* 2 op

HUOM! Nimestä huolimatta kyseessä ovat pedagogiset opinnot, ts. eivät musiikkikasvatuksen pääaineopinnot.

2) Kasvatustieteen pedagogiset aineopinnot (aineenopettajankoulutus), korvaava osuus 6 op:

OPEA610 TUTKIMUSMETODIIKKA JA -VIESTINTÄ 3 op

Korvaava opintojakso: MKPA021 *Musiikkihistorian pedagogiikka* 3op.

OPEA210 KEHITTYVÄ YKSIÖ RYHMÄSSÄ 6 op

Korvaava opintojakso: MKPP022 *Yhtyesoiton pedagogiikka* 3 op.

OPEA550 MUSIIKIN SOVELTAVA OHJATTU HARJOITTELU

Opintojakso täydentää musiikin maisteriopiskelijoiden pedagogiset opinnot (60 op).

Tällä jaksolla voidaan korvata jakso OPEA510 (vuosittain viidelle opiskelijalle).

Laajuus: 5 op/3 ov

Tavoite: Opiskelija saa kokemuksia musiikin yhtenäisestä perusopetuksesta. Koulua tarkastellaan oppivana organisaationa, minkä kautta tutustutaan erilaisiin yhteistyömuotoihin ja yhteyksiin ympäröivään yhteiskuntaan. Opintojakso tukee opiskelijan omaa ammatillista kasvua syventämällä hänen taitojaan opettamisessa, oppimisen ohjaamisessa, ryhmäprosessien hallinnassa ja pedagogisissa erityisosa-alueissa.

Sisältö ja suoritusstapa: Perehdytään laaja-alaisesti perusasteen ja lukion musiikin opetukseen, sen työmuotoihin, oppimateriaaleihin ja laitteistoon. Tutustutaan koulun toimintakulttuuriin sekä kodin ja koulun väliseen yhteistyöhön. Perehdytään sekä peruskoulun ja lukion musiikinopetuksen erityispiirteisiin ja haasteisiin että oppimisvaikeuksiin, eriyttämiseen ja syrjäytymisen ehkäisemiseen.

Kirjallisuutta: Opintojakson kirjallisuus sovitaan opiskelijan henkilökohtaisen opintosuunnitelman mukaan.

Edeltävät opinnot: Kasvatustieteen pedagogiset perusopinnot (25op)

Arviointi: Hyväksytty - hylätty

Vastuuyksikkö: Opettajankoulutuslaitos ja Normaalikoulu

Suosittelua ajankohta: Opiskelijan henkilökohtaisen opintosuunnitelman mukaan

LIIKUNTAKASVATUKSEN KORVAAVAT OPINNOT

Liikuntatieteiden laitoksen opinnoilla korvautuvat seuraavat opintojaksot:

Vuonna 2004 tai aiemmin opintonsa aloittaneet:

KTKP101 JOHDATUS KASVATUSTIETEISIIN (5 OP)

Korvautuu: 4 op/ LPE106 Liikunnan pedagogiikka ja didaktiikka I

Suoritetaan: 1 op / Johdantoluennot (KTK) ja kirjallisuusopinnot lukupiirityöskentelynä (OKL)

KTKP102 KASVATUSTIETEEN PSYKOLOGISET PERUSTEET (5 OP)

Korvautuu: 3 op / LPS101 Liikuntapsykologian perusteet

Suoritetaan: 2 op / Johdantoluennot (KTK) ja kirjallisuusopinnot lukupiirityöskentelynä (OKL)

KTKP103 KASVATUSTIETEEN SOSIOLOGISET PERUSTEET (5 OP)

Korvautuu: 3 op / LPE224 Liikunta varhaiskasvatuksessa sekä esi- ja alkuopetuksessa tai LPE227 Liikunta aikuisiällä ja ikääntyvänä

Suoritetaan: 2 op / Johdantoluennot (KTK) ja kirjallisuusopinnot lukupiirityöskentelynä (OKL)

OPEP410 KASVUN JA OPPIMISEN OHJAAMINEN (5 OP)

Korvautuu: 1 op / LPE103 Erityisryhmien liikuntakasvatus

Suoritetaan: 4 op OKL:n vaatimusten mukaan

OPEA210 KEHITTYVÄ YKSILÖ RYHMÄSSÄ (6 OP)

Korvautuu: 2 op / LPE221 Vuorovaikutustaidot opetuksessa ja ohjauksessa tai LPE.220 Itsetuntemus opetuksessa ja ohjauksessa 1ov

Suoritetaan: 4 op OKL:n vaatimusten mukaan

OPEA410 OPPIMISEN OHJAAMINEN JA OPPIVA ORGANISAATIO (7OP)

Korvautuu: 3 op / LPE216 Liikunnan pedagogiikka ja didaktiikka II 2

Suoritetaan: 4 op OKL:n vaatimusten mukaan

OPEA610 TUTKIMUSMETODIIKKA JA -VIESTINTÄ (3 OP)

Korvautuu: 3 op / LPE218 Liikuntatieteiden tutkimusmetodiikka. Osa I

Vuonna 2005 ja sen jälkeen opintonsa aloittaneet:

KTKP101 JOHDATUS KASVATUSTIETEISIIN (5 OP)

Korvautuu: 3 op/ LPE.P001 Johdatus liikuntapedagogiikkaan

Suoritetaan: 2 op / Johdantoluennot (KTK) ja kirjallisuusopinnot lukupiirityöskentelynä (OKL)

KTKP102 KASVATUSTIETEEN PSYKOLOGISET PERUSTEET (5 OP)

Korvautuu: 3 op / LPE.A009 Hyvinvointia tukeva liikunta elämänkulussa 1: Kasvu, kehitys ja vanheneminen sekä LPS.Y001 Liikuntapsykologian perusteet

Suoritetaan: 2 op / Johdantoluennot (KTK) ja kirjallisuusopinnot lukupiirityöskentelynä (OKL)

KTKP103 KASVATUSTIETEEN SOSIOLOGISET PERUSTEET (5 OP)

Korvautuu: 3 op / LYT.P002 Liikunta yhteiskunnassa sekä LPE.A010 Hyvinvointia tukeva liikunta elämänkulussa 2: Liikunta varhaiskasvatuksessa sekä esi- ja alkuopetuksessa tai LPE.A011 Hyvinvointia tukeva liikunta elämänkulussa 3:Liikunta aikuisiällä ja ikääntyvänä.

Suoritetaan: 2 op / Johdantoluennot (KTK) ja kirjallisuusopinnot lukupiiriityöskentelynä (OKL)

OPEP410 KASVUN JA OPPIMISEN OHJAAMINEN (5 OP)

Korvautuu: 1 op / LPE.A008 Soveltava liikuntakasvatus

Suoritetaan: 4 op OKL:n vaatimusten mukaan

OPEP510 ORIENTOIVA OHJATTU HARJOITTELU (5 OP)

Korvautuu: 1 op / LPE.A005 Koulu sosiaalisena ympäristönä

Suoritetaan: 4 op OKL:n ja Normaalikoulun vaatimusten mukaan

9.6 OPINTO-OHJAAJIEN KOULUTUS

Opinto-ohjaajaksi ja ohjauksen asiantuntijaksi voi valmistua kahden koulutusväylän kautta: 1) ohjausalan maisteriohjelma (120 op) ja 2) erillisinä suoritettavat oppilaanohjauksen ja opinto-ohjauksen tehtäviin ammatillisia valmiuksia antavat opinnot (60 op). *Ohjausalan maisteriohjelmaan* hakevalta edellytetään alempi korkeakoulututkinto tai ammattikorkeakoulututkinto. Hakijalla tulee myös olla vähintään hyvin tiedoin suoritettu 60 op:n/ 35 ov:n laajuinen kokonaisuus joko kasvatustieteessä, aikuiskasvatustieteessä, kasvatopsykologiassa, kasvatussociologiassa tai varhaiskasvatustieteessä. Lisäksi hakukelpoinen on hakija joka on suorittanut em. korkeakoulututkinnon lisäksi hyvin tiedoin 60 op:n /35 ov:n laajuiset erityispedagogiikan opinnot ja kasvatustieteen perusopinnot. Maisteriohjelmassa opiskelevat suorittavat ohjaukseen suuntautuvat kasvatustieteen syventävät opinnot, pedagogiset opinnot, oppilaanohjauksen ja opinto-ohjauksen tehtäviin ammatillisia valmiuksia antavat opinnot sekä mahdollisia muita opintoja. Opintoihin kuuluu lisäksi verkostoharjoittelua. Koulutus kestää kaksi lukuvuotta ja johtaa kasvatustieteen maisterin tutkintoon (vähintään 120 op) ja opinto-ohjaajan kelpoisuuteen.

Erillisinä suoritettaviin oppilaanohjauksen ja opinto-ohjauksen tehtäviin ammatillisia valmiuksia antaviin opintoihin (60 op) hakevalta edellytetään ylempi korkeakoulututkinto sekä opettajan pedagogiset opinnot. Koulutukseen valitut opiskelijat hankkivat oppilaan- ja opinto-ohjaajan kelpoisuuden suorittamalla 60 opintopisteen erilliset oppilaanohjauksen ja opinto-ohjauksen tehtäviin ammatillisia valmiuksia antavat opinnot. Koulutus järjestetään kolmen lukukauden pituisena ja se koostuu lähijaksoista sekä lähijaksojen välisenä aikana suoritettavista opiskelutehtävistä.

Ohjausalan koulutuksen lähtökohtana on laaja-alainen tutkiva ja kehittävä ohjauksen asiantuntijuus, jota jäsennetään seuraavien ydinkompetenssialueiden avulla:

- 1) Vuorovaikutus ohjauksessa
- 2) Yhteiskunnallinen tietoisuus
- 3) Verkostoyhteistyö

Ydinkompetenssien avulla ohjaustyön ymmärrystä laajennetaan ohjaajan ja ohjattavan välisestä vuorovaikutuksesta erilaisten yhteistyökumppaneiden kohtaamiseen sekä uusien yhteistyöverkostojen rakentamiseen. Lisäksi selkiytetään ohjaustyön yhteiskunnallisia kyt-

kentöjä, suhdetta ohjausta koskevaan päätöksentekoon ja elinaikaisen ohjauksen järjestelmään.

Laaja-alaiseen ohjauksen asiantuntijuuteen ja sen ydinkompetenssialueisiin keskittyvällä koulutuksella korostetaan myös monikontekstuaalista, organisaatorajat ylittävää osaamista. Ydinkompetenssialueita tarkastellaan ja kehitetään opintojen aikana monitieteisestä näkökulmasta ottamalla huomioon opiskelijan oma oppimis- ja työhistoria.

Jokainen opiskelija laatii pienryhmänsä ohjaajan kanssa neuvotellen itselleen henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman (HOPS), jossa otetaan huomioon tähänastisen elämänkaaren varrella hankittu osaaminen ja hahmotellaan kehittymistavoitteita. Henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman tarkoituksena on myös etsiä uusia kehittymisalueita sekä haastaa kyseenalaistamaan jo rutiineiksi muodostuneita ajattelu- ja toimintatapoja. Tavoitteena on tukea opiskelijaa rakentamaan omaa henkilökohtaista ohjausajattelua ja -filosofiaa ohjaajaidentiteettinsä perustaksi.

Ohjausalan koulutuksen painoalueina ovat monikulttuurinen ohjaus, korkea-asteen ohjaus, työelämäohjaus, ohjauksen teoreettiset ja filosofiset kysymykset, ohjaus perusopetuksessa ja toisella asteella sekä ohjaukseen, sukupuoleen ja eroihin liittyvät kysymykset.

Ohjausalan koulutuksen opetussuunnitelmat julkaistaan erikseen ovat nähtävissä verkkosivuilla <http://www.jyu.fi/edu/laitokset/okl/koulutusala/ohjausala/koulutus/peruskoulutus>.

10 KASVATUSTIETEIDEN TIEDEKUNNAN MAISTERIOHJELMAT

10.1 MASTER´S DEGREE PROGRAMME IN EDUCATIONAL LEADERSHIP

Syksyllä 2007 alkaa kasvatustieteiden tiedekunnassa englanninkielinen maisteriohjelma, Master's Degree Programme in Educational Leadership. Opintojen tavoitteena on tuottaa kansainvälisesti orientoituneita opetustoimen asiantuntijoita niin opetushallinnon kuin oppilaitosten johtotehtäviin. Ohjelman suorittaneet henkilöt voivat hakeutua tutkijoiksi ja asiantuntijoiksi kansallisiin ja kansainvälisiin opetusalan projekteihin, kehittämistehtäviin ja hallintoon. Mikäli opiskelijat suorittavat myös omassa maassaan tarvittavat opettajan/rehtorin kelpoisuuteen liittyvät opinnot, he voivat myös hakeutua oppilaitosten johtotehtäviin sekä rehtorin tehtäviin.

Maisteriohjelman laajuus on 120 opintopistettä ja se koostuu monitieteisistä ja kansainvälisistä opinnoista. Pääaineena kansainvälisessä maisteriohjelmassa on kasvatustiede, erityisesti opetushallinto ja oppilaitosjohtaminen. Opetuskieli on englanti.

Opetussuunnitelma ja tarkemmat muut tiedot maisteriohjelmasta on löydettävissä verkkosivuilta osoitteesta: <http://www.jyu.fi/edu/laitokset/rehtori/en/mpel>

10.2 OHJAUSALAN MAISTERIOHJELMA

Ohjausalan maisteriohjelman tarkoituksena on vastata ohjausalan tutkimus- ja tiedeperustan kehittämishaasteisiin sekä oppilaan- ja opinto-ohjaajien lisääntyneeseen koulutustarpeeseen. Kasvavaa kysyntää ohjausalan asiantuntijoista on myös muilla yhteiskunnan sektoreilla, kuten työelämässä, korkea-asteella sekä maahanmuuttajien kotoutumista tukevissa organisaatioissa.

Koulutus on tarkoitettu alemman korkeakoulututkinnon tai ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneille, joilla on vähintään hyvin tiedoin suoritettu 60 op:n/35 ov:n laajuinen kokonaisuus kasvatustieteessä, aikuiskasvatustieteessä, kasvatopsykologiassa, kasvatussociologiassa tai varhaiskasvatustieteessä. Lisäksi hakukelpoinen on hakija, joka on suorittanut em. korkeakoulututkinnon lisäksi hyvin tiedoin 60 op:n /35 ov:n laajuiset erityispedagogiikan opinnot ja kasvatustieteen perusopinnot. Opetussuunnitelma on laadittu siten, että opinnot on mahdollista suorittaa päätoimisesti opiskellen kahdessa lukuvuodessa.

Maisteriohjelmassa suoritetaan ohjaukseen suuntautuvat kasvatustieteen syventävät opinnot, pedagogiset opinnot, oppilaanohjauksen ja opinto-ohjauksen tehtäviin ammatillisia valmiuksia antavat opinnot sekä mahdollisia muita opintoja. Opintoihin kuuluu lisäksi verkostoharjoittelua. Opiskelun pohjana on henkilökohtainen oppimissuunnitelma. Koulutus johtaa kasvatustieteen maisterin tutkintoon (vähintään 120 op).

Ohjausalan maisteriohjelma tuottaa kelpoisuuden toimia oppilaanohjaajana peruskoulussa ja opinto-ohjaajana lukiossa (Asetus yliopistojen tutkinnoista 794/2004) sekä opiskelijan peruskoulutuksesta riippuen toisen asteen ammatillisen koulutuksen ohjaustehtävissä. Li-

säksi se antaa valmiuksia sijoittua ohjaustehtäviin korkea-asteelle, aikuiskoulutukseen sekä erilaisiin henkilöstöhallinnon ja kehittämisen tehtäviin. Sivuainevalinnasta riippuen koulutus antaa kelpoisuuden toimia myös aineenopettajana. Ohjausalan maisteriohjelma mahdollistaa jatko-opintoihin hakeutumisen ja toimimisen tutkijana.

Opetussuunnitelma ja tarkemmat muut tiedot maisteriohjelmasta on löydettävissä verkkosivuilta osoitteesta:

<http://www.jyu.fi/edu/laitokset/okl/koulutusala/ohjausala/koulutus/peruskoulutus/>.

11 KASVATUSTIETEELLISET JATKOTUTKINNOT

KASVATUSTIETEIDEN TIEDEKUNNAN TOHTORIKOULUTUS

Tieteelliset jatkotutkinnot

Tieteellisen jatkokoulutuksen tavoitteena on, että opiskelija perehtyy syvällisesti omaan tutkimusalaansa ja sen yhteiskunnalliseen merkitykseen sekä saavuttaa valmiudet tutkimusalan piirissä itsenäisesti ja kriittisesti soveltaa tieteellisen tutkimuksen menetelmiä ja luoda uutta tieteellistä tietoa. Opiskelija perehtyy hyvin oman tieteenalansa alansa kehitykseen, perusongelmiin ja tutkimusmenetelmiin sekä saavuttaa sellaisen yleisen tieteenteorian ja tutkimusalaansa liittyvien muiden tieteenalojen tuntemuksen, joka mahdollistaa niiden kehityksen seuraamisen. Tohtorin tutkinnon suorittamiseksi jatko-opiskelijan tulee suorittaa tieteellisen jatkokoulutuksen opinnot, osoittaa tutkimusalallaan itsenäistä ja kriittistä ajattelua sekä laatia väitöskirja ja puolustaa sitä julkisesti. (Asetus yliopistojen tutkinnoista 794/2004)

Tohtorikoulutuksen tavoitteena on rakentaa tieteellistä asiantuntijuutta, jonka avulla voidaan hahmottaa kasvatustodellisuudesta nousevia tutkimusteemoja ja muokata näistä oman alan tutkimuskeskusteluun ankkuroituvia tutkimuskysymyksiä. Kasvatustodellisuu-
della voidaan tarkoittaa kasvatuksen instituutioiden, kuten perheen ja koulutuksen todellisuutta, mutta myös instituutioiden ulkopuolista maailmaa.

Kasvatustodellisuudesta nousevien haasteiden tunnistaminen sekä tieteenalan haasteita nousevien tutkimuskysymysten käsitteellistäminen tulisi kytkeytyä oman tieteenalan yhteiskunnallisen merkityksen ymmärtämiseen. Kasvatustieteellisten tutkimushaasteiden tunnistamisessa ei tulisi toimia ainoastaan jälkijättöisesti, olemassa oleviin ongelmiin reagoiden, vaan tutkimuksen ja tieteen kehittämisen avulla tulisi tähdätä kasvatustodellisuuden aktiiviseen muokkaamiseen ja suuntaamiseen sekä halutun todellisuuden tuottamiseen.

Kasvatustieteellinen asiantuntijuus edellyttää kykyä eettisesti kestävään, kriittisesti problematisoivaan sekä rationaalisesti argumentoivaan ajatteluun ja toimintaan. Tohtoriopiskelijaksi hakeutuvalta edellytetään tutkimuksellista orientaatiota sekä motivaatiota tieteelliseen työhön. Tieteellisen tiedon intressi merkitsee myös kiinnostusta ja valmiutta oman tieteenalan kehittämiseen.

Tohtoriopintojen yhtenä keskeisenä tavoitteena tulisi olla myös tieteenalan itseymmärrys. Kasvatustieteiden itseymmärrys merkitsee sitä, että tohtori tiedostaa kasvatustieteiden erityisluonteen ja sen yhteiskunnallisen vaikuttavuuden. Kasvatustieteiden itseymmärrys rakentuu vahvasti näiden tieteiden filosofisen ja historiallisen perustan ymmärtämisen varaan. Jatkokoulutuksen tavoitteeksi tulisikin asettaa se, että opiskelijalle syntyy kriittinen käsitys kasvatustieteiden tulevaisuudesta ja kehittymishaasteissa.

Jyväskylän yliopiston kasvatustieteiden tiedekunnassa on mahdollista suorittaa seuraavat tieteelliset jatkotutkinnot: kasvatustieteen tohtorin tutkinto ja filosofian tohtorin tutkinto. Kasvatustieteen tohtorin tutkinnon välivaiheena voidaan suorittaa kasvatustieteen lisensiaatin tutkinto. Tutkintojen pääaineena voi olla aikuiskasvatustiede, erityispedagogiikka, kasvatustiede tai varhaiskasvatustiede.

Kelpoisuus tohtoriopintoihin

Tieteellisiin jatko-opintoihin on kelpoinen henkilö, joka on suorittanut ylemmän korkeakoulututkinnon tai muu vastaavantasoisien koulutuksen. Kasvatustieteen tohtorin ja kasvatustieteen lisensiaatin tutkinnon suorittaminen edellyttää vähintään hyvin tiedoin suoritettuja syventäviä opintoja aikuiskasvatuksessa, erityispedagogiikassa, kasvatustieteessä tai varhaiskasvatustieteessä. Perustutkintoon sisältyvän pro gradu -tutkielman arvosanan tulee vähintään cum laude approbatur. Mikäli opinnäytetyön arvolause on alempi, voidaan edellyttää hakijaa esittämään lisäansioina artikkeli tai muun kirjallinen tuotos.

Filosofian tohtorin tutkinnon suoritusoikeus voidaan myöntää henkilölle, joka on suorittanut suomalaisessa korkeakoulussa muun kuin kasvatustieteen ylemmän korkeakoulututkinnon tai ulkomaisessa korkeakoulussa suomalaista ylempää korkeakoulututkintoa tasoltaan vastaavan tutkinnon taikka jolla tiedekunta muuten toteaa olevan edellä mainittuja tutkintoja vastaavat tiedot ja valmiudet.

Tohtorikoulutukseen hakeminen ja valintamenettely

Haku-aika on kaksi kertaa vuodessa. Hakuajat päättyvät huhtikuun ja lokakuun lopussa. Haku- ja henkilökohtainen opintosuunnitelmalomake löytyvät tiedekunnan kotisivuilta osoitteesta: <http://www.jyu.fi/edu/opiskelu/jatko-opinnot/>. Lomakkeita saa myös tiedekunnan tai laitosten kanslioista.

Jatko-opiskelijoiden valintakriteerit ovat (Jyväskylän yliopiston hallitus 15.3.2006):

- menestyminen maisteriopinnoissa tai vastaavissa ulkomaisissa opinnoissa
- opintojen edellyttämä riittävä kielitaito
- tutkimusaiheen innovatiivisuus
- tutkimussuunnitelman realistisuus
- tutkimusaiheen liittyminen laitoksen tutkimuksen vahvuusalueille
- asiantuntevan ohjauksen saatavuus ja ohjausresurssin riittävyys
- opiskelijan sitoutuminen opintojen suorittamiseen
- opiskelijan mahdollisuus osallistua jatkokoulutusseminaareihin, muihin kursseihin ja/tai tiedekunnan tutkijakouluun

Tohtorikoulutukseen hakevan tulee liittää hakemukseensa tutkimussuunnitelma ja tutkinnosta vastaavan professorin/ohjaajien hyväksymä henkilökohtainen opintosuunnitelma (HOPS) sekä jäljennökset tutkintotodistuksesta ja muista opinnoista. Hakija tekee henkilökohtaisen opintosuunnitelman tutkintoon sisällytettävistä opinnoista ja mahdollisista korvaavista opinnoista sekä aikataulu- ja rahoitussuunnitelman. HOPS voidaan ymmärtää tutkimusta ja tutkintoa tukeväksi toimintasuunnitelmaksi. Sen avulla voidaan vuosittain seurata tutkimuksen ja opintojen etenemistä täydentäen ja muuttaen suunnitelmaa tarvittaessa. Ennen hakemuksen jättöä tiedekunnalle hakija neuvottelee HOPSistaan ja tutkimussuunnitelmastaan tiedekunnan jonkun professorin (ohjaajan ja/tai ohjaajien) kanssa ja saa häneltä ohjaussitoutumuksen.

Tutkimussuunnitelma sisältää seuraavat kohdat:

1. Tutkimusaihe ja sen tärkeys
2. Tutkimuksen teoreettiset lähtökohdat
3. Tutkimustehtävä ja tutkimusongelmat
4. Metodit, tavoitteet, tutkimusasetelma, toteutus, tutkimusaineisto, tiedonhankinta-

- menetelmät ja aineiston analyysi
5. Tutkimuksen etiikka
 6. Aikataulu ja rahoitus

Kasvatustieteiden tiedekunnan tohtoriopiskelijoiden tutkimustyön tulee kohdistua jollekin tiedekunnan ja laitosten tutkimuksen tutkimuksenvahvuusalueille (ks. (<http://www.jyu.fi/edu/tutkimus/>)

Tiedekunnan tutkimuksen ja tutkijankoulutuksen kehittämistyöryhmä (KEHRY) käsittelee määräaikaan mennessä tulleet hakemukset sekä tutkimus- ja opintosuunnitelmat. Hyväksyessään suunnitelmat tutkimuksen ja tutkijakoulutuksen kehittämisryhmä vahvistaa tutkimustyölle ohjaajan/ohjaajat ja esittää dekaanille opiskeluoikeuden hyväksymistä.

Hakemus liitteineen toimitetaan kasvatustieteiden tiedekuntaan osoitteella Kasvatustieteiden tiedekunta, PL 35, 40014 Jyväskylän yliopisto. Lisätietoja tiedekunnan tutkimuskoordinaattorilta puh. (014) 260 1618, sähköposti: satu.perala-littunen@edu.jyu.fi tiedekunnan kansliasta puh. (014) 260 1604, sähköposti: ktk.tdk@edu.jyu.fi

Kasvatustieteiden tiedekunnan jatko-opinto-opas on luettavissa kasvatustieteiden tiedekunnan verkkosivuilla <http://www.jyu.fi/edu/opiskelu/jatko-opinnot/tohtorikoulutus06-08/>

12 OPINTOKOKONAISUUKSIEN OPINTOVAATIMUKSET SIVUAINEOPISKELIJOILLE

12.1 ERITYISPEDAGOGIIKKA

12.1.1 Erityispedagogiikan perusopinnot

Nämä vaatimukset tulevat voimaan 1.8.2007 alkaen ja ovat voimassa 31.7.2009 saakka. Opinto-oikeus erityispedagogiikan perusopintoihin on vapaa yliopiston varsinaisille opiskelijoille.

Erityispedagogiikan perusopinnot (25 op) koostuvat seuraavista opintojaksoista:

ERIP010	Erityispedagogiikan peruskurssi (5 op)
ERIP020	Kommunikaation haasteet (5 op)
ERIP030	Käyttäytymisen haasteet (5 op)
ERIP040	Oppimisen haasteet (5 op)
ERIP051	Erilaisen oppijan haasteet kouluyhteisölle (2 op)
ERIP052	Elämäntilanne erityiskasvatuksessa (3 op)

Opintojaksosta ERIP010 Erityispedagogiikan peruskurssi järjestetään luento, muut opintojaksot tentitään paketti kerrallaan kasvatustieteiden tiedekunnan yleisinä tenttipäivinä. Kirjapaketien suoritusjärjestys on vapaa. Luennolle ja tentteihin ilmoittaudutaan Korpin kautta.

ERIP010 ERITYISPEDAGOGIIKAN PERUSKURSSI

Laajuus: 5 op / 3 ov

Tavoite: Opintojaksolla tutustutaan erityispedagogiikkaan tieteenä, erilaisuuden ja erityispedagogiikan arvoperustaan sekä erityispedagogiikan keskeisiin käsitteisiin ja luokittelupeusteisiin. Lisäksi perehdytään erityispedagogiikan historiaan sekä erityiskasvatukseen ja erityispedagogiseen toimintaan käytännössä.

Kirjallisuus:

1) VEHMAS, S. 2005. Vammaisuus: Johdatus historiaan, teoriaan ja etiikkaan. Helsinki: Gaudeamus. (250 s.)

2) HAUTAMÄKI, J., LAHTINEN, U., MOBERG, S. & TUUNAINEN, K. 2003. Erityispedagogiikan perusteet. Helsinki: WSOY.

Oheiskirjallisuus:

JAHNUKAINEN, M. (toim.) 2001 tai uudempi painos. Lasten erityishuolto ja -opetus Suomessa. Helsinki: Lastensuojelun keskusliitto.

PERUSOPETUSLAKI. <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1998/19980628>

HOJKS, <http://www.edu.fi/pageLast.asp?path=498,527,6980,33197,33213,33215>

Arviointi: Hyväksytyt / hylätyt

Vastuulaitos: Kasvatustieteiden laitos / Erityispedagogiikka

ERIP011 INTRODUCTION TO SPECIAL EDUCATION (ERITYISPEDAGOGIIKAN ENGLANNINKIELINEN PERUSKURSSI)

Laajuus: 5 op (5 study points, ECTS credits)

Tavoite: Opintojaksolla tutustutaan erityispedagogiikkaan tieteenä, erilaisuuden ja erityispedagogiikan arvoperustaan sekä erityispedagogiikan keskeisiin käsitteisiin ja luokitteluperusteisiin. Lisäksi perehdytään erityispedagogiikan historiaan sekä erityiskasvatukseen ja erityispedagogiseen toimintaan käytännössä.

Kirjallisuus:

GLEESON & BRENDAN. 1999. Geographies of Disability. Routledge: Florence. Osat I ja III. (saatavana myös e-kirjana)

DANIELS, H. (toim.) 2000. Special Education Re-Formed Beyond Rhetoric? New Millennium Series (saatavana myös e-kirjana).

Arviointi: hyväksytty/hylätty

Vastuulaitos: Kasvatustieteiden laitos / Erityispedagogiikka (Avoimen yliopiston järjestämää opetusta)

ERIP020 KOMMUNIKAATION HAASTEET

Laajuus: 5 op / 3 ov

Tavoite: Opintojaksossa tutustutaan kirjallisuuden kautta puheen, kielen ja kuulon vaikeuksiin, niiden ilmenemiseen ja taustatekijöihin lapsuudessa, nuoruudessa ja aikuisuudessa.

Kirjallisuus:

LAUNONEN, K. & KORPIJAAKKO-HUUHKA, A-M. (toim.) 2002. Kommunikoinnin häiriöt: syitä, ilmenemismuotoja ja kuntoutuksen perusteita. Helsinki: Palmenia. (277 s.)

MÄÄTTÄ, P., LEHTO, E., HASAN, M. & PARKAS, R. (toim.) 2005. Lapsi kuulolla. Opas kuulovammaisen lapsen opettajille ja kasvattajille. Jyväskylä: PS-kustannus. (150 s.)

sekä seuraavista valitaan kaksi teosta:

SIISKONEN, T., ARO, T., AHONEN, T. & KETONEN, R. (toim.) 2003. Joko se puhuu? Kielen kehityksen vaikeudet varhaislapsuudessa. Jyväskylä: PS-kustannus. (393 s.) **TAI**

AHONEN, T., SIISKONEN, T. & ARO, T. (toim.) 2004. Sanat sekaisin? Kielelliset oppimisvaikeudet ja opetus kouluiässä. Jyväskylä: PS-kustannus. (264 s.) **TAI**

ARO, T., SIISKONEN, T. & AHONEN, T. (toim.) 2007. Ymmärsinkö oikein? Kielelliset vaikeudet nuoruusiässä. Jyväskylä: PS-kustannus. (400 s.)

Arviointi: Hyväksytty / hylätty

Vastuulaitos: Kasvatustieteiden laitos / Erityispedagogiikka

ERIP030 KÄYTTÄYTYMISEN HAASTEET

Laajuus: 5 op / 3 ov

Tavoite: Käyttäytymisen haasteita kasvatusjärjestelmässä tarkastellaan kehityksellisestä ja yhteiskunnallisesta näkökulmasta. Opiskelija perehtyy haastavan käyttäytymisen käsitteisiin, diagnostiikkaan, arviointiin ja tulkintoihin.

Kirjallisuus:

JÄRVENTIE, I. & SAULI, H. (toim.) 2001. Eriarvoinen lapsuus. Helsinki: WSOY. (208 s.)

HONKATUKIA, P. & KIVIVUORI, J. (toim.) 2006. Nuorisorikollisuus. Määrä, syyt ja kontrolli. Helsinki: Oikeuspoliittisen tutkimuslaitoksen julkaisuja 221.

<http://www.optula.om.fi/37148.htm> TAI LAITINEN, A. & AROMAA, K. 2005. Rikollisuus ja kriminologia. Tampere: Vastapaino. (280 s.)

SALMIVALLI, C. 2005. Kaverien kanssa: vertaissuhteet ja sosiaalinen kehitys. Jyväskylä: PS-kustannus. (240 s.)

MOILANEN, I., RÄSÄNEN, E., TAMMINEN, T. ALMQVIST, F., KUMPULAINEN, K. & PIHA, J. (toim.) 2004. Lasten- ja nuorisopsykiatria. Helsinki: Duodecim. (477 s.) TAI LÖNNQVIST, J., HEIKKINEN, M., HENRIKSSON, M., MARTTUNEN, M. & PARTONEN, T.

2001. Psykiatria. Helsinki: Duodecim. (Luvut 1-25 lukuun ottamatta lukuja 10, 14, 17, 18, 21, 22 ja 24) (546 s.)

Arviointi: Hyväksytty / hylätty

Vastuulaitos: Kasvatustieteiden laitos / Erityispedagogiikka

ERIP040 OPPIMISEN HAASTEET

Laajuus: 5 op / 3 ov

Tavoite: Opintojaksossa tutustutaan kirjallisuuden ja mahdollisten asiantuntijaluentojen avulla oppimisvaikeuksiin ja lahjakkuuteen.

Kirjallisuus:

AHVENAINEN, O. & HOLOPAINEN, E. 1999 (tai uudemmat). Lukemis- ja kirjoittamisvaikeudet. Teoreettista taustaa ja opetuksen perusteita. (209 s.)

LYYTINEN, H., AHONEN, T., KORHONEN, T., KORKMAN, M. & RIITA, T. (toim.) 2002. Oppimisvaikeudet. Neuropsykologinen näkökulma. Helsinki: WSOY. (340 s.)

KASKI, M., MANNINEN, A., MÖLSÄ, P. & PIHKO, H. 2002 (tai uudemmat painokset) Kehitysvammaisuus. Helsinki: WSOY. (408 s.) TAI Mental retardation: Definition, Classification, and Systems of Supports. 2002. Washington (D.C.): American Association on Mental Retardation, cop. (238 s.)

UUSIKYLÄ, K. 1994. Lahjakkaiden kasvatusta. Helsinki: WSOY. (218 s.)

Oheiskirjallisuus:

PERUSOPETUSLAKI <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1998/19980628>

OPETUSSUUNNITELMAN PERUSTEET http://www.oph.fi/info/ops/pops_web.pdf

Arviointi: Hyväksytty / hylätty

Vastuulaitos: Kasvatustieteiden laitos / Erityispedagogiikka

ERIP051 ERILAISEN OPPIJAN HAASTEET KOULUYHTEISÖLLE

Laajuus: 2 op / 1 ov

Tavoite: Opintojaksolla tarkastellaan koulua erilaisten oppijoiden toimintaympäristönä. Perehdytään kouluuyhteisön haasteisiin vastata monenlaisten lasten kehityksellisiin tarpeisiin.

Kirjallisuus:

IKONEN, O. & VIRTANEN, P. (toim.) 2007. Erilainen oppija – yhteiseen kouluun. Kokeimuksia yksilöllisyyden ja yhteisöllisyyden kehittämiseksi. Jyväskylä: PS-kustannus. (350 s.)

TALIB, M-T. 2002. Monikulttuurinen koulu: haaste ja mahdollisuus (149 s.)

Arviointi: Hyväksytty / hylätty

Vastuulaitos: Kasvatustieteiden laitos / Erityispedagogiikka

ERIP052 ELÄMÄNKULKU ERITYISKASVATUKSESSA

Laajuus: 3 op / 2 ov

Tavoite: Opintojaksolla tutustutaan erityiskasvatuksen kehityslinjoihin varhaislapsuudessa ja aikuisuudessa. Perehdytään perheen rooliin erityiskasvatuksen moniammatillisissa toimintaympäristöissä.

Kirjallisuus:

PIHLAJA, P. & VIITALA, R. (toim.) 2004. Erityiskasvatus varhaislapsuudessa. Helsinki: WSOY. (373 s.)

LADONLAHTI, T. & PIRTTIMAA, R. 2000. Erityispedagogiikka ja aikuisuus. Helsinki: Palmenia-kustannus. (221 s.)

MÄÄTTÄ, P. 1999. Perhe asiantuntijana. Erityiskasvatuksen ja kuntoutuksen käytännöt. Jyväskylä: Atena. (155 s.)

Arviointi: Hyväksytty / hylätty

Vastuulaitos: Kasvatustieteiden laitos / Erityispedagogiikka

12.1.2 Erityispedagogiikan aineopinnot

Nämä vaatimukset tulevat voimaan 1.8.2007 alkaen ja ovat voimassa 31.7.2009 saakka.

Opintojen aloittamisen edellytyksenä on vähintään hyvin/hyväksytyin tiedoin suoritettut erityispedagogiikan perusopinnot (15 ov/ 25 op) sekä erityispedagogiikan aineopintojen opinto-oikeus. Aineopintojen suorittajilta edellytetään tilastollisten perustietojen hallintaa ennen KTKA010 ja KTKA020 kursseille osallistumista.

Erityispedagogiikan aineopinnot (35 op) koostuvat seuraavista opintojaksoista.

A) Tutkimusmenetelmäopinnot ja proseminaari:

KTKA010 Laadulliset tutkimusmenetelmät (5 op)

KTKA020 Määrälliset tutkimusmenetelmät (5 op)

ERIA286 Erityispedagogiikan proseminaari (10 op)

B) Sisältöopinnot ja harjoittelu (seuraavista opintojaksoista valitaan kolme viiden opintopisteen kokonaisuutta):

ERIA202 Oppimisen ohjaaminen erityiskasvatuksessa (5 op)

ERIA207 Kommunikaation tukeminen opetuksessa (5 op)

ERIA209 Pedagogiikka sosioemotionaalisen kasvun ja yhteisöön liittymisen tukena (5 op)

ERIA283 Harjoittelu: Tutustuminen erityiskasvatuksen toimintaympäristöihin (5 op)

C) Täydentävä opintojakso (vain niille opiskelijoille, joille luetaan hyväksi menetelmäopinnot aikaisemmin suoritettujen opintojen perusteella):

ERIA287 aineopintojen täydentävät sisältöopinnot: Vammaisuus kulttuurisena ilmiönä.

Mikäli opiskelija on suorittanut vastaavanlaajuiset aineopintotasoiset tutkimusmenetelmäopinnot lähitieteen alalta, voi hän halutessaan 1) suorittaa KTKA010 ja KTKA020 opintojaksot (10 op) hyväksytyllä näyttökokeella, jolloin näyttökokeen arvosana ja 10 op viedään hänelle aineopintojen opintosuorituksesi, tai 2) suorittaa aineopintojen tutkimusmenetelmäopintojen tilalla osion B kokonaisuudessaan ja osion C.

Kirjat tentitään paketti kerrallaan kasvatustieteiden tiedekunnan yleisinä tenttipäivinä. Kirjapakettien suoritusjärjestys on vapaa. Kursseille ja tentteihin ilmoittaudutaan Korpin kautta.

AINEOPINTOJEN TUTKIMUSMENETELMÄOPINNOT

Laajuus: 10 op / 6 ov

Tavoite: Aineopintojen menetelmäopinnoissa perehdytään tieteelliseen päättelyyn, argumentointiin ja kasvatustieteellisen tutkimuksen perusteisiin. Opiskelija omaksuu perusvalmiudet niin määrällisen kuin laadullisen tutkimusprosessin suunnitteluun ja toteutukseen sekä aikaisempien tutkimusten menetelmälliseen arviointiin. Menetelmäopinnot jakautuvat määrällisen ja laadullisen tutkimuksen perusteisiin (5 op +5 op). Opintojaksoilla tutustutaan alustavasti alan keskeisiin tutkimusmetodeihin ja keskitytään erityisesti tutkimusaineistojen keräämisen harjoitteluun. Opintojaksot antavat menetelmälliset valmiudet kandidaatin työn

tekemiseen. Tutkimusmenetelmäopinnot koostuvat seuraavasta kahdesta opintojaksosta (KTKA010 ja KTKA020).

KTKA010 LAADULLISET TUTKIMUSMENETELMÄT

Laajuus: 5 op / 3 ov

Tavoite: Opintojakson tavoitteena on oppia laadullisen tutkimuksen perustiedot ja -taidot sekä antaa menetelmälliset valmiudet kandidaatin tutkielman tekemiseen.

Kirjallisuus:

PATTON, M. Q. 2002. Qualitative research and evaluation methods. 3. painos. Thousand Oaks: Sage. Soveltuvien osien JA

TUOMI, J. & SARAJÄRVI, A. 2002. Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. Helsinki: Tammi.

Arviointi: 0–5

Vastuulaitos: Kasvatustieteiden laitos ja OKL. Opiskelija voi suorittaa KTKA010 kurssin tilalla myös OKL:n järjestämän kurssin OKLA610 Tutkimusmetodiikka- ja viestintä.

KTKA020 MÄÄRÄLLISET TUTKIMUSMENETELMÄT

Laajuus: 5 op / 3 ov

Tavoite: Opintojakson tavoitteena on oppia määrällisen tutkimuksen perustiedot ja -taidot sekä antaa menetelmälliset valmiudet kandidaatin tutkielman tekemiseen.

Kirjallisuus:

METSÄMUURONEN, J. 2003. Tutkimuksen tekemisen perusteet ihmistieteissä. Helsinki: International Methelp KY. (soveltuvien osien)

BORG, W. R. & GALL, M. D. 1989 (tai uudemmat) Educational research: an introduction. New York: Longman. (soveltuvien osien)

TAI GALL, M. D., GALL, J. P. & BORG, W. R. 2003. Educational research: an introduction. Boston, MA: Allyn and Bacon.

Arviointi: 0–5

Vastuulaitos: Kasvatustieteiden laitos

ERIA286 ERITYISPEDAGOGIIKAN PROSEMINAARI

Laajuus: 10 op / 6 ov

Tavoite: Proseminarityöskentelyssä perehdytään tiedonhankintaan, tieteelliseen ajatteluun ja argumentointiin sekä tieteelliseen viestintään. Opintojaksolla tehdään pienimuotoinen tutkimus, jonka toteutuksessa ja raportoinnissa noudatetaan yleisiä tieteellisen tutkimuksen teon ja raportoinnin ohjeita.

Oheiskirjallisuus:

HIRSJÄRVI, S., REMES, P. & SAJAVAARA, P. 1997 (tai uudemmat) Tutki ja kirjoita. Helsinki: Tammi.

Arviointi: 0–5

Vastuulaitos: Kasvatustieteiden laitos / Erityispedagogiikka

ERIA202 OPPIMISEN OHJAAMINEN ERITYISKASVATUKSESSA

Laajuus: 5 op / 3 ov

Tavoite: Opiskelija tutustuu oppimisvaikeuksiin, näkövammaisuuteen ja vaikeavammaisuuteen liittyviin ohjaamisen käytänteisiin ja opetusmenetelmiin.

Suoritustapa: Kirjallisuustentti

Kirjallisuus:

AHONEN, T. & ARO, T (toim.) 1999 / 2002 / 2003. Oppimisvaikeudet. Kuntoutus ja opetus yksilöllisen kehityksen tukena. Jyväskylä: Atena. (411 s.)

MASON, H. & McCALL, S. (toim.) 1999. Visual impairment. Access to education for children and young people. London: David Fulton Publisher. (sivut 1-204 ja 311-432) (326 s.)

SNELL, M.E. & BROWN, F. 2000. Instruction of students with severe disabilities. New Jersey: Pearson Education. (luvut 1-4 ja 10-16) (475 s.) TAI MÄLKIÄ, E. & RINTALA, P. 2002. Uusi erityisliikunta. Liikunnan sovellukset erityisryhmille. Helsinki: Liikuntatieteellinen seura ry. (441 s.)

Arviointi: 0–5

Vastuulaitos: Kasvatustieteiden laitos / Erityispedagogiikka

ERIA207 KOMMUNIKAATION TUKEMINEN OPETUKSESSA

Laajuus: 5 op / 3 ov

Tavoite: Opintojaksolla perehdytään puheen, kielen ja kuulon vaikeuksien arviointiin sekä opetus- ja kuntoutusmenetelmiin lapsuudessa, nuoruudessa ja aikuisuudessa. Lisäksi tutustutaan puhetta korvaavien ja tukevien kommunikaatiomenetelmien käyttöön opetuksessa.

Suoritustapa: Kirjallisuustentti

Kirjallisuus:

1) HAYNES, W., MORAN, M & PINDZOLA, R. 2006 Communication Disorders in the Classroom. An Introduction for Professionals in School Settings. Sudbury, Massachusetts: Jones and Bartlett. (411 s.)

2) KUNNARI, S. & SAVINAINEN-MAKKONEN, T. (toim.) 2004. Mistä on pienten sanat tehty? Lasten äänteellinen kehitys. Helsinki: WSOY. (314 s.)

3) POUSSU-OLLI, H-S. 2003. Kuulovammaisuus. Arviointi ja interventio. Naantali: Scribo. (209 s.) TAI LONKA, E. & KORPIJAAKKO-HUUHKA, A-M. (toim.) 2000/2005. Kuulon ja kielen kuntoutus: vuorovaikutuksesta kommunikointiin. Helsinki: Palmenia. (399 s.)

4) TETZCHNER, S. & MARTINSEN, H. 2000. Johdatus puhetta tukevaan ja korvaavaan kommunikointiin. Helsinki: Kehitysvammaliitto. (360 s.)

Arviointi: 0–5

Vastuulaitos: Kasvatustieteiden laitos / Erityispedagogiikka

ERIA209 PEDAGOGIIKKA SOSIOEMOTIONAALISEN KASVUN JA YHTEISÖÖN LIITTYMISEN TUKENA

Laajuus: 5 op / 3 ov

Tavoite: Opiskelija tutustuu sosioemotionaalisen kasvun ja oppimisen haasteiden arviointiin, ilmenemismuotoihin ja pedagogisiin ratkaisuihin. Hän ymmärtää myös oppijoiden heterogeenisyyden ja pedagogisten ratkaisujen merkityksen yhteisöön liittymisen tukemisessa.

Suoritustapa: Kirjallisuustentti

Kirjallisuus:

1) KAUFFMAN, J. M. 1997 / 2001 / 2004 / 2005. Characteristics of emotional and behavioral disorders of children and youth. Upper Saddle River, New Jersey: Prentice-Hall Inc. (624 s.)

2) PETERSON, J.M. & HITTIE, M. 2003. Inclusive teaching. Creating effective schools for all learners. Boston: Ally & Bacon. (533 s.)

Arviointi: 0–5

Vastuulaitos: Kasvatustieteiden laitos / Erityispedagogiikka

ERIA283 HARJOITTELU: TUTUSTUMINEN ERITYISKASVATUKSEN
TOIMINTAYMPÄRISTÖIHIN

Laajuus: 5 op / 4 ov

Tavoite: Harjoittelussa hankitaan käytännön kokemuksia yhdestä erityiskasvatuksen toimintaympäristöstä. Opiskelija voi suuntautua valitsemassaan ja Jyväskylän Avoimen yliopiston hyväksymässä erityiskasvatuksen toimintaympäristössä opetuksen, ohjauksen, konsultaation, hallinnon, suunnittelun tai tutkimuksen tehtäviin. Harjoittelussa sovelletaan hankittuja tietoja ja taitoja käytäntöön.

Arviointi: Hyväksytty / hylätty

Vastuulaitos: Kasvatustieteiden laitos / Erytispedagogiikka

ERIA287 AINEOPINTOJEN TÄYDENTÄVÄT SISÄLTÖOPINNOT: VAMMAISUUS
KULTTUURISENA ILMIÖNÄ

Tämän opintojakson suorittavat vain ne opiskelijat, jotka suorittavat aineopintojen tutkimusmenetelmäopinnot tilalla sisältöopinnot.

Laajuus: 5 op / 4 ov

Tavoite: Opiskelija tutustuu vammaisuuteen historiallisesta, sosiologisesta ja filosofisesta näkökulmasta. Lisäksi hän perehtyy erilaisten teoreettisten näkemysten käytännön soveluksiin vammaistyössä.

Suoritustapa: Kirjallisuustentti

Kirjallisuus:

Valitse kolme seuraavista teoksista:

BARNES, C. & MERCER, G. 2004. Implementing the social model of disability: theory and research. Leeds: the Disability Press.

OLIVER, M. 1996. Understanding disability: from theory to practice.

VEHMAS, S. 2005. Vammaisuus: Johdatus ilmiön historiaan, teoriaan ja etiikkaan. Helsinki: Gaudeamus.

WENDELL, S. 1996. The rejected body. Feminist philosophical reflections on disability. London/New York: Routledge.

Arviointi: 0–5

Vastuulaitos: Kasvatustieteiden laitos / Erytispedagogiikka

12.1.3 Erytispedagogiikan syventävät opinnot

Nämä vaatimukset tulevat voimaan 1.8.2007 alkaen ja ovat voimassa 31.7.2009 saakka.

Opintojen aloittamisen edellytyksenä on vähintään hyvin/hyväksytyin tiedoin suoritettujen erityispedagogiikan aineopinnot sekä erityispedagogiikan syventävien opintojen opinto-oikeus.

Erytispedagogiikan syventävät opinnot (63 op) koostuvat seuraavista opintojaksoista:

ERIS316 Tutkimus erityiskasvatuksen kehittämisessä (4 op)

ERIS342 Syventävät teoriaopinnot (5 op)

ERIS351 Erytyiskasvatus ja yhteiskunta 2 (4 op)

ERIS353 Asiantuntijaharjoittelu (5 op)

Syventävien opintojen tutkimusmenetelmäopinnot (10 op)

KTKS010 – KTKS029 Laadulliset erityismenetelmäopinnot (3 op)

KTKS030 – KTKS049 Määrälliset erityismenetelmäopinnot (4 op)

- ERIS323 Erityispedagogisen tutkielman ohjauskurssi (7 op)
ERIS327 Syventävien opintojen opinnäyte (28 op)

Jos opiskelija korvaa tutkimusmenetelmäkurssin vastaavilla kasvatustieteellisillä tutkimusmenetelmäopinnoilla, suorittaa hän vastaavan määrän valinnaisia opintoja vähintään 10 op. (seuraavista opintojaksoista):

- ERIS349 Oma ammatillinen kasvu ja asiantuntijuuden eettiset kysymykset (4 op)
ERIS337 Arvioinnin teoreettiset perusteet ja ulottuvuudet erityiskasvattajan työssä (3 op)
ERIS341 Monikulttuurisuus (3 op)
ERIS379 Ammatillinen erikoistumisjakso (3 op)

ERIS316 TUTKIMUS ERITYISKASVATUKSEN KEHITTÄMISESSÄ

Laajuus: 4 op / 3 ov

Tavoite: Perehdytään erityiskasvatuksen tutkimus- ja kehittämistyöhön oman kiinnostuksen pohjalta sisältöjä ja/ tai tutkimusmenetelmiä syventäen. Mahdollisuus integroida opinnäytetyöhön.

Kirjallisuus:

Henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman mukaan (opiskelija voi valita vielä yhden syventävien opintojen valinnaisen metodikurssin lisää tai lukea 2-3 teosta, esim. väitöskirjoja tai vastaava määrä tieteellisiä artikkeleita)

Arviointi: 0–5

Vastuulaitos: Kasvatustieteiden laitos / Erityispedagogiikka

ERIS342 SYVENTÄVÄT TEORIAOPINNOT

Laajuus: 5op / 3 ov

Tavoite: Syvennytään erityispedagogiikan ja sen lähitieteiden teoreettisiin suuntauksiin. Mahdollisuus integroida opinnäytetyöhön.

Kirjallisuus: Henkilökohtaisen opintosuunnitelman mukaan 3-4 englanninkielistä teosta tai kaksi englanninkielistä ja 2-3 suomenkielistä teosta.

Arviointi: 0–5

Vastuulaitos: Kasvatustieteiden laitos / Erityispedagogiikka

ERIS351 ERITYISKASVATUS JA YHTEISKUNTA 2

Laajuus: 4 op / 3 ov

Tavoite: Opintojaksossa luodetaan erityiskasvatuksen yhteiskunnallista perustaa ja vammaisuudelle annettavia merkityksiä sosiaalisesta, kulttuurisesta, historiallisesta ja filosofisesta näkökulmasta. Opintojakson teemoina ovat mm. vammaisuuden institutionaalinen kohtaaminen, yhteiskunnan erityispedagogiikalle antamat merkitykset, yleiset kulttuuriset käsitykset erilaisuudesta, emansipatorinen vammaistutkimus, mediakriittisyys ja yhteiskunnallinen vaikuttaminen. Samalla tutustutaan uusimpaan sosiaaliseen vammaistutkimukseen ja sen pedagogisiin sovelluksiin.

Kirjallisuus:

BARNES, C., MERCER, G. & SHAKESPEARE, T. 1999. Exploring disability: A sociological introduction. Cambridge, UK: Polity.

CLARK, C., DYSON, A. & MILLWARD, A. (toim.). 1998. Theorising special education. London: Routledge. Luvut 1, 3, 5, 6, 7, 9, 11 ja 12.

PRIESTLEY, M. 2003. Disability: a life course approach. Cambridge, UK: Polity.

Arviointi: 0–5

Vastuulaitos: Kasvatustieteiden laitos / Erityispedagogiikka

ERIS353 ASIANTUNTIJAHARJOITTELU

Laajuus: 5 op / 6 ov

Tavoite: Harjoittelussa hankitaan käytännön kokemuksia yhdestä erityiskasvatuksen toimintaympäristöstä ja sovelletaan sisältöopinnoissa hankittuja tietoja ja teoreettisia lähestymistapoja käytäntöön. Opiskelija voi suuntautua valitsemassaan ja erityispedagogiikan laitoksen hyväksymässä erityiskasvatuksen toimintaympäristössä opetuksen, ohjauksen, konsultaation, hallinnon, suunnittelun tai tutkimuksen tehtäviin.

Suoritustapa: Perehtyminen opiskelijan hankkimaan ja laitoksen hyväksymään erityiskasvatuksen toimintaympäristöön. Harjoittelustaan opiskelija tekee harjoitteluraportin (ks. erillinen ohje ja erityispedagogiikan laitoksen opetusohjelma).

Arviointi: Hyväksytty / hylätty

Vastuulaitos: Kasvatustieteiden laitos / Erityispedagogiikka

SYVENTÄVIEN OPINTOJEN TUTKIMUSMENETELMÄOPINNOT

Laajuus: 10 op / 7 ov

Tavoite: Opintojakson tavoitteena on syventää tutkimusmetodiikan osaamista ja saavuttaa pro-gradu työn edellyttämä tutkimusmenetelmien hallinta. Opintojakso jakautuu määrällisiin ja laadullisiin erityismenetelmäkursseihin (määrällisen metodiikan kurssit 4 op ja laadullisen metodiikan kurssit 3 op) sekä teoreettisen ja historiallisen tutkimuksen menetelmien kursseihin (3 op). Laadullisten erityismenetelmäkurssien kautta opiskelija tutustuu valitsemiinsa laadullisen tutkimuksen koulukuntiin (esim. etnografia, narratiivisuus, fenomenologia, grounded teoria, toimintatutkimus ja diskurssi- ja keskusteluanalyttiset menetelmät) ja oppii soveltamaan valitsemansa tutkimussuuntauksen periaatteita aineiston keruussa, analyysissä ja tulosten raportoinnissa. Määrällisten erityismenetelmäkurssien kautta opiskelija perehtyy valitsemiinsa ihmistieteissä käytetyimpiin määrällisiin tutkimusasetelmiin ja monimuuttujamenetelmiin (esim. kokeelliset tutkimusasetelmat, pitkittäisaineistojen analyysi, pienten aineistojen määrälliset analysointimenetelmät), oppii niiden sovellusalan ja osaa tehdä tutkimusaiheen kannalta tarkoituksenmukaisia menetelmällisiä ratkaisuja. Kurseilla harjaannutaan käsittelemään myös tutkimuseettisiä kysymyksiä ja ottamaan ne huomioon tutkimuksen teossa. Opiskelija valitsee kolme erityismenetelmäkurssia, joista vähintään yhden on oltava laadullinen ja yhden määrällinen menetelmäkurssi. Opiskelijalle tarjotaan tilaisuus osallistua myös määrällisen metodiikan perusteita kertaavalle kurssille ja mahdollisesti järjestettävälle jatko-opiskelijoille suunnatuille erityismenetelmäkurseille.

KTKS010 – KTKS029 LAADULLISET ERITYISMENETELMÄOPINNOT

Kirjallisuus: Katso erityismenetelmäkurssit

Arviointi: 0–5

Vastuulaitos: Kasvatustieteiden laitos

KTKS030 – KTKS049 MÄÄRÄLLISET ERITYISMENETELMÄOPINNOT

Kirjallisuus: Katso erityismenetelmäkurssit

Arviointi: 0–5

Vastuulaitos: Kasvatustieteiden laitos ja OKL

ERIS323 ERITYISPEDAGOGISEN TUTKIELMAN OHJAUSKURSSI

Laajuus: 7 op / 4 ov

Tavoite: Opintojakson aikana opiskelija laatii ohjauksen tukemana tutkimussuunnitelman, joka sisältää aiheen valinnan perustelun, teoreettisesti jäsennetyt tutkimustehtävät ja riittävän kirjallisuuskatsauksen. Hyväksytyt tutkimussuunnitelman perusteella opiskelija kerää tutkimusaineiston ja aloittaa sen analysoinnin ohjaajan tukemana. Laitoksen tavoitteena on, että tutkielmien aiheet kytketään tiukasti laitoksen tutkimushankkeisiin ja –alueisiin.

Arviointi: Hyväksytty / hylätty

Vastuulaitos: Kasvatustieteiden laitos / Erityispedagogiikka

ERIS327 SYVENTÄVIEN OPINTOJEN OPINNÄYTE

Laajuus: 28 op / 16 ov

Tavoite: Opiskelija tekee erityispedagogiikan alueeseen kuuluvasta aihepiiristä tieteellisen tutkimuksen kriteerit täyttävän tutkielman. Tutkielma-aiheet pyritään kytkemään tiukasti laitoksen tutkimushankkeisiin ja tutkimusalueisiin.

Arviointi: 7-portainen asteikko (approbatur – laudatur)

Vastuulaitos: Kasvatustieteiden laitos / Erityispedagogiikka

Jos opiskelija korvaa tutkimusmenetelmäkurssin vastaavilla kasvatustieteellisillä tutkimusmenetelmäopinnoilla, suorittaa hän vastaavan määrän valinnaisia opintoja väh: 10 op. (seuraavista opintojaksoista):

ERIS349 OMA AMMATILLINEN KASVU JA ASiantuntijuuden Eettiset Kysymykset

Laajuus: 3 op / 2 ov

Tavoite: Opintojaksossa tunnistetaan ja arvioidaan kriittisesti omia kasvatuskäsityksiä sekä arvo-, moraal- ja ihmiskäsityksiä erityiskasvattajana. Erityiskasvattajan työssä ilmenneviä ristiriitatilanteita ja niiden herättämiä tunteita eritellään omien harjoittelukokemusten sekä erilaisten kasvat- ja moraalifilosofisten näkemysten pohjalta. Eri toimintavaihtoehtojen teoreettisia perusteluita ja käytännöllisiä seurauksia punnitaan konkreettisten tapausesimerkkien avulla. Ammattieettisiä kysymyksiä lähestytään mm. seuraavien käsitteiden kautta: autonomia, valta, auktoriteetti, tasa-arvo, oikeudenmukaisuus, moniarvoisuus, vammaisuus, dialogisuus, luottamus ja hyve-etiikka.

Kirjallisuus (soveltuvin osin oheismateriaalina):

CAMPBELL, E. 2003. The ethical teacher. Maidenhead: Open University Press.

HUHMARNIEMI, R., SKINNARI, S. & TÄHTINEN, J. (toim.) 2001. Platonista transmoderniin: juonteita ihmisyyteen, ihmiseksi kasvamiseen, oppimiseen, kasvatukseen ja opetukseen. Turku: Suomen Kasvatustieteellinen seura.

PUOLIMATKA, T. 1996. Kasvatus ja filosofia. Helsinki: Kirjayhtymä.

ARTIKKELIMATERIAALI (ilm. myöh.)

Arviointi: Hyväksytty / hylätty

Vastuulaitos: Kasvatustieteiden laitos ja OKL

ERIS337 ARVIOINNIN TEOREETTISET PERUSTEET JA ULOTTUVUUDET ERITYISKASVATTAJAN TYÖSSÄ

Laajuus: 3op / 2 ov

Tavoite: Opintojaksolla perehdytään laajasti arviointiin erityiskasvatuksessa, ja -opetuksessa: arvioinnin ulottuvuuksiin, tehtäviin ja kysymyksenasetteluun perusteluineen. Jaksolla opiskelijat syventävät tietoaan arvioinnin erilaisista lähestymistavoista ja oppivat

ymmärtämään arviointikäytäntöjen ja -menetelmien sovellusta, mahdollisuuksia ja rajoituksia.

Kirjallisuus:

ARTIKKELIPAKETTI (ennakkotehtävää varten).

ARTIKKELIMATERIAALI (tarvittaessa ajankohtaista arvioinnista pienryhmätyöskentelyyn)

Oheiskirjallisuus:

HOLOPAINEN, P., IKONEN, O. & OJALA, T. 2001. Arviointi opetuksen ja oppimisen ohjausta tukevana toimintana. Tukea tarvitsevien opetuksen kehittäminen kunnissa ja oppilaitoksissa. Kehittyvä koulutus 1. Helsinki: Opetushallitus.

TZURIEL, D. 2001. Dynamic assessment of young children. New York: Kluwer Academic/Plenum Publishers.

SIMEONSSON, R.J. & ROSENTHAL, S.L. 2001. Psychological and developmental assessment. New York: Guilford Press.

Arviointi: 0–5

Vastuulaitos: Kasvatustieteiden laitos / Eriityspedagogiikka

ERIS341 MONIKULTTUURISUUS

Laajuus: 3 op / 2 ov

Tavoite: Perehdytään monikulttuurisuuteen ja kulttuurien väliseen viestintään sekä maahanmuuttajien identiteetin rakentumiseen kasvatuksen ja opetuksen näkökulmasta

Kirjallisuus/Oheiskirjallisuus:

1) LIEBKIND, K. (toim.) 2000. Monikulttuurinen Suomi: etniset suhteet tutkimuksen valossa. Helsinki: Gaudeamus. (200 s.)

2) GOLLNICK, D. & CHINN, P. C. 2002. Multicultural education in a pluralistic society. Upper Saddle River (N.J.) : Merrill. (362 s.)

3) Artikkelipaketti

Arviointi: 0–5

Vastuulaitos: Kasvatustieteiden laitos / Eriityspedagogiikka

ERIS379 AMMATILLINEN ERIKOISTUMISJAKSO

Laajuus: 3 op / 2 ov

Tavoite: Opiskelija perehtyy syvemmin valitsemaansa aihealueeseen. Tarjolla olevat erikoistumisjaksot voivat lukuvuosittain vaihdella. Aihealueet voivat sisältää syventymistä tiettyihin oppimisen haasteisiin tai tiettyihin pedagogisiin lähestymistapoihin, hallintoon ja suunnitteluun tai tutkimusmetodiikkaan. Aihealueita voivat olla esimerkiksi: näkövammaisuus ja opetusmenetelmät, moni- ja vaikeavammaisuus ja opetusmenetelmät, monikulttuurisuus opetuksessa, erityiskasvatuksen hallinto ja suunnittelu, kuntoutus oppimisena, ryhmädynamiikka ja –prosessit opetuksessa, neuropsykologiset kuntoutusmenetelmät, yhteisökasvatus, yhteistoiminnallinen oppiminen, erityismetodikurssi jne.

Suoritustapa: Tarjolla olevat kurssit ja niiden suoritustapa ilmoitetaan aina lukukauden alussa

Arviointi: 0–5

Vastuulaitos: Kasvatustieteiden laitos / Eriityspedagogiikka

12.2 KASVATUSTIEDE JA AIKUISKASVATUSTIEDE

12.2.1 Kasvatustieteen ja aikuiskasvatustieteen perusopinnot

Kasvatustiede ja aikuiskasvatustiede auttavat ymmärtämään ja tulkitsemaan arkielämässä tapahtuvia kasvatuksellisia ilmiöitä. Kasvatustieteen peruskysymyksenä on, miten ihmisen kasvua, kehitystä ja oppimista voitaisiin ohjata ja tukea. Tällöin pohditaan, mikä on kasvatuksen ja siihen sisältyvän koulutuksen ja opetuksen suhde edellä mainittuihin ilmiöihin. Aikuiskasvatus on osa kasvatustieteitä ja se on kiinnostunut pääasiassa nuoruuden jälkeen tapahtuvasta kasvatuksesta, koulutuksesta, oppimisesta sekä kehityksestä. Käytännön koulutus- ja opetustoiminnan lisäksi aikuiskasvatus on tutkimusta, jonka tavoitteena on kehittää aikuiskasvatuksen käytäntöä ja teoriaa.

Kasvatustieteen ja aikuiskasvatustieteen perusopinnot (25 op/15 ov) on tarkoitettu lähinnä muille kuin opettajankoulutuksesta kiinnostuneille ja ne soveltuvat varsinkin opiskelijoille, jotka aikovat hakeutua kasvatustieteen / aikuiskasvatustieteen aineopintoihin. Perusopinnoissa painopisteinä ovat kasvatustieteellinen tutkimus sekä kasvatusajattelu ja koulutuspolitiikka.

Kasvatustieteiden yhteiset opintojaksot 15 op

KTKP101 JOHDATUS KASVATUSTIETEISIIN

Laajuus: 5 op (3 ov)

Suoritustapa: luennot (10 t) + tentti (2 teosta)

Tavoite: Opintojaksolla perehdytään seuraaviin kysymyksiin: Mitä ovat kasvatuksen kulttuuriset tehtävät? 2. Miten kasvatustieteissä tutkitaan kasvatuksen erilaisia toimintakenttiä ja -käytäntöjä? 3. Mitä ovat kasvatustieteille ominaiset teoriat, sanastot ja käsitteet?

Kirjallisuus:

Valitaan yksi seuraavista yleisteoksista:

HIRSJÄRVI, S. & HUTTUNEN, J. 1995 tai uudemmat. Johdatus kasvatustieteeseen. Helsinki: WSOY.

RINNE, R., KIVIRAUMA, J. & LEHTINEN, E. 2000 tai uudemmat. Johdatus kasvatustieteisiin. Helsinki: WSOY.

SILJANDER, P. 2002. Systemaattinen johdatus kasvatustieteeseen. Helsinki: Otava.

ja toinen seuraavista erityisteoksista

COLLIN, K. & PALONIEMI, S. 2007. Aikuiskasvatus tieteenä ja toimintakenttänä. Jyväskylä: PS- kustannus.

LAURINEN, L. (toim.) 1998 tai uudemmat. Koti kasvattajana, elämä opettajana: kasvatus- ja oppimiskulttuurit tutkimuskohteina. Jyväskylä: Ateena.

KTKP102 KASVATUSTIETEEN PSYKOLOGISET PERUSTEET

Laajuus: 5 op (3 ov)

Suoritustapa: luennot (10 t) + tentti (2 teosta)

Tavoite: Opintojaksolla perehdytään kehitys- ja kasvatopsykologian keskeisiin käsitteisiin ja teoreettisiin perusteisiin elämänkaariperspektiivissä sekä kehitykseen ja oppimiseen eri ympäristöissä.

Kirjallisuus:

Valitaan yksi seuraavista yleisteoksista:

KUUSINEN, J. (toim.) 1995. Kasvatuspsykologia. Helsinki: WSOY.

LEHTINEN, E. & KUUSINEN, J. 2001. Kasvatuspsykologia. Helsinki: WSOY.

LEHTINEN, E., KUUSINEN, J. & VAURAS, M. 2006. Kasvatuspsykologia. (luvut 1–8). Helsinki: WSOY.

ja yksi seuraavista erityisteoksista

ETELÄPELTO, A., COLLIN, K. & SAARINEN, J.(toim.) 2007. Työ – Oppiminen – Identiteetti. Helsinki: WSOY.

ETELÄPELTO, A. & TYNJÄLÄ, P. (toim.) 1999 tai uudemmat. Oppiminen ja asiantuntijuus: työelämän ja koulutuksen näkökulmia. Helsinki: WSOY. HAKKARAINEN, K., LONKA, K. & LIPPONEN, L. 1999 tai uudemmat. Tutkiva oppiminen: älykkään toiminnan rajat ja niiden ylittäminen. Helsinki: WSOY.

JÄRVINEN, A., KOIVISTO, T. & POIKELA, E. 2000 tai uudemmat. Oppiminen työssä ja työyhteisössä. Helsinki: WSOY.

LYYTINEN, P., KORAKIANGAS, M. & LYYTINEN, H. (toim.) 1995 tai uudemmat. Näkökulmia kehityspsykologiaan: kehitys kontekstissaan. Helsinki: WSOY.

KTKP103 KASVATUSTIETEEN SOSIOLOGISET PERUSTEET

Laajuus: 5 op (3 ov)

Suoritustapa: luennot (10 t) + tentti (2 teosta)

Tavoite: Opintojaksolla perehdytään erilaisiin kasvatukseen ja koulutukseen liittyviin sosiaalisiin ilmiöihin sekä kasvatussosiologian teoreettisiin perusteisiin mm. perhettä, lapsuutta, nuoruutta, aikuisuutta, koulua ja opettajuutta käsittelevien teemojen kautta.

Kirjallisuus:

Valitaan yksi seuraavista yleisteoksista:

ANTIKAINEN, A. 1998. Kasvatus, elämänkulku ja yhteiskunta. Helsinki: WSOY. ANTIKAINEN, A., RINNE, R. & KOSKI, L. 2000 tai uudemmat. Kasvatussosiologia. Helsinki: WSOY. (luvut 1-2, 5-6, 8, 11)

TAKALA, T. (toim.) 1995 tai uudemmat. Kasvatussosiologia. Helsinki: WSOY.

ja yksi seuraavista erityisteoksista:

ANTIKAINEN, A., RINNE, R. & KOSKI, L. 2000 tai uudemmat. Kasvatussosiologia. Helsinki: WSOY. (luvut 3-4, 7, 9-10)

RINNE, R. & SALMI, E. 1998 tai uudemmat. Oppimisen uusi järjestys: uhkien ja verkoston maailma koulun ja elämänmittaisen opiskelun haasteena. Tampere: Vastapaino.

SALLILA, P. (toim.) 2003. Elämänlaajuinen oppiminen ja aikuiskasvatus. Helsinki: Kansanvalistusseura.

Kasvatustieteen ja aikuiskasvatustieteen opintojaksot 10 op:

KASP010 KASVATUSTIETEELLINEN TUTKIMUS I

Laajuus: 5 op (3 ov)

Suoritustapa: luennot (10 t) + tentti (2 teosta)

Tavoite: Oppia ymmärtämään tieteellisen ajattelun perusteet, tutkimusprosessin vaiheet sekä tilastollisen ja laadullisen tutkimuksen lähtökohdat.

Kirjallisuus:

Suoritetaan teos:

ESKOLA, J. & SUORANTA, J. 1998 tai uudemmat. Johdatus laadulliseen tutkimukseen. Tampere: Vastapaino.

ja toinen seuraavista teoksista:

ALKULA, T., PÖNTINEN, S. & YLÖSTALO, P. 1994 tai uudemmat. Sosiaalitutkimuksen kvantitatiiviset menetelmät. Helsinki: WSOY. (sivut 1–219)

VALLI, R. 2001. Johdatus tilastolliseen tutkimukseen. Jyväskylä: PS-kustannus.

Oheislukemistona pääaineopiskelijoille:

HIRSJÄRVI, S., REMES, P. & SAJAVAARA, P. 1997 tai uudemmat. Tutki ja kirjoita. Helsinki: Tammi.

KASP020 KASVATUSAJATTELU JA KOULUTUSPOLITIikka

Laajuus: 5 op (3 ov)

Suoritustapa: luennot (10 t) + tentti (2 teosta)

Tavoite: Tutustua kasvatustieteen ja koulutuspolitiikan sisällöllisiin kysymyksiin eri aikoina.

Kirjallisuus:

Valitaan toinen seuraavista teoksista:

Aikuiskasvatustieteellinen ajattelu:

AIKUISKASVATUS: aikuiskasvatustieteellinen aikakauslehti / Kansanvalistusseura, Aikuiskasvatuksen tutkimusseura 4/2006.

Kansanomainen kasvatustieteen ajattelu:

HIRSJÄRVI, S. & LAURINEN, L. 2004. Lempeästi mutta lujasti: suomalaisia sanontoja ja arkiuskomuksia kasvatuksesta. Helsinki: WSOY.

ja yksi seuraavista teoksista:

Koulutuspoliittinen ajattelu:

AHONEN, S. 2003. Yhteinen koulu – tasa-arvoa vai tasapäisyyttä? Koulutuksellinen tasa-arvo Suomessa Snellmanista tähän päivään. Tampere: Vastapaino.

Tieteellinen ajattelu:

KAKKURI-KNUUTTILA, M. (toim.) 1998. Argumentti ja kritiikki: lukemisen, keskustelun ja vakuuttamisen taidot. Luvut 1-3, 5-7. Helsinki: Gaudeamus.

Kasvatustieteen filosofinen ajattelu:

PUOLIMATKA, T. 2004. Kasvatus, arvot ja tunteet. Helsinki: Tammi.

12.2.2 Kasvatustieteen aineopinnot

Edeltävät opinnot sivuaineopiskelijoilla:

- kasvatustieteen ja/tai aikuiskasvatustieteen perusopinnot sekä kasvatustieteen aineopintojen opinto-oikeus

Kasvatustieteen aineopintojen tavoitteena on, että opiskelija perehtyy kasvatustieteen teoreettisiin näkökulmiin, joiden avulla tarkastellaan laaja-alaisesti kasvatustieteen tutkimuskohteita ja kasvatustieteellisiä ilmiöitä.

Kasvatustieteen aineopinnot (38 op/20 ov) koostuvat sisältöopinnoista sekä menetelmä- ja tutkielmaopinnoista.

Aineopintojen sisältöopinnoita suoritetaan yhteensä 18 op. Perusosien (3 x 3 op = 9 op) lisäksi valitaan jokaiselta osa-alueelta (historia, psykologia, sosiologia) yksi lisäosa (3 x 3 op = 9 op). Lisäosan voi suorittaa myös ennen perusosaa.

Sisältöopinnojen vaihtoehtoisia suoritustapoja ovat opetukseen osallistuminen, kirjatentti tiedekunnan yleisinä kuulustelupäivinä tai vastuuopettajan kanssa sovittava esseetehtävä.

Myös muun kuin teosluettelossa mainitun kirjan valitseminen on mahdollista (sovitaan vastuopettajan kanssa). Perus- ja lisäosat suoritetaan kokonaisuuksina, ei yksittäisinä teoksina. Laitoksen järjestämä opetus vaihtelee lukukausittain.

Menetelmä- ja tutkielmaopinnot antavat valmiuksia tehdä tieteellisen kirjoittamisen sääntöjä noudattava proseminaari.

Tutkimusmenetelmäopinnot (10 op)

KASVATUSTIETEELLINEN TUTKIMUS II

Laajuus: 10 op

Tavoite: Aineopintojen menetelmäopinnoissa perehdytään tieteelliseen päättelyyn, argumentointiin ja kasvatustieteellisen tutkimuksen perusteisiin. Opiskelija saa perusvalmiudet niin määrällisen kuin laadullisen tutkimusprosessin suunnitteluun ja toteutukseen sekä aikaisempien tutkimusten menetelmälliseen arviointiin. Menetelmäopinnot jakautuvat määrällisen ja laadullisen tutkimuksen perusteisiin (5 op +5 op). Opintojaksolla tutustutaan alustavasti alan keskeisiin tutkimusmenetelmiin ja keskitytään erityisesti tutkimusaineistojen keräämisen harjoitteluun. Opintojaksot antavat menetelmälliset valmiudet proseminaarin (kandidaatin työn) tekemiseen. Tutkimusmenetelmäopinnot koostuvat seuraavasta kahdesta opintojaksosta (KTKA010 ja KTKA020).

KTKA010 LAADULLISET TUTKIMUSMENETELMÄT

Laajuus: 5 op (2 ov)

Tavoite: Opintojakson tavoitteena on antaa laadullisen tutkimuksen perustiedot ja -taidot sekä antaa menetelmälliset valmiudet proseminaarin tekemiseen.

Suoritustapa: Luennot 20 t ja demonstraatiot 8 t sekä demonstraatioihin liittyvät tehtävät/harjoitustyö. Luennot ja kirjallisuus (alla mainitut teokset) suoritetaan yhteisessä tentissä saman periodin aikana. Sivuaineopiskelijoilla näyttökoemahdollisuus (tarkemmat ohjeet www.sivuilla).

Kirjallisuus (kaksi teosta):

PATTON, M. Q. 2002. Qualitative research and evaluation methods. 3. painos. Thousand Oaks: Sage. Soveltuvien osien ?? huom JA

TUOMI, J. & SARAJÄRVI, A. 2002. Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. Helsinki: Tammi.

Arviointi: 0–5

Vastuulaitos: kasvatustieteiden laitos

KTKA020 MÄÄRÄLLISET TUTKIMUSMENETELMÄT

Laajuus: 5 op (2 ov)

Tavoite: Opintojakson tavoitteena on antaa määrällisen tutkimuksen perustiedot ja -taidot sekä antaa menetelmälliset valmiudet proseminaarin tekemiseen.

Suoritustapa: Luennot 20 t ja demonstraatiot 8 t sekä demonstraatioihin liittyvät tehtävät/harjoitustyö. Luennot ja kirjallisuus (alla mainitut teokset) suoritetaan yhteisessä tentissä saman periodin aikana. Sivuaineopiskelijoilla näyttökoemahdollisuus (tarkemmat ohjeet www.sivuilla).

Kirjallisuus (2 teosta):

METSÄMUURONEN, J. 2003. Tutkimuksen tekemisen perusteet ihmistieteissä. Helsinki: International Methelp KY. (soveltuvien osien)

BORG, W. R. & GALL, M. D. 1989 (tai uudemmat). Educational research: an introduction. New York: Longman. (soveltuvin osin)

GALL, M. D., BORG, W. R. & GALL, J. P. 1996. Educational research. An introduction. 6.painos. Boston: Allyn & Bacon. Soveltuvin osin.

GALL, M. D., GALL, J. P. & BORG, W. R. 2003. Educational research: an introduction. Boston, MA: Allyn and Bacon.

Arviointi: 0–5

Vastuulaitos: kasvatustieteiden laitos

Sisältöopinnot (18 op)

Opintojaksot arvioidaan asteikolla 0 – 5.

KASA020 KASVATUKSEN HISTORIA

KASA021 KASVATUKSEN HISTORIALLISET PERUSTEET

Tyyppi: Perusosa

Laajuus: 3 op (2 ov)

Tavoite: Opintojaksossa perehdytään kasvatuksen historian keskeisiin sisältöihin ja lähtökohtiin sekä pedagogisiin suuntauksiin aatteellisessa ja yhteiskunnallisessa kontekstissaan.

Kirjallisuus:

Suoritetaan teos:

HUHMARNIEMI, R., SKINNARI, S. & TÄHTINEN, J. (toim.) 2001. Platonista transmodernismiin: juonteita ihmisyyteen, ihmiseksi kasvamiseen, oppimiseen, kasvatukseen ja opetukseen. Turku: Suomen kasvatustieteellinen seura (alkuosa 1-232.)

sekä toinen seuraavista teoksista:

BAKKE, O. M. 2005. When children became people: the birth of childhood in early Christianity / O. M. Bakke; translated by Brian McNeil. Minneapolis, Minn.: Fortress Press, cop.

BOWEN, J. 1975 tai uudemmat. A history of Western education. Vol III: The modern west. Lontoo: Methuen tai New York: St. Martin's. (luvut 1,2,3,6,7,11 ja 12).

Perusosan lisäksi valitaan toinen seuraavista lisäosista:

KASA025 SUOMALAISEN KOULUTUKSEN JA KASVATUKSEN HISTORIA

Tyyppi: Lisäosa

Laajuus: 3 op (2 ov)

Tavoite: Opintojaksossa perehdytään suomalaisen koulutuksen ja kasvatuksen historiallisiin lähtökohtiin ja kehityslinjoihin yhteiskunnallisessa ja aatteellisessa kontekstissaan.

Kirjallisuus:

Valitaan kaksi teosta:

HÄGGMANN, K. 1994. Perheen vuosisata: perheen ihanne ja sivistyneistön elämäntapa 1800-luvun Suomessa. Helsinki: Suomen historiallinen seura.

LAUNONEN, L. 2000. Eettinen kasvatusajattelu suomalaisen koulun pedagogisissa teksteissä 1860-luvulta 1990-luvulle. Jyväskylä: Jyväskylän yliopisto.

RINNE, R. & KIVIRAUMA, J. 2003. Koulutuksellista alaluokkaa etsimässä: matala koulutus yhteiskunnallisen aseman määrittäjänä Suomessa 1800- ja 1900-luvuilla. Helsinki: Suomen kasvatustieteellinen seura.

SYVÄOJA, H. 2004. Kansakoulu – suomalaisten kasvattaja. Jyväskylä: PS-kustannus.

TÄHTINEN, J. & SKINNARI, S. (toim.) 2006. Kasvatus- ja koulukysymys Suomessa vuosisatojen saatossa. Suomen kasvatustieteellinen seura, 29.

TAI

KASA027 KASVATUSAJATTELIJOIDEN KLASSIKOT

Tyyppi: Lisäosa

Laajuus: 3 op (2 ov)

Tavoite: Opintojaksossa perehdytään kahden edelleen merkittävän kasvatustieteilijän pedagogisiin näkemyksiin ja niiden lähtökohtiin.

Kirjallisuus:

Suoritetaan teos:

DEWEY, J. 1957. Koulu ja yhteiskunta. Helsinki.

sekä yksi seuraavista teoksista:

COMENIUS, J. A. 1928. Suuri opetusoppi. Porvoo: WSOY.

FREIRE, P. 2005. Sorrettujen pedagogiikka; suomentanut Joel Kurtti; toimittanut Tuukka Tomperi; johdanto ja jälkisanat: Tuukka Tomperi & Juha Suoranta. Tampere: Vastapaino.

ROUSSEAU, J-J. 1905. Émile eli kasvatuksesta. Helsinki: Suomalaisen kirjallisuuden seura.

KASA030 KASVATUSSOSIOLOGIA

KASA031 KASVATUSSOSIOLOGIAN TEOREETIKOITA

Tyyppi: Perusosa

Laajuus: 3 op (2 ov)

Tavoite: Opintojaksossa tutustutaan koulutuksen ja yhteiskunnan välisten suhteiden tarkasteluun kasvatussosiologisesta näkökulmasta.

Kirjallisuus:

Valitaan toinen seuraavista teoksista:

AITTOLA, T. (toim.) 1999. Kasvatussosiologian teoreetikoita: uudesta kasvatussosiologiasta oppimisen kriittiseen tarkasteluun. Helsinki: Gaudeamus.

DEMAINE, J. (toim.) 2001. Sociology of education today. Basingstoke: Palgrave.

sekä yksi seuraavista teoksista:

GIROUX, H. & MCLAREN, P. 2001. Kriittinen pedagogiikka. Tampere: Vastapaino.

WILLIS, P. 1984. Koulun penkiltä palkkatyöhön. Tampere: Vastapaino.

ZIEHE, T. 1991. Uusi nuoriso: epätavanomaisen oppimisen puolustus. Tampere: Vastapaino.

Perusosan lisäksi valitaan toinen seuraavista lisäosista:

KASA035 KASVATUS JA MODERNISAATIO

Tyyppi: Lisäosa

Laajuus: 3 op (2 ov)

Tavoite: Opintojaksossa tutustutaan yhteiskunnalliseen ja kulttuuriseen modernisoitumiseen sekä niiden seurausvaikutuksiin koulutukselle ja oppimiselle sekä erilaisille elämäntilanteille.

Kirjallisuus:

Valitaan toinen seuraavista teoksista:

COFFEY, A. 2001. Education and social change. Buckingham: Open University.

KINCHELOE, J. L. 2004. Critical pedagogy primer. New York: P. Lang.

sekä yksi seuraavista teoksista:

ANTIKAINEN, A. & HUOTELIN, H. (toim.) 1996. Oppiminen ja elämänhistoria. Helsinki: BTJ Kirjastopalvelu.

KIILAKOSKI, T., TOMPERI, T. & VUORIKOSKI, M. (toim.) 2005. Kenen kasvatus? : kriittinen pedagogiikka ja toisinkasvatuksen mahdollisuus. Tampere: Vastapaino.

SUORANTA, J. 2005. Radikaali kasvatus: kohti kasvatuksen poliittista sosiologiaa. Helsinki: Gaudeamus.

TOLONEN, T. (toim.) 1999 tai uudempi. Suomalainen koulu ja kulttuuri. Tampere: Vastapaino.

TAI

KASA037 PERHE JA VANHEMMUUS

Tyyppi: Lisäosa

Laajuus: 3 op (2 ov)

Tavoite: Opintojaksossa tutustutaan perhetutkimuksen ja vanhemmuuden peruskysymyksiin ja niiden ajallisiin muutoksiin.

Kirjallisuus:

Valitaan toinen seuraavista teoksista:

BJÖRNBERG, U. (toim.) 1992. European parents in the 1990s: contradictions and comparisons. New Brunswick: Transaction.

GITTINS, D. 1986 tai uudemmat. The family in question: changing households and familiar ideologies. Basingstoke: Macmillan.

sekä yksi seuraavista teoksista:

ALASUUTARI, M. 2003. Kuka lasta kasvattaa? Vanhemmuuden ja yhteiskunnallisen kasvatuksen suhde vanhempien puheessa. Helsinki: Gaudeamus.

HUTTUNEN, J. 2001. Isänä olemisen uudet suunnat. Jyväskylä: PS-kustannus.

RÖNKÄ, A. & KINNUNEN, U. (toim.) 2002. Perhe ja vanhemmuus: suomalainen perhe-elämä ja sen tukeminen. Jyväskylä: PS-kustannus.

KASA040 KASVATUSPSYKOLOGIA

KASA041 KEHITYKSEN JA OPPIMISEN PERUSTEET

Tyyppi: Perusosa

Laajuus: 3 op (2 ov)

Tavoite: Opintojaksossa perehdytään emotionaalista, sosiaalista ja kognitiivista kehitystä kuvaaviin teorioihin.

Kirjallisuus:

Suoritetaan molemmat teokset:

CRAIN, W. C. 1992 tai uudemmat. Theories of development: concepts and applications. Englewood Cliffs, Upper Saddle River: Prentice Hall.

DRISCOLL, M. 1994. Psychology of learning for instruction. Boston: Allyn and Bacon.

Perusosan lisäksi valitaan toinen seuraavista lisäosista:

KASA045 KASVU JA KEHITYS

Tyyppi: Lisäosa

Laajuus: 3 op (2ov)

Tavoite: Opintojaksossa perehdytään sosiaalisen ja emotionaalisen kasvun ja kehityksen sekä sosiaalisen vuorovaikutuksen teoriaan ja tutkimukseen.

Kirjallisuus:

Valitaan kaksi seuraavista teoksista:

HELKAMA, K., MYLLYNIEMI, R. & LIEBKIND, K. 1998 tai uudemmat. Johdatus sosiaalipsykologiaan. Helsinki: Edita.

KROGER, J. 1989 tai uudemmat. Identity in adolescence: the balance between self and other. Lontoo: Routledge.

SUGARMAN, L. 1986 tai uudemmat. Life-span development: concepts, theories and interventions. Lontoo: Methuen. 2. painos. Lontoo: Routledge.

TAI

KASA047 OPPIMINEN JA VUOROVAIKUTUS

Tyyppi: Lisäosa

Laajuus: 3 op (2 ov)

Tavoite: Opintojaksossa perehdytään oppimiskäsityksissä tapahtuneisiin muutoksiin ja niiden vaikutuksiin opetus- ja kasvatustyössä.

Kirjallisuus:

Valitaan kaksi seuraavista teoksista siten, että vähintään yksi on englanninkielinen:

JARVIS, P. HOLFORD, J. & CRIFFIN, C. 2003 tai uudemmat. The theory and practice of learning. Lontoo: Kogan Page. Uudemmat painokset. Lontoo: RoutledgeFalmer.

KARILA, K., ALASUUTARI, M., NUMMENMAA, A.R. & RASKU-PUTTONEN, H. 2006. Kasvatusvuorovaikutus. Tampere: Vastapaino.

MIELL, D. & LITTLETON, K. (toim.) 2004. Collaborative creativity. Contemporary perspectives. Lontoo: Free Association Books.

TYNJÄLÄ, P. 1999 tai uudemmat. Oppiminen tiedon rakentamisena: konstruktivistisen oppimiskäsityksen perusteita. Helsinki: Kirjayhtymä.

Tutkielmaopinnot (10 op)

KASA098 PROSEMINAARI

Laajuus: 10 op (4 ov)

Työtavat: seminaari 30 t, itsenäistä työskentelyä, proseminarityö (kandidaatin tutkielma)

Edeltävät opinnot:

- Määrällinen ja laadullinen tutkimus (joista toisen voi suorittaa viimeistään proseminaarin aikana)
- pääaineopiskelijan tulee lisäksi suorittaa kirjasto-, SPSS- sekä kirjoitus- ja puheviestinnän kurssit viimeistään proseminaarin aikana

Tavoite: Proseminarityön tekeminen perehdyttää opiskelijaa tutkimusprosessiin ja oman pienimuotoisen tutkielman suunnitteluun ja toteuttamiseen. Opintojakson aikana osallistutaan seminaarityöskentelyyn, jonka aikana ohjaajan lisäksi myös ryhmän muut jäsenet kommentoivat toistensa tutkielmia. Lisäksi ohjaajat antavat lukukauden aikana yksilöllistä ohjausta vastaanottoaikanaan. Proseminariin ilmoittautumisesta tiedotetaan laitoksen www- sivuilla.

Oheiskirjallisuus:

HIRSJÄRVI, S. REMES, P. & SAJAVAARA, P. 2000 tai uudemmat. Tutki ja kirjoita. Helsinki: Tammi.

Sekä proseminaarin aikana jaettava kirjallisuusviitelista.

Arviointi: 0 – 5

12.2.3 Kasvatustieteen syventävät opinnot

Edeltävät opinnot sivuaineopiskelijoilla:

- kasvatustieteen tai aikuiskasvatustieteen aineopinnot tai siihen rinnastettava opintokokonaisuus vähintään arvosanalla hyvä sekä kasvatustieteen tai aikuiskasvatustieteen syventävien opintojen opinto-oikeus

Kasvatustieteen syventävien opintojen (80 op/40 ov) tavoitteena on lisätä opiskelijan kasvatustieteellistä asiantuntemusta.

Kasvatustieteen syventävät opinnot koostuvat orientaatio-opinnoista, sisältöopinnoista, tutkimusmenetelmä- ja tutkielmaopinnoista sekä työelämäopinnoista (ks. Kaavio syventävien opintojen rakenteesta).

Orientaatio-opinnoissa luodaan pohjaa tieteellisen tietoon ja tiedon tuottamiseen.

Sisältöopinnot (4 x 4 op = 16 op) rakentuvat tutkimuksellisten vahvuusalueiden (KASS020, KASS030, KASS040) mukaan. Suositellaan, että opiskelija keskittyy tutkielmansa aihepiirin kannalta relevanttiin vahvuusalueeseen eri näkökulmista (kasvatusfilosofinen, kasvatussosiologinen ja kasvatopsykologinen näkökulma).

Sisältöopintojen vaihtoehtoisia suoritustapoja ovat opetukseen osallistuminen, kirjatentti tiedekunnan yleisinä kuulustelupäivinä tai vastuuopettajan kanssa sovittava esseetehtävä. Myös muun kuin teosluettelossa mainitun kirjan valitseminen on mahdollista (sovitaan vastuuopettajan kanssa).

Opintojaksot suoritetaan kokonaisuuksina, ei yksittäisinä teoksina. Laitoksen järjestämä opetus vaihtelee lukukausittain.

Tutkimusmenetelmäopinnoissa syvennyttään kasvatustieteellisen tutkimuksen menetelmiin ja tieteenfilosofisiin kysymyksiin. Työelämäopinnoissa opiskelija tekee harjoittelun, jossa hän tutustuu kasvatustieteilijän työtehtäviin käytännössä. Tutkielmaopinnoissa opiskelija tekee tieteellisen tutkimuksen kriteerit täyttävän pro gradu -tutkielman.

Orientaatio-opinnot (4 op)

KASS001 ORIENTAATIO TIETEELLISEN JA ASIAANTUNTIJATIEDON
TUOTTAMISEEN

Laajuus: 4 op (2 ov)

Työtavat: luento + seminaari (10 t) + kirjallinen raportti. Erityisestä syystä vaihtoehtoisena suoritustapana esseemahdollisuus.

Tavoite: Syventävien opintojen alkuun sijoittuva opintojakso, jonka tavoitteena on syventää opiskelijoiden ymmärrystä yliopisto-koulutuksen erityispiirteistä, asemasta nyky-yhteiskunnassa sekä yliopiston tuottaman akateemisen ja ammatillisen asiantuntijuuden erityislaadusta ja tieteellisen tiedon ja ajattelutavan rakentumisesta kasvatustieteessä.

Kirjallisuus:

Asiantuntijuus:

CASEY, C. 1995. Work, self and society after industrialism. Lontoo: Routledge.

FLORIDA, R. 2002. The rise of creative class: and how it's transforming work, leisure, community and everyday life. New York: Basic Books.
SYMES, C. & MCINTYRE, J. (toim.) 2000. Working knowledge: the new vocationalism and higher education. Buckingham: SRHE & Open University.

Tieteellisen tiedon tuottaminen ja tietoinstituutiot:

AITTOLA, H. & YLIJOKI O.-H. (toim.) 2005: Tulsohjattua autonomiaa: akateemisen työn muuttuvat käytännöt. Helsinki: Gaudeamus [Jyväskylä]: Korkeakoulututkimuksen seura.
DELANTY, G. 2001. Challenging knowledge: the university in the knowledge society. Buckingham: Society for Research into Higher Education.
GIBBONS, M. ym. 1994. The new production of knowledge: the dynamics of science and research in contemporary societies. Lontoo: Sage.
HAKALA, J., KAUKONEN, E., NIEMINEN, M. & YLIJOKI, O.-H. 2003. Yliopisto: tieteen kehdestä projektimyllyksi? Yliopistollisen tutkimuksen muutos 1990-luvulla. Helsinki: Gaudeamus.
URSIN, J. & VÄLIMAA, J. (toim.). 2006. Korkeakoulutus teoriassa. Näkökulmia ja keskustelua. Jyväskylän yliopisto: Koulutuksen tutkimuslaitos.

Kriittinen ajattelu ja argumentaatio

FISHER, A. 2001. Critical thinking. An introduction. Cambridge University Press.
KAKKURI-KNUUTTILA, M.-L. & HEINLAHTI, K. 2006. Mitä on tutkimus? Argumentaatio ja tieteenfilosofia. Helsinki: Gaudeamus.

Tutkimusmenetelmäopinnot (10 op)

KASVATUSTIETEELLINEN TUTKIMUS III

Laajuus: 10 op

Tavoite: Opintojakson tavoitteena on syventää tutkimusmetodiikan osaamista ja saavuttaa pro gradu -työn edellyttämä tutkimusmenetelmien hallinta. Opintojakso jakautuu määrällisiin ja laadullisiin erityismetodikursseihin (määrällisen metodiikan kurssit 4 op ja laadullisen metodiikan kurssit 3 op) sekä teoreettisen ja historiallisen tutkimuksen menetelmien kursseihin (3 op).

Laadullisten erityismetodikurssien kautta opiskelija tutustuu valitsemiinsä laadullisen tutkimuksen koulukuntiin (esim. etnografia, narratiivisuus, fenomenologia, grounded teoria, toimintatutkimus ja diskurssi- ja keskusteluanalyttiset menetelmät) ja oppii soveltamaan valitsemansa tutkimussuuntauksen periaatteita aineiston keruussa, analyysissä ja tulosten raportoinnissa.

Määrällisten erityismetodikurssien kautta opiskelija perehtyy valitsemiinsä ihmistieteissä käytetyimpiin määrällisiin tutkimusasetelmiin ja monimuuttujamenetelmiin (esim. kokeelliset tutkimusasetelmat, pitkittäisaineistojen analyysi, pienten aineistojen määrälliset analysointimenetelmät), oppii niiden sovellusalan ja osaa tehdä tutkimusaiheen kannalta taroituksenmukaisia menetelmällisiä ratkaisuja. Kursseilla harjaannutaan käsittelemään myös tutkimuseettisiä kysymyksiä ja ottamaan ne huomioon tutkimuksen teossa.

Opiskelija valitsee kolme erityismetodikurssia, joista vähintään yhden on oltava laadullinen ja yhden määrällinen metodikurssi. Vaihtoehtoisena suoritustapana opiskelija voi sopia tutkielmansa ohjaajan kanssa myös muusta, omaa opinnäytettään tukevan tutkimusmeto-

din kirjallisesta suorituksesta. Opiskelijalle tarjotaan tilaisuus osallistua myös jatko-opiskelijoille suunnatuille erityismetodikursseille.

KTKS010 – KTKS029 LAADULLISET ERITYISMETODIOPINNOT

Kirjallisuus: Katso erityismetodikurssit (ohjelma Korpissa)

Arviointi: 0–5

Vastuulaitos: kasvatustieteiden laitos

KTKS030 – KTKS049 MÄÄRÄLLISET ERITYISMETODIOPINNOT

Kirjallisuus: Katso erityismetodikurssit (ohjelma Korpissa)

Arviointi: 0–5

Vastuulaitos: kasvatustieteiden laitos ja OKL

Sisältöopinnot (16 op)

KASS020 PERHE, VANHEMMUUS JA LAPSUUDEN KASVUYMPÄRISTÖT

KASS022 PERHEMUODOT JA -MALLIT

Laajuus: 4 op (2 ov)

Tavoite: Opintojaksossa tarkastellaan viimeaikaisia perhe-elämässä ja perheenjäsenten välisissä suhteissa tapahtuneita muutoksia sekä erilaisia kulttuurisia perhekäsityksiä.

Kirjallisuus:

Valitaan 2 englanninkielistä teosta tai 1 englanninkielinen ja 2 suomenkielistä teosta:

BECK-GERNSHEIM, E. 2002. Reinventing the family: in search of new life styles. Cambridge: Polity.

SILVA, E. B. & SMART, C. (toim.) 1999. The new family? Lontoo: Sage.

SMART, C., NEALE, B. & WADE, A. 2001. The changing experience of childhood: families and divorce. Cambridge: Polity.

JALLINOJA, R. 2006. Perheen vastaisku. Familistista käännettä jäljittämässä. Helsinki: Gaudeamus. JA

VUORI, J. 2001 tai uudemmat. Äidit, isät ja ammattilaiset: sukupuoli, toisto ja muunnelmat asiantuntijoiden kirjoituksissa. Tampereen yliopisto.

KASS026 LÄHTÖKOHTIA PERHEIDEN TUTKIMISEEN

Laajuus: 4 op (2 ov)

Tavoite: Opintojaksossa tarkastellaan perheen, kasvatuksen ja lapsuuden filosofisia ja teoreettisia lähtökohtia ja niihin liittyviä ajankohtaisia aihepiirejä.

Kirjallisuus:

Valitaan 2 englanninkielistä teosta tai 1 englanninkielinen ja 2 suomenkielistä teosta:

BENGTSON, V. L., BIBLARZ, T. J. & ROBERTS, R. E. L. 2002. How families still matter: a longitudinal study of youth in two generations. Cambridge: Cambridge University.

FINCH, J. 1994. Family obligations and social change. Cambridge: Polity Press.

FORSBERG, H. & NÄTKIN, R. 2003. Perhe murroksessa. Kriittistä näkökulmaa etsimässä. Tampere: Vastapaino.

MORGAN, D. 1996. Family connections: an introduction to family studies. Cambridge: Polity Press.

OJAKANGAS, M. 1997. Lapsuus ja auktoriteetti: pedagogisen vallan historia Snellmanista Koskenniemeen. Helsinki: Tutkijaliitto.

VÄRRI, V.-M. 1997 tai uudemmat. Hyvä kasvatus – kasvatus hyvään: dialogisen kasvatuksen filosofinen tarkastelu erityisesti vanhemmuuden näkökulmasta. Tampereen yliopisto.

KASS027 YHTEISKUNTA JA PERHE

Laajuus: 4 op (2 ov)

Tavoite: Opintojakso kohdistuu perheen ja yhteiskunnan välisen suhteen tarkasteluun yhteiskunnan eri konteksteissa.

Kirjallisuus:

Valitaan 2 englanninkielistä teosta tai 1 englanninkielinen ja 2 suomenkielistä teosta:

ELLINGSÆTER, A. L. & LEIRA, A. (toim.) 2006. Politicising parenthood in Scandinavia: gender relations in welfare states. Bristol: The Policy Press.

MAYALL, B. & ZEHER, H. (toim.) 2003. Childhood in generational perspective. Lontoo: Institute of Education.

WALKERDINE, V. & LUCEY, H. 1989. Democracy in the kitchen: regulating mothers and socialising daughters. Lontoo: Virago.

SALMI, M. & LAMMI-TASKULA, J. (toim.) 2004. Puhelin, mummo vai joustava työaika? Työn ja perheen yhdistämisen arkea. Helsinki: Stakes. JA

VUORI, J. & NÄTKIN, R. 2007. Perhetyön tieto. Tampere: Vastapaino.

KASS028 VANHEMMUUS ÄITIYTENÄ JA ISYYTENÄ

Laajuus: 4 op (2 ov)

Tavoite: Opintojaksossa kiinnitetään huomiota erilaisiin perhekäytäntöihin ja vanhempana toimimiseen, joissa äitiyteen ja isyyteen liittyviä vaihtelevia merkityksiä tuotetaan.

Kirjallisuus:

Valitaan 2 englanninkielistä teosta tai 1 englanninkielinen ja 2 suomenkielistä teosta seuraavista:

HAWKINS, A. J. & DOLLAHITE, D. C. 1997. Generative fathering. Lontoo: Sage.

HAYS, S. 1996. The cultural contradictions of motherhood. New Haven: Yale U.P., cop.

HOBSON, B. (toim.) 2002. Making men into fathers: Men, masculinities and the social politics of fatherhood. Cambridge: Cambridge University.

MILLER, T. 2005. Making sense of motherhood. A narrative approach. Cambridge: Cambridge University Press.

MUNCIE, J., WETHERELL, M., LANGAN, M., DALLOS, R. & COCHRANE, A. 1995 tai uudemmat. Understanding the family. Lontoo: Sage.

AALTO, I. & KOLEHMAINEN, J. (toim.) 2004. Isä-kirja: mies, vanhemmuus ja sukupuoli. Tampere: Vastapaino. JA

JOKINEN, E. 1996. Väsynyt äiti: äitiyden omaelämäkerrallisia esityksiä. Helsinki: Gaudamus.

KASS030 KOULUTUS, YHTEISKUNNAN MUUTOS JA ELÄMÄNKULKU

KASS031 MYÖHÄISMODERNI ELÄMÄ

Laajuus: 4 op (2 ov)

Tavoite: Opintojakso perehdyttää erilaisiin filosofisiin ja teoreettisiin tulkintoihin myöhäismodernista elämästä, etiikasta, elämänpolitiikasta ja kasvatuksesta.

Kirjallisuus:**Valitaan kaksi seuraavista teoksista:**

- BAUMAN, Z. 1993. Postmodern ethics. Oxford: Blackwell.
BAUMAN, Z. 2005. Liquid life. Cambridge: Polity.
BENNETT, A. 2005. Culture and everyday life. Lontoo: SAGE.
FORNÄS, J. 1998. Kulttuuriteoria: myöhäismodernin ulottuvuuksia. Tampere: Vastapaino.
FORNÄS, J. & BOLIN, G. 1995. Youth culture in late modernity. Lontoo: Sage.
GIDDENS, A. 1991 tai uudemmat. Modernity and self-identity: self and society in the late modern age. Cambridge: Polity.

KASS032 ELÄMÄNKULKU JA IDENTITEETTI MYÖHÄISMODERNISSA**Laajuus:** 4 op (2 ov)**Tavoite:** Opintojakso kuvaa erilaisten tutkimusten avulla nuorten elämäntapaa ja sosiaalisten muutosten myöhäismoderniin yhteiskuntaan. Tarkastelun kohteena ovat erityisesti koulutukseen ja työelämään liittyvät ongelmat sekä erilaiset elämäntavat.**Kirjallisuus:****Valitaan kaksi seuraavista teoksista:**

- ALHEIT, P. 1994. Taking the knocks: youth unemployment and biography – a qualitative analysis. Lontoo: Cassell.
ANTIKAINEN, A. (toim.) 2004. Transforming a learning society: the case of Finland. Bern: Peter Lang.
BECK, U. & BECK-GERNISHEIM, E. 2002. Individualization: institutionalized individualism and its social and political consequences. Lontoo: Sage.
HURRELMANN, K. 1988. Social structure and personality development. Cambridge: Cambridge University.
LINNAKANGAS, R. (toim.) 1999. Koulutus ja elämäntapaa: näkökulmia koulutuksen vaikutuksiin. Rovaniemi: Lapin yliopisto.
WOODWARD, K. 2002. Understanding identity. Lontoo: Arnold.

KASS034 KASVU JA KEHITYS ELÄMÄNKAAREN NÄKÖKULMASTA**Laajuus:** 4 op (2 ov)**Tavoite:** Opintojaksossa perehdytään emotionaalisen, sosiaalisen ja kognitiivisen kasvun ja kehityksen teoriaan ja tutkimukseen ihmisen koko elämänsä ajan näkökulmasta.**Kirjallisuus:****Valitaan kaksi seuraavista teoksista:**

- BIRREN, J. E. & SCHAE, K. W. (toim.) 1996. Handbook of the psychology of aging. San Diego: Academic Press. (luvut: 1-3, 8, 12-13, 15-18 ja 20-21)
MAHLER, M., PINE, F. & BERGMAN, A. 1985. The psychological birth of the human infant: symbiosis and individuation. Lontoo: Maresfield Library.
MCADAMS, D. P., JOSSELYN, R. & LIEBLICH, A. (toim.) 2001 tai uudemmat. Turns in the road: narrative studies of lives in transition. Washington (DC): American Psychological Association, cop. Luvut: 1, 4-9.

KASS035 KOULUTUS, TIETO JA UUSINTAMINEN MYÖHÄISMODERNISSA**Laajuus:** 4 op (2 ov)**Tavoite:** Opintojakso tarkastelee

- a) myöhäismodernissa yhteiskunnassa esiintyviä jännitteitä, jotka liittyvät yksilöllistymiseen, työelämän epävakautumiseen, globalisoitumiseen ja postmoderniin kulttuuriin sekä selvittää niiden merkitystä koulutukselle.

b) koulutuksen sosiaalisen kasautumisen mekanismeja ja koulutuksellisen tasa-arvon ongelmia. Koulutus nähdään siirtyvän perhetaustan mukaisesti sukupolvelta toiselle ja näin uusintavan erilaisia yhteiskunnallisia rakenteita.

Kirjallisuus:

Valitaan kaksi teosta joko kohdasta a tai b:

a) Kriittinen pedagogiikka

CARLSON, D. & APPLE, M. (toim.) 1998. Power/knowledge/pedagogy. Colorado; Westview press.

CASTELLS, M. ym. 1999. Critical education in the new information age. Lanham: Rowman & Littlefield.

GIROUX, H. 1997. Pedagogy and the politics of hope: theory, culture and schooling. Colorado: Westview.

HARGREAVES, A. 2003. Teaching in the knowledge society. Education in the age of insecurity. New York: Teachers College Press.

MCLAREN, P. 1995. Critical pedagogy and predatory culture. Lontoo: Routledge.

YOUNG, M. 1998. The curriculum of the future: from the new sociology of education to a critical theory of learning. Lontoo: Falmer.

ZIEHE, T. 1991. Zeitvergleiche: Jugend in kulturellen Modernisierungen. Weinheim: Juventa.

b) Koulutuksellinen uusintaminen

BERNSTEIN, B. 2000. Pedagogy, symbolic control and identity: theory, research and critique. 2. korjattu painos. Lanham: Rowman & Littlefield.

BOURDIEU, P. & PASSERON, J.-C. 1990. Reproduction in education, society and culture. 2. painos. Lontoo: Sage.

GIROUX, H. A. 2000. Stealing innocence: youth, corporate power and politics of the culture. New York: St. Martin's Press.

WILLIS, P. 2000. The ethnographic imagination. Cambridge: Polity.

KASS040 YHTEISÖLLINEN OPPIMINEN JA ERILAISET OPPIMISYMPÄRISTÖT

KASS041 OPPIMISEN FILOSOFIA

Laajuus: 4 op (2 ov)

Tavoite: Opintojaksossa perehdytään erilaisiin oppimisen, oppimistilanteiden sekä opiskelijan ja opettajan välisen suhteen taustalla oleviin filosofisiin kysymyksiin.

Kirjallisuus:

Valitaan kaksi seuraavista kirjoista:

BARROW, R & WOODS, R. 2006. An introduction to philosophy of education. Fourth edition. Lontoo: Routledge.

CARR, D. 2003. Making sense of education. Lontoo: Routledge-Farmer.

KNIGHT, G. R. 2006. Philosophy & Education. Fourth edition. Andrews University Press.

PUOLIMATKA, T. 2002. Opetuksen teoria: konstruktivismista realismiin. Helsinki: Tammi.

KASS042 OPPIMINEN YHTEISÖLLISENÄ TOIMINTANA JA TIETOTYÖNÄ

Laajuus: 4 op (2 ov)

Tavoite: Opintojaksossa tarkastellaan sekä luokkahuoneessa että tietoverkkojen välityksellä tapahtuvaa keskustelua ja kielellistä vuorovaikutusta oppimisen kannalta. Tarkaste-

lun kohteena ovat ne taidot, joita tietoyhteiskunnan kansalaisilta edellytetään. Avainkäsitteitä ovat yhteisöllinen eli kollaboratiivinen oppiminen ja tietotyö.

Kirjallisuus:

Valitaan kaksi seuraavista teoksista:

BEREITER, C. 2002. Education and mind in the knowledge age. Mahwah: Lawrence Erlbaum.

DAVIS, B. 2004. Inventions of teaching. A genealogy. Lontoo: Erlbaum.

LITTLETON, K., MIELL, D. & FAULKNER, D. (toim.) 2004. Learning to collaborate, collaborating to learn. New York: Nova Science.

KASS043 ERILAISET YHTEISÖT JA ELÄMÄNPIIRIT

Laajuus: 4 op (2 ov)

Tavoite: Opintojakso kuvaa erilaisia myöhäismoderneja elämänpiirejä ja yhteisöjä, jotka ovat samalla keskeisiä informaalisesta oppimisen kenttiä.

Kirjallisuus:

Valitaan kaksi seuraavista teoksista:

CHANEY, D. 2002. Cultural change and everyday life. Basingstoke: Palgrave.

DELANTY, G. 2003. Community. Lontoo: Routledge.

FIELD, J. 2003. Social capital. Lontoo: Routledge.

LAVE, J. & WENGER, E. 1989. Situated learning. Cambridge: Cambridge university press.

WENGER, E. 1995. Communities of practice. Harvard: Harvard business school press.

KASS044 ARGUMENTOINTI OPPIMISESSÄ

Laajuus: 4 op (2 ov)

Tavoite: Opintojaksossa tutustutaan argumentoinnin perusteisiin ja erilaisiin argumentointitapoihin sekä tarkastellaan argumentointia erilaisissa oppimisympäristöissä.

Kirjallisuus:

Valitaan kaksi seuraavista teoksista:

ANDRIESEN, J., BAKER, M. & SUTHERS, D. (toim.) 2003. Arguing to learn: confronting cognitions in computer-supported collaborative learning environments. Dordrecht: Kluwer.

ANDRIESEN, J. & COIRIER, P. (toim.) 1999. Foundations of argumentative text processing. Amsterdam: Amsterdam University.

FULKERSON, R. 1996. Teaching the argument in writing. Urbana: National Council of Teachers of English.

KASS046 MOTIVAATIO JA ÄLYKKYYS

Laajuus: 4 op (2 ov)

Tavoite: Tässä jaksossa perehdytään erilaisiin älykkyyden ja /tai motivaation tutkimisen lähestymistapoihin sekä tarkastellaan motivaatiota oppimisen osana.

Kirjallisuus:

Valitaan kaksi seuraavista teoksista:

GARDNER, H., KORNHABER, M. L. & WAKE, W. K. 1996. Intelligence: multiple perspectives. Fort Worth: Harcourt Brace.

VOLET, S. & JÄRVELÄ, S. (toim.) 2001. Motivation in learning contexts: theoretical advances and methodological implications. Amsterdam: Pergamon.

WEINER, B. 1992. Human motivation: metaphors, theories and research. Newbury Park: Sage.

Työelämäopinnot (10 op)

KASS090 HARJOITTELU

KASS091 HARJOITTELUSEMINAARI

Laajuus: 10 op (6 ov)

Työtavat: henkilökohtainen oppimissuunnitelma, harjoittelua 3 kk, harjoitteluseminaarit 10 t ja harjoittelun portfolio

Edeltävät opinnot: aineopinnot

Tavoite: Harjoittelussa opiskelija rakentaa ammatillista identiteettiään perehtymällä oman alansa työtehtäviin. Työtehtävät voivat painottua tutkimukseen, opetukseen, koulutukseen, suunnitteluun tai arviointiin esim. valtion virastoissa ja laitoksissa tai erilaisissa yhteisöissä ja yrityksissä. Myös ulkomailla tapahtuva harjoittelu on toivottavaa. Sivuaineopinnot voivat osaltaan suunnata harjoittelupaikan valintaa.

Harjoittelun korvaavuuksia myönnetään aineopintojen jälkeen hankitusta alan työkokemuksesta sekä opettajan pedagogisten opintojen opetusharjoittelusta.

Ajoitus: harjoittelu on kokopäiväistä opiskelua, jonka aikana ei suositella osallistumista pro gradu -opintoihin.

Arviointi: hyväksytty - hylätty

Harjoittelusta ja ilmoittautumisesta lisätietoja laitoksen www- sivuilla.

Tutkielmaopinnot (40 op)

Pro gradu -opinnot koostuvat yksilö- ja ryhmäohjaukseen osallistumisesta ja itsenäisestä työskentelystä. Opintoihin liittyvän ohjauksen tarkoituksena on tukea opiskelijaa pro gradu -tutkielman laatimisessa. Syventävien opintojen sisältöopintokokonaisuuksien keskittäminen jollekin kasvatustieteen/aikuiskasvatustieteen tutkimukselliselle vahvuusalueelle luo myös pohjaa pro gradu -tutkielman tekemiselle.

Pro gradu -opinnoissa opiskelijat tutustuvat opinnäytetyön aihepiiriin liittyvään kirjallisuuteen, laativat suunnitelman tutkielman toteuttamiseksi ja harjaantuvat käyttämään äidinkieltä (ja mahdollisesti myös jotakin vierasta kieltä) tieteellisessä kirjallisessa ja suullisessa viestinnässä. Tavoitteena on, että opiskelija perehtyy tieteelliseen työskentelyyn ja saavuttaa itsenäisen tieteellisen työskentelyn edellyttämät valmiudet.

Suoritustavat: Vaihtelevat ohjaajasta, ryhmän koosta ja aihepiiristä riippuen. Pro gradu -opinnot I ja II kestävät kaksi lukukautta ja niihin ilmoittautumisesta tiedotetaan laitoksen www- sivuilla.

KASS095 TUTKIELMAOPINNOT I

Laajuus: 6 op (4 ov)

Työtavat: seminaari 40 t, itsenäistä työskentelyä

Edeltävät opinnot: kasvatustieteen kandidaatin tutkinto tai siihen rinnastettava tutkinto sekä vähintään kaksi erityismetodikurssia.

Tavoite: Tutkielmaopintojen I kuluessa opiskelija tutustuu itsenäisesti opinnäytetyön aihepiiriin siten, että hän pystyy rajaamaan tutkittavan ilmiön, asettamaan tarkemmat tutkimusongelmat ja laatimaan toteuttamiskelpoisen tutkimussuunnitelman. Tutkielmaopintojen I aikana on suositeltavaa osallistua myös yliopiston kirjaston järjestämälle syventävän tiedonhaun kurssille (4 t).

Arviointi: hyväksytty - hylätty

KASS096 TUTKIELMAOPINNOT II

Laajuus: 6 op (4 ov)

Työtavat: seminaari 40 t, itsenäistä työskentelyä

Edeltävät opinnot: Tutkielmaopinnot I

Tavoite: Tutkielmaopintojen II tavoitteena on, että tutkielmaopintojen päättyessä opiskelijalla on tutkielman perusrakenne ja sisältö niin pitkällä, että yhteisohjauksen päätyttyä opiskelija pystyy itsenäisesti ja tarvittaessa yksilöohjauksen avulla saattamaan tutkielmasa valmiiksi. Tiiviin aikataulun vuoksi tutkielmaopintojen II aikana ei suositella suoritettavaksi harjoittelua.

Arviointi: hyväksytty - hylätty

KASS098 TUTKIELMA

Laajuus: 28 op (12 ov), itsenäistä työskentelyä

Tavoite: Opiskelija kirjoittaa pääaineensa alueeseen kuuluvasta aihepiiristä tieteellisen tutkimuksen kriteerit täyttävän tutkielman.

Arviointi: ks. pro gradu -tutkielman arviointi ja kriteerit kasvatustieteiden tiedekunnan www- sivuilta.

12.2.4 Aikuiskasvatustieteen aineopinnot

Aikuiskasvatustieteen opinnoissa korostuvat aikuisten kasvuun, kehitykseen, oppimiseen ja identiteetin rakentamiseen sekä niiden tukemiseen liittyvät sisällöt niin yksilöllisellä, yhteisöllisellä kuin yhteiskunnallisellakin tasolla. Tarkastelun keskiössä ovat aikuisten elämänalueet kuten työ, koulutus ja yhteiskunnallisilla foorumeilla tapahtuva toiminta. Koulutuksen tavoitteena on aikuiskoulutuksen ja -kasvatuksen haasteiden ymmärtämiseksi kehittää maailmankuvaltaan laaja-alaisia ja sosiaalista todellisuutta tulkitsemaan kykeneviä asiantuntijoita, jotka hallitsevat syvällisesti aikuisten kasvuun, kehitykseen ja identiteetin rakentamiseen liittyvän tietoperustan.

Edeltävät opinnot sivuaineopiskelijoilla:

- kasvatustieteen ja/tai aikuiskasvatustieteen perusopinnot sekä aikuiskasvatustieteen aineopintojen opinto-oikeus

Aikuiskasvatustieteen aineopintojen (38 op/20 ov) tavoitteena on perehtyä aikuiskasvatustieteessä käytettäviin teorioihin ja malleihin.

Sisältöopinnoissa tarkastellaan aikuiskasvatuksen käytäntöjen historiaa, yhteiskunnallisia reunaehtoja, aikuisuutta elämänvaiheena, aikuisten oppimista ja kehitystä kuvaavia lähestymistapoja, yhteisöllisiä oppimisprosesseja sekä aikuiskasvatuksen tehtävä- ja toimintakenttiä. Sisältöopintoja suoritetaan yhteensä 18 op.

Sisältöopintojen vaihtoehtoisia suoritustapoja ovat opetukseen osallistuminen, kirjatentti tiedekunnan yleisinä kuulustelupäivinä tai vastuuopettajan kanssa sovittava esseetehtävä. Myös muun kuin teosluettelossa mainitun kirjan valitseminen on mahdollista (sovitaan vastuuopettajan kanssa). Opintojaksot suoritetaan kokonaisuuksina, ei yksittäisinä teoksina. Laitoksen järjestämä opetus vaihtelee lukukausittain.

Menetelmä- ja tutkielmaopinnot antavat valmiuksia tehdä tieteellisen kirjoittamisen sääntöjä noudattava proseminaari.

Tutkimusmenetelmäopinnot (10 op)

KASVATUSTIETEELLINEN TUTKIMUS II

Laajuus: 10 op

Tavoite: Aineopintojen menetelmäopinnoissa perehdytään tieteelliseen päättelyyn, argumentointiin ja kasvatustieteellisen tutkimuksen perusteisiin. Opiskelija saa perusvalmiudet niin määrällisen kuin laadullisen tutkimusprosessin suunnitteluun ja toteutukseen sekä aikaisempien tutkimusten menetelmälliseen arviointiin. Menetelmäopinnot jakautuvat määrällisen ja laadullisen tutkimuksen perusteisiin (5 op +5 op). Opintojaksoilla tutustutaan alustavasti alan keskeisiin tutkimusmenetelmiin ja keskitytään erityisesti tutkimusaineistojen keräämisen harjoitteluun. Opintojaksot antavat menetelmälliset valmiudet proseminaarin (kandidaatin työn) tekemiseen. Tutkimusmenetelmäopinnot koostuvat seuraavasta kahdesta opintojaksosta (KTKA010 ja KTKA020).

KTKA010 LAADULLISET TUTKIMUSMENETELMÄT

Laajuus: 5 op (2 ov)

Tavoite: Opintojakson tavoitteena on antaa laadullisen tutkimuksen perustiedot ja -taidot sekä antaa menetelmälliset valmiudet proseminaarin tekemiseen.

Suoritustapa: Luennot 20 t ja demonstraatiot 8 t sekä demonstraatioihin liittyvät tehtävät/harjoitustyö. Luennot ja kirjallisuus (alla mainitut teokset) suoritetaan yhteisessä tentissä saman periodin aikana. Sivuaineopiskelijoilla näyttökoemahdollisuus (tarkemmat ohjeet [www-sivuilla](http://www.sivuilla)).

Kirjallisuus (kaksi teosta):

PATTON, M. Q. 2002. Qualitative research and evaluation methods. 3. painos. Thousand Oaks: Sage. Soveltuvien osien ?? huom JA

TUOMI, J. & SARAJARVI, A. 2002. Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. Helsinki: Tammi.

Arviointi: 0–5

Vastuulaitos: kasvatustieteiden laitos

KTKA020 MÄÄRÄLLISET TUTKIMUSMENETELMÄT

Laajuus: 5 op (2 ov)

Tavoite: Opintojakson tavoitteena on antaa määrällisen tutkimuksen perustiedot ja -taidot sekä antaa menetelmälliset valmiudet proseminaarin tekemiseen.

Suoritustapa: Luennot 20 t ja demonstraatiot 8 t sekä demonstraatioihin liittyvät tehtävät/harjoitustyö. Luennot ja kirjallisuus (alla mainitut teokset) suoritetaan yhteisessä tentissä saman periodin aikana. Sivuaineopiskelijoilla näyttökoemahdollisuus (tarkemmat ohjeet [www-sivuilla](http://www.sivuilla)).

Kirjallisuus (2 teosta):

METSÄMUURONEN, J. 2003. Tutkimuksen tekemisen perusteet ihmistieteissä. Helsinki: International Methelp KY. (soveltuvien osien)

BORG, W. R. & GALL, M. D. 1989 (tai uudemmat). Educational research: an introduction. New York: Longman. (soveltuvien osien)

GALL, M. D., BORG, W. R. & GALL, J. P. 1996. Educational research. An introduction. 6.painos. Boston: Allyn & Bacon. Soveltuvien osien.

GALL, M. D., GALL, J. P. & BORG, W. R. 2003. Educational research: an introduction. Boston, MA: Allyn and Bacon.

Arviointi: 0–5

Vastuulaitos: kasvatustieteiden laitos

Sisältöopinnot (18 op)

Aikuiskasvatustieteen sisältöopinnot suoritetaan yhteensä 18 op. Opintojaksot arvioidaan asteikolla 0 – 5.

Opiskelija perehtyy kaikille yhteisiin opintojaksoihin (9 op):

- AIKA022 Aikuiskasvatuksen historia (3 op)
- AIKA031 Aikuiskasvatuksen yhteiskunnalliset haasteet (3 op)
- AIKA043 Aikuisen oppiminen (3 op)

Lisäksi opiskelija valitsee yhteensä 9 op (3 x 3 op) valinnaisia opintojaksoja siten, että jokaiselta *kolmelta osa-alueelta* valitaan yksi kolmen pisteen opintojakso:

Ammatillisuus ja työ

- AIKA051 Ammatillinen aikuiskoulutus ja työssä oppiminen (3 op)
- AIKA056 Henkilöstön kehittäminen yhteisöissä ja työorganisaatioissa (3 op)

Koulutuksen suunnittelu ja oppimisen ohjaaminen

- AIKA054 Koulutuksen suunnittelu ja arviointi (3 op)
- AIKA055 Oppimisen ohjaaminen (3 op)

Aikuiskasvatuksen sosiaaliset ja kulttuuriset kentät

- AIKA057 Identiteettien rakentaminen aikuisten elämänkentillä (3 op)

Kaikille yhteiset opintojaksot (3 x 3 op)

AIKA022 AIKUISKASVATUKSEN HISTORIA

Laajuus: 3 op (2 ov)

Tavoite: Opintojaksossa tarkastellaan aikuiskasvatuksen historiallisia lähtökohtia sekä aikuiskasvatukseen ja sen keskeisiin kenttiin liittyviä kysymyksiä.

Kirjallisuus:

Valitaan toinen seuraavista teoksista:

JACQUES, R. 1996. Manufacturing the employee: management knowledge from the 19th to 21st centuries. Lontoo: Sage.

LINDEMAN, E. C. 1989. The meaning of adult education. Norman: Oklahoma Research Center for Continuing Professional and Higher Education.

sekä toinen seuraavista teoksista:

DEWEY, J. 1957. Koulu ja yhteiskunta. Helsinki. Kustantaja? Ei löydy tietoa. mp

FREIRE, P. 2005. Sorrettujen pedagogiikka; suomentanut Joel Kurtti; toimittanut Tuukka Tomperi; johdanto ja jälkisanat: Tuukka Tomperi & Juha Suoranta Tampere: Vastapaino.

AIKA031 AIKUISKASVATUKSEN YHTEISKUNNALLISET HAASTEET

Laajuus: 3 op (2 ov)

Tavoite: Opintojaksossa tarkastellaan aikuiskasvatuksen yhteiskunnallisia reunaehtoja ja haasteita sekä aikuiskasvatustieteellisiä, työelämän muutosta ja hyvinvointia.

Kirjallisuus:

Valitaan toinen seuraavista teoksista:

BECK, U. 2000. The brave new world of work. Oxford: Polity.

GIDDENS, A. 2007. Europe in the global age. Cambridge: Polity.

sekä yksi seuraavista teoksista:

MÄKINEN, J., OLKINUORA, E., RINNE, R. & SUIKKANEN, A. (toim.) 2006. Elinkautisesta työstä elinikäiseen oppimiseen. Jyväskylä: PS-kustannus.

RAUTIO, P. & SAASTAMOINEN, M. (toim.) 2006. Minuus ja identiteetti: sosiaalipsykologian ja sosiologinen näkökulma. Tampere: Tampere University Press.

SENNETT, R. 2002. Työn uusi järjestys: miten uusi kapitalismi kuluttaa ihmisen luonnetta. Tampere: Vastapaino.

AIKA043 AIKUISEN OPPIMINEN

Laajuus: 3 op (2 ov)

Tavoite: Opintojaksossa tarkastellaan aikuisen kehitystä elämänkaariteorioiden näkökulmasta ja aikuista oppijana erilaisten oppimiskäsitysten ja teoreettisten näkökulmien valossa.

Kirjallisuus:

Valitaan toinen seuraavista teoksista:

JARVIS, P., HOLFORD, J. & GRIFFIN, C. 2003. The theory and practice of learning. Lontoo: Kogan Page.

MERRIAM, S.B. & CAFFARELLA, R. S. 1991 tai uudemmat. Learning in adulthood: A comprehensive guide. San Francisco: Jossey-Bass.

sekä toinen seuraavista:

HÄNNINEN, V., PARTANEN, J. & YLIJOKI, O.-H. (toim.) 2001.

Sosiaalipsykologian suunnannäyttäjät. Tampere: Vastapaino.

HÄNNINEN, V. & YLIJOKI, O.-H. (toim.) 2004. Muuttuuko ihminen? Tampere: Tampere University Press.

Valinnaiset opintojaksot (3 x 3 op)

Ammatillisuus ja työ

AIKA051 AMMATILLINEN AIKUISKOULUTUS JA TYÖSSÄ OPPIMINEN

Laajuus: 3 op

Tavoite: Opintojakson tavoitteena on perehtyä ammatilliseen aikuiskoulutuksen kenttään sekä erityisesti työssä oppimisen kysymyksiin.

Kirjallisuus:

Ammatillisen aikuiskoulutuksen alueelta suoritetaan:

PELLINEN, P. 2001. Aikuiskasvatuksen ammatillistuminen. Katsaus aikuisoppilaitosten tehtävänkuvan historialliseen muotoutumiseen 1900-luvulla. Turun yliopiston kasvatustieteiden tiedekunnan julkaisuja B: 68.

tai seuraavat kaksi teosta:

POHJONEN, P. 2005. Työssäoppiminen: ammatillisen osaamisen perusta. Jyväskylä: PS-Kustannus. JA

TYNJÄLÄ, P., VIRTANEN, A. & VALKONEN, S. 2005. Työssäoppiminen Keski-Suomessa. Taitava Keski-Suomi -tutkimus Osa I. Koulutuksen tutkimuslaitos, Tutkimusluentoja 23. Jyväskylän yliopisto. (sivut 5–52 ja 203–215) Tutkimusraportti on luettavissa osoitteessa: http://ktl.jyu.fi/img/portal/5124/Taitava_Keski-Suomi_osa_I.pdf)

sekä lisäksi yksi teos työssä oppimisen alueelta:

ANTONACOPOULOU, E., JARVIS, P., ANDERSEN, V., ELKJAER, B. & HØYRUP, S. 2006. Learning, working and living. Mapping the terrain of working life learning.

BILLETT, S.R. 2001. Learning in the workplace: strategies for effective practice. Sydney: Allen and Unwin.

COLLIN, K. 2005. Experience and shared practice: Design engineers' learning at work. Jyväskylä Studies in Education, Psychology and Social Research 261. University of Jyväskylä. (sivut 1-124)

RAINBIRD, H., FULLER, A. & MUNRO, D. (toim.) 2004. Workplace learning in context. Lontoo: Routledge.

AIKA056 HENKILÖSTÖN KEHITTÄMINEN YHTEISÖISSÄ JA
TYÖORGANISAATIOISSA

Laajuus: 3 op

Tavoite: Opintojaksossa tarkastellaan aikuisten sosiaalista oppimista, tiedon muodostusta ja identiteetin rakentamista aikuisuuden keskeisillä elämänkentillä kuten yhteisöissä, organisaatioissa ja työkäytännöissä. Tavoitteena on perehtyä henkilöstön kehittämisessä vallitseviin käytänteisiin ja malleihin sekä henkilöstön kehittäjän rooleihin.

Kirjallisuus:

Valitaan yksi seuraavista teoksista:

EVANS, K., HODKINSON, P., HODKINSON, H. & UNWIN, L. 2006. Improving workplace learning. Lontoo: Routledge.

LAVE, J. & WENGER, E. 1991. Situated learning. Legitimate peripheral participation. Cambridge: Cambridge University.

NICOLINI, D., GHERARDI, S. & YANOE, D. (toim.) 2003. Knowing in organizations. A practice-based approach. Armonk, NY: ME Sharpe.

sekä toinen seuraavista teoksista:

ISAACS, W. 2001. Dialogi ja yhdessä ajattelemisen taito: urauurtava lähestyminen liike-elämän viestintään. Helsinki: Kauppakaari.

SYDÄNMAANLAKKA, P. 2000 tai uudemmat. Älykäs organisaatio: tiedon, osaamisen ja suorituksen johtaminen. Helsinki: Kauppakaari.

Koulutuksen suunnittelu ja oppimisen ohjaaminen

AIKA054 KOULUTUKSEN SUUNNITELU JA ARVIOINTI

Laajuus: 3 op (2 ov)

Tavoite: Opintojaksossa tarkastellaan koulutuksen suunnittelun ja arvioinnin perusteita sekä tutustutaan suunnittelussa ja arvioinnissa käytettäviin toimintamuotoihin.

Kirjallisuus:

Suoritetaan teos:

FETTERMAN, D. M. & WANDERSMAN, A. 2004. Empowerment evaluation principles in practice. New York: Guilford.

sekä toinen seuraavista teoksista:

HELAKORPI, S. (toim.) 2001. Koulutuksen strateginen ja operationaalinen suunnittelu. Helsinki: Tammi.

JAKKU-SIHVONEN, R. & HEINONEN, S. 2001. Johdatus koulutuksen uudistuvaan arviointikulttuuriin. Helsinki: Opetushallitus.

AIKA055 OPPIMISEN OHJAAMINEN

Laajuus: 3 op (2 ov)

Tavoite: Opintojaksossa perehdytään aikuisen oppijan ohjaamisen ja opettamisen problematiikkaan. Ohjausta, ohjauksen menetelmiä ja työtapoja sekä ohjaajan roolia tarkastellaan erityisesti kokemuksellisen oppimisen ja yhteistoiminnallisen oppimisen näkökulmista.

Kirjallisuus:**Valitaan toinen seuraavista teoksista:**

BROOKFIELD, S. D. 1995. Becoming a critically reflective teacher. San Francisco: Jossey-Bass.

JARVIS, P. 2004. Adult education and lifelong learning: theory and practice. 3rd edition. Lontoo: Routledge.

sekä yksi seuraavista teoksista:

MATIKAINEN, J. & MANNINEN, J. (toim.) 2000. Aikuiskoulutus verkossa: verkkopohjaisten oppimisympäristöjen teoriaa ja käytäntöä. Lahden tutkimus- ja koulutuskeskus. Helsingin yliopisto.

ONNISMAA, J. 2007. Ohjaus- ja neuvontatyö: aikaa, huomiota ja kunnioitusta. Helsinki: Gaudeamus.

SALLILA, P. & MALINEN, A. (toim.) 2002 tai uudemmat. Opettajuus muutoksessa. Aikuiskasvatuksen 23. vuosikirja. Helsinki: Kansanvalistusseura.

Aikuiskasvatuksen sosiaaliset ja kulttuuriset kentät

AIKA057 IDENTITEETTIEN RAKENTAMINEN AIKUISTEN ELÄMÄNKENTILLÄ

Laajuus: 3 op (2 ov)

Tavoite: Opintojakson tavoitteena on auttaa opiskelijaa tunnistamaan niitä yhteiskunnallisia rakenteita, jotka kapeuttavat aikuisen ihmisyyden moniulotteista toteutumista.

Kirjallisuus:**Suoritetaan teos:**

ETELÄPELTO, A. & ONNISMAA, J. (toim.) 2006. Ammatillisuus ja ammatillinen kasvu. Helsinki: Kansanvalistusseura.

sekä valitaan yksi teos joko A, B tai C alueelta:*A. Ikä ja ikääntyminen*

JULKUNEN, R. 2003. Kuusikymmentä ja työssä. Jyväskylä: SoPhi.

JULKUNEN, R. & PÄRNÄNEN, A. 2005. Uusi ikäsopimus. Jyväskylä: SoPhi.

PALONIEMI, S. 2004. Ikä, kokemus ja osaaminen työelämässä: työntekijöiden käsityksiä iän ja kokemuksen merkityksestä ammatillisessa osaamisessa ja sen kehittämisessä. Jyväskylä Studies in Education, Psychology and Social Research 253. Jyväskylän yliopisto.

B. Monikulttuurisuus

FORSANDER, A. ym. 2001. Monietnisyyden, yhteiskunta ja työ. Helsinki: Palmenia.

SIHVOLA, J. 2004. Maailmankansalaisen etiikka. Helsinki: Otava.

TALIB, M.-T. (toim.) 2006. Diversity: a challenge for educators. Helsinki: Finnish Educational Research Association.

C. Sukupuoli

KINNUNEN, M. 2001. Luokiteltu sukupuoli. Tampere: Vastapaino.

KOSONEN, U. 2003. Naisia työn reunoilla: elämäkokemusta ja ikäsyryntää. Jyväskylä: SoPhi.

WEEDON, C. 1997 (2. painos) Feminist practice and poststructuralist theory. Oxford: Blackwell.

AIKUISKASVATUS. Aikuiskasvatuslehden teemanumero. Aikuiskasvatus ja sukupuoli. 4/ 2001. JA

KASVATUS. Kasvatus- lehden teemanumero. Kasvatus ja sukupuoli 2/ 2007.

Tutkielmaopinnot (10 op)

AIKA098 PROSEMINAARI

Laajuus: 10 op (4 ov)

Työtavat: seminaari 30 t, itsenäistä työskentelyä, proseminarityö (kandidaatin tutkielma)

Edeltävät opinnot:

- Määrällinen ja laadullinen tutkimus (joista toisen voi suorittaa viimeistään proseminaarin aikana)
- pääaineopiskelijan tulee lisäksi suorittaa kirjasto-, SPSS- sekä kirjoitus- ja puheviestinnän kurssit viimeistään proseminaarin aikana

Tavoite: Proseminarityön tekeminen perehdyttää opiskelijaa tutkimusprosessiin ja oman pienimuotoisen tutkielman suunnitteluun ja toteuttamiseen. Opintojakson aikana osallistutaan seminaarityöskentelyyn, jonka aikana ohjaajan lisäksi myös ryhmän muut jäsenet kommentoivat toistensa tutkielmia. Lisäksi ohjaajat antavat lukukauden aikana yksilöllistä ohjausta vastaanottoaikanaan. Proseminariin ilmoittautumisesta tiedotetaan laitoksen www- sivuilla.

Oheiskirjallisuus:

HIRSJÄRVI, S. REMES, P. & SAJAVAARA, P. 2000 tai uudemmat. Tutki ja kirjoita. Helsinki: Tammi.

Sekä proseminaarin aikana jaettava kirjallisuusviitelista.

Arviointi: 0 – 5

12.2.5 Aikuiskasvatustieteen syventävät opinnot

Edeltävät opinnot sivuaineopiskelijoilla:

- kasvatustieteen tai aikuiskasvatustieteen aineopinnot tai siihen rinnastettava opintokokonaisuus vähintään arvosanalla hyvä sekä kasvatustieteen tai aikuiskasvatustieteen syventävien opintojen opinto-oikeus

Aikuiskasvatustieteen syventävissä opinnoissa (80 op/40ov) perehdytään aikuiskasvatuksen teorioiden ja mallien kehittymiseen sekä niihin liittyvään ajankohtaiseen tutkimukseen.

Orientaatio-opinnoissa luodaan pohjaa tieteellisen tietoon ja tiedon tuottamiseen.

Sisältöopinnoissa (4 x 4 op = 16 op) perehdytään aikuiskasvatuksen filosofis-yhteiskunnallisiin perusteisiin sekä aikuisten kehityksen, oppimisen ja ammatillisen identiteetin sekä asiantuntijuuden rakentamista koskevaan kirjallisuuteen. Kirjallisuuden valinta tukee pro gradu -tutkielman tekemistä ja siitä voi neuvotella vastuopettajan kanssa.

Sisältöopinnojen vaihtoehtoisia suoritustapoja ovat opetukseen osallistuminen, kirjatentti tiedekunnan yleisinä kuulustelupäivinä tai vastuopettajan kanssa sovittava esseetehtävä. Myös muun kuin teosluettelossa mainitun kirjan valitseminen on mahdollista (sovitaan vastuopettajan kanssa). Opintojaksot suoritetaan kokonaisuuksina, ei yksittäisinä teoksina. Laitoksen järjestämä opetus vaihtelee lukukausittain.

Metodiopinnoissa syvennytään kasvatustieteellisen tutkimuksen menetelmiin ja tieteenfilosofisiin kysymyksiin. Työelämäopinnoissa opiskelija tekee harjoittelun, jossa hän tutustuu aikuiskasvatustieteilijän työtehtäviin käytännössä. Harjoittelu tukee myös opiskelijan henkilökohtaista ammatillisen identiteetin rakentumista. Tutkielmaopinnoissa opiskelija tekee

tieteellisen tutkimuksen kriteerit täyttävän pro gradu -tutkielman. Opinnäytetyö rakentaa opiskelijan omakohtaista tutkivaa asiantuntijuutta ja perehdyttää syvällisesti johonkin aikuiskasvatuksen tutkimuksen alueeseen.

Orienteatio-opinnot (4 op)

KASS001 ORIENTAATIO TIETEELLISEN JA ASIAANTUNTIJATIEDON
TUOTTAMISEEN

Laajuus: 4 op (2 ov)

Työtavat: luento + seminaari (10 t) + kirjallinen raportti. Erityisestä syystä vaihtoehtoisena suoritustapana esseemahdollisuus.

Tavoite: Syventävien opintojen alkuun sijoittuva opintojakso, jonka tavoitteena on syventää opiskelijoiden ymmärrystä yliopisto-koulutuksen erityispiirteistä, asemasta nyky-yhteiskunnassa sekä yliopiston tuottaman akateemisen ja ammatillisen asiantuntijuuden erityislaadusta ja tieteellisen tiedon ja ajattelutavan rakentumisesta kasvatusta- ja aikuiskasvatustieteessä.

Kirjallisuus:

Asiantuntijuus:

CASEY, C. 1995. Work, self and society after industrialism. Lontoo: Routledge.

FLORIDA, R. 2002. The rise of creative class: and how it's transforming work, leisure, community and everyday life. New York: Basic Books.

SYMES, C. & MCINTYRE, J. (toim.) 2000. Working knowledge: the new vocationalism and higher education. Buckingham: SRHE & Open University.

Tieteellisen tiedon tuottaminen ja tietoinstituutiot:

AITTOLA, H. & YLIJOKI O.-H. (toim.) 2005: Tulosohtjattua autonomiaa: akateemisen työn muuttuvat käytännöt. Helsinki: Gaudeamus [Jyväskylä]: Korkeakoulututkimuksen seura.

DELANTY, G. 2001. Challenging knowledge: the university in the knowledge society. Buckingham: Society for Research into Higher Education.

GIBBONS, M. ym. 1994. The new production of knowledge: the dynamics of science and research in contemporary societies. Lontoo: Sage.

HAKALA, J., KAUKONEN, E., NIEMINEN, M. & YLIJOKI, O.-H. 2003. Yliopisto: tieteen kehdestä projektimyllyksi? Yliopistollisen tutkimuksen muutos 1990-luvulla. Helsinki: Gaudeamus.

URSIN, J. & VÄLIMAA, J. (toim.). 2006. Korkeakoulutus teoriassa. Näkökulmia ja keskustelua. Jyväskylän yliopisto: Koulutuksen tutkimuslaitos.

Kriittinen ajattelu ja argumentaatio

FISHER, A. 2001. Critical thinking. An introduction. Cambridge University Press.

KAKKURI-KNUUTTILA, M.-L. & HEINLAHTI, K. 2006. Mitä on tutkimus? Argumentaatio ja tieteenfilosofia. Helsinki: Gaudeamus.

Tutkimusmenetelmäopinnot (10 op)

KASVATUSTIETEELLINEN TUTKIMUS III

Laajuus: 10 op

Tavoite: Opintojakson tavoitteena on syventää tutkimusmetodiikan osaamista ja saavuttaa pro gradu -työn edellyttämä tutkimusmenetelmien hallinta. Opintojakso jakautuu määrällisiin ja laadullisiin erityismetodikursseihin (määrällisen metodiikan kurssit 4 op ja laadullisen metodiikan kurssit 3 op) sekä teoreettisen ja historiallisen tutkimuksen menetelmien kursseihin (3 op).

Laadullisten erityismetodikurssien kautta opiskelija tutustuu valitsemiinsa laadullisen tutkimuksen koulukuntiin (esim. etnografia, narratiivisuus, fenomenologia, grounded teoria, toimintatutkimus ja diskurssi- ja keskusteluanalyttiset menetelmät) ja oppii soveltamaan valitsemansa tutkimussuuntauksen periaatteita aineiston keruussa, analyysissä ja tulosten raportoinnissa.

Määrällisten erityismetodikurssien kautta opiskelija perehtyy valitsemiinsa ihmistieteissä käytetyimpiin määrällisiin tutkimusasetelmiin ja monimuuttujamenetelmiin (esim. kokeelliset tutkimusasetelmat, pitkittäisaineistojen analyysi, pienten aineistojen määrälliset analysointimenetelmät), oppii niiden sovellusalan ja osaa tehdä tutkimusaiheen kannalta tarkoituksenmukaisia menetelmällisiä ratkaisuja. Kurseilla harjaannutaan käsittelemään myös tutkimuseettisiä kysymyksiä ja ottamaan ne huomioon tutkimuksen teossa.

Opiskelija valitsee kolme erityismetodikurssia, joista vähintään yhden on oltava laadullinen ja yhden määrällinen metodikurssi. Vaihtoehtoisena suoritustapana opiskelija voi sopia tutkielmansa ohjaajan kanssa myös muusta, omaa opinnäytettään tukevan tutkimusmetodin kirjallisesta suorituksesta. Opiskelijalle tarjotaan tilaisuus osallistua myös jatko-opiskelijoille suunnatuille erityismetodikursseille.

KTKS010 – KTKS029 LAADULLISET ERITYISMETODIOPINNOT

Kirjallisuus: Katso erityismetodikurssit (ohjelma Korpissa)

Arviointi: 0–5

Vastuulaitos: kasvatustieteiden laitos

KTKS030 – KTKS049 MÄÄRÄLLISET ERITYISMETODIOPINNOT

Kirjallisuus: Katso erityismetodikurssit (ohjelma Korpissa)

Arviointi: 0–5

Vastuulaitos: kasvatustieteiden laitos ja OKL

Sisältöopinnot (16 op)

Valitaan seuraavista opintojaksoista neljä:

- AIKS021 Aikuiskasvatuksen filosofiset perusteet (4 op)
- AIKS031 Aikuiskasvatus ja yhteiskunta (4 op)
- AIKS041 Kehitys aikuisuudessa (4 op)
- AIKS042 Oppiminen sosiokulttuurisena ja yhteisöllisenä toimintana (4 op)
- AIKS051 Asiantuntijuus ja ammatillinen identiteetti (4 op)

Opintojaksot arvioidaan asteikolla 0 – 5.

AIKS021 AIKUISKASVATUKSEN FILOSOFISET PERUSTEET

Laajuus: 4 op (2 ov)

Tavoite: Opintojakson tavoitteena on perehtyä aikuiskasvatukseen kasvatuksen muotona, tieteenalan ihmiskäsitykseen ja aikuiskasvatuksen filosofisiin ja ideologisiin lähtökohtiin.

Kirjallisuus:

Valitaan kaksi seuraavista teoksista:

DEWEY, J. 1966. Democracy and education: an introduction to the philosophy of education. New York: Free.

HYVÄRINEN, M., KURUNMÄKI, J., PALONEN, K., PULKKINEN, T. & STENIUS, H. (toim.) 2003. Käsitteet liikkeessä. Tampere: Vastapaino.

JARVIS, P. 1997. Ethics and education for adults in a late modern society. Leicester: NIACE.

WELTON, M. (toim.) 1995. In defence of the lifeworld: critical perspectives on adult learning. Albany: State University of New York.

AIKS031 AIKUISKASVATUS JA YHTEISKUNTA

Laajuus: 4 op (2 ov)

Tavoite: Opintojakson tavoitteena on ymmärtää yhteiskunnassa ja työelämässä tapahtuneita muutoksia ja niiden merkitystä aikuiskasvatukseen. Tavoitteena on perehtyä myös kansainvälistyvään aikuiskasvatukseen sekä sen haasteiden arviointiin ja kohtaamiseen.

Kirjallisuus:

Valitaan kaksi seuraavista teoksista:

ANTIKAINEN, A., HARINEN, P. & TORRES, C. A. 2006. In from the margins: adult education, work and civil society. Rotterdam: Sense Publishers, cop.

BRON, A. ym. (toim.) 2005. 'Old' and 'New' Worlds of Adult Learning. Wrocław: Wydawnictwo Naukowe. (Kirjasta luetaan johdanto ja kuusi muuta artikkelia siten, että jokaisesta kolmesta pääluvusta valitaan kaksi artikkelia.)

BRON, A. & SCHEMMANN, M. (toim.) 2002. Social science theories in adult education research. Münster: Lit.

BROOKFIELD, S. D. 2004. The Power of Critical Theory: Liberating Adult Learning and Teaching. Jossey-Bass, An Imprint of Wiley.

JARVIS, P. (toim.) 2001. The age of learning education and the knowledge society. London: Kogan Page.

WITTPOHT, J. (toim.) 2001. Erwachsenenbildung und Zeitdiagnose. Theorie und Praxis der Erwachsenenbildung. Bielefeld: Bertelsmann.

AIKS041 KEHITYS AIKUISUUDESSA

Laajuus: 4 op (2 ov)

Tavoite: Opintojakson tavoitteena on perehtyä kehityksen tutkimuksellisiin lähestymistapoihin aikuisuudessa ja vanhuudessa.

Kirjallisuus:

Suoritetaan seuraava teos:

SCHAE, K. W. & WILLIS, S. L. 1996. Adult development and aging. New York: Harper-Collins.

tai seuraavat teokset:

BIRREN, J. E. & SCHAE, K. W. (toim.) 1996. Handbook of the psychology of aging. San Diego: Academic. (luvut: 1-3, 8, 12—13, 15—18 ja 20—21) JA

MCADAMS, D. P., JOSSELYN, R. & LIEBLICH, A. (toim.) 2001 tai uudemmat.

Turns in the road: narrative studies of lives in transition. Washington (DC): American Psychological Association, cop. Luvut: 1, 4-9.

AIKS042 OPPIMINEN SOSIOKULTTUURISENA JA YHTEISÖLLISENÄ TOIMINTANA

Laajuus: 4 op (2 ov)

Tavoite: Opintojakson tavoitteena on perehtyä oppimisen sosiokulttuuriseen lähestymistapaan sekä yhteisöllisen ja yhteiskunnallisen oppimisen tutkimukseen.

Kirjallisuus:

Valitaan kaksi seuraavista teoksista:

LITTLETON, K., MIELL, D. & FAULKNER, D. (toim.) 2004. Learning to collaborate, collaborating to learn. New York: Nova Science.

MIELL, D. & LITTLETON, K. (toim) 2004. Collaborative creativity: contemporary perspectives. Lontoo: Free.

SOLOMON, G. (toim.) 1997. Distributed cognition: psychological and educational considerations. Cambridge: Cambridge University.

SÄLJÖ, R. 2004. Oppimiskäytännöt – sosiokulttuurinen näkökulma. 2. painos. Helsinki: WSOY.

WERTSCH, J. V., DEL RIO, P. & ALVAREZ, A. (toim.) 1995 tai uudemmat. Sociocultural studies of mind. Cambridge: Cambridge University.

WENGER, E. 1998 tai uudemmat. Communities of practice: learning meaning and identity. Cambridge: Cambridge University.

AIKS051 ASIANTUNTIJUUS JA AMMATILLINEN IDENTITEETTI

Laajuus: 4 op (2 ov)

Tavoite: Opintojakson tavoitteena on perehtyä asiantuntijuutta ja ammatillista identiteettiä sekä niiden kehittymistä koskeviin lähestymistapoihin.

Kirjallisuus:

Valitaan kaksi seuraavista teoksista:

BILLETT, S., FENWICK, T. & SOMERVILLE, M. (toim.) 2006. Work, subjectivity and learning: understanding learning through working life. Dordrecht: Springer.

BOSHUIZEN, H., BROMME, R. & GRUBER, H. (toim.) 2004. Professional learning: gaps and transitions on the way from novice to expert. Dordrecht: Kluwer.

JOHN-STEINER, V. 2000. Creative collaboration. Oxford: Oxford University.

STERNBERG, R. J. & HORVATH, J. A. (toim.) 1999. Tacit knowledge in professional practice: researcher and practitioner perspectives. Mahwah: Lawrence Erlbaum.

WOODWARD, K. 2002. Understanding identity. Lontoo: Arnold.

Työelämäopinnot (10 op)

AIKS090 HARJOITTELU

AIKS091 HARJOITTELUSEMINAARI

Laajuus: 10 op (6 ov)

Työtavat: henkilökohtainen oppimissuunnitelma, harjoittelua 3 kk, harjoitteluseminaarit 10 t ja harjoittelun portfolio

Edeltävät opinnot: aineopinnot

Tavoite: Harjoittelussa opiskelija rakentaa ammatillista identiteettiään perehtymällä oman alansa työtehtäviin. Työtehtävät voivat painottua tutkimukseen, opetukseen, koulutukseen, suunnitteluun tai arviointiin esim. valtion virastoissa ja laitoksissa tai erilaisissa yhteisöissä ja yrityksissä. Myös ulkomailla tapahtuva harjoittelu on toivottavaa. Sivuaineopinnot voivat osaltaan suunnata harjoittelupaikan valintaa.

Harjoittelun korvaavuuksia myönnetään aineopintojen jälkeen hankitusta alan työkokemuksesta sekä opettajan pedagogisten opintojen opetusharjoittelusta.

Ajoitus: harjoittelu on kokopäiväistä opiskelua, jonka aikana ei suositella osallistumista pro gradu -opintoihin.

Arviointi: hyväksytty - hylätty

Harjoittelusta ja ilmoittautumisesta lisätietoja laitoksen www- sivuilla.

Tutkielmaopinnot (40 op)

Pro gradu -opinnot koostuvat yksilö- ja ryhmäohjaukseen osallistumisesta ja itsenäisestä työskentelystä. Opintoihin liittyvän ohjauksen tarkoituksena on tukea opiskelijaa pro gradu -tutkielman laatimisessa. Syventävien opintojen sisältöopintokokonaisuuksien keskittäminen jollekin kasvatustieteen/aikuiskasvatustieteen tutkimukselliselle vahvuusalueelle luo myös pohjaa pro gradu -tutkielman tekemiselle.

Pro gradu -opinnoissa opiskelijat tutustuvat opinnäytetyön aihepiiriin liittyvään kirjallisuuteen, laativat suunnitelman tutkielman toteuttamiseksi ja harjaantuvat käyttämään äidinkieltä (ja mahdollisesti myös jotakin vierasta kieltä) tieteellisessä kirjallisessa ja suullisessa viestinnässä. Tavoitteena on, että opiskelija perehtyy tieteelliseen työskentelyyn ja saavuttaa itsenäisen tieteellisen työskentelyn edellyttämät valmiudet.

Suoritustavat: Vaihtelevat ohjaajasta, ryhmän koosta ja aihepiiristä riippuen. Pro gradu -opinnot I ja II kestävät kaksi lukukautta ja niihin ilmoittautumisesta tiedotetaan laitoksen www- sivuilla.

AIKS095 TUTKIELMAOPINNOT I

Laajuus: 6 op (4 ov)

Työtavat: seminaari 40 t, itsenäistä työskentelyä

Edeltävät opinnot: kasvatustieteen kandidaatin tutkinto tai siihen rinnastettava tutkinto sekä vähintään kaksi erityismetodikurssia.

Tavoite: Tutkielmaopintojen I kuluessa opiskelija tutustuu itsenäisesti opinnäytetyön aihepiiriin siten, että hän pystyy rajaamaan tutkittavan ilmiön, asettamaan tarkemmat tutkimusongelmat ja laatimaan toteuttamiskelpoisen tutkimussuunnitelman. Tutkielmaopintojen I aikana on suositeltavaa osallistua myös yliopiston kirjaston järjestämälle syventävän tiedonhaun kurssille (4 t).

Arviointi: hyväksytty - hylätty

AIKS096 TUTKIELMAOPINNOT II

Laajuus: 6 op (4 ov)

Työtavat: seminaari 40 t, itsenäistä työskentelyä

Edeltävät opinnot: Tutkielmaopinnot I

Tavoite: Tutkielmaopintojen II tavoitteena on, että tutkielmaopintojen päättyessä opiskelijalla on tutkielman perusrakenne ja sisältö niin pitkällä, että yhteisohjauksen päätyttyä opiskelija pystyy itsenäisesti ja tarvittaessa yksilöohjauksen avulla saattamaan tutkielmasa valmiiksi. Tiiviin aikataulun vuoksi tutkielmaopintojen II aikana ei suositella suoritettavaksi harjoittelua.

Arviointi: hyväksytty - hylätty

AIKS098 TUTKIELMA

Laajuus: 28 op (12 ov), itsenäistä työskentelyä

Tavoite: Opiskelija kirjoittaa pääaineensa alueeseen kuuluvasta aihepiiristä tieteellisen tutkimuksen kriteerit täyttävän tutkielman.

Arviointi: ks. pro gradu -tutkielman arviointi ja kriteerit kasvatustieteiden tiedekunnan [www-](#) sivuilta.

12.3 VARHAISKASVATUSTIEDE

12.3.1 Varhaiskasvatustieteen perusopinnot

Syksystä 2005 lähtien on ollut mahdollista suorittaa varhaiskasvatustieteen perusopinnot sivuaineena. Tällöin tiedekunnan yhteisten perusopintojen eri opintojaksojen (15op) oppiainekohtaisiksi erityisteoksiksi valitaan varhaiskasvatustieteen kirjavaihtoehto. Sen lisäksi suoritetaan 10 opintopisteen laajuiset oppiainekohtaiset opinnot varhaiskasvatustieteen tutkintovaatimusten mukaisesti.

Varhaiskasvatustieteen perusopintokokonaisuus suuntautuu erityisesti alle kouluikäisten lasten oppimisen, kehityksen ja kasvatuksen kysymyksiin. Lisäksi se johdattelee lapsuuden sosiologian ja varhaiskasvatuksen tutkimuksen perusteisiin.

Opintokokonaisuus sopii sivuaineeksi niille, jotka tulevat työskentelemään lasten ja lapsiperheiden tai näitä koskevien asioiden parissa ja ovat kiinnostuneita pienten lasten oppimisen, kehityksen ja hyvinvoinnin kysymyksistä. Opintokokonaisuus soveltuu hyvin myös niille, jotka ovat kiinnostuneita lapsuuden ja muuttuvan yhteiskunnan keskinäisistä yhteyksistä ja lapsuuden näkyvyyden edistämisestä ja tutkimisesta.

Keväällä 2006 avautui sivuaineopiskelijoille mahdollisuus suorittaa varhaiskasvatustieteen aineopintokokonaisuus. Varhaiskasvatustieteen aineopinto-oikeutta haetaan yliopiston yleisessä sivuainehaussa huhtikuussa. Aineopintojen suorittaminen edellyttää hyvin tiedoin suoritettuja varhaiskasvatustieteen perusopintoja. Valintaperusteena käytetään opiskelijan edistymistä opinnoissa.

Varhaiskasvatustieteen perusopinnot (25 op/15 ov) arvioidaan asteikolla hyväksytty – hylätty. Hyväksytty suoritus edellyttää opintokokonaisuuden suorittamista hyvin tiedoin (3).

Kasvatustieteiden yhteiset opintojaksot

KTKP101 JOHDATUS KASVATUSTIETEISIIN

Laajuus: 5 op / 3 ov

Kuvaus: Opintojaksolla perehdytään seuraaviin kysymyksiin: 1. Mitä ovat kasvatuksen kulttuuriset tehtävät? 2. Miten kasvatustieteissä tutkitaan kasvatuksen erilaisia toimintakenttiä ja -käytäntöjä? 3. Mitä ovat kasvatustieteille ominaiset teoriat, sanastot ja käsitteet?

Kirjallisuus:

HIRSJÄRVI, S. ja HUTTUNEN, J. 1995. Johdatus kasvatustieteeseen. Porvoo: WSOY. **TAI**

RINNE, R. KIVIRAUMA, J. LEHTINEN, E. 2000. Johdatus kasvatustieteisiin. Helsinki: WSOY. **TAI**

SILJANDER, P. 2002. Systemaattinen johdatus kasvatustieteisiin. Helsinki: Otava.

KARILA, K., KINOS, J. & VIRTANEN, J. (toim.) 2001. Varhaiskasvatuksen teoriasuuntauksia. Jyväskylä: PS-kustannus

Artikkeleita sopimuksen mukaan.

Arviointi: Hyväksytty – hylätty

KTKP102 KASVATUSTIETEEN PSYKOLOGISET PERUSTEET

Laajuus: 5 op / 3 ov

Kuvaus: Opintojaksolla perehdytään kehitys- ja kasvatopsykologian keskeisiin käsitteisiin ja teoreettisiin perusteisiin elämäntarkastelun näkökulmista sekä kehitykseen ja oppimiseen eri ympäristöissä.

Kirjallisuus:

LEHTINEN, E. & KUUSINEN, J. 2001. Kasvatopsykologia. Helsinki: WSOY. **TAI**

LEHTINEN, E., KUUSINEN, J. & VAURAS, M. 2006. Kasvatopsykologia. Helsinki: WSOY. (luvut 1–8) **TAI**

KUUSINEN, J. (toim.) 1995. Kasvatopsykologia. Helsinki: WSOY.

KARILA, K., ALASUUTARI, M., HÄNNIKÄINEN, M., NUMMENMAA, A.-R. & RASKU-PUTTONEN, H. (toim.). 2006. Kasvatustieteiden tutkimus. Tampere: Vastapaino. (s. 1–16, 70–146)

LYYTINEN, P., KORHONEN, M. & LYYTINEN, H. (toim.) 2003. Näkökulmia kehityspsykologiaan: kehitys kontekstissaan. Helsinki: WSOY. (s. 1–398)

Arviointi: Hyväksytyt – hylätyt

KTKP103 KASVATUSTIETEEN SOSIOLOGISET PERUSTEET

Laajuus: 5 op / 3 ov

Kuvaus: Opintojaksolla perehdytään erilaisiin kasvatukseen ja koulutukseen liittyviin sosiaalisiin ilmiöihin sekä kasvatustieteiden teoreettisiin perusteisiin mm. perhettä, lapsuutta, nuoruutta, aikuisuutta, koulua ja opettajuutta käsittelevien teemojen kautta.

Kirjallisuus:

ANTIKAINEN, A. 1998. Kasvatus, elämäntarjonta ja yhteiskunta. Helsinki: WSOY. **TAI**

ANTIKAINEN, A., RINNE, R. & KOSKI, L. 2000. Kasvatustieteiden tutkimus. Helsinki: WSOY. (luvut 1-2, 5-6, 8, 11) **TAI**

TAKALA, T. (toim.) 1995. Kasvatustieteiden tutkimus. Helsinki: WSOY.

STRANDELL, H. 1995. Päiväkoti lasten kohtaamispaikkana. Helsinki: Gaudeamus.

Artikkeleita sopimuksen mukaan.

Arviointi: Hyväksytyt – hylätyt

Varhaiskasvatustieteen opintojaksot 10 p

VARP001 JOHDATUS VARHAISKASVATUSTIETEeseen JA -TUTKIMUKSEEN

Laajuus: 3 op / 2 ov

Kuvaus: Tutustutaan tieteellisen ajattelun ja tiedeinstituution erityispiirteisiin ja tutkimusprosessin vaiheisiin sekä varhaiskasvatuksen alueen ajankohtaisiin tutkimuksiin.

Kirjallisuus:

UUSITALO, H. 1991 tai uudempi. Tiede, tutkimus ja tutkielma. Porvoo: WSOY.

Artikkeleita sopimuksen mukaan.

Arviointi: Hyväksytyt – hylätyt

VARP002 KEHITYS, OPPIMINEN JA OPPIMISEN OHJAAMINEN
VARHAISVUOSINA

Laajuus: 4 op / 2 ov

Kuvaus: Opintojaksolla luodaan perustaa lapsituntemuksesta lähtevän kasvatustieteiden tutkimuksen rakentumiselle. Perehdytään lapsen varhaisvuosien kehitykseen ja erityisesti lapsen persoonallisuuden, sosioemotionaalisen kehityksen ja kognitiivisen kehityksen tarkasteluun.

Tavoitteena on luoda käsitystä lapsen kokonaiskehityksen tukemisesta ja oppimisen ohjaamisesta, joka perustuu lapsen ja lapsiryhmän systemaattiseen havainnointiin.

Kirjallisuus:

SMITH, P. K., COWIE, H. & BLADES, M. 2003. Understanding children's development. 4. painos. Malden, MA.: Blackwell Pub. (136–164, 175–203, 243–256, 501–516)

KELTIKANGAS-JÄRVINEN, L. 2004. Temperamentti: Ihmisen yksilöllisyys. Helsinki: WSOY. (45–172, 207–235)

DOWLING, M. 2005. Young children's personal, social and emotional development. London: Paul Chapman. (s.1-99)

Artikkeleita sopimuksen mukaan.

Arviointi: Hyväksytty – hylätty

Edeltävät opinnot: KTKP102 Kasvatustieteen psykologiset perusteet.

VARP003 JOHDATUS LAPSUUDEN SOSIOLOGIAAN

Laajuus: 3 op / 2 ov

Kuvaus: Tutustutaan lapsuuteen yhteiskunnallisena ilmiönä ja keskeisiin lapsuutta ja lasten asemaa rakentaviin sosiaalisiin ja kulttuurisiin tekijöihin. Tavoitteena on, että opiskelija ymmärtää lapsuuden, varhaiskasvatuksen ja muun yhteiskunnan muuttuvat keskinäiset yhteydet. Opintojaksolla tarkastellaan lapsuuden historiaa, lapsuuden instituutioita sekä tutustutaan nykylapsuuden arkisiin toimintaympäristöihin.

Kirjallisuus:

KARTOVAARA, L. & SAULI, H. 2000. Suomalainen lapsi. Helsinki: Tilastokeskus.

TÖRRÖNEN, M. (toim.) 2001. Lapsuuden hyvinvointi. Yhteiskuntapoliittinen puheenvuoro. Vantaa: Lastensuojelun keskusliitto.

Artikkeleita sopimuksen mukaan.

Arviointi: 0-5

12.3.2 Varhaiskasvatustieteen aineopinnot

Varhaiskasvatustieteen aineopinnot (35 op/20 ov) arvioidaan numeerisella asteikolla 0–5. Aineopintojen kokonaisarvosana (1–5) saadaan keskiarvona numeerisesti arvioitujen sisältöopintojen (yhteensä 15 op) keskiarvosta ja tutkimusmenetelmäopintojen ja proseminaarin (10 op + 10 op) keskiarvosta.

VARA001 LEIKKI, KEHITYS JA OPPIMINEN

Laajuus: 3 op

Jakson kuvaus: Opintojaksolla tarkastellaan sekä traditionaalisia että uudempia kehitysteorioita alle kouluikäisen lapsen kehityksen tukemisen ja oppimisen ohjaamisen kontekstissa. Lisäksi lapsen kehityksen tuntemusta syvennetään tarkastelemalla leikin, oppimisen ja kehityksen välistä suhdetta. Rakennetaan omaa käsitystä erityisesti esi- ja alkuopetusikäisen lapsen kehityksestä ja oppimisesta sekä tarkastellaan sukupuolten välisiä kehityksen erityispiirteitä.

Kirjallisuus:

CRAIN, W. 2000. Theories of development: concepts and applications. Upper Saddle River, NJ: Prentice-Hall. (s. 64–109, 147–212, 340-360)

HUGHES, F. P. 1999. Children, play and development. 3. painos. Boston: Allyn and Bacon. (s. 69–103, 125 -211)

Artikkeleita sopimuksen mukaan.

Arviointi: 0-5

Vastuuyksikkö: Kasvatustieteiden laitos/ varhaiskasvatus

VARA002 LAPSUUDEN SOSIOLOGIA

Laajuus: 3 op

Jakson kuvaus: Perehdytään lapsuuden sosiologian teoreettisiin lähtökohtiin sekä lapsuuden ja lapsuusinstituutioiden tutkimukseen. Tavoitteena on tarkastella lasten yksilöllisyyttä, osallistumista ja yhteisöllisyyttä vertaisryhmässä ja antaa valmiuksia näiden tukemiseen.

Kirjallisuus:

LEHTINEN, A R. 2000. Lasten kesken. Lapset toimijoina päiväkodissa. Jyväskylä: SoPhi.
SALMIVALLI, C. 2005. Kaverien kanssa. Vertaissuhteet ja sosiaalinen kehitys. Jyväskylä: PS-kustannus. (luvut 2–4, 6–11, 13)
Artikkeleita sopimuksen mukaan.

Arviointi: 0-5

Vastuuyksikkö: Kasvatustieteiden laitos/ varhaiskasvatus

VARA003 PEDAGOGISEN ASiantuntijuuden RAKENTUMINEN

Laajuus: 3 op

Jakson kuvaus: Jakson painopisteenä on pedagogisen asiantuntijuuden kehittämisen merkitys ja mahdollisuudet. Sisältönä on oman oppimis- ja kasvatustieteiden sekä pedagogisten toimintatapojen jäsentäminen ja eheyttäminen, pedagogisen toiminnan keskeisten tekijöiden selkiyttäminen ja linjaaminen pedagogisen työskentelyn periaatteiksi sekä syventyminen dokumentointiin ja arviointiin suunnittelun ja koko ammatillisen toiminnan perustana.

Kirjallisuus:

KUPILA, P. (toim.) 2004. Arvioidaan yhdessä. Näkökulmia arviointiin varhaiskasvatukseen. Helsinki: Tammi.
RAUSTE-VON WRIGHT, M. & VON WRIGHT, J. 2003. Oppiminen ja koulutus. 9. uud. painos. Helsinki: WSOY.
Artikkeleita sopimuksen mukaan.

Arviointi: 0-5

Vastuuyksikkö: Kasvatustieteiden laitos/ varhaiskasvatus

VARA004 VUOROVAIKUTUS JA RYHMÄPROSESSIT KASVATUSYHTEISÖSSÄ

Laajuus: 3 op

Jakson kuvaus: Opintojaksolla perehdytään ryhmäilmiöiden, työyhteisön kehittymisen, johtajuuden sekä työyhteisön hyvinvoinnin ja jaksamisen teemoihin. Opintojakso sisältää itsetuntemusta syventäviä ja vuorovaikutustaitoja kehittäviä harjoituksia.

Kirjallisuus:

KARILA, K., ALASUUTARI, M., HÄNNIKÄINEN, M., NUMMENMAA, A.-R. & RASKUPUTTONEN, H. (toim.). 2006. Kasvatusvuorovaikutus. Tampere: Vastapaino. (s. 17–48)
NIEMISTÖ, R. 2002. Ryhmän luovuus ja kehityshehdot. Helsinki: Palmenia-kustannus. **TAI**
KAUPPILA, R. A. 2005. Vuorovaikutus- ja sosiaaliset taidot. Vuorovaikutusopas opettajille ja opiskelijoille. Keuruu: PS-Kustannus.
LINDSTRÖM, K. & LEPPÄNEN, A. (toim.) 2002. Työyhteisön terveys ja hyvinvointi. Helsinki: Työterveyslaitos. (s. 46–168, 210–253, 296–306)
SUURNÄKKI, T. & KAJANNE, R. (toim.) 2001. Päivähoidon työsuojelu- ja kehittämisopas. Helsinki: Työturvallisuuskeskus, kuntayhtymä & palveluryhmä.
Artikkeleita sopimuksen mukaan.

Arviointi: 0-5

Vastuuyksikkö: Kasvatustieteiden laitos/ varhaiskasvatus

Seuraavista jaksoista (VARA005, VARA007-VARA010) valitaan yksi:

VARA005 HYVINVOINNIN, KASVUN JA OPPIMISEN HAASTEET
VARHAISKASVATUKSESSA I: PERUSTEET

Laajuus: 3 op

Jakson kuvaus: Luodaan yleiskuva lapsen poikkeavan kehityksen ja oppimisen ongelmista sekä lapsen psyykkistä hyvinvointia ja mielenterveyttä käsittelevistä asioista. Aiheiden käsittelyssä huomioidaan maahanmuuttajalasten hyvinvoinnin, oppimisen ja kehityksen tukemiseen liittyvät haasteet ja mahdollisuudet. Aihealueita pyritään käsittelemään lapsen, perheen, varhaiskasvatuksen ja yhteiskunnan näkökulmasta. Opintojaksolla tutustutaan päivähoiton toimintamalleihin lapsia kohtaavissa kriisitilanteissa sekä kriisivalmiussuunnitelman laadintaan.

Kirjallisuus:

PIHLAJA, P. & VIITALA, R. (toim.) 2004. Erityiskasvatus varhaislapsuudessa. Helsinki: WSOY. (luvut 3–14)

TAIPALE, V. 1998. Lasten mielenterveytyö. Helsinki: WSOY. (s.151-305)

PIHLAJA, P. & KONTU, E. 2001. Työkaluja päivähoiton erityiskasvatukseen. Sosiaali- ja terveysministeriön julkaisuja 2001:14. Helsinki. (s.11-29, 112-133)

Arviointi: 0-5

Vastuuyksikkö: Kasvatustieteiden laitos/ varhaiskasvatus

VARA007 MONIKULTTUURINEN KASVATUS

Laajuus: 3 op

Jakson kuvaus: Perehdytään monikulttuurisuuteen sekä maahanmuuttajalasten identiteetin rakentumiseen. Tavoitteena on tarkastella monikulttuurista kasvatusta ja opetusta.

Kirjallisuus:

GOLLNICK, D. & CHINN, P. C. 2002. Multicultural education in a pluralistic society. Upper Saddle River, NJ: Merrill. (luvut 1–3 ja 6–9).

MIKKOLA, P. 2001. Kahden kulttuurin taitajaksi: maahanmuuttajaoppilaan identiteetti, tavoitteet ja toiminta. Turun yliopiston julkaisuja, sarja C: 171.

Arviointi: 0-5

Vastuuyksikkö: Kasvatustieteiden laitos/ varhaiskasvatus

VARA008 LAATU, KEHITTÄMINEN JA JOHTAMINEN PÄIVÄHOIDOSSA

Laajuus: 3 op

Jakson kuvaus: Opinnoissa perehdytään päivähoiton laatu- ja kehittämistyöhön sekä sen johtamiseen. Jakso käsittelee laadunhallinnan lähtökohtia, arviointityön merkitystä ja keinoja, kehittämistoimintaa organisaation jatkuvana prosessina ja johtajuutta sen keskeisenä tekijänä.

Kirjallisuus:

HUJALA, E., PARRILA, S., LINDBERG, P., NIVALA, V., TAURIAINEN, L. & VARTIAINEN, P. 1999. Laadunhallinta varhaiskasvatuksessa. Oulun yliopisto. Varhaiskasvatuskeskus.

KARILA, K. & NUMMENMAA, A. R. 2001. Matkalla moniammatillisuuteen. Kuvauskohteenä päiväkotia. Helsinki: WSOY.

Artikkeleita sopimuksen mukaan.

Arviointi: 0-5

Edeltävät opinnot: VARA003 Pedagogisen asiantuntijuuden kehittyminen.

Vastuuyksikkö: Kasvatustieteiden laitos/ varhaiskasvatus

VARA009 LASTENKULTTUURI

Laajuus: 3 op

Jakson kuvaus: Perehdytään lastenkulttuuria koskeviin eri näkökulmiin. Tavoitteena on käsitellä lapsille suunnattua kulttuuria monipuolisesti ja toisaalta perehtyä lasten omaan kulttuuriin.

Kirjallisuus:

PALMENFELT, U. (toim.) 1999. Barndomens kulturalisering. Åbo Akademi. NNF publications; 2. Barnkulturforskning i Norden; 1.

JA yksi teos seuraavista:

VAN DEN BERGH, B. & VAN DEN BULCK, J. (toim.) 2000. Children and Media: Multidisciplinary Approaches. Leuven-Apeldoorn: Garant.

KEHILY, M. J. (toim.) 2004. An introduction to Childhood Studies. Maidenhead: Open University Press.

MOURITSEN, F. & QVORTRUP, J. (toim.) 2002. Childhood and children's culture. Odense: University Press of Southern Denmark.

Artikkeleita sopimuksen mukaan.

Arviointi: 0-5

Vastuuyksikkö: Kasvatustieteiden laitos/ varhaiskasvatus

VARA010 LAPSET JA SUKUPUOLI

Laajuus: 3 op

Jakson kuvaus: Perehdytään lasten sukupuoli-identiteetin muodostumiseen vaikuttaviin tekijöihin erityisesti lapsille suunnattujen kulttuurisisältöjen kautta. Lisäksi tarkastellaan tyttöjen ja poikien psyykkis-sosiaalisen kehityksen mahdollisia eroavaisuuksia ja niiden taustalla vaikuttavia tekijöitä. Keskeisenä kysymyksenä on pohtia, missä määrin kasvattajat ohjaavat suhtautumisellaan ja odotuksillaan tyttöjen ja poikien kehitystä eri uomille ja mitä tästä seuraa.

Kirjallisuus:

Kaksi teosta seuraavista:

ARNESEN, A-L. (toim.) 1999. Eroja ja yhtäläisyyksiä. Sukupuoli pedagogisessa ajattelussa ja käytännössä. Suom. Pirkko Hynninen. Helsingin yliopiston Vantaan täydennyskoulutuslaitoksen julkaisuja 17.

DAVIES, B. 2003. Shards of glass: children reading and writing beyond gendered identities. Cresskill, N.J.: Hampton Press.

LYON CLARKE, B. & HIGONNET, M. R. (toim.) 2000. Girls, boys and toys: gender in children's literature and culture. Baltimore: Johns Hopkins University Press.

SKELTON, C. & FRANCIS, B. (toim.) 2003. Boys and girls in the primary classroom. Maidenhead: Open University Press.

Artikkeleita sopimuksen mukaan.

Arviointi: 0-5

Vastuuyksikkö: Kasvatustieteiden laitos/ varhaiskasvatus

AINEOPINTOJEN TUTKIMUSMENETELMÄOPINNOT

Laajuus: 10 op

Tavoite: Aineopintojen menetelmäopinnoissa perehdytään tieteelliseen päättelyyn, argumentointiin ja kasvatustieteellisen tutkimuksen perusteisiin. Opiskelija omaksuu perusvalmiudet niin määrällisen kuin laadullisen tutkimusprosessin suunnitteluun ja toteutukseen

sekä aikaisempien tutkimusten menetelmälliseen arviointiin. Menetelmäopinnot jakautuvat määrällisen ja laadullisen tutkimuksen perusteisiin (5 op +5 op). Opintojaksoilla tutustutaan alustavasti alan keskeisiin tutkimusmetodeihin ja keskitytään erityisesti tutkimusaineistojen keräämisen harjoitteluun. Opintojaksot antavat menetelmälliset valmiudet kandidaatin työn tekemiseen. Tutkimusmenetelmäopinnot koostuvat seuraavasta kahdesta opintojaksosta (KTKA010 ja KTKA020).

KTKA010 LAADULLISET TUTKIMUSMENETELMÄT

Laajuus: 5 op

Tavoite: Opintojakson tavoitteena on oppia laadullisen tutkimuksen perustiedot ja -taidot sekä antaa menetelmälliset valmiudet kandidaatin tutkielman tekemiseen.

Kirjallisuus:

1. PATTON, M. Q. 2002. Qualitative research and evaluation methods. 3. painos. Thousand Oaks: Sage. (soveltuvin osin) **JA**
2. TUOMI, J. & SARAJÄRVI, A. 2002. Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. Helsinki: Tammi.

Arviointi: 0–5

Vastuulaitos: Kasvatustieteiden laitos ja OKL. Opiskelija voi suorittaa KTKA010 kurssin tilalla myös OKL:n järjestämän kurssin OKLA610 Tutkimusmetodiikka- ja viestintä.

KTKA020 MÄÄRÄLLISET TUTKIMUSMENETELMÄT

Laajuus: 5 op

Tavoite: Opintojakson tavoitteena on oppia määrällisen tutkimuksen perustiedot ja -taidot sekä antaa menetelmälliset valmiudet kandidaatin tutkielman tekemiseen.

Kirjallisuus:

1. METSÄMUURONEN, J. 2003. Tutkimuksen tekemisen perusteet ihmistieteissä. Helsinki: International Methelp KY. (soveltuvin osin)
 2. BORG, W. R. & GALL, M. D. 1989 (tai uudemmat) Educational research: an introduction. New York: Longman. (soveltuvin osin) **TAI**
- GALL, M. D., GALL, J. P. & BORG, W. R. 2003. Educational research: an introduction. Boston, MA: Allyn and Bacon.

Arviointi: 0–5

Vastuulaitos: Kasvatustieteiden laitos

VARA012 PROSEMINAARI

Laajuus: 10 op

Jakson kuvaus: Perehdytään tutkimusprosessiin ja tutkimuksen suunnitteluun ja toteuttamiseen sekä tehdään oma pienimuotoinen tutkielma (proseminaaritutkielma). Proseminaarityöskentelyyn liittyy kirjaston tiedonhakupalvelujen käytön harjoittelua.

Oheiskirjallisuus:

HIRSJÄRVI, S., REMES, P. & SAJAVAARA, P. 2000. Tutki ja kirjoita. Helsinki: Kirjayhtymä.

Artikkeleita sopimuksen mukaan.

Edeltävät opinnot: Varhaiskasvatustieteen aineopinnot vähintään 9 opintopistettä. Aineopinnot tutkimusmenetelmäopinnot (KTKA010 ja KTKA020) suoritetaan viimeistään proseminaarin aikana.

Arviointi: 0-5

Vastuuyksikkö: Kasvatustieteiden laitos/ varhaiskasvatus

12.4 OPETUSTOIMEN HALLINTO JA JOHTAMINEN - PERUSOPINNOT

Opetustoimen hallinnon ja johtamisen opintojen (25 op/15 ov) tavoitteena on vastata ajan-kohtaisiin koulutusorganisaatioiden johtamista koskeviin haasteisiin. Ne on tarkoitettu koulutuksen johtotehtäviin tähtääville henkilöille. Opintoissa perehdytään opetushallintoon ja hankitaan valmiuksia toimia erilaisissa opetustoimen johtotehtävissä. Koulutus toteutetaan itseohjautuvana monimuoto-opiskeluna, jossa hyödynnetään verkkoympäristöä.

Opetustoimen hallinnon ja johtamisen opinnot vastaavat opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun asetuksen (986/1998, 2 §) tarkoittamia vähintään 15 opintoviikon laajuisia yliopiston järjestämiä opetushallinnon opintoja.

Opetustoimen hallinnon ja johtamisen opintojen järjestämisestä vastaa Rehtori-instituutti ja opintojen vastuuhenkilönä on Rehtori-instituutin johtaja. Koulutus toteutetaan verkottumisen periaatteella. Kouluttajina toimivat sekä yliopiston luennoitsijat että opetustoimen käytännön asiantuntijat. Tärkeän osan koulutuksesta toteuttavat eri koulutusmuotoja edustavat tutorit. Heidän roolinsa on tukea opiskelijoita heidän omaan koulutusmuotoonsa liittyvissä asioissa. Tutorit myös vastaavat perusopintoihin oleellisesti kuuluvan harjoittelun - praktikum I:n - toteuttamisesta. Opintojaksojen suunnittelussa ja toteuttamisessa on lisäksi mukana asiantuntijoita mm. Rehtori-instituutin neuvottelukunnan edustamilta tahoilta.

Opetustoimen hallinnon ja johtamisen perusopinnot kattavat oleellisimmat rehtorin ammatin osa-alueet. Niistä näkyy rehtorin ammatin monitieteinen pohja. Hallinnolliset ja lainsäädännölliset sisällöt ovat perusta rehtorin hallinnollisille tehtäville. Erityisenä painopisteenä koulutuksessa on johtajuuden ja vuorovaikutuksen muodostama nk. leadership-osaaminen. Opintokokonaisuus suoritetaan noin 1,5 vuoden aikana monimuoto-opiskeluna.

Koulutuksen aikaan sidotun perusrakenteen muodostavat kahden päivän mittaiset lähijaksot, joita on yhteensä 10. Lähijaksoilla käydään läpi kunkin opintojakson keskeiset kysymykset ja teoriat, harjoitellaan käytännön johtamistaitoja sekä valmistaudutaan opintotehtäviin. Opintotehtävät riippuvat kustakin opintojaksosta; joissain painottuvat opetushallintoon kuuluvat lait ja normistot, joissain käytännön oppilaitostyön analyysit ja arviot. Koulutukseen liittyy myös runsas oheislukemisto ja kirjallisuus.

OTJ0001 OPPILAITOSJOHTAMISEN ULOTTUVUUDET (6 OP)

Tavoite: 1) Orientoidutaan koulutuksen tavoitteisiin, sisältöihin ja opiskelutapoihin sekä täsmennetään omat opiskelutavoitteet. Laaditaan henkilökohtainen opetussuunnitelma. 2) Perehdytään oppilaitoksen johtamisen tärkeimpiin ulottuvuuksiin oppilaitoksen strategisen johtamisen, henkilöstön kehittämisen, pedagogisen johtamisen, vuorovaikutuksen, ihmisuhteiden sekä itsetuntemuksen näkökulmista. Määritellään oma johtamisfilosofia ja johtamisen arvoperusta.

Sisältö: Käsitellään koulutuksen ja opiskelijan tavoitteet, käynnistetään kunkin opiskelijan henkilökohtainen oppimispolku käyttäen apuna henkilökohtaista opetussuunnitelmaa.

- oppilaitoksen johtamisen ulottuvuudet; management ja leadership
- strateginen ajattelu ja strateginen johtaminen
- sidosryhmät ja verkostoituminen

- pedagoginen johtaminen ja toimintakulttuurin kehittäminen
- jaettu johtajuus ja opettajan uusi rooli (teacher leadership)
- johtajaksi kasvaminen ja itsetunto
- oman johtajapersoonallisuuden tarkastelu ja kytkeminen työyhteisöön

Opetus- ja työmuodot: luennot, ennakkotehtävät, opintotehtävät, kirjallisuusessee johtamista käsittelevästä kirjasta, osallistuminen Oppilaitosjohtamisen symposiumiin.

Kirjallisuutta:

Asetus opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista (986, 2§ /1998)

Helakorpi, S. 2001. Koulun johtamishaaste. Helsinki Tammi.

Lönnqvist, J. 2003. Johtajan ja johtamisen psykologiasta kohti parempaa ihmisten johtamista. Hallinnon kehittämiskeskus. Helsinki: Edita.

Nikki, M-L. 2000. Rehtori tietää, taitaa...Jyväskylän yliopisto. Opettajankoulutuslaitos. Opetuksen perusteita ja käytänteitä 36.

Toskala, A. 2000. Järjen ja tunteen vuoropuhelua. Itsetuntemus ja johtaminen II. Jyväskylä: Odeco.

Vulkko, E. 2001. Opettajayhteisön kokema päätöksenteko kouluorganisaatiossa. Joensuun yliopisto. Kasvatustieteellisiä julkaisuja 66.

OTJ0002 KOULUTUSPOLITIikka; HISTORIA, TOIMIjAT JA PÄÄTÖKSENTEKO (3 OP)

Tavoite: 1) Perehdytään suomalaisen koulutuspolitiikan historian, nykyisyyden ja tulevaisuuden pyrkimyksiin ja tuloksiin ja 2) Opitaan koulutuspoliittisen vaikuttamisen keinoja. Tavoitteena on hahmottaa rehtorin toimintaympäristön moninaisuus koulun, kunnan, opetusviranomaisten, suomalaisen yhteiskunnan ja maailman kattavana. Lisäksi perehdytään erityisesti rehtorin toimintaan kunnallisessa, itsehallinnollisessa paikallisdemokratiassa sekä kunnan / kuntayhtymän rooliin koulutusta koskevien päätösten tekijänä ja koulutuksen järjestäjänä.

Sisältö:

- suomalaisen koulutuspolitiikan juuret ja murros 1990-luvulla
- suomalaisen koulutuspolitiikan käytäntö, koulutuspolitiikan toimijat, kehittämissuunnitelmat, koulutuspolitiikan konkretisoituminen säädöksissä sekä koulun käytänteissä
- opetustoimen hallinnon tasot ja niiden tehtävät

Opetus- ja työmuodot: luennot, kirjallisuuteen ja materiaaleihin perehtyminen, opintotehtävä.

Kirjallisuus:

Lehtisalo, L., Raivola, R.1999. Koulutus ja koulutuspolitiikka 2000 luvulle. Porvoo: WSOY.

Hallituksen ohjelma. 24.6.2003. Kohta 6: Koulutus, tiede, ja kulttuuri.

Koulutus ja tutkimus vuosina 2003–2008. Kehittämissuunnitelma.

Kunnan hallintosääntö.

OTJ0003 KOULUTUKSEN HALLINTO, LAINsÄÄDÄNTÖ JA TALOUS (6 OP)

Tavoite: Opitaan yleiset hallinto-oikeudelliset ja hallintomenettelyyn liittyvät sekä muut toimintaa ohjaavat periaatteet ja säännökset ja ymmärretään niiden merkitys pyrittäessä sisällöllisesti oikeaan ratkaisuun. Lisäksi käydään läpi pääpiirteet hallinnon oikeussuojasta. Koulutusjärjestelmän ja koulutusta koskevan normiston osalta tavoitteena on hahmottaa oma oppilaitos osana koulutusjärjestelmää ja hallita koulutusta koskevat perussäädökset. Lisäksi perehdytään julkisen hallinnon ja sen koulutusorganisaatioiden taloushallintoon ja laskentajärjestelmiin sekä valtiosuuslainsäädäntöön.

Yleishallinto-oikeus ja hallintomenettely

Sisältö: Hallintomenettely, viranomaisten väliset toimivaltasuhteet, viranomaisen harkintavalta ja sen käyttäminen, viranomaisten väliset johto- ja ohjaussuhteet, asiakirjojen ja tietojen julkisuus, hallinnon oikeussuojajärjestelmä

Opetus- ja työmuodot: luennot, kirjallisuuteen ja lainsäädäntöön perehtyminen, kuulustelu.

Kirjallisuus:

Frösen, K.1999. Artikkelit Euroopan Unionin toimielimet ja päätöksenteko sekä Eurooppaoikeus. Teoksessa: Opiskellen uudistuvaan Unioniin, sivut 24–77. Hallinnon kehittämiskeskus. Helsinki: Oy Edita Ab.

Hallintolaki (434/03)

Hallintolainkäyttölaki (586/96)

Kuntalaki (365/95): luvut 1-5,7 ja 10–12

L naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta (609/86)

L säädettyjen määräaikain laskemisesta (150/30)

L viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/99)

Mäenpää, O.2003. Hallintolaki ja hyvän hallinnon takeet. Helsinki: Edita.

Suomen perustuslaki (731/99)

Muuta kirjallisuutta:

Vehkamäki, P.& Tamminen-Dahlman, A. 2004. Julkisuus ja tietosuoja opetustoimessa. Opetushallitus. Tampere: Tammer-Paino Oy.

Koulutusjärjestelmä ja koulutusta koskeva normisto

Sisältö: Suomalainen koulutusjärjestelmä, eri oppilaitosmuotoja koskeva lainsäädäntö.

Opetus- ja työmuodot: luennot, lainsäädäntöön perehtyminen, oppilaitoskäynnit, opinto- tehtävä.

Kirjallisuus ja opintomateriaali:

Perusopetuslaki (628/98)

Perusopetusasetus (852/98)

Lukiolaki (629/98)

Lukioasetus (810/98)

L ammatillisesta koulutuksesta (630/98)

A ammatillisesta koulutuksesta (811/98)

L ammatillisesta aikuiskoulutuksesta (631/98)

A ammatillisesta aikuiskoulutuksesta (812/98)

L vapaasta sivistystyöstä (632/98)

A vapaasta sivistystyöstä (805/98)

L taiteen perusopetuksesta (633/1998)

A taiteen perusopetuksesta (813/1998)

Koulutuksen talous

Sisältö:

- oppilaitoksen taloushallinto

- perinteinen vs. uusi julkinen hallinto taloushallinnon näkökulmasta, budjetoinnin ja laskentatoimen tehtävät perinteisessä ja uudessa tulosohjausympäristössä, laskentatoimen hyväksikäyttö koulutusorganisaation ohjauksessa, valtionosuuslainsäädäntö.

Opetus- ja työmuodot: luennot, materiaalit ja raportti praktikum I:n yhteydessä.

Kirjallisuutta:

Kuntien valtionosuuslaki (1147/96)

L opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta (635/98)

A opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta (806/98)

Myllyntaus, O. 2002. Kuntatalouden ohjaus: budjetoinnin ja kirjanpidon teoriaperusteita ja kehityssuuntia. Helsinki: Suomen kuntaliitto.

Niemi, E.K. 1997. Valtionosuusjärjestelmän perusteet sekä opetus- ja kulttuuritoimen rahoitus. Opetushallitus. Moniste 29.

Ajankohtaiset artikkelit

Työsuhteet, rekrytointi ja kelpoisuusvaatimukset

Sisältö:

- virkamiestä ja työsuhdetta koskevat säännökset ja määräykset sekä niiden soveltaminen, opettajien kelpoisuusvaatimukset.

Opetus- ja työmuodot: luennot ja materiaali.

Kirjallisuutta:

Asetus opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista (986/98)

L kunnallisesta viranhaltijasta (304/03)

L yksityisyyden suojasta työelämässä (477/01)

Työsopimuslaki (55/01)

Työturvallisuuslaki (738/02)

Valtion virkamieslaki (750/94)

Muu ajankohtainen kirjallisuus

OTJ0004 KOULUTUKSEN LAATU, ARVIOINTI JA KEHITTÄMINEN (5 OP)

Tavoite: Perehdytään oppilaitoksen strategiseen kehittämiseen erityisesti oppivan organisaation periaatteella. Tavoitteena on, että opiskelijoiden valmiudet kehittää koulutuksen laatua ja vaikuttavuutta lisääntyvät. Jakson aikana perehdytään myös oppilaitosten arvioinnin perusteisiin, kohteisiin, toteuttamiseen ja arvioinnin tulosten hyödyntämiseen.

Sisältö:

- koulutuksen laatu ja vaikuttavuus

- koulutuksen tuloksellisuus ja sen arviointi

- oppilaitos oppivana organisaationa

- oppilaitoksen strateginen kehittäminen

Opetus- ja työmuodot: luennot ja opintotehtävät.

Kirjallisuutta:

Koulutuksen tuloksellisuuden arviointimalli. 1998. Opetushallitus. Helsinki.

Luukkainen, O. 1998. Tulevaisuuden tekijät. Jyväskylä: Atena.

Määttä, M. 1996. Uudistuva oppilaitos ja johtaminen. Tampereen yliopisto. Acta Universitatis Tamperensis ser A vol. 512.

Opetustoimen laadun arviointiperusteet. 1998. Helsinki. Efektia.

Sarala, U. & Sarala, A. 1999. Oppiva organisaatio: oppimisen, laadun ja tuottavuuden yhdistäminen. Helsingin yliopiston Lahden tutkimus- ja koulutuskeskus.

OTJ0005 VIESTINTÄ JA VUOROVAIKUTUSTAITOT JOHTAMISESSA (2 OP)

Tavoite: Perehdytään koulutusorganisaation sisäiseen ja ulkoiseen viestintään. Oppilaitoksen viestintää tarkastellaan puheviestinnän, mediaviestinnän ja yhteisöviestinnän näkökulmista. Keskeisiä teemoja ovat työyhteisön viestintäsuhteiden ja -prosessien kehittäminen, tiedottaminen ja organisaation yhteisökuva. Lisäksi perehdytään oppilaitokseen monikulttuurisena toimintaympäristönä.

Sisältö:

- puheviestintä ja vuorovaikutustaidot

- mediaviestintä ja viestintäsuhteet

- oppilaitos monikulttuurisena työyhteisönä

Opetus- ja työmuodot: luennot, harjoitukset ja opintotehtävä.

Kirjallisuutta:

Ikävalko, E. 1999. Käytännön tiedottaminen. Yhteisöviestinnän käsikirja. Helsinki: Infoviestintä.

Koskimies, R. 2002. Asiantuntijan esiintymistaito. Finn lectura.

Puro, J-P. 2004. Onnistu viestinnässä. Helsinki: WSOY.

OTJ0006 PRAKTIKUM I – PEREHTYMINEN OPPILAITOKSEN HALLINTOON JA JOHTAMISEEN (3 OP, JONKA LISÄKSI OSA TYÖSTÄ LIITTYY ERI JAKSOIHIN)

Tavoite: Opintoihin kuuluvan käytännön harjoittelun – praktikum I:n – tavoitteena on liittää opinnoissa esille tulleet teoreettiset ja käsitteelliset asiat käytännössä rehtorin työhön ja oppilaitoksen kehittämiseen.

Opetus- ja työmuodot: praktikum I liitetään kiinteästi lukuvuoden normaaliin rytmiin niin, että opiskelijat perehtyvät oppilaitoksissa vuosi-, kuukausi- ja viikkorytmissä tapahtuviin asioihin. Opiskelijat tutustuvat valitsemansa oppilaitoksen ja sen rehtorin toimintaan 5 kertaa työskentelyn aikana. Praktikumia varten opiskelijat jaetaan 5-6 hengen ryhmiin, joita ohjaa Rehtori-instituutin tutor. Ryhmien toiminta toteutetaan pääosin eLearning-periaatteella käyttäen instituutin käytössä olevaa oppimisalustaa. Praktikum liittyy kiinteästi edellä oleviin opintojaksoihin OTJ00001, OTJ00003, OTJ00004. Opiskelijat tutustuvat lukuvuoden mittaan oppilaitoksen eri tehtäviin sekä opetussuunnitelmatyöhön ja pyrkivät ryhmissä löytämään ja raportoimaan eri toimintojen parhaita toteutuksia – best practices. Raportista kootaan moniste. Tärkeänä osana praktikumia on lisäksi opiskelijoiden oman työn arviointi.

Annettu Helsingissä 19 päivänä elokuuta 2004

Valtioneuvoston asetus yliopistojen tutkinnoista

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti, joka on tehty opetusministeriön esittelystä, säädetään 27 päivänä kesäkuuta 1997 annetun yliopistolain (645/1997) 7 §:n 3 momentin ja 9 §:n 3 momentin nojalla, sellaisina kuin ne ovat laissa 715/2004:

1 luku

Yleisiä säännöksiä

1 §

Soveltamisala

Tässä asetuksessa säädetään yliopistolaissa (645/1997) tarkoitetuissa yliopistoissa suoritettavista alemmista ja ylemmistä korkeakoulututkinnoista sekä tieteellisistä ja taiteellisista jatkotutkinnoista. Yliopistoissa suoritettavista ammatillisista jatkotutkinnoista säädetään erikseen.

2 §

Koulutusala- ja tutkintokohtainen koulutusvastuu

Tämän asetuksen liitteessä on luettelo koulutusaloista, tutkintojen nimistä sekä niistä yliopistoista, joissa tutkintoja voidaan suorittaa.

3 §

Alempaan ja ylempään korkeakoulututkintoon johtavan koulutuksen järjestäminen

Alempaan ja ylempään korkeakoulututkintoon johtava koulutus voidaan järjestää opiainepohjaisesti tai koulutusohjelminä. Ylempään korkeakoulututkintoon johtava alempaan korkeakoulututkintoon tai sitä tasoltaan vastaavaan koulutukseen pohjautuva koulutus voidaan järjestää myös koulutusohjelmana, johon on erillinen valinta.

Korkeakoulututkintoon johtava koulutus voidaan järjestää myös kansainvälisenä yhteistyönä.

4 §

Vieraskieliset tutkinnot

Yliopistolain 9 §:n 3 momentin mukaisesta muulla kuin suomen tai ruotsin kielellä suoritetusta tutkinnosta annetaan asetuksen liitteessä olevan suomen- tai ruotsinkielisen tutkintonimikkeen lisäksi liitteessä mainittu englanninkielinen tutkintonimike.

5 §

Opintojen mitoitus

Opintojen mitoituksen peruste on opintopiste. Opintojaksot pisteytetään niiden edellyttämän työmäärän mukaan. Yhden lukuvuoden opintojen suorittamiseen keskimäärin vaadittava 1 600 tunnin työpanos vastaa 60 opintopistettä.

6 §

Kielitaito

Opiskelijan tulee alempaan tai ylempään korkeakoulututkintoon sisältyvissä opinnoissa tai muulla tavalla osoittaa saavuttaneensa:

1) suomen ja ruotsin kielen taidon, joka julkisyhteisöjen henkilöstöltä vaadittavasta kielitaidosta annetun lain (424/2003) 6 §:n 1 mo-

mentin mukaan vaaditaan valtion henkilöstöltä kaksikielisessä viranomaisessa ja joka on tarpeen oman alan kannalta; sekä

2) vähintään yhden vieraan kielen sellaisen taidon, joka mahdollistaa oman alan kehityksen seuraamisen ja kansainvälisessä ympäristössä toimimisen.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei koske opiskelijaa, joka on saanut koulusivistyksensä muulla kuin suomen tai ruotsin kielellä, eikä opiskelijaa, joka on saanut koulusivistyksensä ulkomailla. Tällaiselta opiskelijalta vaadittavasta kielitaidosta määrää yliopisto.

Yliopisto voi erityisestä syystä vapauttaa opiskelijan 1 momentissa säädetystä kielitaitovaatimuksista osittain tai kokonaan.

2 luku

Alempi korkeakoulututkinto

7 §

Alemman korkeakoulututkinnon tavoitteet

Alempaan korkeakoulututkintoon johtavan koulutuksen tulee antaa opiskelijalle:

1) tutkintoon kuuluvien pää- ja sivuaineiden tai niihin rinnastettavien kokonaisuuksien taikka koulutusohjelmaan kuuluvien opintojen perusteiden tuntemus sekä edellytykset alan kehityksen seuraamiseen;

2) valmiudet tieteelliseen ajatteluun ja tieteellisiin työskentelytapoihin tai taiteellisen työn edellyttämät tiedolliset ja taidolliset valmiudet;

3) edellytykset ylempään korkeakoulututkintoon johtavaan koulutukseen ja jatkuvaan oppimiseen;

4) edellytykset soveltaa hankkimaansa tietoa työelämässä; sekä

5) riittävä viestintä- ja kielitaito.

Koulutus perustuu tutkimukseen tai taiteelliseen toimintaan sekä alan ammatillisiin käytäntöihin.

8 §

Alempaan korkeakoulututkintoon vaadittavien opintojen laajuus

Alempaan korkeakoulututkintoon vaadittavien opintojen laajuus on 180 opintopistettä, jollei

jäljempänä toisin säädetä. Yliopiston on järjestettävä koulutus siten, että opiskelija voi suorittaa tutkinnon päätoimisesti opiskellen kolmessa lukuvuodessa.

Kuvataiteen kandidaatin tutkintoon vaadittavien opintojen laajuus on 210 opintopistettä. Yliopiston on järjestettävä koulutus siten, että opiskelija voi suorittaa tutkinnon päätoimisesti opiskellen kolmessa ja puolessa lukuvuodessa.

9 §

Alemman korkeakoulututkinnon rakenne

Alempaan korkeakoulututkintoon johtaviin opintoihin voi kuulua:

- 1) perus- ja aineopintoja;
- 2) kieli- ja viestintäopintoja;
- 3) monitieteisiä opintokokonaisuuksia;
- 4) muita opintoja; sekä
- 5) asiantuntijuutta kehittävää harjoittelua.

Farmaseutin tutkinnossa opintoihin kuuluu pakollinen harjoittelu.

Oppiaineen tai siihen rinnastettavan kokonaisuuden perusopintojen laajuus on vähintään 25 opintopistettä. Oppiaineen tai siihen rinnastettavan kokonaisuuden aineopintojen laajuus on yhdessä perusopintojen kanssa vähintään 60 opintopistettä. Tutkinnon pääaineen tai siihen rinnastettavan kokonaisuuden taikka koulutusohjelman aineopintoihin sisältyy vähintään 6 ja enintään 10 opintopisteen laajuinen opinnäyte.

10 §

Alemman korkeakoulututkinnon suorittaminen

Tutkintoa varten opiskelijan on suoritettava vähintään pääaineen tai siihen rinnastettavan kokonaisuuden taikka koulutusohjelman perus- ja aineopinnot sekä kieli- ja viestintäopinnot.

Opiskelijan on osoitettava saavuttaneensa tutkinnolle, opinnoille ja opinnäytteelle asetetut tavoitteet sekä 6 §:ssä tarkoitetun kielitaidon. Opiskelijan on kirjoitettava kypsyysnäyte, joka osoittaa perehtyneisyyttä opinnäytteen alaan ja suomen tai ruotsin kielen taitoa.

Kun opiskelijalta ei vaadita 6 §:n 1 momentissa tarkoitettua kielitaitoa, yliopisto määrää kypsyysnäytteen kielestä erikseen.

11 §

Eräiden alempien korkeakoulututkintojen pohjalta suoritettava erikoistumiskoulutus

Farmaseutin tutkinnon tai muun vastaavan tutkinnon pohjalta voidaan suorittaa farmaseutin erikoistumiskoulutus. Farmaseutin erikoistumiskoulutukseen kuuluu syventymisen erikoisalaan, tutkimus erikoisalalta ja erikoisalan ohjattu työkokemus. Farmaseutin erikoistumiskoulutuksen tavoitteena on, että opiskelija perehtyy hyvin erikoisalaansa ja saavuttaa kyvyn toimia erikoisalallaan itsenäisesti.

3 luku

Ylempi korkeakoulututkinto

12 §

Ylemmän korkeakoulututkinnon tavoitteet

Koulutuksen tulee antaa opiskelijalle:

- 1) pääaineen tai siihen rinnastettavan kokonaisuuden hyvä tuntemus ja sivuaineiden perusteiden tuntemus taikka koulutusohjelmaan kuuluvien syventävien opintojen hyvä tuntemus;
- 2) valmiudet tieteellisen tiedon ja tieteellisten menetelmien soveltamiseen tai edellytykset itsenäiseen ja vaativaan taiteelliseen työhön;
- 3) valmiudet toimia työelämässä oman alansa asiantuntijana ja kehittäjänä;
- 4) valmiudet tieteelliseen tai taiteelliseen jatkokoulutukseen; sekä
- 5) hyvä viestintä- ja kielitaito.

Koulutus perustuu tutkimukseen tai taiteelliseen toimintaan sekä alan ammatillisiin käytäntöihin.

13 §

Ylempään korkeakoulututkintoon johtavien opintojen laajuus

Ylempään korkeakoulututkintoon vaadittavien opintojen laajuus on 120 opintopistettä, jollei jäljempänä tässä pykälässä tai 14 §:ssä toisin

säädetä. Yliopiston on järjestettävä koulutus siten, että opiskelija voi suorittaa tutkinnon päätoimisesti opiskellen kahdessa lukuvuodessa.

Erityisesti ulkomaalaisille opiskelijoille suunnattuun ylempään korkeakoulututkintoon johtavaan koulutusohjelmaan vaadittavien opintojen laajuus on vähintään 90 opintopistettä. Yliopiston on järjestettävä koulutus siten, että opiskelija voi suorittaa tutkinnon päätoimisesti opiskellen sen laajuutta vastaavassa ajassa, kuitenkin korkeintaan kahdessa lukuvuodessa.

Psykologian maisterin ja musiikin maisterin tutkintoon vaadittavien opintojen laajuus on 150 opintopistettä. Yliopiston on järjestettävä koulutus siten, että opiskelija voi suorittaa tutkinnon päätoimisesti opiskellen kahdessa ja puolessa lukuvuodessa.

Eläinlääketieteen lisensiaatin ja lääketieteen lisensiaatin tutkintoihin vaadittavien opintojen laajuus on 180 opintopistettä. Yliopiston on järjestettävä koulutus siten, että opiskelija voi suorittaa tutkinnon päätoimisesti opiskellen kolmessa lukuvuodessa.

14 §

Ylempään korkeakoulututkintoon johtavan koulutuksen järjestäminen ja laajuus ilman koulutukseen kuuluvaa alempaa korkeakoulututkintoa

Lääketieteellisellä ja hammaslääketieteellisellä alalla yliopisto voi järjestää ylempään korkeakoulututkintoon johtavan koulutuksen siten, että koulutukseen ei kuulu alempaa korkeakoulututkintoa.

Lääketieteen lisensiaatin tutkintoon vaadittavien opintojen laajuus on 360 opintopistettä, jos yliopisto järjestää ylempään korkeakoulututkintoon johtavan koulutuksen siten, että koulutukseen ei kuulu alempaa korkeakoulututkintoa. Yliopiston on järjestettävä koulutus siten, että opiskelija voi suorittaa tutkinnon päätoimisesti opiskellen kuudessa lukuvuodessa.

Hammaslääketieteen lisensiaatin tutkintoon vaadittavien opintojen laajuus on 300 opintopistettä, jos yliopisto järjestää ylempään korkeakoulututkintoon johtavan koulutuksen siten, että koulutukseen ei kuulu alempaa korkeakoulututkintoa. Yliopiston on järjestettävä

koulutus siten, että opiskelija voi suorittaa tutkinnon päätoimisesti opiskellen viidessä lukuvuodessa.

15 §

Ylemmän korkeakoulututkinnon rakenne

Ylempään korkeakoulututkintoon johtaviin opintoihin voi kuulua:

- 1) perus- ja aineopintoja sekä syventäviä opintoja;
- 2) kieli- ja viestintäopintoja;
- 3) monitieteisiä opintokokonaisuuksia;
- 4) muita opintoja; sekä
- 5) asiantuntijuutta syventävää harjoittelua.

Lääketieteen, hammaslääketieteen ja eläinlääketieteen lisensiaatin tutkinnoissa, yhteiskuntatieteellisen alan tutkintoon kuuluvassa sosiaalityön koulutuksessa, proviisorin tutkinnoissa sekä psykologian maisterin tutkinnossa opintoihin kuuluu pakollinen harjoittelu.

Perusopinnoilla ja aineopinnoilla on 9 §:n 2 momentissa tarkoitettua vähimmäislaajuudet. Syventävien opintojen laajuus on vähintään 60 opintopistettä. Tutkinnon pääaineen tai siihen rinnastettavan kokonaisuuden taikka koulutusohjelman syventäviin opintoihin sisältyy vähintään 20 ja enintään 40 opintopisteen laajuinen opinnäyte.

16 §

Ylemmän korkeakoulututkinnon suorittaminen

Tutkintoa varten opiskelijan on suoritettava vähintään pääaineen tai siihen rinnastettavan kokonaisuuden syventävät opinnot taikka koulutusohjelman syventävät opinnot sekä tutkintoon mahdollisesti kuuluva yliopiston valvoma harjoittelu. Opiskelijan on suoritettava myös riittävät sivuaineopinnot, jollei niitä ole suoritettu alempaan korkeakoulututkintoon johtavassa koulutuksessa.

Opiskelijan on osoitettava saavuttaneensa tutkinnolle, opinnoille ja opinnäytteelle asetetut tavoitteet sekä 6 §:ssä tarkoitettua kielitaidon. Opiskelijan on kirjoitettava kypsyysnäyte, joka osoittaa perehtyneisyyttä opinnäytteen alaan sekä suomen tai ruotsin kielen taitoa.

Opiskelijan ei tarvitse osoittaa suomen tai ruotsin kielen taitoa samalla kielellä suoritettavaa ylempää korkeakoulututkintoa varten annettavassa kypsyysnäytteessä, kun hän on osoittanut kielitaitonsa alemmalla korkeakoulututkintoa varten antamassaan kypsyysnäytteessä.

Kun opiskelijalta ei vaadita 6 §:n 1 momentissa tarkoitettua kielitaitoa, yliopisto määrää kypsyysnäytteen kielestä erikseen.

17 §

Euroopan yhteisön lainsäädännön noudattaminen

Eläinlääketieteen, hammaslääketieteen ja lääketieteen lisensiaatin tutkintoihin, proviisorin tutkintoon sekä arkkitehdin tutkintoon johtavaa koulutusta sekä niiden pohjana olevaa alempaan korkeakoulututkintoon johtavaa koulutusta järjestettäessä on noudatettava seuraavaa koulutuksen vähimmäistasoa koskevaa Euroopan yhteisön lainsäädäntöä:

1) hammaslääkärintointia koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta annettu neuvoston direktiivi 78/687/ETY;

2) eläinlääkärien toimintaa koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta annettu neuvoston direktiivi 78/1027/ETY;

3) tutkintotodistusten, todistusten ja muiden muodollista kelpoisuutta osoittavien asiakirjojen vastavuoroisesta tunnustamisesta arkkitehtuurin alalla sekä toimenpiteistä sijoittautumisoikeuden ja palveluiden tarjoamisen vapauden tehokkaan käyttämisen helpottamiseksi annettu neuvoston direktiivi 85/384/ETY;

4) tiettyä farmasian alan toimintaa koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta annettu neuvoston direktiivi 85/432/ETY; sekä

5) lääkäreiden vapaan liikkuvuuden sekä heidän tutkintotodistustensa, todistustensa ja muiden muodollista kelpoisuutta osoittavien asiakirjojensa vastavuoroisen tunnustamisen helpottamisesta annettu neuvoston direktiivi 93/16/ETY.

4 luku

Opettajankoulutusta koskevat säännökset

18 §

Opettajankoulutuksen tavoitteet

Yliopistoissa järjestettävän opettajankoulutuksen erityisenä tavoitteena on antaa opiskelijalle valmiudet itsenäiseen toimintaan opettajana, ohjaajana ja kasvattajana.

19 §

Opettajankoulutuksen opinnot

Opettajankoulutuksen opintoja ovat:

- 1) varhaiskasvatuksen tehtäviin ja esiopetukseen ammatillisia valmiuksia antavat opinnot;
- 2) perusopetuksessa opetettavien aineiden ja aihekokonaisuuksien monialaiset opinnot, jotka antavat ammatillisia valmiuksia perusopetuslain (628/1998) 11 §:n mukaan perusopetuksen oppimäärään kuuluvien kaikille yhteisten aineiden opettamiseen;
- 3) erityisopetuksen tehtäviin ammatillisia valmiuksia antavat opinnot;
- 4) oppilaanohjauksen ja opinto-ohjauksen tehtäviin ammatillisia valmiuksia antavat opinnot;
- 5) opettajan pedagogiset opinnot, jotka ovat didaktisesti painottuneita ja ohjattua harjoittelua sisältäviä kasvatustieteellisiä opintoja ja jotka voivat suuntautua erityisesti perusopetuksen, lukion, ammatillisen koulutuksen tai aikuiskoulutuksen tehtäviin; sekä
- 6) aineenopettajan koulutukseen kuuluvat opetettavan aineen opinnot, jotka ovat perusopetuksen, lukion tai muun koulutuksen opetukseen kuuluvan oppiaineen hallintaa edistäviä opintoja.

Edellä 1 momentin 1—5 kohdissa tarkoitettujen opintojen opintopisteiden laajuus on vähintään 60 opintopisteen laajuisia opintoja, joita järjestävät ne yliopistot, joilla on kasvatustieteellisen alan koulutusvastuu. Mainitun momentin 5 kohdassa tarkoitettu harjoittelu suoritetaan harjoittelukoulussa, muussa yliopiston hyväksymässä oppilaitoksessa tai muulla yliopiston hyväksymällä tavalla.

Edellä 1 momentin 6 kohdassa tarkoitettuja aineenopettajan koulutukseen kuuluvia opetettavan aineen opintoja ovat ylemmän kor-

keakoulututkinnon pääaineessa tai siihen rinnastettavassa kokonaisuudessa perus-, aine- ja syventävät opinnot sekä muussa oppiaineessa tai siihen rinnastettavassa kokonaisuudessa perus- ja aineopinnot.

20 §

Opettajankoulutuksen rakenne

Kasvatustieteen maisterin tutkintoon johtavaan koulutukseen voi sisältyä 19 §:n 1 momentissa tarkoitettu luokanopettajakoulutus, erityisopettajan koulutus ja opinto-ohjaajan koulutus. Osa näihin koulutuksiin kuuluvista opinnoista voidaan suorittaa kandidaatin tutkintoon johtavassa koulutuksessa, joka on maisterin tutkinnon pohjana. Kasvatustieteen kandidaatin tutkintoon johtavaan koulutukseen voi sisältyä lastentarhanopettajan koulutus.

Lastentarhanopettajan koulutukseen kuuluu 19 §:n 1 momentissa tarkoitettujen varhaiskasvatuksen tehtäviin ja esiopetukseen ammatillisia valmiuksia antavat opinnot, luokanopettajan koulutukseen perusopetuksessa opetettavien aineiden ja aihekokonaisuuksien monialaiset opinnot, erityisopettajan koulutukseen erityisopetuksen tehtäviin ammatillisia valmiuksia antavat opinnot ja opinto-ohjaajan koulutukseen oppilaanohjauksen ja opinto-ohjauksen tehtäviin ammatillisia valmiuksia antavat opinnot. Samassa momentissa tarkoitettujen opettajan pedagogiset opinnot kuuluvat kaikkiin edellä lueteltuihin koulutuksiin lastentarhanopettajan koulutusta lukuun ottamatta.

Edellä 2 momentissa tarkoitettuja opettajan koulutuksen opintoja voidaan sisällyttää kasvatustieteen kandidaatin ja maisterin tutkintoon lisäksi muuhun soveltuvaan alempaan ja ylempään korkeakoulututkintoon tai niitä voidaan suorittaa myös erillisinä tutkinnon suorittamisen jälkeen.

Ylempään korkeakoulututkintoon johtavaan koulutukseen voi sisältyä aineenopettajan koulutus, johon kuuluvat 19 §:n 1 momentissa tarkoitettujen yhden tai kahden opetettavan aineen opinnot sekä opettajan pedagogiset opinnot. Opintoja voidaan suorittaa sekä tutkintoon kuuluvina että erillisinä. Osa aineenopettajan koulutukseen kuuluvista opinnoista voidaan suorittaa alempaan korkeakoulututkintoon johtavassa koulutuksessa, joka on ylempään korkeakoulututkinnon pohjana.

5 luku

Tieteellinen ja taiteellinen jatkokoulutus

21 §

Tieteellisen ja taiteellisen jatkokoulutuksen tavoitteet

Jatkokoulutuksen tavoitteena on, että opiskelija:

- 1) perehtyy syvällisesti omaan tutkimusalaansa ja sen yhteiskunnalliseen merkitykseen sekä saavuttaa valmiudet tutkimusalan sa piirissä itsenäisesti ja kriittisesti soveltaa tieteellisen tutkimuksen menetelmiä ja luoda uutta tieteellistä tietoa;
- 2) perehtyy hyvin oman alansa kehitykseen, perusongelmiin ja tutkimusmenetelmiin; sekä
- 3) saavuttaa sellaisen yleisen tieteenteorian ja tutkimusalaansa liittyvien muiden tieteenalojen tuntemuksen, joka mahdollistaa niiden kehityksen seuraamisen.

Taideteollisella alalla jatkokoulutuksen tavoitteena voi olla 1 momentissa tarkoitettujen tavoitteiden lisäksi myös, että opiskelija saavuttaa valmiudet luoda itsenäisesti taiteellisen toteuttamisen menetelmiä tai korkeat taiteelliset vaatimukset täyttäviä tuotteita tai suoritteita.

Kuvataidealalla, musiikin alalla sekä teatteri- ja tanssialalla jatkokoulutuksen tavoitteena voi olla 1 momentissa tarkoitettujen tavoitteiden ohella tai sijasta, että opiskelija saavuttaa valmiudet luoda itsenäisesti taiteellisen toteuttamisen menetelmiä tai korkeat taiteelliset vaatimukset täyttäviä tuotteita tai suoritteita.

22 §

Tohtorin tutkinnon suorittaminen

Tohtorin tutkinnon suorittamiseksi jatkokoulutukseen otetun opiskelijan tulee:

- 1) suorittaa jatkokoulutuksen opinnot;
- 2) osoittaa tutkimusalallaan itsenäistä ja kriittistä ajattelua; sekä
- 3) laatia väitöskirja ja puolustaa sitä julkisesti.

Kuvataidealalla, musiikin alalla, taideteollisella alalla ja teatteri- ja tanssialalla jatkokoulutukseen otettu opiskelija voi väitöskirjan laatimisen sijaan antaa yliopiston määräämät julkiset opin- ja taidonnäytteet.

Väitöskirjaksi voidaan hyväksyä myös yliopiston riittäväksi katsoma määrä samaa ongelmakokonaisuutta käsitteleviä tieteellisiä julkaisuja tai julkaistaviksi hyväksytyjä käsikirjoituksia ja niistä laadittu yhteenveto taikka muu vastaavat tieteelliset kriteerit täyttävä työ. Julkaisuihin voi kuulua myös yhteisjulkaisuja, jos tekijän itsenäinen osuus on niissä osoitettavissa.

23 §

Lisensiaatin tutkinnon suorittaminen

Jatkokoulutukseen otettu opiskelija voi suorittaa lisensiaatin tutkinnon, kun hän on suorittanut yliopiston määräämän osan jatkokoulutukseen kuuluvista opinnoista ja tutkintoon mahdollisesti sisältyvän erikoistumiskoulutuksen.

Lisensiaatin tutkintoon kuuluu osana lisensiaatintutkimus, jossa opiskelija osoittaa hyvää perehtyneisyyttä tutkimusalaansa sekä valmiutta itsenäisesti ja kriittisesti soveltaa tieteellisen tutkimuksen menetelmiä.

Musiikin alalla ja teatteri- ja tanssialalla lisensiaatin tutkintoon voi kuulua lisensiaatintutkimuksen sijasta myös julkiset opin- ja taidonnäytteet.

Lisensiaatintutkimukseksi voidaan hyväksyä myös yliopiston riittäväksi katsoma määrä samaa ongelmakokonaisuutta käsitteleviä tieteellisiä julkaisuja tai julkaistaviksi hyväksytyjä käsikirjoituksia ja niistä laadittu yhteenveto taikka muu vastaavat tieteelliset kriteerit täyttävä työ. Julkaisuihin voi kuulua myös yhteisjulkaisuja, jos tekijän itsenäinen osuus on niissä osoitettavissa.

24 §

Lisensiaatin tutkintoon sisältyvä erikoistumiskoulutus

Jatkokoulutuksessa suoritettavaan lisensiaatin tutkintoon voi sisältyä erikoistumiskoulutus. Tällöin tutkintoon kuuluu järjestelmällinen teoreettinen ja käytännöllinen syventyminen erikoisalaan, lisensiaatintutkimus omalta erikoisalalta ja erikoisalan ohjattu työkokemus. Lisensiaatin tutkintoon sisältyvän erikoistumiskoulutuksen tavoitteena on, että opiskelija perehtyy hyvin omaan erikoisalaansa ja saa-

uttaa kyvyn toimia itsenäisesti omalla erikoisalallaan.

6 luku

Erinäiset säännökset

25 §

Opintojen hyväksilukeminen

Opiskelija saa tutkintoa suorittaessaan yliopiston päätöksen mukaan lukea hyväkseen muussa kotimaisessa tai ulkomaisessa korkeakoulussa taikka muussa oppilaitoksessa suorittamiaan opintoja sekä korvata tutkintoon kuuluvia opintoja muilla samantasoisilla opinnoilla. Opiskelija saa yliopiston päätöksen mukaan lukea hyväkseen sekä korvata tutkintoon kuuluvia opintoja myös muulla tavoin osoitetulla osaamisella.

26 §

Todistukset

Yliopisto antaa opiskelijalle hänen suorittamastaan alemmasta ja ylemmästä korkeakoulututkinnosta tutkintotodistuksen, josta tulee käydä ilmi:

- 1) tutkintonimike ja koulutusala;
- 2) tutkinnon pääaine tai siihen rinnastettava kokonaisuus taikka koulutusohjelma;
- 3) tutkintoon mahdollisesti sisältyvä erikoistumiskoulutus ja sen erikoisala;
- 4) tutkinnon keskeinen sisältö; sekä
- 5) opiskelijan osoittama kielitaito; kielitaitoa merkittäessä on otettava huomioon suomen ja ruotsin kielen taidon osoittamisesta valtiollahinnossa annetun valtioneuvoston asetuksen (481/2003) 19 §.

Yliopiston jatkokoulutuksena suoritetusta tutkinnosta antamaan todistukseen sovelletaan, mitä 1 momentin 1—4 kohdassa säädetään.

Yliopisto antaa pyynnöstä opiskelijalle todistuksen tämän suorittamista opinnoista myös opiskelun kestäessä.

Yliopisto antaa henkilölle, joka on suorittanut yliopistossa tutkinnon tai opintoja, tutkintotodistukseen tai todistukseen erityisesti kansainväliseen käyttöön tarkoitetun liitteen. Liitteessä annetaan riittävät tiedot yliopistosta samoin kuin tutkintotodistuksessa tai todis-

tuksessa tarkoitetuista opinnoista ja opintosuorituksista sekä niiden tasosta ja asemasta koulutusjärjestelmässä.

Yliopisto, jossa voidaan suorittaa 19 §:ssä tarkoitettuihin opettajankoulutuksen opintoihin kuuluva opintosuoritus, voi hakemuksesta antaa todistuksen siitä, että hakija on muulla tavalla kuin säädettyihin kelpoisuusvaatimuksiin kuuluvilla opinnoilla osoittanut hankki-neensa opintosuoritusta vastaavat tiedot ja taidot. Tarvittaessa yliopisto voi asettaa todistuksen antamisen ehdoksi, että hakija suorittaa täydentäviä opintoja.

27 §

Oppiarvot

Yliopisto voi oikeuttaa:

- 1) kauppatieteiden maisterin tutkinnon suorittaneen käyttämään ekonomin arvoa;
- 2) maatalous- ja metsätieteiden maisterin tutkinnon suorittaneen käyttämään agronomin tai metsänhoitajan arvoa;
- 3) kumotun kuvataidealan alemmasta ja ylemmästä korkeakoulututkinnosta annetun asetuksen (367/1993) mukaisen kuvataiteen tutkinnon suorittaneen käyttämään kuvataiteen kandidaatin arvoa ja mainitun asetuksen mukaisen Kuvataideakatemia loppututkinnon suorittaneen käyttämään kuvataiteen maisterin arvoa; sekä
- 4) aikaisemmin voimassa olleiden säännösten ja määräysten mukaisen kandidaatti -nimisen ylemmän korkeakoulututkinnon suorittaneen käyttämään maisterin arvoa.

28 §

Koulutuksen ja tutkintojen kehittäminen

Yliopiston tehtävänä on jatkuvasti arvioida ja kehittää tutkintoja, tutkintoihin kuuluvia opintoja sekä opetusta. Erityisesti on kiinnitettävä huomiota tutkintojen, opetuksen, opintojen ohjauksen ja opiskelun laatuun, yhteiskunnan koulutustarpeisiin, tutkintojen ja opintojen kansalliseen ja kansainväliseen vastaavuuteen sekä koulutuksen tuloksellisuuteen.

7 luku

Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

29 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä elokuuta 2005.

Tällä asetuksella kumotaan seuraavat asetukset niihin myöhemmin tehtyine muutoksineen:

- 1) eläinlääketieteellisistä tutkinnoista 21 päivänä huhtikuuta 1978 annettu asetus (298/1978);
- 2) farmasian tutkinnoista 30 päivänä maaliskuuta 1994 annettu asetus (246/1994);
- 3) filosofian tohtorin tutkinnosta 25 päivänä lokakuuta 1991 annettu asetus (1279/1991);
- 4) hammaslääketieteellisistä tutkinnoista 26 päivänä maaliskuuta 1976 annettu asetus (290/1976)
- 5) humanistisista ja luonnontieteellisistä tutkinnoista 18 päivänä maaliskuuta 1994 annettu asetus (221/1994);
- 6) kasvatustieteellisen alan tutkinnoista ja opettajankoulutuksesta 21 päivänä huhtikuuta 1995 annettu asetus (576/1995);
- 7) kauppatieteellisistä tutkinnoista 31 päivänä tammikuuta 1995 annettu asetus (139/1995);
- 8) Kuvataideakatemian tutkinnoista 25 päivänä huhtikuuta 1997 annettu asetus (381/1997);
- 9) liikuntatieteellisistä tutkinnoista 22 päivänä huhtikuuta 1994 annettu asetus (327/1994);
- 10) lääketieteellisistä tutkinnoista 26 päivänä syyskuuta 1975 annettu asetus (762/1975);
- 11) maatalous-metsätieteellisistä tutkinnoista 17 päivänä helmikuuta 1995 annettu asetus (214/1995);
- 12) oikeustieteellisistä tutkinnoista 12 päivänä helmikuuta 1996 annettu asetus (86/1996);
- 13) psykologian tutkinnoista 3 päivänä toukokuuta 1996 annettu asetus (318/1996);
- 14) Sibelius-Akatemian tutkinnoista 3 päivänä helmikuuta 1995 annettu asetus (148/1995);
- 15) taideteollisen alan yliopistollisista tutkinnoista 3 päivänä kesäkuuta 1994 annettu asetus (440/1994);

16) teatteri- ja tanssialan yliopistollisista tutkinnoista 17 päivänä helmikuuta 1995 annettu asetus (216/1995);

17) teknistieteellisistä tutkinnoista 17 päivänä helmikuuta 1995 annettu asetus (215/1995);

18) teologisista tutkinnoista 7 päivänä huhtikuuta 1995 annettu asetus (517/1995);

19) terveystieteiden tutkinnoista 19 päivänä kesäkuuta 1997 annettu asetus (628/1997); sekä

20) yhteiskuntatieteellisistä tutkinnoista 30 päivänä maaliskuuta 1994 annettu asetus (245/1994).

Edellä 2 momentissa kumottavista asetuksista sovelletaan kuitenkin edelleen seuraavia lainkohtia:

1) farmasian tutkinnoista annetun asetuksen 5 a § ja 14 a §;

2) humanistisista ja luonnontieteellisistä tutkinnoista annetun asetuksen liite ja 14 a §;

3) kasvatustieteellisen alan tutkinnoista ja opettajankoulutuksesta annetun asetuksen liite;

4) Kuvataideakatemian tutkinnoista annetun asetuksen 3 §;

5) psykologian tutkinnoista annetun asetuksen 14 §;

6) Sibelius-Akatemian tutkinnoista annetun asetuksen 3 §;

7) taideteollisen alan yliopistollisista tutkinnoista annetun asetuksen 5 ja 6 §;

8) teknistieteellisistä tutkinnoista annetun asetuksen 5 §;

9) terveystieteiden tutkinnoista annetun asetuksen 10 §;

10) yhteiskuntatieteellisistä tutkinnoista annetun asetuksen liite sekä 4 a § siltä osin kuin se koskee sosiaalityön koulutuksen koulutusvastuita ja 14 a §.

30 §

Opiskelijoiden asema

Opiskelijalla, joka tämän asetuksen voimaan tullessa opiskelee 29 §:ssä kumottujen asetusten mukaista tutkintoa varten, on yliopistolain muuttamisesta annetun lain (715/2004)

siirtymäsäännösten mukaisesti oikeus siirtyä opiskelemaan tämän asetuksen mukaan taikka jatkaa opintojaan kumottujen asetusten mukaan.

Opiskelija voi lukea hyväkseen kumottujen asetusten mukaisiin opintoihin sisältyneet opintosuorituksensa tämän asetuksen mukaista tutkintoa varten yliopiston määräämällä tavalla.

31 §

Oikeustieteellisen alan tutkintonimikkeitä koskeva siirtymäsäännös

Mitä laissa tai muussa asetuksessa säädetään oikeustieteen kandidaatista, tarkoittaa tämän asetuksen tultua voimaan myös oikeustieteen maisteria.

32 §

Lääketieteen ja hammaslääketieteen kandidaatin arvo

Lääketieteellisen alan opiskelijalle voidaan myöntää edelleen lääketieteellisistä tutkinnoista annetun asetuksen 17 §:n 3 momentin mukainen lääketieteen kandidaatin arvo, jos kaikki yliopistot, joilla on lääketieteellisen alan koulutusvastuu, järjestävät lääketieteen lisen-
siaanin tutkintoon johtavan koulutuksen ilman

koulutukseen kuuluvaa alempaa korkeakoulu-
tutkintoa.

Hammaslääketieteellisen alan opiskelijalle voidaan myöntää edelleen hammaslääketieteellisistä tutkinnoista annetun asetuksen 17 §:n 4 momentin mukainen hammaslääketieteen kandidaatin arvo, jos kaikki yliopistot, joilla on hammaslääketieteellisen alan koulutusvastuu, järjestävät hammaslääketieteen lisen-
siaanin tutkintoon johtavan koulutuksen ilman koulutukseen kuuluvaa alempaa korkeakoulututkintoa.

Neuvoston direktiivi 78/687/ETY
(31978L0687); EYVL N:o L 233, 24.8.1978, s. 10

Neuvoston direktiivi 78/1027/ETY
(31978L1027); EYVL N:o L 362, 23.12.1978, s. 7

Neuvoston direktiivi 85/384/ETY
(31985L0384); EYVL N:o L 223, 21.8.1985, s. 15

Neuvoston direktiivi 85/432/ETY
(31985L0432); EYVL N:o L 253, 24.9.1985, s. 34

Neuvoston direktiivi 93/16/ETY
(31993L0016); EYVL N:o L 165, 7.7.1993, s. 1

Helsingissä 19 päivänä elokuuta 2004

Opetusministeri

Tuula Haatainen

Johtaja

Markku Mattila

LUETTELO YLIOPISTOJEN KOULUTUSALOISTA, TUTKINTOJEN NIMISTÄ JA YLIOPISTOISTA, JOISSA TUTKINTOJA VOIDAAN SUORITTA

Koulutusyksiköiden nimien lyhenteet:

HKKK	Helsingin kauppakorkeakoulu	SibA	Sibelius-Akatemia
HY	Helsingin yliopisto	SHH	Svenska handelshögskolan
HY (SSKH)	Helsingin yliopiston Svenska social- och kommunalhögskolan	TaiK	Taideteollinen korkeakoulu
JoY	Joensuun yliopisto	TaY	Tampereen yliopisto
JY	Jyväskylän yliopisto	TeaK	Teatterikorkeakoulu
KY	Kuopion yliopisto	TTY	Tampereen teknillinen yliopisto
KuvA	Kuvataideakatemia	TKK	Teknillinen korkeakoulu
LTY	Lappeenrannan teknillinen yliopisto	TuKKK	Turun kauppakorkeakoulu
LY	Lapin yliopisto	TY	Turun yliopisto
OY	Oulun yliopisto	VY	Vaasan yliopisto
		ÅA	Åbo Akademi

Koulutusala ja tutkinto Koulutusvastuu

ELÄINLÄÄKETIETEEN ALA

HY

Eläinlääketieteen kandidaatin tutkinto
Bachelor of Veterinary Medicine

Eläinlääketieteen lisensiaatin tutkinto
Licentiate of Veterinary Medicine

Eläinlääketieteen tohtorin tutkinto
Doctor of Veterinary Medicine

FARMASIAN ALA

HY, KY, ÅA¹⁾

Farmaseutin tutkinto
Bachelor of Science (Pharmacy)

Proviisorin tutkinto
Master of Science (Pharmacy)

Farmasian lisensiaatin tutkinto
Licentiate of Science (Pharmacy)

Farmasian tohtorin tutkinto
Doctor of Science (Pharmacy)

HAMMASLÄÄKETIETEEN ALA

HY, OY, TY

Hammaslääketieteen kandidaatin tutkinto
Bachelor of Dentistry

Hammaslääketieteen lisensiaatin tutkinto
Licentiate of Dentistry

Hammaslääketieteen tohtorin tutkinto
Doctor of Dental Science

HUMANISTINEN ALA

HY, JoY, JY, OY, TaY, TY, VY, ÅA

Humanististen tieteiden kandidaatin tutkinto
Bachelor of Arts

Filosofian maisterin tutkinto
Master of Arts

Filosofian lisensiaatin tutkinto
Licentiate of Philosophy

Filosofian tohtorin tutkinto
Doctor of Philosophy

¹⁾ vain farmaseutin tutkinto

KASVATUSTIETEELLINEN ALA
HY, JoY, JY, LY, OY, TaY, TY, ÅA

Kasvatustieteen kandidaatin tutkinto
Bachelor of Arts (Education)

Kasvatustieteen maisterin tutkinto
Master of Arts (Education)

Kasvatustieteen lisensiaatin tutkinto
Licentiate of Philosophy (Education)

Kasvatustieteen tohtorin tutkinto
Doctor of Philosophy (Education)

KAUPPATIETEELLINEN ALA
HKKK, JY, LTY, OY, SHH, TaY, TuKKK, VY, ÅA

Kauppätieteiden kandidaatin tutkinto
Bachelor of Science (Economics and Business Administration)

Kauppätieteiden maisterin tutkinto
Master of Science (Economics and Business Administration)

Kauppätieteiden lisensiaatin tutkinto
Licentiate of Science (Economics and Business Administration)

Kauppätieteiden tohtorin tutkinto
Doctor of Science (Economics and Business Administration)

KUVATAITEEN ALA
KuvA

Kuvataiteen kandidaatin tutkinto
Bachelor of Fine Arts

Kuvataiteen maisterin tutkinto
Master of Fine Arts

Kuvataiteen tohtorin tutkinto
Doctor of Fine Arts

LIIKUNTATIETEELLINEN ALA
JY

Liikuntatieteiden kandidaatin tutkinto

Bachelor of Science (Sport and Health Sciences)

Liikuntatieteiden maisterin tutkinto
Master of Science (Sport and Health Sciences)

Liikuntatieteiden lisensiaatin tutkinto
Licentiate of Philosophy (Sport and Health Sciences)

Liikuntatieteiden tohtorin tutkinto
Doctor of Philosophy (Sport and Health Sciences)

LUONNONTIETEELLINEN ALA
HY, JoY, JY, KY, OY, TaY, TTY², TY, ÅA

Luonnontieteiden kandidaatin tutkinto
Bachelor of Science

Filosofian maisterin tutkinto
Master of Science

Filosofian lisensiaatin tutkinto
Licentiate of Philosophy

Filosofian tohtorin tutkinto
Doctor of Philosophy

²⁾ *Tampereen teknillisellä yliopistolla on luonnontieteellisen alan koulutusvastuu erikseen opetusministeriön asetuksella säädetävissä oppiaineissa. Tampereen teknillisessä yliopistossa suoritettavan tutkinnon nimike on kuitenkin aina teknillistieteellisen alan mukainen tutkintonimike.*

LÄÄKETIETEELLINEN ALA
HY, KY, OY, TaY, TY

Lääketieteen kandidaatin tutkinto
Bachelor of Medicine

Lääketieteen lisensiaatin tutkinto
Licentiate of Medicine

Lääketieteen tohtorin tutkinto
Doctor of Medical Science

MAATALOUS-METSÄTIETEELLINEN ALA
HY, JoY³⁾

Elintarviketieteiden kandidaatin tutkinto
Bachelor of Food Sciences

Maatalous- ja metsätieteiden kandidaatin
tutkinto
Bachelor of Science (Agriculture and For-
estry)

Elintarviketieteiden maisterin tutkinto
Master of Food Sciences

Maatalous- ja metsätieteiden maisterin tut-
kinto
Master of Science (Agriculture and Forestry)

Elintarviketieteiden lisensiaatin tutkinto
Licentiate of Food Sciences

Maatalous- ja metsätieteiden lisensiaatin
tutkinto
Licentiate of Science (Agriculture and For-
estry)

Elintarviketieteiden tohtorin tutkinto
Doctor of Food Sciences

Maatalous- ja metsätieteiden tohtorin tut-
kinto
Doctor of Science (Agriculture and Forestry)

³⁾ *vain metsätieteellinen ala*

MUSIIKIN ALA **SibA**

Musiikin kandidaatin tutkinto
Bachelor of Music

Musiikin maisterin tutkinto
Master of Music

Musiikin lisensiaatin tutkinto
Licentiate of Music

Musiikin tohtorin tutkinto
Doctor of Music

OIKEUSTIETEELLINEN ALA **HY, LY, TY, ÅA⁴⁾**

Oikeusnotaarin tutkinto
Bachelor of Laws

Oikeustieteen maisterin tutkinto

Master of Laws

Oikeustieteen lisensiaatin tutkinto
Licentiate of Laws

Oikeustieteen tohtorin tutkinto
Doctor of Laws

⁴⁾ *vain oikeusnotaarin tutkinto*

PSYKOLOGIAN ALA **HY, JoY, JY, TaY, TY, ÅA**

Psykologian kandidaatin tutkinto
Bachelor of Arts (Psychology)

Psykologian maisterin tutkinto
Master of Arts (Psychology)

Filosofian maisterin tutkinto
Master of Arts

Psykologian lisensiaatin tutkinto
Licentiate of Arts (Psychology)

Psykologian tohtorin tutkinto
Doctor of Philosophy (Psychology)

TAIDETEOLLINEN ALA **TaiK, LY**

Taiteen kandidaatin tutkinto
Bachelor of Arts (Art and Design)

Taiteen maisterin tutkinto
Master of Arts (Art and Design)

Taiteen tohtorin tutkinto
Doctor of Arts (Art and Design)

TANSSIALA **TeaK**

Tanssitaiteen kandidaatin tutkinto
Bachelor of Arts (Dance)

Tanssitaiteen maisterin tutkinto
Master of Arts (Dance)

Tanssitaiteen lisensiaatin tutkinto
Licentiate of Arts (Dance)

Tanssitaiteen tohtorin tutkinto

Doctor of Arts (Dance)

TEATTERIALA
TeaK, TaY

Teatteritaiteen kandidaatin tutkinto
Bachelor of Arts (Theatre and Drama)

Teatteritaiteen maisterin tutkinto
Master of Arts (Theatre and Drama)

Teatteritaiteen lisensiaatin tutkinto
Licentiate of Arts (Theatre and Drama)

Teatteritaiteen tohtorin tutkinto
Doctor of Arts (Theatre and Drama)

TEKNILLISTIETEELLINEN ALA
LTY, OY, TTY, TKK, TY, VY, ÅA

Tekniikan kandidaatin tutkinto
Bachelor of Science (Technology)/(Architecture)

Arkkitehdin tutkinto
Master of Science (Architecture)
OY, TTY, TKK

Diplomi-insinöörin tutkinto
Master of Science (Technology)

Maisema-arkkitehdin tutkinto
Master of Science (Landscape Architecture)
TKK

Tekniikan lisensiaatin tutkinto
Licentiate of Science (Technology)/(Architecture)

Tekniikan tohtorin tutkinto
Doctor of Science (Technology)/(Architecture)

TEOLOGIAN ALA
HY, JoY, ÅA

Teologian kandidaatin tutkinto
Bachelor of Theology

Teologian maisterin tutkinto
Master of Theology

Teologian lisensiaatin tutkinto
Licentiate of Theology

Teologian tohtorin tutkinto
Doctor of Theology

TERVEYSTIETEIDEN ALA
JY, KY, OY, TaY, TY, ÅA

Terveystieteiden kandidaatin tutkinto
Bachelor of Health Sciences

Terveystieteiden maisterin tutkinto
Master of Health Sciences

Terveystieteiden lisensiaatin tutkinto
Licentiate of Health Sciences

Terveystieteiden tohtorin tutkinto
Doctor of Health Sciences

YHTEISKUNTATIETEELLINEN ALA
HY, HY (SSKH)⁵⁾, JoY, JY, KY, LY, TaY, TY, VY, ÅA

Hallintotieteiden kandidaatin tutkinto
Bachelor of Administrative Sciences

Valtiotieteiden kandidaatin tutkinto
Bachelor of Social Sciences

Yhteiskuntatieteiden kandidaatin tutkinto
Bachelor of Social Sciences

Hallintotieteiden maisterin tutkinto
Master of Administrative Sciences

Valtiotieteiden maisterin tutkinto
Master of Social Sciences

Yhteiskuntatieteiden maisterin tutkinto
Master of Social Sciences
⁵⁾ *vain kandidaatin tutkinto*

Hallintotieteiden lisensiaatin tutkinto
Licentiate of Administrative Sciences

Valtiotieteiden lisensiaatin tutkinto
Licentiate of Social Sciences

Yhteiskuntatieteiden lisensiaatin tutkinto
Licentiate of Social Sciences

Hallintotieteiden tohtorin tutkinto
Doctor of Administrative Sciences

Valtiotieteiden tohtorin tutkinto
Doctor of Social Sciences

Yhteiskuntatieteiden tohtorin tutkinto
Doctor of Social Sciences

Filosofian tohtorin tutkinto (Doctor of Philosophy) voidaan suorittaa tieteellisessä jatkokoulutuksessa Helsingin yliopistossa, Jyväskylän yliopistossa, Oulun yliopistoissa,

Joensuun yliopistossa, Kuopion yliopistossa, Turun yliopistossa, Tampereen yliopistossa, Åbo Akademiassa, Vaasan yliopistossa, Lapin yliopistossa, Teknillisessä korkeakoulussa, Tampereen teknillisessä yliopistossa, Lappeenrannan teknillisessä yliopistossa, Helsingin kauppakorkeakoulussa, Svenska handelshögskolanissa ja Turun kauppakorkeakouussa.

Annettu Helsingissä 14 päivänä heinäkuuta 2005

Opetusministeriön asetus yliopistojen koulutusvastuun täsmentämisestä, yliopistojen koulutusohjelmista ja erikoistumiskoulutuksista

Opetusministeriön päätöksen mukaisesti, säädetään 27 päivänä kesäkuuta 1997 annetun yliopistolain (645/1997) 7 §:n 3 momentin nojalla, sellaisena kuin se on laissa 715/2004:

1 §

Soveltamsala

Tässä asetuksessa säädetään yliopistolaisissa (645/1997) tarkoitettujen yliopistojen koulutusvastuun täsmentämisestä, yliopistojen koulutusohjelmista sekä alemman korkeakoulututkinnon pohjalta suoritettavan erikoistumiskoulutuksen ja lisensiaatin tutkintoon sisältyvien erikoistumiskoulutusten aloista, joiden muutos edellyttää yliopiston esitystä.

2 §

Koulutusvastuun täsmentäminen

Koulutusvastuun täsmentämisellä tarkoitetaan sitä, minkä alojen, oppiaineryhmien ja oppiaineiden syventäviä opintoja yliopistot voivat järjestää humanistisella, kasvatustieteellisellä, luonnontieteellisellä, yhteiskuntatieteellisellä ja terveystieteiden alalla sekä sitä, kuinka opettajankoulutuksen tehtävät on jaettu yliopistojen välillä. Tämän asetuksen liitteenä on luettelo humanistisista ja luonnontieteellisistä aloista, oppiaineryhmistä ja eräistä oppiaineista, joiden syventäviä opintoja yliopistot järjestävät; yhteiskuntatieteellisistä aloista ja oppiaineryhmistä, joiden syventäviä opintoja yliopistot järjestävät; terveystieteellisen alan ja kasvatustieteellisen alan oppiaineista, joiden syventäviä opintoja yliopistot järjestävät sekä kasvatustieteellisen alan opettajankoulutuksen vastuun jaosta yliopistojen välillä.

Yliopisto ei voi näillä koulutusaloilla aloittaa syventävien opintojen järjestämistä eikä luopua alan, oppiaineryhmän tai oppiaineen

syventävien opintojen järjestämisestä ilman tämän asetuksen muutosta.

3 §

Koulutusohjelmat

Asetuksessa säädetään yliopistojen koulutusohjelmista kuvataiteen, taideteollisen, tanssi-, teatteri-, teknistieteellisellä ja musiikin alalla. Tämän asetuksen liitteenä on luettelo teknistieteellisen alan koulutusohjelmista. Ylempään korkeakoulututkintoon johtavista alemman korkeakoulututkinnon tasoon pohjautuvista koulutusohjelmista, joihin on erillinen valinta eli niin sanotuista maisteriohjelmista säädetään erikseen opetusministeriön asetuksella.

4 §

Erikoistumiskoulutukset

Alemman korkeakoulututkinnon pohjalta suoritettavana erikoistumiskoulutuksena voidaan suorittaa farmaseutin erikoistumiskoulutus. Lisensiaatintutkintoon sisältyviä erikoistumiskoulutuksia ovat erikoispsykologin koulutus, erikoispuheterapeutin koulutus, terveydenhuollon luonnontieteellinen erikoistumiskoulutus, proviisorin erikoistumiskoulutus sekä erikoissosiaalityöntekijän koulutus. Opetusministeriö päättää kunkin yliopiston esityksestä sosiaali- ja terveysministeriötä kuultuaan, mitä erikoistumiskoulutuksia ja niiden erikoisaloja kussakin yliopistossa on. Erikoislääkärin, erikoiseläinlääkärin ja erikoishammaslääkärin tutkintoon johtavista koulutuksista säädetään erikseen.

5 §

Sosiaalityön koulutus

Sosiaalityön koulutusta järjestetään Helsingin, Jyväskylän, Kuopion, Lapin, Tampereen ja Turun yliopistoissa. Helsingin yliopistossa sosiaalityön koulutus järjestetään myös Svenska social- och kommunalhögskolanissa ja yliopistossa suoritettavina opintoina.

6 §

Kuvataiteen ala

Kuvataideakatemiassa voidaan suorittaa seuraavat koulutusohjelmat:

- 1) kuvanveiston koulutusohjelma;
- 2) maalaustaiteen koulutusohjelma;
- 3) taidegrafiikan koulutusohjelma; sekä
- 4) tila-aikataiteen koulutusohjelma.

7 §

Musiikin ala

Sibelius-Akatemiassa voidaan suorittaa seuraavat koulutusohjelmat:

- 1) esittävän säveltaiteen koulutusohjelma;
- 2) jazzmusiikin koulutusohjelma;
- 3) kansanmusiikin koulutusohjelma;
- 4) kirkkomusiikin koulutusohjelma;
- 5) laulumusiikin koulutusohjelma;
- 6) musiikkikasvatuksen koulutusohjelma;
- 7) musiikkiteknologian koulutusohjelma;
- 8) orkesterin- ja kuoronjohdon koulutusohjelma; sekä
- 9) sävellyksen ja musiikinteorian koulutusohjelma.

8 §

Taideteollinen ala

Taideteollisessa korkeakoulussa voidaan suorittaa seuraavat koulutusohjelmat:

- 1) elokuvataiteen koulutusohjelma;
- 2) graafisen suunnittelun koulutusohjelma;
- 3) keramiikka- ja lasitaiteen koulutusohjelma (TaK), josta opiskelijalla on oikeus jatkaa taideteollisen muotoilun maisteriohjelmaan;
- 4) kuvataidekasvatuksen koulutusohjelma;
- 5) lavastustaiteen koulutusohjelma;
- 6) sisustusarkkitehtuurin ja huonekalusuunnittelun koulutusohjelma (TaK), josta opiske-

lijalla on oikeus jatkaa kalustesuunnittelun tai tilasuunnittelun maisteriohjelmaan;

- 7) tekstiilitaiteen koulutusohjelma;
- 8) teollisen muotoilun koulutusohjelma;
- 9) vaatetussuunnittelun ja pukutaiteen koulutusohjelma; sekä
- 10) valokuvataiteen koulutusohjelma.

Lapin yliopistossa voidaan suorittaa seuraavat koulutusohjelmat:

- 1) audiovisuaalisen mediakulttuurin koulutusohjelma;
- 2) graafisen suunnittelun koulutusohjelma;
- 3) kuvataidekasvatuksen koulutusohjelma;
- 4) tekstiili- ja vaatetusalan koulutusohjelma; sekä
- 5) teollisen muotoilun koulutusohjelma.

9 §

Tanssiala

Teatterikorkeakoulussa voidaan suorittaa seuraava koulutusohjelma:

- 1) tanssin koulutusohjelma.

10 §

Teatteriala

Teatterikorkeakoulussa voidaan suorittaa seuraavat koulutusohjelmat:

- 1) dramaturgian koulutusohjelma;
- 2) näyttelijäntyön koulutusohjelma (suomenkielinen ja ruotsinkielinen);
- 3) ohjauksen koulutusohjelma; sekä
- 4) valo- ja äänisuunnittelun koulutusohjelma.

Tampereen yliopistossa voidaan suorittaa seuraava koulutusohjelma:

- 1) teatterityön koulutusohjelma.

11 §

Farmaseutin erikoistumiskoulutus

Farmaseutin tai muun vastaavan tutkinnon pohjalta voidaan suorittaa erikoistumiskoulutus sairaala- ja terveyskeskusfarmasiassa ja teollisuusfarmasiassa. Sairaala- ja terveyskeskusfarmasian erikoistumiskoulutus voidaan suorittaa Kuopion yliopistossa ja teollisuusfarmasian erikoistumiskoulutus Helsingin yliopistossa.

12 §

Proviisorin erikoistumiskoulutus

Kun lisenssiaatin tutkinto suoritetaan proviisorin tutkinnon tai muun vastaavan tutkinnon pohjalta, tutkintoon voidaan sisällyttää proviisorin erikoistumiskoulutus apteekkifarmasiassa, sairaala- ja terveystieteiden farmasiassa ja teollisuusfarmasiassa. Proviisorin erikoistumiskoulutus apteekkifarmasiassa ja sairaala- ja terveystieteiden farmasiassa voidaan suorittaa Kuopion yliopistossa sekä apteekkifarmasiassa ja teollisuusfarmasiassa Helsingin yliopistossa.

13 §

Erikoispuheterapeutin koulutus

Kun lisenssiaatin tutkinto suoritetaan logopedian alan ylemmän korkeakoulututkinnon pohjalta, tutkintoon voidaan sisällyttää erikoispuheterapeutin koulutus seuraavilla erikoisaloilla:

- 1) aikuisten neurologisperäiset kommunikatiohäiriöt;
- 2) lasten neurologisperäiset kommunikatiohäiriöt;
- 3) kuulovammojen aiheuttamat kommunikatiohäiriöt; sekä
- 4) äänihäiriöt.

Nämä erikoistumiskoulutukset voidaan suorittaa Helsingin ja Oulun yliopistoissa.

14 §

Terveydenhuollon luonnontieteellinen erikoistumiskoulutus

Kun lisenssiaatin tutkinto suoritetaan luonnontieteellisen, maatalous-metsätieteellisen tai teknillistieteellisen ylemmän korkeakoulututkinnon pohjalta, tutkintoon voidaan sisällyttää sairaalageneetikon, sairaalafyysikon, sairaalakemistin, sairaalamikrobiologin ja sairaalaselubiologin erikoistumiskoulutus. Helsingin yliopistossa voidaan suorittaa sairaalageneetikon, sairaalafyysikon, sairaalakemistin ja sairaalamikrobiologin erikoistumiskoulutus, Jyväskylän yliopistossa sairaalaselubiologin erikoistumiskoulutus, Kuopion yliopistossa sairaalafyysikon ja sairaalakemistin erikoistumiskoulutus ja Oulun yliopistossa sairaalafyysikon erikoistumiskoulutus.

15 §

Erikoispsykologin koulutus

Kun lisenssiaatin tutkinto suoritetaan psykologian maisterin tutkinnon tai muun vastaavan tutkinnon pohjalta, tutkintoon voidaan sisällyttää erikoispsykologin koulutus seuraavilla erikoisaloilla: kehitys- ja kasvatopsykologia, neuropsykologia, psykoterapia, terveystieteiden psykologia sekä työ- ja organisaatiopsykologia. Erikoispsykologin koulutus voidaan kaikilla mainituilla erikoisaloilla suorittaa Helsingin, Joensuun, Jyväskylän, Tampereen ja Turun yliopistoissa sekä Åbo Akademiassa.

16 §

Erikoissosiaalityöntekijän koulutus

Kun lisenssiaatin tutkinto suoritetaan yhteiskuntatieteiden tai valtiotieteiden maisterin tutkinnon tai muun vastaavan tutkinnon pohjalta, tutkintoon voidaan sisällyttää erikoissosiaalityöntekijän koulutus seuraavilla erikoisaloilla: lapsi- ja nuorisososiaalityö, kuntouttava sosiaalityö, marginalisaatiokysymysten sosiaalityö, hyvinvointipalvelujen erikoisala sekä yhteisösosiaalityö. Erikoissosiaalityöntekijän koulutus voidaan kaikilla mainituilla erikoisaloilla suorittaa Helsingin, Jyväskylän, Kuopion, Lapin, Tampereen ja Turun yliopistoissa.

17 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä elokuuta 2005.

Helsingissä 14 päivänä heinäkuuta 2005

Opetusministeri
Tuula Haatainen

Opetusneuvos
Ari Saarinen

N:o 568
3341 Liite II

Kasvatustieteelliset tutkinnot ja opettajankoulutus

Luettelo oppiaineista, joiden syventävät opinnot ovat pääaineen asemassa eri yliopistoissa kasvatustieteellisellä alalla

	HY	JoY	JY	LY	OY	TaY	TY	ÅA
Kasvatustiede	x	x	x	x	x	x	x	x
Aikuiskasvatus(tiede), aikuiskoulutus	x	x	x	x		x	x	x
Erytispedagogiikka	x	x	x				x	x
Kasvatuspsykologia	x				x			
Kasvatussosiologia		x						
Mediakasvatus				x				
Musiikkikasvatus					x			
Kotitaloustiede	x	x						
Käsityökasvatus, käsityötiede, tekstiilityö	x	x					x	x
Varhaiskasvatustiede			x					

Luettelo opettajankoulutuksen koulutusvastuun jaosta yliopistojen välillä kasvatustieteellisellä alalla

	HY	JoY	JY	LY	OY	TaY	TY	ÅA
Lastentarhanopettajien koulutus	x	x	x		x	x	x	x
Luokanopettajien koulutus	x	x	x	x	x	x	x	x
Aineenopettajien koulutus (ensimmäinen opetettava aine)								
* kotitalous	x	x						x
* käsityö	x	x					x	x
* musiikki					x			
Erytisopettajien koulutus	x	x	x				x	x
Opinto-ohjaajien koulutus		x	x					x
Opettajan pedagogiset opinnot	x	x	x	x	x	x	x	x
Ammatillisten oppilaitosten opettajankoulutus								x